

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

POLİSİYE/GERİLİM

Ruth Rendell

Çeviren: İnci Asena

SESSİZLİĞİN ÖFKESİ

DK
DOĞAN
KİTAP

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Sessizliğin Öfkesi

SESSİZLİĞİN ÖFKESİ

Orijinal adı: *Harm Done*

© Kingsmarkham Enterprises, 1999

Yazan: Ruth Rendell

İngilizce aslından çeviren: İnci Asena

Türkçe yayın hakları: © Doğan Kitapçılık AŞ

1. baskı / aralık 2004 / ISBN 975-293-275-4

Bu kitabın 1. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

Kitaba katkılarından dolayı **Radikal** gazetesine teşekkür ederiz.

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Baskı: Altan Matbaacılık / Yüzyıl Mahallesi

Matbaacılar Sitesi 222/A Bağcılar - İSTANBUL

Doğan Kitapçılık AŞ Hürriyet Medya Towers, 34544 Güneşli-İSTANBUL

Tel. (212) 677 06 20 - 677 07 36 Faks (212) 677 07 49

www.dogankitap.com.tr

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Sessizliğin Öfkesi

Ruth Rendell

Çeviren: İnci Asena

“Çocuk Haçlı Seferleri” koydu adını her şey olup bittikten sonra, çünkü çocuklar büyük ölçüde yer almışlardı olayların içinde. Gene de gerçekten çocuklarla ilgili değildi. Hiçbiri fiziksel olarak zarar görmemiş, hiçbiri bedensel acı çekmemişti; hatta o yaştaki çocukların normal ağlayışlarının ötesinde hiçbiri ağlatılmamıştı bile. Çektikleri zihinsel acı, duygusal travmalar, psikolojik hasar – onlar başka şeylerdi. Gördükleri kimi şeylerin çocuklar üstünde nasıl bir etki yaptığını kim bilebilir? Bu etkilerin nelere yol açacağını kim söyleyebilir? Belki de bu gibi şeyler, bir zamanlar insanların inandıkları gibi, karakter oluşturan şeylerdir. Bizi güçlü kılarlar. Eninde sonunda dünya yaşaması güç bir yerdir, bunu gençken öğrenmenin yararı vardır. Freud, “Tüm çocukluklar mutsuzdur” demişti. “Ama” diye düşündü Wexford, “kimi çocukluklar ötekilerden daha mutsuzdur.”

Bu çocuk haçlılar, tanıklılar. Pek çok kişi çocukların tanık olmalarına izin verilmemesi gerektiğini savunur. Tanık koltuğuna çıkmalarını engelleyerek onları koruyan yasalar var. Ama her şeyden önce tanık oldukları şeyi görmelerini kim engelleyecek? Sosyal hizmet görevlisi olan kızı Sylvia bir kez, gördüğü şeylerden sonra çocukların doğar doğmaz anababalarından alınmalarının çok daha iyi olacağını söylemişti. Öte yandan, işgüzar bir sosyal hizmet görevlisi kızının çocuklarını ondan almaya kalkışsa, vermemek için dişıyla tırnağıyla savaşırdı.

Wexford'un sorularındaki, sorgulamalarındaki çocuklar Kingsmarkham'ın dört bir köşesinden, daha küçük kasabalardan, köylerden, gazetecilerin kalıplaşmış deyişiyle, “kötü üne sahip” evlerden, gene onların deyişiyle “düzeyli” milyonerler mahallesinden; ikisinin arasında kalan orta sınıftan geliyorlardı. 80'lerde, 90'larda

moda olan adlarla adlandırılmış, çoğu o adlarla vaftiz edilmişti: Kaylee, Scott, Gary, Lee, Sasha, Sanchia.

Kingsmarkham İlkokulu'nun bir sınıfında bir çocuğa babasıyla ilgili soru sormak patavatsızlık olurdu; çocukların çoğu babasının kimliğinden kesin olarak emin olamazdı. Cipslerle, çikolatalarla, hazır yiyeceklerle beslenen bu çocuklara, ülkenin gördüğü en sağlıklı çocuk kuşağı denemezdi doğrusu. İçlerinden birine bir tokat atılsa çocuk suçluyu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne götürebilirdi. Ama zihinsel eziyet başka bir hikâyeydi; pek çok kişi her gün bu konuda bir şeyler yazmaya çalışsa da kimse hikâyenin ne olduğunu bilmiyordu.

Wexford'un ilgilendiği çocukların en büyüğü çocukluğunun en üst sınırındaydı. On altı yaşındaydı; evlenecek kadar büyüktü, ama oy verecek kadar büyük değildi; isterse okulu bırakabilirdi, isterse evinden bile ayrılabilirdi.

Adı Lizzie Cromwell'di.

Birinci bölüm

Lizzie'nin ölümden geri döndüğü gün polis, ailesi, komşular cesedini aramaya başlamışlardı bile. Kingsmarkham ile Myringham arasındaki kırsal bölgede çalışıyor, tepeleri tarıyor, ormanın altını üstüne getiriyorlardı. Nisan ayı olmasına karşın hava soğuk, yağışlıydı; kuzeydoğudan sert bir rüzgâr esiyordu. Tatsız bir işti yaptıkları; kimse gülmüyor, şakalaşmıyordu; çok az konuşuyorlardı.

Lizzie'nin üvey babası da arayanların arasındaydı, ama annesi evden ayrılamayacak kadar bitkindi. Bir akşam önce ikisi birden televizyona çıkarak Lizzie'ye eve dönmesi, kaçırın kişiye ya da saldırgana, her kimse, onu bırakması için çağrıda bulunmuşlardı. Annesi, daha on altı yaşında olduğunu, bunu herkes biliyordu, öğrenme güçlüğü bulunduğunu, bu bilinmiyordu, söylemişti. Üvey babası annesinden çok daha gençti, belki bir on yaş; çok da genç gösteriyordu. Saçları uzundu, sakallıydı; kulağında küpeler vardı; hepsi aynı kulağında takılıydı. Televizyonda görünmelerinden sonra pek çok kişi Kingsmarkham Karakolu'na telefon ederek Colin Crowne'in üvey kızını öldürdüğü görüşünde olduklarını söylemişlerdi. Birisi, Lizzie'nin Crownelarla yaşadığı Muriel Campden Evleri'nin bulunduğu York Sokağı'nın beş yüz metre aşağısındaki inşaat alanına gömüldüğünü söyledi. Bir başkası Dedektif Çavuş Vine'a, Colin Crowne'in Lizzie'yi "çok budala olduğu için" öldürmekle tehdit ettiğini işittiğini anlattı.

"Televizyona çıkıp da kaybolan çocuklarından söz eden şu insanlar var ya" dedi adını vermek istemeyen birisi, "her zaman asıl suçlu onlardır. Bunu bile bilmiyorsanız polisliği bırakmanız gerekir."

Başmüfettiş Wexford kızın öldüğünü düşünüyordu. Adını vermeden arayan adam öyle söylediğinden değil elbette, tüm kanıtlar öyle gösterdiği için. Lizzie'nin erkek arkadaşı yoktu, erken ge-

lišmiş denemezdi, İQ'su düşüktü, oldukça yavaştı, utangaçtı. Üç akşam önce otobüse binip arkadaşlarıyla birlikte Myringham'da sinemaya gitmişti, ama film bittikten sonra öteki iki kız ayrılmış, Lizzie'yi eve tek başına yollamışlardı. Ona da kendileriyle barlarda dolaşmaya gelmesini söylemişlerdi, ama Lizzie annesinin endişeleneceğini ileri sürünce, arkadaşları –bu fikirden asıl endişelenenin kendisi olduğunu düşünüyorlardı– onu otobüs durağına bırakmışlardı. Saat sekiz buçuk olmak üzereydi, hava kararmaya başlamıştı. Dokuz on beşten önce Kingsmarkham'daki evine varmış olmalıydı, ama eve hiç gelmedi. Geceyarısı annesi polise telefon etti.

Farklı bir kız olsaydı, Wexford bu olaya pek önem vermeyebilirdi. Arkadaşlarına benzeseydi. Aklından geçen sözcükleri seçerken duraksadı, çünkü yalnız konuşurken değil düşünürken bile kendi kişisel doğrularından ayrılmamaya özen gösterirdi. “Entelektüel olarak farklı” gibi sözlerle işi gülünçlük boyutlarına vardırmazdı elbette, ama duyarsız da davranmaz, Lizzie Cromwell gibi bir kızı, “geri zekâlı” ya da “aptal” diye nitelendirmezdi. Ayrıca öyle de değildi; belli ölçüde okuyup yazabiliyordu, belli ölçüde özgürdü, tek başına sokağa çıkabiliyordu. En azından gündüzleri. Ama gece karanlığında ıssız bir sokakta yalnız bırakılamazdı. Hangi kız bırakılabilirdi ki?

Bu yüzden Lizzie'nin öldüğünü düşünüyordu. Birisinin öldürdüğünü... Tanıdığı kadarıyla Colin Crowne'dan pek hoşlanmamıştı, ama üvey kızını öldürdüğünden kuşkulaması için bir neden yoktu. Evet, Debbie Cromwell'le evlenmeden birkaç yıl önce bir barın önünde bir adama saldırmıştı, bir başka zaman da bir arabayı alıp gitmişti –başka deyişle çalmıştı. Ama bütün bunlarla ne sonuca varılabilirdi ki? Hemen hemen hiç. Birisi arabasıyla Lizzie'nin yanında durup ona gideceği yere götürmeyi önermiş olmalıydı.

“Bir yabancıнын arabasına binmeyi kabul eder miydi?” diye sormuştu Vine, Debbie Crowne'a.

“Zaman zaman ona kimi şeyleri anlatmak güçtür” demişti Lizzie'nin annesi. “‘Evet’ ya da ‘hayır’ der gülümser –mutlu bir çocuktur, hep gülümser– ama sanki dalgın gibidir, hiçbir zaman anlayamazsınız. Sen ne dersin Col?”

“Ona yabancılarla konuşmamasını söyledim” dedi Colin Crowne. “Öyle çok söyledim ki dilimde tüy bitti, ama ne karşılık gördüm? Bir gülümseme, bir baş sallama, bir gülümseme daha, ardından, ‘Güneş parlıyor’ ya da ‘Çayın yanında ne var?’ gibi tümüyle ilgisiz, delice bir söz...”

“Delice değil Col” dedi annesi, anlaşılan bozulmuştu.

“Ne demek istediğimi biliyorsun.”

Lizzie’nin ortadan yok oluşunun üstünden üç gece geçti, üçüncü günün sabahı polis, Colin Crowne, Crownelerin Muriel Campden Evleri’ndeki kapı komşuları onu aramaya başladılar. Wexford, Lizzie’nin arkadaşlarıyla, binmesi gereken ama binmediği otobüsün şoförüyle; Müfettiş Burden ile Çavuş Vine o saatlerde o yolu kullanan onlarca sürücüyle konuşmuşlardı. Öğleden sonra dört sularında yağmur sağanak halinde yağmaya başlayınca ertesi sabah ilk ışıklarla yeniden işe koyulmak üzere aramaya ara verdiler. Yanına polis memuru Lynn Fancourt’u alan Wexford, Colin ve Debbie Crowne’la bir kez daha konuşmak için Puck Sokağı’na gitti.

York Sokağı’nın yukarısı ile Glebe Sokağı’nın batısı arasında kalan, bugün “yeşil alan” dedikleri bölgedeki üstünde sıra evler olan üç sokağa ve aralarında kalan yeşil alana, ilk yapıldığı 60’lı yıllarda York Evleri adını vermişlerdi. Okul tezi olarak *Bir Yaz Gecesi Rüyası*’nı hazırlamakla kazandığı bilgiden gurur duyan 60’lı yılların konut komitesi başkanı sokaklara o komedinin kahramanlarının adını koymuştu: Oberon, Titania, Puck. Sonuncusu mahalle delikanlılarının ellerine bir kutu spreylere alıp küçücük bir çabayla masum bir adı oldukça ayıp bir sözcüğe dönüştürme olanağı verdiği için kiracılar, polis, yerel yönetimler için her zaman sorun yaratıyordu.

Muriel Campden, Kingsmarkham Beldesi Meclisi’ne herkesten çok başkanlık etmişti; öldüğü zaman York Evleri’ne onun adını verdiler. Son zamanlardaysa, Belediye Sarayı adı verilen meclis ofislerinin karşısındaki yeşillığe heykelini dikme girişimi vardı. Orada yaşayanların yarısı istiyor, yarısı şiddetle karşı çıkıyordu.

“Burasının yeterince anıt değeri taşıdığını düşünürdüm” dedi Wexford 60’lardan kalan alçak evlerin oluşturduğu üçgenin ortasında yükselen altı katlı piramit biçimindeki kuleye bakarak. Ariel, Oberon ve Puck sokakları sanki yağışlı geçen yirmi yılın yağmurunu emerek kömür karasının en koyu tonunu almış kömür bloklarından yapılmıştı. “Muriel Campden’a çok uygun; siyah, gri, kasvetli bir kadındı.” Puck Sokağı’nın başındaki gene boyayla adı değiştirilen sokak tabelasını işaret etti. “Şuraya bak. Bıkıp usanmak bilmez mi bunlar?”

“Küçük şeyler küçük beyinlerin hoşuna gider efendim” dedi Lynn, tam 47 numaralı evin sahibi, 45 numaralı evin kapısını açarken. Komşu Sue Ridley onları kanepede yan yana oturan Debbie

ile Colin Crowne'ın yanına götürdü. İkisi de sigara içiyor, ikisi de televizyondaki bir yarışma programını izliyor ya da öylece televizyona bakıyorlardı.

İçeri girdiklerinde Debbie bir çığlık atarak ayağa fırladı:

“Buldular mı! Ölmüş mü!”

“Hayır, hayır Mrs. Crowne, yeni haber yok. Hiçbir şey olmadı. Oturabilir miyim?”

“İstediginizi yapın” dedi Colin Crowne istifini bozmadan.

Bir sigara yaktı, sormadan karısına da bir tane verdi. Küçük odada sigara dumanından göz gözü görmüyordu. Yağmur şiddetle pencereleri dövüyordu. Televizyondaki yarışmacı, Oasis'in bir Suudî Arabistan kenti mi, bir müzik grubu mu ya da Batı Yakası'nda bir sinema mı olduğu sorusunu yanıtlayamadı. Debbie Crowne dertli bir sesle komşusundan bir fincan daha çay istedi:

“Yapar mısın, Sue, tatlım?”

Polis ekibi bütün gerekli soruları sormuştu. Daha çok bilgi edinmek için yapabilecekleri her şeyi yaptıklarına Mrs. Crowne'ı inandırmak için oraya gitmişti Wexford. Ama Lizzie'nin gidebileceği başka bir yer olup olmadığını, ülkenin uzak köşelerinde yaşayan, akrabalarının, hatta arkadaşlarının bulunup bulunmadığını bir kez daha ısrarla sordu. Böyle bir adamın ya da kadının Lizzie'nin ortadan kaybolduğunu, polisin onu aradığını duymaması için gazetesiz, radyosuz, televizyonsuz bir adada, belki de Outer Hebrides'te, tek başına bırakılmış olması gerekirdi; ama gene de sordu. Bir şey söylemiş olmak için, Debbie Crowne'ın kafasını içinde bulunduğu korku dehşetinden kurtarmak için...

Tam o anda kapı çaldı. Sue Ridley içine çay poşetleri sallandırılmış dört büyük fincanı, sütü –kaşık yoktu– getirdi. Fincanları masaya bırakıp kapıyı açmaya giderken, gelenin arama çalışmalarından dönen erkek arkadaşı olabileceğini söylüyordu.

Attığı çığlıkla Wexford yerinden fırladı. “Seni yaramaz kız, ne-relerdeydin?”

Herkes ayağa kalktı, kapı açıldı, bir kız içeri girdi; sanki banyodan yeni çıkmış gibi saçlarından, giysilerinden sular akıyordu. Debbie Crowne çığlık attı, ıslak giysilerine aldırmadan çığlık çığlığa kızına sarıldı.

“Üşüyorum anne” dedi Lizzie takırdayan dişlerinin arasından ıslak ıslak gülümseyerek. “Çok üşüdüm.”

Geri gelmişti, iyiydi, görünüşe göre bir zarar görmemişti; şimdi-lik en önemlisi buydu. Wexford, sıcak bir banyoya girdikten sonra

Lizzie'yle konuşmaları için Mike Burden ile Lynn Fancourt'u orada bırakarak gitti. Kızın yanıtları tatmin edici olmadığı için ertesi gün, sonraki günler onu kendisi sorgulayacaktı. Başka bir deyişle nerede olduğunu söylemeyi reddediyor –ya da söyleyemiyordu.

Altı sıralarında, kendisi için erken sayılabilecek bir saatte evine döndüğünde bu konuda hiçbir şey söylemedi, hiçbir şey bilmiyordu aslında; karısına Lizzie Cromwell'in bulunduğu haberini verdi. "Daha doğrusu kendiliğinden çıkageldi. Dokuz haberlerinde verecekler."

"Neredeymiş?" diye sordu Dora.

"Bilmiyorum. Belki bir oğlanla birlikteydi. Genellikle öyledir. Ailesinin bir delikanlının varlığından haberinin olmaması bir şey ifade etmez."

"Sanırım bizim için de durum aynıydı. Sylvia ile Sheila'nın da tanıdıklarımızın yanı sıra tanımadığımız arkadaşları da olmuştur mutlaka. Aklıma gelmişken, Sylvia bu akşam Robin ile Ben'i bize getirecek. Neil evde olmayacakmış; kendisi de yeni bir işe girdi ya."

"Ha, Hide Yardım Hattı. Geceleri de çalışmak zorunda olduğunu bilmiyordum."

"Keşke çalışmak zorunda olmasa. Hem gündüz hem gece çalışmak onu çok yoruyor. Hide'in iyi para verdiğini sanmıyorum."

"Bildiğim kadarıyla" dedi Wexford, "Hide hiç para vermiyor."

Büyük kızı torunlarıyla geldiğinde Wexford, Burden'la telefonda konuşuyordu. Lizzie Cromwell'in konuşmayı reddetmesine sinirlenen Burden aramıştı.

"Yani nerede olduğunu söylemiyor mu?"

"Konuşamadığını düşündüm. Aptal olduğunu gerçekten düşündüm. Tam anlamıyla normal denemez, değil mi?"

"Konuşabiliyor" dedi Wexford sıkıntıyla. "Konuşurken duydum onu."

"Öyle mi, öyleyse ben –şimdi."

"Yani senin kadar normal biri ya da burada yaşayanların yarısı kadar... Ama senin ya da senin gibiler gibi..." Wexford boğazını temizledi. "Bir dâhi değil" diye ekledi kinayeli bir biçimde, çünkü Burden 152 olduğu söylenen IQ'suyla Mensa'ya üyelik hakkını yeni kazanmıştı.

"Nerede olduğunu neden söylemiyor?"

"Bilmiyorum. Korkuyor. Dik kafalı. Sanırım annesi ile Küpelinin öğrenmelerini istemiyor."

"Tamam, yarın bir kez daha deneriz."

Wexford'un kızı Sylvia sosyal hizmet görevlisiydi. On sekiz ya-

şında evlendiği için daha sosyoloji okurken bile olgun bir öğren-ciydi. Büyükbabaları telefonu kapatırken mutfaktan koşarak çıkan iki oğlan bu evliliğin ürünleriydi. Wexford onlara merhaba dedi, yeni Nintendo'larıyla Gameboy'larına bayıldı. Annelerinin hâlâ evde olup olmadığını sordu.

"Büyükkannemle konuşuyor" dedi Ben, bunu küçümsediğini gösteren bir ses tonuyla.

Bütün anababaların çocukları arasında mutlaka bir gözdeleri vardır, ama, tıpkı Wexford gibi, bu seçimlerini gizlemek için çaba gösterirler. Wexford küçük kızına olan eğilimini gizlemeyi başaramadığını biliyordu, ama hâlâ uğraşıyordu. Sylvia'nın yanında çok daha coşkulu görünmeye çalışır, her karşılaşmalarında mutlaka öpmeye özen gösterir, konuşurken dikkatle dinler, kendisini gücendirdiği zaman kızdığını belli etmezdi. Sylvia'da Sheila'nın albenisi yoktu, hoş bir kız olmasına karşın Sheila kadar güzel değildi. İnatçı, öğretici, çoğunlukla saldırgan bir feministti; yanlışları söyleme yeteneği olan bir hata bulucuydu, evlilikte kötü, çocuk yetiştirmekte uzmandı. Wexford onun aynı zamanda toplumsal bilince sahip altın kalpli biri olduğunu biliyordu.

Wexford, Sylvia'yı mutfak masasında, önünde büyük bir fincan çayla, oturmuş aile içi şiddet üstüne annesine söylev çekerken buldu. Anlaşılan Dora, Sylvia'ya göre bu konuyla ilgili bütün cehaleti ele veren klasik soruyu sormuştu: "Ama kocaları onları dövüyorsa neden terk etmiyorlar ki?"

"Bu soru çok tipik" diyordu Sylvia, "tam çevrelerindeki dünyadan tümüyle kopuk kadınların soracağı cinsten. 'Terk etmek' mi, dedin. Nereye gidecek ki –'onlar' değil, 'o' diyoruz burda– kocasına bağımlı, hiçbir şeye sahip değil. Çocukları var –onları da mı yanına alacak? Evet onu dövüyor. Ağzını burnunu kırıyor, ama sonra, her seferinde, özür diliyor, bir daha yapmayacağını söylüyor. Kadın normal yaşamı sürdürmeye çalışıyor, aileyi bir arada tutmak istiyor –a, selam baba, ne var ne yok?"

Wexford kızını öptü, her şeyin yolunda olduğunu söyledi, kriz hattında işlerin nasıl gittiğini sordu.

"Yardım hattı' diyoruz biz oraya. Anneme onu anlatıyordum. İnsanın içi parçalanıyor, yüreği burkuluyor. En kötüsü halkın tutumu. İnanılmaz, ama hâlâ pek çok kişi, erkeğin kadını dövmesinde gülünecek bir şeyler bulabiliyor. İnsana şaka gibi geliyor. Halkın bizim gördüklerimizin birazını, yaraların birazını olsun görmesi gerekir. Polise gelince..."

"Burda dur bir dakika bakalım Sylvia." Wexford'un sakin tavrı

bir anda pencereden uçtu gitti. “Bizim burada, Mid-Sussex’te, aile içi şiddetle ilgili bir programımız var, aile içinde kadına karşı yapılan saldırıları kesinlikle evlilik yaşamının doğal bir parçası olarak ele almıyoruz.” Sesi giderek yükseldi. “Hatta komşuları, arkadaşları aile içi şiddet olaylarını bildirmeye yüreklendirmek için bir proje uyguluyoruz. Adı Şiddet Gözleme Projesi. Duymadıysan yazık, duymuş olman gerekirdi.”

“Tamam, tamam. Ama bütün bunların çok yeni olduğunu kabul etmelisin. Son zamanlarda ortaya çıktı.”

“Bana Stasi ya da KGB gibi geliyor” dedi Dora. “Dadı devlet ipin ucunu kaçırdı.”

“Anne, diyelim ki bu bir dadı devlet, sana bakacak birinin bulunmasının nesi kötü ki? Dadı tutmayı karşılayabilecek kadar paranın olmasını çok isterdim. Bu kadınların bir kısmı tam anlamıyla çaresiz. Sığınmalar başlayınca dek kimsenin onlara aldırış ettiği bile yoktu. Bu gereksinimin kanıtı değilse, yeterli sayıda sığınma evi olmadığının, gereksinimin yarısını bile karşılayacak kadar olmadığının kanıtı...”

Wexford sessizce odadan çıkarak torunlarının yanına gitti.

Oğlanların okulu Myfleet’in dışındaydı; Wexford ertesi sabah işe gitmeden önce onları okula bıraktı. Yol Brede Vadisi’nden geçip Savesbury Tepesi’nin eteklerinden dolaşarak Framhurst Büyük Ormanı’nın kıyısından geçiyordu. Ne zaman buradan geçse yapımına geçen yıl başlanan çevre yolunun, hükûmetin değişmesiyle rafa kalkmış olmasına sevinmeden edemezdi. Newbury tamamlanmıştı, ama Salisbury asla yapılmayacaktı, ne de Kingsmarkham (böyle şeylerde ne kadar “asla” denebilirse). Harcamanın kısıtlanmasına sevinmek, bir şeyin yapımına para harcanamayacağı için rahatlamak pek alışılmış bir şey değildi, ama bu sık rastlanmayan bir durumdu. Kelebekler kurtulacaktı... Hatta çevre yolu projesinin doğal yaşamın bir bölümüne yaradığı da söylenebilirdi; porsuklar eski yuvalarını ellerinde tuttukları gibi insan yapımı yeni yuvalara da sahip olurlarken kelebeklerin beslenebilecekleri bitki örtüsü yarıya inmişti.

Çevre yolunun başlangıç noktasında çalışmaların başladığı yerde ekskavatörlerle, greyderlerle toprağın altı üstüne getirilmişti. Kimsenin orayı düzeltip eski seviyesine getirmeye niyeti olmadığı anlaşılıyordu; toprak yığınlarının üstünde, çukurlarda otlar bitmiş, her taraf yabani bitkilerle kaplanmıştı. Yıllar sonra bu tepeler, vadiler doğal bir olgu gibi görünecekti. Wexford garip

manzaraya bakarak yorum yapıyordu.

“Yüzyıl sonra büyükbaba” dedi Robin, “arkeologlar bu tepelerin eski bir Kızılderili kabilesinin mezarlığı olduğunu sanabilirler.”

“Olabilir” dedi Wexford, “iyi bir noktaya değindin.”

“Tumuli” dedi Robin sözcüğü dolu dolu söyleyerek, “onlara ‘tumuli’ diyorlar.”

“Hoşuna gitti mi?” diye sordu Ben.

“Ne, çevre yolunu yapmamış olmaları mı? Evet, çok sevindim. Ağaçları kesip fundalıkları yok etmelerini istemiyorum. Yol yapımını sevmedim.”

“Ben sevdim” dedi Ben. “Kazıcıları sevdim. Büyüyünce ekskavatör kullanıp tüm dünyayı kazacağım.”

Yılın en güzel zamanıydı; mayıs başları daha bereketli, daha çiçekli olurdu, ama içinde bulundukları nisan ayında ağaçlar yeşile, kehribar rengine bürünmüştü, mayısta çançiçekleriyle baştan başa kaplanan Büyük Orman’da parlak altın renkli kırlangıçotları, bıldırcınları gövermişti. Oğlanları okulun önüne bırakıp içeri girdiklerini görmek için bir iki dakika bekledikten sonra çocukların zevkleri, doğanın güzellikleri, çocukların ne zaman doğadan etkilendikleri üstüne düşününe düşününe geri döndü. “Kızlar, oğlanlardan daha erken etkileniyorlar” diye düşündü, “yedi yaşlarında falan, oğlanlarsa delikanlılık çağına kadar akarsuların, tepelerin, ormanın, ufkun, gökyüzündeki bulutların farkına bile varmıyorlar. Gene de en büyük doğa şairleri erkeklerden çıkmış. Görmezden gelindikleri için bütün güzellikleri boşa giden büyük kadın şairlerin de olduğunu söylerken Sylvia haklı olabilir.”

Öte yandan o gün konuşacağı bir kız vardı; pastoral güzellikle-re, porsuklara, kelebeklere aldırıp aldırmadığı belli olmayan, ama oldukça sevimli, üvey babası azarladığında ya da sırsıklam olduğunda ürkek ürkek gülümseyen bir kız. Saldırgan, asi olmayan bir genç.

Lizzie, Puck Yolu, 45 numaralı evin ön odasında, kanepede oturmuş, yarı yaşındaki çocuklar için yapılmış bir çizgifilm izliyordu; *Jurassic Tarlakuşları* adlı bir dinozor filmiydi. “Ya da hiçbir şey görmeden boş boş bakıyor” diye düşündü Wexford. Ona ya da Lynn Fancourt’a bakmak zorunda olmasın yeterdi.

Wexford’un baş işaretiyle Lynn uzaktan kumanda aletini masanın üstünden aldı. “Sanırım bunu kapatmalıyız Lizzie. Konuşmamız gerekiyor.”

Bir parmak hareketiyle pembe brontosaurus yok olup, ağzında

bebek bir ichtyosauria taşıyan pterodactylus gözden yiterken, Lizzie protesto homurtusuna benzer bir ses çıkardı.

“Ondan laf alamayacaksınız” dedi Debbie Crowne. “Öyle inatçı ki, duvara konuşsanız daha iyi.”

“Kaç yaşındasın Lizzie?” diye sordu Wexford.

“On altı yaşında.” Debbie kızının yanıtlamasına fırsat bırakmamıştı. “Ocak ayında on altı oldu.”

“Öyleyse, Mrs. Crowne, Lizzie’yle yalnız konuşmamız daha iyi olacak.”

“Ne yani, ben yanınızda durmayacak mıyım?”

“Yasaya göre yalnızca on altı yaşından küçüklerin yanında ailesinden birinin ya da sorumlu bir büyüğün bulunması gerekiyor.”

Lizzie başını çevirmeden konuştu. “Ben çocuk değilim.”

“Lütfen, Mrs. Crowne, çıkar mısınız?”

“Tamam, mademki öyle. Ama hiçbir şey söylemeyecek.” Debbie Crowne aklına yeni bir şey gelmiş gibi elini ağzına götürdü. “Herhangi bir şey söylerse, siz de bana söylersiniz değil mi? Herkesle her yerde olabilir. Bunu bilemeyiz, değil mi? Yani, gebe filan olabilir.”

Lizzie video kapandığı zaman çıkardığı aynı sesi çıkardı. Debbie Crowne, “Böyle homurdanmak iyi de, sanırım muayene edilmesi gerekir” diyerek odadan çıkarken kapıyı arkasından biraz sertçe kapattı. Kız kıılmıdamadı.

“Üç gün eve gelmedin Lizzie” dedi Wexford. “Daha önce böyle bir şey yapmamıştın, değil mi?”

Sessizlik. Lizzie başını daha çok eğdiği için öne düşen saçlarından yüzü hiç görünmüyordu. Güzel saçlardı, kırmızı altın gibi, uzun, dalgalı. Kucağında duran ellerinin tüm tırnakları yenmişti. “Yalnız gitmedin değil mi Lizzie? Seni biri mi götürdü?”

Bu soruyu da yanıtlamayacağı anlaşıncı Lynn, “Her ne yaparsa, nereye gittinse kimse bu yüzden seni cezalandırmayacak. Başının belaya girmesinden mi korkuyorsun? Böyle bir şey olmayacak” dedi.

“Kimse sana zarar vermeyecek” dedi Wexford. “Yalnızca nereye gittiğini bilmek istiyoruz. Hoşlandığın birisiyle birlikte olmak için gittiysen buna hakkın var. Kimse engelleyemez. Ama hepimiz seni aradık, biliyor musun? Polis, ailen, arkadaşların, herkes seni aradı. Onun için bizim de bilmeye hakkımız var. Nereye gittiğini bilmeye hakkımız var.”

Acı çeken bir insandan çıkan bir sese benzeyen bir homurtu geldi yeniden. “Bana anlatmak istemiyorsan bunu anlayışla karşı-

layabilirim” dedi Wexford. “Gidebilirim. Lynn’le yalnız kalabilirsin. Lynn’le konuşabilirsin. Öyle olmasını ister misin?”

Lizzie o zaman başını kaldırdı. Burnunun kenarları, alnı çillerle kaplı, oldukça sevimli, yuvarlak yüzü ifadesizdi; açık mavi gözleriyle boş boş bakıyordu. İnce pembe dudaklarını ıslattı. Bütün gücüyle uğraştığı halde harcamak zorunda olduğu entelektüel çaba çok ağır geliyormuşçasına alnında çizgiler belirdi. Sonra başını salladı, ama insanların genellikle yaptığı gibi başını birkaç kez yumuşak hareketlerle aşağı yukarı kaldırıp indirerek değil, yalnızca bir kez sert, keskin bir biçimde.

“Bu iyi.” Wexford odadan dışarı, bir bisikletin, boş şişelerle dolu bir kasanın durduğu dar bir koridora çıktı. En sondaki kapıyı tıklatarak yemek de yenebilen mutfığa girdi. Colin Crowne ortalıkta görünmüyordu. Karısı yemek yenen bölümdeki tezgâhın başında yüksek bir taburede oturuyor, kahve, sigara içiyordu. “Kızınızın Fancourt’la yalnız kalırsa konuşabileceğini düşündüm.”

“Öyle diyorsanız öyledir, ama öz annesiyle konuşmadıktan sonra...”

“Erkek arkadaşıyla olduğu ortaya çıksaydı sizin davranışınız nasıl olacaktı?”

“Öyle bir şey yok” dedi Debbie Crowne sigarasını bir tabakta söndürürken, “onun için de bir davranışım olamazdı.”

“Başka türlü söyleyeyim. Bir erkek arkadaşın varlığını öğrendiğinizde karşılaşacaklarından korkmuş olabilir mi?”

“Bakın, bir erkek arkadaş yok. Olsaydı bilirdim. Günün her saati nerede olduğunu biliyorum, bilmek zorundayım –Lizzie’nin nasıl bir kız olduğunun farkındasınız. Biraz şey – yani onunla ilgilenmek gerekiyor.”

“Gene de cumartesi akşamı arkadaşlarıyla, Myringham’a birlikte gittikleri halde eve dönerken Lizzie’yi yalnız bıraktılar.”

“Bırakmamalıydılar. Lizzie’nin kendi başına bir şey yapmasına izin vermemelerini kaç kez söyledim. Onlara da söyledim, Lizzie’ye de.”

“Daha on altı yaşındalar Mrs. Crowne, her zaman kendilerine söylenen şeyi yapmazlar.”

Mrs. Crowne sözü değiştirerek kafasını daha çok kurcalayan bir konuya geçti. “Dediğim gibi, ya gebeyse, o zaman ne olacak, muayene edilmeli, doktor gözetimine girmeli. Ya Lizzie’ye bir şey yaptıysa; ne yaptığını bilmiyoruz.”

“Tecavüz edildiğini mi ileri sürüyorsunuz?”

“Hayır, elbette öyle bir şey söylemiyorum, hemen anlardım.”

Erkek arkadaşı yoksa, tecavüz edilmediyse nasıl gebe kalabilirdi ki? Bunu yüksek sesle söylemedi; geri gitti, oturma odasının kapısını vurarak içeri girdi. Lynn oradaydı, ama Lizzie yoktu.

“Onu durduramadım efendim. Yukarı yatak odasına gitmek istediğini söyledi, ben de bir şey yapamadım.”

“Öyle mi? Şimdilik bırakalım bakalım.” Wexford arabada sorgulamanın nasıl gittiğini sordu – bir sorgulama olabildiyse elbette. “Bir şey söyledi mi?”

“Bir sürü yalan attı efendim. Yalan söylediğini biliyorum. Sanki – yakasını bırakmamız için bir şeyler söylemesi gerektiğini fark etmiş gibiydi. Onun adına üzüldüm, düş gücü çok sınırlı, gene de denedi.”

“Peki bu sınırlı düş gücü ne gibi öykülerle kendini gösterebildi?”

“Otobüs durağında beklerken yağmur yağıyormuş. Bir hanım – o öyle söylüyor – arabayla yanında durup istediği yere götürmeyi önermiş, ama Colin yabancıların arabalarına asla binmemesini tembihlediği için reddetmiş. Otobüs gelmeyip, yağmur çok şiddetlenince pencereleri tahtalarla kapatılmış boş bir eve girmiş – elma ağaçlı ev, kendisi öyle diyor – yağmurun dinmesi için yere oturup beklemiş...”

“İnanmıyorum!”

“Söylemiştim. Ben inanmadım.”

“İçeri nasıl girmiş?”

“Kapı kilitli değilmiş. İtince açılmış. Yağmur durunca yeniden otobüs durağına gitmeyi düşünmüş, ama dışarı çıkamamış, çünkü birisi gelip onu içeri kilitlemiş. Üç gün üç gece hiçbir şey yemeden orada kalmış, bir musluktan su içebiliyormuş, üşümemek için sarınabileceği battaniyeler bulmuş. Sonra kapının kilidi açılmış, kaçarak otobüsle eve gelmiş.”

Kimse Lizzie’nin öyküsüne inanmadıysa da Myringham’a gidip bakmaya değdi.

“Bunu yapmanıza gerek yok efendim” dedi Lynn. Daha alt rütbeli birinin yapmasının doğru olacağını söylemeye çalışıyordu. “Ben giderim.”

“Ya oraya gideceğim ya da kâğıt kalem işleri” dedi Wexford.

Vine, Lizzie’nin iki arkadaşıyla, Hayley Lawrie ve Kate Burton’la konuşmuştu; ikisi de Lizzie’yi otobüs durağına kadar götürdüklerini söylemişlerdi. Onu yalnız bırakmamaya söz vermişlerdi ama, gerçekten bırakmış sayılmazlardı; yalnızca beş dakika için, otobüsün gelmesine beş dakika vardı. Hayley “Keske otobüs gelene ka-

dar Lizzie'nin yanında kalsaydık" dedi; Kate, Lizzie'nin başına kötü bir şey gelmediğine göre fark etmediğini söyledi.

Otobüs durağı gittikleri sinemaya en yakın olanıydı, ama, gene de, Myringham'ın dışında, eski Kingsmarkham yolu üstündeydi. Wexford'un ilk dikkatini çeken şey terk edilmiş ev oldu. Durak tam onun önündeydi. Tüm pencerelerine tahtalar çakılı, kiremitlerin yarısı düşmüş olan, ön kapısı tek menteşeye asılı duran ev her tarafı otlarla sarılı bir bahçenin ortasında duruyordu; bütün bunların içindeki tek güzel şey pembe çiçeklere bürünmüş kiraz ağacıydı. Lizzie'nin dediği gibi elma değil, bir çeşit japonkirazıydı. Evin yirmi yıl kadar önce koyu yeşile boyanan ön kapısının boyaları soyuluyordu. Wexford kararmış pirinç tokmağı çevirip kapıyı iterken, kapı açılırsa Lizzie hakkında ne düşüneceğini merak ediyordu. Ama kilitliydi.

Arkaya geçtiler. Pencerelerden birine çakılı tahtalar kopmuş, sallanıyordu ya da birisi sökmeye çalışmıştı. Wexford fazla düşünmeden kararını verdi: "İçeri buradan gireceğiz. Sonra pencereye yeniden tahta çaktırırsınız. Kadın ya da erkek, sahibi her kimse hizmet etmiş oluruz."

Belki Lizzie de oradan girmişti ya da çıkmıştı, belki de ikisi birden. Açıklık küçük ya da zayıf biri için yeterince büyüktü, ama Wexford'un girebilmesi için Donaldson'un arabanın bagajından gerekli aletleri getirerek deliği büyütmesi gerekti. Wexford pervaza basarak içeri atladı, Donaldson ile Lynn peşinden girdiler. İçerisi rutubetliydi, soğuktu; küf kokuyordu. Yer tahtalarının kaldırılmasıyla siyah çukurlar ortaya çıkmıştı, bazılarının içi yağlı suyla doluydu. Eşyaların çoğu yıllarca önce taşınmıştı ama, bulundukları odada at kılından bir kanepede duruyordu, şöminenin içi boş çerez paketleriyle, sigara izmaritleriyle doluydu. Duvar kâğıtları büyük sargı bezleri gibi kıvrıla kıvrıla aşağı doğru sarkıyordu.

Alt katta mutfaktan başka bir oda daha vardı; küflü duvarlarında hâlâ iki tablo asılıydı; birisi gölden su içen bir geyik, öbürü sahilde deniz kabuğu toplayan, Raffaello öncesi dönemi çağrıştıran bir kız resmiydi. Ortalıkta battaniye görünmüyordu. Daha yukarı çıkmamışlardı. Wexford'un aklına mutfaktaki evyeye bakmak geldi. İki musluğu da denedi. Birinden hiç su gelmiyordu, öbüründen kan gibi kırmızı paslı bir su aktı. Lizzie o suyu içmiş olamazdı. Arka kapının kilidi üzerinde ne bir anahtar vardı ne de asma kilit. İnce tahtalarla kirişe çiviliydi. Lizzie ön kapıdan da girmiş olamazdı; içerden kilitliydi. Sürgüler paslıydı, alet kullanmadan açmak olanaksızdı.

“Merdivenlerden çıkabilir miyiz sence Lynn?” diye sordu Wexford. “Sanki birisi kazmayla girişmiş gibi görünüyorlar.”

“Hemen efendim.” Lynn basamakların sağlamlığından çok onun atletik becerilerinden kuşku duyarcasına merdivene değil Wexford’a doğru baktı.

Basamakları değiştirmek, kaldırmak ya da bütününe genişletmek için bir girişimde bulunulduktan sonra evin terk edildiği anlaşıyordu, ama bu bütün merdivenin yok olmasına yol açmamıştı. Wexford önden gitmesi için Lynn’e yol verdi; bunu kibarlığından değil, arkaya doğru düşerse elli kilo bile gelmeyen küçük, zayıf bir kadının üstüne yıkılmamak için yapmıştı. Yavaş hareketlerle, belki de hiç akılcı olmayan bir davranışla, eğreti duran tırabzana tutuna tutuna kazasız belasız yukarı çıktı. Çabaları ödüsüz kalmamıştı; bir çeşit tankın ya da küp gibi bir nesnenin üstü büyük, gri bir battaniyeyle örtülüydü. İki küçük tavan arası odasında başka hiçbir şey yoktu.

“Buna sarınmış olmalı” dedi Lynn battaniyeye dokunmasıyla ıslanan elini Wexford’a doğru uzatırken. “Biraz küf kokuyorsa da.” Tavan sıvasında açılan bir delikten bir kiremidin kenarı, onun da ötesinde küçük bir parça mavi-beyaz gökyüzü görünüyordu.

“Banyo musluğundan su içmiş olabilir” dedi Wexford, “bir banyo varsa elbette.” Başını salladı. “Buraya gelmiştir belki, ama üç gün kaldığını sanmıyorum.”

“Bunun önemi var mı efendim?” diye sordu Lynn tehlikeli merdivenden inerlerken. “Nasıl olsa geri döndü, zarar görmemiş. Nerede olduğu bizi ilgilendirir mi?”

“Belki ilgilendirmez. Belki haklısın. Sanırım merakımdan öğrenmek istiyorum.”

Bu kadar önemsiz bir soruna kafasını takmasına karşı çıkan Burden’a da ertesi gün aşağı yukarı aynı şeyleri söyledi. Karakolda değil, günün sonunda birer bira içmek için gittikleri Olive ve Dove’daydılar.

“Pek fazla bir iş yapmış sayılmam” dedi Wexford, “yalnızca şu baş belası formları doldurdum.”

“Belki de sonunda suçu ortadan kaldırıyoruzdur.”

“Ne demezsin. Lizzie Cromwell’e karşı bir suç işlendiğini ya da onun bir suç işlediğini sanmıyorum, ama öğrenmek istiyorum. Üç gün ortadan yok oldu, Mike, üç gün üç gece. Terk edilmiş evde değildi –parmak izini alıp evdeki izlerle karşılaştırarak kesin bir sonuca varabiliriz– ama orada olmadığını biliyorum. İçeri gire-

mezdi, girse bile yeniden çıkıp pencereyi ilk gördüğümüz günkü durumuna geri getirmesi olanaksızdı. Musluktan su içmesiyle ilgili de yalan söyledi, battaniyeye sarınmasıyla ilgili de; önce içeri kilitlenip sonra bırakılmasıyla ilgili yalan söyledi. Orada değildi. O kadın için bir arama emri çıkartmaya değer mi diye düşünüyorum, arabasına almak isteyen kadın için.”

“O da bir yalan olabilir.”

“Doğru. Olabilir.” Wexford birasının son yudumlarını içti. “Öyleyse neredeydi?”

“Bir erkekle. Hep bir erkekledirler, biliyorsun. Annesinin bir erkek arkadaşının olmadığını söylemesi bir şey ifade etmez, hiçbir zaman bir erkekle tanışma fırsatının olmadığını söylemesi de. Bir kızın görünüşünün nasıl olduğu ya da ne kadar basit olduğu –tamam, bana öyle bakma, ne demek istediğimi biliyorsun– ya da ne kadar utangaç, her neyse, olduğu önemli değil, genç insanların içindeki üretme güdüsü öylesine güçlü ki en uyuşmaz olanlar bile mıknaş gibi birbirlerini çekebiliyorlar.”

“Umarım bu durumda bir üretim olmaz, ama aynı fikirdeyim, en akla yakın geleni bir erkekle, bir oğlanla birlikte olması. Bu gene de bize nerede olduğunu açıklamıyor.”

“Erkeğin evinde elbette.”

“Ama bir sorun var. Kızla aynı yaşlardaysa ailesiyle ya da ana-babasından biriyle, belki kardeşleriyle yaşıyor olması akla en yakın gelen durum. Büyük biriye ya evlidir ya bugünlerde çok moda olan deyişle ‘bir ilişkisi’ vardır. İşin içindeki öbür kişiler kızın kaybolduğunu mutlaka duyarlardı. Birisi bize haber verirdi.”

“Ya otele götürdüyse.”

“Üç gün üç gece mi Mike?” O kadar zengin mi bu adam? Hayır, düşünebildiğim tek olasılık bir yerde, bir odada tek başına yaşıyor olması. Üç gün üç gece boyunca onu içerde kapalı tutuyor, evde ya da apartmanda yaşayan kimse onu görmüyor. Bu hoşuma gitmiyor, inanmıyorum, ama Sherlock Holmes’un ne dediğini biliyoruz.”

Burden bu sözü Wexford’un ağzından o kadar çok işitmişti ki anımsamaması olanaksızdı: “Eldeki tüm seçenekler olanaksızsa, geride kalan seçenek tek olası seçenektir; ya da öyle bir şey.” İçki almak için bara gitti. Yüksek sesle söylemese de, en azından şimdilik, Lizzie Cromwell’den gına gelmişti, bütün olaydan çok sıkılmıştı. Wexford’da gene takıntının başladığını düşünüyordu, ama daha önceki takıntılarındaki olaylar bundan çok daha sarsıcıydı. Elinde iki bardak Adnams’la masaya dönerken

Wexford'un yeni bir konu bulacağını umuyordu, ama düş kırıklığına uğradı.

“Öyleyse arkadaşları onu otobüs durağına bıraktıklarında, Lizzie adamın gelip arabayla kendisini almasını bekliyordu, öyle mi? Neden otobüs durağında beklesin ki? Neden sıcak, yağmur altında olmayan bir yer, örneğin bir kafe değil de otobüs durağı?”

“Çünkü otobüs beklediğini arkadaşlarına inandırması gerekiyordu.” Burden bunu içindekileri bastırarak söylemişti. Son sözü söylemiş olmayı umuyordu.

“Bu işten sıkıldın değil mi? Sıkıldığını anlıyorum. Seni daha fazla sıkımayacağım. Otobüs durağında beklemesinin nedeniyle ilgili söylediklerinde haklısın sanırım, ama biraz daha deşmek istiyorum. Neden arkadaşlarını otobüs beklediğine inandırmak istesin?”

“Erkek arkadaşının varlığını öğrenmemeleri için.”

“Ama neden bilmelerini istemesin ki? Erkek arkadaşı olduğu için gururlanmaz mıydı? Özellikle bir otomobili, kızı götürecek bir yeri olan birisiyle? Onlara güvenmeliydi. Annesine söyleyecek son kişi onlardı.”

“Belki adam evlidir.”

“O zaman da onu götüreceği bir yer yoktur” dedi Wexford, Burden, onun, bu akılyürütmenin bir sonraki cümlesini söylemesini beklerken, Wexford bu konuda başka bir şey söylemedi. “Sabah Şiddet Gözleme toplantısı var” dedi onun yerine. “Unuttun mu? Saat tam onda. Southby de gelecek, haberin yoksa...”

Emniyet müdür yardımcısıyla tanışacak olma düşüncesiyle Burden hafifçe homurdandı. Asıl adı “Koruma Operasyonu” olan program onu pek fazla ilgilendirmiyordu. Kişisel düşüncesi evde olan şeylerin evde kalması, yasaların önüne elden geldiğince az çıkması gerektiği idi. Ama Wexford'un duygularının ne yönde olduğunu bildiği için dilini tuttu.

Ertesi sabah, toplantının başlamasından yarım saat önce, bir kadın işine giderken karakola uğrayarak önceki cumartesi akşamı Lizzie Cromwell'i otobüs durağında gördüğünü söyledi. Şans eseri Wexford onunla konuşma fırsatını yakaladı. Kadın, görevli çavuşla konuşurken Wexford, Barry Vine'la birlikte danışma masasının önünden geçiyordu. Barry her zamanki gibi kendisinin ilgileneceğini, Wexford'un rahatsız olmasına gerek...

“Benim küçük sevimli kafanı bununla rahatsız et” diye düşündü Wexford, ama yüksek sesle söylemedi. “Odama gidelim” dedi.

İkinci bölüm

Günlerden cumaydı, Lizzie salı günü öğleden sonra eve dönmüştü. Wexford bu bilgiyi Mrs. Pauline Ward'a aktardığında kadının bilmiyor olmasına şaşırды. “Neden daha önce gelmediğinizi öğrenebilir miyim?” diye sordu.

“Dün akşama kadar fotoğrafını görmemiştim. Pavuryanın sarılı olduğu gazetede gözüme çarptı.”

“Nerede dediniz?”

“Ben gazete almam. Yani günlük gazete. Televizyonda haberleri de izlemem. Televizyon izlerim ama haberlere bakmam. Rahatsız oluyorum. Ya Cezayir'deki işkenceler ya bir yangında yanarak ölen çocuklar ya da sopayla dövülerek öldürülen fok balığı yavru-ları. Onun için artık hiç izlemiyorum.”

“Pavuryaya gelelim lütfen Mrs. Ward.”

Eteği fazla mini, gözkapakları aşırı maviye boyalı olsa da güzel, bakımlı, elli yaşlarında şık bir kadındı; pırıl pırıl parlayan lacivert bir Audi'yle gelip, arabasını emniyet müdür yardımcısının park yerine bırakmıştı. Gülümsediği zaman parlak beyaz dişleri görünüyordu.

“Ha, pavurya...” dedi. “Evet, geçen akşam işten eve dönerken York Sokağı'ndaki balıkçıya uğradım. Yemeğe bir arkadaşım gelecekti, başlangıç olarak ikram edeceğim bir şey yoktu, pavuryanın iyi olacağını düşündüm; balıkçı bir gazeteye sardı. *The Times*'tı sanırım. Her neyse pavuryayı çıkartırken fotoğrafına gözüm takıldı, cumartesi akşamı gördüğüm kız olduğunu anımsadım.”

“Anlıyorum. Peki hanım arkadaşınız geldiğinde ona bu konudan söz ettiniz mi?”

“Erkek” dedi Mrs. Ward. “Arkadaşım erkek.” Sesinde bir kadın arkadaş için pavurya almak zahmetine girişmeyecek bir kadının

tonu vardı. “Hayır, söz etmedim. Etmeli miydim?”

“Lizzie Cromwell’in bulunduğunu size söyleyebilirdi. O da haberlerden uzak durmuyorsa.”

Pauline Ward kuşkuyla gözlerle baktı. “Uzak durup durmadığını bilmiyorum. Böyle şeyler konuşmuyoruz.” Başını belli belirsiz arkaya doğru hareket ettirdi. “Cumartesi akşamını dinlemek istemiyor musunuz?”

Wexford başını salladı.

“İyi o zaman. Myringham’da çalışıyorum. Heaven Spent çarşısındaki Crescent minimarketinin yöneticisiyim; cumartesi günleri sekiz buçuğa kadar açık kalıyoruz. Oradan ayrıldığımda saat dokuza yirmi vardı. Kapıları kilitleyerek arabama gittim. Otobüs durağının önünden geçerken saat dokuza on kalayı bulmuştu.”

Wexford kadının sözünü kesti. “Saatten nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz?”

“Her zaman öyleyimdir, dakikası dakikasına bilirim. Saat gözlemcisi denebilir bana. Daha doğrusu kol saati gözlemcisi. İşten ayrılırken saatime bakmıştım, tam yola çıkacakken Midland Bank’ın üstündeki saati gördüm, sekiz elli dördü gösteriyordu. Doğru olamayacağını düşündüm, bu kadar geç olamazdı, kendi kol saatimle, arabanın saatiyle karşılaştırdım –onların saniyesi saniyesine doğru olduğunu biliyordum – ikisi de sekiz kırk dokuza gösteriyordu. ‘Midland’a gidip söylemeliyim’ diye düşündüm (salı günü gidip söyledim). Bunu düşünürken, yani bankayı, otobüs durağının önünden geçiyordum, kız oradaydı; ‘Zavallı kız, bu yağmurda otobüs beklemek zorunda’ diye geçirdim aklımdan. ‘Onu arabaya alsa mıydım?’ diye düşündüm, sonra almamaya karar verdim, çünkü hiç belli olmaz, değil mi?”

Öyleyse bu Lizzie’yi arabasına almak isteyen, onun reddettiği kadın değildi. Ama dokuza on kala... Kız gerçekten yirmi dakika otobüs durağında beklemiş miydi?

“Dokuza on kala olduğundan emin misiniz?”

“Size söylemedim mi? Ben her zaman saati bilirim. Kız geri döndüyse neden bütün bunları bilmek istiyorsunuz ki?”

“Bunu size söyleyemem Mrs. Ward.”

Kadın ayağa kalktı. “Bana teşekkür etmeyecek misiniz? Bura-ya gelmek zorunda değildim, biliyorsunuz. Şu pavuryayı almamış olsaydım buraya hiç gelmeyecektim.”

Wexford onu aşağı götürdü, kadın çıkış kapısında omuzunun üstünden bakarak, “Sizin bir davranış sorunuz var, biliyor musunuz. Bunu hallettin mi?”

Wexford o gidinceye kadar gülmemek için kendisini zor tuttu. Bir sorunu olduğu doğrudu, ama bu davranış sorunu değildi. Kendini şu Lizzie Cromwell işine gülünç bir biçimde kaptırmıştı. Herkesin dediği gibi kız dönmüştü, erkek arkadaşıyla gitmiş olabilirdi, ama dönmüştü, başına kötü bir şey gelmemişti. Lizzie'yi yirmi dakika otobüs durağında erkek arkadaşı mı bekletmişti? Yağmurun altında? Belki. Olabilirdi. Birden hiç hoş olmayan bir düşünceyle irkildi; tatlı, çocuksu bir sevimliliği olan, kıt zekâlı, belki oldukça saf Lizzie, vicdansız birinin yararlanmaya kalkışabileceği bir kızdı.

Özel bir okula gitmiş miydi? Gitmemişse, neden gitmemişti? Gittiye bile özgüvenini, sokak kültürünü kazandırabilecek bir okul muydu? Bundan kuşkuluydu. Ama artık Lizzie'yle, onun sorunlarıyla, ailesiyle ilgilenmemeye karar verdi. Bu, polislik bir iş değildi. Polisin zamanıyla vergi verenlerin paraları bu olay için boşa harcanmıştı. Ama böyle şeyler hep olurdu. Ortada bir suç, ölüm, hatta yaralanma bile bulunmadığı için sevinmeliydi; mutlu sonla bittiğine göre paranın boşa harcanmadığını söyleyenler bile çıkabilirdi. Onun için, hoşça kal Lizzie Cromwell, gebe olmadığını umalım.

Şiddet Gözleme toplantısı olaysız, hatta tatmin edici geçti. Her şeyden önce Wexford ile Malcolm Southby aynı düşünceleri paylaşıyorlardı. İkisi de aile içi şiddeti ağır suç kapsamına almak istiyor, ikisi de aile içi şiddet kurbanı kadınlara cep telefonu vermenin atılacak iyi bir adım olacağını düşünüyorlardı. Kadınların, polisin kendi yanlarında olduğunu bilmeleri doğru yönde bir adım anlamına geliyordu.

“Kurban oldukları halde bizi hiçbir zaman aramayanlar ne olacak?” diye sordu memur Karen Malahyde. “Bu gibi durumların hep büyük bir gizlilik içinde yaşandığını biliyorsunuz. Kadınların büyük bir çoğunluğu kurban olduklarını itiraf etmemek için her şeyi yapabilirler.”

“Bu konuda ne yapabileceğimizi bilemiyorum Malahyde” dedi halktan alınan vergileri her zaman dikkatle harcamaktan yana olan Southby. “Kingsmarkham'da yaşayan her hanımefendiye pahalı elektronik aletler dağıtamayız ki.” Bir düşünceyi onayladığı zaman bile alaycı konuşmaktan kendini alıkoyamazdı. “Özür dilerim” diye ekledi, “yalnızca anlamlı bir ilişki içinde olanlara demek istemiştin.” Kendi parlak zekâsına hayran kalarak kahkaha-dan kırıldı.

Bunu hiç de komik bulmayan Karen, kimi meslektaşlarının dal-

kavukça gülümsemelerine öfkeyle bakarken yüzünde çizgi kıpırdamadı. “Hepsi iyi de efendim” dedi, “Hepsi çok komik” demeye cesaret edememişti, “efendim” sözcüğünün de duygularını tam anlamıyla gizlemediğinin bilincindeydi, “Kurbanları bulmak için daha fazla bir şeyler yapmamız gerekmez mi? Her ne pahasına olursa olsun başlarına gelenleri gizleyenlerden söz ediyorum.”

“Elimizde Şiddet Gözleme Projesi var, Karen” dedi Wexford, ilk adını kullandığı için Southby ona şöyle bir baktı. “*Courier*’ye ilan vererek herkesin dikkatini bu konuya çekmeye çalışıyoruz, her eve broşür gönderiyoruz. Bir polis temsilcisi –bu içimizden biri olacak– Güneydoğu Basın Odası’na giderek konu üstüne konuşacak. Şu anda daha başka ne yapabileceğimizi bilemiyorum.”

“Tamam. Teşekkür ederim efendim. Bu gibi olayların sayısı giderek artıyor –ama teşekkürler.”

Wexford bir saat boyunca toplantıya yoğunlaşmış, Southby’nin zekâsı karşısında gülümsemesini tutmakta çok zorlanmamıştı. Toplantı bittiği anda gene aynı düşünceler kafasına üşüştü: Lizzie’nin anababasının yanı sıra arkadaşlarına bile söylemekten kaçındığı şu erkek arkadaş meselesi neydi, neden Wexford’a bile anlatmıyordu?

Hide tüm Kingsmarkham’ın en kasvetli, en az ilginç olan yapısı olmayabilirdi. Muriel Campden kulesiyle kimi ofis blokları daha çirkindi, ama dimdik duran büyük evlerin arasında Hide’in ikinci kez bakmaktan kaçınacağıın çirkin evler kategorisinde rakibi yoktu. Griselda Cooper ile Lucy Angeletti’nin orayı aile içi şiddet gören kurbanlar için geçici yuva yapmak üzere satın almalarında, binanın farkına varan, hatta ikinci kez dönüp bakan birkaç kişinin rolü olmuştu.

Evin dikkatleri üstüne çekmemesi gerekse de gizleyecek bir şey olmadığı izlenimini vermesi, herhangi bir yoruma yol açmayacak kadar çirkin olması önemliydi. Bir zamanlar “Kingsbrook Valley Yolu 12” diye numaralandırılmıştı; sonra numara kaldırıldığı halde yerine Hide tabelası koyulmamıştı. Rehberde telefon numarası yoktu. Yalnızca yardım hattının numarası biliniyordu. Kingsmarkham, Stowerton, Pomfret ve başka mahallelerdeki tüm telefon kulübelerine bırakılan kartların üstünde Hide Yardım Hattı’nın numarası yazılıydı. Ama kartlarda sığınma evinin nerede olduğu, amacı, yardım arayan kimlerin oraya sığındığı belirtilmemişti.

Sylvia Fairfax çalışmaya başlamak üzere yardım hattına gittiği

gün sorduğu hemen hemen ilk soru, “Bu gizlilik neden?” olmuştu.

“On olaydan dokuzunda” dedi Griselda Cooper, “kocalar, sevgililer, erkek arkadaşlar, şiddet uygulayan her kimse söz konusu kadını aramak için gelir. Böylece bulmalarını güçleştiriyoruz. Bulmaları olanaksız değil, ama daha güç.”

“Gene de geliyorlar değil mi?”

“Gelenler oluyor. Biri duvarı bile aşmayı başarmıştı. Dikenli telli, iki buçuk metre yüksekliğindeki duvarı aştı. Bunun üstüne dikenli teli kesici tele çevirdik.”

Bahçe büyüktü. Hide ile Kingsbrook Valley Yolu, 10-14 numaralar arasındaki sarmaşıkların sarıldığı ahşap kafesler duvarların yüksekliğindeydi. Çim biçilmişti, çitler ara sıra budanıyordu, ama bunun dışında bahçeye el sürülmemişti. Çocuklar için bir salıncakla bir tırmanma aleti vardı; Hide’in para bulmaktan sorumlu kişisi Lucy Angeletti, daha iyi bir oyun alanı yapmak için yardım toplamaya çalışıyordu.

10-14 numaralardaki komşular –8 ve 16 numaralarda oturanlar da onlara katılıyordu– bu girişimden nem kapmışlardı, durdurmak için karşı kampanya yürütüyorlardı. Hide’da yaşayanlar Kingsbrook Valley Yolu’nda pek sevilmezlerdi. Yörenin huzurunu bozacakları, suça teşvik edici olacakları düşünülürdü. Fazla para harcamak istemeyen, geniş bir aileye sahip bir adamın 1886 yılında yaptığı ev hiçbir uzantısı, girintisi çıkıntısı olmayan kutu biçiminde bir yapıydı. En tepesinden, üçüncü kat pencerelerinin üstünden çepeçevre dolanan çıplak tuğlayla örülmüş duvar yüzünden evin çatısı bile, dümdüz olmadığı halde, sokaktan güçlükle görülebiliyordu. Yapı malzemesi olarak kahverengi-kırmızı tuğla kullanılmıştı; evi süsleyen tek şey düz pencere pervazlarını çevreleyen sarı-kahverengi taş kaplamalardı. Bütün bunlar az da olsa ön bahçedeki defne ağaçlarıyla, yaprakları hep yeşil, ama gide-rek koyulaşan, tozlanan, başka bir adı da mezarlık ağacı olan iki çobanpüskülüyle gizlenmişti.

Uçuk renkleri, şirin perdeleri, duvardaki resimleriyle, içerisi çok farklıydı. Duvarlarda resimden çok afişe benzeyen şeyler asılıydı. Lucy aklına gelen parlak bir fikirle, üstünde çiçek desenleri, dünya haritası ya da *Dame à la Licorne* tablosu olan paket kâğıtları alarak çerçeveletmişti. Eşyalar ya ikinci elden alınmış ya da yardımseverlerce bağışlanmıştı; halılar, depolarında yangından hasar gördüğü için çok ucuz malların bulunduğu Stowerton Sokağı’ndaki halıcıdan gelmişti. Hiçbir zaman yeterli paraları olmazdı. Hide’in ayakta kalmasını sağlamak için para bulmaya ça-

hışan Lucy'nin saçları beyazlaşmıştı; belki de bu doğaldı, belki ailesinde saçlar erken beyazlaşırdı.

Kimi zaman yardım, kimi zaman sığınma isteyen kadınların telefonlarını yanıtlayan Sylvia, Jill Lewis ve Davina Crewe'in bu işi karşılıksız yapmalarının nedeni parasızlıktı. Yardım hattının başka bir yerde çalışması daha doğrudu aslında. Ama başka bir yer yoktu. Griselda Cooper o binada, Lucy Angeletti Stowerton'da tek bir odada yaşıyordu. Hide'in, Kingsbrook Valley Yolu 12 numaranın bodrum katındaki, insanın içine sıkıntı veren iki küçük odasından başka ofisi yoktu. Jill ile Davina'nın, zaman zaman Griselda ile Lucy'nin, şimdi de Sylvia'nın yanıtladıkları iki telefon Griselda'nın küçük dairesinin bulunduğu en üst katta bir odadaydı. Yer o kadar değerliydi ki o kattaki öbür iki oda sığınmacı kadınlar için iki yatak odasına dönüştürülmüştü; birinde iki tek kişilik yatak, ötekinde üç normal, bir de açılır kapanır bir yatak vardı. Harika değildi, ama ellerinden bu kadar geliyordu.

Asansör yoktu. Sylvia'nın, oturma odalarının, salonun, televizyon odasının, çocukların oyun odasının, mutfak, çamaşırhanenin bulunduğu en alt kattan, tümüyle yatak odalarıyla banyolara (Lucy para bulunca öncelikli olarak banyoların sayısını arttıracaktı) ayrılan ikinci, üçüncü kat merdivenlerini tırmanıp telefonların olduğu en üst kata gitmesi gerekiyordu. Çocuklar genellikle merdivenlerde oynuyorlardı. Merdivenlerde oynamalarına ya da tırabzandan kaymalarına izin yoktu, ama oyun odası kalabalıklaştıkça başka çare kalmıyordu.

Sylvia hep aynı akşamlar olmasa da haftada iki akşam geceyarısına kadar Hide'da çalışıyordu. Kocasını genellikle evde olur çocuklara bakardı, işi çıkarsa oğlanların büyükannelerine gideceklerini bilirdi. Bu işe her ne kadar toplumsal vicdanının sesini dinleyerek ya da kendini kadın sorununa adanmış için girdiyse de biraz da olsa evden uzaklaşmak istiyordu. Evde olduğu zamanlarda ya Neil'le hiç konuşmadan otururlar ya birbirlerine çocuklar nedeniyle bir iki çift laf söylerler ya da kavga ederlerdi. Annesine, babasına evliliğinin içinde bulunduğu durumdan hiç söz etmese de arkadaşlarıyla konuşuyordu. Griselda Cooper'la arkadaşlıkları son zamanlarda hızla ilerlemişti.

Sylvia işe geldiğinde Griselda'nın vardiyası sona eriyordu, ama Griselda bazı günler sohbet etmek için yarım saat, bir saat kadar daha kalıyordu. Sylvia'dan on-on iki yaş daha büyüktü; onu dışarı çıkaran, oraya buraya götüren, gezdiren, hafta sonu boş olduğunda yolculuğa çıkartan bir sevgilisi vardı. Çocuğunun olmama-

sına, hiçbir zaman da olmayacak olmasına karşın Sylvia ona imrenmekten kendini alamıyordu. Bir akşam Griselda'ya evliliğinden, Neil'le çok gençken evlendiklerinden, birbirlerine uymadıklarını çok geç anladıklarından söz etti.

Boşanmış olan Griselda “Çok mu geç?” diye sordu.

“Aileyi dağıtmak istemiyorum. Ayrılırsam çocuklar perişan olacak.”

“Bize telefon eden kadınlar gibi konuşuyorsun. Adamı öldüresiye dövmüş, gene dövecek, kadın gene döveceğini biliyor, ama aileyi dağıtamıyor.”

Telefon çaldı, Griselda açtı. “Hide Yardım Hattı. Nasıl yardımcı olabilirim?” Elinden geldiğince en sakin, en sıcak, en rahatlatıcı ses tonuyla konuşuyordu; sakin, sıcak, rahatlatıcı olmayı başarıyordu.

Sylvia karşı tarafın konuşmadığını anladı. Sık sık bu durumla karşılaşarlardı. Kadınlar cesaretlerini yitirirler, ne diyeceklerini bilemezler ya da en kötüsü, kocaları telefonun bulunduğu odaya girerdi.

Griselda sözlerini yineleyerek bekledi. Sonra, “Size nasıl yardım edebilirim?” dedi ve “Size yardım etmek için burada bulunuyoruz, sorununuzun ne olduğunu söylemeyecek misiniz? Söylediğiniz her şey gizli kalacak” diye devam etti.

On dakikalık sabırlı bir beklemeden sonra üzüntüyle telefonu kapattı. “Soluk seslerini işitebiliyorum” dedi Griselda. “İç çekişlerini işittim. Kim bilir, umarım gene arar. Ararsa sen yanıtlayacaksın.”

“Biraz önce ne diyordun?” dedi Sylvia. “Telefon gelmeden hemen önce, adamın öldüresiye dövdüğünden, kadının aileyi dağıtmamak için ayrılmadığından falan söz ediyordun. Neil bana bir fiske bile vurmadı. Biliyor musun, burada çalışmak, bütün anlatılanları dinlemek, kadınların neler çektiklerini öğrenmek bana yaradı. Yani evliliğime yaradı demek istiyorum.”

“Dalga geçiyorsun.”

“Geçen akşam buradan eve gittikten sonra, geceyarısıydı, elbette, yatağa girdim –evet aynı yatağı paylaşıyoruz– delilik değil mi? Yanına yattım, uyuyordu, bir çocuk gibi dingin uyuyordu –bana karşı her zaman yumuşak, kibar, sabırlı olduğunu, benim bunu hep görmezden geldiğimi düşündüm. Ve ben, ona sarıldım, sarmaş dolaş öylece yanında yattım. Yıllardır yapmadığım bir şeydi bu...”

“Yapma” dedi Griselda, “ağlama. Ama kendini daha iyi hissetmeni sağlıyorsa ağla.”

Sylvia'ya sarıldı, ama bu ancak bir an sürdü, çünkü telefon gene çalıyordu.

Pomfret'te iş yapan bir tekstilcinin deposundaki tüm mallar çalınmıştı. Bütün koleksiyon, müflonlu paltolar, ceketler, yorganeler, yatak örtüleri, batık duvar süsleri, giysiler, masa örtüleri, peçeteler, tümü iki yıl önce atölyeye dönüştürülen bodrum katında duruyordu. Bodrum penceresi demirliydi, kapısında çift kilidin yanı sıra bir de kol demiri vardı; içinde tuvaletle minicik bir lavabonun bulunduğu dolap büyüklüğündeki bir bölümün penceresi açıktı; o pencereden geçmeyi göze alan kişinin ince, esnek bir bedeni olmalıydı; hırsızın, kadın ya da erkek her kimse, malları o pencereden çıkardığı anlaşıyordu.

"Ya da kapının sürgüsünü, kilitlerini içerden açıp" dedi Müfettiş Burden, "malı taşıdıktan sonra geri dönerek gene içerden kilitleyip şu pencereden çıkıp gitmiştir."

"Ben yapamazdım" dedi Wexford üzgün üzgün. "İki katı büyüklüğünde bile olsa yapamazdım. Yeni kahverengimsi gri renkli takım elbisesinin içinde ince görünen Burden'a eleştirel gözlerle baktı. "Senin de geçemeyeceğini söylemek zorundayım Mike. Bir çocuk mu geçirdiler, nedir? Bir çeşit Oliver Twist?"

"Kim bilir? Sahibininkilerden ve birlikte yaşadığı adaminkilerden başka parmak izi bulamadık. Çalınan malın elli bin pound değerinde olduğunu söylüyor."

"Ben el sanatçıların ancak karınlarını doyurabildiklerini sanırdım. Söylediklerine göre, temizliğe gitseler, ince iğne işi, çömlek, batık vb'den kazandıklarından daha fazla para kazanırlarmış."

"Biçtiği değer bu. Satıp satamamasıyla ilgisi yok. Bu arada, unutmadan, kızının kaybolduğunu söyleyen bir anne daha aradı."

Wexford iki yumruğuyla birden şiddetle masaya vurdu. "Neden daha önce söylemedin?"

Burden yanıtlamadı. Her zaman dış görünüşüne önem veren Müfettiş, giysisiyle aynı renkte, anı üstünde koyu kırmızı, açık mavi desenler bulunan kravatını tuttu. Bir ayna arandı. Wexford'un odasında her zaman kapıyla dosya dolabı arasındaki duvarda küçük bir ayna asılı olurdu.

"Gitti, artık yok" dedi Wexford sabırsızlanarak. "Aynaları sevmiyorum. Yalnızca sabahları tıraş olurken bakıyorum. O da zorunlu olduğundan; bir gün için o kadar yeter, manken değilim ya."

"Belli oluyor" dedi Burden, duvarda asılı Chagall baskısının camındaki yansımasında yüzünün, boynunun görünüşünü inceleye-

rek. “Bu kravatın nesi var anlamıyorum, ne yaparsam yapayım kıvrılıyor.”

“Sen de çıkar Tanrı aşkına. Ya da benim yaptığımı yap, haftada iki kravat kullan, pazartesi, çarşamba, cuma günleri mavi, salı, perşembe, günleri sarı tak ya da tersi. Şimdi belki bana şu kayıp kızdan söz edersin.”

Burden, Wexford’un masasının karşısına oturdu. “Anlatacak hemen hemen hiçbir şey yok Reg. Bu ülkede kırk binden fazla kayıp gencin olduğunu bilmiyor musun? Elbette biliyorsun. Bu kayıp sayılmaz, çocuk değil, on sekiz yaşında, büyük bir olasılıkla Lizzie Cromwellcilik yapmıştır.”

“O nedir?”

“Yani ya bir adamlardır, ya arkadaşlarına gitmiştir, kırmıştır ya da öyle bir şey.”

“Kırmıştır, derken ne demek istiyorsun?”

“Bir yerlerde üniversiteye gidiyor. Hafta sonu için eve gelmiş, cumartesi akşamı dışarı çıkmış, bir daha dönmemiş.”

“Bir zamanlar” dedi Wexford, “üniversiteler tatillerde çocukların eve ya da başka bir yere gitmelerine onay almadan izin vermezlerdi. Bu geleneğin değişmesi kötü. Annesi okula dönmemiş olduğundan emindir herhalde –aile kavgası falan olmuş mu?”

“Olmadığını söylüyor. Kız okula geri gitmemiş. Barry kaldığı yere baktı, danışmanıya görüştü.”

“Adı ne, nerede oturuyor?”

“Adı Rachel Holmes. Stowerton’da Oval Sokak’ta oturuyor. Annesi boşanmış, kızı yanında değilken tek başına yaşıyor. Dr Akande’nin muayenehanesinde sekreter olarak çalışıyor.”

Chagall’ın uçan sevgililerinin ardında belli belirsiz yansıyan yüzünü tablodan uzaklaştıran Burden anlatmaya başladı. Rachel, cumartesi günü arkadaşlarıyla bir barda buluşmak üzere saat sekiz dolaylarında evden ayrılmış. Annesi hangi bar olduğunu, daha sonra nereye gideceklerini bilmiyormuş. Bir kulüp ya da bir arkadaşının evi olabilir mi. Sabah ikiden üçten önce eve dönmelerini beklemiyormuş.

“Daha küçükken” demişti Mrs. Holmes Çavuş Barry Vine’a, “yanına cep telefonu verirdim, beni gittiği yerden arardı. Ama on sekiz yaşını geçtikten sonra bunu yaptıramıyorsunuz. Ne de olsa üniversitede. Oradayken ne yaptığından haberim bile olmuyor. Gece kaçta döndüğünü, nereye gittiğini bilmiyorum. Gene de endişeleniyorum, elbette. Cumartesi gecesi gözümü kırpmadım.”

“Bizi bugün mü aradı?”

“Önce telefon etti, sonra kayıp bildirmek için geldi.”

“Neden o kadar beklemiş?”

“Bilmiyorum. Kız, Vine’in üstünde şu dik başlı gençlerden biri olduğu izlenimini bırakmış. Hani kendi başına bir yerlere takılırken annesi polise kaybolduğunu haber verdiği için ona sıkıntılı saatler yaşatacak tür kızlardan.”

Wexford bir süre konuşmadı. Takıntılı olmaktan, basit bir davranın kendisini ele geçirip aklına hükmetmesinden endişeleniyordu. Ama aynı zamanda insanın, özellikle kendi yaşında birinin, kişiliğini değiştirmesinin güç olduğunun da farkındaydı. O öyleydi, değişmeye çalışmak karakterine tecavüz etmek olurdu, bir işe yarayacağı da belli değildi.

“Mrs. Holmes’a gitmeyi düşünüyor olamazsın?” dedi Burden alay edercesine. “Barry ilgileniyor.”

“Crownlar ile Lizzie Cromwell’i görmeye gitmeyi düşünüyorum.” Wexford ayağa kalktı. “Holmesları tanıyorlarsa ya da iki kız arkadaşsa bu ilginç olabilir.”

Üçüncü bölüm

“Hayır, onu tanımıyoruz” dedi Debbie Crowne tükürürcesine. “Aynı sınıftan insanlar değiliz. Onun gibiler bizim gibileri tanımak istemez.”

Rachel Holmes’la annesi arka sokakların birinde Crowneların-kindenden daha küçük, eski bir evde oturdukları halde, Mrs. Crowne’in yaptığı bu ayrıma bir anlam veremedi Wexford. Ama, aslında, bir fark olduğunun da farkındaydı. Bir fark *vardı*. Rosemary oturduğu evin sahibiydi, memur olarak çalışıyordu; Rachel üniversiteye gidiyordu. Mrs. Holmes bir işçi olarak hayata atıldıysa da kendini biraz olsun geliştirmişti, öte yandan Crownelar başladıkları yerde kalmışlardı. Böyle derecelendirmeler birçok yönüyle hoşuna gitmezdi Wexford’un, ama bu ülkeye özgü bir yaşam gerçeği olduğunu da biliyordu.

“Rachel’la aynı okulda mıydılar?”

Bunu söyler söylemez işi daha da berbat ettiğini anladı. Lizzie, başını kaldırmadan, ama sinirli tavşan gözlerini yukarıya çevirerek kaçamak bakışlarından birini attı. Onun yarı yaşındaki çocuklarda görülen bir ifade biçimiydi bu.

“Aralarında iki yaş fark olduğunu siz de biliyorsunuz” dedi annesi, “o yaşlarda bu yüzyıllar gibidir.”

“Ama Lizzie bir zamanlar Rachel’in da gittiği Kingsmarkham Lisesi’ne gidiyor değil mi?” diye belirtti Wexford.

“Birkaç bin öğrenciyle birlikte. Her neyse, Lizzie öğrenme güçlüğü çekenlerin sınıfında.” Debbie Crowne yüzünde kızınıninkiyle aynı ifadeyi taşıyordu. “Bu bir yığın en altında olmak gibi bir şey.”

Gene de birkaç yıl için bile olsa, diyelim dört yıl, ikisi aynı dönemde aynı okula gitmişlerdi. Aradaki bağ neydi? Bir bağ var mıydı? Daha fazla bir şey konuşulmadan Colin Crowne odaya

girdi. Mrs. Crowne, Lizzie'den söz edip evden yok olduğu dönemde gebe kalmış olması olasılığından yakınan ses tonlarına geçerek başına neler gelmiş olabileceğiyle ilgili korkularını yinelerken, Wexford Mr. Crowne'ı inceliyordu.

Pek çok insan Colin Crowne'ı yakışıklı bulabilirdi. İnce uzun, siyah saçlı, kara gözlüydü; keskin, düzgün yüz hatları vardı. Ama saçının uzunluğu, bir haftalık sakalı, tek kulağına taktığı üç küpe ona kötücül bir hava veriyordu. Karısının yorgun görünümü, acı-lı yüzü, kuru, dağınık saçlarıyla Colin Crowne'dan yayılan gençlik, cinsellik duygusu neredeyse gülünç bir çelişki yaratıyordu. Wexford ikisinin televizyondaki duruşlarını anımsadı; Crowne kameraya bakıp gerçek duygularını ifade ettiği izlenimi veren sözcüklerle tane tane konuşarak Lizzie'nin geri gelmesi için çağrı yaparken, karısı yanında oturmuş dudaklarını ısırıyor, hıçkırıklara boğulmanak için kendini güç tutuyordu. Telefon eden adam, televizyona çıkıp kayıp çocuklarına geri dönmeleri için çağrıda bulunan anababaların genellikle çocukların ölümlerinden asıl sorumlu kişiler olduklarını söylemişti. Bu doğru değilse bile az da olsa bir haklılık payı vardı.

Çocukları ortadan yok olduğu için çektikleri acılar karşısında izleyenleri gözyaşlarına boğan ailelerin daha sonra çocuk cinayetinden suçlu bulundukları davalar olmuştu. Bunların mutlaka ikiyüzlü davranışlar olması gerekmiyordu; o insanlar gerçekten üzülüyorlardı, gerçek bir duygusallık, kimi zaman amansız bir pişmanlık içindeydiler. Cinayet işlemekten daha çok acı veren, insanı vicdan azabına düşüren başka ne olabilir ki? Ama Lizzie ölmemişti, Lizzie geri gelmişti. Kızın üç günlük yokluğundan Crowneleri sorumlu tutmak, onlara bir suç yüklemek için hiçbir nedeni yoktu Wexford'un.

Biraz düşündükten sonra Lizzie'ye Myringham'daki metruk evden söz etmeye karar verdi. Genç kız Lynn Fancourt'la gizlilik içinde konuşmuş olsa da, kimseye söylememesi için bir istekte bulunmamıştı. Öte yandan asıl gerçek o eve hiç gitmediği olmaydı. Belki onun gibi bir kız yalancılıkla suçlanmamalıydı, ama yalan söylemişti.

Yumuşak bir ses tonuyla konuştu. "Lizzie, otobüs durağının oradaki eve aslında hiç gitmedin değil mi? Dedin ki..." Kızın anlayabileceği sözcükleri bulmaya çalıştı. "Polis memuruna üç gün o evde olduğunu, battaniyeye sarındığını söyledin. Musluktan su içtiğini söyledin, ama yalandı, değil mi?"

Colin ile Debbie Crowne'ın verdikleri tepkiden ya da hiçbir

tepki vermedikleri için onlara da aynı öykünün anlatıldığını anladı. Lizzie'nin öyküyü annesiyle üvey babasına daha en başta anlatmamış olmasının nedeni onlardan korkması değildi; büyük bir olasılıkla Lynn'e anlatmadan daha birkaç dakika önce kurmuştu kafasında. Anlaşılan Lynn gittikten sonra tüm öyküyü bir kez de Debbie Crowne'a anlatmıştı.

Lizzie bir yalancının ateşli öfkesiyle, "Evet, doğru! Oraya gittim" dedi.

"Musluklarda su yoktu Lizzie. İçerisi çok soğuktu. Bir battaniye vardı, ama ıslaktı."

"Oraya gittim!"

Crowne kabaca, "Gördünüz mü, yanıtınızı aldınız. Daha ne istiyorsunuz?" dedi.

Ne yanıt ama. Diretmek anlamsızdı, bir yararı yoktu. Birden Wexford, üç gün üç gece kalmasa bile kızın o evde bulunduğuna inandı, evi tanıyordu. Bir battaniyenin varlığını biliyordu, en azından su almak için muslukları açtığı anlaşılıyordu. Rachel da oraya gitmiş miydi?

Burden, Wexford'un Stowerton'daki Oval Sokak'a gitmesinin gereksiz olduğunu söylemişti; Lizzie'ninkiyle hiçbir ilişkisi olmayan tümüyle farklı bir kayıp olayıydı. Rachel daha büyüktü, kendi yaşamının sorumluluğunu taşıyan zeki bir kızdı. Ama o zamandan bu yana, yapılan araştırmalardan hiçbir olumlu sonuç alınmamıştı. Akrabaları hiç görmemişlerdi, arkadaşlarının evinde kalmıyordu.

Essex Üniversitesi'ne ikinci kez ettikleri telefon o sabah saat onda girmesi gereken derse gelmediğini ortaya çıkarmıştı yalnızca. Ama başka bir tablo görünmeye başlamıştı. Anlaşılan Rachel doğrudan bara gitmeye hiç niyetlenmemişti; önce Framhurst'te oturan arkadaşının evine gidecekti. Çevre yolu yapımı başladığı zaman Framhurst-Stowerton otobüs hattı bağlantısını kestiği için Caroline Strang'in annesi işten eve dönerken Oval Sokak'a beş dakika uzaklıkta, yolunun üstündeki Kingsmarkham Sokağı'ndan saat sekizde Rachel'ı alacaktı; Caroline'ı almak için birlikte Framhurst'e gidecekler, sonra Mrs. Strang iki kızı Rat and Carrot'a bırakacaktı. Mrs. Strang, Vine'a, trafik sıkışıklığı nedeniyle buluşacakları yere birkaç dakika geç kaldığını, park ederek beklediğini söylemişti.

"Bu kızlar her şeye geç kalırlar. Bende de iki tane olduğu için biliyorum. Geç kaldığım halde Rachel'dan çok önce oraya vardığımı düşündüm." On dakikadan fazla beklememişti. "Evine gider-

dim, ama yerini bilmiyordum. Telefonu vardı, ama adresi yoktu.”

Caroline Strang, Rachel’in verdikleri kararı karıştırarak doğru-
dan Rat and Carrot’a gittiğini düşünmüştü. Evden ayrılmadan ön-
ce telefon etmişti, ama açan olmamıştı. Rachel yolda olduğu, an-
nesi de dışarı çıkmış olabileceği için telefonun açılmamasını do-
ğal karşılamıştı.

Vine, Caroline ile Rachel’in o akşam buluşacakları öbür üç kız-
la da görüştü. Hepsi gelmediğini söylediler. Hiçbiri endişelenmi-
yordu. Fikrini değiştirdiğini düşünüyorlardı. Vine onların, unut-
kanlık, kararsızlık, açıklamak için telefon etme, akşam için daha
iyi bir şey çıktığını söyleyerek özür dileme gibi şeylere önem ver-
medikleri sonucuna vardı.

Rachel’in Kingsmarkham’a otobüsle gitme olasılığını göz
önünde bulunduran Vine otobüs şoförleriyle de konuştu. Stower-
ton-Kingsmarkham-Pomfret hattında biletçi yoktu; parayı alan
da, bileti veren de sürücüydü. Vine sekizi on geçte otobüsüyle se-
kiz buçuk otobüsünün sürücülerine Rachel’in fotoğrafını göster-
di; biri görmediğinden emin olduğunu, öbürü yüz hafızasının hiç
iyi olmadığını söyledi.

Wexford kızın otobüse binmediğine inandı. Parlak siyah saçla-
rı, iri siyah gözleri, düzgün hatlarıyla hiçbir erkeğin unutamaya-
cağı kadar güzel bir kızdı; dolgun dudaklar, yuvarlak bir çene, ge-
niş, düzgün bir alın. Güzelliğini annesinden almış olmalıydı. Ro-
semary Holmes kırk yaşından fazla olamazdı. Wexford pek çok
kişinin, kızıyla kardeş gibi göründüklerini söyleyerek sık sık ilti-
fat ettiklerini düşleyebiliyordu. Uzun siyah saçlarını örerek ense-
sinde toplamıştı; demode bir biçim olsa da ona çok yakışıyordu.
İnceikti, uzun, biçimli bacakları vardı. Wexford, “Dr. Akande bu
kadını iyice gizlemiş olmalı” diye düşündü, “klinikinde görmüş ol-
saydım asla unutmazdım.”

Wexford kafasının içinde Crownların eviyle bu evi karşılaştı-
rdı. Onların evi temiz olsa da, hiçbirinin yaşadıkları yere önem
vermediği gerçeğini sergiliyordu. Oysa Rosemary Holmes’un evi
pahalı değil, ama zevkle döşenmişti. Oturma odasındaki iki pen-
cerenin içinde yemyeşil, diri, iyi bakıldıkları anlaşılan süs bitkile-
ri duruyordu, masanın üstündeki vazoda laleler vardı, bir duvar
boydan boya kitap raflarıyla kaplıydı. İngiliz taşralıları hâlâ bir sı-
nıf bilincine sahip olmalıydılar, ama onların seçkinciliklerinin,
aşâğılık duygularının ardında çarpık bir anlayış yatıyordu.

Wexford yanlış olduğunu bile bile kafasında iki olayı birbirine
bağlamaktan kendini alamıyordu; şimdi de Lizzie üç gün üç gece

sonra çıkıp geldiği için Rachel'in da aynı süre içinde döneceğine inanıyordu. Ertesi gün öğleden sonra, yani salı öğleden sonra dönmeliydi. Bu yüzden Mrs. Holmes'un korkularını tümüyle paylaşamıyordu. "Onu bir daha göremeyeceğimi düşünmekten kendimi alamıyorum" dediği zaman, Wexford, sanki gizli bir bilgiye sahipmiş de bunu açıklamayarak eziyet ediyormuş gibi bir duyguya kapıldı. Elbette durum öyle değildi, hiçbir şey bilmiyordu; bir kızın kaybolmasını ötekinin kaybolmasıyla birleştirmesi için hiçbir neden yoktu. Ona her şeyin yoluna gireceğini, endişelenmesine gerek olmadığını söylemek zalimlikti; hangimiz tahminlerimizin genellikle doğru çıktığını ileri sürebiliriz ki?

"Onu aramayacak mısınız?" diye sordu Mrs. Holmes, "Yani televizyonda gördüğümüz gibi –bir sıra oluşturarak– hani, bilirsiniz –sopalarla yere vura vura." Ellerini ovuşturmaya başlamıştı. Wexford ne demek istediğini çok iyi anlamıştı: bu kızın öldüğüne iyice inandıklarında yapacakları bir şeydi.

"Bunun için daha erken Mrs. Holmes" diyen Karen Malahyde, Wexford'u yanıt verme derdinden kurtardı. "Biraz daha bekleyelim. Rachel cumartesi akşamından beri kayıp, daha kırk sekiz saat bile olmadı.

Erkek arkadaşlarını soruşturmuşlardı. Önce Vine sormuştu, şimdi de Karen yeniden soruyordu. "Bir erkek arkadaşı olmadığını söylüyorsunuz, ama ya eskiden, Rachel'in burada sizinle yaşayıp okula gittiği günlerde?"

Rosemary Holmes iki ad verdi. Daha önce sorgulayan öbür polislere de söylemişti; bu yinelemelerden sıkılıyorsa bile hiç belli etmiyordu. Yardım etmeye çalışıyordu; kızının bulunmasına yardımcı olmak için her şeyi hiç yakınmadan yapardı.

"Ya sizin Mrs. Holmes?" diye kibarca sordu Karen. "Sizin bir ilişkiniz var mı?"

"Birisi var, evet. Ama düşündüğünüz şey?.."

"Şu anda gerçekten hiçbir şey düşünmüyoruz" dedi Wexford. "Sorular sorarak bilgi topluyoruz, o kadar. Bu aşamada arkadaşlarınızın, kızınızın arkadaşlarının adlarını, adreslerini edinmemiz önemli."

Flagford'da muayenehanesi olan bir doktorun adını verdi. Bir yıldır çıkıyorlar, bazı hafta sonlarını birlikte geçiriyorlardı. Büyük bir açık yüreklilikle, "Rachel ondan hoşlanmadı" dedi, "annesinin hiçbir arkadaşından hoşlanmaz." Toplumda tıp doktorlarının yeri öyle yüksekteydi ki, Wexford kafasının içinde Dr. Michael Devonshire'ı kuskulular listesinden çıkarmıştı, sonra, bir öz-

uyarıyla gene listeye koydu. Bir tıp adamı da insandı, hiçbir zaman kesin olamazdı.

“Cumartesi akşamı siz de mi dışarı çıktınız Mrs. Holmes?”

Hafifçe kızardı. “Şey, evet, bunu nerden biliyorsunuz?”

“Caroline Strang sekizi yirmi beş gece telefon etmiş, açmamışsınız.”

“Michael yemeğe götürdü. Gülünç olduğunu biliyorum, ama, Rachel’in başına kötü bir şeyler gelirken dışarıda bulunduğum için suçluluk duyuyorum.”

“Mrs. Strang’le buluşacağını biliyor muydunuz?”

Rosemary Holmes huzursuzlanarak, “Birisinin onu Kingsmarkham Sokağı’ndan alacağını biliyordum, ama buluşacağı delikanlılardan biri olduğunu sanıyordum” dedi. Sonra birdenbire patladı: “Böyle şeyler yapmalarını engelleyemezsiniz, biliyorsunuz. Onları durmadan denetleyemezsiniz.” Sonra gene duruldu: “Bunun önemli olduğunu sanmıyorum, yalnızca bizim de, Rachel ile benim de sorunlarımız olduğunu söylemek istedim. Çok hoş bir kız, gerçekten harika bir insan, ben onunla iyi geçiniyorum, ama o benimle tanı anlamıyla anlaşıyor. Onun yaşındaki gençler için bunun görülmemiş bir şey olmadığını düşünüyorum, öyle değil mi?”

“Tamamen öyle Mrs. Holmes” dedi Karen.

Arabaya döndüklerinde Wexford, Michael Devonshire’la konuşmayı önerdi, belki akşamı muayenesinden önce yakalayabilirlerdi. “Gerçi Rachel’in annesiyle o saatte birlikteymişler ama... Myringham’daki eve bir daha göz atmaya değer mi, ne dersin?”

“Ama Rachel, Myringham’ın yakınına bile gitmedi efendim.”

“Şu ana kadar bildiklerimize göre öyle.”

“Lizzie’nin önceki cumartesi ortadan kaybolmasıyla, Rachel Holmes’un geçen cumartesi kaybolması kesinlikle bir rastlantı.”

“Ama biz rastlantılardan hoşlanmayız, hoşlanır mıyız? Olaylar bir plana göre bir sıra izliorsa genellikle bu olaylar birbirine bağlı değil midir?”

Karen pek de inanmış görünmüyordu. “Haklı olabilir” diye düşündü Wexford, “haklı olabilir”. Bir kızın kayboluşuyla ötekinin kayboluşu arasında bir bağ kurmaya çalışmaktan kurtarmalıydı kafasını. Kızlar arasında aynı okula gitmiş olmalarından başka gerçek bir ilişki bulunmadığına göre terk edilmiş eve yeniden gitmenin bir anlamı yoktu. İkisinin de genç, sevimli, bekâr birer kadın olmalarından başka... Birbirini izleyen iki cumartesi akşamı ortadan yok olmalarından başka... “Kes şunu” dedi kendi kendine, ama iş bittikten sonra Burden’la buluştuklarında fırsat bulun-

ca haftada iki kez iş sonrası içkisi için gittikleri Olive and Dove yerine bu kez Rat and Carrot'a gitmeyi önerdi.

Burden yan yan baktı. "Oraya hiç gitmediğini biliyorsun. Rachel Holmes yani. Başına ne geldiyse Stowerton'da geldi. Otobüs beklerken."

"Lizzie Cromwell gibi" dedi Wexford.

"İkisini birleştirmek için hiçbir neden yok, en küçük bir neden yok. Rachel'in otobüs beklememesi gerektiğini biliyoruz, kendisini almalarını bekliyor olmalıydı. Genç kızlar öyle dalgacılar ki, yaşlılar gibi unutkan olabiliyorlar. Lizzie Cromwell ölü bulunsaydı da ardından Rachel Holmes kaybolduysa sana hak verirdim. Ama öyle değil, bu senin takıntılardan biri. Bu saçmalıkları bıraktığını sanıyordum, ama bırakmamışsın, eskisi kadar kötüsün."

"Bir leopar beneklerini değiştirebilir mi?" diye sordu Wexford edebiyat yaparak. "Ya da bir Etyopyalı derisini?"

"Ben söylesem ırkçı derdin."

Kingsbrook Valley Yolu'na en yakın otobüs durağı High Sokak'ın doğu ucundaydı. Oradan, Kingsbrook Valley Yolu ile Savisbury Sokağı'nın birleştiği köşede yer alan süslü, Victoria üslubu yapıdaki Rat and Carrot'a gitmek yürüyerek on dakika sürüyordu. Genellikle evlerin bulunduğu bir yöreydi, ama barın yanında biri küçük bir süpermarket, öbürü kuyumcu olan iki işyeri, karşısında da bir eczane vardı. Hepsi kapanmıştı, kuyumcu değerli takıları vitrinden çıkarmış, demirden kafes biçiminde bir kepenkle önünü kapatmıştı.

Karmakarışık yapıların olduğu bir mahalleydi; 30'ların bungalovları ile konak benzeri yapılar, 70'lerin apartmanları ile XIX. yüzyıldan kalan iç karartıcı evler yan yana duruyorlardı. Rat and Carrot orada yaşayanların uğrak yeri. Daha kısa bir zaman önce Duke of Albany olan adı demode olduğu, pek çok kişiye anlamsız gelebileceği gerekçesiyle değiştirilmiş, ona, yeni adını verenlere eğlenceli gelen bu yeni ad takılmıştı. Ne yazık ki üstünden daha altı ay geçmeden yöre halkı "Rotten Carrot" demeye başladı: "çürük havuç". Bu lakap yapıştı kaldı.

Müşterilerin bir bardan bekleyeceği her şey, hatta daha fazlası bile bulunuyordu. Hem barda hem restoranda "iyi" yemek servisi vardı; barda gün boyunca atıştırılacak şeyler, sandviçler satılıyordu; kendi piyangosunu kendi yapıyor, her gün kaç şişe bira içildiği ya da Noel'den o yana yardım derneği için barda kaç para toplandığı gibi sorularla düzenlediği yarışmalarda kazananlara

kazı-kazan kartları veriyordu. Rat'in Hard Rock Kulübü her salı-perşembe orada toplanıyordu. King Rat Çocuk Odası'nda çocuklar ağırlanıyor, onlara portakal suyu, kola satılıyordu ya da satış işi havanın güzel olduğu günlerde içinde büyük eflatun bir dinazorun, dev bir Ayı Yogi'nin, iki tırmanma aletinin ya da midesinin olması gereken yerde bir masayla iskemlelerin durduğu dev gibi bir Loony Tune karakterinin bulunduğu oyun bahçesinde yapılıyordu. Wexford'un dediği gibi barların asıl amacının müşterilere alkollü içki satmak olduğu kolayca unutulabilirdi orada.

Burden'la birlikte, üstünde bar sahibinin Andy Honeyman olduğunu müşterilere bildiren bir tabelanın asılı bulunduğu ana kapıdan içeri girdiler; kahvaltının zenginliği ile dans ve yetenek yarışmalarının duyurulduğu ("Gecenin şampiyonu siz olun") reklam panolarının yanından geçerek ilerlediler.

"Bu mahallede yaşamak istemezdim" dedi Burden suratını ekşiterek. "Yaz akşamları bir kâbusa dönüşüyordur."

"Evet" dedi Wexford elindeki içkileri masaya bırakırken, "bu yaşımızda Karaoke'ye geldik. Senin de başına gelebilirdi, biliyor musun? Senin evin yolunun aşağısındaki barın sahibi bir değişsin, oturma odasının penceresinden çizgifilm kahramanlarını görebilir ya da gece boyunca Spice Girls'ün şakıdığını işitebilirsin."

İşitmemiş gibi davranan Burden elinde içki bardağı çevreye göz gezdirdi. Bar çok süslüydü. Altın rengi, kırmızı duvar kâğıdının üstünde kumaş görünümü verilmiş sahte paneller vardı; ceylan gözlü kız resimleri, oynayan kedi yavruları, üzgün köpekler, dağ manzaraları duvarlarda bolca asılıydı. Bütün iskemleler altın rengi, siyah boyalı, açık sarı döşemeliydi. Üstünde hiçbir leke olmayan masaları tekrar tekrar silerek dolaşan kız kırmızı tayt giymişti; kulaklarındaki küpeler omuzlarına kadar iniyordu.

Garson kızla ikisinin dışında, bardaki öteki kişi, kızın "Andy" diye seslendiği, kırk yaşlarında görünen sakallı bir adamdı; barın arkasında taburede oturmuş *Spor Yaşamı* adlı bir dergi okuyordu.

Burden "Bu dünyanın hali ne olacak?" diye soran bir adamın tavriyla başını yavaş yavaş salladı. "Rachel Holmes" dedi, "onun gibi bir kızın böyle bir yerde ne aradığını anlamak olanaksız."

"Pek çok erkeğin ona bu soruyu sorduğundan eminim" dedi Wexford ciddi ciddi.

"Ne dedin? Ha. Evet, anlıyorum. Tamam. Ama gerçekten, iyi bir geçmiş olan, üniversiteye giden onun kadar güzel bir kız –burada ne bulabilir ki?"

"Arkadaşların belki de. Her neyse, hiçbir şey bulmadı, çünkü

buraya gelmedi. Bak yeni müşteriler geldi. Buna üzüldüğümü söyleyemem. Bir barda biz bize olmaktan hiç hoşlanmanı, ya sen?”

İki adam içeri girdi, arkalarında bir kadınla bir erkek daha vardı. “Aslında ben yeğlerim” dedi Burden. “Biraz sessizliği severim.”

Wexford gülümsedi, beklediği yanıtı almıştı. “Aklıma bir şey geldi. Mrs. Strang geç kalmıştı, buluşma noktasına gittiğinde sekizi birkaç dakika geçiyordu; diyelim beş geçiyordu. Rachel’in geç kalmadığını düşün, diyelim tam zamanında ya da biraz önce geldi. Başka birisi yanına yanaşıp gideceği yere götürmeyi teklif etti, o da arabaya bindi.”

“Neden böyle bir şey yapsın ? Mrs. Strang’i bekliyordu.”

“Doğru, ama onu da düşündüm...”

Sözünü kesti; açılır kapanır kapılardan Rat and Carrot’a biraz önce giren bir grup kadına yol vermek için iskemlesini öne aldı. İki genç, ikisi orta yaşlı dört kişiydiler. Kadınların çekingen, utangaç görünüşleri Wexford’un hemen dikkatini çekti. Ama içlerinden birinin, bara doğru giden ince, oldukça güzel, blucinli, bol kazaklı, uzun siyah saçlarını şifon bir eşarpıla arkada toplamış olan genç kadının kararlı bir görünüşü vardı; sanki bara gelmeden önce dişlerini bilemiş, kararlılığını sonuna kadar sürdüreceğine yemin etmişti. “Böyle bir yere gelebilmek için cesaretini toplamış” diye düşündü Wexford.

Yanındakiler de onu izleyerek bar tezgâhı boyunca sıraya dizildiler. Siyah saçlı kadının hafifçe öksürmesi okuduğu *Spor Yaşamı*’ndan gözünü ayırmayan Honeyman üstünde hiçbir etki yapmadı.

Kısa bir sessizlikten sonra kadın –Wexford soluk alışını işitebiliyordu– normal sesinden daha yüksek bir tonla, “Bakar mısınız” dedi, “içki istiyoruz, lütfen, iki bardak şarap iki bira.”

Bardaki adam elindeki dergiyi hızla kapatıp başını kaldırdı. “Yolun yukarısındaki şu evden geliyorsunuz değil mi?” diye sordu.

Kadın bara bir adım daha yaklaştı. “Efendim?”

“Kocalarını bırakıp giden kadınlarla dolu olan şu evden söz ediyorum. Ordan gelmiyor musunuz?”

Daha yaşlı olan kadınlardan biri yüreklenererek, “Garip bir biçimde ifade ettiniz, ama öyleyse ne olmuş?” dedi.

“Ne olduğunu söyleyeyim. Size servis yapmıyorum, olan bu.”

Siyah saçlı kadının yüzü sarardı. Wexford bar tezgâhının üstünde duran elinin titrediğini görebiliyordu. “Böyle bir şey yapamazsınız” dedi. “Hangi nedenle bize içki vermiyorsunuz?”

“Bir nedenimin olması gerekmiyor. Kime sorarsanız sorun, is-

temediğim kişilere servis yapmak zorunda değilim.”

“Doğru söylüyor” dedi Burden alçak sesle.

Wexford başını salladı. Kadınların tartışıp tartışmayacaklarını merak ediyordu, ama direnmediler. Başka hiçbir şey söylemeden çıkış kapısına doğru yürüdüler.

Barmen arkalarından, “Siz en iyisi High Sokak’a gidin, orada nerden geldiğinizi bilmezler. Kim olduğunuzu öğrenene kadar size servis yaparlar” diye seslendi.

Siyah saçlı kadın döndü, çınlayan bir sesle, “Orospu çocuğu!” diye bağırdı.

“Harika” dedi Honeyman, kadınlar arkalarından kapıyı çarparak çıktıklarında. “Duydunuz mu beyler? Ne hanımefendiler ama, değil mi?”

Wexford ayağa kalktı, bara gitti, iki Adnams birası daha istedikten sonra polis olduğunu söyleyerek kimliğini gösterdi.

Honeyman telaşlanarak, “Haklıyım ama, haklı değil miyim? Servis yapmanak için bir nedenimin olması gerekmiyor” dedi.

“Haklılık sınırları içindeydin, ama mutlaka bir nedenin vardır; ben de ne olduğunu merak ediyorum.”

Barmen iki bardağı doldurdu. “Bunlar bizden.”

“Hayır, gene de teşekkürler.” Wexford cebinden para çıkarıp kararlı bir biçimde tezgâha koydu. “Buraya sana kayıp kız Rachel Holmes’la ilgili soru sormaya geldik. Ama sen bana önce şu kadınlardan söz et bakalım.”

“Bu sokağın yukarısındaki Kingsbrook Valley Yolu’nda bir evde yaşıyorlar.” Honeyman’ın bütün davranışları değişmiş, dalkavuklaşmış, karşısındakini yatıştırmaya çalışan bir hal almıştı. Sesi bile değişmişti. Külhanbeyi gibi konuşmasını bir yana bırakıp bir beyefendi aksanıyla konuşmaya başlamıştı. “Onlara, ‘Dayak yiyen kadınlar’ diyorlar, ne demek istediğimi biliyorsunuz. Ya da onlar kendilerinin öyle olduğunu söylüyorlar. Doğrusunu isterse-niz, kocaları sinirlenince biraz pataklıyor, o kadar.”

“Tamam, durumu anladım. Peki seni rahatsız edecek ne yaptılar?”

“Anlatayım. Birkaç hafta önce iki kişi gelmişlerdi; peşlerinden zavallı bir adam içeri girdi, kadınlardan birini yakalayarak eve dönmesini istedi; kadın çocukları alıp onu terk etmişti. Ama, elbette adamın istediğini yapmayacaktı, yapar mı? Hiçbir zaman yapmış olduğunu da sanmıyorum. Karşı koyarak adamı itti; adam kadına vurmaya başladı, buna zorlanmıştı, sonra öteki kadın işe karıştı, adamın sırtını yumruklamaya başladı, o sırada ben araya

girdim. Doğal olarak bana hak vereceğinizi düşünüyorum, çıkıp gitmelerini, bir daha da gelmemelerini söyledim. Aslında adamı çıkarttığım için üzgünüm, iyi birisine benziyordu. Biliyor musunuz? Elbette biliyorsunuzdur. Eskiden insanlar evlendiklerinde kadın erkeğin sözünden dışarı çıkmayacağına söz vermek zorundaydı. Bu geleneğin değişmiş olması çok yazık, bana sorarsanız.”

“Bunu size sorar mıyım, bilmiyorum Mr. Honeyman” dedi Wexford. “Hiçbir konuda sizden öğüt almak istemeyeceğimi düşünmek eğilimindeyim daha çok.” Honeyman’ın gözlerini kırptırdığını, hafifçe irkildiğini gördü. “Ama size bir öğüt gerekiyor: adamın biri bir daha barınızda bir kadını dövmeye kalkarsa bize haber verin. Şimdi bana bu kıızı buralarda görüp görmediğinizi söyleyin.”

Honeyman’ın yüzü kıpkırmızı oldu. Bakacak bir şey bularak yüzünü gizleyebildiği için rahatlamış olmalıydı. Wexford’un verdiği fotoğrafa uzun uzun baktı, sonra, “Bilmiyorum, anımsamıyorum” diye mırıldandı.

Yanlarına gelen Burden, “Yani cumartesi gecesi arkadaşlarıyla gelip gelmediğini anımsamıyor musunuz? Çok güzel bir kız, değil mi? Kolay kolay unutulacak bir yüzü yok.”

“Görmüş olabilirim.” Külhanbeyi tarzı, asık suratı geri gelmişti. “Sanırım gördüm, iki üç ay kadar önce. Başka çocuklarla birlikte gelmişti. ‘Çocuklar’ demek istemedim” dedi telaşla, yaşı tutmayan kişilere alkollü içki satma yasağını anımsamıştı birden, “hepsi on sekizin üstündeydi –barda yemek yediler.”

“Ama geçen cumartesi akşamı onu görmedin?”

“Kesinlikle” dedi Honeyman sözünü güçlendirmek için başını iki yana sallayarak.

“Sylvia burada çalışıyor” dedi Wexford; Burden’la birlikte bardan çıkmışlar, Hide’a yaklaşıyorlardı. “Daha önce söyleyip söylemediğimi anımsamıyorum. Başka işlerin yanı sıra bir de yardım hattı telefonlarına bakıyor. Bir kadına vurdun mu hiç?”

“Elbette vurmadım” dedi Burden şaşırarak. “Bu nasıl soru?”

“Ne bileyim. Ben de vurmadım. Geçen gün Barry ne dedi biliyor musun? ‘Her erkek günün birinde karısına vurur’ dedi, aynen böyle söyledi. Şaşırdım kaldım.”

“Aman Tanrım!” Burden dehşete düşmüş gibiydi. “Ekibimizde kadın döven birinin olmadığını umuyorum, buna inanmak istiyorum. Tam Şiddet Gözleme çalışmaları hızlandırmışken. Bu arada, cep telefonlarını, çağrı aletlerini nasıl dağıtacağız? Aile içi şiddetin bütün toplumlarda çok yaygın olduğunu biliyoruz belki ama, bizim bölgemizde eşlere, kız arkadaşlara şiddet uygulandığı için

kaç dava açıldı? Üç beşten fazla değil. Bu kadın-erkek ilişkilerinin burada daha iyi yürüdüğünü ya da erkeklerin daha yumuşak olduklarını göstermiyor. Nedeni kadınların bizi aramamaları, bizi işe bulaştırmak istememeleri.”

“Öyleyse tehlikede olanları nasıl bulacağız? Bunu mu söylemeye çalışıyorsun? Belki de Hide’da çalışanlara danışarak.”

Wexford Hide’ın önünde durarak pencerelere baktı. Ön bahçe-deki ağaçlar alt kat pencerelerini tümüyle gizliyordu. Üst kat pencerelerinin birinden siyah saçları solgun yüzünü çevreleyen bir kadın Wexford’a doğru bakıyordu; Andy Honeyman’e bağırان kadındı bu.

“Bir yöntemi olmalı. Başvuran her kadına bedava cep telefonu vereceğimizi söyleyen bir ilan koyamayız *Courier*’ye. Southby’nin dediği gibi, tüm kadınlar bir tane ister.”

Burden’in fazla ilgilenmediği anlaşılıyordu. “Kadınlardan söz açılmışken” dedi, “neydi şu aklına gelen fikir?”

“Hangi fikir?”

“Rachel’in Mrs. Strang’i beklemesiyle ilgili bir düşüncen olduğunu söylemiştin. Aklına yeni bir şey geldiği anlaşılıyor.”

“Pekâlâ. Evet. Bir şey buldum sayılmaz. Yalnızca Rachel’la Mrs. Strang’in tanışıp tanışmadıklarını merak ettim. Görünce birbirlerini tanırlar mıydı acaba?”

Burden hayrete düşmüş gibi görünüyordu. Wexford’a kötü kötü bakarak artık eve gitmesinin iyi olacağını söyledi, kayınpederiyle kaynanası geleceklerdi, daha şimdiden bağışlanmayacak kadar geç kalmıştı. Wexford da evine gitti. Yemeğini yerken Burden’in söyledikleri kafasını kurcalıyordu. Yemekten sonra, televizyonda izlediği Avrupa ortak parası üstüne bir belgesel dikkatini çekmemeye başlayınca, aklı gene aynı konulara gitti. Koruma Operasyonu ya da onun alt kolu Şiddet Gözleme girişiminin işe yarayabilmesi için ekibiyle birlikte tüm aile içi şiddet durumunu araştırmaları gerekiyordu.

Gözünün önünde ofisinin her yanının, hatta masasının üstünün bile beş yüz kadar cep telefonuyla, çağrı aletiyle dolu olduğu canlandı; Wexford’un hangi kadına verilmesinin uygun olduğu konusunda en küçük bir fikri yoktu; yaşamlarını paylaştıkları erkeklerle karşı kendilerini savunmak ya da onlardan korunmak anlamına gelen bu telefonları hangi kadın hakaret olarak görmeden alardı. Bu engel aşılsa bile, birisi telefonla aradığı zaman ne yapacaklardı? Arayanın evine gidip suçluyu tutuklayacaklardı. Basit. Ama çoğunlukla böyle temiz bir iş olmayacaktı. Kadın, kocasının

dava edilmesini istemediğini, evden götürmemelerini, ekmek parasını onun kazandığını söyleyecekti; erkek bir daha yapmamaya söz verecek, özür dileyecek, utandığını söyleyecekti. Karısı polisi aramamalıydı, korkmuş, incinmişti, kafası karışmıştı, ama aileyi dağıtmak istemiyordu... Wexford Sylvia'yla konuşmaya karar verdi. Bu arada şu kayıp kız, Rachel Holmes vardı.

Dora televizyondaki sıkıcı programı ilgiyle izlediği için kapata-mazdı Wexford. Saat sekizi geçene dek havanın kararmayacağını düşünerek bahçeye çıktı, biraz yürüdü, sonra Dora'nın gül bahçesinin ortasındaki taş döşeli alanda oturdu. Noel'de Sheila'nın armağan ettiği bir çift Fransız kahve iskemlelerinden birine oturmuştu; açık gri demirden kıvrımları, bükümleri, burmaları olan zarif iskemlelerdi, ama çok rahat oldukları söylenemezdi. Gökyüzünün mavisi giderek koyulaşıyordu; kendisine doğru yaklaşan, belki o anda Pomfret'in üstünden geçmekte olan, sarı kırmızı bir balondaki yolcuların el salladıklarını gördü. Belki başka birine el sallıyorlardı. Wexford da el salladı; bunu yaparken az kalsın oturduğu zarif, ama tehlikeli iskemleden düşüyordu.

Ertesi gün salıydı, öğleden sonra Rachel Holmes geri gelmeliydi. İki kız da aynı okula gitmişlerdi, ikisi de ergenlik çağındaydılar, ikisi de farklı farklı olsa da çekiciydiler, ikisi de boşanmış annelerin çocuklarıydılar, ikisi de otobüs bekliyordu, biri arkadaşlarıyla gezmeden dönüyor, öteki buluşmaya gidiyordu. İkisi de bir cumartesi günü, birbirini izleyen cumartesi günlerinde ortadan yok olmuşlardı. Tüm bunlara karşın Burden bunun gülünç bir çıkarsama olduğunu düşünebiliyordu. Genç kız aklına her geldiğinde iki olay arasında bağ kuruyor, öyle olunca da Rachel davası için endişelenmesi gerektiği kadar endişelenemiyordu. Acaba bu durum onu bulmak için gerekli adımları atmasını engelliyor muydu?

Örneğin Rosemary'yi televizyona çıkartmalı mıydı? Stowerton ile Kingsmarkham arasında aramaları başlatmalı mıydı? Belki de kendisine sorması gereken soru şuydu: Lizzie Cromwell ondan tam bir hafta önce ortadan yok olup üç gün üç gece sonra geri gelmiş olmasa bunları yapar mıydı?

Balon başının üstünden geçip gitti; hafif bir esintiyle yapraklar titreşti, armut ağacının yaprakları döküldü. Sevimli iskemle öylesine rahatsızdı ki işkence aleti olarak kullanılabilirdi. On iki saat parlak ışıklar altında o iskemleye otur, sorgucunun tüm sorularını yanıtla... "Tanrım..." dedi içinden. Yerinden kalkıp eve giderken sabah ilk iş olarak Caroline Strang'in annesiyle konuşmaya karar vermişti.

Dördüncü bölüm

Arama salı günü öğleden sonra saat ikide başladı. Bölgesel Suçla Mücadele Birimi'nden gelenlerle birlikte on üniformalı polis, Holmesların komşularından, arkadaşlarından oluşan on altı gönüllü arama ekibindeydiler. Rosemary de onlara katılmak istemişti ama, Wexford katılmamasının onun için daha iyi olacağını söylemişti. Her şeye karşın öğleden sonra daha geç saatlerde Rachel'in çıkıp geleceğine hâlâ inanıyordu. Sabah Framhurst'te öğrendikleri bu inancını güçlendirmişti. Olga Strang, Rachel'la hiç tanışmamış, hiçbir fotoğrafını görmemişti. İki kız aynı mahallede oturdukları ya da aynı liseye gittikleri için değil ikisi de aynı üniversitede okudukları için arkadaş olmuşlardı. Tanıştıklarında Rachel onun için bir yabancıydı, o Rachel için.

"Rachel'ı nasıl tanıyacaktınız?" diye sordu Wexford. "Arabınıza alacağınıza göre bir biçimde tanınmanız gerekiyordu."

"Yani o sarı bir kurdele takacak, ben yakana büyük bir kırmızı gül ilâştireceğim gibi bir şey mi demek istiyorsunuz? Böyle bir şey konuşmadık. Aklıma bile gelmedi, buluşacağımız yere öylece gittim; onun da oraya gelmesi gerekiyordu, ama gelmedi."

Kafası karmakarışık olduğu için iki dakika düşüncelerini bir konuda toplayamayan Mrs. Strang çevresindeki her şeyden, hatta yaşamın kendisinden bile bezmiş gibi bir izlenim uyandırıyor. Kocasını ve üç çocuğuyla birlikte yaşadığı kulübe korkutucu bir dağınıklık içindeydi; kâğıtlar, giysiler birbirine karışmış, gazeteler, dergiler iskemlelerin üstüne yığılmış, kullanılmış bardaklar, fincanlar, kurumuş çiçeklerle dolu vazoların yanına bırakılmıştı; ütü prize takılıydı; kırmızı lambası bir ekmek somunu ile açık bir paket kireç çözücü arasında parlıyordu.

İç çamaşırlarının üstüne giydiği yarı saydam bir sabahlıkla ütü

yapmaya hazırlanıyor olmalıydı; sol elinde bir eteklik ya da bir pantolon olabilecek buruşuk kırmızı kumaştan bir şey tutuyordu. Elindekini bırakmadan masanın kenarına ilişti, sağ elini kızıl saçında gezdirirken, öbür elindeki kırmızı giysi parçasını daha da buruşturuyordu.

“Sizi çok tutmayacağım” dedi Wexford. “İşe gitmeye hazırlandığınızı görüyorum.” Kadının ileri geri sallanmasıyla giderek sabahlığın fırırlarına yaklaşıyormuş gibi duran ütüden gözlerini ayıramıyordu. “Rachel arabanızın markasını biliyor muydu, örneğin? Rengini?”

“Bilmiyorum, kesin bir şey söyleyemem.”

“Caroline ona sizi tarif etmiş miydi?”

“Kendisine sormalısınız. Bilemiyorum.” Birden canlandı, gü-lümsedi. “Siyah saçları olduğunu biliyordum. Siyah saçlı bir kıza bakınıyordum. Caroline çok güzel olduğunu söylemişti.”

“Mrs. Strang birazdan –şey– sabahlığınızı ütüyle yakacaksınız.”

“Öyle mi? Aman Tanrım. Teşekkür ederim. Caroline burada değil, okula döndü, telefon edip sorabilirsiniz. Ya da ben ararım. Şu etekliği ütülemeliyim, kusura bakmayın, geç kaldım...”

Öğreneceğini öğrenmişti. Rachel kendisini arabasına alacak kadın hakkında orta yaşlarda olduğundan ve araba kullandığından başka bir şey bilmiyordu. Saat sekizde yabancı birisi yanına gelip onu arabasına almış, Rachel, “Mrs. Strang misiniz?” gibi bir soru sorunca kadın doğrulamış, Rachel’in içine düştüğü yanlış anlamayı kendi çıkarına kullanmıştı.

Lizzie Cromwell’i arabasına alan aynı kadın mıydı? Acaba Lizzie, söylediklerinin tersine, arabaya binmiş miydi? Wexford’un sezgilerine dayanarak araştırmaları geciktirmesi yanlıştı. Aramayı başlatmalı, ertesi gün hâlâ eve dönmemişse Rosemary’yi televizyon kameralarının karşısına çıkartmalıydı. Ama Rachel eve dönecekti. Oval Sokak’taki evin kapısından içeri girecekti. Belki şaşkın, sırlıslık olmayacaktı, ama sakın sakın eve girecek, annesinin isteri krizleri geçtikten sonra, “Neler oluyor, neden olay yaratıyorsunuz?” diye soracaktı. Ya da üniversiteye dönecek, iyice bir hesap vermesi gerekecekti. Wexford dikkatini masada duran mektuplara vererek en üsttekini eline aldı.

Biri size yazdığı mektupta ilk adınızı kullanır ya da mektubu “sevgilerimle” diye bitirirse yazanın yakın bir arkadaşınız olduğunu bilirsiniz. Wexford’un elindeki e-postayla gelmiş olan mektup, “Sevgili Reg” diye başlıyor, “Sevgilerimle, Brian” diye bitiyordu; *Kingsmarkham Courier*’nin editörü Brian St. George, Wexford’un

yakın arkadaşları arasında sayabileceği biri değildi. Görür görmez içini bir endişe kapladı. O güne değin St. George'dan gelen yazışmalarda polisin yaptıklarını desteklediğini ya da işbirliği içinde olduğunu gösteren tek bir satır bile yer almamıştı. Gözlüklerini takmadan mektuba baktı, birtakım bulanık harfler dans ediyorlardı. Kısa bir duraksamadan sonra böyle okuyamayacağını anladı, gözlüklerini takarak St. George'un mektubunu okudu.

Sevgili Reg,

Ünlü çocuk sapığı Henry Thomas Orbe'un bu hafta sonu hapisten çıkacağını öğrendim. Aldığım bilgiye göre dokuz yıldır yattığı hapishaneden 17 nisanda çıkınca Kingsmarkham'daki Muriel Campden Evleri'nde bulunan, şimdi kızıyla kızının erkek arkadaşının oturduğu evine dönecekmiş.

Orbe, Muriel Campden Evleri'nde çocuklarıyla yaşayan pek çok aile için tehdit oluşturuyor; *Courier*'nin bu haftaki sayısında Orbe'un dönüşünü baş haber yaparak ilgili kişileri bilgilendirmek istiyorum. Senin de benim gibi Orbe'un tehlikeli bir kişi olduğuna, o sokaklarda dolaşırken hiçbir çocuğun güvende olamayacağına inandığına eminim.

Bu konudaki düşüncelerini öğrenmeyi isterdin. Eğer Mid-Sussex Emniyet Teşkilatı, Orbe'un bugünkü durumuyla ilgili bir rapor verir, hatta özgür bırakılan çocuk sapıklarına karşı ne gibi önlemler alındığı konusunda genel bir bilgi verirse seve seve yayımlarım.

En iyi dileklerle,

Sevgilerimle,

Brian

Wexford içini çekti. St. George'un sevgi dolu bir biçimde kendisine ilk adıyla yazmasına yol açan şeyin ne olduğunun yanı sıra neden böyle yaptığı da bir sırdı. Kingsmarkham çevre yolu yapımı önerisi ilk ortaya çıktığında birtakım kişilerin rehin alınması sırasındaki son karşılaşmalarında Wexford, *Courier*'nin editörüne fena halde (ama haklı olarak) kötü davranmıştı. Bunun yanıtı kuşkusuz St. George'un bir şey istiyor olmasında yatıyordu. Wexford'un onaylamasını mı?

Mektubu yanıtlamamaya –hemen– karar verdi. Nasıl olsa St. George'un, haberi *Courier*'de yayımlamasını istese de engelleyemezdi. Engellemek için bir yasaklama emri çıkartmak onları daha ileri adımlar atmaya götürürdü. Orbe'u anımsamaya çalıştı, ama gözünün önüne yalnızca yıllar önce bir gazetede gördüğü kocaman çenesi ve alnıyla şişman yüzü bir adanı fotoğrafını getire-

bildi. Pek bir anlamı yoktu. Şipşak çekilen fotoğraflarda herkes korkunç görünebilirdi. Adam, Orbe, belleğinden tümüyle çıkıp gitmişti. Elbette, suçu her neyse, Kingsmarkham bölgesinde işle-memişti; onu tutuklayan da Wexford değildi.

Barry Vine içeri girdiğinde Wexford gerekli bilgileri alabilmek için Orbe'un CV'sini ya da dosyasını bilgisayarının, üstünde bulutlar dolaşan, kuşlar uçuşan sevimli mavi ekranına getirip getiremeyeceğini düşünüyordu.

"Rachel Holmes aramaları nasıl gidiyor?" diye sordu.

"Yeni bir şey yok efendim. Ama size başka bir şey söylemeye geldim. Bir elbise soygunu daha olduğunu biliyor musunuz?"

"Evet. First Gear Butik."

"İki soygun için de kuşkuyla birisini yakaladık; First Gear ile şu tasarımcı kadının dükkânı. İçeri girmek için bir çocuğu kullandıklarını söylerken haklıymışsınız. Doğru anımsıyorsam, 'Bir çeşit Oliver Twist' demiştiniz. Oliver Twist'in kaç yaşında olduğunu bilemem –ne kitabı okudum ne filmini gördüm– ama bu çocuk dört yaşında."

Wexford bir süre konuşmadı. Orbe'un yüzü, anımsayabildiği kadarıyla, bir çerçevenin içinde yeniden gözünün önünde belirdi. "Hangisi daha kötü" diye düşündü, "küçük bir çocuğu cinsel olarak kullanmak mı ya da eve nasıl girilip hırsızlık yapılacağını öğretmek mi?" Elbette birincisiydi, ama gene de...

"Yani alçak herif –adı neydi bu arada?"

"Flay. Patrick Flay. Glebe Sokağı'nda oturuyor."

"Şu Patrick Flay denen adam küçük bir oğlanı havalandırma penceresinden sokup kapıyı mı açtırmış?"

"Tam olarak öyle değil efendim. Bir kız çocuğu, kendi kızı; ilk olayda havalandırma penceresinden girmiş, ama sanırım ikinci olayda kedi kapısını kullanmış."

"Kedi kapısı mı?"

"Evet efendim. Hani kedilerin başıyla itip açtığı menteşeli kapılar var ya..."

"Ne olduğunu biliyorum." Wexford öfkeden çok üzüntüyle başını salladı. "Eskiden, kedi kapısının bulunuşundan önce kapının altına delik açarlardı; bir öyküye göre İsaac Newton kedisi için kapıda bir delik açmış, kedi yavrulayınca altı delik daha yapmış."

Vine yüzüne baktı. "Budala olmalı."

"Yo, hayır. O günlerde Mensa yoktu, ama o da Mr. Burden kadar akıllı bir adamdı. Büyük bir fizikçiydi, başka pek çok şeyin yanı sıra yerçekimi yasasını da o buldu. Önemli olan nokta çok zeki

adamların da kimi durumlarda budala gibi davranabilmeleri. Her neyse, ben bu öyküye inanmıyorum. Kedi kapısının ne olduğunu bildiğimi sana göstermek için anlattım. Flay nerede? Aşağıda mı?"

"Avukatını çağırdı, onu bekliyor."

"Küçük kızı da birlikte getirmediğinizi umarım!"

Vine biraz gücenmişti. "Annesinin yanında bıraktım efendim. Onunla konuştum..."

"Umarım annesinin yanında konuşmuşsundur!"

"Elbette. Annesi hiçbir şey bilmediğini söylüyor, ama çocuk -adı Kaylee, K-A-Y-L- iki E- babasının eldiven taktırdığını söyledi. Hava soğuk olduğu için hiç çıkarmamasını tembih etmiş; dışarı çıkıp soyulan evin arkasına dolanmışlar, orada babası kıza 'kediğin' -onun sözleriyle söylüyorum- kullandığı kapıyı göstermiş. Yaptıklarını kimseye anlatmamasını tembihlediği için bana da anlatmayacaktı. Sonra babası ona bir Dracula vermiş."

"Ne vermiş?"

"Bir çeşit dondurma" dedi Vine.

Birlikte aşağı indiler. Yolda Wexford çalınan malların bulunup bulunmadığını sordu, Vine bulunamadığını söyledi. Yirmi beş yaşlarında kıvrır kıvrır kızıl saçlı, beyaz tenli bir adam olan Flay, sorgu odasında masanın başında oturmuş avukatının gelmesini beklerken sigara içiyordu. Polis memuru Martin Dempsey kapının yanında bir iskemlede sırtını duvara dayamış, gözlerini masanın ayaklarına dikmiş ilgisiz görünerek oturuyordu.

Vine ses kayıt aletinin düğmesine basarak, "Başmüfettiş Wexford ile Çavuş Vine saat dört elli ikide odaya girdiler. Odada ayrıca polis memuru Dempsey ile Patrick John Flay de bulunuyordu" dedi.

"Avukatım gelene dek tek söz söylemem" dedi Flay.

Wexford karşılık vermedi. Oturalı bir dakika olmamıştı ki Lynn Fancourt avukatı içeri getirdi. Wexford'un daha önce hiç görmediği ama Kingsmarkham High Sokak'tan James Beamish olarak adını işittiği genç bir avukattı. Vine, Beamish'in gelişini kayda geçtikten sonra avukatı içeri girince asık yüzünde güven ifadesi beliren Flay'i sorgulamaya başladı. Vine kıızıyla ilgili soru sordukunda Flay'in gülümsemesi kahrkahaya dönüştü. "Bunu bile yanlış biliyorsunuz. O benim çocuğum değil, karımın. Ben üvey babası sayılırım. Biz birlikte yaşamaya başlamadan önce doğurmuş onu annesi."

"Onunla iyi ilişkiler geliştirmişsiniz gibi görünüyor" dedi Wexford.

"Kiminle, Kaylee'yle mi? Elbette öyle. Ben çocukları severim."

“Onu öyle çok seviyorsunuz ki başkasının evine girip başkasının malını çalmasını öğretiyorsunuz.”

“Neden söz ettiğinizi bilmiyorum” dedi Flay sırtarak. “Daha doğru düzgün bile yürüyemeyen dört yaşında bir çocuk ne dese inanacaksınız. Düş gücü var Kaylee’nin. Birtakım masallar anlattı size, değil mi? Kimileri yalan diyebilir. Ben demem. Ben hoşgörülü bir adamım, oysa Kaylee gibi uyduruk şeyler anlattığı için çocuğunun kulağına asılıp büken herifler var.”

“Yani ona eldiven giydirip adamın dükkânındaki havalandırma penceresinden içeri sokmadınız, sonra da kedi kapısından geçirerek ev sahibinin bodrumuna girmesine önayak olmadınız, öyle mi?”

Wexford söylediklerinin ne kadar gülünç görüldüğünün farkındaydı. Dışarıdan bakan biri Flay’in kahkaha atmakta haklı olduğunu düşünürdü. Beamish’e bakarak sırtıyor, başını sallıyordu.

“Küçük kıza pencereyi açtırıp malı ordan dışarı çıkarmadınız mı?”

“Palavra. Dalga mı geçiyorsunuz?”

“Kaylee’ye eve girip başkasının malını çalması öğretilmedi mi?”

Beamish isteksiz isteksiz başını kaldırdı. “Müvekkilim size ‘Hayır’ dedi Mr. Wexford.”

Lynn Fancourt içeri girip bir not getirdiğinde Wexford soruyu başka türlü nasıl sorabileceğini düşünüyordu. Eline verilen kâğıda bakmadı bile, Rachel Holmes’un bulunduğu yazdığından emin di; ses kayıt aletine sorgu odasından ayrıldığını, yerine Lynn’in girdiğini söyleyerek odadan çıktı. Dışarıda kâğıdı açtı. Rachel’la ilgisi yoktu, emniyet müdür yardımcısı acil bir sorun yüzünden kendisini aramasını istiyordu. Rachel’in dönüşü için hâlâ biraz erkendi aslında. Lizzie Cromwell’le aynı saatte geri gelecekse saat altıdan önce Stowerton’da olamazdı. Odasına gider gitmez Southby’yi aradı.

“Orbe” dedi karşısına çıkan ses her zamanki kesik kesik konuşmasıyla, “Henry Thomas Orbe. Senin için anlamı var mı?”

St. George’un mektubunu almamış olsa bilebilir miydi? *Kingsmarkham Courier*’nin editörüne herhangi bir nedenle borçlu olabileceği Wexford’un aklına bile gelmezdi. “Çocuk sapığı, efendim” dedi anında. “Dokuz yıldır içerdeydi, önümüzdeki cuma hapisten çıkıp buraya geliyor.”

“Doğru.” Southby’nin sesi düş kırıklığına uğramış gibiydi. “Yerel gazetenin bu konuyla ilgili bir yazı yayımlayacağını bilmen iyi olur diye düşündüm. Cuma günü. Bir olay çıkmayacağını söyleyebilirim.”

Demek Southby de St. George'dan mektup almıştı. "Acaba ona yazdığı mektuba da, 'Sevgili Malcolm' diye mi başladı?" diye düşündü Wexford. Bilgisayarı açarak ekranda korkunç uyarıların çıkmasına yol açacak birkaç yanlış hareketten sonra hedefine ulaşmayı –nefret edilecek bir şeydi bilgisayar dili, ama doğru kullanırsan bir çeşit gurur kaynağı da olmuyor değildi– başardı: Henry Thomas Orbe.

"Londra E18, Güney Woodford" diye okumaya başladı, "Churchfields'ta yaşayan Annie ile George Orbe'un üçüncü çocukları olarak 20 şubat 1928'de doğdu. On altı yaşına kadar Buckhurst Hill Lisesi'ne gitti. 1949'da işlediği ahlaksızlık suçundan iki ay, 1952'de on sekiz ay hüküm giydi. 1958'de bir çocuğa karşı işlediği ahlaksızlık suçundan yeniden hüküm giyerek sekiz yıl hapis cezasına çarptırıldı."

İşlenen suçların iğrençliği kadar iç karartıcı yinelenmesinden de midesi bulanık Wexford sayfa aşağı okuna bastı, işe yaradığını görünce sevindi. Ona göre başka bilgisayar komutlarının yapmadığı bir şeyi yapmış, kendisinden isteneni yerine getirmişti. Dosyanın son sayfasına kadar gelen Wexford soluğunu tuttu. Orbe dokuz yıl önce adam öldürmekten hapse girmişti; on iki yaşında bir erkek çocuğun ırzına geçmekten ve ölümüne yol açmaktan kendi payına on beş yıl hüküm giymişti.

İşin içinde, biri Orbe'la aynı cezayı alan, ikincisi sekiz yıl hüküm giyen iki adam daha vardı. Dosyada Orbe'un evliliği ya da evlilikleriyle, kızıyla ilgili bilgi yoktu. Wexford, onun şimdilerde yetmişinin üstünde yaşlı bir adam olması gerektiğini düşündü. Çocuklar için hâlâ bir tehlike unsuru muydu? Bu soruyu yanıtlamadan önce adam hakkında, çocuk sapıklığı hakkında daha çok şey öğrenmek gerekirdi. Ama bir şeyden kesinlikle emindi: yıpranmış, yaşlı, çökük bile olsa böyle bir canavarı, bölgenin çocuk sayısının en çok olduğu bir yöresine salıveren bir toplumda yanlış bir şeyler var demekti.

Wexford saat dokuza doğru yanıldığını anladı; Rachel Holmes'un kayboluşu Lizzie Cromwell'inkiyle aynı yolu izlemiyordu. Kızın geri gelmemesi sanki kendi hatasıymış gibi bir suçluluk duygusuna kapıldı. İyi ki bu umudundan, beklentisinin kesinliğinden Burden'a söz etmemişti. Aslında Burden'a ne söylerse söylesin ikisinin arasında kalacağını biliyordu. Aramanın karanlıkta da sürmesini önererek suçluluk duygusunu hafifletmeye çalıştı, ama böylesine karanlık, ay ışığının bile olmadığı sağanak ya-

ğışlı bir gecede bunun olanaksızlığını çok iyi biliyordu.

Yatmadan önce telefon ettiği Vine, Patrick Flay'i salıvermek zorunda kaldığını söyledi. Avukatının yanında kahkahalarla gülen adamı kanıt yetersizliğinden bırakmak zorunda kalmıştı. Wexford bir süre pencerenin önünde durup dışarının karanlığına baktı. Her şeyin sessiz, sakin olduğu saatlerde pencereden dışarı bakmayı alışkanlık haline getirmişti; Sylvia'nın da aynı şeyi yaptığını görmek onu eğlendiriyordu. Düşüncelere dalarak, "Gökyüzü izleme geni diye bir gen vardır belki de..." diye geçirdi aklından. Yağmur kesintisiz sürüyor, uzun, gümüş rengi damlaları karanlığı deliyordu. Evsiz barksızlara çok az ilgi gösterdiği için kendi kendini kınayan Lear'in sözleri geldi aklına: "Acımasız fırtınanın darbelelerine dayanan zavallı evsiz biçareler." Yardım için Sylvia'ya yalvaran kadın, Kaylee Flay gibi kurban çocuklar, kayıp kız... Büyük bir olasılıkla ölmüştü Rachel, su dolu bir çukurda yatıyordu.

Çavuş Vine'a göre –o Sylvia Fairfax gibi sınırlamalar da koymuyordu– Flayler gibi insanların çocuk yapmalarına izin verilmemeliydi ya da yasaya karşı çıkıp yaparlarsa, kendilerinin yetiştirmeleri engellenmeliydi. Çocukları Patrick Flay gibi adamlardan koruyamıyorsa "koruma sistemi" ne işe yarıyordu? Daha işe yarar hale getirilemiyorsa "evlat edindirme" gibi kurumlar neden vardı?

Glebe Sokağı'ndaki yıkık dökük, harabe gibi iki katlı bir evin ilk katına girdiğinde Patrick Flay de, Kaylee'nin annesi de evdeydiler. Vine, Kaylee'yle konuşmaya başladığında küçük kız kanepeye ikisinin arasında, hiçbir yere kaçamayacak durumda sıkışmış, kaskatı oturuyordu. Kıрма bir çocuktı; annesi, Patrick gibi, beyaz tenli, kızıl saçlı, çilli bir kadındı. Ama Kaylee'nin siyah saçları kıvrır kıvrır, gözleri koyu kahverengi, teni zeytin rengindeydi. Gözlerinden birinin altında daha önce olmayan daha koyu renkte bir çürük vardı; Vine ikisinden birinin kızın yüzüne yumruk attığına, gözüyle görmüş kadar emindi. Jackie Flay belki, daha büyük bir olasılıkla Patrick Flay... Vine yumruğun neden atıldığını da çok iyi biliyordu.

Soluğunu kesen bir çaresizlik duygusuyla, öfkeyle neredeyse konuşamayacak hale gelmişti Vine. Daha sonra olanları Wexford'da aktarırken, "En kötüsü, yapacak çok az şey olduğunu bilmek" dedi.

"Sosyal Hizmetler'e başvurabilirsin" dedi Wexford. "Flaylerin, çocuğun bakımını onlardan almakla tehdit edilebileceği çok uygun bir durum var ortada. Peki neler oldu?"

“Kaylee öyle şeyler olmadığını söyledi. Zeki bir kız. Gerçekten çok zeki demek istiyorum. Anlattıklarının hiçbirinin doğru olmadığını, uydurduğunu söyledi. Başka bir deyişle Flay ne dediyse aynısını yineledi. Kıza ‘Yalan söylersen başına neler geleceğini biliyorsun değil mi Kaylee?’ deme yüzüslüğünü bile gösterdi adam. Bunları söylerken iğrenç bir biçimde sırtıyordu.”

“Ya annesi?”

“Bir korkak-budala olarak Flay’in yanında yer almak için her şeyi yapacak, her şeyi söyleyecek bir insan görüntüsüyle, öylece oturdu. Flay vururken o da kızı tutmuştur bir olasılıkla. Adamın, ‘Böyle bir şey yapmadığını söyleyeceksin, oraya hiç gitmediğini söyleyeceksin –tamam mı? Yüzüne bir yumruk daha ister misin?’ dediğini işitir gibiyim.”

Wexford başını salladı. “Jackie Flay de kızı gibi bir kurban aslında. En kötüsü Flay’in bu işi Kaylee’ye gene yaptıracak olması; iyice alıştırarak, sonunda doğruyu söylemek küçük kızın aklının ucundan bile geçmeyecek. Zavallı küçük Olivia Twist.”

Asık suratla oturan Vine’in yüzü aydınlandı, “Ona ne oldu efendim? Oliver Twist’e?” diye sordu.

“Daha sonra şaşırtıcı bir rastlantıyla büyükbabası olduğu ortaya çıkan yaşlı bir beyefendi tarafından kurtarıldı.”

“Bu Kaylee’nin başına gelmeyecek.”

“Bir olasılıkla öyle, ama büyükbabasının kimliği hakkında Oliver’den daha çok şey bilmediğine eminim.”

Vine dudaklarını büzüp başını sallayarak söylenenleri düşündü. “Bir kadın neden Flay gibi birisiyle evlenir? Evliyseler eğer. Ya da birlikte yaşar? Kurban olmak mı ister ya da çocuğunu kurban etmek mi?”

“Kimin kiminle neden evlendiği sorularını sormaya başlarsan derin sulara dalıyorsun demektir Barry. Bu bir giz. Mazoşistler dışında kimsenin kurban olmayı seçeceğini sanmam, onların da sayısı çok az. Mesele insanların çift olmak, bugünlerin deyişiyle, ‘bir ilişki içinde olmak’ istemeleri. Çok kişi kötü bir ilişkiyi hiçbir ilişki olmanasına yeğliyor. Doğa yasası. Bu arada sen karına gerçekten vurmadın değil mi?”

“Ben mi? Evet. Bir kez. O bana vurdu, ben de karşılığında ona vurdum. O kadar.”

Wexford sabahın büyük bir bölümünü Oval Sokak’ta, Lizzie Cromwell’in öyküsünü bilen, belki de o nedenle kızının önceki gün çıkıp geleceğini uman Rosemary Holmes’un evinde geçirdi.

Ama Rachel dönmemişti, Rosemary perişan durumdaydı; odada bir aşağı bir yukarı dolaşüyor, arada bir koltuklardan birine yığılarak hıçkırıklara boğuluyordu. Wexford, neden bu kayıp olayının da Lizzie Cromwell'inki gibi mutlu sonlanacağına inandığını sorup duruyordu kendi kendine. Tanrı'ya şükür bu gülünç inancı yüzünden aramayı engellememiş ya da ciddi bir soruşturmayı durdurmamıştı.

Arama ekibi ilk ışıklarla birlikte yeniden yola koyuldu; ekiptekiler yağmur suları altında kalan tarlaları tarıyor, ormanın sessiz loşluğu içine sığınmaktan sevinç duyuyorlardı, ama artık bir çilelemeye dönüşse de yağmur hâlâ sürüyordu. Karen Malahyde ile Lynn Fancourt, Rachel'in yakın arkadaşları çerçevesinin dışına çıkarak soruşturmayı genişletmişler, aynı okulda okuyan kişilerle de konuşmuşlardı. Şimdi kızın babasının, Rosemary'nin boşandığı kocasının yanında, Brighton'da, adamın neden yedi yıldır kızını görmediğinin öyküsünü dinliyorlardı. Flagfordlu doktor Michael Devonshire, Rosemary'yi yemeğe çıkarmakla kalmayıp gecenin büyük bir bölümünü de onunla geçirdiğini söylemekten kaçınmamıştı; Oval Sokak'taki evden sabaha karşı saat beşte ayrılmıştı.

Rachel hemen hemen dört gün dört gecedir kayıptı. Wexford büyük bir mutsuzluk içinde o gün öğleden sonra saat beş için bir basın toplantısı ayarladı –huzursuzluğu Brian St. George'un da kesinlikle toplantıda bulunacak olmasından ileri geliyordu. Toplantıda Rosemary Holmes, Rachel'in dönmesi için çağrıda bulunacaktı. Başta bunu yapmak istememişti, ürküyordu. Kendini denetleyemeyeceğini söyledi Wexford'a, her şeyi bozabilirdi.

“Bunun pek bir önemi yok” dedi Wexford yumuşak bir sesle. “Çıkarıcı görünmek istemem ama, ne kadar çok duygusal olursanız o kadar... Yani açıkçası, üzüntünüzü ne kadar çok belli ederseniz çağrının başarısı o kadar artar.”

“İzleyicilerin umurunda değil ki. Acımadıkları gibi, bir de zevk alıyorlar.”

“Bundan o kadar emin olmayın Mrs. Holmes. Sizin için gerçekten üzülen çok insan var.”

Yüksek sesle dile getirmeden, içinden, “Sizin görünüşünüz de etkili olabilir, güzel, genç yüzünüz, sesiniz, o vücuttan, bacaklarınızdan söz bile etmiyorum” diye düşündü. Dış görünüşün insanı pek çok yere getirdiği bir dünyada yaşıyoruz, gençliğin korunmasının değeri yüksek. Gazeteciler, kadın güzel olduğu, bir Shakespeare sanatçısının sesiyle konuştuğu için daha uzun, daha iyi öy-

küler yazarlar. Fotoğrafçılar daha çok uğraşır, kameramanlar daha istekli olurlar.

Bütün bunlar Rachel'ı geri getirecek mi?

Dört buçukta Rosemary'nin evine bir araba gönderildi. Çok endişeli olmasına karşın kadının özenle giyindiğini, üstünde siyah bir takım, pembe beyaz bir bluz olduğunu sevinerek gördü. Kameralar için makyaj yapmıştı. Saçlarını yıkamış, tırnaklarına sedfli pembe oje sürmüştü. St. George'un muhabiri daha önce hiç doğru düzgün bir kadın görmemişçesine bakıyordu. Rosemary masada Wexford ile Burden'in arasındaki yerini almadan önce kameralar onu görüntüledi.

"Bu yana bak Rosemary."

"Başını biraz çevir Rosemary."

"Teşekkürler. Harikaydı. Bir tane daha, işim bitecek Rosemary."

Wexford dişlerini sıktı. Neden "Mrs. Holmes" diye seslenmiyorlardı? İlk adıyla seslenirlerse endişesinin dağılacığını, rahatlayıp daha mutlu olacağını mı düşünüyorlardı? Ne kadar danga-lakça bir küstahlıktı.

Wexford Rosemary'nin zengin, akıcı sesiyle çağrısını yapışını dinledi. "Kızımı elinizde tutuyorsanız –sevgili kızımı, lütfen bırakın, bırakın bana dönsün. Lütfen bize acıyın, sahip olduğum tek şeyim o –ben de onun tek şeyiyim. Lütfen. Hoş, iyi, zeki bir kızdır Rachel, kısacık yaşamında kimseye kötülük yapmadı. Lütfen onu bana geri gönderin..."

Bu noktada Rosemary artık sesini denetleyemedi. Hıçkırıklara boğuldu, boğazı tıkanıyor, elleriyle yüzünü, yaşlı gözlerini kapatıyordu. Wexford ayağa kalkmasına yardım ederek kadını dışarı çıkardı. Çay getirmelerini söyleyerek onu kendi odasında Lynn Fancourt'la bırakıp çıktı. Basın toplantısını Burden sürdürecekti, Wexford'un kalması gerekmiyordu. Ama o gene de aşağı indi, tam gazetecilerden biri –*Courier* muhabiri değildi– tiz bir sesle Orbe'un ertesi gün hapisten çıkıp Oberon Sokağı'ndaki evine döneceği haberinin doğru olup olmadığını sorarken içeri girdi.

"Rachel Holmes'un kayboluşuyla ilgili soruların dışında hiçbir soru yanıtlanmayacak" dedi Burden sertçe.

Muhabir duymazdan geldi. "Yarın mı çıkacak?"

"Hayır" diyerek gerçeği dile getirdi Burden. Orbe perşembe değil, cuma günü salıverilecekti. "Toplantı bitmiştir bayanlar, bay-lar. Teşekkür ederiz."

Wexford yeniden yukarı çıktı. Sübyancı olmak nasıl bir şeydi? Küçük çocuklarla cinsel ilişkiye girmek istemek? İçinden bir şey,

“Sadistliği, ölü sapıklığını düşlediğin gibi bunu da düşleyebiliyorsa, kendi düşlerinde gerçekten yaşatabiliyorsan anlarsın” diyor-du. “Her şeyi anlamak, her şeyi bağışlamaktır” sözü, “Düşlemek anlamaktır” diye değiştirilmeliydi, “bağışlamak” kısmını dışarda bırakmıştı. Kırk yıldır ne kilisede ne de başka bir yerde ağzına almadığı duaların hemen hemen hepsinde biraz da olsa suç işleyenleri bağışlamaya ya da bize karşı işlenen suçları bağışlamamıza yönelik sözler ediliyordu.

Bize karşı, başkalarına karşı değil. Wexford başkalarına karşı işlenen suçları bağışlayamazdı, Tanrı varsa, o da öyle yapmalıydı. Belki dindar kişiler bunu kâfirlik olarak kabul ederlerdi.

Odasına dönünce eve gitmeye karar verdi. Birtakım kâğıtları pahalı evrak çantasına koydu –Sheila’dan başka bir armağandı çanta–, evde yapılması gereken kâğıt işleri, kötü talih. Telefon çaldı, açmamayı göze alamadı.

Santralda çalışanlar durmadan değiştikleri için tanıyamadığı bir ses, “Sizi Mrs. Holmes adında biri arıyor efendim” dedi.

Daha yarım saat önce kızının dönmesi için çağrıda bulunurken işittiği o güzel ses, “Rachel döndü. Eve geldiğimde buradaydı. Çok mutluyum, gerçekten inanamıyorum, ama doğru, eve döndü” diyordu.

Beşinci bölüm

Yirmi dört saat geç de olsa dönmüştü. Wexford, haklı çıktığı; özellikle de ince, uzun boylu, pürüzsüz ciltli, siyah parlak saçlı genç kız anlaşıldığı kadarıyla hiçbir zarar görmemiş olduğu için kendini rahatlamış hissediyordu. Rachel'in onu ve Karen Malahyde'ı karşısında görmekten hiç memnun olmadığı açıktı. Onları orada istemiyordu. "Ona kalsa" diye düşündü Wexford, "döndüğü polise haber bile verilmemeliydi."

Sanki Rachel'in kafasının içini görüyor, aklından geçenleri okuyordu. Ben sessiz sedasız Essex'e gittikten sonra annem onlara söyleyebilirdi. Polisi ilgilendirmez, benim sorunum. Rachel yüksek, kendinden emin bir sesle başının ağrıdığını söyleyerek onları karşılamıştı.

"Bir doktora görünmelisin" dedi Wexford, "başın ağrımasa bile görünmen gerekir."

Rachel kıpkırmızı oldu. "Doktora ihtiyacım yok. Başım ağrıyor o kadar. Kimse bana bir şey yapmadı."

Ne söylemek istediği açıktı. Ama o gene de Karen Malahyde'a bakarak, "Kadın olduğum için. İnsanlar bir kadının tecavüz edilmiş olması gerektiğini düşünüyorlar. Bana tecavüz edilmedi. Edilseydi bilirdim" dedi.

"Garip bir söz. Nasıl bilmeyebilir ki? İnsanın bilmemesi diye bir şey olabilir mi?" diye düşündü Wexford. "Herhangi bir biçimde tecavüze uğradınız mı?"

"Hayır. Hiçbir biçimde."

Wexford genç kızın sesindeki karşındakini küçük görme tonunun farkındaydı. Zekâ düzeyinin düşük olduğunu düşündüğü insanlara tepeden bakarak kendine güvenini vurgulayan, iyi yetiştirilmiş, zeki kızlardan biriydi. "Polisler bu sınıfa giriyor" diye

düşündü Wexford, içten içe eğlendi.

“Size herhangi bir madde içirdiler mi ? Kan testi yaptırmanız gerektiğini düşünüyorum.”

“Bilmiyorum” dedi sertçe. “Bana ne verdiklerini bilmiyorum, anımsamıyorum. Aklınızdan AIDS geçiyorsa unutun, size tecavüze uğramadığımı söyledim.”

Wexford’un aklına bu hiç gelmemiştir. “Bir doktorun sizi görmesini istiyorum.”

“Ben istemiyorum, doktora gitmeyeceğim.” İyice saldırganlaşmıştı. “Ne ben gideceğim ne de doktor buraya gelecek. Doktorlardan nefret ediyorum. Yanlarına bile yaklaşmanı. İhtiyacın olursa bir alternatif tıp uzmanına giderim. Çin tıbbına ya da otlarla tedaviye başvururum.”

“Bu durumda otların işe yarayacağını hiç sanmam” dedi Wexford kuru kuru. Rosemary Holmes’un bir doktorla olan ilişkisini düşündü. Rachel’in geleneksel tıptan hoşlanmamasının nedeni annesinin ilişkisi miydi ? Belki. “Doktora gitmeye bu kadar karşıysan seni zorlayamam. Şimdi belki bize nerede olduğunu anlattırın.”

Merdivenin, geçen yüzyıl boyunca, yüzlerce elin üstünde dolaşmasıyla parlamış, üstünde kaymaya elverişli koyu kırmızı mavi harika bir tıraz vardı; merdivenin yapıldığı ilk yıllarda tırazı parlatma işi hizmetçilerin göreviydi. Tıraz en üst kattan aşağı kadar kesintisiz bir ahşap ırmak gibi akıyordu. Kesintisiz olmasına karşın eğimi yer yer değişiyor, düz bölgelerde kırk beş derecelik bir açıyla iniyor, dönme noktalarına gelince kısa bir süre hemen hemen dikleşiyor, sahanlıklarda yatay duruma geçiyordu. Sylvia merdivenlerden çıkarken ikinci katın sahanlığında, tırazın elleriyle sıkı sıkı tutunmuş çığlık atarak uçarcasına kayan altı yaşlarında bir çocuğun iki yana açılmış bacağına çarpmamak için kenara çekildi. Altı yedi yaşından küçük çocukların zevk aldıkları zaman çığlık atmalarının doğal bir kaçınılmazlık olduğunu düşünürdü Sylvia. Çocuğun hızı sahanlıktaki düz bölgeyi aşp sonraki eğimli bölgeye geçmek için yeterli değildi. Sylvia’ya el sallayarak, “Beni iter misiniz efendim !” diye seslendi.

Hide’daki çocuklar onunla, Griselda’yla, Lucy’yle sanki okuldaki öğretmenleriymişler gibi “efendim” diyerek konuşuyorlardı. Sylvia çocuğu kaymaması için uyardıktan vazgeçti, ama bir kaza olacak diye de korkuyordu. Sırtının ortasından hafifçe itti.

“Daha hızlı” dedi çocuk. “Hadi.”

Sylvia biraz daha sert itti, oğlan gene bir çılgılla yeniden kaymaya başladı. En üst kata çıkana kadar çocuğun öbür kıvrıma gelişini, daha tehlikeli bir biçimde, ama kazasız belasız oradaki düz bölümü de geçişini izledi. Lucy yardım hattı odasındaydı, iki telefon da çalmıyordu.

“Gece tek başıma kalmayacağım, değil mi?”

“Ne yazık ki kalacaksın” dedi Lucy. “Jill soğuk algınlığına yakalanmış, Davina da pes etmek üzere. Parasız bir işte çalışmayı daha fazla kaldıramayacağını söylüyor. Bence haklı.”

“İki telefon aynı anda çalarsa ne yapacağım?” diye sordu Sylvia.

“Böyle bir şey sık sık olmuyor, çok şükür, büyük kentler gibi değil burası. Ama ikisi birden çalarsa birini beklemeye alırsın. Hangisini bekleteceğine kendin karar verirsın.”

“Cep telefonları dağıtılınca arayanların sayısı artacak, sence de öyle değil mi? Ama bundan yakınmamalıyız.”

Lucy güldü. “Evet yakınmamalıyız, ama ne demek istediğini anlıyorum. Artık kaleyi sana bırakıp gidiyorum.”

Lucy gittikten sonra Sylvia pencerenin yanında durarak aşağıdaki bahçeye, onun yanındakine, arkasındakine, hepsi büyük, fundalıklarla kaplı, bol ağaçlı bahçelere baktı; birbirlerinden taş ya da tuğla duvarlarla, sarmaşıklarla, servilerle, çitlerle ayrılıyorlardı. Kendi bahçelerinin dışında tüm bahçeler boştu, yalnızca uzakça bir yerde güzel havadan yararlanan bir adam çim biçiyor, çim biçme makinesinin sesi hafifçe işitiliyordu. Hide’ın bahçesinde iki çocuk annelerinin gözetiminde tırmanma aletine tırmanmaya çalışıyor, daha büyük çocuklar salıncaklara biniyorlardı. O sırada merdivenden kayan oğlan elinde kırmızı-beyaz bir futbol topuyla bahçeye çıktı, topu otların üstüne koyarak çiçek açmış bir kiraz ağacının gövdesine sert bir şut çekti; çiçek yaprakları döküldü. Pembe bir yağmurun altında kalmak çok hoşuna gitmiş olmalı ki ağacı bir kez daha hedef alarak daha sert bir top yolladı; istediği etkiyi alınca o ünlü çılgıllarından birini atıverdi.

Sylvia pencerenin yanından çekildi. Odanın iki duvarında aile içi şiddet haberleri veren gazete kesikleri asılıydı. Büyük siyah harfler, büyük fotoğraflar, bir gözü morarmış perişan bir kadın, dudağı patlamış bir başkası, parlak dişlerini göstererek gülümseyen tanınmış bir siyah boksör, çatık kaşlarıyla tanınan aynı derecede ünlü beyaz bir futbolcu. Birincisi kız arkadaşını ömür boyu tekerlekli sandalyede yaşamaya mahkûm etmişti; ikincisi kafasını yumrukladığı karısının ölümüne sebep olmuştu. Telefonların durduğu masanın arkasındaki duvarda dört sığınma evinin ayrın-

tılarını, varsa boş yerleri gösteren büyük bir karton asılıydı. Son durum, Kingsmarkham Hide’da ve Myringham’da hiç yer kalmadığını, Sewingbury’deki daha küçük evde bir, içlerinde en uzakta-ki, Lewes’in dışındaki bir zamanlar “B ve B” olan yerde iki boş odanın bulunduğunu gösteriyordu. Sylvia duvardaki gazete kesiklerinde yazılı tüm olayları tekrar tekrar okumuştı, o yüzden o gün telefonun çalmadığı sessiz aralarda okumak için yanında bir kitap getirmişti.

On beş dakikalık sessizlikten sonra çalan telefonun sesiyle yerinden sıçradı. Telefonu açtı. “Hide. Size nasıl yardımcı olabilirim?”

Nazik, yumuşak, çekingен bir kadın sesi, “Ben dayak yiyen kadınlardan biri değilim” dedi.

“Tamam” dedi Sylvia neşeyle, “sorununuzun ne olduğunu anlatmak ister misiniz? Dilediğiniz kadar konuşabilirsiniz, benim çok zamanım var. Söylediğiniz her şey gizli kalacaktır.”

Sylvia, kadın yeniden konuşmaya başlamadan önce derin bir soluk alıp verme sesi işitti. “Acaba bana bir psikiyatrist adı verebilir misiniz?” diye soracaktım.”

Sylvia biraz şaşırmişti. “Burası Hide Yardım Hattı. Doğru numarayla çevirdiğinizden emin misiniz?”

“Evet” dedi kadın. “Kim olduğunuzu biliyorum, bir psikiyatrist adı istiyorum. Kocam iyi bir psikiyatriste gidersem bana vurmaktan vazgeçeceğini söylüyor.”

“Anımsayamadığım pek çok şey var” dedi Rachel Holmes. “Bunu kabul etmek zorundasınız. Bir çeşit unutkanlık geçiriyor olmalıyım. Sanırım şok etkisi.”

“Anımsadıklarını dinleyelim” dedi Karen Malahyde kuru kuru. Eğer bu kız kendini beğenmiş tavırlarla onu alt etmeye çalışacaksa ona da baskı yapmak gerekecekti. “Baştan başla, tamam mı? Cumartesi akşamı saat sekiz. Mrs. Strang seni saat sekizde alacaktı değil mi?”

“Bütün bunları biliyorsunuz. Yinelememi istemezsiniz herhalde? Erken gitmiştim. Annemin erkek arkadaşı gelecekti, ayak altında dolaşmamamın daha iyi olacağını düşündüm.” Son sözü söylerken annesine sitem yüklü bir bakışla baktı. “Eve çok az geliyorum, en azından onunla bir gece olsun dışarı çıkmaktan fedakârlık edeceğini sanmıştım...”

“Ama Rachel” diye hafifçe karşı çıktı Rosemary, “sen zaten çıkacaktın, öyle söylemiştin.”

“Oo, ne anlamı var ki?”

Rachel annesine sitemlerini uzatmaya istekli görünüyordu, ama Karen hemen, hatta biraz sertçe araya girdi. "Cumartesi akşamı senin ne yaptığına dönelim, olur mu?"

"Evden sekize beş kala ayrıldım." Rachel'ın yüzü asılmıştı. "Saat tam sekizde Flag'ın karşısındaki otobüs durağına vardım. Oturup beklemeye başladım. Aslında her şeyin çok açık olduğunu fark etmem gerekirdi."

Wexford'un aklına Mrs. Holmes'un bir saat kadar önce söyledikleri geldi; kızının iyi, güzel, zeki bir kız olduğunu söylemişti. Zeki olduğu anlaşıyordu. "Mrs. Strang'in arabasını biliyor muydun, rengini, markasını?"

Genç kız sabırsız bir iç çekişten sonra, en azından daha mantıklı bir yanıt verdi: "Bunları önceden sormam gerektiğini biliyorum. Annesinin nasıl biri olduğunu da sormalıydım, ama sordum, bunun için de cezamı çektim, çekmedim mi?"

"Sen söyle" dedi Wexford tatlılıkla.

"Söylüyorum işte. Bir otomobil gelip durdu. Bir kadın kullanıyordu -elli yaşlarındaydı sanırım. Belki daha fazla, bilmiyorum" dedi Rachel on sekiz yaşındakilerin, otuz beşin üstündeki kişilerin yaşıyla ilgilenmediğini sergileyen bir sesle. "Camı açınca yaklaştım, 'Selam, ben Rachel' gibi bir şeyler söyledim. 'Haydi bin Rachel' dedi, ben de bindim. Mrs. Strang olduğunu sandım, hatta bundan emindim. Yanına oturunca, 'Ben Vicky' dedi, ama ben Mrs. Strang'in önadını bilmiyordum."

"Mrs. Strang'in önağı Olga."

"Yazık, daha önce bunu bana söyleyen olmamıştı, gene de" dedi Rachel alışılmadık bir cana yakınlıkla, "kimin aklına gelirdi ki? Her neyse ona "Vicky" demeye başladım, konuştuk, sanırım o arada nereye gittiğimize dikkat etmedim. Etsem de işe yaramazdı, çevredeki köyleri bilmiyorum, Framhurst'e hiç gitmedim, onun için nereye gittiğimizi anlayamazdım. Kent dışı olduğunu biliyorum, tarlalar, ormanlar falan vardı. Hakkımda bir şeyler öğrenmek istediğı için ben konuşuyordum."

"Kendinden söz etmeni mi istedi?"

"Evet, ben de tuzağına düştüm. Anne babamın boşandıklarını, anemle yaşadığımı, hazıranda on dokuz yaşında olacağımı, üniversiteye gittiğimi -arkadaşlarımı, yapmaktan hoşlandıklarımı, ilgi alanlarımı, her şeyi anlattım." Birden öfkeli, kendisiyle alay eden bir kahkahayla güldü. "Vicky iyi bir dinleyiciydi" dedi acı acı.

"Seni nereye götürdü?"

"Bilmiyorum. Hiçbir şeye dikkat etmedim. Caroline'ı almak

için onun evine doğru gittiğimizden emindim. Caroline'dan söz ediyordu. Onun hakkında konuşabilmesinin nedenini şimdi anlıyorum; daha önce ben Essex'te okulun ilk yarıyılında tanıştığımızı, birbirimize yakın oturduğumuzu keşfettiğimizi anlatmış, Caroline'ın Latin Amerika, benim antropoloji çalışmalarımından söz etmiştim. O da, Caroline çocukken bir yıl İspanya'da yaşadıkları için İspanyolca'sının çok iyi olduğunu anlattı, bilmediğimi söyledim –hepsi yalandı elbette– ona güvenmemin nedenini anlıyorsunuz değil mi?”

“Gittiğiniz yere varınca ne oldu?”

Rachel iç çekti. “Keşke size evin yerini, nasıl bir ev olduğunu anlatabilsem, ama anlatamam. Evin ön yüzünde ahşap kaplamalar bulunduğunu, bahçede bir çam ağacı –Noel ağacı gibi bir şey– olduğunu hayal meyal anımsıyorum, o kadar. Vicky ön kapıyı açtı, içeri girdik; sanki başka bir odada dışarı çıkmaya hazırlanmakta olan kızını çağırır gibi, ‘Caroline’ diye seslendi. Tanrım, öyle iyi bir oyuncuydu ki Caroline'ın sesini işittiğime yemin edebilirdim.” Rachel annesine baktı. “Bir bardak su verir misin?”

Kızı geri geldiği için tüm emirlerini severek yerine getirmeye hazır olan Rosemary Holmes oturduğu koltuktan fırladı. Karen bu davranışı onaylamadığını çok dikkatle gizleyerek kadının elinde, içinde buz olan bir bardak ve bir Perrier şişesiyle geri gelişini izledi. Rachel teşekkür bile etmeden aldı, buzlu kül tablasına atarak suyu bardağa doldurdu.

“Lütfen devam et” dedi Wexford.

“Vicky oturmamı söyledi, oturdum, bir şey içmek isteyip istemediğimi sordu, ‘Olur’ dedim, ne büyük bir hata ettiğimi şimdi anlıyorum.”

“Neden hata olduğunu düşünüyorsun?”

“İçine bir şey koymuştu. Koymuş olmalı.”

“Ah, Rachel!..” Rosemary'den çıkan bir haykırış, bir üzüntü çığlığıydı bu.

“Bana bir şey yapmadıklarını söyledim sana!” Rachel neredeyse bağıırıyordu. “Düşündüğün gibi bir şey olmadı. Olay çıkarmanın anlamı yok.” Öfkesinin iki polis üstünde yarattığı etkiyi, davranışını onaylamadıklarını, ama farkında olduklarını gösteren suskunluklarını görmüş olmalı ki sesini alçalttı. “Tonikli ya da limonlu votka istedim, getirdi” dedi. “Caroline ile beni Rotten Carrot'a arabayla götüreceği için kendisi içmedi. Evet, ona nereye gideceğimizi söylemiştim, aklımdan geçenleri okumuyordu. Getirdiği içkinin tadı normal bir votka-tonik tadındaydı,

önce korkunç bir etki yapmadı, en başında.

Eve geleli on dakika olmuştu, Caroline'ın hazırlanmakta neden bu kadar geciktiğini merak etmeye başlamıştım. Sekiz buçukta Rotten Carrot'ta olmalıydık, oysa saat sekiz buçuğu geçmişti. Vicky, 'İçkiyi tazeleyeyim mi?' dedi, ama istemedim, sersemlemeye başlamıştım. Sonra o adam odaya girdi. Önce Caroline'ın ağabeyi olduğunu düşündüm, ama yaşı biraz büyükçeydi. Acayip gözlü, kısa boylu, ince, otuz yaşlarında biriydi."

"Acayip ne demek?"

Rachel'in bakışı öyle hor görür gibiydi ki, Karen bir an için, sözlüğe bakmasını söyleyerek kendisini tersleyeceğini sandı, ama öyle yapmadı, sabırsız iç çekişlerinden biriyle yetindi. "Gari" dedi, "delici ama aynı zamanda donuk. Taş gibi. Yüksek bir sesi vardı, ama konuşurken insanın yüzüne bakmıyordu." Bir iki yudum su içtikten sonra bardağı masaya koydu. "Sonrasını anımsamıyorum, ertesi gün öğlene kadar, pazar öğlene kadar, neler olduğunu hiç anımsanıyorum."

"Ah, Rachel!" dedi Rosemary Holmes bir kez daha.

"Ah, Rachel!" diye dalga geçti kızı. "Sana söyledim, bana –dokunulmadığını– biliyorum. Anneannemin deyişiyle 'duhul olmadı'." Wexford'u da anneanne sınıfına sokacakmışçasına yüzüne baktı. "Bir yatakta yatıyordum, Vicky –kesinlikle Vicky'ydi, adanı değildi– pantolonumu, kazağımı çıkardı. İç çamaşırlarımla kaldım *ve kimse bana başka bir şey yapmadı*, tamam mı? İyice anlaşıldı mı? Vicky bir bardak çay getirdi, yıkanıp giyinmemi söyledi." Bir an duraksadı. "Söylediklerini yaptım" dedi. "Önce tartıştım, nerede olduğumu sordum, beni hemen eve götürmesini söyledim, ama ordan çıkmanın yolu olmadığını görünce –kapıyı kilitlemişti, yıkanınca kadar dışarı çıkarmayacaktı– söylediklerini yaptım. Yıkanıp giyinirsem oradan daha kolay kaçabileceğimi düşünmüş olmalıyım.

Vicky blucinimi götürüp yerine bir etek getirdi; uzunca evaze bir etek, berbat bir şey, ama üstümde bir külotla dışarı çıkamayacağım için giyip odadan çıkmak zorundaydım; adam oradaydı –Vicky ona 'Jerry' diyordu–, yemek hazırlamamı söyledi."

"Vicky yemek yapmanı mı söyledi?" Wexford normal bir sesle konuştu, ama kuşkuları yüzünden okunuyordu.

"Yemek pişirecek, sonra sofrayı toplayıp bulaşıkları yıkayacaktım. 'Saçmalama' dedim. Eve gideceğimi, beni *hemen* eve götürmesini söyledim. Birisini kaçırıp zorla alıkoymanın suç olduğunu biliyordum, bunu onlara da söyledim; Vicky, 'Çok kötü' gibi bir

şeyler dedi. Ön kapıya doğru koşmaya çalıştım –koştum, ama kapı üç kilitle kilitliydi, pencereleri denedim, onlar da kilitliydi, sanırım çift camlıydı. Size hasta gibi olduğumu söylemedim, değil mi? Sanki akşamdan kalmaydım, korkunç bir baş ağrım vardı, tir tir titriyordum, ürperiyordum. Sonunda boyun eğdim. Önce bir parasetamol istedim, Vicky iki tane verdi. Parasetamolu kutusundan çıkarırken gördüğüm için başka bir şey olmadığını biliyordum.”

Gene acı acı güldü. “Sonra biraz patates soydum, bir karnabahar yıkadım –daha önce hiçbir zaman yemek pişirmek zorunda kalmadığım için iyi bir aşçı olduğum söylenemez.” Rachel serzeniş dolu bakışlarla annesine baktı; geçmişte, hiç olmazsa yumurta haşlamayı, et kızartmayı öğrenmesi gerektiği konusuna hafifçe değinildiği zamanlarda takındığı aynı bakış olmalıydı bu. “Gözlerini üstümden ayırmıyorlardı, Vicky ile Jerry. Yemek bittikten sonra bulaşıkları yıkadım, Vicky, elektrik süpürgesiyle iki yatak odasını süpürmemi söyledi, ama onunkini süpürmeyecektim, kapısı kilitliydi. ‘Süpürürsem eve gidebilecek miyim?’ diye sordum. Vicky, ‘Bakarız’ dedi. Odaları süpürdüm. Geri döndüğümde Vicky önüme Jerry’nin çoraplarından koyarak onarmamı söyledi. ‘Bunları ör’ demişti, bunun ne anlama geldiğini bile bilmiyordum...”

Wexford, “Rachel” diyerek kızın sözünü kesti, daha fazla dayanamayacaktı, “Josephine Tey’in yazdığı *The Franchise Affair* romanını okudun mu?”

Rachel kaşlarını kaldırarak yüzüne baktı. “Ne?”

“İki kadının kendisini kaçırarak ev işleri yaptırdığını ileri süren bir genç kızla ilgili. Suçlamalar yalan. Aslında otelde bulunduğu bir erkekle birlikte.”

Rachel’ın yüzü Wexford’un o ana dek hiç görmediği kadar yoğun biçimde alev alev kızardı. Ama, o, insanın yüzünün yalnızca suçluluk ve utanç duygusundan kızarmadığını biliyordu; birini yalancılıkla suçlamak da yüzün aynı derecede kızarmasına yol açabilirdi.

“Okudun mu?” diye bu kez daha yumuşak sordu.

“Evet, okudum” dedi Rachel.

“Öyleyse?”

Rachel bağırarak, neredeyse isteri geçirircesine konuştu: “Buraya geldiniz ve sizinle konuşmamı istediniz, ‘Olur’ dedim, size her şeyi anlatacağımı söyledim, şimdi tutmuş, bana inanmıyorsunuz! Bir kitapta okuduklarımı anlatmakla suçluyorsunuz!”

“Çorapları ördün mü?” diye sordu Karen, eğlendiğini güçlükle gizleyebiliyordu.

“Hayır, çünkü yapamam ! Nasıl örüleceğini bilmiyorum. Onun yerine akşam yemeğini hazırladım, blucinimi, kazağımı çamaşır makinesinde yıkadım. Bütün bu zaman boyunca Jerry tek söz söylemeden beni izledi. Bana neden inanmıyorsunuz?”

“Devam et” dedi Wexford.

“Bu kadın bana gülmeyi sürdürecekse başka bir şey anlatmam.”

“Gülmüyorum” dedi Karen, “ama adamın çoraplarını örmeni istediği zaman bunu sen de gülünç bulmuş olmalısın. Kaçmaya çalıştın mı?”

“Telefon yoktu, varsa bile ben bulamamıştım. Tüm pencereleri denedim, birilerinin dikkatini çekmeye çalıştım, ama kimse yoktu, bir köy yolu, gelip geçen arabaların sürücüleri beni görmüyorlardı. Gece kalktım, ama Vicky yattığım odanın kapısını kilitlemişti. Denesem pencereyi kırabilirdim, ama dışarıdan demirliydi.”

“Bir bungalov muydu?”

“Hayır –evet, tek katlı, evet. Ama büyük, çok oda vardı. Pazartesi günü kendimi daha iyi hissediyordum, baş ağrısı azalmıştı. Vicky beni kaldırarak buzdolabını, fırını temizlememi söyledi. Sonra Jerry’nin kahvaltısını yatağına götürecektim. Vicky ilk kez bana o zaman dokundu. Uyandırmak için omuzlarımdan tutup sarstı, yüzüme tokat attı. Daha önce kimse bana tokat atmamıştı. Ne yapacağımı bilemedim, nasıl kavga edileceğini bilmiyorum. Böyle bir tokat şok etkisi uyandırıyor insanda. Bir tepsiyle Jerry’nin kahvaltısını göturdüm; tost ekmeği, bal, portakal vardı. Çizgili pijamalarıyla yatakta oturuyordu, tepsiyi alarak, “Teşekkürler” dedi. Vicky’yle konuştuğu halde bana ilk kez bir şey söylüyordu.

Rachel’in tutukluğu geçmiş gibiydi. Çenesi açılmış, her şeyi anlatıyordu. “Gün boyunca ev işi yaptım, yemek pişirdim. Öyle davranırsan beni bırakacaklarını düşünmüş olmalıyım. Yiyebileceğim çok yiyecek vardı; Vicky içecek bir şeyler öneriyordu, ama içine ilaç katmış olabilir diye istemiyordum. Budalaca bir şey yaptım. Salı günü kendimi iyi hissetmiyordum, hastalanmıştım, aybaşı kanamam başlamıştı, Vicky’den parasetamol istedim, aynı kutu ortaya çıktı. Ama nasıl yaptıysa bir biçimde kapsüllerin içine başka bir ilaç koymuş olmalıydı, bakınca belli olmuyordu. Al-danarak iki tane aldım, önceki gibi, hatta daha kötü etkiledi; günün geri kalanında ne yaptığımı bilmiyorum, hiçbir şey anımsamıyorum; ev işi yapmış, yemek yemiş olabilirim, bilmiyorum, ama

bugün öğlen saatlerinde uyandığımda –çekinerek Wexford’dan yana baktı– berbat durumdaydım, yanımda bir Tampax paketiyle giysilerim duruyordu.

Kendimi berbat hissediyordum, gene de Vicky çarşaf larımı yı kattı. Beni dışarı bırakmadığı için çamaşırları bahçedeki ipe ken disini astı. Saat altıya doğru artık eve dönebileceğimi söyledi. Öyle başım dönüyordu ki güçl ükle görebiliyordum. Jerry ortalarda yoktu. Vicky ön kapının kilitlerini açarak beni arabaya bindirdi. Aynı arabaydı. O sırada kaçabilirdim, ama kendimi çok hasta his sediyordum, ayrıca o sırada kaçmayı çok da anlamlı bulmuyor dum. Beni geri getirerek aldığı yere bıraktı.”

Sonunda ne Wexford ne Karen Malahyde, ama zayıf bir nokta sını bulan ya da bir biçimde ilgisini çekebilen Lynn Fancourt, Rachel’i doktora görünmeye razı edebildi. Belki de bunun tek ne deni Lynn’le akran oluşlarıydı. “Devonshire’a gitmem ama” dedi pis bir şey koklamış gibi yüzünü buruşturarak. Dr. Akande’ye git tiler; epeyce homurdanıp söylendikten sonra kan örneği alınma sına; gözlerine, boğazına bakılmasına izin verdi.

“Rohipnol verildiğini sanıyorum” dedi Wexford. “Doktor Akan de bir iz bulamadı ama, anlaşılması da çok güçtür aslında, üste lik bunca zamandan sonra sisteminden çıkıp gitmiştir.”

Burden kaşlarını kaldırdı. “‘Tecavüz h apı’ dedikleri şey de ğil mi? Kokusuz tatsız, içkiye katılınca uyuşturuyor, ertesi gün kötü bir baş ağrısı oluyor, ama insan başına gelenlerin hiçbirini anım samıyor.”

“Aşağı yukarı öyle.”

“Öyleyse bu yörede kime Rohipnol yazıldığını araştıralım; he men öğreniriz.”

“Pek öyle de ğil” dedi Wexford. “Rohipnol şimdi reçetey le, hat ta özel bir reçetey le satılıyor, ama çok kısa bir zaman öncesine kadar satışı serbestti, isteyen alabiliyordu.”

Odada bir aşağı bir yukarı düşünceli düşünceli dolaş an Bur den, Wexford’un masasının kenarına oturdu. “Anlattığı öykünün ne kadarına inanmalıyız sence? Yani Lizzie Cromwell’in anlattığı öyküdeki yalanlardan daha mı az Rachel’in söyledi ği yalanlar? Bir ‘farrago’ de ğil mi?”

Wexford yanıtlamadı, düşünüyordu. Önceleri kıza inanmamış tı. Öyküsünün en sevdiği kitaplardan biri olan *The Franchise Af fair*’le olan benzerli ği inanmayışında büyük bir rol oynamış tı, ama Rachel anlatmayı sürdürdükçe yavaş yavaş kendi inançsızlı

ğından kuşku duymaya başlamıştı. Şimdi yarı inanır durumdaydı. Orta yaşlı bir kadının Rachel'ı kent dışında bir yere götürdüğüne inanabilirdi. İlaç verilip kilit altında tutulması da olabilir bir şeydi. Ama sessiz, donuk gözlü Jerry, Rachel'a yemek pişirmesi, ev işi yapması için verilen emirler, hele çorapları örmesinin istenmesi; bunlar uydurma, düş gücünün ürünü olmalıydılar. "Farrago' nedir?" dedi konunun dışına çıkarak.

"Kim bilir. Bir deyim, bir ifade biçimi olmalı 'farrago'. Ayrıntıları gözden hiç kaçırmıyorsun. Ayrıntı profesörü olmalıymışsın."

"Evet bu konuda olabilirdim belki" dedi Wexford.

"Yalan dokusu' dersin ya -ya da sen demezsin de ben diyebilirim- 'farrago' da öyle bir şey olmalı; bir çeşit işlemeli dokuma gibi bir şey."

Wexford Burden'ın yeniden yürümeye başlayıp pencerenin yanında duruşunu izledi; birdenbire sağanak başlamıştı, dolu taneleri cama vuruyordu. "Rachel iki kişiyi de iyice tarif etti" dedi. "Kadın ellilerinde, kır saçlı, mavi gözlü, nikâh yüzüğü takıyor, şişman -bu kızlara her normal insan kilolu geliyor." Şişmanlıktan ya da zayıflıktan söz edildiği zaman bütün insanların yaptığı gibi Wexford da göbeğini içeri çekti. "Adam otuz yaşlarında, ufak tefek, bir altmış-bir yetmiş boylarında, siyah geriye taralı saçlı, donuk gözlü. Hep bu tariflere bağlı kaldı, iki kez bana söyledi, aynı ayrıntıları Lynn'e de verdi. Bunlara inanıyorum."

Büyülenmiş gibi cama vuran dolu tanelerine bakan Burden başını çevirmedi. "Ne fark eder ki? Zarar görmedi. Başına kötü bir şey gelmedi. Hatta yemek pişirmek, ev işi yapmak şımarık küçük hanım için iyi bile olmuştur."

"Yapma Mike, çok iyi bilirsin. Birisini isteği dışında bir yere götürmenin, orada alıkoymanın ciddi bir suç olduğunu benim sana söylemem gerekmez. İlaç vermekten söz bile etmiyorum. Aynı şey iki genç kızın da başına geldi. Bir yerde zorla tutma. Elbette fark eder."

"Tamam. Ne demek istediğini anladım. Vicky denen kadının Lizzie'yi de kaçırdığını söylemek istiyorsun."

"Anımsıyor musun, bir kadının yanında durup arabaya almak istediğini, ama kendisinin kabul etmediğini söylemişti? Sanırım aslında arabaya bindi, amaç her neyse aynı nedenle aynı eve götürüldü."

"Kadınla adam ana-oğul muydu sence?"

"Bilmiyorum. Olabilir." Wexford bütün iş yaşamı boyunca karşılaştığı garip ilişkileri, birbirinden çok farklı tiplerin bir arada

bulunuşlarını, farklı yaşlardaki kişilerin birlikteliklerini düşündü. Bu öyküdeki ilişkiyle ilgili kolay bir sonuç çıkarmaya niyeti yoktu. “Dalgın dalgın neye bakıyorsun Tanrı aşkına?” dedi. “Hiç dolu görmedin mi hayatında?”

“Gel de şuraya bir bak.”

Wexford kalktı. Buğulu camın ardından iki kişinin doludan kaçmak için bir dükkânın kapısına sığındıklarını görebiliyordu. İki kişi de boyunlarına çift yanlı ilan tahtası geçirmişlerdi; kadının ilan tahtası bir kız, adamınki erkek çocuğu biçiminde kesilmişti; saçlar, yüzler, giysiler oldukça gerçekçi boyanmıştı; birinde, “Çocuklarımızı koruyun”, öbüründe, “Sübyancılığa son” yazılıydı. Sağanak başladığı gibi birden bitince kaldırırda ellerini kaldırıp trafiği keserek karşı kaldırıma geçtiler. Çalınan kornalara, sürücülerin bağırışlarına aldırmadan karakolun önünde pencerelere bakmaya başladılar.

Wexford soluğunun pencere camında bıraktığı izi sildi. “Adam Colin Crowne” dedi. “Kadının kim olduğunu bilmiyorum, ama sanırım o da Oberon Sokağı’ndaki Muriel Campden Evleri’nin birinden.”

“Yarın Orbe da oraya gidecek” dedi Burden. “Biz de gidip bir taşla iki kuş vuralım mı?”

“Önce şu ikisiyle bir konuşalım bakalım.”

Ön avluya çıktıklarında iki kişi boyunlarına astıkları çocuk biçimli ilan tahtalarıyla birlikte gitmişlerdi.

Belli bir neden olmamasına karşın Muriel Campden Evleri, hiçbir biri birbirine bakmayacak biçimde tasarlanmıştı, ama hepsinin yüzü arada kalan üçgen biçiminde yeşil alana ve tam ortasındaki kuleye dönüktü. Yapının, öbür evlerin yatak odaları yüksekliğine gelen bütün ikinci kat pencerelerinde boydan boya daha önce gördükleri ilan tahtalarındaki gibi kırmızı ve siyah boyalarla aynı şeylerin yazılı olduğu büyük bir bez afiş asılıydı. Pencereden bakan ya da yoldan geçen herkesin okuyabileceği biçimde hemen hemen tüm kuleyi çevreliyordu: “Sübyancılığa son! Çocuklarımızdan uzak dur!” İlan tahtasını taşıyan iki kişi ise görünürlerde yoktu.

Dolu, kuleyi çevreleyen çiçekliklerdeki lalelerin ölmelerine yol açmıştı. Turuncu-yeşil çizgili laleler, tüy uçlu laleler, hepsi sapları kırılmış, ezilmiş bir durumda açık renkli, kireçli toprağa serilip kalmışlardı. Pembe çiçekler açmış ağaçlardan, kirazlardan, eriklerden dolunun saldırısına dayanamayarak dökülen taçyaprakları yerde bir örtü oluşturmuştu. Birdenbire ortaya çıkan

parlak güneş ışığının altında sedef kaplıymuşçasına ışıldayan kaldırım çiçek örtüsü yüzünden kayganlaşmıştı. Uzaktan, kömür rengi evlerin ardından görünen antrasit duvarlar, çatılar, çayırların yeşili gözü kamaştıracak kadar parlıyordu.

Wexford, Oberon Sokağı 16 numaranın zilini çaldı. Kapının önünde dururken başını azıcık bile çevirse yirmi metre ötede asılı yazıyı görebiliyordu. Üçgenin içinde nerede olursanız olun durum aynıydı. Protestocular buna özen göstermişlerdi. Ama Wexford'un durduğu noktadan bakıldığında dikkatli bir tasarım ve stratejik bir yerleştirme sonucunda "sübyancı" sözcüğü ön plana çıkıyordu.

Kapıyı açan kadın altmış yaşında görünse de büyük bir olasılıkla kırkından fazla değildi. Kendisine hiçbir zaman özen göstermemiş, tırnakların törpülenip temizlenebileceğini, saçların yıkanabileceğini, dişçiye gidilebileceğini, giysilerin ütülenebileceğini, güzel kokulabileceğini hiç duymamış bir insanın görünümünü taşıyordu. Yüzü yağlıydı, içinde oturduğu evin duvarlarıyla aynı renkteki donuk, kömür rengi saçları bir lastikle arkaya toplanmıştı. Belinde bir kemer olması gerektiği anlaşılan giysisinin kemeri yoktu; biçimine, modeline bakılırsa büyükannesinden kalmış olmalıydı; ayaklarında terlikler vardı, kahverengi çorapları düşmüştü. Burden'in daha sonra söylediği gibi, pazar kurulduğu günlerde Queen Caddesi'ndeki hamburger tezgâhından çıkan koku gibi kokuyordu. Dişleri... Ama dişlerini anımsanmak bile istemediğini söylemişti Burden, onları aklından tümüyle çıkarmak istiyordu.

"Ms. Orbe?" dedi Wexford. "Ms. Suzanne Orbe?"

"Benim. Ne istiyorsunuz?"

"Kingsmarkham'dan Başmüfettiş Wexford ve Müfettiş Burden. Bir dakika içeri girebilir miyiz?"

Kadın bir adım geri çekildi, içeri girdiklerinde kapıyı çarparak kapattı. "Şu dışarıdaki pislikten çektiğim yetmedi mi?" diye ortaya konuştu. Oturma odasında bir adam televizyon izliyordu. İçeri girenleri fark etmemişti bile; odaya yalnızca Suzanne Orbe girmiş olabilirdi ya da onu ilgilendirdiği kadarıyla, kimse girmemiş de olabilirdi.

"Cuma günü –yarın yani– babanızın buraya mı geleceğini düşünüyorsunuz?" diye sordu Wexford.

"Sanırım" dedi kadın. "Gidecek başka yeri yok ki alçak bunağın."

Bu sözler odanın bir ucunda oturan adanın kımıldamasına yol açtı. Gözlerini ekrandan uzaklaştırıp onların durduğu yere doğru çevirdi. Suzanne Orbe adamı tanıştırdı: "Bu benim nişanlım."

Polislerin ikisi de adamı görmezden geldiler. "Sorun çıkacağı-

nı sanmıyoruz” dedi Burden pek de hissetmediği bir güvenle, “ama size telefon numaramı bırakıyorum.” Bir kâğıda yazarak uzattı. “Gerek olursa beni arayabilirsiniz. Müfettiş Burden. B-U-R-D-E-N –anlaşıldı mı?”

Suzanne başını salladı. Babasına hiçbir bağlılığı kalmadığını gösteren –ya da Wexford ses tonunu yanlış yorumlamıştı– kızgın bir ses, bir “hıh” sesi çıkartarak gözlerini devirdi.

Odanın öbür ucundaki adamın, içten içe kin dolu, kötücül bir sesle, söze karışarak, “Doğru söylüyor. En iyisi onun gibileri gaz odasına koymak. Ya da elektrikli sandalyeye oturtmak” demesiyle Wexford elinde olmadan irkildi.

İçeriye kıyasla daha iyi bir havanın solunabildiği sokağa çıktıklarında Burden, bu ülkede otuz yıl önce idam cezasının kalktığından Suzanne Orbe’un “nişanlısı”nın haberi olmadığını sandığını söyledi. Tüm yaşam bilgisi televizyondan geliyordu adamın; o kaynaktan öyle çok “transatlantik” kültürü almıştı ki gaz odalarının, elektrikli sandalyenin İngiltere’de olduğunu sanıyordu.

“İkisi birden Orbe’u dışarıdaki güruha vermeye kalkmasalar” dedi Wexford.

“Umarım şaka ediyorsundur” dedi Burden ciddi ciddi.

“Ben de öyle umarım. Güruh yok, yalnızca bez afiş var. İşe iyi yanından bakmalıyız.”

Wexford çevresine göz gezdirdi. Güneş batmıştı ama, ortalık hâlâ aydınlıktı, telaşlı bulutlar mavi gökyüzünde koşuyorlardı. Bez afiş rüzgârla dalgalanıyordu. Uygar görünümlü, yasalara saygılı oldukları izlenimi uyandıran iki adam bahçede çimleri biçiyordu. “Burası çok güzel bir yer değil, ama hoş, değil mi? Rahat, yahn, hava temiz, şarap değilse bile iyi cins bir madensuyu gibi denebilir. Yıkıcılık yok, varsa bile çok az. Yerel yönetim ağaç dikerse kimse onu yerinden etmez. Laleleri dolu taneleri öldürür, insan eli değil. Büyük kentlerle ilgili okuduklarımızdan çok farklı, sence de öyle değil mi? Gangsterlerin kaldırımlarda kol gezdiği kentte yaşlı insanlar sokağa ölüm korkusuyla çıkarlar ya da hiç çıkamazlar. Burası farklı değil mi?”

“Elbette farklı. Nereye varmak istiyorsun?”

“Hiçbir yere –‘Öyle kalacağını umalım’ diyorum. Şimdi de Crowne ailesine bir uğrayalım mı?”

Kaçınılmaz olarak bez afiş onların oturma odasından da görünüyordu. Lizzie Cromwell pencerede oturmuş, biçim değiştirmesini, düşmesini ya da her an daha tahrik edici başka bir maddey-

le birleşmesini beklercesine ona bakıyordu. Wexford dumanlı atmosfere, Debbie Crowne'ın asık yüzüne ya da başındaki bigudilere aldırmadan Lizzie'nin yanına bir iskemle çekerek iki hafta önceki cumartesi günü kızın başına gelenlerle ilgili gerçekleri anlatmaya başladı:

“Yirmi dakika otobüs bekledikten sonra beyaz arabadaki kadının teklifini kabul ederek bindin, o da seni kent dışındaki eve götürdü. Orada bir adam vardı. Kadının adı Vicky, erkeğin adı Jerry'ydi. Sana, uykunu getiren, başından geçenlerin çoğunu unutturan bir şey içirdiler. Doğru söylüyorum, değil mi Lizzie?”

Lizzie yüzünü ona doğru çevirdi. Wexford kızın ne denli sağlıklı, canlı göründüğünü, yüzünün pırıldadığını, parlak, bilmiş gözlerle baktığını fark etti. “Söylememem gerekiyor.”

“Söylememeni kim istedi? Seni götüren kadın mı? O adam, Jerry mi?” Lizzie yanıtlamaya fırsat bulamadan Debbie Crowne, Wexford ile kızının konuşmasının arasına girdi. Sıcak bigudilerle ısınan saçlarından güçlü bir koku yaylıyordu. Kadının titrediğini gördü.

“Ne oldu, Mrs. Crowne?”

“Ne olduğunu söyleyeyim. Kız gebe, olduğu bu. Herif kızımı gebe bıraktı.”

Altıncı bölüm

Wexford'un ilk tepkisi, "Bu kadar çabuk anlaşılmaz, üstünden iki hafta bile geçmedi" oldu.

"Siz nerede yaşıyorsunuz?" diye sordu Debbie Crowne kaba kaba. "Ayda mı? Test yaptım herhalde, değil mi? Bilmiyorsanız söyleyeyim, 'evde gebelik testi' diyorlar. Test sonucu gebe olduğunu gösteriyor. Geçen hafta yapsaydım gene aynı sonucu verecekti. Benim asıl bilmek istediğim şey sizin bu konuda ne yapacağınız."

"Lizzie başından geçenlerle ilgili gerçekleri anlatırsa bir şeyler yapmamıza yardımcı olabilir" dedi Burden.

"Korkuyor, korkuyorsun değil mi? Adam ırzına geçti; gene kötülük yapmasından korkuyor."

"İrza geçme" sözüyle birlikte Lizzie'nin gözkapakları titreşmeye başladı. Çok parlak ya da çok sıcak bir şey yüzünün yakınına getirilmiş gibiydi. Başını geriye doğru attı.

"Oradayken çok uyudun mu Lizzie?" diye sordu Wexford. "Uyutmak için sana bir şey mi içirdiler?"

"Bilmiyorum. Söyleyemem. Söylersem cezalandırırlar."

Burden odaya giren Colin Crowne'a baktı. "Cezalandırılmayacaksın Lizzie. Kimse seni cezalandırmayacak. Bize o insanlar, götürüldüğün ev, evin yeri hakkında bilgi verersen biz onları yakalayıp cezalandıracağız, anlıyor musun?"

Debbie Crowne birden "Rahat bırakın onu!" diye bağırdı. "İçinde bulunduğu durumda ona eziyet etmeniz doğru değil. Çocuğunu düşürecek!"

"Akla gelebilecek en iyi şey" diye düşündü Wexford, ardından duyarsızlığından ötürü kendini kınadı. "Kimse Lizzie'ye eziyet etmiyor" diye konuşmaya başladıysa da bir zamanlar hakkında "yu-

muşak başlı, başkaldırmaya eğilimli değil” diye düşündüğü Liz-zie’nin araya girmesiyle sözünü bitiremedi.

“Hayır, düşürmeyeceğim, çocuğumu düşürmeyeceğim. Bebeği doğuracağım, bebeğimi istiyorum. O zaman buradan gidebilir, bir ev tutar, bebeğimle birlikte yaşayabilirim. Senden, *ondan* kurtulabilirim, kendi evim olur, mutlu –*mutlu yaşarım!*” Yüzü buruştu, hıçkırıklara boğuldu.

“Yaptığınızı beğendiniz mi?” dedi Debbie Crowne. “Saçmalık bu. Bebeğini istiyormuş! Hap almalıydı. Eve geldiği gün hap almış olsaydı...”

“Şimdi başı bokta olmazdı” dedi Colin Crowne.

“Farrago” dedi Wexford ertesi sabah. “Sözlüğe baktım, ‘doku-ma, işleme’ gibi bir anlamı yok; ‘hayvanlar için hazırlanmış karışık yem’ anlamına geliyor. Latince’den alınma. İlginç değil mi?”

Burden *Kingsmarkham Courier*’yi Wexford’un masasına fırlattı. “Senin ayrıntı düşkünü olduğunu söylerken haklı olduğumu gösteriyor sadece. Gazeteyi gördün mü?”

İçini, “yüreğime bir şey çöktü” diye anlatılana benzer bir duygu kaplayan Wexford, “Neden? Görmeli miydim?” dedi. Neyle karşılaşabileceğini öngörüyorsa da ne denli kötü olabileceğini bilmiyordu. “Aman Tanrım” dedi, “bunu yapmanın ne anlamı var, merak ediyorum. St. George’un bundan ne çıkarı olabilir.”

“Satışlarda patlama herhalde. İhtiyacı var.”

Manşet şöyleydi: “Orbe serbest.” Altında “Kingsmarkham pedofili döndü” diye yazıyordu.

Hüküm giymiş bir pedofil ve çocuk katili olan Thomas Orbe’un hapisten çıktığını öğrenen bütün çocuklu aileler (Wexford okuyordu) bu hafta sonundan sonra korku içinde yaşayacaklar. On beş yıllık cezasının sekiz yılını yattıktan sonra serbest bırakılan yetmiş bir yaşındaki Orbe’un bugün, yaklaşık on yıl önce ayrıldığı Oberon Sokağı, Kingsmarkham Muriel Campden Evleri’ndeki ikametgâhına dönmesi bekleniyor.

“Bir evinin numarasını vermediği kalmış” dedi somurtarak, “neden onu da vermediğini merak ediyorum doğrusu.”

Artık yaşlı bir adam olan Orbe’un gene de çocuklar için bir tehlike oluşturacağı söyleniyor. Şimdilerde kızı Suzanne Orbe ile arkadaşı Mr. Garry Wills’in yaşadıkları evin arkasında, Kingsmarkham’ın, için-

de bir çocuk bahçesi de bulunan halka açık tek parkı var. Çocukların sık sık gittikleri yerlere Orbe'un gitmesini yasaklayan bir yasa çıkana kadar York Park gibi çok popüler olan bir yer boş kalacağına benziyor; hem de açık havada oynamak için yılın en elverişli mevsiminde...

"İçerik ne olursa olsun şunun İngilizce'sine ya da muhabirinin İngilizce'sine dayanamıyorum" dedi Wexford. "Pedofil sözcüğünün anlamını beş yıl öncesine kadar kimse bilmezdi –psikiyatristlerden başka, bir de Yunanlı bilginlerden. Şimdi herkesin ağzında. Colin Crowne gibi bir ahmak bile ne anlama geldiğini biliyor."

"Bu konuda bir de başyazı var" dedi Burden. "Sana özetle anlatmamı ister misin? Kendin okursan iyi gelmeyebilir. Kan basınının çıktığı yüzünden belli oluyor."

Wexford içini çekti. "Anlat bakalım. Ne diyor?"

"Pedofillerin yaşamları boyunca kısıtlama altında tutulmaları gerektiğini, hadım etmenin gündeme getirilebileceğini, bir tane bile olsa çocuk bulunan yerlere girmelerinin yasaklanmasını, her şeyden önce ilk başta daha ağır cezalar verilmesini –böyle şeyler, bu sırayla olmasa bile. Ha bir de– bu kez St. George'un kendisi –hükûmetin yeterince hızlı davranmadığını yazıyor, serbest bırakılan pedofilleri gözlemek için gerekli ne gibi adımlar atıldığını soruyor? Daha kötüsü olamazdı."

"Bilmiyorum. Zorunlu hadım edilmenin avukatı olmalıymış." Wexford gazeteyi manşetini göremeyeceği bir biçimde yere attı. "Şu bez afişi düşünüyordum Mike. Kaldırmak için yetkimiz yok elimizde, değil mi?"

"Sanmam. Bir soruna yol açsaydı kaldırabilirdik. O zaman toplum düzenini bozma kapsamına girerdi. Ama böyle bir sorun yaratmadı."

"Henüz yaratmadı. Orbe daha gelmedi, ama bugün gelecek. Dün gece rüyamda Muriel Campden Evleri'ni gördüm, kulenin dibine bir bomba yerleştirmişlerdi; bağırarak uyanmışım. Dora aklımı kaçırdığımı sandı. Lizzie Cromwell sorununu ne yapacağız?"

"Artık bu işi Lynn'e bırakamaz mısın? Lynn'i oraya gönder, bakalım gerçekleri ortaya çıkartabilecek mi? Rachel Holmes'la iyi bir ilişki kurmuştu, Lizzie'yle neden kuramasın?"

"İkisi çok farklı kızlar Mike. Ama iyi fikir. Lynn belki Mrs. Crowne'ı, Lizzie'yi kendi doktoruna götürmeye razı edebilir; en öncelikli şey bu. İki haftalık gebe olduğuna ancak doktorun doğrulanmasıyla inanabilirim."

Ahşap kaplı, önünde bir Noel ağacı bulunan evi aramaya daha

başlamamışlardı ama, yöreyi oldukça iyi bilen Wexford bu konuya aklını biraz yormuştu. Gözünün önüne köyleri getirmiş, köylerin kiliselerini, küçük ev gruplarını, daha büyük evleri, savaş anıtları barındıran yeşil alanları, birkaç bungalovu gözünde canlandırmaya çalışmıştı, ama bunların hiçbiri kırsal alanda değildi. Yolları, geçitleri, tepeleri, arada kalan vadileri canlandırmak daha zordu. Onun için bir gece önce çevre yolunun yapılacağı bölgeye kadar arabasıyla gidip gelmişti.

Oraya gitmekten içten içe kötücül bir zevk aldığını kendine itiraf etmekten kaçınmadı. Bir yıl önce kesilmesi planlanan ağaçların yeni yapraklar verdiğini görmek, dallarda tüneyen kuşların şarkılarını dinlemek, Büyük Framhurst Ormanı'nın arasından geçen dar yolda araba sürerek orman toprağından fışkıran kırlangıçotlarını, anemonları izlemek tatlı, neredeyse bedensel bir zevk veriyordu. Hatta arabasını bir iki dakika park ederek ormanın kıyısında oyalandı; kendisi gibi Kingsmarkham'da yaşayan herkes, orada, tam o noktada vadiyi öldürüp geçen bir çevre yolu görmeyi bekliyordu yılın bu ayları geldiğinde. Oturup sevinçle çevreye bakmanın kendisine iyi geldiğini düşünürdü zaman zaman; içini dingin bir tatmin duygusu kapladı. Arabasını çalıştırıp Framhurst, Savisbury, Myfleet'e doğru yola koyulduğunda kendini dirilmiş, yeniden canlanmış hissediyordu.

Wexford dar yollardan, iki yanı çuhaçiçekleriyle kaplı yüksek kaldırımlı dar geçitlerden geçerken Rachel Holmes'un tarifine uyan bir ev bakınıyordu. Sussex yerleşimlerinde ön yüzlerin ahşapla kaplanması evlerin bir özelliğı olmasına karşın o bölgede yalnızca birkaç tane vardı, bunların içinde bungalov olanlar daha da azdı. Bir saat kadar dolaştıktan, bir uçta Myringham'a, öteki uçta Stringfield'e kadar gittikten sonra böyle iki yapıya rastladı; biri küçük bir köyün ortasında iki katlı bir evdi. Öbürünün ise bahçesini çevreleyen çit sayılmazsa, yakınında bile tek bir ağaç yoktu.

Bütün bunlar bir gece önce olmuştu. O sabah, verdiği sözü tutarak Essex Üniversitesi'ne dönmediğini umduğu Rachel ile Karen Malahyde'ı da yanına alarak araştırma için kentin güneyine gitmeyi tasarlıyordu.

Kapı çaldığında Sylvia, Hide'a varalı on dakikadan fazla olmuştu. Aslında orada bulunması gereken saatlerden ya da günlerden biri değildi; Lucy Angeletti, Jill Lewis'in hâlâ hasta olduğunu, kendisinin de Myringham Konut Müdürlüğü'yle bir toplantıya ka-

tılacağını söyleyip, bir melek olarak gelip gelemeyeceğini sormak için telefon ettiğinde, izin günü olduğu için evdeydi. Sabahı bahçede, öğleden sonrasını sinemada geçirmeyi tasarlıyordu. Grisel da gelinceye dek yalnızca birkaç saat için gidecekti Hide'a. Elbette kabul etti; geç kalma olasılığına karşılık annesini arayarak çocukları okuldan almasını söyledikten sonra saat on bir dolayında evden çıktı.

Sylvia çocukken, on yaşındayken, kimse onun okuldan eve tek başına gelmesine aldırmazdı. Kimse küçük kız kardeşini de yanına alıp eve dönmesinin tehlikeli olduğunu düşünmezdi. Ama şu günlerde herkes çocuğunu beş dakika bile gözünün önünden ayırmak istemiyordu. *Courier*'yi okuduktan sonra daha da çok endişeleneceklerdi; sabah bir bardak çayını alıp yatağa döndükten sonra gazeteyi okumuştı. Kendi çocukluğunda da sübyancılar olmalıydı, mutlaka vardı, sayıları da daha az değildi – insan doğası değişmedi ki– ama onlardan söz edildiğini çok az işitirdin, oysa günümüzde sanki her taşın altından, her köşenin başından onlar çıkıyorlardı.

Kapı çalındığında Sylvia holde yağmurluğunu asıyordu, ortalıkta merdivenlerde oturan iki üç yaşlarındaki çocuklardan başka kimse yoktu; kapıyı kendisinin açması gerekiyordu. Elini kapının tokmağına doğru uzatırken işe girmeden önce aldığı kısa eğitimde öğretilenleri anımsadı: “Kapıyı açarken dikkatli ol, önce delikten dışarı bak, zinciri tak. Dövdüğü için kendisinden kaçan karısını ya da birlikte yaşadığı kadını arayan delirmiş bir erkek olabilir.” Sylvia elini tokmaktan çekti, zinciri taktı, kapının üstündeki gözetleme deliğinin kapağını kaldırarak dışarı baktı.

Zili çalan çok yaşlı, endişeli görünümlü bir kadındı. Zinciri çıkararak kapıyı açtı. Kadın kısaça tutturulmuş bir tomar kâğıt uzattı. Sanki söyleyeceklerini ezberlemiş gibi, tane tane konuşuyordu: “Kingsbrook Halkı Derneği'nin dilekçesine imza atmak ister misiniz? Çocuklar için oyun alanı yapılması tasarlanan sığınma evine karşı bir dilekçe.”

“Hide mı demek istiyorsunuz?”

“Evet, öyle diyorlar. Önce şurada yazılanları okuyabilirsiniz. Durumu ve Kingsbrook da yaşayanların neden karşı olduklarını açıklıyor.”

Sylvia gülmemek için kendini güç tuttu. Bir eliyle ağzını kapatıp derin bir nefes aldı, kibar bir sesle, “Hide burası” dedi.

“Burası mı? Bu ev mi?” Kadın bundan daha çok şaşırılamazdı. Kendisini toparladı, böyle bir duruma düşen insanların genellikle

yaptıkları gibi mantıksız bir saldırıya geçti. Önceden öğretilmiş bir davranış değildi. “Nerden bilecek insanlar bunu ? Ne adı yazılı, ne bir numarası var. Bir eve numara koyulmaması yasalara aykırı değil mi ?”

“Haklısınız. Polise bildiririm” diyerek kapıyı kapatan Sylvia kahkahalara boğuldu. Polise söyleyecekti, akşam babasını görürse ona anlatacaktı. Hoşuna giderdi. Merdivenlerden çıkmaya başladı. İlk katın merdivenlerini bitirdiğinde odalardan birinden yanında iki çocuğuyla siyah bir kadın çıktı. Kingsmarkham’da ve yöresinde yaşayan siyahların sayısı fazla değilse de bir yıl önce-sine göre artmıştı; Sylvia kadının nereden geldiğini, öyküsünün ne olduğunu içten içe merak etti. Uzun boyluydu, haşmetli bir görünüşü vardı; saç örgülerini tepesinde toplayıp bir taç gibi dola-mıştı. Sylvia selam verip yağmurun yeniden başladığını söyledikten sonra en üst kata çıktı.

Lucy Angeletti odada telefonla konuşuyordu. Dert dinlenen telefon konuşmalarından biri gibi değildi. Lucy’nin, “Evet, teşekkürler. Bu sabah birisi gelirse ona aldığım mektubu gösteririm. Hoşça kalın” dediğini işitti.

Sylvia kaşlarını kaldırarak baktı.

“Bir ölüm tehdidi” dedi Lucy. “İsimsiz elbette. ‘Karım sizde. Geri gelmezse seni öldüreceğim orospu.’”

“Telefonda polisle mi konuşuyordun ? Birisini gönderecekler mi ?”

“Gelen baban olmayacaktır” dedi Lucy gülerek. “Onun rütbesi çok yüksek. Bunu sana bırakıyorum o zaman, tamam mı ? Birazdan yeni bir kadın gelecek. Geceyi bebeği ve iki yaşındaki çocuğuyla Pomfret polis evinde geçirmiş. Son odanızı da ona vereceğiz, sonra ne yapacağımızı bilemiyorum. Şimdi Myringham’a gitmem gerekiyor.”

Sylvia pencereden kadının gelişini izledi. Bir taksiyle gelmişti; Sylvia taksi parasının Sosyal Hizmetler’ce verilen bir fişle karşılandığını biliyordu. Bebek minicikti, annesinin zayıf göğsüne astığı torbanın içinde daha yuvadan çıkmamış yavru kuşlar gibi kıvrılmış duruyordu. Yürümeye yeni başlamış olan öbürü ağılıyor, yumruklarıyla gözlerini ovuşturuyordu. Lucy ön kapıdan çıkıp merdivenleri inerek kadının arabanın bagajından çıkardığı çantayı elinden aldı. Taksi şoförü yardım etmek için hiçbir şey yapmamıştı. Sylvia, “Para fişinde bahşiş payı yok herhalde...” diye düşündü. Taksinin geri dönerek yeşil çitlerin arasından gidişini izledikten sonra masasına döndüğünde telefon çalmaya başladı.

Sessizlik. Genellikle ya sessizlik olurdu ya da acele acele konuşma. Kadınların çoğu telefonla aramaya utanıyordu. Ne de olsa hayat arkadaşları olarak seçtikleri adamı yabancılara şikâyet ediyorlardı. Çoğunlukla kendileri ya da dayak yedikleri erkek için mazeretler söyleyerek konuşmaya başlarlardı. Sessizlik uzayınca Sylvia'nın aklına geçen akşam konuştuğu kadın geldi; kocasının kendisine “deli” dediği, deliliğine çare buluncaya kadar dövmeyi sürdüreceğini söylediği kadın. Bir daha ondan haber almamışlardı, Sylvia'nın polise gitmesi önerisini yerine getirip getirmediğini bilmenin bir yolu yoktu.

Yeniden, “Burası Hide. Size nasıl yardım edebilirim?”

Bir ses birdenbire, “Orası, İngiltere Kadınlara Yardım Federasyonu mu?” diye sordu.

“Hayır, burası Hide Yardım Hattı. Kadınlara Yardım Federasyonu'yla aynı hizmeti veriyoruz. Yardım edebilir miyim?”

“Nasıl –benim için ne yapabilirsiniz?”

Sylvia yumuşak bir sesle konuştu: “Sorunun ne olduğunu bana anlatır mısınız? Biri canınızı mı yaktı? Yaralandınız mı?”

“Dün gece. İşe gitmeden önce. O şimdi işte, saat on bire doğru, belki daha da erken gelir. Kolumu kırdığını sandım, ama kırılmamış. Oynatabildiğime göre kırılmamış demektir, değil mi? Her yanım çürük içinde, yüzüm berbat durumda.”

Sylvia saate baktı, on buçuk olmak üzereydi. Kadının neden bu kadar çok beklediğini, neden daha önce aramadığını sormadı. Ne pahasına telefon ettiğini, gururundan ve özel yaşamından özveride bulunduğunu, evliliğinin ne hale geldiğini bir yabancıya anlatmanın sıkıntısını biliyordu.

“Yapacağınız en iyi şey en yakın polis karakoluna gitmek. Kingsmarkham'da nusunuz?” Kadının adresini vermek istemediğini sezdi Sylvia, ama doğrulayıcı bir mırıltı işitti. “Adınızı söyler misiniz?”

“Söylemesem daha iyi.”

“Pekâlâ. Hiçbir sakıncası yok. Önemli değil. Kingsmarkham Karakolu'na gidin. Yerini biliyor musunuz? High Sokak'ta Pomfret yolunun başında, Tabard Sokağı'nın karşısında. Telefon edip geleceğinizi haber veririm. Gidecek misiniz?”

“Bilemiyorum...”

“Telefonu kapar kapamaz ararım onları. Yarım saate kadar geleceğinizi söylerim.”

Ses, “Hoşça kalın, teşekkürler, hoşça kalın” dedikten sonra birdenbire kesildi.

Telefonun kapanmasıyla birlikte “çevir” sesi işitildi. Arayan kişinin Sylvia’nın dediklerini yapıp yapmayacağını bilmenin bir yolu yoktu, gene de Sylvia, Kingsmarkham polisini arayıp ilk gençlik yıllarından beri tanıdığı Çavuş Camb’le konuşarak, yüzü gözü çürük içinde, adını bilmediği bir kadının karakola gelme olasılığını bildirdi. Telefonu kapatır kapatmaz yeniden çaldı. Bu kez bir erkekti.

“Kaltak orospu” dedi ses. “Frijid lezbiyen inek. Sana ne yapacağımı biliyor musun ? Seni...”

Sylvia kolunu uzatarak telefonu kulağından çekti. Elinin titrediğini, tüm kolunun sarsıldığını fark etti. Aynı şey daha önce başına geldiğinde Lucy gülmüş, el kol titremelerini bildiğini, kendisinin de aynı şeyleri yaşadığını, ama her zaman olmadığını söylemişti, Böyle telefonlara alışacak, yavaş yavaş bu güçlüğü yenecekti.

Telefondan küfürler, ağza alınmayacak sözler yaylıyordu. Sylvia kapatarak derin bir soluk aldı. Adını vermeyen kadının kocası mıydı acaba? Telefonla konuşurken eve mi gelmişti ? Sylvia umutsuzca gelmemiş olmasını diliyordu. Yaptığı işin en kötü yanı buydu. Böyle durumların yarısında, hatta yarısından çoğunda sonucun ne olduğunu bilemiyor, kadının tehlikeli yaşamının bir sonraki aşamasında başına ne geldiğini tahmin bile edemiyordu.

Yarım saat, kırk beş dakika kadar başka arayan olmadı. Sonra telefon gene çaldı. Belki epey zamandır sessizlik olduğu için zilin sesi daha ısrarcı, daha yüksek gibi gelmişti Sylvia’ya. Tiz telefon sesini, yumuşak, eğitilmiş bir ses izledi:

“Adım Anne. Soyadımı vermek istemiyorum.”

“Tamam” dedi Sylvia, “sorununuzun ne olduğunu anlatır mısınız?”

Kadın kısa bir duraksamadan sonra hafif şaşkın bir tonla, “Sarırm sorun her zaman aynı, öyle değil mi?” diye sordu.

“Temel olarak öyle. Ayrıntılar değişiyor. Çoğunlukla dayak yiyen kadınlar arıyor, ama her zaman değil. Fiziksel olmayabilir, psikolojik saldırı da olabilir.”

Sylvia’nın yaşamı boyunca hiç işitmediği kadar korkunç, soğuk, yankılanan, acılı bir kahkaha geldi telefonun öbür ucundan. “Benim incinmemin psikolojik hiçbir yanının bulunmadığından emin olabilirsiniz.”

“Size yardım etmek isterim” dedi Sylvia. Kadının adını doğru söylediğine inanmadığı halde kullanmaktan çekinmeden, “Gerçekten size yardım etmek isterim Anne” diye konuştu. “Ne olduğunu anlatır mısınız?”

“Sizi görmeliyim, biriyle yüz yüze konuşmalıyım, çok uzun bir öykü, günler, haftalar alır.”

Sustu, uzun bir sessizlik oldu. Sylvia sessizliği dinledi, hafif soluk seslerini işitebiliyordu.

Sonra Sylvia’nın tüm yaşamında çok az işittiği kadar acınası, umutsuz bir yardım çığlığı geldi telefonun öbür ucundan: “Ben ne yapacağım?”

“Kingsmarkham’da mısınız?”

“Evet.”

“Evde sizden başka kimse var mı?”

“O bahçede. Bebekle birlikte. Pencereden görebiliyorum. Aman Tanrım, içeri geliyor, daha fazla konuşamam, sizi aramalıydım, kiminle konuştuğumu öğrenmek isteyecek –ona ne diyeceğim?”

“Yalnız kaldığınızda gene arayın” dedi Sylvia elinden geldiğince sakın bir sesle. “Şimdilik hoşça kalın.”

Yanıt gelmedi. Telefon kapandı. Sylvia başını iki elinin arasına alıp masaya doğru eğildi. Bu konuşma onu sarsmıştı. Bugüne kadar yaptığı konuşmaların en kötüsüydü. Bu ülkede, bu kasabada yaşayan, orta sınıftan özenle yetiştirilmiş bir kadın oluşu, bir tutsağın, işkence gören birinin ses tonuyla konuşması gerçeğinde insanı özellikle dehşete düşüren bir şey vardı. Adamın odaya girdiğini, elinden telefonu aldığını, öbür eliyle kadına vurduğunu gözünde canlandırdı, ürperdi.

“İnsan bu işte içkiye gereksinim duyuyor” diye düşünüyordu zaman zaman, ama bu olanaksızdı, gün ortasında içki içmenin işi nereye götüreceğini biliyordu. “Anne’den başka düşünülmesi gerekenler de var” dedi kendi kendine, yeniden Kingsmarkham Karakolu’na telefon etti, ama yüzü gözü çürük içinde bir kadın gelmemişti.

“Bana evi yeniden anlat” dedi Wexford. Karen Malahyde’in arabasındaydılar. Arabayı Karen sürüyordu, Rachel yanındaki koltuktaydı, Wexford arkada oturuyordu.

“Anlattım ya.” Rachel için söylenebilecek bir şey varsa o da polisten korkmadığıydı. “Tarlaların, ormanın ortasında tek başına duruyordu, çevresinde başka hiçbir ev yoktu; ön yüzü ahşap kaplıydı –daha doğrusu yalnızca üst yanı kaplıydı, geri kalanı kırmızı tuğlaydı– ön bahçede büyük bir ağaç vardı. Sanırım bir çam ağacıydı.”

“Daha önce ‘Noel ağacı’ demiştin.”

“O da bir çam türü değil mi? Bilemem, ama ne gördüğümü biliyorum. Düşündüm, gözlerimi kapayarak görüntüsünü canlandırmaya çalıştım; gördüğüm Noel ağacına benzeyen bir ağaçtı.”

Kozalaklılar takımından bir ağaç olduğunu söylemek istiyordu, ama Wexford düzeltmedi. Onu küstürmenin, asık suratlı bir sessizliğe sokmanın ne kadar kolay olduğunu biliyordu. Keşke neşeli, konuşkan bir havaya sokmanın yollarını da aynı derecede bilebilseydi! “Bak Rachel” dedi, “sen o evde tutulurken serbest kaldığında işin içine polisin gireceğini biliyor olmalıydın. Bu aklına gelmedi mi?”

“Zaman zaman hiç kurtulamayacağımı düşündüm.”

“Tamam, ama başına gelenlerin seni çok da korkutmadığını açıkça söyledin. Vicky’yle, Jerry’yle birlikteyken, zamanı geldiğinde polisin senden çevreyle ilgili anımsayabildiğin kadar çok şeyi anlatmanı isteyeceğini düşünmüşsündür kuşkusuz. Örneğin pencerelerden baktığında ne gördüğüne dikkat ettin mi?”

Rachel burnunu çekti. Başkalarının omuz silktiği durumlarda burnunu çekmek gibi hiç de hoş olmayan bir huyu vardı. “Bana bir şey içirdiler, biliyorsun. Ne olduğunu kendin söyledin. Tüm belleğimi karman çorman etti. Her neyse, pencerelerden yalnızca tarlalar görünüyordu. Tarlalardan başka şey yoktu, kilometrelerce tarla.”

Stowerton’dan güneye dönerek Flagford’a doğru ilerlediler. Yol üstünde birbirinden en az yarım kilometre uzaklıkta evler vardı. Hepsinin de mimarisi, çiftlik evinden kulübeye, ahırdan dönüştürülmüş evlerden modern villalara kadar çeşitlilik gösteriyordu; hatta Flagford’un yakınlarında apartmanlar bile vardı, ama bungalovlar çok azdı. Rachel’in suratı asılmıştı; Wexford bunun Dr. Devonshire’in evinin ya da çalıştığı kliniğin yakınlarından geçmelerinden kaynaklandığını düşündü.

Rachel götürüldüğü evin kesinlikle açık arazide olduğunu söylediğine göre kasabanın içinde zaman harcamak gereksizdi. Karen arabayı, ormanın içinde, otlarla kaplı tepelerin arasından geçen yan yollarda, dar geçitlerde sürdü. Tepelerin yükseklerinde yalnızca koyunlar vardı. Görünürde tek bir ev yoktu. Üstelik Rachel kesinlikle buralarda bir yerlerde olmadığını söylüyordu, çevre böyle değildi. “‘Tarlalar’ dedim” diye konuştu, “tarlalar ve orman; tepeler yoktu.”

“Buralarda tepelerin olmadığı bir yer bulmak kolay değil” dedi Karen kesin bir ses tonuyla.

Wexford onun Rachel’dan hoşlanmadığını fark etmişti, bunu

belli ediyordu. İçinde bulundukları durumda pek de işe yarayacak bir tutum değildi doğrusu. “Devam et” dedi, “şu çalılık tepelerin kuzeyine doğru git.”

Pomfret’in güneybatısında Wexford’un, Rachel’in tarifine oldukça yakın olduğunu düşündüğü bir ev çıktı karşlarına. Şale bungalov denen tipte, ikinci katında çatı altında tek bir odası olan, dar geçitlerin oluşturduğu dar bir kavşakta boş bir alanda tek başına duran bir evdi. Üstü tarak biçimli tahtalarla kaplıydı, altı soluk kırmızı tuğlayla örülüydü. Pencereleleri kafesliydi, ön kapısı cam-kurşun karışımıydı. Çakıllı bir araba yolunun olduğu çimli bahçede büyük, güzel bir ağaç vardı; yeni yapraklanmaya başladığı için yaprak döken ağaçlardan olduğu anlaşılıyordu; zarif gövdesiyle dalları parlak açık yeşil bir örtüyle kaplanmaya başlamıştı. Wexford, Louisiana’da rastlanan bataklık servisi denen ağaç türünden olabileceğini düşündü; düşündüğünü söyledi.

“Çam olduğunu söylemiştim” dedi Rachel.

“Çam ya da köknar. Kozalaklı bir ağaç olduğunda anlaşıalım, tamam mı?”

“Öyleyse neden bunun –ne deniyordu adına? ‘İğne’ doğru mu –neden iğneleri yok?”

Wexford bu tartışmanın içine girmeyecekti. “Ev, bu olabilir mi?”

“Hayır” dedi Rachel. “En küçük bir benzerlik bile yok.”

“Senin tarifine uyuyor” dedi Karen.

“Ön kapı böyle değildi. Ön kapı hakkında bir şey söylemediğimi biliyorum, ama şimdi anımsıyorum, kapı böyle değildi. Ağaç böyle değildi; kapının da, kaplamaların da rengi farklıydı. Ayrıca” dedi Rachel zafer kazanmışçasına, “bir kavşakta da değildi.”

Onu evine bıraktılar. Rahatladığı açıkça görülüyordu. Pazar günü Colchester’e Essex Üniversitesi’ne dönecek, çam ağaçlı evde Vicky’yle, Jerry’yle yaşadıklarını geride bırakacaktı. “Tarif ettiği gibi bir ev varsa” dedi Karen geri dönerlerken, “hatta bir ev varsa. Bir şeyler uydurmakta Lizzie Cromwell’den daha zekiydi, ama çok da fazla değil.”

“Öyleyse bu iki kızın başlarına gelen, bizden böylesine gizlemek istedikleri şey nedir?” diye sordu Wexford.

“Lizzie’nin olayında tecavüz belli ki.”

“Buna inanmıyorum.”

Karen’in bakışlarında düş kırıklığına uğramış gibi bir şey vardı; Wexford’u, bugüne kadar tecavüzü ciddiye alan erkekler sınıfına sokmuştu, ama şimdi bu düşüncesinden vazgeçmesi için elinde bir nedeni vardı sanki. “Hamile, efendim.”

“Bildiğimiz kadarıyla öyle. Hamileyse, hamile kalabileceği başka durumlar da var” dedi Wexford sert bir bakışla. “Bir daha, Çavuş Malahyde, kızıdan hoşlanmadığınızı bu kadar belli etmeyin, olur mu? Polislerin duygusal davranmamaları gerektiğini anımsıyorsunuzdur.”

Son iki yıldır yöredeki hiçbir doktor hiçbir hastasına rohipnol reçetesi yazmamıştı. Biri yazmış olsa bile ağzından hastanın adını almak olasılığı sıfırdan bile azdı. Kingsmarkham, Stowerton ve Pomfret'teki eczacıların tümü eskiden dükkânlarında bulundurdıklarını, ama artık getirtmediklerini söylemişlerdi. Hiçbirinin kayıtlarında böyle bir satış yoktu, içlerinden dördü bu tür kayıtlar tutmuyordu.

Polisin araştırmasına yardım eden ya da engelleyen Rachel Holmes kent dışında arabayla dolaştırılırken, aynı sırada Crowne ailesinin doktoru Lizzie'nin gebeliğini doğruluyordu. Debbie Crowne ile kızı doğruladığını söylemişlerdi. Doktor, Wexford'a hastasıyla ilgili bilgi vermeyi reddetmişti.

Lizzie, bir çeşit bağ geliştirdiği Lynn Fancourt'la birkaç kez uzun uzun konuşmuştu. “Büyüyünce polis olacağım” dediğinde bu söz Lynn'e öylesine dokunaklı gelmişti ki, dayanıklı genç kadının gözleri neredeyse yaşla dolmuştu.

“Polis mi olmak istiyorsun Lizzie?” diye sordu.

“Polis, evet, öyle söyledim.”

“Sanırım artık büyük sayılırsın değil mi? İnsanların büyümeden çocukları olmaz.” Keşke bu doğru olsaydı.

“Bir evim olursa ben polis eğitimi alırken annem gelip bebeğe bakabilir. O adamı bebeğimin yanında istemem, ama annem gelebilir.”

Lynn, Wexford'a, Lizzie'nin Colin Crowne'a karşı duyduğu nefretin yoğunluğundan söz etti. Tecavüzden kuşkulanıyordu. Dölenme iki hafta önce gerçekleşmişse Lizzie'nin hamileliğinin belli olmaya başlaması garipti. Ama ne zaman Colin Crowne'la ilgili bir soru sorsa, Colin'in kusurlarını, yaptığı, söylediği tüm “pis” şeyleri sıralamak için can atan kızın bu tutkusundan yüreklenecek, ikisi arasında cinsel bir ilişkinin varlığını ima etse, Lizzie duyduklarına öylesine inanmaz biçimde gülüyor, bu düşünce karşısında öyle şaşırıyordu ki Lynn pes etmek üzereydi. Ama belki de Lynn çok dolaylı soruyordu. Lizzie'nin konuşmaları çok daha özgürceydi.

“Yanıma yaklaşmaya kalksa ona ömrünce unutamayacağı bir

yumruk patlatırdım” dedi Lizzie. Lynn’in onda görmeye hiç alışkın olmadığı kadar saldırgandı. Lynn’e daha inandırıcı gelen Lizzie’nin kesin karşı koyuşlarından çok yinelediği kahkahasıydı. Hiç etkilenmemişti. Öte yandan Rachel’in öyküsü karşısında tedirgin olmuştu. Dinlemek istemiyordu. Üç gün üç gece terk edilmiş evde kaldığı öyküsünden vazgeçti, oraya hiç gitmemişti, bir “düş” olabileceğini söyledi.

Kimse onu başka bir eve de götürmemişti, hiçbir yere götürmemişti; kasaba dışında dolaşmış, alırlarda, çalıların altında uyumuştur. *Ondan* uzaklaşmak için gitmişti. Geri zekâlı olduğunu söylediği için Colin’den uzaklaşmak istemişti. Akıllı olmadığı için Colin onu hep azarlıyordu.

“Jerry’den hoşlandın mı Lizzie?” diye sordu Lynn.

Colin’e duyduğu nefretle kafası karışan Lizzie, “Ben Jerry diye birini tanımıyorum. Vicky fena biri değil” deyince Lynn rahatlayarak biraz soluk aldı.

Bu çok büyük olmasa da atılmış bir adım sayılırdı.

Yedinci bölüm

Herkesin “Tommy” diye çağırıldığı Thomas Orbe, Oberon Sokağı’ndaki evine geldiğinde hava karanlıktı. İstasyondan eve kadar yürümüştü; dönüşüyle yakından ilgilenenler bir taksiyle ya da polis, hatta hapishane arabasıyla geleceğinden emin oldukları için gelişini kimse fark etmedi. Kingsmarkham’a uğrayan son trenden inmişti; evinin kapısını çaldığında saat on bir buçuğu biraz geçiyordu. Kuşkusuz bir zamanlar bir anahtarı vardı, ama hapiste geçirdiği sekiz yıl içinde anahtar kaybolmuştu. Ev, kimse yaşamıyormuşçasına karanlıktı.

Kapıyı kızı Suzanne açtı. Orbe tek söz etmeden içeri girerek kapıyı ardından kapattı.

Kızı ışığı açınca, ona, “Yaşlanmışsın” dedi.

“Sen hiç değişmediğini sanıyorsun herhalde.”

Babasını görmeye son gittiği günden bu yana altı yıl geçmişti. Hapishanedekilerin bakışlarından rahatsız olmuştu. Herkes babasının hapse giriş nedenini biliyor ve acısını ondan çıkartıyordu. Ama kendisinden ne istiyorlardı ki ? Onun suçu değildi. Oturma odasına geçerek pencereden dışarı bakan babasını izledi. Orbe kulenin pencerelerinde bir şeyin asılı olduğunu fark etmiş, ama tek sokak lambasının ve birkaç evden gelen ışığın aydınlığında okumak için durup oyalanmamıştı. Sokak lambası hâlâ yanıyor-du, yirmi dakika sonra sönecekti. Bez afişin üstündeki yazıyı hiçbir heyecan göstermeden okudu. İçinde çok az duygu kalmıştı, hiçbir şeye karşı tepki vermiyor, hayatta kalmaktan başka hiçbir şeye aldırımıyordu; neden yaşamak istediğini ise bilmiyordu. Papazın biri hapiste ona ruhunu kaybetmek tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu söylemişti; Tommy omuz silkip geçmişti.

Kızına dönerek, “Bu şey de ne?” dedi.

Kızı yanıtlamadı. Orbe “sübyancı” sözcüğünü görünce irkilmiş, ama belli etmemişti. Pencerenin yanından uzaklaşarak, “Senin şu adam, hâlâ burada mı o?” diye sordu.

“O benim nişanlım” dedi Suzanne.

Tommy Orbe güldü. Gülüşü uzun zamandır kullanılmamış bozuk bir aletin çıkardığı ses gibiydi. Sanki annesinin kucağında öğrendiği bir dili konuşuyordu, ama geçen yıllar içinde farklı, daha sert bir biçime dönüşmüştü. Yarı karanlık, sessiz evde gülüşü hafif bir yankı yaptı.

“Yatağını hazırladım” dedi Suzanne, “arkada” diye ekledi.

“Odamı sen mi aldın? Sen ve nişanlın, öyle mi?” Son sözleri büyük bir küçümsemeyle söylemişti. “Yiyecek, içecek hiçbir şey istemem” dedi sanki sorulmuş gibi.

Girişte bıraktığı bavulunu alarak yolunu aydınlatmak için gerekli hiçbir ışığı açmadan üst kata çıktı. Orbe gözden yitinceye kadar kızı ayakta bekledi. Sonra ön kapıyı açarak dışarı, sessiz, boş sokağa, evlere, kuleye, rüzgârla sallanan bez afişe baktı. Saatin on iki olmasıyla birlikte sokak lambaları sönünce kapıyı kapatıp sürgüsünü çekti, zinciri taktı. Sonra o da yatmaya gitti.

Sylvia kocası ve iki oğluyla birlikte yaşadığı büyük, kullanışsız, ama oldukça güzel, yenilenmesi henüz tamamlanmamış eski papaz evinde uyumadan yatıyor, endişeyle Hide’ı düşünüyordu. Bu sabah gelen kadın (artık dün sabah demek gerekirdi) iki çocuğuyla birlikte ellerindeki son boş odayı almıştı. Sığınmak isteyen yeni biri geldiğinde ne yapacaklardı? Sabahki kadının gelişinin üstünden daha birkaç saat bile geçmeden bir başkası arayarak, “Gelip sizinle kalabilir miyim? Bebeğimi getirebilir miyim?” diye umutla, büyük bir saflıkla sormuştu. Sonra, Sylvia sorununun ayrıntılarını anlatmasını istediğinde, “Bebeğimle benim için bir daire mi vereceksiniz?” demişti.

Kiminin böyle iyimser umutları vardı, kimi iyice umutsuzdu. Kimi, kendisini dinleyen birinin, güvenebileceği başka bir insanın varlığından başka bir şey istemiyordu; öte yanda, o küçük ilk adımı –aslında büyük, geniş, hemen hemen inanılmaz bir adım– attıktan sonra her şeyin peşinden geleceğini düşünenler vardı: onlar için gerçek bir ev bulunacaktı, yasalar onların yanında yer alacaktı, çektikleri sıkıntıların yaratıcısı olan erkek cezalandırılacak, uyarılacak, kollarına ilk atıldığı gün nasıl davranmasını umuyorduysa öyle davranmaya başlayacaktı.

Telefon eden, ama hiçbir zaman polise ya da Sosyal Hizmet-

ler'e gitmeyen kadınlara ne olmuştu ? Örneğin yüzü darmadağın edilen kadına ? Ya da, Sylvia psikolojik saldırıdan söz ettiğinde o korkunç, acı kahkahayı atan, kocasının bahçeden içeri girdiğini görünce dehşete kapılan Anne'e ?

Kocasını onu yakalayıp, belki de kiminle konuştuğunu anlayınca Anne'in yazgısı ne olmuştu ? Kocasını ona yeniden vurmuş muydu ? Yaralamış mıydı ? Ya sözünü ettiği bebek ? Bebek bu sahnede nerede yer alıyordu ? Sylvia bu düşüncelerle, uzun zaman önce sevmeyi bıraktığı hoş, kibar, ama sıkıcı adamın yanında sabaha kadar endişe içinde uyumadan yattı. "İlk evlendiğimde olmasını umduğum gibi ilginç, çekici, heyecan verici bir adama dönüşseydi belki o da bana el kaldırırdı" diye düşündü. Bütün bu saldırgan eşlerin, kocaların, nişanlıların, erkek arkadaşların çoğu hoş erkeklerdi –birlikte yaşadıkları kadınların dışında herkese karşı kibar, anlayışlı, tepeden tırnağa sevimliydi. Bunun neden böyle olduğunu düşündü Sylvia. Akşam babası Robin ile Ben'i almak için uğradığında ona sordu.

"Gerçek davranışlarının üstünü örtmek için belki" diye yanıtladı babası. "Bunun psikolojik bir bozukluk olduğunu düşünüyorum."

"Evet öyle olabilir" dedi Sylvia her zamanki gibi babasını önemsemez bir tavırla. "Bu çok gülünç." Sonra sık sık içinden geçirdiği gibi babasına daha iyi davranmış olmayı istedi.

Wexford onu da kız kardeşini sevdiği kadar çok severmiş gibi görünmek için çok çaba harcamıştı. Sylvia bu çabaları fark etmiş, ama fark etmesi babasına karşı daha yumuşak davranması sonucunu doğurmamıştı. Sheila'yı daha çok sevmemeliydi. Nedenini düşündü. Sylvia iki oğlunu da aynı derecede seviyor, aralarında bir ayrım yapmıyordu; ikisinden birini üstün tutmuyordu.

Babası, Sylvia onu terslememiş gibi konuşmayı sürdürdü: "Çarşamba günü bir toplantımız var. Emniyet müdür yardımcısı, ben, Bölgesel Suçla Mücadele Birimi'nden birkaç kişiyle Hilde'dan Griselda Cooper adında bir kadın. Cep telefonlarını gereksinimi olan kadınlara nasıl dağıtacağımızın yöntemlerini konuşacağız."

Sylvia, ilgisini çekeceğini sandığı konularda konuşmak için bilinçli bir biçimde çaba harcadığını düşündü babasının.

"Ms. Cooper'ı tanıyor musun ?"

Hiç yapmadığı halde babasının "Ms." kısaltmasını kullanması dikkatini çekti. Kuşkusuz bir yatıştırma taktiği idi. "Elbette tanıyorum" dedi sertçe. "Ne yazık ki yüzlerce insan çalışmıyor orada."

Sylvia, Neil'in yanında uyumadan yataarken o hırçın davranışını düşünüyordu. Böyle davranmak için yaşı çok büyüktü. Ayrıca neler oluyordu ona, kendi kocasıyla, kendi babasıyla geçinmiyordu. Hatta kendi annesiyle. Çocuklarla arası çok iyiydi. Yoksullarla, toplumsal olarak dışlanmışlarla, kötü durumda olanlarla harikaydı. Herkes öyle söylüyordu. Neden her şeyine katlanan, düşünceli babasına karşı böyleydi ? Birden aklına gelen sarsıcı bir düşünceyle top gibi yerinden fırlayıp yatakta oturdu. Böyle durumlarda yapılacak en iyi şeyin “konuyu konuşmak” olduğu, terapilerde ona öğretilmemiş miydi ? Öyleyse neden babasıyla açık açık konuşmuyordu ?

Son sözleri yüksek sesle söylediği için yarı uyanan Neil, “Ne var ? Ne oluyor ?” diye mırıldandı.

Sylvia aralarındaki uyumsuzlukla ilgili konuşmaya kalkıştığında aldığı sonuç, kocasının, konuşacak bir şey olmadığını, birbirlerine uymadıklarını, ama çocuklar için birlikte yaşamayı sürdürmeleri gerektiğini kesin bir biçimde söylemesi olmuştu. Ağarmaya başlayan günün yarı aydınlığında kocasının yüzüne, kapalı gözlerine, alnındaki hiçbir zaman gevşemeyen çizgilere baktı, sonra eğilip yanağından öptü. Neil uykusunda gülümsedi. Gülümseme Sylvia'nın gözlerini yaşla doldurdu, “Uyurken onu hâlâ seviyorum” diye düşündü. Kocasına sokularak yeniden yattı.

Güzel bir gündü, bir aydır ilk kez gerçekten güzel bir gün. Gök yüzü maviydi, güneş parlıyordu, haftalardır süren yağmurla beslenen her ot, her yaprak, her çiçek pırıl pırıl, dipdiri idi. Wexford ile Dora alışveriş yapmak, Tate'de Bonnard sergisini görmek, akşam Haymarket'te, Theatre Royal'de Somerset Maugham'ın yeniden sahneye konan *Yuva ve Güzellik* oyununda oynayan Sheila'yı izlemek için trenle Londra'ya gidiyorlardı. Öylesine güzel bir hava olduğu için istasyona yürüyerek giderlerken yolda, oyun biter bitmez son trene yetişmek için hemen tiyatrodan ayrılmak zorunda kalıp kalmayacaklarını ya da oyunun erken bitebileceğini, Sheila'nın soyunma odasında onunla bir kadeh şampanya içebilecekleri kadar bir zaman kalabileceğini konuşuyorlardı.

Burden evinin bahçesindeydi. Karısı çiçekliğin her yanına kular yerleştirmişti; Burden ağaççıkları nasıl budayacağına karar vermeye çalışıyordu. Köşeli mi yapmalıydı ya da yukarı doğru sivriltilmeli miydi ? Her ağaççığı top gibi mi budamalıydı ? Bunu becerebileceğinden pek emin değildi. Ayrıca iyice budamak için daha yılın erken bir zamanı değil miydi ? Belki de yalnızca uzayan

küçük filizleri budamalıydı. Şimdilik vazgeçerek çimleri biçmeye karar verdi.

Muriel Campden Evleri'nde sokak tabelası yeniden yazılmış, Puck'un P'si düzeltilmişti. "Uzun süre dayanmaz" dedi Hayley Lawrie, Kate Burton'a; Myringham'da yeni açılan alışveriş merkezine giderlerken Lizzie Cromwell'i de yanlarına almak için Crowne'ların evine doğru yürüyorlardı; Kate geçenlerde on altıncı yaş gününü kutladığı için babası, üvey annesi ve kardeşlerinin armağan olarak verdikleri elli poundu harcamak istiyordu.

Kaçırılışından bu yana okula gitmeyen, gitmeye de niyeti olmayan Lizzie, gelemeyeceğini, hamile olduğunu, dinlenmesi gerektiğini söyledi. İki kız duyduklarına inanamadılar, şaşırdılar, sevin-diler, biraz da korktular. Ayrıntıları öğrenmek istiyorlardı. Kim, neden, nerede? Lizzie tam anlatmaya başlayacaktı ki Colin Crowne içeri girerek elindeki izmaritle yeni bir sigara yaktı. Lizzie'nin dışarı çıkamayacağını söylediğini işitmişti, ondan kurtulmak iste-ğiyle, "Deli misin nesen?" demişti. Elbette çıkmalıydı, bu ona iyi gelirdi, "anneannelerimizin çağı"nda yaşamıyorlardı. Colin'den hoşlanan Kate ona, adamın farkına bile varmadığı baygın bakış-lar gönderdi; Colin'in yapacak başka işleri vardı.

Kızlar gidince üç küçük çocuk annesi Brenda Bosworth'a uğ-ramak için karısını da yanına alarak dışarı çıktı. Küçük Bos-worthlar York Park'ta başka çocuklarla birlikte hiçbir gözetim ol-maksızın oynuyorlardı. Colin, Debbie, Brenda Bosworth Puck Sokağı'nın sonuna dek yürüdüler, Oberon Sokağı'na saptılar, Tommy Orbe'un evinin zilini çaldılar. Suzanne sürgüyü çekerek kapıyı açtı, ama zinciri çıkarmadı. Böylece kapı on santim kadar aralanabiliyordu.

"O nerede?" diye sordu Colin Crowne.

"Bundan sana ne?" dedi Suzanne.

"İçerde mi?"

"Belki içerde, belki değil."

"Açık bir soruya, açık bir yanıt istiyoruz." Brenda Bosworth dirseğiyle Colin'i iterek Suzanne'ın arkasında kalan holü görme-yeye çalışıyordu. "Ve o soru da şu" diye bağırды rol yaparcasına. "Şu ünlü sübyancı Thomas Orbe nerede?"

Suzanne, "Hepiniz siktirin gidin" diyerek kapıyı yüzlerine çarptı.

Hiç yılmadan, önde Colin, peşinde iki kadın, evin arkasına do-landılar. Yarı bitişik bir evdi; yan duvarla komşu bahçeyi ayıran çitin arasında tahta çerçeveli tel örgülü bir kapı vardı. Colin kapı-yı tekmeyle açtı, hep birlikte arka bahçeye girdiler. İki yanındaki

öbür bahçelerle çarpıcı bir farklılık gösteriyordu; öteki iki bahçe de bakımlıydı, çiçeklikleri düzenli, ağaççıkları düzgündü. Komşu bahçelerde laleler, şebboylar ne kadar bolsa, Orbeların bahçesinde de otlar, devedikenleri, ısırganotları o kadar boldu; iki komşunun kuş banyosu koyduğu yerde paslı bir somya duruyordu.

Colin, Debbie ve Brenda bu duruma dikkat bile etmediler. Geçerken ön pencereye göz atmış, ama perdelerin kapalı olduğunu görmüşlerdi; şimdi arka pencereleri deneyeceklerdi. Suzanne'ın nişanlısı olarak bildikleri Garry Wills televizyon izliyor, ondan bir metre kadar ötede daha yaşlı bir adam hiçbir şey yapmadan karşı duvara bakıyordu. Kısa boylu, ama yapılı, yüzü şiş, şaşılacak kadar uzun gri saçları darmadağın biriydi. Kocaman kalın damarlı ellerini kucağına koymuştu, tırnakları toynak gibi kalın, sapsarıydı. Kendisine çok büyük gelen gri flanel bir pantolon, yaşına gitmeyecek kadar genç işi mavi beyaz çizgili bir tişört giymişti.

Debbie Crowne pencereye vurdu. Garry Wills başını çevirerek onu tersledi. Öbür adam hiç kımıldamadan karşısındaki duvara bakmayı sürdürdü, hatta kemikli dizleri üstündeki elleri bile kıpırdamadı.

“Seni gördük Tommy Orbe” diye bağırdı Debbie. “Orada olduğunu biliyoruz.”

“İçerde olduğunu biliyoruz” dedi Colin, sanki adam dolapta gizleniyormuş gibi. “Bizden kurtulabileceğini sanma.”

Suzanne Orbe'un nişanlısı gözlerini televizyona çevirdi, Orbe kımıldamadan durdu. Sanki bir mumyaydı. Nasıl davranacaklarını bilemeyen Colin, Debbie Crowne ve Brenda Bosworth yeniden evin önüne geçtiler; sokakta süpürge sopalarına takılmış pankartlar taşıyan iki kadınla karşılaştılar. Birinde “Sübyancı git buradan”, ötekinde “Çocuklarımızı koruyun” yazılıydı. Bez afiş hâlâ kulenin beline dolanmış bir kemer gibi orada duruyordu. Colin iki kadını güçlerini birleştirmeye çağırırdı; bunun üstüne hep birlikte York Park'a giderek kaydırdan kayan, sallanan, tahterevaliye binen tüm çocukları toplayıp protesto bağırıışlarıyla birlikte Oberon Sokağı'na döndüler.

Brenda Bosworth'un dışında hepsi Orbe'un evinin önünde, “Sübyancıya lanet”, “Çocuklarımızı koruyun” gibi sözleri “Men of Harlech” şarkısının müziğine uyarlayarak söylüyorlardı. Çok geçmeden kulenin pencerelerinden insanlar sarktı, komşular kendi numaralarını göstermek için evlerinden çıktılar. Brenda Bosworth evine dönerek *Kingsmarkham Courier*'ye telefon etti. Ofiste küçük ilanları alan kadından başka kimse yoktu; Bren-

da'ya Brian St. George'un ev numarasını verdi. Brenda telefon ederek, haftada bir çıkan yerel bir gazeteyi az da olsa küçümse-diği için *Independent Television News*'a nasıl ulaşabileceğini sordu. St. George o gün yapmayı tasarladığı işleri seve seve erteleyip bu işle ilgileneneceğini söyledi.

Bath ile Bristol hattında bir işaret hatası yüzünden cumartesi günü meydana gelen tren kazası hemen hemen başka bütün haberleri saf dışı bırakmıştı. Neredeyse hepsini, çünkü aşağı yukarı banliyo treninin lokomotifinin Paddington-Bristol hattındaki trenin en arka vagonuna çarpmasıyla aynı saatlerde Belfast'ta bir barda bomba patlamış, kimseyi öldürmese de dört kişiyi yaralamıştı. Onun için televizyon da, radyo da Kingsmarkham'daki velveleye çok az ilgi gösterdi; Brian St. George'un, elindeki öyküyü büyük haber haline getirmek için çılgınca uğraşmasına olumlu yanıt veren, *Sunday Mirror*'da da, *Mail on Sunday*'de de ertesi gün haber yayımlanmadı.

Cumartesi öğleden sonra, Puck, Ariel ve Oberon sokaklarında oturanların çoğu bir televizyon kanalında üçle beş arasında yayınlanan uluslararası bir futbol maçını izledikleri için Colin, Debbie ve Brenda Bosworth'un savaşıyla ilgilenmediler.

Orbelerin, Crowne-Bosworth hareketini seyreden, söyledikleri şarkıyı dinlemeye dayanabildiği kadar dayanan barışsever bir komşusunun yorumu, "Bir tutam ıslak barut" olmuştu. Ama saat üçe beş kala, futbol maçı başlamadan hemen önce York Sokağı'na doğru yürüdü, devriye gezen iki polisle, Martin Dempsey ve Lydia Wingate'le karşılaştı.

Birlikte Oberon Sokağı'na döndüler; polisler şarkı söyleyen, pankart taşıyan göstericilerden evlerine gitmelerini istediler. Colin Crowne bir süre tartıştıysa da uzatmadı. York Park'tan topladıkları çocuklar yemek saatini kaçırdıkları için isyan ediyor, bağıra çağıra yemek istiyorlardı; üçü çeyrek geçe herkes oradan ayrılmış ya da polis memuru Dempsey'in dediği gibi "evlerine dağılmışlardı".

Lydia Wingate'le birlikte kuleye giderek asansörle ikinci kata çıkıp John ve Rochelle Keenan'ın oturdukları dairenin kapısını çaldılar. Martin Dempsey bez afişi indirmelerini istedi. Bir karşı koyuşla karşılaşmayı bekliyordu, oysa John Keenan uysal uysal kabul etti –maçı kaçırmamak için kabul edemeyeceği şey yoktu. Dempsey ile Wingate yeniden York Sokağı'na döndüklerinde Keenan, Rochelle'i komşulara göndermişti; üstünde öfke-

li yazılar olan bez parçasını hep birlikte indirdiler. Köşeye geldiklerinde Dempsey geri dönüp baktığında şaşkınlıkla bez afişin yok olduğunu gördü, sevindi.

Bütün bunlar olurken Tommy Orbe, Oberon Sokağı 16 numaralı evin ne bir penceresinden ne de kapısından yüzünü göstermişti. Suzanne Orbe saat dörtte dışarı çıktı, kırk beş dakika sonra elinde iki alışveriş torbasıyla geri döndü. Babasıyla nişanlısı dahil herkes maç izlediği için ortalık bomboştu, görünürde Allahın tek kulu yoktu. Garry Wills her zamanki gibi saat yedide bara gitmek için tek başına dışarı çıktı, ama bu kez York Sokağı'ndaki Crown and Anchor yerine daha uzağa, kimsenin kendisini tanımadığı Rat and Carrot'a gitmenin daha akıllıca olacağını düşünmüştü.

Pazar gazeteleri tren kazası ve bomba haberleriyle doluydu. Wexford gece geç yattığı için yatakta kalmayı yeğleyen karısına çayla birlikte gazeteleri götürmeden önce hepsine göz atmış, Orbe'la ilgili bir haber olmadığını görmüştü. Bir buçuk kilometre ötedeki sokaklar üçgeninde ve ortadaki kulede her şey sakindi. Bez afiş kalkmıştı. Oberon Sokağı 16 numaranın ön pencere perdeleri kapalıydı. Saat onda Colin Crowne hâlâ yataktaydı; Brenda Bosworth'un evinde, Brenda, birlikte yaşadığı sevgilisi Miroslav Zlatić'le sabaha kadar içmenin sonucu akşamdan kalma halinden kurtulmaya çalışıyordu. Brenda ile Miroslav da hâlâ uyudukları için iki küçük oğlanla küçük kız sabah kalkmışlar, kendi başlarına kahvaltılarını edip iki küçük Keenan ve Ariel Sokağı'ndan üç Hebden'le York Parkı'na gitmişlerdi.

Cumartesi Lizzie Cromwell'in yaşamında geçirdiği en eğlenceli günlerden biriydi. Her şeyden önce ilk kez ağırlanmış, ilk kez ona karşı hayranlık duyulmuştu. Hayley dondurma almış, doğum günü armağanı olan parayla hepsini yemeğe götüren Kate, Lizzie'ye yarayacağını söyleyerek böğürtlenli votka içirmişti. Gebe olduğuna göre kendisine iyi bakması gerektiğini söylemişlerdi. Hiç kapanmamasıyla övünen bir barda birkaç kaçak içki içtikten sonra Kate'in annesinin Stowerton'daki evine giderek balık, patates kızartması ve Kate'in ağabeyi Darryl'in getirdiği bezelye ezmesini yemişler, *LA Confidential*'in videokasedini izlemişlerdi.

Lizzie geceyarısına kadar eve dönmedi. Sorun çıkacağını sanıyordu ama, çıkmadı, Debbie'r'in dediği gibi, "sorun çıkarmak için artık çok geç" değil miydi?

"At kaçıktan sonra ahırın kapısını kapatmanın bir anlamı yok" demişti Colin.

Ertesi gün de aynı derecede güzel geçeceğe benziyordu; saat onu biraz geçe Kate ile Hayley, yanlarında Charlotte adında bir kızla çıkageldiler. Charlotte, çok uzun boylu, beline kadar uzanan kı-zıl saçlı, baş döndürecek kadar güzel bir kız olmanın yanı sıra yüz-lerce oğlan tanıyordu; Pomfret'ten gelecek olan motosikletli dört gençle saat on birde orkestra platformunun önünde buluşacaklar-dı. Dört kız pazar günleri açık olan tek dükkândan gofret, patates cipsi almak için High Sokak'a gidip, oradan parka doğru yürüdüler.

Anlaşılan günün getirecekleri gerçekleşmeyecekti, oğlanlar görünmediler. Lizzie, Kate, Hayley ve Charlotte uzun bir süre gof-retlerini, cipslerini yiyerek orkestra platformunun çevresinde oyalandılar, sonra çimenlere uzanıp Lizzie'nin gebelik öyküsünü dinlediler. Her anlatışında öyküye değişik bir boyut katıyordu, o ana kadar bebeğe üç ayrı baba uydurmuştu. Hayley bunu fark edince, Lizzie, onunla tartışamayacağını, içinde bulunduğu du-rumda sinirlenmemesi gerektiğini söyledi.

Oğlanların gelmeyeceği kesinleşince geri döndüler. Geldikleri High Sokak'a çıkan yol yerine parkın Muriel Campden Evleri'ne en yakın bölgesinde bulunan çocuk parkına doğru yürüdüler. Kü-çük Keenan'la küçük Bosworth'lardan biri salıncakta sallanıyo-rdu, öteki Bosworth ile iki Hebden tırmanma aletindeydiler, geri kalanlar topla oynuyorlardı. Dört kız oralarda oyalandılar; Hay-ley kaydırdan kayacağını, küçükken buna hiç cesaret edemedi-ğini söyledi.

Oberon Sokağı'ndaki evlerin çoğu arkadan parka bakıyordu; yalnızca 14 ie 19 numaralar arasındaki evlerin yüzleri oyun alanı-na dönüktü. İkinci kez kaydırdan kayan Hayley başını kaldırın-ca üst kat pencerelerinin birinde çocuklara baktığı anlaşılan bir adam gördü. Ev 16 numaralı ev değildi; bakan kişi de Tommy Or-be değil iki ev ötede, 18 numarada yaşayan, bir gün önce polisle-ri getiren adamdı. Tony Mitchell, Orbe'dan yirmi santim daha uzun, yirmi yaş daha gençti, ama Hayley bu küçük ayrıntılarla ka-fasını yormadı. Kolları, bacakları havada aşağı doğru kayarken "Sübyancı! Sübyancı orada, bizi gözetliyor!" diye bağırdı. Öteki kızlar, oyun alanının kendilerine sunduklarından sıkılan bütün çocuklar bu bağırışa katıldılar. Hayley önde, hep birlikte "Süb-yancı! Sübyancı!" diye bağırışarak Muriel Campden Evleri'ne doğru koşmaya başladılar.

Bir aralıktan geçerek Oberon Sokağı'na sükün ederlerken Liz-zie kendi özel durumuna aldırmaksızın onlarla birlikte koşuyor-du. Seslerinin tüm gücüyle bağıran dokuz çocuk, dört genç kız ol-

dukça büyük bir gürültü çıkarıyorlardı. Oberon Sokağı ile Puck Sokağı'nın pencerelerinde başlar görüldü, kapılar açıldı, ne olup bittiğini anlamak isteyen insanlar bahçelerine çıktılar.

“Yaşlı sübyancı pencereden çocuklara bakıyor” dedi Charlotte soluğu tikanırcasına; Lizzie de aynı derecede soluk soluğa, “Çocukları seyrediyor, aşağı gelip onları yakalayacak” diye bağırma-ya başladı.

Geceliğinin üstüne bir pardösü geçirip kendini dışarı atan Brenda Bosworth büyük bir çılgılık kopararak Sean'ini, Dean'ini ve Kelly'sini yakalayıp koruyucu bir biçimde çevresinde topladı, ama Colin Crowne “bu konuda bir şey yapılınca” güvende olmaları için tüm çocukları kendi evine çağırınca gene bıraktı. Colin kapıyı çocukların üstüne kapattıktan sonra Debbie'yle birlikte 16 numaraya doğru yürümeye başladı.

O sırada John ile Rochelle Keenan, yanlarında on kadar insanla kulenin çevresindeki yeşil alanda toplandılar; içlerinden ikisi silahlıydı, biri kurşun bir boru parçası, öbürü bir tuğla taşıyordu. Yeniden ortaya çıkan “Sübyancı git burdan” ve “Çocuklarımızı koruyun” yazılı pankartlardan birini Joe Hebden, ötekini, iki yüz pounda satmaya çalıştığı yirmi beş yıllık Triumph Herald arabası hakkında konuşmak için uğrayan bir arkadaşı taşıyordu. Triumph Herald'ın sahibi olan adam Muriel Campden'la ilgileri olmadığı halde gösteriye katılan pek çok yabancından ilkiydi. Nerden duymuşlardı, haberler onlara kadar nasıl ulaşmıştı da ateşlenmişlerdi, anlamak olası değildi. Ama Brenda Bosworth'un “İçimizdeki bu canavar” konuşmasını dinlemek için Muriel Campden'lı ana-babaların çimlerin üstünde toplandıkları sırada Kingsmarkham'ın dört bir köşesinden insanlar, çoğu yürüyerek, kimi arabalarıyla, motosikletleriyle, Ariel Sokağı'na doğru akan akan geliyorlardı; minibüsle gelen bir grup bile vardı.

Hayley'in yanlışlıkla Tommy Orbe'la karıştırdığı barışsever Tony Mitchell her şeyi gördüğü halde bu kez hiçbir şey yapmadı. Bir akşam önce ön bahçesini sularken evin önünden geçen yaşlı bir kadın ona doğru tükürmüş, “İşbirlikçi!” diye bağırmıştı. Bu hiç hoşuna gitmemişti; 19 numaradaki komşusuna, “İyi akşamlar” dediğinde kadının sırtını çevirmesinden de hoşlanmadı. Onun için artık burnunu hiçbir şeye sokmamaya karar verdi. Karısına da karışmamasını söyledi, o da, “Karışmam” dedi, ama sessizce yolun karşısına geçip kuleye giderek kardeşi Rochelle Keenan'ın Camcorder'ını ödünç aldı; üst kat pencerelerinin birinden, olan biten her şeyi videokasede çekti.

Üç sokak da arabalarla doluydu. York Sokağı'ndan gelerek yaklaşmak isteyen sürücüler ellerini kaldırmadan kornalarına basıyor, arabalarının pencerelerinden bağırıyorlardı. Bunlardan biri de, sonunda arabasını trafiği tıkayacak biçimde yol üstünde bırakarak Oberon Sokağı'na yürüyen Brian St. George'du. Çimlerin üstündeki kalabalık bağırış çağırışlarla Brenda Bosworth'u alkışladı; iki adamın aklına onu omuzlarına alarak 16 numaranın önüne gitmek geldi.

İki yanda pankart taşıyıcılar, arkalarında yüz kadar insan toplanmış olarak evin önünde durdular. Her şey yolundaydı, kalabalık gene şarkı söylüyor, sözleri bu kez bir Manchester United taraftarının önerisiyle "Abide With Me"ye uyarlıyorlardı. İlk tuğlayı kimin attığı hiçbir zaman anlaşılamadı. Oberon Sokağı 21 numarada oturanlar o gün evde değillerdi; bahçelerini kaldırımdan ayırmak için duvar ördürme, teli değiştirme gibi onarım işlerine kalkıştıkları için ön bahçelerinde bir yığın halinde tuğlalar duruyordu. Cuma günü usta tuğlaların üstünü muşambayla örterek orada bırakıp gitmişti.

Muşambayı kaldıran John Keenan'dı, ama eline bir tuğla alıp almadığını kimse bilmiyordu. Ama biri almış ve 16 numaraya doğru fırlatmıştı. Bu ilk tuğla Brenda Bosworth'un kulağının dibinden geçerek onu taşıyanların eğilmelerine, pankart taşıyıcıların kaçışmalarına yol açtı; tuğla hedefini bulamayarak Orbeların evinin penceresi yerine ön duvarına çarptı. Çıkardığı gürültü kalabalığın gözünü korkuttu, bir an için duraksadılar.

Tam o anda Carl Meeks adında bir adam çevrede olması gerekenden daha az çocuk bulunduğunu fark etti. Özellikle kendi oğlunun olmadığını... "Scott'um nerede?" diye attığı çığlığa, "Gary'ne ne oldu?" diye bağırarak John Keenan katıldı.

Brenda Bosworth kendini taşıyanların sırtından atlayarak çevreye şöyle bir bakıp kendi çocuklarını görmeyince, "Onları kaçırdı! Sübyancı onları evine kapadı!" diye bağırdı.

Bütün küçük Bosworth'lar, Keenan'lar, Hebden'ler ve Scott Meeks, Crowneların evindeydiler; kapıyı açıp kaçabilecekleri halde evde kalmayı, mutfakta buldukları cipsleri yiyerek Colin Crowne'in porno videolarından birini seyretmeyi yeğlemişlerdi. Colin çocukları oraya kapatmıştı, ama bundan kimsenin haberi yoktu. Kendisi de unutup gittiği için o da, "Orbe çocukları aldı!" diye bağırarak bir tuğla attı. Bu kez ıskalamayan tuğla 16 numaranın ön penceresinden içeri girdi. Onu bir tuğla yağmuru izledi; tuğlalar bitince insanlar kulenin çiçek tarhlarından topladıkları

taşları atmaya başladılar. Orbe'un evinden bir çığlık sesi geldi. Aslında Suzanne'ın sesiydi ama, Linda Meeks oğlu Scott'un sesini tanıdığını söyleyince kalabalık 16 numaranın kapısına doğru bir akılla bahçe kapısını tekmelerle kırıp zayıf tel örgüyü söke-rek insandan oluşan büyük bir kütük halinde ön kapıya dayandı.

Kapı yere inerken polis geldi. İlk tuğlanın atılması üzerine Suzanne telefon etmişti. Daha önce edecekti, ama nişanlısı, kendi yakınlarından birinin polisi arayacağına asla inanmadığını söyle-yerek engellemişti. Orbe'un ne düşündüğünü kimse bilmiyordu. Hiçbir şey yapmadan iskemlesinde oturuyor, arada sırada bir bardak çay almak için yerinden kalkıyordu. Sabahın dokuzu ile öğlenin üçü arasında on beş bardak çay içmişti.

Polis kalabalığı dağıtarak kavga çıkartmak ve hasara yol aç-maktan yargılanmak üzere John Keenan'ı, Brenda Bosworth'u, Miroslav Zlatiç'i gözaltına aldı. 16 numaranın kapısını yerine tak-mak, pencerelerini onarmak için bir marangoz gönderildi. Çavuş Joel Fitch evdekilerle, içinde bulundukları durum ve gelecekte olabileceklerle ilgili uzun uzun konuştu, daha doğrusu Orbe'un ya-nında konuştu, ama Orbe'un dinleyip dinlemediği ya da aldırıp al-dırmadığı başka bir sorundu. Bulunduğu yerde kalmalı mıydı, baş-ka bir yere mi götürülmeliydi? Götürülecekse nereye götürülebi-lirdi? Belki en iyisi geçici de olsa, bir karakoldu. Ama yalnızca iki hücre olan Kingsmarkham'a götürülemezdi, çünkü iki hücre de doluydu; John Keenan ile Miroslav Zlatiç kapatılmışlardı. Brenda çocuklara bakacak kimse olmadığı için serbest bırakılmıştı.

Keenan'lar, Hebden'ler ve öteki çocuklar birkaç saattir ortada yoklardı. Debbie, Colin ve Lizzie eve dönünceye kadar dolaplar-da yenebilecek ne varsa bitirmiş, Colin'in gününbirlik gittiği Fran-sa'dan gelirken gümrükten aldığı 500 sigarayı tüttürmüşlerdi; sonra Kingsbrook Nehri'ne yüzmeye gittiler.

Ortalık sessizleşince Shirley Mitchell evinden çıkarak bütün öğleden sonra yerlere atılan çöpleri çimenlerin üstünden toplay-ıp plastik bir torbanın içine doldurdu: cips paketleri, çikolata kâğıtları, kola kutuları. Çevresine değer vermeyecek kadar cahil insanlarla ilgili öfkeli söylenişlerini işitecek kimse yoktu ortada.

Akşam daha geç saatlerde Oberon Sokağı 16 numaradan elinde bavuluyla bir adam çıktı. Bu Suzanne Orbe'un nişanlısıydı; Lond-ra'ya gidecek son trene yetişmeye çalışıyordu. Balham'da yaşayan bir arkadaşının yanında kalacaktı. Ortalık yatışınca geri gelebilece-ğini söylemişti Suzanne'a, ama bu duruma katlanması olanaksızdı.

Wexford her şeyi pazar günü saat dokuza on kala akşam haber-

lerinde izledi. Çekimlerin çoğunun amatör bir kameradan geldiğini çekenin adını vermeden söylemişlerdi. Thomas Orbe'un haberlerde yayınlanan poliste çekilmiş fotoğrafında iğrenç, alçak bir katile benzediğini düşünmekten kendini alamadı. "Elbette, büyük bir olasılıkla Orbe da tam öyle birisidir" diye geçirdi aklından içini çekerek; onunla karşılaşmamayı umuyor, ama bunun çok geçmeden başına geleceğini biliyordu.

Orbelerin evinin görüntüsü, tahtalar çakılmış olduğu halde, Dora'yı dehşete düşürmüştü. Kingsmarkham'a ilk geldiğinde böyle şeyler olabileceği insanın aklının ucundan bile geçmezdi; sessiz, sakın, yasalara uyan bir kasabaydı.

"O kadar da yasalara uyulmazdı" dedi Wexford.

"Şimdiki gibi değildi, Reg, sen de biliyorsun bunu."

"Elbette biliyorum. Bu adamı ne yapacağız, Orbe'u? Sonsuza dek kilit altında mı tutacağız?"

"En iyisi bu olmaz mıydı? Onu düşününce bile ürperiyorum."

"Hepimiz ürperiyoruz" dedi Wexford.

Muriel Campden Evleri'nde söylentiler hızla yayıldı. Çektiği videokaset karşılığında Shirley Mitchell 5 000 pound almıştı, 10 000 pound almıştı, 500 pounddan fazla almamıştı, hiçbir şey almamıştı. Televizyonda kullanılan film onun çektikleri bile değildi, Keenanların evinde gizlenen profesyonel birinin kamerasıydı. Tony Mitchell'in baldızının kamerasını parçalaması üstüne Shirley boşanıyordu.

Orbe çocukları kaçırmış, ama Colin Crowne onları kurtarmıştı. Ya da kaçırılan yalnızca Bosworth çocuklarıydı; onları Miroslav Zlatic kurtarmıştı. Orbe kendini öldürmüştü ya da Suzanne'a kendini öldüreceğini söylemişti. Suçlamak bir yana Brenda Bosworth'a kahramanlık madalyası verilmeliydi.

Bütün bu öyküler çığ gibi büyüdü. Daha önemlisi, daha tehlikeli olanıysa pazartesi sabahı ortalıkta dolaşmaya başlayan dedikoduydu. Bir gece önce saat dokuz otuzda Oberon Sokağı 16 numaradan ayrılan adam Suzanne'ın nişanlısı değil Orbe'un kendisiydi. Keenanların komşularından biri bundan kesinlikle emindi, çünkü saat onda Garry Wills'i yatak odasının penceresinde görmüştü. Muriel Campden Evleri'nin eski sakinlerinden daha yaşlı bir adam Orbe'u tanımıştı. Yürüyüşünü, bavulu sol elinde taşıyışını nerde görse tanırdı.

Nereye gitmişti? Kimse bilmiyordu, ama bu onların tahmin yürütmelerini engellemiyordu.

Sekizinci bölüm

“Kingsmarkham’a arabayla yirmi dakikalık yol üstünde Rachel’in tarifine uyan bir ev yok” dedi Wexford. “Uydurdu. Bir nedenle bizim Vicky ile Jerry’yi bulmamızı istemiyor.”

“Vicky ile Jerry diye birileri varsa” dedi Burden.

“Vicky var. İki kız da Vicky’yi doğruladı. Ama yalan olan ne? Lizzie’nin iki haftalık hamile olduğu kesinlikle yalan, daha çok üç aylık hamileye benziyor. Rachel’in Rotten Carrot’a gitmek istediği, ama birinin, bir şeyin onu engellediği doğru. İki kız da bir yere götürüldüler. Ama belki de aynı yere değil. Lizzie’yi götürönlör onu korkutmayı başardılar. Anlatırsa onu bulup cezalandırmakla tehdit ettiler. Ama bu tehdit Rachel’a sökmezdi; acaba o kişiyle ya da kişilerle birlikteyken utanılacak, ortaya çıkmasını istemediği bir şey mi yaptı?”

“Bir kız daha kaçırırlarsa öğrenme şansımız olabilir.”

“Tanrı korusun.”

“Sen bana her zaman bazı sözlerin kökenini söylersin” dedi Burden, “deyimler, atasözleri, böyle şeyler. Şu son söylediğinin nerden geldiğini bilmediğine bahse girerim.”

“Hangi söz?”

“Tanrı korusun.”

“Ne? Ha, anladım. Nerden geliyormuş?”

“Paulus. İsa’nın havarisi Paulus. Mektuplarında sık sık geçiyor.”

“Nerden biliyorsun?”

“Bilmem. Öyle biliyorum işte.”

Wexford cumartesi akşamı bir kızın daha kaçırılmasını bekliyordu. Londra’dayken, ertesi gün Muriel Campden Evleri olayları sırasında zaman zaman Lizzie ile Rachel’ı, Vicky ile Jerry’yi, gizemli evi düşünmüştü; bu sabah bir kayıp kız haberi daha alırsa

hiç şaşırmayacaktı. Ama hiçbir şey olmadı. Orbe'la ilgili olarak ne yapılacağı konusu bütün öteki düşüncelerin önüne geçmişti.

Muriel Campden Evleri'nde ortalık sakindi. Miroslav Zlatic, John Keenan, Brenda Bosworth o sıralarda Kingsmarkham Sulh Mahkemesi'ndeydiler; Wexford, hepsinin gözaltı ya da kanu hizmeti cezası alarak öğlene doğru serbest bırakılacağını biliyordu. Orbe, Oberon Sokağı 16 numaradan dışarı çıktığında ne olacaktı? Sonsuza dek evde kapalı yaşayamazdı ya. Muriel Campden elebaşlarından çocuğunun tehlikede olduğunu ileri süren bir başkasının bir daha ne zaman ortaya çıkacağı, ne zaman eve yeni bir saldırı olacağı bilinemezdi. Wexford, Muriel Campden Evleri'nin kent merkezinden farklı olduğu, orada oturanların yasalara daha çok uyduğu görüşünü yeniden gözden geçirmeye başlamıştı. Öte yandan küçük ya da ergenlik döneminde çocuğu olan ailelerin çoğu Orbe aralarına girdiğinde öfke ve korkuyla ayaklanmaz mıydı?

Üniformalı polislerin şefi Rogers, Orbe'un hapisten çıkarken korunma isteğinde bulunduğunu söylemişti Wexford'a. Artık bir tehlike oluşturmadığını kesin olarak söyleyemiyordu. Çocuklara yaklaşırsa neler olabileceğini bilmiyordu. Onlara bakmaktan hoşlanıyordu. Çocukları seyretmekten çok zevk alıyor, neden bu zevkten vazgeçmesi gerektiğini anlayamıyordu. Bir zararı yoktu. Thomas Orbe, ölen çocuk sayılmazsa –bunun üzücü bir kaza olduğunda ısrarlıydı– kimseye bir zarar vermediğini ileri sürüyordu. Çocukların, çok küçük olanlarının bile, cinsel ilişkiye gereksinim duyduklarını, bunu istediklerini, bundan zevk aldıklarını ileri süren pedofillerden –“Pedo'lar” dedi Wexford acı acı, “dili-mize yeni bir sözcük eklendi”– biriydi. Savunmasını, “O istedi, beni taciz etti” üstüne kurmuştu.

Wexford biraz olsun Orbe'a acıma eğilimi göstermişse bile, onun bu tutumu yüreğini çok daha katılaştırmıştı. “Kötü” sözcüğünün son günlerde çok kullanılır olmasına kuşkuyla bakıyordu Wexford, ama Orbe'un yaptığı şey kötüydü, bunu çok iyi biliyordu. Onca zaman sonra bile Orbe'un yaptıklarını haklı göstermeye çalıştığını, bu yönde bahaneler uydurduğunu işitince Muriel Campden sakinlerinin duyduğu gibi bir öfke kaplamıştı içini. İki torunu Orbe'un evinin yakınlarında bir yerlerde yaşıyor olsaydı, ne olursa olsun Wexford da onlar gibi tepki göstermez miydi?

Gene de, çocukların Orbe'dan korunması gerektiği gibi, sübyancı da toplumsal düzen, uygar davranışlar adına komşularına karşı korunmalıydı. Polis şefi Rogers onun Myringham'daki karakola ya da Mid-Sussex Jandarma Karargâhu'na götürülmesinden

yanaydı. İkisinde de Orbe'un geçici olarak kalması için düzenlenebilecek yerler vardı. Çünkü, Rogers'ın dediğine göre, adamla ilgili her şey ne denli iğrenç olursa olsun (polis şefinin kendi sözcükleriyle "topluma karşı olan borcunu ödemişti") teknik olarak suçsuz bir insandı, birtakım düzenlemeler yapılmaksızın bir hücreye yerleştirmek yasalara aykırıydı.

Emniyet müdür yardımcısıysa olduğu yerde, evde, kendi evinde bırakılmasını istiyordu. Şimdilik. Ona göre, amigolar, bu olayda John Keenan, Miroslav Zlatic, Brenda Bosworth, mahkeme önüne çıkmış, ciddi bir biçimde uyarılmışlardı; artık sorun çıkmazdı. Bunlar yakın zamanlara kadar atalarının köylerde kulübelerde yaşadığı, koyun yetiştirdiği, toprak sahibinin hayvanlarına baktığı taşrahlardı. Böyleleri doğal olarak yasalara uyan, hoşgörülü, barışsever kişiler olurlardı. "Ayrıca" dedi, "alışacaklar. Kabullenecekler. Çocuklarına bir zarar gelmediğini görünce her şey yatışacak."

Polis Lynn Fancourt, kendi adına acımaya, Lizzie adına yağcılığa dayansa da, Lizzie Cromwell'le hoş bir ilişki geliştirmişti. Lizzie onu ilk adıyla çağırıyor, bunun için, hatta buna cesaret ettiği için kendini ayrıcalıklı hissediyordu. Pazartesi öğleden sonra dostça bir konuşmanın sonunda Lynn, Lizzie'nin ağzından Vicky adında bir kadının arabasına bindiğini, arabanın beyaz olduğunu almıştı; markası, plaka numarası bilinmiyordu. Bu Lynn için bir zaferdi, konuyu orada kapatıp hiç onaylamadığı hamilelik konusuna döndü. Ona göre en kısa zamanda bu hamileliğe son verilmeliydi.

Debbie, bir az önce Lizzie'ye yeni projelerinde yer almasını öneren bir Sosyal Hizmet görevlisinin geldiğini söyledi. Lizzie seçilen kızlardan biri olduğu için çok gururlanıyordu. "Hayır" dedi Debbie, Lizzie'nin hamileliğiyle ilgili bir şey sormamıştı, Lizzie de söylememişti, gerekli görmemişti, ayrıca bu konu Sosyal Hizmet görevlisini ilgilendirmezdi.

Lynn, projenin, Kingsmarkham Sosyal Hizmetleri'nin erken gebelikleri önlemek için başlattığı Sanal Çocuk Projesi diye adlandırdıkları bir girişim olduğunu tahmin etmişti; Lizzie'nin oturduğu odaya girdiğinde onu kucağında gerçek boyutta bir bebekle bulmuştu. Bebeğin ayağında küçük beyaz çoraplar, üstünde zıbın vardı, altına bez bağlanmıştı.

"Bir hafta bende kalacak" dedi Lizzie. "Adı Jodi."

Kafası karışmış gibi görünüyordu. "Çok doğal" diye düşündü

Lynn. “Bir çeşit robot mu bu?” diye sordu. Sonra Lizzie’nin robotun ne olduğunu bilmeyeceğini düşünerek, “Ağlayıp işiyor mu, beslemek filan gerekiyor mu?” dedi.

“Biraz ağladı. Altını değiştirdim. Ona nasıl bakacağımı öğreniyorum.”

Lynn, Lizzie’nin, hatta belki Debbie’nin asıl noktayı kaçırdıklarını fark etti. Seçilen adaylara ya da gönüllülere Jodi’nin verilmesinin nedeni ergenlik çağına gelen kızlara bebek bakmanın ne denli güç olduğunu, uykusuzluğu, üstlenecekleri sorumlulukları göstermekti. Böylece korunmadan cinsel ilişkiye girmeye kalkmadan önce bir kez daha düşüneceklerdi. Oysa Lizzie bunun geleceği için bir eğitim olduğunu sanıyordu.

“Sanırım birkaç uykusuz gece seni bekliyor” dedi Lynn. “Sence kaç aylık hamilesin?” Lynn sohbet edercesine, sorgular gibi değil de dostça bir ses tonuyla sordu; Jodi’nin derin mavi gözleriyle ilgilenmekte olan Lizzie aynı sohbet havasında yanıtladı: “Sanırım on dört hafta, annem öyle diyor. Şubattan beri görmedim.”

Son sözü yorumlamakta güçlük çeken, ama sonunda kesinlikle doğru anladığından emin olan Lynn, “Jerry’nin bununla bir ilgisi yok değil mi?” diye sordu.

Lizzie’nin ağzının içinde gevelediği yanıt Jodi’nin gerçek bebekler gibi hiçbir ön uyarıda bulunmadan birdenbire ağlamaya başlamasıyla hıçkırık sesleri arasında kayboldu. Lizzie biberonu alması gerektiğini söyleyerek robotu Lynn’in eline tutuşturup odadan çıktı. Polis memuru Fancourt kucağında, plastik yanaklarından aşağı sular süzülen, acıklı hıçkırık sesleri çıkaran bir oyuncak bebekle gülünç bir durumda kalakaldı.

Ayağa kalkıp annesini küçük erkek kardeşine yaparken gördüğü gibi bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Jodi ağlayıp hıçkırmayı sürdürdü; kollarını sallıyordu. Lizzie döndüğünde çığlıkları en yüksek noktaya ulaşmıştı. Genç kız Jodi’yi usulca kollarının arasına aldı, bir şeyler mırıldanarak biberonu ağzına verdi. Robot emmeye başlayınca Lizzie’nin yüzüne tatlı bir gülümseme yayıldı; başını çevirip Lynn’e sevgi dolu öyle saf bir bakışla, öyle gururla baktı ki polis Fancourt neredeyse irkildi. O anda kızı sorgulamak günlük işlerle kutsal bir töreni bozmak gibi olacaktı. Kucağında plastik yığınıyla oturan Lizzie toprak anaydı, rahibeydi, kutsal aneliğin özüyü.

Onun için Lynn biberon boşalana dek, içten içe huzursuzlanarak bekledi; Lizzie bebeğin altını değiştirirken konuşmaya karar vermişti. Ne de olsa, kızın sanal bebeğe gösterdiği bağlılıktan ne

denli etkilenirse etkilensin hiç kimse –bu durum garip bir biçimde Lynn’in aklına küçücükken öksüz kaldıkları için kendilerine anne olarak dişi bir köpeği seçen ördek yavrularını getirmişti– bu temizlik işi karşısında duygusallaşamazdı. “Jerry’dan söz edecektin, Lizzie” dedi.

“Bana elini bile sürmedi” dedi Lizzie. “Ne dokundu, ne tek kelime söyledi.” Ağzından kaçırdıklarını fark edince bir eliyle ağzını kapattı.

Lynn umursamaz bir biçimde, “Güzel bir ev miydi?” diye sordu.

Jodi’yi taşıma çantasına yatıran Lizzie gücenmiş bakışlarla baktı. “Söylememem gerektiğini biliyorsun. Beni bulup cezalandırırlar. Dizlerime delikler açacaklarını söylediler, parmaklarımı kıracaklarını. Canımı yakarlarsa bebeği düşürebilirmişim, annem söyledi.”

“Annene anlattın mı?”

“Hayır, anlatmadım” diye bağırdı Lizzie. “Yalnızca öyle güzel bir bungalov istediğimi söyledim; modern, gerçek kırlar arasında, bitişiğinde başka ev olmayan.”

“Jerry seninle hiç konuşmadı öyle mi?”

Lizzie acı acı, “Tek kelime bile” dedi. “Hiç konuşmazlar zaten. O da hiçbir şey söylemedi. Bir tek ‘Leezee, Leezee’.”

Lynn tam ne demek istediğini açıklamasını isteyecekken Lizzie’nin sesinin yükseldiğini işiten Debbie içeri girerek sözünü kesti. “Ne oldu? Ona şimdi ne söyledin?”

“Artık gidiyorum, Mrs. Crowne. Lizzie çok yardımcı oldu.”

“A, öyle mi? Mucizeler bitmez. Konuyu değiştirecek olursak, bilmek istersin diye düşündüm, ihtiyar sübyancı gitti. Gördün mü bak bilmiyormuşsun işte, bilmiyordun değil mi?” Debbie kendinden memnun bir biçimde gülümsedi. “Bütün dünyanın bildiği bir şeyi polis bilmemesi komik. Gitti, dün gece burayı terk etti. Onlarca insan gördü gittiğini. Elinde bir bavul vardı, şu tekerlekli olanlardan; şeytan kovalıyormuşçasına peşinde bavulunu sürükleye sürükleye koşarak gitti. Burada yaşayan kimsenin onu durdurmak isteyeceğini sanmıyorum. Ucuz kurtulduk bence. Bana sormanın bir anlamı yok” dedi sanki Lynn sormuş gibi, “nereye gittiği hakkında en ufak bir fikrim yok. Umarım kendini trenin altına atmıştır, ama öyle olsaydı cesedi bulunurdu. Benim şaşırdığım nokta, suçlu o olduğu, onun asılması gerektiği halde, zavallı John, Brenda, Miro... Her neyse... Onların mahkemeye verilmiş olmaları.”

Bu konuşma Wexford’a aktarıldığında, “Gittiğine inanıyorlarsa daha iyi” dedi. “Böylece biraz olsun sessizliğe kavuşuruz. Er geç

gitmediğini öğrenecekler, ama dışarı çıkmazsa, ki çıkacağını sanmıyorum, bir sorun olmaz.”

“Southby’nin görüşüne katıldığını sanıyordum” dedi Burden.

“Bir bakma öyle. Bu kalabalıkların dünyanın her yerinde, kent merkezlerinde olduğu kadar rustik cennetlerde de aynı olduklarını biliyorum, hepsi toplum psikolojisinin etkisine girebilirler. Gidip şu bungalovu bir kez daha arayalım mı?”

Arayacakları evin bir bungalov olduğunu artık biliyorlardı. İki kız da aynı yalanı uyduruyor olamazdı. Lizzie, “modern” olduğunu söylediğine göre tahta kaplamaları unutmak gerekirdi. Lynn’in dediği gibi Orbe için “modern” yaşamı boyunca karşılaştığı her şey olabilirdi, ama Lizzie için on yıldan uzun bir zaman dilimi değildi. Söz konusu bungalov tek başınaydı, yakınlarında başka yapı yoktu. Lizzie’nin de kendileriyle birlikte gelip evi göstermesini istediler, ama Lizzie kabul etmedi. Kendini iyi hissetmediğini söyledi, ayrıca korkuyordu, düşük yapabiliirdi. Kamyonla tümsekli bir yolda giden annesinin başına bir kez böyle bir şey gelmişti.

Yapımı durdurulmuş çevre yolundan köyleri geçerek kuzeyde Myfleet’e, güneyde Flagford, Pickvale ve Sayle’e kadar gittiler. Gözlerine üç bungalov kestirdiler, ama hemen birinin olamayacağına karar verdiler. Kimse, hatta Lizzie Cromwell bile, yeni yapılmış da olsa, bir geçidin sonunda tek başına da dursa, tren vagonundan dönüştürülmüş bir yere “modern” ya da “hoş” diyemezdi. Ama Pickvale’in dışındaki bungalov öyle değildi. Şehircilik planlamalarına göre o yöreye yeni ev yapmak yasaktı, yalnızca eskiden kalmış bir ev varsa onun yerine yenisi yapılabilirdi. Anlaşılan bungalov oradaki eski kulübenin kalıntıları içerde kalacak biçimde onarılmış, ama dışına yeni kaplamalar yapılarak beyaza boyanmıştı; siyah pancurları vardı. Görünürde başka hiçbir ev yoktu. Fazla emek istemeyecek biçimde düzenlenmiş olan bahçe çim yerine çoğunlukla taş kaplanmıştı, ağaçlar bodur türdendi.

Burden kapıyı çaldı, beklediler. Genç bir kadın açtı, arkasında genç bir adam duruyordu. Her nedense Wexford görür görmez orası olamayacağını anladı. Kimliklerini gösterdiklerinde genç çift ciddiyetle incelediler. Çok iyi birer oyuncu değillerse, Vicky adında birini tanımadıklarını, Jerry’yi hiç işitmediklerini, arabalarının siyah bir BMW olduğunu, garajda durduğunu, Wexford ile Burden’in isterlerse bakabileceklerini söylediklerinde, yalan söylemiyorlardı.

Sayle’e gitmek için Pickvale’den geçerlerken Burden her şeyin

zaman kaybı olduğunu söyledi. Kimse zarar görmemişti, Rachel da, Lizzie de sağ salım eve dönmüşlerdi; kızların daha fazla bir şey yapılmasını istemedikleri açıkça görülüyordu.

“Her şey yolunda o zaman, öyle mi?” dedi Wexford pencereden dışarı çayırın ötesine, yüksek meraların başladığı yere doğru bakarken; sonra döndü. “Yasaya karşı gelindi, hem de iki kez, çok ciddi bir biçimde. İki genç kız zorla evlerinden, ailelerinden alındılar, üç gün kilit altında tutuldular. İki polis araştırması da vergi verenlere çok büyük paralara mal oldu; sen tutmuş kimse-
nin zarar görmediğini savunuyorsun.”

Burden susmasını söylemek isterdi; ağzının sıklığına karşın kulakları delik olan sürücü Donaldson yanlarında olmasa söylerdi de. Onun yerine, “Bu soruşturmayı uzatmak vergi ödeyenlere daha pahalıya patlayacak. Ne için? Nasıl bir...”

Wexford sözünü kesti: “Şuna bak! Bu o!”

Donaldson arabayı kenara çekti. Daha önce gördükleri, ama tahta kaplamaları olmadığı için göz ardı ettikleri bir evin önünde durdular. Adı Sunnybank olan bungalov çamların, küçük ardıçların bulunduğu, gökyüzü bulutlarla kaplı olmasa güneş altında kalacak bir bayırın üstündeydi. Ön bahçesinde Rachel’in söylediği gibi kozalaklı bir ağaç değil, Wexford’un daha önce hiç görmediği kare biçiminde ama birleşerek üçgen oluşturan sarı-yeşil yapraklı, yaprak döken cinsten bir ağaç vardı. Rachel’in oraya getirildiği günlerde yapraklar daha yeşermemiş olmalıydı. Oraya getirildiyse, bu ev o evse.

“Buraya daha önce geldik” dedi Burden, “ikinci kez dönüp bakmadık bile.”

“Çünkü ağaç yanlıştı, tahta kaplamalar yoktu. Ama artık Rachel’in yalan söylediğini biliyoruz, Lizzie de tahta kaplamalardan, ağaçtan filan söz etmedi. Burası tam Lizzie gibi bir kızın hoşlanacağı bir ev.”

Göz kanaştırarak kadar beyaz olan evin ön kapısı pembeydi, ana yapıya hiç uymayan sütunlu bir verandası vardı; çatısı camgöbeği-yeşil kiremitlerle kaplıydı. Ayrı bir yerde duran garaj, kiremitli çatısı, iki altıgen penceresiyle başlı başına bir ev gibiydi. Götürüldüğü yeri, iki katlı, tahta kaplamalı, çakıl döşeli araba yolu olan bir ev olarak anlatan Rachel’in söylediklerine hiç benzemiyordu. Genç kızın amacı neydi? Gerçeğin tam tersini söylemek mi?

Bu kez içeri girdikleri, yarım saat oturdukları, Mrs. Pauline Chorley’le konuştukları halde gene düş kırıklığına uğradılar. Kül rengine boyalı saçlı, her gün Londra’ya gidip gelen bir işadamı-

la evli, ince uzun bir kadındı. Kocas ı şimdi Londra'daydı, yedi bu-
 ua kadar dönmezdi. Mrs. Chorley iyi bir bahivandı, bahçeyle
 uğraşmak zamanının çoğunu alıyordu; bir de evin bakımıyla ilgi-
 lenmek... Geçen yıl dış cepheyi kendisi boyamıştı, yeniden boya-
 ması gerektiğini dışınıyordu. Beyaz bu ülke için uygun bir renk
 değildi, yağmur rengi bozuyordu, ama beyazı seviyordu, beyaz
 için deli oluyordu, istediği kadar beyaza sahip olanuyordu. Kadı-
 nın bu seçimi yemek ve oturma odasının birlikte bulunduğu b -
 y k salonda da kendini gösteriyordu; parlak beyaz t l perdeler,
 beyaz halılar, beyaz yastıklar, tüylü kilimler. Yakası dantelli buz
 beyazı bluzu, parlak beyaz ayakkabılarıyla kendi giysileri de bu
 zevkini yansıtıyordu.

Beyaz tutkusunun mutfakta u noktaya vardığı çift cam kanat-
 lı kapıdan görünüyor, mutfak, denizin ortasındaki buzdağları gibi
 bembeyaz, pırıl pırıl parlıyordu. Ama bahçe öyle değildi. Orada
 renk istiyordu. Pencerelerden görünen manzara, pembe, turuncu
 aelyalarıyla, rhodadendronlarıyla bunu doğruluyordu. Mrs.
 Chorley ieklerin adlarını sorulmadan söylüyordu.

“şu  ndeki ağaç nedir?”

“Lyriodendron tulipifera” dedi m kemmek bir telaffuzla.

Wexford aklında tutabilmeyi umduğunu, ama anımsayabilece-
 ġini hiç sanmadığını söyledi. Halk arasında bir adı var mıydı ?

Herhangi bir insanın bitkileri İngilizce adlarıyla söyleyecek ka-
 dar nasıl alalabileceğine şaşırırcasına, “Sanırım lale iekli lir
 ağacı” dedi Mrs. Chorley yüzünü buruşturarak. Vicky ya da Jerry
 adında kimseyi tanımadığını, aylardır eve kimsenin gelmediğini
 söylemişti daha önce. “Eğlenceye ayıracak zamanım yok. Tüm
 zamanımı evle bahçe alıyor. Araba kullanmak mı ? Kocam kulla-
 nıyor. Ben hiç öğrenmedim.”

Kingsmarkham'a dönerlerken, unuttuğu bir şey olduğunu s y-
 ledi Wexford, kaçırdığı ya da sorması gereken, ama unuttuğu bir
 şey.

“Bu kadın o iki kızı evine sokmazdı” dedi Burden. “Ne olursa
 olsun sokmazdı. Halıları kirletirler diye. şu zavallı Chorley için
  z l yorum.”

“Gerçekten mi ? Ben her zaman senin de ev konusunda biraz ti-
 tiz olduğunu dışınmış md r.”

“Deli bir fanatik değilim” dedi Burden öfkeyle, “teşekkür ede-
 rim.”

“Neyi sormayı unuttuk?” diye dışınıyordu Wexford, ama Bur-
 den bunun yanıtını veremezdi.

Yirmi beş yaşından çok daha genç gösteren Lynn Fancourt üç yıldır polis teşkilatında çalışıyordu, hırslıydı, yükselmeyi umuyordu. Yüzü yuvarlak, yanakları pembe, gözleri söğüt desenli Çin mavisiydi; gür kumral saçları perçemliydi, sanki eskiden çocuklara yaptıkları gibi başına tas geçirilerek kesilmişti. Herkes onu on sekizinde sanırdı; bir keresinde kamu düzenini bozduğu için tutukladığı sarhoş bir adamı, ailesinin, gecenin bu saatinde nerede olduğunu bilip bilmediğini sormuştu. Oturduğu yer –ailesinden üç yüz kilometre kadar uzakta yaşıyordu– Framhurst'te bir evin üst katının yarısıydı; Ford otomobilini geceleri evin bahçesinin sonundaki dört yanı açık garajda bırakıyordu.

Lynn işe genellikle arabasıyla giderdi, ama son zamanlarda, Rachel Holmes'un geri dönmesinden bu yana Fiesta garajda yatıyordu. Lynn yarı yolda otobüse biniyor, gerisini yürüyordu. Eve dönüşlerini dikkatle planlıyordu. Bir akşam Pomfret Sokağı'nın ıssız bir bölümünde beş yüz metre kadar yürüdükten sonra, otostop yapmak için işaret etmeden ama bunu umarak, otobüs durağında beklemişti. Başka bir gün trafiğin az olduğu, büyük ağaçlar gölge yaptığı için karanlık olan Flagford Sokağı'nı seçmişti.

Önünde duran tek araba olan üstü kapalı kamyonetin sürücüsü öyle iğrençti, bakışı öyle şehvetliydi ki gerçekten otostop yapmak istese bile onu geri çevirirdi. Genellikle serüven, otobüse binmesiyle son buluyordu, ama Lizzie'ye gittiği, onu kucağında sanal bebeği Jodi'yle bulduğu gün ilk arabayla götürülme teklifini kabul etmişti. Bir kadının kullandığı arabaya binmek çok doğal geliyordu insana. Kadın orta yaşlı, gri saçlı, dost davranışlı biriydi; arabası krem renkli bir Honda'ydı. Kadını kapısına kadar götürmek istemeyen Lynn, Savesbury'de ineceğini söyledi.

Sürücü ilk yanlış dönüşü yaparak eski çevreyoluna doğru gitmeye başlayınca heyecandan yüreği ağzına geldi. Ama yalnızca yolu kaybetmişti –“Hiç yön duygun yok!”– Lynn on dakika sonra kendini Savesbury'de bir köy yolunun ortasına uzaklaşan Honda'ya elini sallarken buldu.

Sonra evine kadar üç kilometre yürümek zorunda kaldı.

İki saat sonra, Wexford tam yatmaya karar vermişken telefon çaldı; yanlış numaraydı. Ahizeyi yerine koyarken Mrs. Chorley'e sormayı unuttuğu soru yeniden aklına geldi. Bir soru değildi belki, evdeki, bilinçaltında fark ettiği, ama üstünde düşünmediği bir eksiklik gibi bir şey olabilirdi. Telefon yoktu.

Ya da görmemişti. Bir şeylerin varlıkları kadar yokluklarına da

dikkat edecek biçimde eğitilmişti; telefon yoktu. Son zamanlarda böyle bir duruma ancak gariplik diye adlandırılabilir kadar az rastlanıyordu. Rachel Holmes da götürüldüğü evde telefon olmadığı ya da kendisinin bulamadığını söylemişti...

Wexford bunları düşünürken telefon çaldı. Bu saatte! Kuşkusuz gene yanlış numara çeviren kadındı.

Alıcıyı kaldırınca, yıllardır işitmediği bir sesi, olgun, işinin uzmanı, özdenetimli kızı Sylvia'nın korkmuş çocuk sesini işitti: "Baba korkunç bir şey oldu. Bir budala gibi davrandığımı biliyorum ama –gelir misin baba? Lütfen buraya gelir misin?"

Dokuzuncu bölüm

Üstüne tüvit ceket yerine bir kazak geçirerek evden fırlayan Wexford on beş dakika sonra Hide'a ulaştı. Kapıyı açan kadın, kendisini, karısını aramaya gelen öfkeli bir başka koca sandığı için içeri girmekte zorlandı. Rahatlamamanın verdiği gülümsemelerden, bol özürlerden sonra Wexford, Sylvia'nın duvarın üstündeki teli keserken gördüğü adamı tutuklayan Çavuş Fitch ile polis memuru Dempsey'i buldu. "Tracy neredesin? Seni bulacağım" diye bağırarak iki kapıyı tekmeyle kıran, karısına hiç benzemeyen bir kadına yumruk atan Quincy Miller, polisleri evin bir ucundan öbür ucuna peşinde koşturmuştu. Bütün bunlar olurken Tracy, yanındaki yatakta yatan iki kıızıyla birlikte mışıl mışıl uyumayı sürdürmüştü.

Wexford Sylvia'yı evin en üst katındaki yardım hattı odasında çay içerken buldu; Miller'le iki kez karşılaşmasının heyecanından kurtulmaya çalışıyordu. Önce adam bahçeye girerken yukarı bakınca göz göze gelmişlerdi. Sonra bu odaya girip küfürler yağdırmış, Sylvia'yı, dişleri birbirine çarpıncaya kadar, omuzlarından tutup sarsmıştı. Wexford kızını kollarının arasına alıp uzun uzun sarılarak rahatlatmaya çalıştı.

Sylvia, babasına sımsıkı sarıldığı bir iki dakikalık süreden sonra hıçkırıklar arasında, "Baba, ben de dayanıklı olduğumu sanırdım" dedi, "Sosyal Hizmetler'de geçen üç yılın sonunda..."

"Hiç kimse o kadar dayanıklı değildir, inan bana."

Her şeyi babasıyla açık açık konuşarak hesaplaşma kararını düşündü; artık buna gerek kalmamıştı. Çektiği sıkıntının, dehşetin peşinden her yanını, sanki sıcak, sert bir şey içmişçesine, bir rahatlık, bir sıcaklık kaplamıştı. Babasının elini tutup bırakmadı.

"Bana burayı gezdir" dedi Wexford. "Şurada asılı duran liste ne? Bütün bu gazete kesiklerini nasıl topladınız?" Sylvia ona odada kü-

çük bir tur attırdı. “Telefonu açtığın zaman ne diyorsun? Ne yapıyorsun?”

Sylvia, birkaç gün önce korku içinde telefon eden Anne'den, anlaşılan adam odaya girdiği için hattın kapandığından, kocası, psikiyatriste giderse dövmeekten vazgeçeceğini söyleyen kadından söz etti. Bunlar başarısızlıklarıydı; başarılarını, zaferlerini de anlattı. Geceyarısı olup Jill işi devralmak için geldiğinde Wexford, Sylvia'ya arabasını bırakmasını, araba kullanmasını istemediğini, eve kendisinin götürceğini, bir dahaki gelişinde onu Neil'in getirebileceğini söyledi. Sylvia'yı Kingsmarkham'dan on beş kilometre ötedeki evine bıraktı, kapıdan içeri girmesini bekledi, geri döndü; yatağa, Dora'nın yanına yattığında saat ikiye birkaç dakika vardı.

Ertesi sabah başı biraz dağınık, biraz yorgun olduğu için işe yürüyerek gitmeye karar verdi. Dr. Akande her zaman açık havaya, harekete gereksinimi olduğunu söylüyordu. Ilık, durgun, güzel bir gündü; güneşin puslu görünümü çok hoştu. Kaldırımlardaki çöplerin sigara izmaritleri, paket kâğıtları değil de, yerlere düşen tomurcuklar, yeşil polen kaplı çiçek yaprakları olduğunda ne güzel göründüğünü düşündü. Uykusuz kalmasına yol açsa da –eve döndükten sonra çok uyumamıştı– gece, Wexford'u, güç bir çocuk olan büyük kızının sevgisiyle ödüllendirmiş, kendisi de onu küçük kızını sevdiği kadar çok sevdiğini anlamıştı. Karakola gelince asansöre binmek yerine dört kat merdiveni yürüyerek çıkacak kadar ileri gitti.

Masasının üstünde duran rapor gözüne çarptı; o gün ilk okuduğu şey o oldu:

Seks suçlularına karşı alınacak önlemler:

Geçtiğimiz hafta İçişleri Bakanlığı serbest bırakıldıktan sonra topluma karışan, yeniden suç işlemeye eğilimli sabıkalı seks suçlularını saptamak ve onlarla ilgilenmek için genişletilmiş bir program açıkladı.

İçişleri Bakanlığı, Polis Şefleri Birliği, Gözaltı Polisi Şefleri Birliği temsilcilerinden ve seks suçlularını ıslah etme uzmanlarından oluşan yeni bir ulusal komite kurulacak.

Bu komitenin yapacağı işler:

Hapiste bulundukları süre içinde sabıkalı seks suçlularının hâlâ bu eğilimi taşıyıp taşımadıklarını saptamak; serbest kaldıktan sonraki döneme yönelik planlar yapmak.

Serbest bırakılmalarından sonra onlarla nasıl ilgilenileceğini ön-gör-mek.

Onların barındırılmalarıyla ilgili olarak doğması olası ek harcamalar için gerekli paranın sağlanması konusunu ele almak. Toplum içine salıverilen bazı sabıkalı seks suçlularına karşı halkın gösterdiği tepki...

“Ne demezsin...” dedi Wexford kendi kendine, bütün bunların Orbe için çok geç olduğunu düşünerek. Ama Muriel Campden Evleri’nde ortalık durulmuştu belki de. İnsanların alıştıktan sonra bir durumu kabullenebilme yeteneğine fazlasıyla inanırdı. Orbe, sabıkalı olduğu halde çevrenin dikkatini çekmeden kendi halinde yaşayıp giderse, komşuları onu görmezden gelecek, kendisinden uzak durmakla yetineceklerdi.

Karen Malahyde’in içeri girmesiyle derin düşüncelerinden sıyrıldı. “Bir kız daha kayıp efendim.”

Wexford daha sonra pişman olacağı şakacı bir tonla, “Önünde bir ağaç olan güzel bir bungalova götürülmüştür herhalde” dedi.

Karen gülümsemedi. “Sanmam, efendim. Bu kez durum ciddi. Kaçırılan bir çocuk, daha üç yaşında bile değil.”

Ploughman’s Lane Kingsmarkhamlı milyonerlerin oturduğu bir sokaktı. Dışarıdan bakan biri buranın bir sokak olduğunu düşünmez, ormanın arasından geçen bir köy yolu olduğunu sanırdı.

Aralarında kartopu ağaççıklarının da bulunduğu gür, sağlıklı yapraklı çeşit çeşit büyük ağaçlarıyla Sussex ormanları İngiltere’nin en güzel ormanlarıydı. Ağaçların içinde en güzeli iki yana açılmış yeşil kanatlar gibi duran, kuş tüylerine benzeyen dalları, gümüş fok balığı derisi renginde düzgün gövdesiyle kayınlar; en zarifi, doğal biçimi bir ağaç budama ustasının elinden çıkmış gibi yusyuvarlak olan gürgenlerdi.

Güney’in görkemli tepeleri
Denizin yanı başında;
Orada, yüksek ormanın içinde
Yürüyor olmak isterdin;
Ben çocukken çocuk olan adamlarla
Yanı başında.

Wexford Ploughman’s Lane’e ilk geldiğinde deniz olmadığı halde böyle şeyler hissetmişti; deniz otuz kilometre ötedeydi. Ormanın içinde pek çok eve rastlanıyordu; çocukluğundan beri vardı evler, yalnızca sayıları artmıştı. Ama bir bahçe kapısına ya da üs-

tünde, Woodland Lodge ya da Beeches gibi adlar yazılı olan bir posta kutusuna rastlanmadıkça, oralarda bir ev olacağı düşünceyle bir ağaç grubunun ya da çalılığın ardına göz atılmadıkça kolay kolay görülmüyorlardı. Neil'in işinin en parlak olduğu yıllarda Sylvia burada yaşamıştı, ama evi en gösterişsiz evlerden biriydi. Wexford'un şimdi geldiği ev ise en görkemlilerden biriydi; en büyük ağaçlar arasında, en uzun araba yolu olan, anayoldan en güç görülen evlerdendi.

Üç kilometrelik çapı olan başka hiçbir alan içinde burasıyla Glebe Sokağı ya da Muriel Campden Evleri arasındaki gibi bir zıtlığa rastlanamaz. Radikal eğilimi olmayan kişiler bile bu durumu fark eder, kendilerine rağmen içlerinde bir huzursuzluk duyarlar. Wexford ne zaman buraya gelse bu zıtlığı düşünürdü; şimdi de bir garaj girişinden çok bir köy yoluna benzeyen yolda Woodland Lodge'a doğru ilerlerken yaşamın haksızlığını düşünerek iki yanına bakınıyordu.

Karşılarına çıkan usta işi bir sanat yapıtı olan beyaz taş kaplamalı, kanatlı pencereli, masif meşe kapılı kâgir ev yüzyılın başında yapılmış neredeyse malikâne denebilecek bir yapıydı.

Arabadan inmeden önce çevrede başka herhangi bir ev görmenin ya da bir komşu evin onu görmesinin hemen hemen olanaksız olduğunu fark etti. Woodland Lodge'un, Ploughman's Lane emlakçilerinin çok işine yarayan, ev satın alacaklar için çok istenen bu özelliği, araştırma sürdüren polis için engel oluşturuyordu.

Wexford daha içeri girip perişan anneyle babanın karşısına çıkmadan önce bu olayın Lizzie Cromwell ile Rachel Holmes olayından çok farklı olduğunu biliyordu. Onlar gibi arabaya alınarak götürülmemiş, anne babasının evinden, kendi odasından, kendi yatağından kaçırılmıştı. Ama bu, Cromwell-Holmes olaylarının bu kaçırma olayının öncüleri ya da provası olmadığını söylemek anlamına gelmiyordu.

Wexford ile Karen Malahyde'a kapıyı Stephen Devenish açtı. Karısını korumaya çalışıyor, onu bu soruşturmanın dışında tutmak için özen gösteriyordu. Onlara bir şey anlatamayacak kadar üzgün olduğunu söyledi, daha çok üzülmesini istemiyordu; gereğinden çok acı çekiyordu zaten. Kendi anlatacaklarının dışında onun anlatabileceği farklı bir şey yoktu.

"Üzgünüm, ama Mrs. Devenish'le de konuşmalıyım, efendim" dedi Wexford. "Onu üzmeyeceğiz. Bize yardım etmek isteyeceğini sanıyorum."

Devenish saldırgan ya da ısrarcı olmayan zarif bir davranışla,

yüzüne çaresiz bir gülümseme kondurarak Wexford'un isteğini kabul ettiğini gösteren bir baş işareti yaptı. Onları pahalı döşenmiş bir oturma odasına götürdü; odanın bir ucundaki kapı-pencereler bir terasa ve çimenliğe açılıyordu. Ötede, büyük, hatta tarihî denecek kadar eski, evin yapımından çok önceki zamanlardan beri orada bulunan ağaçlar vardı, ama boyları uzaktaki yüksek meraları gizleyecek kadar uzun değildi.

Krem rengi saten döşemeli üç kişilik kanepede yüzü acılı, kocca gözlü, ufak tefek bir kadın oturuyordu. Wexford, boylu boslu, göz alacak kadar yakışıklı bir adamın, sade, önemsiz bir kadınla evlenerek başarılı bir evlilik yürüttüğü o sık rastlanan olgulardan biriyle karşı karşıya olduğunu daha ilk görüşte anladı. Stephen ile Fay Devenish'in otuz beş-otuz altı yaşlarında olduklarını öğrenmişti, ama adam daha otuzuna yeni girmiş gibi dururken kadın kırk-kırk beş gösteriyordu.

Odaya girdiklerinde ayağa kalkarak iyi yetiştirilmiş bir kadının davranışlarıyla elini uzattı; nezaket kurallarını unutmaması için bu sabahki dehşet verici olaydan çok daha fazlası gerekiyordu.

"Otur, sevgilim" dedi Stephen Devenish, "kendini yorma, gücünü korumalısın."

"Ne için?.." diye düşündü Wexford, ama yüksek sesle, "Kızınız üç yaşında, değil mi?" diye sordu.

"Tam söylemek gerekirse otuz üç aylık" dedi Fay Devenish.

"Adı -bir bakayım- Sanchia, öyle mi?"

"Doğru."

"Başka çocuğunuz var mı Mrs. Devenish?"

"İki oğlumuz var. Şimdi okuldalar. Onları okula gönderdim bu sabah. Gitmelerinin daha doğru olduğunu düşündüm. Adları Edward ve Robert, biri on iki, biri on yaşında."

Karen, "Dün gece ve bu sabah burada neler olduğunu anlatabilir misiniz Mrs. Devenish?" diye sordu.

Soru karısına sorulduğu halde Stephen hemen atıldı. "Dün akşam normal, tam anlamıyla normal bir iş günü akşamıydı. O korkunç, dehşet verici olay, nasıl olduysa, gece oldu." Karısının yanına oturup elini avuçlarının içine alarak kendi dizlerine doğru çekti. Kadının yanında, iri, ama şişman olmayan gövdesi, kara denecek kadar esmer teniyle, Byron benzeri başı, şairin çarpıcı yüz hatlarına sahip yüzüyle karısının iki katı kadar duruyordu. "Sanchia her zamanki gibi saat yedide yatmaya gitti, karım her zaman gibi ona masal okudu, her şey çok normaldi."

"Güzel bir akşam olduğu için yatak odası penceresini açık bı-

raktım” dedi Fay Devenish korkunç bir hatayı itiraf eden birinin umutsuz sesiyle. “Yaptığının, böyle bir yerde, İngiltere’de, yazın, tehlikeli bir şey olabileceği aklıma bile gelmedi.”

“Zaman zaman böyle budalaca şeyler yaptığını sen de biliyorsun, sevgilim” dedi Stephen Devenish.

Sevgi dolu, şakacı bir tonla konuşuyordu, ama Wexford gene de şaşırdı. “Hepimiz zaman zaman budalaca şeyler yaparız” değil, “Sen budalaca şeyler yaparsın, aptal olan, suçlanması gereken sensin” anlamına geliyordu söyledikleri.

“Hiçbir şey işitmedim, yatmadan önce uyku hapı almıştım.” Böylesine sağlıklı, güçlü görünüşlü bir adamın bunu söylemesi şaşırtıcıydı. “Ölü gibi uyumamı sağlıyor. Benden çok şey bekleyen bir işim olduğu için dinlenmem önemli.”

“Ne iş yapıyorsunuz, Mr. Devenish?”

“Seaward Havayolları’nın genel yönetmeniyim” dedi Stephen Devenish; adını verdiği Avrupa’nın Gatwick Havaalanı’nı kullanan belli başlı havayollarından biriydi. “Şu anda orada olmalıydım, ama elbette...” Kaçınılmazlık belirten bir biçimde ellerini havaya kaldırdı.

“Gece siz hiçbir şey işitmediniz mi Mrs. Devenish? Siz de uyku hapı alıyor musunuz?”

Almadığını anlatan bir biçimde başını salladıktan sonra öyle yalvaran bakışlarla baktı ki Wexford gözlerini kaçırmaktan kendini alamadı. Ama sorgulamayı sürdürmesi gerekiyordu. “Sanchia’nın sabah saat kaçta kalkması gerekiyordu?”

Soruyu gene Sanchia’nın babası yanıtladı. “Altı. Altı buçuğu geçirdiği de olur.” Bir aile babasının bir başka aile babasına gülümsediği gibi gülümsedi. “O yaşlarda hep erken kalkarlar.”

“Bu sabah, daha önce de olduğu gibi, geç kalkacağını mı düşündünüz?” diye sordu Karen. “Odasına girdiğinizde saat kaçtı?” Stephen tam soruyu yanıtlayacakken Karen üstüne basarak, “Mrs. Devenish?” dedi.

“Ben –biz– biraz fazla uyumuşuz.” Konuşmayı sürdürmek için izin istercesine kocasına baktı. Adam olumlayarak başını salladı. “Uyandığımda saat yediydi. Kalkıp Sanchia’nın odasına koştum. Yarım saattir uyanık olduğunu, ama sesini işitmediğimi sanıyordum. Oysa uyanık olsaydı kalkıp yanımıza gelirdi, bunu becerebilirdi, ama o zaman düşünemedim. Odasına girdim, yatak boştu –Tanrım– sandım ki, sandım ki...”

“Heyecanlanma sevgilim” dedi Stephen Devenish. “Sakin olmaya çalış. Heyecanlanmanın senin için iyi olmadığını biliyorsun. Gerisini ben anlatırım.” Bir kez daha karısının elini tutarak

kendine doğru çekti. “Sanchia’nın uyanıp aşağı inmiş olabileceğini düşündük. Daha önce böyle bir şey yapmamıştı, ama o yaşta öyle hızlı değişiyorlar ki her an yeni bir şey oluyor... Her neyse, aşağıda da yoktu. Her yeri aradık, tüm kapılar kilitlendiği, hâlâ kilitli olduğu halde bahçeye bile baktık. Şu kapı da” –pencereye benzeyen cam kapıları gösterdi– “kilitliydi; her zamanki gibi kitleyip anahtarı üstünden almıştım.” Son sözü, sanki evde başka kimsenin anahtarı kilitten çıkaracak bir becerisinin olmadığını vurgularcasına söyledi.

Wexford ayağa kalkarak, “İzin verirseniz şimdi Sanchia’nın odasını görmek istiyoruz” dedi.

Güzel bir evdi, çok bakımlıydı, döneminin tipik özelliklerini taşıyan koyu renk oymalı ahşap işleri pırl pırl cilalıydı, büyük hol, geniş merdivenler fildişi renginde halıyla kaplıydı. “Garip bir seçim...” diye düşündü Wexford. Hiç çocuğu olmayan orta yaşlı Mrs. Chorley’nin tertemiz beyazlığın tadını çıkartması başka bir şeydi, ama en büyüğü on iki yaşında üç çocuklu bir çift için aynı şey söz konusu olmamalıydı. Küçük bir leke bile yoktu. Mrs. Devenish’in gündelikçisi ya da evde kalan bir yardımcısı vardı herhalde. Merdivenleri çıkarlarken sordu.

“Her şeyle karım ilgileniyor” dedi Stephen gururla. “Harika bir ev kadınıdır. Başka türlüüne katlanamazdım.” Şaka yaptığını göstermek istercesine gülümsedi.

Üst kat da tümüyle fildişi rengindeydi; sahanlıkta yalnızca zenginlerin evinde görülen birtakım eşyalar duruyordu: bir çift beyaz altın yaldızlı iskemle, üstünde çiçeklerle dolu büyük bir vazo duran bir köşe masası, pembe bir “chaise longue”. Sağdaki kapıda üstünde yazılar olan mineli bir madalyon gömülüydü: “Sanchia’nın odası.” Stephen Devenish kapıyı açtı, içeri girdiler; kayıp çocuğun annesi elleriyle yüzünü kapattı. Küçük bir hıçkırık sesi çıkardı.

“Otur sevgilim” dedi Stephen. “Bizimle birlikte yukarı gelmesen daha iyi olurdu. Bütün bunlar senin için çok fazla.” Wexford’a anlamlı anlamlı baktı, ama ne anlam taşıdığını söylemek olanaksızdı. “Karım çok güçlü değildir.”

Devenish bunu söylerken sıradan bir kullanımın ötesinde bir şeyler anlatmak istiyor gibiydi. Bir hastalık mı geçirmişti? Kalp hastalığı mı vardı? Wexford tahmin edemiyordu. Odayı inceledi. Evin arka yanında, pencereleri bahçeye bakan bir odaydı. Burada halılar pembeydi, yatağın çevresinde pembe perdeler vardı. Çocuğun yataktan alındığı zamanki durumunda bırakıldığı anlaşıyordu; pembe-beyaz yorganı açıktı, tüylü hayvanlardan oluşan küçük

bir hayvanat bahçesi –çeşitli ayılar, bir köpek, iki kedi, bir zürafa– yatağın ayak ucundaydı. Pencereleden hâlâ açık duran biri yetişkin bir insanın girebileceği büyüklükteydi. Öbürü cam kapı niteliğindeydi; Wexford kilidini çevirip açınca kapıdan, dövme demir parmaklıkları olan bir balkona çıkıldığını gördü. Dışarı çıktı. Yerden yüksekliği yalnızca üç buçuk-dört metre kadardı, ama bu da kucagında çocuk olan birinin atlaması için çok yüksekti.

“Yatağın çoktan toplanmış olması gerekirdi normal olarak, ama elbette...” dedi Stephen Devenish özür diiercesine. “Bu koşullarda, düşündüm ki...”

Adam bir karşılık bekliyordu belki, ama Wexford karşılık vermedi. Balkonda yanına gelen Stephen’a “Bu evde portatif merdiven bulunur mu?” diye sordu.

“Ne yazık ki var. Garajda duruyor –gene ne yazık ki kendimi suçlamam gerekiyor– garaj kilitli değildi. Böyle bir yerde, böyle seçkin komşuların olduğu bir yerde demek istiyorum, her gece garajı kilitlemek gerektiğini düşünmüyor insan.”

“Tam da o nedenle kilitlemeniz gerekir aslında” dedi Wexford kuru kuru.

Stephen Devenish omuz silkti. “Artık pencereyi kapatabilir miyiz? Adamlarınız her yere baktılar, parmak izi aldılar; onlara garajı, merdiveni gösterdim.”

Wexford, Fay Devenish’in yanına oturdu. Baş hâlâ ellerinin arasında duran genç kadın, ellerini çekerek gözyaşlarıyla ıslanmış karman çorman yüzünü Wexford’a doğru çevirdi. “Mrs. Devenish” dedi Wexford, “Sanchia nasıl bir çocuktur? Otuz üç aylık olduğuna göre rahatça konuşuyordu herhalde; gü, duru bir sesi olmalı?” Anneleriyle süpermarketlere gelen çocukları düşünüyordu. Kulakları en çok tırmalayan sesler üç yaşındakilerden çıkarıdı. “Bir buçuk yıldır da yürüyordu, herhalde?”

Fay Devenish bir süre duraksadıktan sonra, “Geç yürüdü” dedi, “ilk adımlarını attığında on sekiz aylıktı.” Sesi yatıştırıcı ilaç almışçasına inişsiz çıkışsız, tek düzeydi. “Çok iyi konuşamıyordu, olması gerekenden daha kötüydü konuşması.”

“Sevgilim, lütfen çocuğumun geri zekâlı gibi görünmesine yol açacak şeyler söyleme.” Stephen Devenish’in nazik, hoşgörülü tavrı sözlerinin azarlama niteliğini yumuşatıyordu. “Sanchia konuşmaya geç başlayan bir çocuk, müfettiş. Oğullarımın ikisi de bir yaşında yürüdüler, iki yaşına gelmeden şakır şakır konuşuyorlardı. Sanchia kız olduğu için böyle bir fark vardır belki.”

Karen’in soluğunu içine çekişi yalnızca Wexford’un farkına va-

rabileceği bir şeydi, gene de ona doğru uyarıcı bir bakışla baktı. “Yabancı birinin kendisini yatağından alıp merdivenle aşağı indirmesine izin verir miydi? Karşı gelmez miydi? Herhalde ağlardı.”

Ama Stephen bilmediğini, bu soruyu yanıtlamayacağını söyledi; “Acaba çocuğuyla ne kadar zaman geçiriyordur?..” diye merak etti Wexford. Sabah çocuklarını kısa bir süre görse de akşam hepsi yatmadan önce eve dönemeyecek kadar çok mu uğraştırıyordu Seaward Havayolları onu?

Fay Devenish hıçkırıklar arasında, “İyi, sevecen bir küçük kızdır Sanchia, kendisine iyi davranan biriyle –herhangi biriyle gidebilir.” Bunları söyledikten sonra gözyaşlarına boğuldu, hıçkırarak iki yana sallanmaya başladı. Stephen karısına sarıldı.

Söylemesi gerekmiyordu. Emniyet Müdürü Montague Ryder, çok açık konuşmamıştı telefonda, ama söylemek istediği şey anlaşılmıştı; Wexford da Karen’a, Burden’a, Vine’a isim ya da ayrıntı vermemişti, ama kendisinin Ryder’ı anladığı gibi onlar da Wexford’un ne dediğini anlamışlardı. Sanchia Devenish’in kaçırıldığını bu noktada basından uzak tutmak, şimdilik bir sır olarak saklamak daha akıllıcaydı.

Bu, Stephen ile Fay Devenish’in çocuklarının geri dönmesi için televizyona çıkmayacakları anlamına geliyordu; Crowneların ve Rosemary Holmes’un çağrılarından sonra bir üçüncüsünün utanç kaynağı olacağını hisseden Wexford rahatlamıştı. Ayrıca Vicky ile Jerry’nin varlığına artık iyice inanıyordu. Lizzie ile Rachel ne yalanlar atmış olurlarsa olsunlar ikisi de onların varlığını doğruluyorlardı.

“Birinin Essex Üniversitesi’ne gitmesi gerekiyor, sanırım” dedi Burden, “Rachel’ı görmeli, gerçeği ağzından almalı. Üç yaşında bir çocuğun kaçırıldığını öğrenince yalan söylemeyi bırakacağını umuyorum.”

Wexford başını salladı. “Hayır Mike, bu işe yaramaz. Onu buraya istiyorum. Karen, Rachel’ı getirmek için Colchester’a gidiyor. Öğretmeninden, danışmanından, yöneticisinden, adına ne diyorlarsa o kişiden izin alabilir. Burada bir gün yeterli olur. Rachel’ı yanıma alıp evi bulana, o insanları teşhis edene kadar dolaştıracağım.”

“Gelmeyi reddedebilir.”

“O zaman adaleti engelleme suçuyla hakkında dava açılmasını sağlayacağım. On sekiz yaşının üstünde, yetişkin bir kadın.”

Vicky’nin çok inandırıcı olduğu anlaşılıyordu; belli ki etkileyi-

ci bir kadındı. Öyle olmasa Lizzie'yi arabasına binmeye kandırabilir, çok daha zeki olan Rachel'ı arkadaşının annesi olduğuna inandırabilir miydi? Ayrıca, acaba çocuklarla arası "iyi" olan insanlardan biri miydi? Küçük bir çocuğun hemen etkileneceği, birlikte gideceği, yanında rahat edeceği türden bir kadın mıydı? Çünkü kendisini kaçıran "Fareli köyün kavalcısı" değilse eğer, diye karar verdi Wexford, Sanchia'nın bildiği biri olmalıydı; bir akrababa, bir aile dostu, Ploughman's Lane'e sık gelen biri. Herhangi birinin gecenin karanlığında garajdan merdiveni alıp tırmanması, pencereden içeri girerek uyuyan çocuğu kaldırıp alıp götürürken onun tek bir çığlık bile atmaması olabilecek bir şey gibi görünmüyordu; hayal etmek bile güçtü.

Wexford aynı gün daha geç saatlerde yeniden Woodland Lodge'a giderek Stephen Devenish'ten, Sanchia'nın tanıdığı, sık sık gördüğü akrabaların, arkadaşların adlarını içeren bir liste –çok küçük bir liste– kopardı. "Kopardı" doğru bir sözcüktü, çünkü Stephen Devenish vermeye hiç gönüllü değildi. Bu insanların hiçbirinin çocuk kaçırmayla uzaktan yakından bir ilgisi olamazdı, hele onun çocuğunu. Sanki adını verdiği birkaç arkadaşı saygıdeğer, çok önemli, hatta korkulacak kişilermiş gibi garip bir izlenim veriyordu. Ama sonra gülümsedi; Wexford, onun, çocuğunun kaçırılmasına olması gerektiği kadar çok aldırmadığını bir kez daha hissetti. Sylvia ile Sheila üç yaşlarındayken yataklarından kaçırılsalar kendisinin nasıl etkileneceğini düşledi. Her yanını kuşku, öfke kaplardı; panik ve üzüntü. Ama bu adam gülümsüyordu, her ne kadar acıklı acıklı olsa da. İnsanların farklı olduğunu kabul etmek gerekirdi. Kimi duygularını çok iyi gizleyebilirdi.

Stephen Devenish bir liste verdi, Fay Devenish bir başka. Kocasını, karısının listesine göz atarak başını salladı. "Şuraya bak sevgilim, Gerard Morgan'ın, Sarah Pilgrim'in adını yazmışsın –bakalım başka– Carmel Finn, her kimse. Bu insanların hiçbirisi yıllardır evimize gelmediler, en azından Sanchia doğduğundan bu yana." Bu sabah yaptığı gibi sözlerini gülümseyerek yumuşatıyordu. "Buna izin vermezdim." Karısını yatıştırmak istercesine elini sıkıttı. "Sanchia hiçbirini tanıımıyordu, kesinlikle onlarla gitmezdi. Çirkin yüzleri kızımızı ölümüne korkuturdu."

Bu son sözler Fay Devenish'i bir kez daha gözyaşlarına boğdu.

Wexford aldığı listelerin pek fazla bir işe yarayacağını sanmıyordu. "Umarım elinizde Sanchia'nın son zamanlarda çekilmiş bir fotoğrafı vardır" dedi.

Yoktu. "Bir aile grubunun içinde olabilir" dedi Stephen Deve-

nish anımsamaya çalışarak, ama enstantane, portre fotoğrafının yerini tutamazdı. Wexford, bir adamın bir kadının yüzüne bakarken fotoğraf çekmenin bugünkü gibi sık yapılan bir iş olmadığı, ama Dora'yla hiç aksatmadan düzenli olarak kızlarının fotoğraflarını çektikdikleri kendi ilk babalık günlerini düşünüyordu. O zaman da zengin değillerdi...

Stephen Devenish'le birlikte çalışma odasına doğru giderlerken, Wexford hiç düşmanı olup olmadığını sordu.

"Düşman mı?" dedi Stephen bunun gülünç bir soru olduğunu vurgularcasına.

"Hiç tehdit aldınız mı?"

"Evet, elbette. Benim durumumdaki herkes tehdit alır."

Wexford bunun şaşırtıcı bir yanıt olduğunu düşündü. "Öyle mi?"

"Birkaç tehdit mektubu aldım, ağır küfürlerle dolu, yazanın beni öldürmek istediğini söylediği mektuplar."

"Çok doğal karşılıyorsunuz, Mr. Devenish. Polise bildirdiniz mi? Mektupları sakladınız mı?"

"İki sorunuza da yanıtlım: hayır. İşyerinde benden hoşlanmayan insanlar var, bilirsiniz, daha aşağıda çalışanlar ya da benden hoşlanmayan daha önce benimle çalışmış olanlar, ama bu çocuğumun kaçırılması için bir neden olamaz, değil mi?"

Wexford yanıtlamadı. İnsanların davranışları söz konusu olduğunda hiçbir şeyin uzak ihtimal olmadığını biliyordu. Odaya göz gezdirdi. Her şey bir erkeklik göstergesiydi, ama erkek işlerinin görüldüğü, erkekçe çalışılan ofislerin, kadınlara çok yabancı eşyalar arasında erkeklerin rahat ettiği çalışma odalarının paradiisi gibiydi. Bir zorbayla ya da bir politikacıyla ilgili bir oyunun sahne dekorlarını yapan bir tasarımcı ancak böyle bir oda yaratabilirdi. Kahverengi deri kaplı, pirinç süslerle bezeli maun eşyaların hepsi büyük ve ağırdı. Ortalıkta ne bir fotoğraf, ne çiçek, ne bir takvim vardı. Deri kınları içinde iki kılıç çapraz bir biçimde duvarda asılıydı, altında kılıfsız bir hançer duruyordu. Küçük bir cam kutuda antika bir çakmaklı tüfek vardı, yanındaki başka bir cam kutuya içi doldurulmuş büyük bir ölü balık koyulmuştu.

Pencerede perde değil güneşlik asılıydı; siyah mermer şöminenin içinde cilalı pirinçten yapılmış şömine takımı duruyordu.

"Bir zamanlar benimle çalışan insanlar' derken, ne demek istediniz Mr. Devenish?"

"Yetersiz olduğu ve içki içtiği için birini işten çıkartmıştım. Yönetici kadrosundaydı. Sinirlendi. Bunu doğal bulduğumu söylemeliyim. Başkaları da oldu. Ama bütün bunlar çok uzak olasılık."

"Siz gene de yöneticinin adını söyler misiniz efendim?"

Wexford dışarı çıkınca bir kez daha Woodland Lodge'un iki yanında, Devenishlere en az on beş metre uzaklıktaki evlerin araba yollarına göz attı. Vine iki evdeki insanlarla da çoktan konuşmuştu; hiçbiri o gece ne bir şey işitmişti ne de görmüştü. Lynn'le birlikte ev ev dolaşıp araştırmayı sürdürüyorlardı.

Wexford geri döner dönmez emniyet müdürü gene aradı: "Senin şu yerel gazete ne zaman çıkıyor Reg?"

"Kingsmarkham'ın gazetesi efendim, benim değil. *Courier* cuma sabahı dağıtımına çıkmış olur."

"Anladım. Şu kız, kaçırılanların ikincisi, adı Lizzie Crowne mıydı?"

"Lizzie Cromwell" dedi Wexford.

"Lizzie Cromwell. Umarım onu küçük kızla ilgili olarak sorgulamayı düşünmüyorsunuzdur."

"Bir şeyi açık açık söylemeden derdini ne kadar anlatabilirsin?" diye düşündü Wexford. "Hayır efendim."

"İyi."

Lizzie Cromwell tam anlamıyla yavaş sayılmazdı, kesinlikle geri zekâlı değildi, bir kliniğe yatırılması gereken bir aday olmaktan çok uzaktı. Ama yavaştı, saftı. İQ'su biraz düşüktü. Stephen Devenish kızının kendi yaşındaki başka çocuklardan daha geri olduğunu kabul etmemişti, ama bu onun kabul edemeyeceği bir şeydi. Herkesin, onu, karısını, çocuklarını, evini mükemmellikle bir tuttuğu kolayca anlaşılabilirdi. Gene de on sekiz ay yürümek için oldukça geç bir yaştı, hele bebeklerin her şeyi giderek daha erken yapmaya başladığı son yıllarda; Wexford, kızlarından biri üç yaşına dek konuşamamış olsaydı ciddi bir biçimde endişelenirdi.

Bir bağ var mıydı? Lizzie'yi kaçırılanların Sahchia'yı da kaçırılmalarının nedeni, zeki olmayanlarda kendilerine çekici gelen, ilgi duydukları, hoşlandıkları bir şeyin varlığı olabilir miydi? Tatsız bir düşünceydi bu? Üstelik, aynı kişiler oldukça zeki Rachel Holmes'u neden kaçırmışlardı? Wexford çocuğun neye benzediğini bilmeyi isterdi, ama fotoğrafı olmadığı için –aile fotoğrafını istememişti– hiçbir fikri yoktu.

Karen o akşam Rachel'ı eve getirdi. Genç kız gelmek istemediği, karşı koyduğu için onu ikna etmeye çalışmaktan vazgeçip neyle suçlanabileceğini anlatmıştı; önce kızın danışmanıya, sonra bölüm başkanıyla konuştu, en son rektör yardımcısının karşısına çıktı. Rachel suratını asarak pes etti. Yolculuk uzun sürdü;

Londra'ya girmeden Colchester'dan doğru Kingsmarkham'a gelebilirlerdi ama, M25 üstünde Brentwood'dan Thames üstündeki II. Elizabeth Köprüsü'ne kadar trafik sıkışıklığı vardı; M2 de aynı derecede sıkıştı. Stowerton'a vardıklarında saat dokuz olmak üzereydi; Karen geceyi geçirmesi için Rachel'ı annesinin evine bıraktı.

Wexford sabah ilk iş olarak Rachel'ı göreceğini söylemişti. Devenishlerin listelerindeki kişilerin hepsini, Stephen Devenish'in, Sanchia'nın tanımadığını söylediklerini bile aramıştı. Hepsi suçsuz görünüyor, şaşırıp, üzülmüyorlardı. Onlardan aralarındaki bu konuşmayı kimseye söylememelerini istedi, söylemeyeceklerine söz verdiler, ama böyle bir durumda hiçbir kadına, hiçbir erkeğe gerçekten güvenilemezdi.

Muriel Campden Evleri'nde oturanların çoğu Orbe'un artık orada yaşamadığına inanıyordu. Oberon Sokağı 16 numaradan giderken görülen adam kesinlikle Orbe'du –başka kim olabilirdi ki? Soru, nereye gittiği idi? Hepsi tahmine dayanan yanıtlar dolaşıyordu ortada. Colin Crowne, Myringham dışındaki Mid-Sussex Jandarma Karargâhı'na götürüldüğünü söyledi. Büyük bir yer olmasının yanı sıra içinde yaşanabilecek yerler olduğunu çok iyi biliyordu. Orbe bir hücreye kapatılmalıydı aslında, ama bunu yapmazlardı, çok yumuşaktılar. Onu lüks banyosu, açık mutfağı olan bir daireye yerleştirmeyi yeğlerlerdi. Brenda Bosworth, hapis sürelerini tanımlayarak çıktıktan sonra yeniden suç işleyip işlemecekleri bilinmeyen tecavüzcüler için gözaltı birimlerine dönüştürülen eski bir sağlık çiftliğine gönderildiğini söyledi.

Barışsever Tony Mitchell'e göre Orbe'a, hükûmetin Tanık Koruma Programı kapsamında uzak bir yerde, büyük bir olasılıkla Kuzey'de, bir daire verilmişti; ama John Keenan "Neyin tanığı ki?" dedi, üstelik bu program yalnızca Amerika'da uygulanıyordu. Karısı Rochelle intihar kuramına kendini kaptırmıştı. Cumartesi gecesi kendini öldürmeye gidiyordu. Bir olasılıkla bedenini ırmağın içinde ya da Cheriton Ormanı'nda bir ağaca asılı bulacaklardı; bir pislikten kurtulmuş olacaklardı. Miroslav Zlatic on iki aydır bu ülkede yaşadığı halde tek kelime İngilizce konuşmadığı için hiçbir şey söylemedi, ama elini kolunu sallayarak Hırvatça küfürler savurdu. "Yaşa ve bırak yaşasın" dedi Sue Ridley, adam zarar veremeyecek kadar yaşlıydı, yıpranmıştı.

Orbe'un artık aralarında yaşamadığında hepsi birleşiyordu. Suzanne ile nişanlısını gören olmamıştı. Debbie Crowne, "Yüzlerini

göstermeye utanıyorlar” dedi. Sonra, işten eve dönerken, Oberon Sokağı'ndan geçen Joe Hebden, 16 numaradan çıkarak merdivenin basamağına iki süt şişesi koyan adamı gördü. Ufak tefek yaşlı bir adamdı, yüzü eski bir bebek yüzü gibiydi, başında bir tutam beyaz saç vardı; bir tişört, kendisine çok büyük gelen bir pantolon giyyordu. Silahlı birinin tehdidine uğramış gibi telaşla arkasını dönüp kapıyı çarparak kapattı, ama Hebden kim olduğunu çoktan görmüştü; Orbe olduğu kuşku götürmezdi.

Hebden hemen eve dönüp telefona sarıldı.

Onuncu bölüm

Annesi onunla birlikte olabilmek için işten izin alarak sabah evde kalnuştı. “Çocukmuş gibi” diye düşündü Wexford biraz öfkeyle, “sanki kendine bakamazmış gibi.” Kız ona iyi davranmıyordu bile. Ev yaşamları bir cehennem olmalıydı. Rachel’in üniversiteye gittiği zamanlar Rosemary için büyük bir rahatlık oluyordu herhalde.

“Bize doğruyu söylemenin zamanı geldi Rachel” dedi. “Bunu biliyorsun, değil mi? Son kaçırılan çocuğun daha üç yaşında bile olmadığını biliyor musun?”

“Onlar kaçırmış olamaz.”

“Rachel, sevgili kızım, bundan nasıl emin olabilirsin?” dedi Rosemary elinden geldiğince yumuşak bir biçimde.

Belki de annesinin söyledikleri kendisine aptal birini yatıştırır gibi geldiği için Rachel terslenerek karşılık verdi: “Çünkü onların amacına uygun değildi. Çünkü ben oradaydım, o insanları tanıyorum. Sen orada değildin, tanımıyorsun.”

Karen Malahyde tam kıza bunu kesinlikle bilemeyeceğini söyleyecekti, ama Wexford’a bakınca kendini tuttu. “Gene de seni götürdükleri evin yerini bildiğini düşünüyorum.”

“Nasıl bir ev olduğunu biliyorsun” dedi Wexford. “Verdiğin tarif yöredeki hiçbir eve uymuyor. Böyle bir ev yok. Tahta kaplamalı, ön bahçesinde bir çam ağacı bulunan bir ev ya da bungalov yok.” Sonra, gözlerini kızın asi, huysuz yüzünden ayırmadan, “Ama Sayle’da, ön bahçesinde yaprak döken büyük bir ağaç olan böyle bir ev var, adı Sunnybank; tek katlı, çatısı yeşil kiremitle kaplı beyaz bir ev.”

Rachel Holmes’un kızarma eğilimi vardı, kendisi de bunun farkındaydı. Elleriyle yüzünü kapattıysa da kızardığını gizleyemedi, Mrs. Chorley’nin dış kapısı gibi pespembe olurken, “Neden söz

ettiğini anlamıyorum” diye karşı gelmesi pek inandırıcı olmadı.

Rachel burnunu çekti, annesine baktı, sonra başını çevirdi. Nereye bakacağını bilemiyordu, gözlerini kapıya dikti, sanki “Yer yarılrsa da içine girsem” diye umuyordu.

“Mrs. Pauline Chorley” diye konuşmayı sürdürdü Wexford, yumuşamamaya kararlıydı. “Onun hakkında bize ne söyleyebilirsin?”

“Adını bile işitmedim!”

İnsanlar, eğitilmiş bir sorgucunun yalan söylendiğini ne kadar kolay anladığını bilselerdi daha az yalan söylerler ya da daha ustaca aldatmayı öğrenirlerdi. Rachel gönüllü olarak karakola gelip başından geçenleri anlattıktan sonra, hem bir kurban olduğu, hem de doğruyu söylememesi için bir nedeni olmadığını düşündüğü için Wexford kısa bir süre ona inanmıştı. Şimdi de onun Pauline Chorley’yi gerçekten tanımadığından ama, Pauline Chorley’nin evini bildiğinden emindi.

“Sanırım Çavuş Malahyde seninle yeniden yola çıkacağımızı, bu kez evi tanıyıp tanımadığını görmek için Sayle’a gideceğimizi söylemiştir.”

“Tamam, fark etmez” diye ağzının içinde geveleyen Rachel dikleşerek oturdu. Kendine güveni bir parça yerine gelmişti. “Ama bu gece üniversiteye dönmeliyim. Bunu bildiğiniz sürece fark etmez.”

“Seninle Sayle’a gelmemi ister misin canım?” diye sordu Rosemary Holmes.

“Hayır, istemem. Çocuk değilim.”

Bu yüzleşmeden hangisinin, Rachel Holmes’un mu, Pauline Chorley’nin mi, daha çok utandığını söylemek güçtü. Garip bir işbirliği içinde değillerse – Wexford öyle olmadığını biliyordu – daha önce birbirlerini hiç görmemişlerdi. Güvenilir yaşamları olan herkesin bu durumda hissedeceği gibi Mrs. Chorley de yapmadığı, yapmayı aklından bile geçirmeyeceği bir şeyden ötürü suçlanmaktan, yıllarca sonra bile bir sanık olarak kalmaktan korkuyordu. Rachel başı öne eğik öylece duruyordu. Oturma odasındaki halının tam ortasına doğru elinde olmadan, çabucak bakmanın dışında hiçbir tepki göstermemişti. Orada olması gereken ama olmayan bir şeyi arıyor gibiydi. Wexford bunun soğukkanlı durabilmek için basit bir teknik olduğu sonucuna vararak evin öteki odalarını da gezmek için directti.

Arabaya döndüklerinde Rachel, Mrs. Chorley, Vicky olmasa da evin o ev olduğunu itiraf etti. İki hafta önce cumartesi akşamı

Vicky kendisini oraya götürmüştü. O odalarda ilaç verilmiş, yemek pişirmesi, çorap onarması istenmiş, o odalardan birinde yatağa yatırılmış, giymesi için “uygun” giysiler verilmişti. Vicky ile Mrs. Chorley arasında ikisinin de kadın ve aynı yaşlarda olmalarının dışında hiçbir benzerlik olmadığını, söyledi. Fiziksel olarak tümüyle birbirlerinden farklıydılar. Vicky araba kullanmayı biliyordu, Mrs. Chorley kullanamıyordu. Mrs. Chorley gergindi, Vicky hiçbir şeyden korkmazdı.

“Bu evi mi temizledin?” diye sordu Wexford ilk anlattığında nasıl kuşku duyduğunu anımsayarak. “O beyaz halıları mı?”

“Evet, o halıları. Bütün o ıvır zıvırın, eşyaların tozunu aldım. Yemek pişirdim, her şeyi yaptım. Anlattım size. Ve adamın çoraplarını onarmaya çalıştım.”

Wexford daha sonra gene o eve gitti. Pauline Chorley kapıyı dikkatle açtı, Wexford’u karşısında görünce donakaldı. Yüzü sarardı, bayılacağını sanan Wexford hemen içeri girdi.

“Oturun Mrs. Chorley. Yok bir şey. İnanın bana, sizden kuşulanmıyorum. Sizin de birtakım acımasız insanların kurbanı olduğunuzu biliyorum, ama hiçbir suçunuz yok.”

İnce yüzüne yeniden renk gelen kadın sinirli bir kahkaha attı. “Böyle ayılıp bayıldığımı gördükçe suçlu olmadığımı düşünebilmenize şaşırdım.”

“Böyle şeyler yalnız televizyonda olur” dedi Wexford. “Şimdi bana yardım eder misiniz? Birkaç soruyu daha yanıtlar mısınız?”

Kadın başını salladı.

“Son zamanlarda kocanızla birlikte bir yolculuğa çıktınız mı?”

“Bunu nerden biliyorsunuz?”

“Diyelim tahmin ettim.”

“İki hafta için Kıbrıs’a gittik, geçen hafta sonunda döndük.”

“Eve bir bakıcı tuttunuz değil mi? Güzel evinizi –‘Tanrı beni başışlasın’ diye geçirdi içinden– boş ve belki hırsızların kolay ulaşacağı bir hedef gibi bırakmak istemediğiniz için bir ev bekçiliği ilanını yanıtladınız. Adı Vicky bilmem neydi ve iyi referansları vardı.”

Mrs. Chorley hayran hayran yüzüne baktı. “Adı Victoria Smith’ti, iyi referansları vardı, ama doğrusu onları kontrol etmedim. Öyle –nasıl söyleyeyim– pratik, ayakları yere basan, hoş bi-riydi ki; anlaşılan iyi bir ev kadınıydı da, eğer işe almasam budalalık etmiş olurum.”

Wexford, referansları kontrol etmeyerek zaten bir budala gibi davrandığını düşündü, ama söylemedi.

“Ya Jerry? Kocasını mıydı, oğlu mu?”

“Jerry adında birini ne gördüm ne işittim. Tek başına geldi. Biz yolculuğa çıkmadan önce bir gün bir gece evle ilgili gerekli şeyleri gösterebilmem için burada kaldı; Jerry diye birisinden hiç söz etmedi.” Bir yanıt almayı beklemeden, “Ne –ne yaptı?” diye sordu.

“Bunu size söylemeye yetkili değilin.”

“Anlıyorum.”

Wexford kadının rahatladığını görebiliyordu, gerçekten öğrenmek istemiyordu aslında, yanıt çok tatsız olabilirdi. Ama sormalıydı, kocası sormasını beklerdi. Neredeyse kadının düşüncelerini okuyabiliyordu.

“Lütfen bana onun adresini verir misiniz Mrs. Chorley?”

“Evet, elbette. Seve seve.”

Yanlış adres olduğundan emindi Wexford. Bir garipliği yoktu, gerçek bir Myringham adresiydi; komik bir rastlantı sonucu otobüs durağıyla karakol arasında uzanan önü verandalı evlerin yan yana dizildiği yoksul bir sokaktı. Victoria Smith’in –Smith olabilir miydi?– bir kent planına ya da sürücülerin kullandığı bir sokak haritasına bakarak bulduğu bir adres olmalıydı. Mrs. Chorley’ye teşekkür etti, adreste bir şey bulurlarsa haber vereceğine söz verdi; kapının eşiğinde kadına son bir soru daha sordu.

“Telefon mu? Elbette var. Yatak odamda. Ama ben çoğunlukla cep telefonu kullanıyorum, bahçeye çıkarken yanıma alıyorum.”

Bu da Rachel’in anlattıklarını doğruluyordu. Telefon ana yatak odasındaydı; Vicky o odanın kapısını kilitli tutmuştu. Wexford arabaya geri döndü. Mrs. Chorley’nin, uzun tren yolculuğunun sonunda evine gelen kocasına anlatacak bir şeyi vardı artık. İlgi gösterip gülecek, sonunu merakla bekleyecek türden bir adam mıydı? Ya da dikkatsizliği yüzünden karısına öğüt verme, onu azarlama fırsatı eline geçtiği için sevinecek öteki türden miydi?

Rachel ağzı sımsıkı kapalı, kaşları çatık arka koltukta oturuyordu. “Artık Essex’e dönebilir miyim?”

“Kusura bakma Rachel” dedi Karen, “yanıtlamanı istediğimiz birkaç soru daha var.” Arabayı o kullanıyordu. “Karakola mı efendim?”

Wexford başını salladı. Bir şey söylemedi.

Pomfret’ten geçerek geri döndüler. On dakika kadar sonra Rachel, “Yanlış bir şey yapmadığımı biliyorsunuz. Beni böyle tutmaya hakkınız yok” dedi. Ne Karen’dan ne Wexford’dan karşılık gelmeyince bu kez biraz terslenerek sözlerini yineledi.

“Polisin işini engellemek için elinden geleni yaptın” dedi Wexford yavaşça, “bunun için yargılanmadığına sevinmelisin.”

Annesiyle babası Pakistanlı olan Tasneem Fowler Londra'da doğmuş, on yedi yaşındayken bir İngiliz'le evlenmiş, yirmi yaşına gelmeden iki çocuk doğurmuş bir kadındı. Zaman zaman Griselda Cooper'ın yönettiği grup terapilerinde, yıllarca kocasının zorbalığına katlandığını, dayak yediği hiçbir gün –bunu genellikle cumartesi akşamları yapardı– polis çağırmadığını söylemişti. Polis çağırırsa, evin ekmeğini kazanan kocası Terry Fowler'ı alıp götürceklerinden, ailenin dağılacığından korkuyordu. Ama çenesini kırıp üç dişini döktüğünde –daha önce birden fazla dişini kırdığı olmamıştı– bir hafta hastanede kalmış, çıkacağı zaman eve gitmekten korktuğu için Hide'a gelmişti.

Yaşam daha iyi olacaktı onun için; pek çok bakımdan da öyle oldu. İyi sayılabilecek bir diş tedavisi gördü, Kingsmarkham Belediye Meclisi'nden daire sözü aldı; yirmi beş yaşının üstünde bir öğrenci olarak lisans diploması almak için Myringham Üniversitesi'ne yazıldı. Ama Hide'a gelirken iki oğlunu geride bırakmak zorunda kalmıştı. Biri altı, biri dört yaşındaydı; kendilerine elini bile kaldırmayan babalarıyla araları iyiydi. Tasneem kocasından yasal olarak ayrılmıştı, boşanmayı bekliyordu, ama evi olmadığı sürece Kim ile Lee'nin velayetlerini alması olanaksızdı.

Grup terapide söylemediği şey, oğullarının nasıl olduklarını öğrenmek, kendisini unutup unutmadıklarını sormak için her gün Ariel Sokağı'ndaki eski kapı komşusu, arkadaşı Maria Michaels'ı telefonla aradığıydı. Hide'ın holündeki paralı telefonu kullanıyordu, zaman zaman da Maria onu arıyordu. Tasneem eve gidip onları görmeye korkuyordu, babaları ise çocukların annelerine gitmelerine izin vermiyordu.

“İstersen ben gidip görürüm onları” dedi Sylvia. “Sosyal Hizmet görevlisi olduğumu söylerim. Zaten bir Sosyal Hizmet görevlisiyim.”

“Çok iyisin.”

“Oğullarımdan ayrı kalsam kendimi nasıl hissedeceğimi çok iyi biliyorum.”

Sylvia'nın içinden ağlamak geldi, ama kendini tuttu; ertesi gün Muriel Campden Evleri'ne gidip Belediye Meclisi Aile Biri mi'nden geldiğini söyleyerek Ariel sokağı, 27 numaralı evden içeri girdi. Terry Fowler kara kuru küçük bir adamdı; karısı gibi çelimsiz bir görünüşü vardı. Uzun boylu, yapılı, iri bir kadın olan Sylvia, böyle bir adam kendisine bir şey yapmaya kalksa, karşılığını çok iyi vereceğini düşündü; göz yummazdı. Ama bu tartışmanın ne kadar boş olduğunun bilincindeydi. Erkekler kadınlardan

daha güçlüydüler; ayrıca saldırıya uğrayan kadınların karşı koymayı akıl edemeyecek kadar çok moralleri bozuluyordu.

Ufak tefekti ama küçük bir alıcı kuş gibi saldırgandı. “Hiçbir zaman istediği rütbeye ulaşamayacak, ama gizli gizli güç ve zorbalık düşleri kuran öfkeli bir komiser yardımcısı gibi” diye düşündü Sylvia. Zorbalık düşlerini çocuklarının üstünde de gerçekleştiriyor muydu acaba? Sylvia öyle olduğunu sanmıyordu. Kendisiyle, “evet”, “hayır”, “doğru” diye havlar gibi ters ters konuşsa da çocuklarına karşı yumuşak ve sabırlıydı. İnsanları anlamak gücü.

Sylvia kapının önünde tam gitmek üzereyken büyük oğlan Kim, “Annem gitti, bir daha hiç gelmeyecek” dedi.

“Eğer ‘yürek mengenesi’ diye bir şey varsa, bu ondan bile beter” diye düşündü Sylvia, Oberon Sokağı’nda yürürken. Tasneem Fowler’a söylemeyecekti. Çocuklarla kısa bir süre de olsa yalnız kalabilmeyi, onlara annelerinin sevgilerini gönderdiğini söyleyebilmeyi ummuştı, ama öyle bir fırsatı yakalayamamıştı. Eve dönünce Hide’ı arayarak Tasneem’le konuştu; Ariel Sokağı’na uğradığını, her şeyin yolunda gittiğini, çocukların mutlu, sağlıklı olduklarını söyledi. “Annelerini özlemişler, haber gönderdiler” diye yalan söylemek geldi içinden, ama kendini tuttu. Doğru olmazdı.

Sylvia telefonu kapattıktan sonra Tasneem elinde ahize Hide’ın girişinde öylece kalakaldı. Sylvia oğlanların mutlu olduğunu söylediğinde yüreğinin üstünde gerçek bir ağrı hissetmişti. Sağlıklı olmaları başka bir şeydi, iyiydi, ama mutlu olmaları, onsu mutlu oldukları anlamına geliyordu; duyduğu en büyük acılardan biriydi bu; Terry’nin yüzünü dağıttığı zamankinden bile daha büyüktü. Belki de onun Kim ile Lee’nin mutlu olduklarını işitince sevineceğini düşündüğü için Sylvia uydurmuştu. Maria Michaels hiç böyle bir şey söylemiyordu. Yalnızca, “Çocuklar iyi” diyordu. “İyi”, o kadar. Ama Tasneem anlıyordu. “İyi” sözcüğü hasta olmadıkları ya da tehlikede olmadıkları anlamına geliyordu; aslında gerçekten duymak istediği buydu. Telefonun ahizesini bir kez daha kaldırarak Maria’nın numarasını çevirdi. En iyisi şimdi telefon etmektir, akşamları telefonun önünde kuyruk oluşuyordu.

Telefonu Maria açtı. Tasneem’in arkadaşaydı, iyi bir kadındı, ama hemen hemen her tümcesinin sonunda “sevgilim” demek gibi gülünç bir alışkanlığı vardı.

“Mutlu mu, sevgilim? Sana bunu kim söyledi? Sosyal Hizmet görevlisi mi? O görevliden uzak durmalısın sevgilim, ne dediğimi anlıyor musun? Başka ne diyeyim?”

“Yani ‘Mutlu değiller’ mi demek istiyorsun? Mutsuz oldukları-

ni düşünmek de aynı derecede kötü.”

“Öyle demedim sevgilim. Çocukların nasıl olduklarını bilirsin. Annelerini özlüyorlar, elbette özlüyorlar, onun için bulutlar üstünde dolaştıklarını söyleyemezsin. Şimdi sana haberlerim var. Şu ihtiyar pedo, Orbe, eve döndü. Onu hiç tanımadın değil mi? ‘Hapse girmeden önce’ demek istiyorum. O zamanlar burada değildin sevgilim, sen çok gençsin, her neyse, şaşırtıcı ama geri döndü.”

“Pedo ne?” dedi Tasneem.

“Pe-do-fil, çocuklara bulaşan adamlardan biri, ama bu onları öldürüyormuş da üstelik.”

Tasneem ağlamaya başladı. Haykırdı, hıçkırdı, Lucy Angeletti ne olduğunu anlamak için aşağı gelinceye dek başını duvara vurdu.

Göz renkleriyle, üstlerindeki giysilere kadar Vicky ile Jerry hakkındaki tüm ayrıntıları verdikten, yaşlarını yaklaşık olarak tahmin etmeye çalıştıktan sonra, Rachel Holmes, gene, Sunnybank'teyken kendisine ev işi yaptırıldığı, yemek pişirildiği, çorap ördürüldüğü savlarına döndü. “*Franchise Affair*’le hiçbir ilgisi yok” dedi asık bir suratla. “Gerçekten doğru söylüyorum.” Bütün olanlardan bunalmışçasına omuzlarını silkti. “Jerry tek söz bile söylemedi, yalnızca orda oturup bana baktı. Size söylemediğini, aslında şimdi anımsadığım bir şey var. Vicky pek iyi değildi sanırım. Yani bir hastalığı var gibiydi. Çok öksürüyor, yoruluyordu. Onun için ben de...”

“Sen de ne, Rachel?”

“Yok bir şey. Önemli değil.”

Wexford, büyük bir olasılıkla çok önemli olabileceğini düşünerek sert sert baktı. Ama Rachel çok yardımcı olmuş, herkesten çok daha fazla şey anlatmıştı. Kızdan arabayı tarif etmesini istedi. Elbette plaka numarasını bilmiyordu, ama “piyasa arabası” diye nitelediği orta büyüklükte, beyaz, daha doğrusu krem renginde, otomatik vitesli bir arabaydı.

“Şimdi de neden seni bıraktıklarını, nasıl bıraktıklarını öğrenmek istiyorum.”

“Öylece bıraktılar” dedi suratsız bir tavırla. “Yerleri süpürüp, toz aldıktan sonra, gideceğimi söyledim. ‘Artık gidiyorum’ dedim, o kadar; Vicky gidebileceğimi söyleyerek beni arabayla buraya kadar getirdi.”

“Hiçbir şey söylemeden mi?” dedi Wexford. “Seni kaçırdılar, tam anlamıyla hapsedtiler, ilaç verdiler, çalışmaya zorladılar, ev işleri yaptırıldılar, ama sen, gidiyorum, deyince, hiç ses çıkarmadan kabul ettiler.”

“Jerry değil” dedi Rachel. “Jerry hiç konuşmadı.”

“Tamam. Vicky o zaman. Vicky hiç karşı gelmedi...”

“Aynen öyle.”

“Evde başka neler olduğunu merak ediyorum Rachel. Herhangi bir şeye ya da birisine zarar verdin mi? Başına dert açabileceğini düşündüğün bir şey yaptın mı?”

“Bir şey yapmadım” diye bağırdı. “Beni suçlu yerine koymak yerine bana yapılanları düşünmeniz gerekir. *Bana* yapılanları.”

“Tamam Rachel. Vicky seni eve bıraktı, öyle mi?”

“Hayır, eve getirmedi, otobüs durağına kadar götürüp orda bıraktı, Kingsmarkham otobüsü gelinceye dek saatlerce bekledim. Artık Essex’e dönebilir miyim, yoksa fazla şey mi istiyorum?”

“Dönebilirsin.”

Rachel gittikten sonra Wexford o gün toplanan bilgileri gözden geçirdi. Devenish’in aile çevresiyle arkadaşlarının hepsinin kuşkulular listesinden çıkartılabileceği anlaşıyordu. En yararlı bilgi kırıntısı Woodland Lodge’un karşısındaki evde yaşayan insanlardan gelmişti. Soyadları Wingrave olan bir çiftti. Sanchia’nın kaçırıldığı akşam Moira Wingrave, Devenishlerin araba yolundan bir otomobilin çıktığını görmüştü. Sabaha karşı saat ikiydi.

Wexford, Stephen Devenish gibi yapmayıp uykusuzluk çektikleri halde uyku hapi almayanlara teşekkür etti içinden. Uyanık olan Moira Wingrave yatak odası perdelerinin araba farlarıyla aydınlandığını görünce, kuşkulandığı için değil, ama bir şey yapmış olmak, bir şeye bakmak, uykusuzluğun o korkunç saatlerinden kafasını uzaklaştırabilmek için kalkıp dışarı bakmıştı. Elbette her gece sabaha kadar en az saatte bir yaptığı gibi, saate de göz atmıştı.

Kocasını uyandırmamak için yavaş yavaş, dikkatle yürüyerek pencereye vardığında otomobil Woodland Lodge araba yolundan çıkmak üzereydi; farların yüzüne düşen ışığıyla gözleri kamaşmış, neredeyse kör olmuştu, onun için arabanın markasını, plaka numarasını göremediği gibi rengini bile fark edememişti. Kullananın kadın mı, erkek mi olduğunu bilmiyordu.

Komşulardan başka hiçbiri bir şey görmemişti. Woodland Lodge’dan gelen bir ses işitmemişlerdi. Küçük bir çocuk yabancı biri tarafından evden çıkarılıyor, uykusundan uyandırılıyor, yataktan kaldırılıyor, merdivenden indirilip yabancı bir arabaya koyuluyor, ama en küçük bir ağlama sesi bile çıkarmıyor. Kaçırılan kişi ağzını kapatmış olabilir; küçük kız çırpınıp tekme atmıştır. Kaçırılanlar ağzını tıkayıp bir çuvala sokmuşlardır. Wexford ciddi ciddi böyle korkunç şeyler düşünüyordu. Ama düşündüklerine ken-

di bile inanmıyordu. “Gece ağlamayan çocuk davası” dedi.

“Ona da ilaç içirilmiş olabilir” dedi Burden karamsar tavrıyla. “Vicky’nin ilaç kullandığını biliyoruz. Rohipnol verilmiş olabilir mi?”

“Gene de tanımadığı birinin onu uyandırmış olması gerekir. Kendisine doğru eğilmiş yabancı bir yüzle karşı karşıya kalmıştır. O sırada ağzını tıkayıp ilacı şırıngayla deri altına mı verdi? Bu arada, Myringham adresinde genç bir çift yaşıyor. William Sokağı, karakol ile otobüs durağı arasında uzanan, elden geçirilerek yenilenmiş bir kenar mahalle sokağı. Sokaktaki, on yıl dayansın diye derme çatma yapılmış, ama yüz yıldır yerinde duran evlerde yupiler yaşıyor.”

“Derme çatma ha” dedi Burden, “ne kadar yerinde bir söz.”

“Orada yaşayanlar ne Jerry’nin ne de annesinin ya da Vicky nesi oluyorsa, adını bile duymamışlar.”

Sezgisel fikir yürütmeleri her zaman Wexford’a bırakan Burden şaşırtacak biçimde, “Acaba neden William Sokağı’nı seçti?” dedi. “Acaba tüm ülkede böyle berbat bir çöplük olmayan başka bir William Sokağı var mıdır? Neden orayı seçti?”

“Londra’da, Kingtsbridge’de bir William Sokağı var, büyük bir sokak, ama ne demeye getirdiğini anlıyorum. Orayla bir bağı olduğunu mu söylemek istiyorsun? Bir zamanlar orada yaşadığını ya da ailesinin veya çok iyi tanıdığı birinin yaşadığını mı? Onun için de orayı seçti sence, öyle mi?”

“Düş gücü sınırlı olan biri öyle yapar. Ev ev dolaşarak bir şeyler bulabiliriz belki. Ne yazık ki elimizde bir fotoğraf yok ya da otomobilin plakası.”

“Elimizde bir fotoğraf ya da plaka numarası olsaydı çoktan bulmuş olurduk zaten Mike. Dediğin gibi ev ev gezelim bakalım. Ya da Myringham yapsın bu işi. Karşı kaldırıma geçmeleri yeterli.” Wexford ayağa kalktı. “Geç oldu, sabah Şiddet Gözleme toplantımız var.”

Dedektif Vine, Moira Wingrave’le konuşup, kadının bir gece önce işittikleriyle ilgili anlattıklarını dinlediğinde saat ikiydi. Çabuk heyecanlanan, ifadesiz yüzlü, duygularını kolay belli etmeyen biri olmasına karşın öğleden sonraki çalışmalarının sonucunda tek gerçek kanıt sayılabilecek bir bilgiye ulaşınca hissettiklerini biraz açığa vurmuş olmalıydı. Daha çok şey görüp işitmediği, otomobilin plaka numarasını alamadığı için kendi kendisine kızan Moira, Vine gittikten sonra, kendini soruşturmaya önemli

katkılarda bulunan biri gibi hissetmeye başladı. Şansı yaver giderse televizyona çıkabilir ya da en azından, *Kingsmarkham Courier*'de adını görebilirdi.

Polisin, anlattığı her şeyin gizli tutulması gerektiği için bildiklerini kendine saklamasını istediğini anımsayınca, biraz zaman geçmesi gerektiğini düşündü. Devenishlerin küçük kızının ortadan yok oluşu elbette radyo, televizyon haberlerinde verilecekti; haber bir kez "kamunun bilgisine" sunulunca –Moira bu sözü çok beğendiği için kendi kendine yineledi– canının istediği kişiyle konuşabilir, özellikle çocuk kaçırma soruşturmasında kendi oynadığı rolün önemini vurgulayabilirdi.

Wingravelerin sahip oldukları dört televizyonda da bulabildikleri tüm kanallar ayarlıydı. Moira saat üçte bir kanalda, saat üç kırk beşte bir başka kanalda haberleri yakaladı; ayrıca sayısız radyo istasyonlarından birinde dörde beş kala haber özetleri vardı. Şaşırtıcı olan bunların hiçbirinde çocuğun kaçırılışından söz edilmemesiydi. Moira olayı bilen tek kişi olmanın –küçük kızın ailesinin dışında elbette– heyecanıla medyanın beceriksizliğine karşı duyduğu öfkeye benzer duygular içindeydi. Kocasını akşam eve dönerken Londra'dan *Evening Standard*'ı getirecekti, ama her şey üstüne bahse girerdi ki onda da Sasha mı, Sandra Devenish mi, her neyse, onun hakkında hiçbir haber olmayacaktı.

Haftada iki kez evi temizleyen kadın saat dörtte geldi. İki kızı da okula giden Tracy Miller tüm gün temizlik işleri yapıyor, sabahın saat dokuzunda işe başlıyordu; kendisini isteyen o kadar çok kişi vardı ki Moira'ya daha erken gelemiyordu. Bu hiç hoş bir durum değildi, çünkü eve saat tam altıda gelen Bryan Wingrave Tracy'yi ayak altında istemiyordu, ama o ne yapabilirdi ki? Cindy Crawford gibi bir yüze, on altı yaşındaki bir kızın bedenine sahip, siyah uzun saçlarını arkada örerek toplayan biri bile olsa temizlikçi tutması gerekiyordu.

Tracy biraz gizemli birisiydi. Altı aydır evinde çalıştığı halde Moira onun nerede oturduğunu, bir kocası ya da sevgilisi, çocukları olup olmadığını hâlâ bilmiyordu. Kendini gizleyen, hiçbir yere ait değilmiş gibi davranan yalnız bir kadındı; Moira'ya göre, günlük kullanımı bittikten sonra, kendisini, gün boyunca gayretle kullandığı elektrik süpürgesi gibi, bir dolaba kapatıyor olabilirdi. Arkadaşsız, gizemli, içedönük birine benziyordu. Kendisine bir şey söylenmezse konuşmazdı; Moira da, Tracy'yi yitirmekten korkmasa hizmetçi diyeceği kişilerle konuşma alışkanlığında değildi.

Ama bugün, aynalarda parmak izi olduğunu, sehpanın iyi te-

mizlenmediğini söylemenin dışında başka şeyler de konuştu Tracy'yle. Birisine anlatmak zorundaydı; Tracy'ye anlatmak ise bir taş duvara gizlerini açmaktan farklı değildi.

Tracy toz alırken Moira'nın anlattıklarını hiç konuşmadan dinledi, sonunda, "Zavallı anne" dedi o kadar.

"Evet, ben de polise aynen öyle dedim; zavallı anne. Ama halka duyurmazlarsa kaçıranı nasıl yakalayabileceklerini umuyorlar ki?"

"Nerden bileyim?" dedi Tracy.

Bu konuşmanın hemen ardından Bryan elinde akşam gazetesıyla eve geldi. Kayıp çocuk hakkında hiçbir haber yoktu gazetede –Moira olmayacağını biliyordu– BBC altı haberlerinde de bir şey çıkmadı. Saat yedide Tracy'ye yirmi beş pound ödeyip evden gönderirken kimseye bir şey anlatmamasını söylemeyi unuttu. Kime anlatacağı ki zaten? Doğru düzgün kime anlatabilirdi ki? Eninde sonunda bir hizmetçiydi, Tanrı aşkına.

Sessiz, ağzı sıkı Tracy, Moira Wingrave'in nereye gittiğini bilse çok şaşıracağı, öyle bir amaca hizmet eden yerlerin varlığından bile haberi olmadığı, Kingsbrook Valley Yolu'ndaki evine gitti. Mrs. Wingrave'e göre aile içi şiddet "evlilik alanı içinde"ydi, o yüzden karıkoca arasında kalması gereken bir sorundu.

Tracy anahtarla kapıyı açtı, evin içinden geçerek çocuklarının oyun alanında olacaklarını düşündüğü için bahçeye çıktı. Ama bahçede kızların ardından oyuncakları toplayan Tasneem Fowler'dan başkası yoktu. Tracy'ye kızlarının içeride, video izlediklerini, üstlerinde gecelikleriyle yatmaya hazır olduklarını söyledi.

"Teşekkürler, sen bir harikasin" dedi Tracy; hoşlandığı kişilerle birlikteyken konuşkandı. "Hey, biliyor musun, milyonerler mahallesinde bir çocuk kaybolmuş. Evinde çalıştığım yaşlı kadın söyledi. Üç yaşlarında küçük bir kız çocuğu oradaki milyonerlerden birinin evinden kaçırılmış. Paranın mutluluk getirmeyeceğinin bir kanıtı."

"Kayıp mı?" dedi Tasneem. "Bir çocuk mu?"

"Dedim ya küçük bir kız. Adı Sandra gibi bir şey. Bu adı severim, ya sen? Bir kızım daha olursa, Tanrı korusun elbette bu adamdan değil, adını Sandra koyabilirim."

Ama Tasneem dinlemiyordu. Çığlığa yakın bir tonla bağırdı:

"Bu o pedo! Çocuklarımın oturduğu yerde yaşayan adam. Kızı o pedo kaçırmıştır."

On birinci bölüm

Güzel bir sabahıtı, gökyüzü masmaviydi, güneş ince bir pus tabakasının ardından parlıyordu. Muriel Campden Evleri'nde her şey sessiz sakindi; yalnızca parktan gelen kuş cıvıltıları duyuluyordu. İşe erken giden birkaç kişi yataklarından kalkmıştı. Yedi-yi biraz geçte süt kamyonu gelip kapıların önüne bir iki kutu –yarım litrelik cam şişeler kalmamıştı, artık litrelik karton kutular kullanılıyordu– bıraktı. Yarım saat sonra bir süpermarketten çaldığı tekerlekli alışveriş arabasıyla gazeteleri dağıtan on altı yaşındaki Darren Meeks çıkageldi.

İşe gitmek için evden sekiz buçukta ayrılması gereken Maria Michaels, paspasın üstünden *Sun* gazetesini alarak bir fincan çayla kruvasandan oluşan kahvaltısını ettiği mutfığa götürdü. Gerçi birlikte yaşadığı Monty Smith'ten başka kimseye söylememişti ama, bir akşam önce Tasneem Fowler'la yaptığı telefon konuşması kafasını kurcalıyordu. Başkasına söylemeye fırsatı da olmanıştı aslında; Tasneem, Hide'ın telefon kuyruğunda bekleyip kendisine sıra gelip de arayınca kadar saat on buçuğu bulmuştu.

Kayıp küçük kızın *Sun* gazetesinin manşetinde olacağından emindi Maria. Ama yoktu. Üstelik yalnızca ön sayfada olmamakla kalmıyordu, gazetenin hiçbir sayfasında yer almamıştı. Neler oluyordu? İşsiz olduğu için hâlâ yatmakta olan Monty'ye bir fincan çay götürdüğünde, ne düşündüğünü sordu.

"Bu doğru değil" dedi Monty çayla gazeteyi alırken. "Örtbas ediyorlar. Televizyonda bir şey yoktu, şimdi de gazetede. Çocuklarımız olsa biz neler hissederdik?"

"Çılgına dönerdik sevgilim. Ama ben gazeteyi değil polisi suçluyorum."

“Her zaman suçlunun yanındalar” dedi Monty. “Pedolar, teca-vüzçüler, soyguncular, katiller, kimi istersen say, onlar yanlış ya-pamazlar.”

“İnsanları uyarmak gerekir. İşe gitmeden önce Rochelle’e tele-fon edeceğim sevgilim. Aman Tanrım, saate bak, acele etsem iyi olur.”

Böylece Maria, Rochelle Keenan’ı aradı, Tasneem’in söylediği adı anımsayamadığı için Shawna ya da Shana benzeri adda bir çocuğun kaybolduğunu söyledi; polis bu konuda hiçbir şey yap-mıyordu. O telefonu kapattıktan sonra Rochelle, Brenda Bos-worth’u arayarak onun sansasyon meraklısı kulaklarına daha hoş gelmesi için öyküyü biraz süsledi; Tommy Orbe’un küçük bir ço-cuğu kendi odasından, kendi yatağından alarak çalıntı bir otomo-bille kaçırdığını anlattı. Brenda, neden televizyonda ya da *Mir-ror*’da yer almadığını sordu; Rochelle, “Polis, Orbe’u serbest bıraktığı için duyulmasını istemiyor” dedi.

Brenda, Miroslav, Colin Crowne, Joe Hebden, Keenanlar ve kendisine o anda, daha sonra gazetelere de geçecek, bir ad taktı. “Kingsmarkham Altısı’nın harekete geçme zamanı geldi.”

Haberi vermek için Shirley Mitchell’in (o çoktan kardeşin-den duymuştu) evine uğrayarak Kingsmarkham Altısı’nın top-lanacağını söyledi; yumruğunu Orbe’un evine doğru salladı, sonra Hebdenlere, Meekslere, Crownelara duyurmak üzere yo-la koyuldu. Shirley üst kata çıkarak Orbe’un arka bahçesinin çok iyi görüldüğü arkadaki yatak odalarının birinin pencere-sinden baktı; her zamankinden farklı görünmüyordu, hâlâ ora-da duran paslı somya uzayan yabanî otların arasında biraz giz-lenmişti.

İşe gitmek üzere olan kocasına, Orbe ile Suzanne’ın Sarah adın-da küçük bir kız çocuğunu kaçırarak eve kapattıklarını söyledi.

“Orbe kızlarla ilgilenmez” dedi Tony Mitchell. “Hep oğlanlar il-gisini çekmiştir.”

“Öyleyse değişti. Hapishane onu değiştirmiştir.”

“Saçmalık” dedi Tony. “Sen de kadınlardan hoşlanmaya başla-dığını söyleyebilirsin o zaman. Burnunu sokma. Kendi işine bak. Bunu sana en az beş yüz kez söyledim.”

Ama Tony otobüs durağının bulunduğu York Sokağı’na doğru gözden kaybolurken Brenda Bosworth’un öncülüğünde bir kala-balık Oberon Sokağı’nda toplanmaya başlamıştı bile. Pus dağıl-mış, güneş yakmaya başlamıştı, sessizlik yirmi kişinin bağırışla-ryla bozuluyordu: “Orbe’u isteriz! Orbe’u isteriz!”

Sanchia Devenish'i bulmak için yapılan arama çalışmalarıyla ilgilenen Wexford'un Şiddet Gözleme toplantısına ayıracak zamanı yoktu. Toplantıya onun yerine Burden katıldı. Wexford saat sekiz buçuktan beri ofisinde Victoria Smith'in izini bulmak için yapılan arama çalışmalarındaki ilerlemeleri ya da daha doğru söylemek gerekirse ilerlememeleri inceliyordu. Burden'in önerisiyle Barry Vine'la birlikte Myringham'dan iki polis memuru William Sokağı'nda kapı kapı dolaşarak soruşturma yapmışlar, ama hiçbir şey bulamamışlardı. Kimse tarif edilen orta yaşlı kadınla genç adamı tanıyamamıştı, kimse Vicky ve Jerry adını işitmemişti. Yirmi yıl öncesinin seçim kayıtlarına girilmiş ama, William Sokağı'nda yaşayan tek Victoria'nın da iki yıl önce ölmüş olduğu görülmüştü.

Wexford okumayı bırakıp düşünmeye başladı; gözleri yarı kapalı, ellerini kenetlemiş öylece oturuyor, insanın sahte bir adres vereceği zaman belli bir yeri seçmesinin dürtülerini bulmaya çalışıyordu. Bir zamanlar o sokakta yaşadığı, işe giderken hep o sokaktan geçtiği, orada okula gittiği, ailesi ya da çocuğu orada oturduğu, dişçisi, doktoru, pedikürcüsü o sokakta bulunduğu için değilse, neden? Wexford, William Sokağı'nda hiçbir doktorun, dişçinin, pedikürcünün bulunmadığını, ne şimdi ne daha önce bir okul olmadığını öğrenince yeniden kafasını yorması gerekecekti.

Elbette Vicky adresi Myringham sokak haritasından da seçmiş olabilirdi, hatta bu çok daha büyük bir olasılıktı. Kendisi sahte bir adrese gereksinini duysa öyle yapardı. Onları nasıl bulacaktı? Telefonun çalmasıyla düşünmeye ara vermek zorunda kaldı. Arayan Sylvia'ydı. Hiçbir zaman işten aramazdı, işten araması görülmüş şey değildi.

Ne olduğunu, annesinin başına bir şey mi geldiğini sormamak için kendini tutarak, neşeli bir biçimde, "Merhaba sevgilim" dedi.

"Baba, Kingsmarkham'da kayıp bir çocuk var mı, küçük bir kız?"

Wexford'un göğsü sıkışır gibi oldu. "Neden soruyorsun?"

"Anlatayım. Hide'daki kadınlardan biri çalıştığı yerde işitmiş, akşam oraya gittiğimde söyledi. Aslında gider gitmez değil. Varalı epey olmuştu. Ben yardım hattı odasında otururken kadın yatmadan önce kapıdan uğradı. Saat on biri geçmiş olmasa seni hemen arardım."

Özenle gizli tuttuğu bir sırrı, kendi ailesinden olsa bile, birisine, belki de özellikle ailesinden birisine söylemek zorunda kalması çok güç geliyordu Wexford'a. Dikkati elden bırakmadan, "Evet bir kız kayıp" dedi. "Şimdilik bunu açıklamamak için ne-

denler var. Onu bulabilmeyi umuyoruz, bulursak açıklamaya hiç gerek kalmayacak.”

“Bu nedenlerin Thomas Orbe’la bir ilgisi olabilir mi?”

“Bunu yanıtlayamam Sylvia.”

“Geçenlerde çıldırmış gibi gösteri yapan bir kalabalık var ya, Orbe’un komşuları hani, onlar duymuşlar. Hide’da kalan kadınlardan biri Muriel Campden’da yaşayan bir arkadaşına söylemiş; çoktan yayılmıştır.”

“Aman Tanrım” dedi Wexford. “Arayıp söylediğin için teşekkür ederim.” Sonra “Çok kötü bir olayı engellemiş olabilirsin” diye ekledi.

Söylemek istediği asıl şeyi, gece on birde arasaydı felaketi kesinlikle önlemiş olacağını, söylemedi. Şimdi yapılabilecek tek şey polis şefi Rogers’ı arayıp adamlarının bir bölümünü derhal Oberon Sokağı’na göndermesini söylemekti. Kalabalıkları denetlemekten üniformalı polisler sorumluydu, ama kendisi de gitse iyi olurdu –gitmeye karar verdi.

Sanchia Devenish olayını öğrenip başkalarına da anlatan kadın nerede çalışıyordu? Sylvia’ya sorması gerekirdi. Kuşkusuz Ploughman’s Lane’de ya da Winchester Yolu’nda, Devenishlere yakın bir yer olmalıydı çalıştığı ev. Donaldson arabayı High Sokak’tan York Sokağı’na doğru sürerken, endişelenmek için artık çok geç, diye düşündü.

Muriel Campden Evleri’ne yaklaşmadan çok önce bağırışlar, şarkılar, gürültüler işitmeyi bekliyordu, oysa sessizlik vardı, daha doğrusu suskunluk, sanki kasabadan bir iş gününde çıkan bütün sesler bastırılmıştı. Mid Sussex polisinin bildik renklerini taşıyan kırmızı, mavi, kanarya sarısı bir araba üçgen oluşturacak biçimde birbirine bağlanan sokakların girişini kesmişti. Wexford sürücü koltuğundaki üniformalı polisi tanııyordu. “Burdan sonrasını yürürüm” dedi Donaldson’a.

Mayıs ayının ilk günleri olmasına karşın hava sıcaktı; güneş kaldırımlara beyaz, gölgelik yerlere siyah ışınlarını göndermeye çoktan başlamıştı. Wexford ilerideki kalabalığı görebiliyordu, Oberon Sokağı’nın ortalarına doğru bir cankurtaran park etmişti. Cankurtaran hareket etti, 20 numaralı evin önünde sirenini çalmaya başladı. Wexford Orbe’un evinin durumunu görünce dondu kaldı. Belediyenin bir gün önce onarttığı pencere pervazları yenisinden parçalanmıştı, ön kapı yerinde yoktu, biri nasıl becerdiyse çatı kiremitlerinden bir kısmını yerinden çıkartmıştı. Çavuş Joel Fitch bahçe kapısının dışında, eskiden ön kapının bulunduğu yer-

deki boşlukta kadın bir polis, adını anımsamaya çalıştı, Wendy Brodrick duruyordu. Birbirlerine iyice sokulmuş olan kalabalık olanları izlemek için çimenlerin üstüne çekilmişti.

Wexford, "Cankurtarandaki kim?" diye sordu Fitch'e.

"Suzanne Orbe efendim. Kafasına tuğla çarpmış. Gene pazar günü attıkları tuğlaları atmışlar. Birisi hepsini güzelce yeniden dizmiş, onlar da kullanmışlar."

"Son zamanlarda her şey yeniden kullanılır oldu" dedi Wexford.

"İyi ki küçük kız içerde değildi efendim. Onu öldürebilirlerdi."

"Mr. Rogers nerede?"

"İçerde Orbe'la birlikte. Onu evden çıkaracak. İşte polis arabası da geldi."

Çıt çıkartmadan duran kalabalıktan mırıltılar yükselmeye başladı. Sesler bir yükseliyor, bir alçalıyor, sonra gene yükseliyordu; bir kadın, "Kimse beni polis arabasına, Siyah Maria'ya bindiremez." Bağırان Miroslav Zlatić'le kolkola duran Brenda Bosworth'tu; Miroslav da Lizzie Cromwell'in koluna girmişti.

Oberon Sokağı 16 numaranın bir garaj girişi olsaydı her şey daha kolaylaşacaktı, oysa Muriel Campden Evleri'ndeki garajlar kilitlenen cinstendi; bir sıra York Sokağı'nda, bir sıra Ariel Sokağı'nda bulunuyordu. Polis arabasının sürücüsü 16 numaranın önünde kaldırıma yanaşarak park etmiş, daha el frenini bile çekmeden kalabalık çevresini sarmaya başlamıştı.

"Geri çekilin" dedi Fitch, sesi yankılanıyordu, ama henüz bağırma tonunda değildi. "Evinize gidin. Burada seyirlik bir şey yok."

Kimsenin eve gitmeye niyeti yoktu, ama arabaya değmeyecek kadar geri çekilmişlerdi. Sürücü orta boylu bir adamdı, dalgalı, altın sarısı saçları vardı. Arabadan inerek başka iki polisle birlikte Kinsmarkham Altısı ile destekçilerini yeniden çimenlerin üstüne doğru geriletmeye çalıştı.

"Güzelim" dedi Colin Crowne sürücüye. "Saçlarına bakın. Carmen bigudileriyle sarmış anlaşılan."

"Şekerim" dedi Monty Smith. "Güzelim, şekerim." Kendi zekâsına bayıldı.

"Onun için pedonun yanını tutuyorlar" dedi Brenda. "Bunların hepsi güzelim ile şekerimler. Hepsi de aynı yolun yolcusu, bana kalırsa."

Lizzie Cromwell çığlık gibi kahkahalar atarken Miroslav'ın kolunu sıktı. Çimenlerin karşısında, kulenin ikinci katında Rochelle Keenan elinde Comcorder kamerasıyla pencereden dışarı iyice uzandı; hiçbir şeyi kaçırmak istemiyordu.

Wexford, Fitch'in yanından geçip polis memuru Wendy Brod-rick'e "İzinle" diyerek yarı enkaz haline gelmiş eve girdi. Tuğla-ların çoğu içerdeydi. Her yan cam kırıklarıyla doluydu. Dikkatli-ce üstlerinde yürürken cam parçaları ayaklarının altında çıtırdayaarak kırılıyordu. Öyle küçük bir evdi ki, bulunduğu yerden oturma odasındakilerle konuşmak için sesini yükseltmesine bile gerek yoktu. "Yardım ister misin George?"

Rogers içeri gelmesini söyledi. Wexford iterek kapıyı açtı. Odada uzun boylu bir polis olan Rogers'tan başka Tommy Orbe, bir de kısa boylu bir polis vardı. Wexford'a, "Orbe'un duygusal olduğunu düşünür müsün?" diye sorsalar, adanın ne kendisine ne de başkalarına karşı içinde hiçbir duygu kalmadığı yanıtını verirdi. Belki de yanılıyordu. Orbe ağlıyordu. İçinde bulunduğu kötü duruma mı, kızının yaralanmasına mı? Geçmiş yaşamına, eski suçlarına ağlamadığı kesindi. Esmer, şiş yanaklarından aşağı sü-zülen gözyaşlarını silmek için hiçbir çaba göstermiyordu.

"Kendini toparlasan iyi olur" dedi Rogers sertçe, ama kabalaşmadan. "Seni buradan çıkarmamız gerekiyor. Ya da başka birini."

Wexford ne demek istediğini anlamıştı. "Başına bir pardösü geçirebilirsin -kusura bakma adını bilmiyorum..."

"Dixon efendim."

"Dixon'un başını bir pardösüyle kapatabilirsin -ben pardösümü verebilirim istersen; böyle bir havada pardösü giymek akıllıca bir iş değildi zaten- her neyse, sonra ikimiz birlikte Dixon'u çıkarınız."

"Tamam" dedi Rogers.

"Ağlayan bir adam karşısında üzülmemek olanaksız" derdi Wexford bir hafta önce olsa, ama Orbe'a karşı hiçbir şey hissetmiyordu. Ona bakınca nefretle titrememek için kaslarını kasmak zorunda kalmıştı. Biraz düş gücü olan bir insanın onun karşısında olup da yaptığı, herkesi tiksindiren şeyleri, yaparken aldığı zevki gözünün önünde canlandırmaması olanaksızdı.

"Boyu seninkinden biraz daha uzun" dedi Orbe'a elinden geldiğince normal bir sesle, "ama başı örtülü olunca kimse fark etmez. Gidelim mi?"

"Ya ben?" dedi Orbe gömleğinin koluyla gözlerini silerken.

"Bu senin iyiliğin için." Rogers hoşnutsuzdu. "Şansın varsa Dixon gittikten sonra dağılırlar, sen de sessizce başka bir arabaya binip kaçarsın."

"Nereye kaçarım?" Orbe tedirgin bir ona bir ötekine bakıyordu.

Rogers bir şey düşüneceklerini söyledi. Kırık bir cam parçasıy-

la kesilen eli kanıyordu. Zaman zaman dünyada mendil kullanmayı sürdüren son kişi olduğunu düşünen Wexford temiz beyaz mendilini uzattı. Pardösüsünü çıkararak Dixon'un üstüne, tanınmaması için başını, yüzünü, omuzlarını örtecek biçimde koydu. Yeniden ağlamaya başlayan Orbe umutsuzca kendi yerine geçirilen adama bakıyordu.

Wexford da, Rogers da yapılı adamlar oldukları için aralarında sıkıştırdıkları Dixon, olduğundan da kısa boylu gösteriyordu. Kapı açılır açılmaz kalabalıktan çıkan sesler yükseldi; "Koku alan av köpeklerinin havlaması gibi" diye düşündü Wexford. Rogers ve Dixon'la birlikte dışarı çıkarlarken polis memuru Brodrick biraz geri çekilerek yol verdi.

El ele tutuşan sekiz polis, kalabalığı geride tutabiliyordu, ama ulumayı engelleyemiyordu. Wexford içerdeyken bez afişle biri küçük bir kız, öbürü oğlan çocuk biçimindeki iki ilan tahtası yeniden ortaya çıkmıştı. Şişko Carl Meeks'in başından geçirdiği tahta koca göbeği yüzünden neredeyse dik açı yapıyordu; öbürünü Joe Hebden takmıştı. Kalabalık, "Pedo dışarı! Pedo dışarı! Pedo dışarı!" diye bağırıyordu.

Wexford ile Rogers, aralarında Dixon'la birlikte bahçe yolundan geçip, bahçe kapısına vardıklarında, polisleri geniş sırtlarından, kenetlenmiş ellerinden iten kalabalık, sonunda engeli aşmayı başardı; tam o sırada Dixon polis arabasına bindirilmişti. Rogers'ın yanına atlayıp Wexford'un bir adım geri çekilmesiyle birlikte sürücü arabayı harekete geçirmişti bile.

Wexford bir an için kendisine saldırmak amacıyla olup olmadıklarını, onlara karşı dövüşmek zorunda kalıp kalmayacağını düşündü, ama kimsenin onunla ilgilenmediğini hemen anladı. Onlar için bir kapı direğinden ya da sokak lambasından farkı yoktu. Brenda Bosworth, Monty Smith, John Keenan ve adını bilmediği öteki insanlar yalnızca polis arabasıyla ilgileniyorlar, kapı kollarını tutmaya çalışıyor, camlara vuruyor, içerdekilere bağırıyorlardı. Fitch'le birlikte iki polis kalabalığı uzaklaştırmaya çalışırken, sürücü arabayı durdurmak zorunda kaldı, Monty Smith, Fitch'in yüzüne yumruk atınca, polis Dempsey zafer dolu bir sesle "Tutuklandın!" diye bağırarak polise saldırı suçuyla onu hemen yakaladı.

Polis arabası yeniden harekete geçerek hızlandı, York Sokağı'na doğru yola koyuldu. Wexford, ortalık yatıştığında Orbe'u alması için bir araba göndereceğini söyleyerek Wendy Brodrick'e evde beklemesini söyledi. Kendisi bir daha Orbe'u görmek iste-

miyordu. Orbe'un yanında olmak moral bozucu bir işti, çünkü o da bir erkekti, kendisi de. Belki bir kadın için daha kolaydı bu. Öte yandan kadınlar anneydiler.

Wexford çimenlerin üstünde yürürken çok sıcak olacağına benzeyen böyle bir günde pardösüsünden kurtulmanın işe yarar bir yolunu bulduğu için seviniyordu. Ortalıkta yalnız Brenda Bosworth, Miroslav Zlatic, Lizzie Cromwell kalmışlardı; Wexford'un yaklaştığını görünce onlar da gittiler; hâlâ kol kolaydılar, Lizzie şişmeye başlanmış göbeğini ileri doğru çıkarmış kıkır kıkır gülüyordu. Wexford Puck Sokağı'ndaki evlerine gittiklerini görünceye dek onları izlemeye karar verdi. Bir tutuklama daha olacağına benzemiyordu. Kimsenin kimseye karşı tanıklık etmeyeceği düşünülse bu insanları mahkemeye vermek boşuna bir iş olurdu.

Geride kalan polisler yanlarında Monty Smith'le birlikte arabalarıyla olay yerini terk ediyorlardı. Wendy Brodrick 16 numaraya girip gözden kaybolmuştu. Wexford omzunun üstünden geriye doğru baktığında yolun girişini kapatan kırmızı-sarı-mavi arabanın evin dışına park ettiğini gördü. "Akıllıca bir hareket değil" diye düşündü, dikkat çekebilirdi; durup endişeyle baktı. Bir şans eseri yeşilliklerin üstünde kimse kalmamıştı, Comcorder kamerallı kadın içeri girip pencereyi kapatmıştı. Wexford kısa bir süre için önünde yürüyen üç kişiyi gözden kaçırdı. Bir çığlık sesi üstüne o yana doğru koşmaya başladı. Brenda Bosworth ile Lizzie Cromwell bedenlerinin yarısı kaldırımda, yarısı yeni çiçek tarhlarının üstünde birbirlerine kenetlenmiş yerde yuvarlanıyorlardı; Lizzie inliyor, kızın bir tutam sarı saçını yakalamış bırakmayan Brenda hırliyordu. Biraz geride ayakta duran Miroslav kollarını göğsünde kavuşturmuş başını sallıyordu.

Pek çok şey Wexford'un kafasında o anda berraklaştı; pek çok giz çözüldü. Brenda'yı kollarından yakalayarak şiş karnını korumak için kıvrılmış yatan Lizzie'nin üstünden çekti. Brenda'nın Wexford'a atmaya çalıştığı tekme etkisiz kaldı; Wexford kadını it-faiyeci kilidi denen biçimde tutarak dövüşe son verdi. Pek bir zarar görmeden serbest kalan Lizzie önce dizlerinin üstünde doğruldu, sonra çömeldi. Dizleri berelenmiş, yüzüne toz toprak buluşmuştu. Miroslav'dan yardım bekliyor olmalıydı ki ayağa kalkmasına yardım etmesi için elini ona doğru uzatmıştı, ama Miroslav 42 numaranın bahçe kapısının önünde duran yeni motosikletle ilgilenir gibi yaparak başka yana bakıyordu.

"Evine git Lizzie" dedi Wexford, hâlâ Brenda'yı tutuyordu. "Beş dakikaya kadar gelip seninle konuşacağım."

Brenda'yı tutuşunu biraz gevşeterek kadını kapısının önüne kadar götürürken Miroslav kuzu kuzu arkalarından geliyordu. Evinin bahçesine girer girmez yüzünü Wexford'a dönen Brenda ağzında tükürük biriktirmeye başladı.

"Sakın yapma" dedi Wexford.

Brenda tükürmekten vazgeçip konuşmaya başladı:

"Beni öyle kısıvrak tutuşun uygunsuz bir saldırıydı. Seni mahkemeye vereceğim."

"Mahkeme benim" dedi Wexford, "onun için çeneni kapatıp içeri gir."

Brenda içeri girdikten sonra kapıyı öyle bir çarptı ki neredeyse ev yerinden sallandı.

Dışarıda kalan ve anlaşılan kendi anahtarı olmayan Miroslav, Lizzie'nin kendine baktığı gibi yardım istercesine Wexford'a baktı. Wexford omuz silkip yürüyüp giderken Miroslav ön pencerenin camlarına vuruyordu. Ezilmiş, kopmuş hercaîmenekşelerle, çuhaçiçekleriyle çiçeklik bir harabeye dönmüştü. Wexford yerden pembe-turuncu bir menekşe alarak yakasına ilıstırdi.

Crownelerin ön kapısı açıldı, yalnızca mandal tutuyordu; Wexford zili çalıp doğru içeri girdiğinde Lizzie'yi, sabunlu su ve küçük bir havluyla dizlerindeki kanı temizleyen annesiyle birlikte buldu. "Bir doktora götürseniz iyi olur" dedi Wexford, "kötü bir şey olduğunu sanmıyorum, ama gene de emin olmak daha iyi."

"Orospu" dedi Debbie Crowne. "Sürtük. Vahşi bir hayvan gibi saldırmış. Onu öldürecekim, gözlerini oyacağım."

"Lizzie'nin yaralarını temizledikten sonra Mrs. Crowne, onunla biraz yalnız konuşmak istiyorum, izin verirsiniz."

Debbie şaşılacak bir biçimde başka bir şey söylemeden odadan çıktı. Wexford kapıyı ardından kapattıysa da elbette anahtar deliğinden dinlemesini engelleyemezdi. Lizzie altdudağını sarkıtmuş, kaşlarını çatmış yan yan Wexford'a bakıyordu.

"Dört aylık gebesin, değil mi Lizzie?" diye söze başladı. Kız başını salladı, kaşları hâlâ çatıktı.

"Baba Miroslav Zlatic değil mi? Onunla Myringham'ın dışında ki o eski evde buluşuyordunuz, baş başa kalabileceğiniz tek yer orasıydı. O yüzden battaniyeyi filan biliyorsun. Biraz önce siz üçünüz eve doğru yürürken Brenda anladı, doğru mu?"

"Nasıl anladığını bilmiyorum" dedi Lizzie saf saf. "Brenda'nın bize bakmadığını düşündüğü bir sırada Miroslav beni elledi; anlaşılan bakıyormuş. O zaman anlamış olmalı. Birden aklını kaçırdı. Bebeğimi düşürecek miyim?"

“Hiç sanmam. Bebekler o kadar kolay düşmez. Bebek doğduğu zaman Miroslav Brenda’yı bırakıp seninle mi evlenecek?”

Lizzie başını salladı. “Dilimizi konuşamıyor ki. Söylediği tek şey, ‘Leezee, Leezee’. Ne yapacağını ben nerden bileyim.”

Wexford, Miroslav’ın her şeyi ayarladığını düşündü. Kim bilir daha kaç genç kızı o ıssız eve götürüp hiç konuşmadan sevişmişti. Kuşkusuz İngilizce öğrenmeye hiçbir zaman niyeti yoktu. “Seninle, Miroslav’la, bebekle ilgili her şeyi öğrendiğimize göre, Sayle’deki o çok beğendiğin evde gerçekten neler olduğunu anlatırsın belki artık bana. O insanların ev işlerini mi yaptın? Onlar için dikiş dikip yemek mi pişirdin?”

Lizzie başını salladı, aşağı doğru bakıyor, dizlerindeki yaraları inceliyor gibi görünüyordu.

“Vicky ile Jerry. Başına gelenleri başkalarına anlatırsan seni bulup cezalandıracaklarını söylediler. Doğru mu?”

Kız gene hafifçe başını salladı. Wexford’un yaptığı tahminlerden, çıkardığı sonuçlardan kızın iyice etkilendiği anlaşılıyordu. Ama Brenda nasıl olmuş da Lizzie ile Miroslav arasındaki ilişkiyi sezmişti? Aynı biçimde, nasıl olmuştu da Wexford hiçbir çaba göstermeden gerçeği anlayıvermişti. Sanki yanlarındaymışçasına, sanki bütün erkekler içinde bir tek o Miroslav’ın dilini konuşuyormuşçasına... Lizzie, Wexford’a bu kez merakla, hatta saygıyla baktı. Masum, saf ve yavaş bir kız olan Lizzie kendi yaşıtlarından farklı olarak başka insanların zekâsına hayranlık duyuyor, saygıyla hayran oluyordu.

“Seni cezalandırmayacaklar Lizzie, bunu yapamazlar. İzin vermem. Onları durdurmak için bana yapabileceğin en büyük yardım anımsayabildiğin her şeyi anlatman olur.”

Lizzie bir şey söylemedi, ama hayran bakışları sürüyordu.

“Küçük bir kız kayıp Lizzie. Sen de biliyorsun, onun için sen de ötekilerle birlikte parka çıktın. Ama belki kızın daha üç yaşında bile olmadığını bilmiyorsundur. Tommy Orbe yapmadı bunu, birisinin uydurduğu bir yalandan başka bir şey değil. Orbe’dan korktukları için uydurdular. Orbe gitti artık, ama küçük kız hâlâ kayıp. Vicky ile Jerry onu kaçırmış olabilirler mi?”

“Ama o ev işi yapamaz ki” dedi Lizzie.

“Doğru. Ama sen de başka şeyler yaptın değil mi?”

“O bana öyle bir şey yapmadı, Miroslav’ın yaptıkları gibi şeyler.”

“Tamam. Bunu anladım. Neden seni bıraktılar?”

“Ben doğru kişi değildim. Söylenen hiçbir şeyi doğru dürüst yapamıyordum. Elektrik süpürgesiyle yerleri süpürebiliyordum,

ama dikiş dikemiyordum, yemek pişiremiyordum. Vicky, 'Sen budalasin, işe yaramazsin' dedi. Sonra beni arabasıyla geri getirdi."

"İşe yaramazsin' derken ne demek istedi, hangi işe yaramamışsın?"

"Bilmiyorum. Söylemediler."

"Söyle bana, neye benziyordu bu kadın."

Wexford lazın, iyi bir gözlemci olmayan herhangi biri gibi "sıradan biri" ya da "yaşlı bir kadın" demesini bekliyordu. Ama yavaş yavaş Lizzie'nin kimi durumlarda Rachel Holmes'tan daha algılayıcı olduğunu fark etmeye başladı. "Saçı yoktu" dedi Lizzie. "Keldi. Peruğu vardı, kocaman gri bir peruk, ama başında peruk yokken de gördüm. Yatak odasında bir askıya asmıştı, kafasında hiç saç yoktu, gördüm."

"Toplantıda ne oldu?"

"Pek bir şey olmadı" dedi Burden. "Southby'nin başkanlık ettiği bir toplantıda bir şey olduğu ne zaman görülmüş ki? Griselda Cooper denen kadın cep telefonlarının dağıtılmasıyla ilgili işe yarayacak birkaç öneri getirdi, ama bizim emniyet müdür yardımcısı hiçbirini kabul etmedi. Bir kurul oluşturdu" –Burden yüzünü buruşturdu– "onun sözleriyle söylüyorum, *aile içi şiddet kurbanları iletişim projesi üstüne düşünüp gözden geçirecek bir kurul*. Tahmin et ne oldu, ben de o kuruldayım."

Wexford güldü. "Myringham'da kuracakları şu küçük birlikten ne haber? Yirmi memur özel eğitim görecekti duyduğum kadarıyla."

"Ben orada yokum" dedi Burden, "Tanrı'ya şükür o iş için rütbem yüksek, ama Karen var, önümüzdeki üç ay onsuz kalacağız. Vicky ile Jerry hakkında yeni bir şeyler var mı?"

"Lizzie Cromwell çok ilginç bir bilgi verdi." Wexford kısaca sabah olanları anlattıktan sonra peruktan söz etti. "Rachel hasta gibi görüldüğünü, öksürdüğünü söylemişti. Nasıl bir hastalık bir kadının kel kalmasına yol açabilir?"

"Kellik hastalığı" dedi Burden duraksamadan.

"Evet, ama öksürük nerde işin içine giriyor? Saçların tümüyle dökülmesine yol açan kemoterapi görmüş olması daha büyük bir olasılık değil mi?"

"Belki, ama bunun ne işe yarayacağını bilmiyorum. Akande'ye ya da Royal Infirmary'ye gidip son haftalarda kimlerin kemoterapi gördüğünü soramazsın ya da sen sorarsın da kimse seni yanıtlamaz."

“Haydi gidip yemek yiyelim Mike. Çabuk olması için kantine gidelim. Sonra gene Devenishlere uğramak istiyorum; istersen sen de gel.”

En üst kattaki kantin, Wexford’un orada işe başlamasından bu yana çok gelişmişti. İlk günlerde kantinde yemek yememek için Wexford ya dışarı çıkar ya da birisini gönderip yiyecek bir şeyler alırdı. O gün menüde risotto vardı.

“Son zamanlarda geleneksel etli, böbrekli turta çıkarmıyorlar” dedi Burden canı çekerek, “farkında mısın?”

“Elbette farkındayım. Benim yememem gerekiyor nasıl olsa.”

Pek de uygulamadığı diyet programından söz edince Wexford’un aklına doktoru ve öbür pratisyen doktorlar geldi. Üstünde bir “tagliatelle”, salata ve küçük bir kremkaramel olan tepsisini taşıyarak Çavuş Vine’in Wendy Brodrick’le birlikte oturduğu masaya doğru gitti.

“Size katılabilir miyim?” Wexford masaya oturunca Çavuş’a düşüncesini açtı. “Doktorlardan bir şey öğrenebileceğini pek sanmıyorum, Berry, ama küçük bir çocuğun yaşamı söz konusu olunca belki işe yarayabilir.”

“Denerim efendim. Laboratuvarın raporunu görüp görmediğinizi bilmiyorum, ama Devenishlerin garajındaki merdiveni incelemelerinin sonucunda, değil üstüne tırmanmak, yerinden bile kaldırılmadığı görülüyor.”

“Nasıl bu kadar emin olabiliyorlar?” diye sordu Wendy Brodrick.

“Plastik bir ambalaj içinde satın alınmış yepyeni metal bir merdiven. Devenish naylonu çıkarıp merdiveni yerde bırakmış. Tozda bıraktığı iz görülüyor, yerinden kaldırılmadığı kesin. Kenarlarında ve en üst basamağında yalnızca Devenish’in parmak izleri var.”

“Kesinlikle. O merdiven kullanılmamış, ama bir başkası kullanılmış olabilir.”

“Nasıl, standart bir salon arabasıyla mı getirdiler? Kesinlikle olamaz. Moira Wingrave’den başka bir şeyler daha öğrenebilir miyiz bakalım?” Wexford risotto olduğunu tahmin ettiği vıcık vıcık yeşil bir şey yiyen Wendy Brodrick’e döndü. “Orbe’la ne yaptın?”

“Küçük bir çanta hazırladım, bir fincan çay yaptım, ortalıkta kimse kalmayınca evden ayrıldık. Mr. Southby onu Myringham’a götürmemi söyledi.”

“Orada kalabileceği bir yer var mıymış?”

“Banyolu, bir odaları varmış. Hücreye atmak haksızlık olurdu, değil mi efendim? Ne de olsa topluma karşı borcunu ödemiş biri.”

Wexford, Vine’in homurdanmasını, Burden’in çıkardığı “Hıh” sesini duymazdan geldi.

“Bu ülkedeki hüküm giymiş 110 000 pedofilin arasına o da katıldı. Ne de olsa bunların yalnızca yüzde dördü hapiste. Üstünde düşünmeye değmez değil mi? Onun için çoğu zaman biz de düşünmüyoruz. Peki ne yaptın? Orbe’u buraya getirip emirleri mi bekledin?”

“Arkadan dolanıp geldim. Orbe arabadan inmek zorunda bile kalmadı. Mr. Southby tam o sırada toplantıdan çıkıyordu, Myringham’a götürmemi söyledi. Aslında, efendim, elimden geldiğince çabuk ondan kurtulmamı söyledi.”

Wexford başını salladı. Tam Southby’ye göre bir davranıştı; sorumluluğu başından atan bir uzman. Aile içi şiddet konusunu bir kurula devrediyor, bir çocuk katilini on beş kilometre öteye gönderiyor. “Onu buraya getirirken seni gören oldu mu?” diye sordu.

“Kimsenin görmediğinden eminim. Çok dikkatli davrandım. Ortalık iyice boşalmıştı. Orbe arkada oturuyordu. Muriel Campden’da yaşayanların dışında onu tanıyan pek çıkmaz değil mi efendim?”

Tracy Miller’e kayıp bebekten söz etmesi o zaman çok masum bir davranış gibi gelmişti. Ama daha sonra, akşam yatağa yatıp gözüne uyku girmeyince Moira Wingrave’de suçluluk duygusu başladı. Vicdanının sızlaması, başına iğneler saplanıyor gibi olması tüm sabah boyunca sürdü, pencereden bakıp Stephen Devenish’i araba yolunun kapısını açarken görünce daha da keskinleşti. O yüzden iki polisin kapıya doğru yaklaştığını fark edince her şeyi bildiklerinden iyice emin oldu; sitem edeceklerdi ya da daha kötü bir şey olacaktı. Hâlâ ne televizyonda ne de sabah gazeteslerinde kaçırma olayıyla ilgili bir şey vardı.

Çaresiz kapıyı açacaktı. İriyari polisi tanıyordu, ötekini hiç görmemişti, ama zarif giysisine, koyu yeşil ipek kravatına karşın onun da bir dedektif olduğunu tahmin etti. “Bendim, ben yaptım, ben *söyledim*” dememek için kendini güç tutuyordu.

Ama bununla ilgileniyor gibi değillerdi. Tek istedikleri şey sabaha karşı saat ikide Devenishlerin araba yolundan çıkarken gördüğü otomobil hakkında konuşmasıydı; ama o her şeyi zaten anlatmıştı ya da anlattığını sanıyordu. Çuval gibi pantolonu belki de kuru temizleme isteyen gri takım elbisesiyle öteki gibi şık olma-

yan iriyarı polis, gözlerini kapatarak gördüğü arabayı canlandırmasını, ne renk olduğunu, markasını, kullanan kişinin nasıl biri olduğunu anımsamaya çalışmasını söyledi.

Moira polislerin yanında gözlerini kapatmaktan huzursuz oldu. İnsan gerçekten etkileniyordu. O polisleri görmediği zaman, onlar Moira'yı daha çok görüyor gibiydiler. Sanki giysilerini çıkarmak gibiydi. Gözlerini sımsıkı kapatan Moira kızardı. Üstünde siyah noktalar yüzen bir kırmızılık dışında bir şey göremiyordu, ama birden, gözünün önünde canlandırmaya çalıştığı sahnede otomobil belirmediyse bile iki şeyi *anımsadı*.

“Bir an için kapı direğine çarpacağımı sandım” dedi. “Az kalsın pencereyi açıp dikkat etmesi için bağıracaktım. Kocam uyumuyor olsa bağıracaktım.”

“Öyleyse onun bir yabancı, izinsiz giren biri olduğunu düşünmediniz” dedi yeşil ipek kravatlı polis. “Onun orada bulunmaması gereken biri olabileceği aklınıza gelmedi.”

“Bilmiyorum. Yabancı bir araba olduğunun farkındaydım. Yani bir dostlarının ziyaretine gelmiş olabileceğini düşündüm. Çok arkadaşları varmış gibi.”

Uzun boylu olanı başını salladı. “Öteki şey ne?”

“Hangi öteki şey?”

“Aklınıza gelen öteki şey. İki şeyi anımsadığınızı söylediniz.”

“Dediğim gibi, bir dostları olduğunu düşündüm.”

Yeşil kravatlı, “Otomobilde kim vardı?” dedi.

“Yalnız sürücü. Öyle sanıyorum. Arabanın arkasını göremiyordum.”

“Sürücü kadın mıydı, erkek mi?”

Moira gene göz kapama yöntemini denedi. Bu kez daha kolay, daha az utanç verici oldu. Gözünün önünde gerçekten bir resim belirdi. Böyle bir şeyin olabileceğine inanmazdı. Belki de rahatlamıştı artık. Ama kadın mıydı, erkek mi? Yalnızca dış çizgileri seçilebilen yüz­süz bir kafa. “Bilmiyorum” dedi, “gerçekten bilemiyorum. Erkek olduğunu sanıyorum, ama kadın da olabilir.”

“Otomobilde bir merdiven var mıydı Mrs. Wingrave? Bir merdiveni yerleştirebilmek için ya bir pencereyi ya da bagaj kapağını açık bırakmak gerekir. Böyle bir şey gördünüz mü?”

Moira başını salladı. “Bebek arka koltukta değil miydi? Merdiven için yer olamaz.”

“Yani arka koltukta bebeği gördünüz mü?”

“Bilmiyorum.” Moira sinirlenir gibi olmuştu. “Bebeğin arka koltukta olduğunu *siz* söylediniz, öyleyse oradaydı.”

Yolun karşısına geçip araba yolunda aşağı doğru sarkan ağaç dallarının altında yürüdüler. Stephen Devenish kapıyı açtı, içeri girmeleri için kenara çekilirken kayıp çocuğuyla ilgili yeni bir haber olup olmadığını sordu.

“Birkaç ipucunu değerlendiriyoruz” dedi Burden.

Acılı bir baba için sözlerinin ne kadar yetersiz olduğunu biliyordu, ama başka ne diyebilirdi ki? En azından doğru söylüyordu. O da, Wexford da, Stephen Devenish’in üzüntüsünün, Rosemary Holmes’un kızının ortadan yok olduğunu öğrendiğinde duyduğu üzüntüye göre çok daha az olduğunu düşünüyorlardı. Crownelar bile, benzer bir durumdayken, kendilerini, karısının üstünde küçük bir örtüyle deri kaplı kanepede yattığı çalışma odasına götüren bu kibar adamdan daha çok panik sınırına yaklaşmışlardı. Böylesine erkeksi, bir bakıma böyle sert görünüşlü bir odada bir kadının rahat edemeyeceğini düşündü Wexford, ama anlaşılan Fay Devenish rahatlamak, dinlenmek için burayı seçmişti.

“Sevgilim” dedi Stephen Devenish yumuşak bir sesle, “bugün öğleden sonra Başmüfettiş Wexford’u bekliyorduk, değil mi?” Burden’a döndü. “Adınız lütfen?”

“Müfettiş Burden.”

“Memnun oldum. Size baskı yapmak istemeyiz, ama doğal olarak çok endişeliyiz.”

Kanepedeki kadın hasta gibiydi. Yüzü solgundu, üstündeki battaniyeye karşı titriyordu. Battaniyeyi çenesine kadar çekerek oturmaya çalıştı. Örtüyü kenarından sımsıkı tutan küçük elleri, kafesinin parmaklıklarına tutunan bir maymunun acınası elleri gibiydi.

“Oturmaya çalışmayın Mrs. Devenish” dedi Wexford. “Dinlenmeniz iyi olur. Doktorunuza görüldünüz mü?” Son günlerde sanki önüne gelene tıbbî yardım alması için öğüt veriyor gibiydi.

Mrs. Devenish önce “hayır”, sonra “evet” dercesine başını salladı.

“Elbette doktor seni gördü sevgilim” diyen Stephen Devenish karısının gri parmaklarını usulca açıp battaniyenin üstüne bıraktı. “Rahatlamaya çalış, şimdi daha iyi.” Yanağını okşadı, alına düşen bir tutam saç geriye doğru çekti. “Başmüfettiş’e benim söyleyeceklerimden başka söyleyecek bir şeyin yok nasıl olsa.”

Wexford başıyla onayladı. “Mr. Devenish, Sanchia’yı kaçıran kişinin onun odasına tırmanmak için sizin merdiveninizi kullanmış olması olanaksız. Kadın ya da erkek her kimse merdiveni yanında getirmiş de olamaz. Yaptığımız araştırmalar Sanchia’nın

odasına dışarıdan girilmiş olmasının aynı derecede olanaksız olduğunu gösterdi. Onu her kim kaçırdıysa içerideydi. Şimdi, içeriye zorla girildiğini gösteren hiçbir iz yok. Sizden başka kimde bu evin anahtarları var?"

"Hiç kimsede" dedi Stephen Devenish.

Kadının halinden çok etkilendiği için gözlerini Fay Devenish'ten ayırmakta zorlanan Burden, "Bir temizlikçi efendim ya da bir bahçıvan filan?"

"Bahçıvan hiçbir zaman evden içeri girmez. Ev işlerini karım kendisi yapar." Yüzlerindeki şaşkınlık ifadesi öylesine belirgindi ki Stephen kendini savunurcasına, "Bir mesleği olmadığı için ev işlerini kendisi üstlendi. Hoşuna gidiyor; hiçbir zaman yardım istemedi" dedi.

"Kendini savunuyor" diye düşündü Wexford. Hem, Tanrı aşkına, kendi *mesleği* neydi ki? Bir havayolları şirketinin genel yöneticisi ya da öyle bir şey.

"Ya oğullarınız?"

Bir kapı açıldı, kapandı, sanki sırada bekliyorlarmış gibi iki çocuk odaya girdiler. Odada kimsenin görmek istemeyeceği bir şeyle karşılaşmayı bekliyorlarmışçasına kapının önünde ürkek ürkek durdular. Daha küçük olan Robert annesine baktı, hemen gözlerini kaçırdı. Yetişkin bir erkek kadar uzun boylu, ama yumuşak, çocuksu yüzlü ağabeyi Edward, Stephen Devenish'e bakarak beklenmedik bir biçimde ellerini yumruk yaptı. "Sanki ona vuracak" diye düşündü Wexford. Daha doğrusu bir iki yıl daha zaman tanıyıp sonra vuracaktı.

Ama Stephen çocuklara sevecen bakışlarla bakıyordu. Yanlarına giderek ellerini iki oğlunun omuzlarına koydu. "Hayır, anahtarları yok" dedi. "Büyüdüler ama, henüz kapının anahtarını taşıyacak kadar değil, öyle değil mi çocuklar?"

Fay Devenish ilk kez ağzını açtı. Düşüğü zaman ağzını yaraladığı için peltek peltek konuşuyor olmalıydı, Wexford güçlkle konuştuğunu fark etti. "Komşularımızdan biri onları okuldan aldı, arka kapıdan içeri girdiler. Gündüzleri arka kapıyı kilitlemeyiz."

"Ama akşam kilitliyorsunuz değil mi?"

"Elbette, her zaman" dedi herhangi bir kuşkuya yol açmaktan korkarcasına normalin dışında bir vurgulamayla.

Çocuklar babalarının kolları altından ustaca kurtulup odalarına çekildiler. Stephen Devenish yakınırçasına, "Ne kadar çabuk büyüyorlar" dedi.

Fay Devenish başını yasladığı yastığa yüzünü kapattı. Kocası

battaniyeyi omuzlarına kadar çekip, polislere dönerek, “Artık karımın dinlenmesini istiyorum” dedi, “konuşmayı oturma odasında sürdürelim.”

Hasta olabiliirdi, ama Fay Devenish yüksek standardını korumayı beceriyordu. Güzel odanın tozu alınmış, eşyalar cilalanmıştı; vazolarda taze çiçekler vardı. Büyük Çin vazosundaki eflatun ve beyaz leylakların kokusu odayı doldurmuştu. Küçük kızı kaybolmuştu ama, o, çiçekleri yerleştirebiliyor, gümüşleri parlatabiliyor, yastıkları kabartabiliyordu.

“Buyrun oturun” dedi Stephen. “Size çay ikram etmek isterdim, ama gördüğünüz gibi karım hazırlayabilecek durumda değil.”

“Sen yapamaz mısın?” Wexford bunu yüksek sesle söylemedi elbette. “Sanırım bizi bu odaya bir zamanlar evinizin anahtarını verdiğiniz birinden söz etmek için getirdiniz. Yanılıyor muyum?”

“Doğru. Ama biraz kendimi şey hissediyorum –daha önce söylemeliydim.”

“Bize verdiğiniz dostlar, akrabalar listesinde adı yoktu mu, demek istiyorsunuz?”

Stephen bunu önemsiz gibi göstermek için hafif, aldırılmaz bir kahkaha attı. “İtiraf etmeliyim, değil mi? Karımın bir arkadaşı, bu kadın, açıkçası, dürüst olmak gerekirse, ona dayanamıyorum. Eskiden arkadaşydı, demek daha doğru, ama birkaç talihsiz olaydan sonra –daha fazla bir şey söylemememe gerek olduğunu sanmıyorum– ben...”

“Yasakladınız mı Mr. Devenish?”

“Yok canım.” Stephen ilk kez sinirlenme belirtileri gösteriyordu. “Onun arkadaşlık etmek için, hele ortada çocuklar varken, uygun biri olmadığına karımı inandırdığımı söyleyecektim. O zaman yalnızca oğlanlar vardı, ama gene de...”

“Adı nedir?” diye sordu Burden.

Bu kadar ileri gittiğine göre Stephen söylemek zorundaydı. “Miss. Andrews, Jane Andrews. Brighton’da yaşıyor. Adresini bilmiyorum, ama telefon rehberinde vardır. Yıllar önce, Robert daha üç yaşındayken gelip bir süre burada kaldı; biz tatile gidecektik, o da eve bakacaktı. Karımın fikriydi elbette. O zamanlar bir kedi vardı, kediye de bakacaktı. Bunun hemen ardından onunla artık görüşmememiz gerektiği konusunda karım da benimle aynı fikirde oldu. Anahtarı geri istedim, verdi elbette, ama bir tane yaptırmamış olduğu anlamına gelmez, değil mi?”

Wexford başıyla onayladı. Jane Andrews’u görecekti, izini sürecekti, ama Stephen’in sözlerini paranoya olarak yorumladı. Ada-

ma yeni bir gözle bakmaya başladı. Yaşamla uyum sağlayabilmiş normal bir insan arkadaşının evinin anahtarını yaptırmış olabileceğinden kuşkulandır mıydı ?

Birden konuyu değiştirdi. “Yeni bir tehdit mektubu daha aldınız herhalde, aldınız mı Mr. Devenish ?”

“Yo, hayır. Alsam size söyledim.”

“Daha önce söylemediniz, efendim.”

“Bu kadar önemli olduğunu anlamamıştım” dedi Stephen.

“Umarım artık anlıyorsunuzdur” diye araya girdi Burden. “Bir düşmanınız olduğu anlamına geliyor, öyle değil mi ? Mektupları yazan kişi Sanchia’yı kaçırmış olabilir mi sizce ? Aileniz yoluyla sizden intikam alacağını yazdığı oldu mu ?”

“Birkaçında karımı dul, çocuklarımı öksüz bırakmakla tehdit ediliyordum; bunu, ailem yoluyla intikam almak sayıyorsanız. *Onlara* zarar vermekten hiç söz edilmedi.”

“Olağandışı bir terminoloji” diye düşünüyordu Wexford, Stephen Devenish onları kapıya kadar geçirirken. Tümcelerinin çoğu İncil’e ilişkin çağrışımlar yapıyordu; bir mezmurdan alınmış gibiydiler. Cehennemi anlatan kötü, acımasız ilahîlerden biri ve tüm kabile kılıçtan geçirilir. Wexford uzaklardan bir guguklu saat sesi işitti, gugukkuşu beş kez öttü.

On ikinci bölüm

Yöredeki sokakların hepsi adını geometrik şekillerden alıyordu; Oval, Pyramid, Rectangle, Rhombus. Çiçek adlarından, kız adlarından, savaş adlarından daha garip geliyordu insana. Nedenini kimse bilmiyordu; sokaklar yüz yıl öncesinde yapılıp adlandırıldıkları için öğrenmenin yolu da yoktu. Pyramid Sokağı'nın ne Mısır'la, ne dağ tepeleriyle ne de kral mezarlarıyla bir ilgisi vardı. Öbürleri gibi o da, tebeşir ocağında çalışan işçiler için yapılmış küçük, yoksul evlerin bulunduğu, bahçeleri, ağaçları olmayan, yoksul bir sokaktı.

İngiltere'nin bütün taşra kentlerinde benzer arka sokaklar vardır, ama turist rehberlerinde, kartpostallarda fotoğraflarını bulamazsınız elbette. Stowerton'a giden tek yönlü yolun üstündeki bu sokak bir göbeği alışveriş bölgesinin girişine bağlıyordu. Sabahın erken saatlerinden geceyarısına kadar mal taşıyan büyük kamyonlar gidip geliyorlardı. Orada yaşayanların istememelerine karşın trafik akışını kolaylaştırmak için karanlık saatlerde sokak pırıl pırıl aydınlatılıyordu, ama güneşli bir mayıs gününün bu öğlen saatlerinde hiçbir ışık yanmıyordu elbette.

Trevor Ferry'nin yaşadığı evin tipi, büyüklüğü Rosemary Holmes'un eviyle tıpatıp benzeşiyordu, yalnızca iki sokak ötedeydi, ama aralarında dağlar kadar fark vardı. Rosemary on yıl kadar önce taşınır taşınmaz ev için bir şeyler yapmaya başlamış olmalıydı; bu iyileştirme uğraşını hâlâ sürdürüyordu. Onun evi rahatı, neredeyse lüks denebilirdi, kitaplar, çiçekler, küçük bir müzik seti vardı; Rosemary elindeki kısıtlı alanı en iyi biçimde değerlendirmişti. Burden, Trevor Ferry'nin evine girer girmez, pazar akşamı karısıyla birlikte izlediği *Kim Korkar Hain Kurttan* filminin açılış tümcesini kendi kendine tekrarladı: "Ne berbat bir yer!"

Ferry'nin Burden'a söylediğine göre bir yıla yakın bir zamandır orada yaşıyor olmasına karşın oturma odası hâlâ önceki evinden getirdiği eşyaların kutularıyla, kolileriyle doluydu. Ahşap kollu bir kanepe, iki şömine başı koltuğu, portatif masa, bambu taburelerden oluşan birkaç parça eşya sanki yalnızca televizyonun en iyi biçimde görülmesini sağlamak amacıyla yerleştirilmişti. Öğleden sonra saat ikide Ferry televizyon izliyordu. İzlediği ne uluslararası önemi olan bir spor olayıydı, ne politikayla ilgili bir programdı, hatta bir yarışma programı bile değildi; neşeli genç bir kadın kruvasan hamurunun nasıl hazırlanıp pişirileceğini anlatıyordu. Ferry kasvetli yüzü, sürekli yorgun görünüşü, her zaman sıkkan oluşuyla uzun zamandır işsiz birinin özelliklerini yansıtıyordu.

"Seaward Havayolları'nın, 'Senden vazgeçmek zorundayız' dediği günden beri işsizim" dedi. "Hoş bir ifade değil mi? 'Senden vazgeçmek zorundayız.' Sanki bırakmaları için ben yalvarmışım gibi. Bu iki yıl kadar önceydi, o zamanlar kaç işe başvurduğum biliyor musunuz? Üç yüz. Tam bir rakam söylemek gerekirse üç yüz yirmi bir."

"Öyleyse Stephen Devenish'ten hoşlanmanız için hiçbir neden yok."

Burden tam televizyonu kapatmasını söyleyecekken Ferry kendiliğinden kapattı. Kısa boylu, kilolu bir adamdı; sürekli siyah bir içen, abur cuburla karnını doyuran insanların sağlıksız yağlarını taşıyordu üstünde. Yüzü solgun ve şişti; kelleşmeye başlayan bir erkeğin pek de akılcı olmayan hilesine başvurmuş, yandaki saçları uzatarak başının kel olan bölgesinin üstüne doğru tarayıp gizlemeye çalışmıştı. Kahverengi gözleri donuktu, beyazı kanlanmıştı. Burden adamın ne yanıt vereceğini bildiğini sanıyordu, onun için Ferry, "Neden? Gene ne yaptı?" diye sorunca şaşırıldı.

Burden duraksadı. "Ne gibi bir şey yapmış olabileceğini düşünüyorsunuz Mr. Ferry?"

"Kime çelme taktı?" demek istemiştin. Ya da kime kazık attı, kim tepesinin tasını attırdı?"

"Onu hoş bir insan olarak görmüyorsunuz anlaşılan?"

"Hoş olabilir."

"Kadınlara karşı mı?"

"Seks düşkünü" diye adlandırılan kişilerden değil. Hakkını veremiyim, karısına bağlı birisidir. İçinde az da olsa bir iyilik kıvrıntısı bulunduğunu düşünüyorum. Size ne yaptığını sordum."

"Biliyorum Mr. Ferry" dedi Burden, kendisiyle böyle konuşmasına izin veremezdi. "İşittim. Sorun onun ne yaptığı değil, ona ne

yapıldığı.” Kayıp bebekten Ferry’ye ya da herhangi birine söz etmek için daha erkendi. “Birisi ona tehdit mektupları gönderiyor. İmzasız mektuplar.”

“Şaka ediyorsunuz” dedi Ferry, Burden oraya geldiğinden bu yana ilk kez böylesine mutlu görünüyordu. “Neyle tehdit ediliyor?”

Burden yanıtlamadı. “Küçük bir kızı var. Üç yaşına gelmek üzere. Onu hiç gördünüz mü?” Ferry’nin yüzündeki ifadeden, ilgisiz davranmasından onun Devenishlerin çocuğunun kaçırılmasıyla bir ilgisi olmadığını hemen anladı.

“Karısı bir kez Kingsmarkham ofisine getirmişti –şirketin bir orada, bir Gatwick’te, bir de Brighton’da ofisleri var. Ben de oradaydım. Çocukları çok sevdiğimi söyleyemem, hele bebeklere gelince...”

“Sanırım işsizlik sigortasından yararlanıyorsunuzdur Mr. Ferry?”

“Evet, yararlanıyorum, eğer bu polisi ilgilendiriyorsa. Yerini yaşlılık sigortasına bırakıncaya kadar da yararlanacağı benziyorum. İyi ki karımın bir işi var.” Ferry’nin sesi alaycılığın keskin kenarında dolaşıyordu. “İyi ki küçük çocuklarımız yok, *küçük kızlarımız* yok. Devenish ‘benden vazgeçmek zorunda kalınca’ karım yeniden öğretmenliğe başladı. Elbette isteyerek değil. Kingsbrook Valley’de işsiz güçsüz keyif çatmak varken kim ister ki? Üstelik özel sektörde çalışmak zorunda, bu da daha az para anlamına geliyor.”

“Mr. Devenish’in kötü davrandığı ya da tepesinin tasını attıran insanlardan söz ettiniz. Bu insanların adını verebilir misiniz?”

Ferry haşın bir kahkaha attı. “Sayıları öyle kabarık ki. ‘İlişki kurduğu herkes’ demek daha kolay olur.”

Jane Andrews alışverişe çıkmıştı, ama geveze, ağzına geldiği gibi konuşan bir kadın olan annesi evdeydi; on dakika içinde Wexford’a, yetmiş iki yaşında bir dul olduğunu, kırk yıldır Victoria dönemine ait bu villada yaşadığını (orada ölmeyi amaçladığını); Jane ile Louise adında iki kızı olduğunu, Louise’in de dul kaldığını, Jane’in iki kez evlenip boşandığını ölümcül bir hastalığın belirtilerinden söz edercesine anlattı Mrs. Probyn.

“Kızlarımın mutlu yaşamları olmadı, Müfettiş. Zavallı Jane işinin gerekleri için evlilik mutluluğunu feda eden, iş kadını dedikleri tiplerden biri. PR işinde çalışıyor. Ölen kocam ‘nispî temsil’ anlamına geldiğini söylerdi, ama şu günlerde, her ne demekse, ‘halkla ilişkiler’ anlamına geliyor.”

“Hep sizinle mi yaşadı?”

“Çok şükür ‘hayır’. Bir evden başka bir eve, bir kocadan başka bir kocaya geçti. Ama kocam ölünce –sanırım aklî dengesini kaybetmişti, zavallı adam– ardında garip bir vasiyetname bıraktı.” Mrs. Probyn, dinleyicilerin önünde gizemli, gerilimli bir öykü anlatan geleneksel öykü anlatıcılar gibi söylüyordu bunları. Kısa bir süre dramatik bir biçimde sustu, sonra anlatmayı sürdürdü: “Kızım Louise zengin bir kadın. Kocasını ona iyi bir miras bıraktı. En azından çalışmak zorunda değil. Tek şanssızlığı –kocasının ölümü dışında elbette– çocuklarının olmayışı diyebilirim. Ben öyle düşünüyorum. Lafı uzattım. Kocam oldukça mantıklı bir biçimde ona bir şey bırakmasının gerekli olmadığını düşündü; aynı şeyi zavallı Jane için de düşünebilirdi elbette, bana sorarsanız başına gelenler hep kendi hatasıydı. Ama, ne yazık ki, hayır. Vasiyetine göre bu ev, kırk yıldır benim olan bu ev, Jane’e kaldı, bana ölünceye kadar kullanma hakkı verildi. Başka bir deyişle ben ölene dek burada oturabilirim, ama ev Jane’in malı. Nasıl? Buna ne diyorsunuz?”

Wexford’un düşüncesini söylemeye niyeti yoktu; kendisi Jane Andrews’un yerinde olsa küçük bir apartmanda oturmayı bu çenesi düşük papağanla oturmaya yeğlerdi. Eve birisinin gelmesiyle uyduruk bir yanıt vermekten kurtuldu.

Girenin bir erkek olduğunu sandı önce, birkaç saniye sürdü bu. Kalkık burnu, dolgun dudakları, oldukça uzun boyu, düz göğüsleriyle kadınımsı görünümlü bir erkek. Sonra ellerini gördü, âdemelmasının olmadığını fark etti. Jane Andrews önce annesiyle konuştu, sonra elini Wexford’a uzatarak, “Merhaba” dedi. Derinden gelen sert bir sesi vardı. Üstündekilerin ortalama bir kadının giydiklerinden daha çok erkek giysisine benzediği söylenemezdi; blucin, beyaz gömlek, spor ayakkabılar üniforma gibi olmuştu artık. Saçları da modaya uygun olarak kısacık kesilmişti. Wexford’un yanılışı sona erdi.

Otuz yaşlarında gösteriyordu; incecik, güzel bir kadındı. Makyaj yapsa daha güzelleşecekti kuşkusuz, çünkü cildi kötüydü, yanaklarında çiçek bozuğu gibi sivilce izleri vardı. İki ağır alışveriş torbasıyla yokuş çıkarken harcadığı çabadan yüzü al al parlıyordu. Torbaları yere bırakıp oturdu, bir koltuğa yığıldı. Wexford kendini tanıttıktan sonra Fay Devenish’le arkadaşlığını sordu. Woodland Lodge’un bir anahtarının hâlâ onda olduğunu düşündüğünü söyledi. Genç kadın yanıtlamadan önce annesinden onları yalnız bırakmasını istedi.

“Onun kendi oturma odası var” dedi annesi gücenmiş bir havayla odadan çıkarken. “Ve burası orası değil. Bu ev iki kadının o

kadar sık karşılaşmadan yaşayabilecekleri kadar büyük bir ev.” Sözlerindeki sertliği yumuşatmak istercesine gülümsedi. “Kötü biri olduğumu düşünüyor olmalısınız. Kusura bakmayın. Buraya taşındığım için asıl suçlanması gereken benim. Oturduğum yerde kalmalıydım ya da kardeşimin birlikte yaşama önerisini kabul etmeliydim. Evi uzakta değil.”

Yapacak hiçbir yorumu bulunmayan Wexford sustu.

“Fay’le ilgili ne sormak istemiştiniz?”

“Arkadaşınız olup olmadığını sormuştum.”

“Bir zamanlar arkadaşlık” dedi, “ama artık değiliz.”

“Kavga mı ettiniz?”

“İkimiz arasında bir kavga olmadı, bunu soruyorsanız.”

“Öyleyse sizinle kocası arasında oldu...”

“Şöyle söyleyeyim. O karısının arkadaşları olmasından hoşlanmıyor. Benimle görüşmeyi kesmesini istedi –ilişki kurmasını da. Kıskanç. Kendi çocuklarından bile kıskanıyor. Bütün söyleyebileceğim bu kadar.”

Kadının yinelediği sözcüğün hiçbir polis farkına varmayabilirdi. “Nasıl bir kıskançlık? Çocuklarından hoşlanmadığını mı söylemek istiyorsunuz? Ya küçük kız?” Wexford bilinçli olarak şimdiki zamanı kullanıyordu. “Ondan hoşlanmıyor mu?”

“Hoşlanmakla ilgili bir şey söylediğimi sannuyorum. Kıskanç olduğunu söyledim. Sanchia’yı hiç görmedim. Yalnızca varlığından haberim var. Oğlanları görmeyeli yıllar oldu.”

Wexford, kadının ağzından kaçırıldığı şeyin farkında olmadığını anlamıştı. Düşünceli düşünceli yüzüne baktı. “Anahtara ne oldu Miss Andrews?”

“Ne anahtarı?”

“Kedilerine bakmak için evlerinde kaldığınızda verdikleri anahtar.”

“Bu uzun yıllar önceydi.”

“Yedi yıl önce.” Wexford dikkatle kadının yüzüne bakıyordu; sol gözünün kenarındaki küçük bir kas seğirmeye başlamıştı. Küçük bir seğirmeydi, ama kadın elini kaldırıp durdurmak için bir parmağını üstüne bastırdı. “Anahtarın kopyasını yaptırmak için bir nedeniniz var mıydı?”

Hemen, “Bu dürüst bir davranış olmazdı” diye öfkeyle karşılık verdi. “Ben dürüst bir insanım. Devenishler hakkında daha çok konuşmak istemiyorum, onun için, izin verirsiniz...”

“Arabanız var mı Miss Andrews?”

“Elbette var” dedi.

Sesinde öfkenin dışında başka şeyler de vardı. Sinirli miydi? Polisin sorguladığı çok insan sinirli olurdu. Suçlu da olsalar suçsuz da endişelenirlerdi. Karşısındaki kadının gecenin bir saatinde arabasına atlayıp Ploughman's Lane'e gittiğini, Woodland Lodge'un önünde park ettiğini, eve girip üst kata çıktığını, daha önce görmediği bir çocuğu, ağlamasına yol açmadan yatağından kaldırdığını gözünün önünde canlandırmaya çalıştı –çalıştı, ama başaramadı. Gene de garip bir durum vardı...

"Miss Andrews" dedi, "kafamı kurcalayan bir şey olduğunu söylemek zorundayım." Saatine baktı. "Sizi on beş dakikadır sorguluyorum, bana nedenini bile sormadınız; buraya neden geldiğimi de sormadınız. Bunu oldukça garip buluyorum, siz de öyle bulmuyor musunuz?"

Hiç duraksamadan hemen yanıt verdi: "Sormama gerek yok. Devenishlerin bebeği kaybolduğu, Sanchia kaybolduğu için geldiniz."

"Peki bunu nerden biliyorsunuz?"

"Gazetelerden, televizyondan."

"Haber oralara yansımadı. Ayrıca, Mrs. Devenish'le yedi yıldır görüşmediyseniz bebeğin adının Sanchia olduğunu nasıl biliyorsunuz?"

Gözünün üstündeki kas yeniden seğirmeye başladı. Genç kadın gözlerini bir an için kapattı, sonra açtı, dosdoğru Wexford'un yüzüne baktı. "Sıradan bir toplumsal ilişki içinde, kimse kimse'nin yüzüne böyle bakmaz" diye düşündü Wexford.

"Evet, Miss Andrews?"

"Fay söyledi elbette. Telefonda söyledi."

"Öyleyse, söylediklerinizin tersine, onunla görüşmeyi sürdürüyordunuz, öyle mi?"

Jane Andrews ellerini kucağında kenetlemişti. "Stephen bilmiyor ama, biz birbirimizi telefonla arıyoruz. Bir zamanlar bana *her şeyi* anlatırdı. Stephen bundan nefret ederdi. Karısına benim lezbiyen olduğumu –ona göz koyduğumu söyledi. Aptalca ya da yanlış olmasa gülünç denebilirdi buna. Ben *evlendim*, üstelik iki kez evlendim. Lezbiyen olsam evlenir miydim dersiniz?"

Bütün konuşmaları boyunca olduğundan çok daha fazla canlanmıştı. Solgun yüzüne renk gelmişti, gözleri yaşla doluymuşçasına pırl pırl parlıyordu.

Wexford eve dönerken Ploughman's Lane'de durdu. Evlerin birbirine en az on beş metre uzak olduğu bir yörede bitişiklikten sözedilebilirse Sylvia'nın Neil ve oğullarıyla birlikte taşınmadan önce

oturduğu ev Woodland Lodge'un bitişiğindeki üçüncü evdi. Hiçbir özenti taşımayan usta işi kesme taşları, tepede üçgen biçiminde biten yan duvarları, ağaçların iyice düşünülerek yerlerinin belirlendiği yalın bahçesiyle çevresindeki evlerin en küçüklerinden biri olan bu rahat evi Wexford her zaman çok sevmiştir. Satın alanlar iki arabalık bir garajla cam bir veranda eklemişlerdi. "Planlamadan izin vermişler anlaşılan" diye düşündü Wexford, eski yalınlığının, açıklığının gitmiş olmasına üzülerken. Kimse bahçedeki ağaçların güzelliğini, kökünden kesmenin dışında, bozamazdı. Bakır renkli kayın ağaçları mayıs ayının en güzel altın kırmızısı rengine bürünmüşlerdi, atkestaneleri çiçeğe durmuştu, meşeler kehribar rengi-yeşil yapraklarını vermek üzereydiler. Laburnum diye adlandırılmıştı ev, hâlâ da aynı adı taşıyordu. Adını aldığı laburnum denen sarısalımlar tomurcuklarla doluydu; sarı çiçeklerini birkaç güne kalmaz açardı. Sylvia'nın üç yaşındayken büyükannesinin bahçesinde yere düşen tohumlardan birini yiyip hastaneye kaldırıldığı günden bu yana Wexford laburnumları hiç sevmezdi.

Böyle bir durumda anababaların neredeyse daha en baştan çocuklarının yazgısını, geleceğini bildiklerini düşündü Wexford. Kısa bir süre içinde Dora ile kendisine Sylvia'nın midesini yıkadıklarını, iyi olduğunu, daha da iyiye gideceğini söylemişlerdi. Devenishler kızlarının yerini, durumunu, akıl sağlığının nasıl olduğunu, hatta yaşayıp yaşamadığını bile bilmiyorlardı.

Woodland Lodge'da kapıyı büyük oğlan Edward açtı. Daha sorulmasını bile beklemeden, "Annemiz uyuyor, babamız bahçede" dedi.

"Ben gider babanı bulurum" dedi Wexford. Evin arkasına dolağan yolda yürürken on iki yaşındaki bir çocuğun öz annesinden, babasından söz ederken neden çocukça sözcükler yerine resmî bir dil kullandığını merak etti.

İnsanlar çimlerine böyle bakmayı nasıl beceriyorlar? Bu bahçedekiler iyice tıraş edilmiş yeşil keçe gibiydi. Stephen Devenish büyük bir gül bahçesini çevreleyen yeşilliklerin uzayan uçlarını keşiyordu. Wexford, Devenish'e doğru yürürken, "Neden bugün garip düşünceler doluyor kafama?" diye düşündü, akla hayale sığmaz düşler, kurgular. Örneğin neden Devenish'le elinde keskin bir alet yokken karşılaşmayı yeğleyen bir duygu vardı şimdi içinde? Adam kibar, uygar, hoş, sabırlı, cana yakın, konuşkan biri değil miydi? Her zaman değil. Jane Andrews'tan söz ederken öyle değildi. Devenish, sanki Wexford'un aklından geçenleri okumuş gibi elindeki makası çimenlerin üstüne bırakır bırakmaz Jane And-

rews'a değindi. "Sanırım size Miss Andrews'tan söz ederken biraz kaba konuştum." En güç durumlarda bile yüzünden hiç eksilmeyen gülümsemesiyle güldü. "İyi niyetli bir kadın. Ama hiçbir erkek karısıyla arasına bir yabancınn girmesini istemez, değil mi? Böylesine *müdahil* denmez mi?"

"O boşanma davalarında olur Mr. Devenish" dedi Wexford. "Zina davalarında suç ortağı kadınlar için kullanılır."

"Gerçekten mi?"

"'Yabancı' sözünüze gelince, kadınların çoğunun eşleriyle birlikte arkadaşlık ettikleri çiftlerin yanı sıra kadın arkadaşları da olur."

"Bizim yok" dedi Devenish. "Biz birbirimize yetiyoruz. Başka kimseye gerek duymuyoruz. Gelin eve girelim."

Wexford onu izledi. Arka kapıdan küçük bir antreye, oradan büyük, iyi tasarlanmış, kusursuz bir mutfığa geçtiler. Yemek yenen ya da kahvaltı edilen bölümdeki masa dört kişilik bir akşam yemeği için hazırlanmıştı; amerikan servis yerine beyaz örtü seriliydi, kemik saplı çatal bıçaklar yerine gümüşler kullanılmıştı, vazoda çiçekler vardı. Fay Devenish'in yardım almadan bütün bunları yapabilmesinin ne kadar alışılmamış bir şey olduğunu düşündü gene; bebeği kaçırılmışken, perişan bir durumdayken, doktoru ona yatıştırıcı ilaçlar verip dinlenmesini söylemişken hâlâ da iş yapabiliyordu anlaşılan.

Wexford, gerçekten üzüldüğünü, kendini karanlık bir ormanda yolunu kaybetmiş kafası karmakarışık biri gibi hissettiğini, bu gibi şeyleri söylemek istiyordu. Bu eve gizlice kimse giremezdi, öte yandan kimse merdiven de getiremezdi. Daha önemlisi hiçbir yabancı Sanchia'yı yatağından ağlatmadan, anne-babasını uyandırmadan alamazdı. Bütün bunları söylemek istiyordu, tam söyleyecekti ki birden hiç beklenmedik, dehşet verici bir biçimde Stephen ağlamaya başladı. Özenle düzenlenmiş masaya kollarını dayayıp başını öne eğerek hıçkırıklara boğuldu. Elleri yumruk biçiminde sımsıkı duruyor, bedeni hıçkırıklarıyla sarsılıyor, omuzları bir inip bir kalkıyordu.

Çok şaşırın Wexford sabırla karşısında oturdu. Yapabileceği hiçbir şey yoktu, oraya neden geldiğini bile bilmiyordu. Belki bu adamı, bu evi bir kez daha görmek istemişti. Çevresine göz gezdirdi. Tezgâhların üstü düdüklü tencere, tava, mikser gibi mutfak edevatıyla doluydu. Koyu renk bir ağaçtan yapılmış bıçaklık boynuz saplı yedi sekiz bıçağı bir arada tutuyordu. Duvarda mavi beyaz porselen tabaklar asılıydı: Royal Copenhagen ve Delft. Bir takvimle bir de guguklu saat vardı. Buraya son ge-

lişinde saatin çalışını uzaktan işitmişti. O anda, birden, rengârenk boyalı bir gugukkuşu dışarı fırlayıp gagasını açıp kapatarak altı kez öttü.

Dördüncü ötüşte Stephen Devenish başını kaldırdı. Yumruklaıyla masaya vurduğu için karabiberliği, vazoyu devirdi. Bardaklardan biri masadan düşüp yerde yuvarlandı. Wexford ayağa kalkarak başka bir bardağa musluktan su doldurup uzattı. Usulca, “Alın, için şunu, hadi” dedi; elini adamın omzuna koyamamasının nedenini merak etti. Devenish’e dokunmaktan neden böylesine şiddetli boyutlarda kaçınıyordu?

“Ben bir budalayım” dedi Devenish doğrulup suyu alırken. “Elimde değil. Onu bir daha göremeyeceğimi, öldüğünü düşünmekten kendimi alamıyorum.” Yüzü kuruydu. Gözyaşı dökmeden ağlamıştı. “Bu dünyada onu bir daha göremeyeceğim; bu sözler beynimin içinde dolaşıp duruyor.”

“Yaşamın olduğu yerde umut vardır” diye normal olarak kullanmadığı bir klişeyle karşılık verdi Wexford.

“Evet, ama yaşam var mı? Daha çok ölüm var gibi değil mi?” Devenish derin, uzun bir soluk aldı. “Böyle patladığım için özür dilerim. Küçük kızımı çok seviyorum, anlıyorsunuz. Büyüdüğünü görmek istiyorum.”

Wexford orada daha fazla kalmadı. Mutfaktan çıkarken aklındaki son uygunsuz düşünceler Fay Devenish’in uyanır uyanmaz yapacağı ya da yapması beklenen ilk şeyin üstünde parmak izi olan buruşuk örtüyü kaldırıp yerine yenisini serecek olmasıyla ilgiliydi.

Eve sık sık geç geldiği için Dora sitem etmeyi bırakmıştı, konuya değinmiyordu bile, ama Wexford büyük kızından bir çeşit azar bekliyordu. Kingsmarkham Sosyal Hizmetler’deki işinden dönerken annesine uğrayan Sylvia ile Dora kanepede yan yana oturmuş beyaz şarap içiyorlardı. Ama Sylvia öğüt vermek yerine kendini savunmaya geçti: “Araba kullanıyorum baba, onun için bir bardaktan fazla içmeyeceğim.”

Wexford gülümseyerek, “Senin bilerek yasalara karşı geleceğini hayal bile edemeyeceğimi biliyorsun sevgili kızım” dedi.

Bu sözden hoşlanan Sylvia kızardı. “Sahi mi baba? Bu çok hoş.”

“Bir dakikan varsa sana çocuk psikolojisiyle ilgili bir şey soracağım.”

Dora ayağa kalktı. “Yemeğini hazırlayayım Reg, yalnızca mikrodalgaya koyacağım.”

“Yo, koyma. Ben koyarım. Birazdan.” Karısından böyle bir hizmet bekleme düşüncesine karşı içinde ani bir hoşnutsuzluk belirmişti. “Otursana” dedi, “bizimle kal.”

Sylvia şarabını bitirip bardağı masanın üstüne koydu. “Ben bir psikolog değilim baba, çocuk ya da değil, oysa insanlar beni sık sık bir psikolog yerine koyuyor. Yalnızca bir kurs aldım.”

“Bilirsin” dedi babası. “Darwin’in dediği gibi, umarım doğru anımsarım: ‘İnsanların konuşmaya içgüdüsel bir eğilimleri vardır, bunu bebeklerin çıkardıkları seslerden anlarız; öte yandan hiçbir çocuğun kızartmak, kaynatmak, yazmak için içgüdüsel bir eğilimi yoktur.’ Bana söyler misin bir çocuğun kaç yaşında konuşmasını beklersin?”

Sylvia omuz silkti. “Bilmem –on sekiz aylık, iki yaş? Gerçek sözcüklerden, tümcelerden söz ediyorsan eğer. Robin konuştuğunda iki yaşını geçmişti, ama Ben iki yaşından çok önce konuştu. Sanırım ağabeyi durmadan onunla konuştuğu için öyle oldu.”

“Sen de çok erken konuştun Sylvia” dedi Dora. “On sekiz aylık olduğunda söyleyemediğin şey yoktu. Sheila konuşmaya daha geç başladı.”

“Anneler nasıl da anımsar böyle şeyleri. Benim aklımdan çıkmış gitmiş. Bir çocuğun otuz üç aylık olmasına karşın hâlâ konuşmaması sence neye bağlı?”

“Otuz üç ay mı? Hemen hemen üç yaşında.” Sylvia kuşkulı görünüyordu. “Zihinsel özürlü değil, değil mi?”

“Sanırım değil?”

“Sağır olabilir. Bu gerçekten bir olasılık, ama günümüzde otuz üç aylık bir çocuğun sağır olup olmadığı anlaşılabilirdi. Ya da, elbette, bir çeşit duygusal çöküntüdür. Hide’daki Tasneem Fowler küçük oğlu doğduğu zaman büyük oğlunun iki ay hiç konuşmadığını söylemişti.”

“Ama daha önce konuşuyormuş, öyle değil mi?” dedi Wexford. “Yeni gelen bebeği kışkırttığı için konuşma tutukluğuna uğramıştır.”

“Olabilir. Aklında özel bir durum olmalı baba. Senin bu çocuk nasıl bir evden geliyor?”

“Orta sınıf ya da orta sınıfın biraz üstü, bol para, güzel nitelermesinin hafif kaçacağı bir ev, birlikte yaşayan, birbirine bağlı öz anne-baba, iki ağabey, çok sevilen, çok istenen bir çocuk diyebilirim.”

“O zaman en küçük bir fikrim bile yok.”

“Bir yerde Einstein’ın üç yaşına kadar konuşmadığını okuduğumu anımsıyorum” dedi Dora.

“Bu neyi kanıtlayabilir ki anne?”

Sylvia gittikten sonra Wexford televizyonda önce haberleri, sonra “çevreci savaşçılar” adı verilen yeni bir eylemci türüyle ilgili programı izledi. Gen mühendisliğine karşı olan bir grup Shropshire’da bir tarladaki buğdayları kökünden sökmüş, Somerset’te bir meyve bahçesini zehirlemişlerdi. Buğday, ekmek yapımında kullanılan daha iyi bir tür un elde etmek için genetik olarak değiştirilmişti, elmalar normalden daha kırmızıydı ve çekirdeksizdi. Dora içeri girip sabah kışlık giyecekleri kuru temizleyiciye götüreceğini, ama pardösüsünü bulamadığını söylediğinde Wexford çekirdeksiz elma bölümünü izliyordu.

“Hay Allah” dedi, “başına geçirip pedofil taklidi yapması için Dixon’a vermiştim.”

Dora kocasının yüzüne garip garip baktı. “Geri al. Kaybetmek istemezsin herhalde. Markası Burberry.”

Dora televizyonu kapattı, yatmaya gittiler. Wexford sık sık ilginç düşler görürdü, ama karabasan görmezdi. Yatar yatmaz içine düştüğünü sandığı düş onu ve Dora’yı yıllar öncesine, gençliklerine, çocuklarının çok küçük oldukları döneme götürdü. Dora’yla oturuyorlardı; karısı uzun siyah saçlarını fırçalar, Wexford hayran hayran onun güzelliğine bakarken –sıradan bir romantik klişe– birden Dora başını çevirdi ve oldukça sakın bir biçimde bebeklerinin, Sheila’nın yok olduğunu, yatağından çalındığını söyledi. Odaya girince yatağı boş bulmuştu.

Sınırsız bir acıya, dehşete düştü. “Sheila!...” diye bağırarak, “Geri gel...” diye çağırarak evin içinde koştu, sonra sokağa fırladı, tüm mahalleyi, tüm dünyayı uyandırdı. Sonra düş bütün düşlerde olduğu gibi biçim değiştirdi; bir televizyon stüdyosundaydı, Peter Cushing’in canlandığı şeytansı bir karakter kendisiyle konuşuyordu. Çocuğunu kaçırarlara mesaj göndermeleri, Sheila için fide vereceğini söylemeleri için yalvarıyordu Wexford; fide –düşün en kötü, en korkunç, en utanç verici bölümü burasıydı– büyük kızı Sylvia’ydı. “Onu alın, bana Sheila’yı geri verin!” dediğini işitti. Sonra titreyerek, ter içinde uyandı.

Akşam sevgiliyle birlikte sinemaya, daha sonra bir içki içmek için Rat and Carrot’a giden Lynn Fancourt, York Sokağı’nın kuzey ucunda önünde duran bir otomobile bindi. Araba aslında kırmızı ışık yandığı için durmuştu. Lynn cama vurarak kendisini de almalarını istemişti. Sürücü, ancak çok genç birisinin orta yaşlı diye tarif edeceği bir kadındı, yanında oturan adam otuz-otuz beş yaş-

larındaydı. Adam, Myringham'a gittiklerini, ama isterse Lynn'i Framhurst'te bırakabileceklerini söyledi.

İkisi arasında geçen konuşmalardan birazdan komik bir şeyler olacağını anladı Lynn, oysa onun peşinde olduğu şey komik bir şey değildi. Adam eski çevre yolunun kenarında on dakika kadar oyalanmalarını önerince Lynn uyuşturucu işi olduğunu sandı. Haplar ortaya çıktığında iki şey yapabileceğini düşünüyordu. Uyuşturucu madde bulundurmaktan tutuklamalı mıydı? Cep telefonuyla polis karakolunu mu aramalıydı? Ama yanılıyordu. Otomobil durunca ikisi birden arkaya, Lynn'in yanına geçip aşk oyunları yapmaya başladılar. Lynn'in cesaret kırıcı taktikleri sonucu kadın anladığını, söyledi, en iyisi eve gidip üçlü oyunlarını rahat koşullarda sürdürmeleriydi.

Lynn kendisini orospu sandıklarını anladı; Kingsmarkham'da yeni bir olguydu bu, ama bilinmeyen bir şey değildi. Kendinden başka kimseyi suçlayamazdı, otomobil camlarını tıklatmak –kırmızı ışıkta, şaka gibiydi. İyi, hoş insanlardı, kibar davranıyorlardı; fikrini değiştirdiğini söyleyince gene de Framhurst'e kadar götürüp fikrini yeniden değiştirirse araması için kartvizitlerini verdiler.

Bir yıldan uzun süredir Wexford yerel gazeteyi almıyordu. *Kingsmarkham Courier*'nin Brian St. George'un sunuşuyla çevre yol rehine meselesini ele alış bir kahvaltı sofrasında katlanılabilecek şeyler sınırının çok dışındaydı. Yeniden böyle bir şey yaşamak istemeyen Wexford o gazeteyi almayı bırakmıştı. Kendisini hiçbir zaman bu denli sinirlendiremeyecek olan *The Times* ile *Independent*'a bağlı kalacaktı.

Ama Wexford'un *Courier*'den mutlu bir biçimde kurtuluşundan sonra gazete bayii, çoğu beceriksiz yeni gazete dağıtıcısı çocukları işe aldı. Yağmur yağdığında gazeteleri ıslanmaktan korumuyorlar, aradıkları gazeteyi en üstte bulamazlarsa ellerine geçen ilk gazeteyi bırakıyorlardı: bir magazin gazetesi belki ya da *Financial Times*. Wexford, hepsini, o anda kapısının önündeki paspasın üstünde gördüğü şeye yeğlerdi. Gagasında, üstünde gotik harflerle *Courier* yazılı bir parşömen taşıyan kartalın altındaki manşet hemen gözüne çarptı.

Gözlerini kapattı, ama, elbette gene açmak zorundaydı. Her zaman açmamız gerekir. "Sanchia nerede?" yazıyordu *Courier*'cilerin ellerindeki en büyük punto Roman yazı karakteriyle; altında biraz daha küçük ve ince harflerle "Orbe polislere sığındı" yazı-

lydı. Altındaki öyküde neler anlatıldığını okumasına gerek kalmadan biliyordu. Manşetleri görür görmez yazının özeti kafasında canlanmıştı: küçük bir kız çocuğu ortadan kayboldu; olay gizli tutulurken Orbe bilinmeyen bir yere götürüldü. Büyük bir örtbas etme operasyonu başlatıldı. Ama St. George daha da ileri gitmiş, Thomas Henry Orbe'un halen Kingsmarkham Polis Karakolu'nda yeni döşenmiş rahat bir hücrede tutulduğunu da yazmıştı.

Yazının içine iki fotoğraf gömülmüştü. Biri Orbe'un her yerde yayımlanan hapisten çıkarken çekilmiş klasik fotoğrafı, öbürü Sanchia Devenish'in daha önce hiç görmediği bir portresiydi. Dantelli bir yastık üstündeki başında hiç saç bulunmayan bir bebek fotoğrafı olduğuna göre altı aylıkken filan çekilmiş olmalıydı. Resim çok büyütüldüğü için bulanıktı. Köşede büyük bir insanın –Fay Devenish'in olabilir mi?– eli ile çocuk arabasının kenarı görölüyordu.

Wexford kızgın bir ayı gibi homurdanarak gazeteyi alıp mutfığa geçti, çay yapmak için suyun altını yaktı. Kızan, şaşırان, seven, şoke olan, dehşete düşen pek çok insan gibi onun da içinden birisine telefon etmek geliyordu. Ama kime? Southby'ye, elbette. Ama onunla elinden geldiğince az ilişki kurmaya özen gösteriyordu. Polis şefi Rogers? Karakoldaki çavuş? Dora'nın çayını yukarı, odasına götürürken yağmurun başladığını görünce kayıp pardösüsünü anımsadı, ama konuyu açmadı; gene eski dosta kalmıştı; Burden'i aradı.

“Gördüm” dedi Burden.

“O paçavrayı bıraktığını sanıyordum.”

“Bıraktım. Yanlış gazete getirmişler.”

“İkimize de desene. St. George, Orbe'u getirirken Wendy Brodick'i görmüş olmalı; kuşkusuz oralarda dolanıyordu ya da park etmiş bir arabanın içindeydi. Oysa karakolun önünde beş dakika bile kalmadılar.”

“Yeterince uzun. Sanchia'nın fotoğrafını nerden ele geçirdi acaba?”

“Kim bilir? Devenishlerde bize verebilecekleri bir fotoğraf yoktu, ama St. George aldı. Bizim işimize yaramazdı gerçi, altı aylık bir bebek iki yıl sonraki haline hiç benzemez. St. George'un elindeki bu resim Sanchia Devenish'i bulmakta seninle benim fotoğraflarımızdan daha çok işe yaramaz.”

Burden düşünceli düşünceli, “Belki Devenishler vermemiştir” dedi. “*Courier*'nin güya hayır için düzenlediği yarışmaları biliyosun –ayağı en büyük olan adam, saklambaç yarışması, feminist-

ler engelleyinceye kadar Miss Kingsmarkham güzellik yarışması– ‘Sanchia bir bebek yarışmasına katılıp ödül aldıysa fotoğrafını da çekmişlerdir’ diye düşünüyorum. Güzel bir bebekmiş, değil mi?”

Burden’dan pek beklenmeyen bu sözler Wexford’u öyle derinden etkiledi ki, bir an için kızgınlığını unuttu, Burden’ın geçmiş zaman kipiyle konuşması yüreğini acıya boğdu, sustu kaldı. “Zavallı küçük kız” dedi içinden, “yalvarırım Tanrım, kim ka ırdıysa ona iyi davransın.”

“Hâlâ orada mısın?” dedi Burden.

“Buradayım.” Wexford boğazını temizledi. “Devenishler bebeklerini yarışmaya sokacak türden insanlar değil.”

“Ne tür insanlar olduklarını Tanrı bilir. Bana sorma, daha iyisi St. George’a sor.”

“Soracağım” dedi Wexford; kendisinden hiç beklenmedik bir biçimde tat alırcasına, “Bunun hesabını ondan soracağım” diye ekledi.

On üçüncü bölüm

Bu kez sorun, Joe Hebden'in kardeşinin, sevgilisi, sevgilisinin iki, kendi iki çocuğuyla birlikte yaşadığı, Trevor Ferry ile Rosemary Holmes'un evlerine çok uzak olmayan Stowerton'da, Rectangle Sokağı'nda başladı. David Hebden baskıdan yeni çıkmış *Courier*'yi Kingsmarkham, Stowerton ve Pomfret'teki bütün gazete bayilerine dağıtan minibüsü kullanıyordu; saat altıda sefere başlamıştı. Spor sayfalarındaki başlıkları biraz olsun sökebilse bile okumak becerileri arasında sayılamazdı. Bu ıslak mayıs sabahında *Courier*'de dikkatini çeken şey, sevgilisinin küçük kızının okuyabildiği ender adlardan biri olan adının gözüne ilişmesiydi.

David Hebden küçük Sanchia'yı çok severdi. Kendi kızı değil-di ama, eski karısıyla aralarına girdiklerini düşündüğü kendi çocuklarından daha çok severdi. Başına bir şey geldiği düşüncesiyle korku dolu bir yarım saat geçirdi. Adının gazetede çıkması için başka bir neden olabileceği gelmiyordu aklına.

Başkalarına bir şey okutmaktan elinden geldiğince kaçınırdı, onun için gazete bayilerine hiçbir şey sormadan, çok sevdiği küçük kızın adını korkunç, kocaman harflerle gazetenin üstünde her görüşünde daha çok endişelenip, daha çok kızılıyordu. Eve döndüğünde herkes hâlâ uyuyordu. Koşarak üst kata çıktığında Sanchia'yı annesiyle uyurken buldu; o gittikten sonra annesinin yanma gelmiş olmalıydı. Bütün evi sevinç çığlıklarıyla ayağa kaldırdı.

Sanchia'nın annesi Katrina gazeteyi elinden alıp yazıyı okudu. Biraz sonra öteki çocuklar da gelip yatağa oturdular; alışılmışın dışındaki bu durumu heyecan verici bir şey olarak görüyorlardı.

"Polisin davranışı utanç verici" dedi Katrina. "Küçük kız pazar-tesiden beri kayıp, onlar ne yapıyorlar? Kızı, belki de daha doğrusu ölüsünü arayacakları yerde karakolu bütün modern donanım-

lara sahip bir otele çevirip pedofili lüks içinde yaşıyorlar.”

Altı yaşındaki Georgina, “Pedofil nedir anne?” diye sordu.

“Soru sormazsan yalan işitmezsin. Joe ile Charlene’e telefon edeceğim Dave. Ya da sen et, onlar da öğrensın.”

Orbe’un Muriel Campden’dan ayrılmasıyla birlikte bütün heyecan, bütün ateş sönmeye yüz tutmuştu. Puck, Oberon ve Ariel sokaklarının sakinlerini sarsan yeni bir olay vardı artık: Colin Crowne’in sanal bebek Jodi’ye saldırıp onu parçalaması. Her şey Lizzie Cromwell’in Jodi’yi Sosyal Hizmetler’e geri vermesi gereken günden bir gün önce oldu. Brenda Bosworth’la dövüşmesinden, Miroslav dışında herkesin çocuğun Miroslav’dan olduğunu kabul etmesinden sonra Lizzie, Jodi’ye duyduğu ilgiyi yitirmiş gibi görünüyordu. Sanal bebeğe bakmaktan, altını değiştirip beslemekten, yatağa yatırıp yatağından almaktan, sürekli kucağında tutmaktan, tam bir ilgisizliğe doğru hızlı bir geçiş yapmıştı; Lizzie’ye geldiği zaman daha yeni doğmuştu; kısacık ömründe ilk kez ilgisiz kalan Jodi ağlamaya başladı. Ağladı, hıçkırdı, haykırdı, ses bandı sona dayanınca başa sarıp yeniden ağlamaya başladı.

“Onu böyle başından atamayacağını biliyorsun değil mi” diye azarladı Debbie.

Colin hiçbir şey söylemedi. Pillerini çıkarıp susturmaya, hatta ağzını kapatmaya bile çalışmadı. Akşam saat dokuzda altı saattir ağlayan sanal bebeği bacaklarından tuttuğu gibi banyonun duvarına çarptı. Jodi’nin yere düşen parçalarını, kollarını bacaklarını, içindeki mekanizmayı, güzel başını ayakları altında ezdi.

Lizzie pek aldırmadı, bu oyundan sıkılmaya başlamıştı zaten, ama Sosyal Hizmet görevlisine ne diyecekti? Colin evde değildi, İş Merkezi’nde imza atma günüydü. Sosyal Hizmet görevlisi daha önce böyle bir şeyin asla olmadığını söyledi, Lizzie gerçek bir bebeğe sahip olduğu zaman ne yapacaktı? Elbette kendisi, annesi ya da üvey babası, Jodi’nin yenisinin yapılması için gerekli parayı ödemek zorunda kalabilirlerdi, ama Lizzie böyle bir bebeğin kaç para patladığını biliyor muydu?

Colin eve döndüğünde ölüsünü çiğneseler sikindirik bir oyuncağı bebeği kırdığı için para ödemeyeceğini söyledi; Debbie de ilkesel olarak ödemeyecekti. “Belki gerçekten ölümü çiğnemeleri gerekecek” dedi Colin, tüm göğsünde, kaba etlerinde kırmızı döküntüler çıkmaya başlamıştı. O nesne evdeyken çektiklerini kimse takdir etmiyordu; Tanrı biliyordu ya gerçek bir bebek gibiydi.

Kingsmarkham Sosyal Hizmetler Birimi’nin bu haksız isteği

Muriel Campden'da bir fundalık yangını gibi hemen yayıldı. Mitchelllerin, Monty Smith'in, Maria Michaels'ın dışında herkes Crowne-Cromwell tarafını tuttu. Çavuş Fitch'e yumruk attığı için gözaltına alınıp büyük bir miktar para cezasına çarptırılan Monty Smith'e göre (parayı Maria'dan borç almıştı) kendisi haksız yere cezalandırıldıysa neden başkaları paçayı ucuz kurtarsınlardı?

"Bir akşam önce Rat and Carrot'ta Colin Crowne, "Molotov-kokteyli nasıl yapılır?" diye sormuştu Joe Hebden'e.

"Ne? Saçmalıyorsun."

"Hayır, televizyonda gördüm. Cezayir ya da Irak gibi bir yerde insanlar hükûmet yanlılarına bu patlayıcılardan atıyorlardı. Kendi kendime düşündüm de Meclis'i yerinden kıpırdatmak için böyle bir şey yapmak gerek."

İkisinin de daha önce hiç görmedikleri bir adam, "Bir şişeyi benzinle doldurur, süt şişesini" diye söze karıştı.

"Artık sütü cam şişeye koymuyorlar" dedi Colin.

"Doğru. Koymuyorlar. Plastik olmadığı sürece herhangi bir şişe olabilir. Tepesine kadar doldurup ağzını bir bez parçasıyla tıka. Bezin üstünü parafınle kapla, pembe ya da mavi parafin olabilir, fark etmez; yakıp hemen fırlat. Hemen fırlatman gerekir yoksa alevler içinde kalırsın. Ama sen uğraşma. İstersen ben bir tane bulabilirim. Böyle şeyler satan bir dükkân var."

"Şaka yapıyordum" dedi Joe.

Adam gülerек onlara içki ısmarlamak istediğini söyledi, sonra bir şey gösterecekti.

Joe'nun karısı Charlene'e eniştesinden telefon geldiğinde ertesi sabah saat yedi buçuktu. Çocuğun hâlâ bulunamamış olması onu pek ilgilendirmiyordu. Medya bilmesede o biliyordu, Muriel Campden'da yaşayan herkes biliyordu. Ama Orbe'un Kingsmarkham Polis Karakolu'nda saklanıyor olması! Lüks bir yerde! Charlene dünyada "yapanlar ve yapmayanlar" diye iki tür insan olduğunu söylemekten hoşlanırdı, kendisi yapanlardandı. Giyindi, şemsiyesini aldı, dışarı çıkıp üçgendeki tüm evlerin kapısını çalmaya başladı.

Carl Meeks gibi, karınları sert, dışbükey bir davul gibi gergin, geniş omuzlu, sağlam yapılı şişmanlar vardır, bir de şişmanlıkları ince bir zarın içine doldurulmuş sıvı gibi ordan oraya çalkalanan, bir iğne batırsan patlak balona dönecek gibi duran şişmanlar. *Kingsmarkham Courier*'nin editörü Brian St. George ikinci türdendi; akışkanlığı Wexford'un iskemlesinin kollarından taşıyor,

masasının kenarına doğru sızıyordu. Beyaz olması gereken gömleği her zamanki gibi siyah jean ve kırmızı tişörtle aynı suda yıkanmış gibiydi. Yanında bir kravatı varsa o da mutlaka cebindeydi. Kelleşmeye başladığı için kalan saçlarını o kadar uzatmıştı ki Wexford'un şimdi yaptığı gibi tepeden bakan birisine pembe-sarı ortası olan büyük beyaz bir papatya gibi görünebilirdi.

Polis şefini *Courier*'nin ofislerinde görmek istemediğinden olsa gerek, çağrılır çağrılmaz hemen Kingsmarkham Karakolu'na gelmişti; iskemlede oturmuş sorguya çekiliyordu. St. George kimi zaman saldırganlaşarak, kimi zaman yakınarak ateşli bir savunma yapıyor, Kingsmarkham polisinden hiçbir zaman bilgi almadığı için "uydurmak" zorunda kaldığında diretiyordu.

"Kingsmarkham Altısı" dedi Wexford tiksintiyle.

"Ben takmadım bu adı" dedi St. George suçunu hafifletmek istencesine. "Bu bir kin, bir intikam. Bana haksızlık ettiğini biliyorsun Reg."

"Bana Reg deme" dedi Wexford.

"Özür dilerim. Eski arkadaş olduğumuzu sanıyordum. Sen Reg, ben Brian. Bu resmiyet saçmalık, bana 'Mr. St. George' demen."

"Nasıl istersen öyle düşün, ama bu çatının altında resmiyete bağlı kalacağız. Orbe'un burada gizlendiğine inanıyorsuysan, eski dostuna telefon edip doğrulamanı engelleyen neydi? Yo, yanıtlamak zahmetine girme. Doğru olmadığı karşılığını alacaktın, bu da senin en son isteyebileceğin şeydi. Elinde iyi bir öykü yoktu çünkü."

St. George koca kütlesini bir iki santim yerinden kıpırdattı. İki gömlek düğmesi arasında açılan aralıktan kılılı pembe derisi göründü. Wexford bakmamaya çalışıyordu. *Kingsmarkham Courier*'nin editörü cebinden bir Marlboro paketi çıkararak kül tablası bulmak için arandı; bulamamasına karşın sigarasını yaktı.

"Burada sigara içmek yasak" dedi Wexford.

"Ne zamandan beri? Eskiden böyle bir şey yoktu."

"Bu sabah dokuzdan beri." Wexford saatine baktı, dokuzu üç dakika geçiyordu. "Söndür şu sigarayı, haydi."

St. George yavaş yavaş, canı sıkkın bir ifadeyle söndürdü. "Haber tüm ulusal gazetelerde var" diye sızlandı, "*Mail*'in manşet haberi."

"Onlara sen söylediğin için. Gece boyunca telefon yağdı. Her şeyin yalan olduğu söylendi. Orbe burada değil. Orbe bu karakolun yalnızca otoparkında otomobilin içinde beş dakika kadar kaldı. Sanırım onu getirirlerken gördün."

“Suçluyum sayın yargıç” dedi St. George çocuksu bir sırıtışla.

“Sonra uydurmalarını medyaya aktardın. Ama onların *Courier*’nin haberini araştırarak zamanları yoktu.”

“Sen benim yerimde olsan ne yapardın Reg, pardon Mr. Wexford?”

“Sorumlu bir yurttaş gibi davranırdım, ama sana yabancı bir kavram bu, biliyorum. Artık yapacak bir şey yok. Bir zarar gelmemesini umalım. Sanchia’nın fotoğrafını nerden buldun?”

“Kaynaklarımı söyleyemeyeceğimi biliyorsun.”

“Kaynaklarını sormuyorum. Ailesinden aldığın ya da daha önce kendi çekmiş olduğun bir fotoğraftan söz ediyorum.”

“Babası yüksek bir zam aldığında ‘Şişman Kediler’ diye bir yazı yayımlamıştık. Bilirsin, ‘Havayolları patronu yüksek maaş zammını haklı gösterebilir mi?’”

“Bunun Sanchia’yla ne ilgisi var?”

“Halkın ilgisi, anlarsın ya. Aile değerleri. Fotoğrafımız sokakta Mrs. D. ile bebeğine rastlamış. Aslında ilk adımı da öyle öğrendik, fotoğraf arşivini arayarak. İnsanlar Sasha, Sarah, her şeyi söylüyorlardı.”

Wexford nefretle karşısındaki adamın yüzüne baktı. “Bundan sonra ne olursa olsun hiçbir konuda hiçbir bilgiyi gazetene veremeyeceğiz, onun için muhabirlerine söyle haftada iki kez aldıkları basın duyurusu için buraya gelmeye kalkmasınlar bundan böyle.”

St. George ayağa kalktı, tüm bedeni sağa sola çalkalanıyordu. “Bana bak, bunu yapamazsın. Bu rezillik, polis müdürüne gideceğim” dedi, “Stasi’den, KGB’den farkı yok.”

“Bana kalsa Taliban gibi olurdu” dedi Wexford.

Daha fazla yorum yapmasına fırsat kalmadan aşağıdan gelen bir şangırıtıyla konuşması yarıda kesildi. Aşağıdaki pencere camlarından biri kırılmış gibi geldi. Wexford pencereyi açarak dışarı baktı. Bir an kımıldamadan durdu, sonra dönüp, “Gel de yaptığın marifetin sonuçlarını gör” diyerek St. George’u yanına çağırdı.

Saat sekiz otuzu gösterdiğinde Kingsmarkham ve köylerinde, bir çocuğun kaçırıldığını, ünlü pedofilin polis koruması altında olduğunu öğrenmeyen kalmamıştı. Söylentilere göre, Orbe, Sanchia Devenish’i öldürmüş, suçunu itiraf ederek karakola sığınmıştı; polis de, onun, Glebe Sokağı’nda oturan bir kadının halkı ayaklandırmasıyla aklı başında aileler tarafından linç edilmesini engellemek için koruma altına almıştı. Söz konusu kadının iki çocuğundan büyük olanı da Stowertonlu bir adamın uy-

gunsuz saldırısının kurbanıydı. Üvey kardeşi Jacky Flay, Jacky'nin kızı Kaylee, altı yedi kadar komşusu yürümeye başladılar –karakol altı yüz-yedi yüz metre kadar uzaktaydı– yarı yolda kentin Stowerton yönünden gelenlerle karşılaştılar. Ellerinde çarçabuk hazırladıkları kâğıt pankartlar taşıyorlardı: “Orbe’u istiyoruz ! Bebeklerimizi koruyun !” Yağmur sürseydi insanların çoğu ıslanmayı göze alamayacağı için bütün gösteri suya düşebilirdi. Ama saat sekize çeyrek kala yağmur durarak kızgın mavi bir gökyüzüne, parlak güneş ışığına, güçlü bir kuzeybatı rüzgârına yol vermişti.

Rastlantıyla İş Merkezi'nin önünde karşılaşan iki grup güçlerini birleştirmek için durdular. Kingsmarkham Lisesi'nden okul kaçakları, her zamanki bunalımlı gençler bir duvarın üstünde oturuyorlardı. Aileleri erkenden kaldırıp okula gönderdikleri için hâlâ yarı uykuluydular. Onlara göre bu çöplükte hiçbir zaman hiçbir şey olmuyordu, o yüzden gösteriye katılmaları istenince sevinçle kabul ettiler. Hepsi birden yeniden yürümeye koyuldular; High Sokak'a saparlarken Stowerton'dan gelen otobüs Olive and Dove'un önünde durdu, içinden iki kızı Georgina ve Sanchia'yla birlikte Katrina, iki oğlu Grant ve Jason'la birlikte de David Hebden indi; daha önemli bir eylem için çocuklar okula gönderilmemişlerdi.

Grant'ın taşıdığı ilan tahtasındaki yazılardan (el ele tutuşmuş iki çocuk resmi üstünde önde “Küçük çocukları koruyun!”, arkada “Tüm Pedoları Durdurun!” yazıyordu) amaçlarının ne olduğunu anlayan Glebe Sokağı grubundakiler onlara sevgiyle kollarını açtılar; hepsi birden, otuz kişi olmuşlardı, High Sokak'tan yürüyüp St. Peter Kilisesi'nin önünden geçtiler. Öyle düzenli yürüyorlardı ki devriye gezen iki polis, Lydia Wingate ile Leslie Wilson, Kingsbrook Köprüsü üstündeki trafiği durdurup onlara yol verdi.

O sırada daha büyük bir kalabalık Muriel Campden'dan York Sokağı'na doğru akıyordu. Gebelik, endişe, gerçek hastalık, para cezası, hatta tutuklanma korkusu gibi nedenlerle Lizzie Cromwell, Suzanne Orbe, Sue Ridley, Peter McGregor, Monty Smith aralarında değillerdi. Ama Brenda Bosworth oradaydı, Miroslav Zlatić'le birlikte başı çekiyordu; arkasından Hebdenler, Keenanlar, Carl ile Linda Meeks, Maria Michaels, Shirley Mitchell, Tasneem Fowler'ın Terry'si yanında Kim ve Lee'yle birlikte yürüyorlardı. Çoğu elinde dolu alışveriş torbalarına benzeyen torbalar taşıyordu, ama bu kuşku uyandıracak bir şey olmadığı için Lydia Wingate onları gör-

düğünde bir hafta önce karşılaştığı Muriel Campden sakinleri olduklarını bile fark etmedi.

Heaven Spent alışveriş merkezinin önünde Stowerton ve Glebe Sokağı göstericileriyle buluştular. Joe ile David Hebden birbirlerini görünce bir duygu seline kapılarak sarmaş dolaş oldular, birbirlerinin sırtını sıvazladılar; ikisi de yaşamları boyunca böyle bir şey yaşamadan otuzlu yaşlarının ortalarına gelmişlerdi. Bu kardeşlik sevgisi gösterisi orada toplanan elli kadar kişiyi öylesine yüreklendirmişti ki karakola doğru yürümeye başlamadan önce hep birlikte bağıştılar.

Muriel Campden piyadelerinin gelmesiyle düzen bozuldu. Yorgun, bitkin eski kent ile canlı, enerjik yeni kent arasında çelişki vardı, ama sanki eski kentlilerin damarlarına kanlarını ateşlendirici bir iğne yapılmıştı; yürürlerken önce alçak, sonra giderek yükselen bir sesle şarkı söylemeye başladılar. “Erkeğinin yanında dur” şarkısını “Çocuğunun yanında dur ve onu sevdiğini söyle...” diye değiştirerek söylüyorlardı. Bu Tammy Wynette şarkısının çabucak değiştirilmesinden sorumlu kişinin kim olduğunu kimse bilmiyordu ama, daha sonra herkes Brenda Bosworth’tan çıktığı konusunda birleşti.

Böylece iki ile kırk yaş arasındaki bu insanlar hep birlikte High Sokak’ın güney ucuna doğru yürüdüler: en gencinin pusette olduğu, en yaşlısının saçlarının dökülüp göbek salıvermeye başladığı topluluk folk şarkılarının belki de en bilinenini hep bir ağızdan söylüyordu. Torbalarını, pankartlarını taşıyorlardı, güneş tepelerinde parlıyordu, rüzgâr kadınların saçlarını savuruyordu; saat dokuzu biraz geçe Kingsmarkham Karakolu’nun önündeki parka gelip dayandılar. Kapılar açıldı, kenardan görülen otomobil parkı doluydu, ortalıkta kimse yoktu.

Göstericiler durakladılar. Daha sonra polisin sorguya çektiği Carl Meeks kimseyi görmeyince şaşaladıklarını söylemişti. Oranın öylesine ıssız olması garipti. İki büyük giriş kapısı bile kapalıydı. “Dışarı biri çıksa, ‘yetkili bir polis’ örneğin, ona dertlerini anlatabilirlerdi. Yetkili birinden, Orbe’u başka yere, Kingsmarkham’dan uzakta herhangi bir yere götürmelerini isteyebilirlerdi” diye geçirdi içinden Carl Meeks. Ama kimse dışarı çıkmadı. Arabalara bakılırsa sanki içerde kimse yoktu.

Bir polis otomobili ile plakasız başka bir otomobilin durduğu dış avluya onları kim sokmuştu? Kimse anımsanıyordu, ama herkes Brenda Bosworth olduğunu sanıyordu. Bir şey kesindi gene de. Kapıdan içeri girmeye başlamalarıyla birlikte şarkıyı kes-

mişlerdi, ortalığı sessizlik kaplamıştı. Shirley Mitchell'e göre sanki tüm kent susmuştu, trafik sesi kesilmişti, ön avludaki akça ağacının üstünde öten kuş bile ötmeyi bırakmıştı. Merdivenlerin, büyük giriş kapısının bir iki metre yakınına kadar gelip orada durarak sözcüleri olan kadına yol açtılar. Sözcü, nasıl olduysa kendisinden hiç beklenmeyecek bir biçimde en arkalarda kaldığı için öne doğru gelmeye çalışan Brenda Bosworth'tu.

Tam o sırada karakol pencerelerinden biri açıldı, Çavuş Joel Fitch başını dışarı uzattı. Ne söyleyecekti, onlara ne öneride bulunacaktı, evlerine dönmelerini mi, çekip başka bir yere gitmelerini mi söyleyecekti hiçbir zaman öğrenilemedi, çünkü onu görür görmez Maria Michaels'ın kafasının tası attı. Monty Smith'in başına bela açarak aldığı cezayı ödemek için Co-operative Bankası'ndaki hesabından bütün parasını çekmesine yol açan polisi hemen tanımıştı. Elini, yanında taşıdığı Marks and Spencer torbasına daldırdığı gibi çıkardığı tuğlayı Çavuş Fitch'e fırlattı.

Maria ilk gençlik yıllarında Sussex Bölgesi 1984 Gülle Şampiyonası'na katılmıştı; hâlâ pek çok erkekten daha iyi gülle atabilir, daha uzağa fırlatabilirdi. Iskalaması hem kendi, hem Fitch adına iyi olmuştu, ama adam çekilmese iskalamazdı. Tuğla Fitch'in başının olduğu yerin hemen solundaki açık pencere kanadından içeri girdi. Şaşkınlığın verdiği kısa bir sessizlikten sonra haykırımlar başladı, şarkıyı yeni bir şevkle söylüyorlardı:

"İsteriz, isteriz, Orbe'u isteriz! Orbe! Orbe! Orbe!"

Bu kez "Colonel Bogey" şarkısının melodisini kullanıyorlardı; oradan geçerken şarkıyı duyan herkes kapının önünde duruyordu. İzleyicilerin varlığı onları kıskırtmış olmalıydı; atılan ilk tuğlayı teneke kutu, taş yağmuru izledi, ama atılanlardan yalnızca biri pencereye çarparak camı kırdı. Geri kalanı duvara çarpıp hiçbir zarar vermeden duvar dibindeki çiçek tarhına düşüyordu. Ama çıkardıkları gürültünün etkisi on-on beş kadar polisin kapıdan fırlayıp kalabalığa doğru koşmasına yol açacak kadar büyük oldu. Aynı anda Polis Şefi Rogers karakolun önünde, tam ortadaki balkon kapısını açarak elinde megafonla dışarı çıktı. İki yanında birer polis duruyordu.

"Orbe'u isteriz, Orbe'u isteriz! Orbe! Orbe! Orbe!"

60'ların başlarında karakol yapılırken balkon tam bu amaca hizmet etmesi için tasarlanmıştı: üst düzey bir polis çıkarak açıklamada bulunacak, uzun bir konuşma yapacak ya da sözcülerin güvenini kazanmaya çalışacaktı. Bununla ilgili pek çok şaka üre-

tilmiş, darbeleriyle ünlü Orta Amerika ülkelerinin adliye saraylarına göndermeler yapılmıştı. Balkon o güne kadar hiç kullanılmadığı için George Rogers kapıları açmak için en yakınındaki kişiden yardım istemek zorunda kalmıştı; bu polis memuru Archbold'du. Balkona çıkınca sandığından çok daha fazla insanın toplanmış olduğunu gördü; kendi adanları el ele tutuşmuş elli kadar kişiyi geriletmeye çalışıyorlardı. Taş, tuğla yağmuru kesilmişti; Rogers bir yanında Fitch öteki yanında Archbold'la görününce şarkı bir mırıltıya, uçuşan anların çıkardıkları gibi öfkeli bir vızıltıya dönüşmüştü.

Bir üst katın penceresinde Wexford, St. George'la birlikte duruyordu. Pencereyi açmış, aşağıda olan bitenleri işitiyordu. Böyle bir durumda yanında olmasını isteyeceği son kişi St. George'du, ama adanı karakoldan dışarı, göstericilerin pençeleri arasına salamazdı, öte yandan karakolda gezinip işine yarayacak ne bilgi bulursa toplamasına da izin veremezdi.

Rogers'ın ya da onun gibi yüksek rütbeli birinin önce Ayaklanma Yasası'nı okuması gerekirdi. Rogers öyle yapmadı, megafonu ağzına dayayıp, "Saldırıda bulunanlara gereken yapılacak. Gözaltına alınanlar olacak. Geri kalanlar evlerine gitsinler" dedi. "Orbe burada değil, hiçbir zaman da olmadı. Hiçbir çocuk öldürülmedi. Gazetelerdeki yalan haberlerle yanlış yönlendirildiniz. Orbe çocuklarınız için bir tehdit oluşturmuyor. Çocuklarınız güvende."

"Nerede öyleyse?" diye kalabalıktan bir ses yükseldi.

"Bunu söylemeye yetkili değilim" dedi Rogers.

"Orada seninle birlikte! Onu koruyorsun!"

"İsteriz, Orbe'u isteriz! Orbe! Orbe! Orbe!"

"Bir ırz düşmanı, bir çocuk katili senin çocuklarınla iç içe yaşasın ister miydin? Bu doğru mu? Bu haksızlık değil mi?" Konuşan Brenda Bosworth'tu. "Polis onu korusa, anneleri babaları suçlu durumuna soksa sen ne hissederdin?"

Wexford kadından hoşlanmasa da söylediklerinde haklılık payı olduğunu kabul etmek zorundaydı. Kızları küçükken aynı durumda kalsa kendisi ne hissederdin? Ayrıca geç evlenen, on yaşından küçük çocukları olan Rogers neler hissederdin? Rogers durumu iyi idare edememişti. Bu düşüncesini Burden'dan başkasına söyleyemezdi, ama Burden yoktu; bir nedenle o sabah geç kalmıştı. Rogers'ı St. George'a eleştirmenin sonuçlarını hayal bile edemezdi. "Rogers artık içeri girmeli" diye düşündü, "daha fazla konuşmamalı." Bulabilirse suçluları gözaltına almalıydı.

Wexford, Rogers'm aşağıdan gelen, biraz cılız çıkan son sözleri-

ni işitti. "Tekrar ediyorum, Orbe burada değil. Artık aranızda yok. Bu karakolda kalmıyor."

Ön avludaki polisler usul usul konuşarak kalabalığı gerilettiler, kapıdan dışarı, kaldırıma çıkardılar. Şarkı kesilmiş, bir mırıltıya dönmüştü. Rogers arkasında Archbold ve Fitch'le içeri girdi, balkon kapısı kapandı. Wexford da pencereyi kapatmak üzereyken vazgeçerek iyice açıp aşağı baktı.

Dedektif Ted Hennessy büyük kapıdan çıkmış avlu kapısına doğru yürüyordu. Birilerini gözaltına mı alacaktı? Ya da binanın arkalarında olduğu için hiçbir şey görüp işitmemişti de bütün masumiyetiyle bambaşka bir nedenle mi dışarı çıkmıştı? Wexford gözlerini göstericilerden ayırıp Hennessy'ye baktığı için kalabalığın arasında olanları göremeyişine daha sonra çok üzülecekti. Kalabalıktan, kimin olduğunu anlayamadığı bir elden bir şeyin fırlatıldığını gördü, "Dikkat et! Yere yat!" diye bağırdı, ama çok geçti.

Şişe yanıyordu; şişe havada uçarken çevresindeki ince alevi gördü Wexford; olay kendisinden çok aşağıda olmasına karşın yere çökerken St. George'u da aşağı çekti. Öyle yapmasaydı patlamayla birlikte ayakları yerden kesilecekti. Gökgürültüsü gibiydi, sağır ediciydi, bir çarpma sesinden çok gürlemeye, havada ilerleyen bir tornadonun çıkardığı sese benziyordu. Ama avludan gelen çığlığı bastırarak kadar güçlü değildi. Korkunç bir çığlıktı, insan sesine değil, ölmekte olan bir hayvanın çıkardığı sese benziyordu. Wexford sırtüstü yuvarlandı. St. George'a doğru uzandı, ama o kalkmış pencereden dışarı sarkarak var gücüyle, "Gördüm! Her şeyi gördüm!" diye bağıırıyordu.

Wexford ayağa kalktı. Her yana saçılan cam parçaları ayakları altında eziliyordu. Pencere yok olmuştu. Aşağıda avluda bir otomobil yanıyor, alevler gökyüzüne doğru yükseliyordu. Kalabalık küçülmüştü, insanlar yerde oturuyor, hatta kaldırımda yatıyorlardı. Wexford, işe gelmekte olan Burden'ın sokaktan içeri girdiğini, elleri yüzünde yavaş yavaş artık boş olan avluda yürüdüğünü gördü. Ellerinde kameraları, mikrofonlarıyla arkasındaki basın kalabalığının belki farkında bile değildi.

Yanan otomobilin yakınındaki insan için artık bir şey yapılamazdı. Yok olmuştu. O cehennemin içinde, metalle, kromla, deriyle birlikte yanmıştı; yükselen alevlerin, beyaz dumanın, siyah dumanın, insanın ciğerlerini parçalayarak yanan benzin kokusunun içinde yitmiş gitmişti.

Kalabalıktan çığlıklar yükseldi. Polislerden oluşan bir zincir

onları geride tutuyordu. Wexford'un dili tutulmuştu sanki, kaldırımdaki insanlardan yükselen uğultuya karşı bir ses bile çıkartamadı. Patlayan flaşlarıyla basın mensuplarını izledi, itfaiye arabalarının uzaktan gelen siren seslerini işitti, sonra St. George'a dönerek daha önce hiçbir insana yapmadığı bir şeyi yaptı; söz dinlemeyen bir köpeği ensesinden yakalarcasına ceketinin yakasından kavradığı gibi kapıya doğru sürükledi.

On dördüncü bölüm

Ted Hennessy'nin ölümü basını hiçbir biçimde durdurmamıştı. Otomobilleriyle Ploughman's Lane'e, Savesbury Sokağı'na, Winchester Geçidi'ne doluştular, Woodland Lodge'un ön kapısında karargâh kurdular. Wexford hemen bir basın toplantısı düzenleyerek, "Çocuk kaçırma olayını neden gizli tuttunuz?", "Thomas Orbe'un bu olayla ilgisinin olmadığından emin misiniz?" gibi soruları yanıtlayabilmek için elinden geleni yaptı.

Basit bir gerçeği yinelemesi boşunaydı: Orbe'un kızlara ilgi duyduğu hiçbir zaman görülmemişti. Oğlanlara tecavüz ettiği için tutuklanmış, bir oğlanı öldürdüğü için hapiste yatmıştı. Sözcüğün tam anlamıyla gerçekten bir pedofildi.

"Ama evlenmişti değil mi?" diye magazin gazetelerinin birinden bir kadın muhabir sordu. "Bir kızı olduğuna göre."

"Kurbanları her zaman erkekti" dedi platformda Wexford'un yanında duran Barry Vine. "Orbe'un Sanchia Devenish'in kaçırlışıyla hiçbir ilgisi yok."

Devenishlerin bahçesinde ya da Hennessy'nin dul karısının kapısı önünde karargâh kurmayan birtakım gazeteciler oklarını Oberon Sokağı 16 numarada kendine gelmeye çalışan Suzanne Orbe'a çevirdiler. Suzanne'ın, babasının ilk kurbanlarından biri olduğu, çocukken tecavüz edildiği, zavallı bir ensest kurbanı olduğuyla ilgili asılsız söylentiler yayılmıştı. Başı hâlâ sargılar içinde olan Suzanne tahtalar çakılı evin geçici olarak takılmış kapısından çıkarak gazetecilere, "Bana parmağını bile dokundurmadı, sizi pislik herifler! Annem bizi bırakıp gitmeseydi babam o pis çocuklara elini bile sürmezdi. Babamın o pis çocuklara düşkünlüğü karısının kendisini terk etmesiyle başladı. Hepiniz siktir olup gidin, bizi rahat bırakın!" dedi.

Ploughman's Lane'de Fay Devenish yerel gazeteyi kapının önünden aldığı anda saat yedi buçuktu. Stephen Devenish daha okumadan gazeteciler kapısını çalmaya, kapının önüne doluşmaya başlamışlardı; telefon kesintisiz çalışıyor, hiç susmuyordu. Devenish kapıyı açmaması gerektiğini çok iyi biliyordu. Gazetecilerden biri garajın tepesine tırmanıp küçük pencereden içeri girmeye çalışmıştı. Daha sonra bunu anlattıklarında Wexford, "Yanında Kaylee Flay olmalıymış" diye yorum yaptı.

Devenish karakola gitmek için bir taksi çağırdı. Kendi arabasını alsa sürüş üstüne çullanacak, belki eve bile girebileceklerdi. Adı, All the Sixes olan taksi şirketinin arabaları gün boyunca Kingsmarkham kasabası, Kingsmarkham istasyonu ve köyler arasında gidip geliyordu. Sürücü gazeteci kalabalığını, park etmiş otomobilleri aşmadı. Taksisini park ederek yürüdü. Gazeteciler çevresini sardılar, kimi üstüne yapıştı. Yolcusunun kim olduğunu, nereye götüreceğini sordular, Sanchia'nın babasıyla konuşabilmek için birkaç dakika oyalanmasını istediler.

Sürücü kendini bir filmde gibi hissediyordu. Yüklü bir para karşılığında Devenish'i oyalayabileceğini söylemeyi düşündü, sonra işini kaybetme korkusuyla vazgeçti, ayrıca bir kahraman-şerif, görgü tanığı, posta arabası sürücüsü- kahramanca davranmalı, susmalı, güçlü olmalı ve uzun adımlarla kurtaracağı kişiye doğru yürümeliydi. Onun için gazetecileri görmezden gelmeye çalışarak kapıya doğru yürüyüp zili çaldı. Devenish önce başını pencereden uzattı, sonra dışarı çıktı. Taksi sürücüsü yatıştırıcı bir sesle, "Bana yakın durun efendim, tek kelime bile söylemeyin, her şey yolunda gidecek. Kolunuza girip sizi bu paparazzilerin arasından geçireceğim - izin verirsiniz!" dedi.

Devenish fark etmeyeceğini söyledi, daha doğrusu bağırdı, çünkü sesi, gazetecilerin soruları, koşuşmaları, kamera tıkırtıları ve flaş patlamaları arasında boğuluyordu. Taksi sürücüsü durumu ele aldı, çekilen fotoğraf karelerine kendi yüzünü de sokmaya çalışmayı ihmal etmeden Devenish'i arabasını park ettiği yere doğru götürdü.

Titreyerek arka koltuğa çöken Devenish, "Teşekkür ederim, çok teşekkür ederim. Gerçekten, sen olmasan ne yapardım bilmiyorum" dedi.

Gazeteciler peşlerinden gittiler, ama sürücü onlardan uzaklaşmayı başardı. Karakola geldiklerinde oldukça büyük bir bahşış aldı. Devenish hasar görmüş büyük kapılardan içeri girince sürücü kırk pencereleri, binanın kararmış ön yüzünü daha iyi göre-

bilmek için ön avluda iki tur attı. Fırsat bulursa daha sonra maki-
nesiyle gelip fotoğraf çekecekti.

Devenish Wexford'u sordu. Hayır Başmüfettiş kendisini bekle-
miyordu, ama kendisini görmek isteyeceğinden emindi. Kendini
av köpeklerinin ağzına atan bir tilki gibi dışarı çıkıp gene gazete-
cilerin arasına giremezdi. Çavuş, Wexford'un odasında beklediği-
ni söyleyerek Devenish'i asansörle yukarı gönderdi. Asansör
ikinci kata vardığında ilk basın arabaları ön avluya girmeye baş-
lamışlardı.

Wexford'un odasında basının saldırısından söz etmedi Deve-
nish, ama bağırdı; ünlü öfkesinin izlerini ilk kez o zaman gördü
Wexford. Devenish yumruklarıyla masaya vurdu. "O pedofil mi
kaçırdı çocuğumu?"

"Sakin olmaya çalışın Mr. Devenish?"

"Bana cevap ver!"

"Lütfen oturun. Kızgınlığınızı anlıyorum. Sizin yerinizde olsam
ben de böyle sinirlenirdim. Ama, hayır, kızınızı Orbe kaçırmadı."

"Nerden biliyorsun? Nasıl emin olabilirsin?"

"Kızınızın kaybolduğunu, bütün bunların olacağını bildiğimiz
için gizli tuttuk" dedi Wexford. "Ne yazık ki Sanchia kaçırıldığın-
da Orbe da oralarda yaşıyordu, ama bunun ötesinde bir şey yok.
Hiçbir bağ yok –bunu anlayabildiğinizi umarım."

"Öyleyse adam nerede?"

"Bunu size söyleyemem. Özür dilerim. Ama bu binada, hatta
bu kasabada değil." Wexford kızların Orbe'un ilgi alanına girme-
diğini söylemekten bıkmıştı, ama Sanchia'nın babasına bir kez
daha aynı şeyleri söyledi. "Thomas Orbe kızlarla ilgilenmiyor. O
homoseksüel bir pedofil."

"İğrenç! İnsanın midesini bulandırıyor."

"Sanchia'yı bulmak için elimizden gelen her şeyi yapıyoruz"
dedi Wexford. "Ama, belki biraz olsun içinizi rahatlatır diye söy-
lüyorum, Sanchia bilinen, elimizdeki listede adı olan hiçbir pedo-
filin elinde değil. Ülke genelinden söz ediyorum. Onu bir pedofil
kaçırmadı. Böyle olaylarda suçlu, kendi çocuğunu kaybeden ya
da hiçbir zaman çocuk yapamayan ruhsal dengesi bozuk kadınlar
olur. Bu yüzden sizden ve karınızdan arkadaşlarınızın, tanıdıkla-
rınızın bir listesini istedim; aralarında böyle bir kadının olabilece-
ğini düşünüyordum."

Wexford, Devenish'in yüzünün ifadesinde küçücük bir değişik-
lik saptadığını düşündü, bir kıvılcım gibi; gözbebekleri değişti,
dudakları güç anlaşılacak kadar kısıldı. Sanchia'yı kaçıranın kim

olabileceği konusunun üstüne gitmek yerine, konuyu değiştirerek Woodland Lodge'un küçük kızın kaçırıldığı geceki durumuna dönmeyi yeğledi. "Kimde anahtar olduğu, kimin evinize gizlice girebileceği sorusundan çok Mr. Devenish, benim kafamı kurcalayan şey nasıl olup da herhangi birinin sizi, karınızı, çocuklarınızı uyandırmadan, Sanchia'yı ağlatmadan yatağından alabildiği."

"Bilmiyorum."

Wexford sormak istemiyordu, ama sormak zorundaydı. Sanchia'nın zekâsının, becerilerinin ne kadar gelişmiş olduğunu kesin olarak öğrenmeliydi. "Ağlayabiliyordu herhalde? Çok az konuştuğunu söylediniz, ama konuşabiliyor değil mi?"

"Elbette konuşabiliyor" dedi Devenish öfkeyle. "Aptal değil. Ne demeye çalışıyorsunuz? Bir çeşit geri zekâlı olduğunu mu?"

"Hayır Mr. Devenish, söylemeye çalıştığım bu değil. Ama ortadaki durumun çok garip olduğunu kabul etmelisiniz. Sanchia'nın üç yaşına yaklaştığı halde konuşmayışının nedenini açıklayan bir doktor ya da psikiyatrist oldu mu? Kimse herhangi bir açıklama yaptı mı?"

"Sormadık" dedi Devenish. Sakinleşmişti artık, yüzünün rengi, eski hali geri gelmişti. Her zamanki hafif gülümsemesiyle rahat rahat konuşuyordu. "Gerekli olduğunu hiçbir zaman düşünmedik. Geç geliyor, o kadar. Özür dilerim ama mesele nedir? Kızının konuşmayışının nedenini öğrenmek onu geri getirmez ki."

"Ben gizlerin çözülmesini isterim" dedi Wexford kısaca. "Size gelen şu tehdit mektuplarının gizlerini de çözmek istiyorum. Kıskaçlık düşman yaratır, sizi kıskanan çok insan vardır mutlaka. Örneğin şimdiki işinize girdiğinizde, daha sonra maaşınıza iyi bir zam yapıldığında önünüzü açmak için bir kenara itilen insanlar olmuştur. Belki gerçek ya da uydurma bir hata yüzünden havayolu şirketinin zarara uğrattığı kişiler vardır. Havayollarının yöneticisi olarak bu acıyı sizden çıkartmak istiyorlardır. Umarım ne demek istediğimi anlıyorsunuzdur."

"Evet, elbette. Ama yok öyle bir şey."

Devenish dupduru yüzüyle doğru mu, yalan mı söylediğini hemen ele veren kişilerdendi. O anda yalan söylüyordu. Wexford bundan emindi. Siyah gözlerinde inatçılık okunuyordu. Yalnızca yalan söylemek değildi yaptığı, aynı zamanda konuyu kapatmak istiyordu. Böyle bir şey olmamıştı, düşmanları yoktu, o kadar. Tartışmak ya da inandırılmak için açık bir kapı bırakmıyordu.

"Bu gibi mektuplar gönderen insanların" dedi Devenish kibarıldığı elden bırakmadan, "deli olduklarını anlamıyorsunuz. Bir ne-

denleri olması gerekmez. Gazetede bir haber okusalar kafalarının taşı atıverir. Delidir bu insanlar.”

“Biliyorum efendim, kesinlikle değilse bile çoğunlukla öyledir. Şimdi gene konuyla ilgisinin bulunmadığını düşüneceğiniz bir şey soracağım, ama emin olun ilgisi var.” Wexford bir an susarak gözlerini ayırmadan karşısındaki adama baktı. “İkinci bir eviniz var mı?”

“Bir sayfiye evi gibi mi demek istiyorsunuz? Biz zaten sayfiyede yaşıyoruz. Londra’da da bir dairemiz filan yok.”

“Sizin gibi hemen fark edilecek kadar eşine bağlı bir kocanın şimdi ya da evlilik süresi içinde herhangi bir zaman, başka bir kadınla ilişkisinin olup olmadığını sormak da gereksiz mi olur sizce?”

Devenish, Wexford’un sözlerindeki ince alayı ya da üçüncü kişiden söz eder gibi konuştuğunu fark ettiyse de belli etmedi. “Şaka yapıyor olmalısınız Müfettiş” dedi Devenish gülümseyerek; aynı zamanda sanki inanılmaz bir şey söylenmiş gibi başını sallıyordu. “Ciddi olamazsınız?”

“Çok ciddiym efendim” dedi Wexford sert bir sesle. “Bunu hiç de eğlendirici bulmuyorum. Bu sabah burada bir insan korkunç bir biçimde öldü. İzin verirseniz artık bunun üstünde yoğunlaşmak istiyorum.”

Ted Hennessy’nin bedeninden kalanlar morga kaldırılmıştı. Otuz dört yaşındaydı, dört yıldır Myringham Polisi Suç Masasında görev yapıyordu. Basında yazıldığına göre evli, iki çocuk babasıydı. Ölüm haberi büyük bir gazetenin ön sayfasında değil, ama doğum, evlilik, ölüm sütunlarının olduğu yerde küçük bir ilan olarak çıkmıştı; “Laura’nın sevgili kocası, Jonathan ile Kate’in babaları” diye yazıyordu.

Onu öldüren molotovkokteyli kalabalığın içinden biri atmıştı. Her şey normal gitseydi, burada, Kingsmarkham’da olmayacaktı. Wexford’un güç durumdaki takımına destek olarak gönderilmişti. Bir bakıma orada bulunmasının nedeni Orbe ile Devenish’ti.

“İnsana şaka gibi geliyor” dedi Wexford.

“Bunda şaka bir taraf göremiyorum” diye karşılık verdi Burden.

“Belki yok” dedi Wexford. “Onun destek için gönderildiğini söylemek istemiştım. Buraya baş belası insanlar yüzünden geldi.”

Ne demek istediğini açıklamadı. Brian St. George’la buluşacaktı. *Kingsmarkham Courier*’nin editörünün basın toplantısına gelmeyişinin nedenini bildiğini düşünüyordu Wexford. En azından bunu umuyordu. St. George “her şeyi görmüştü”. Molotovkokteylinin atılışına tanık olmuştu.

“Gerçekten gördüğümü söylemiyorum Reg” diye söze başladı St. George. Sinirli görünüyordu. “Gerçekten gördüm diyemem. Söylemek istediğim şey bu değildi.”

“Peki ne söylemek istedin o zaman?”

“Hedefe vurduğunu gördüm.”

“Hedef derken sanırım Dedektif Hennessy’den söz ediyorsun” dedi Wexford öfkesini bastırmaya çalışarak. “Bir gazeteci olarak kendini doğru ifade etme güçlüğü’n var senin ne yazık ki. Senin şu paçavrada böyle mi yazacaktın?”

St. George’un duygularını incitmek olanaksızdı; bunun tek yolu yazı yazma becerilerini kötülemedi. Gözü seğirdi, elini papatya görünömlü başının üstüne koydu, kaçamak bakışlarla Wexford’a baktı. “Atanı görmedim” dedi. “Hiçbir zaman böyle bir şey söylemedim. Görseydim bile” diye umursamaz bir tavırla ekledi, “söylemezdim. Mimlenen bir adam olmak istemem, bu konumdayken istemem Reg.”

“Bana Reg deme” dedi Wexford.

Hennessy’nin dul eşi Laura ölüm haberini alınca, “Bu işin onun ölümüne yol açacağını hep biliyordum, ama böyle değil, böyle değil” demişti.

Ertesi sabaha kadar karakolun ön avlusu temizlendi, bir zamanlar polis memuru Archbold’a ait olan yanık otomobil kaldırıldı, kırılan canlar değiştirildi. Tutuklamalar yapıldı, aralarında Brenda Bosworth, Maria Michaels, David Hebden’in de olduğu altı yedi kişi mahkemeye çıkartıldı. Barry Vine ile Lynn Fancourt, Sanchia Devenish olayından alınarak suç masasından iki kişiyle birlikte Hennessy’yi öldüren molotovkokteyli’ni atan kişiyi bulma görevine verildiler.

Tuğlaların atılıp camların kırılması olayına ilişkin kimsenin tanıklık etmemesi bir şeydi, bunun sonucunda bir insanın ölmesi başka bir şey. Herkes St. George gibi ödleğ değildi. İnsanlar konuşmak istiyor, Stowerton’dan, Kingsmarkham’dan, Muriel Campden’dan bilgi vermek isteyen gönüllüler geliyorlardı. Asıl sorun kimsenin molotovkokteylinin kimde olduğunu, kimin attığını bilmemesiydi. Hennessy’nin katili aralarında’ydi, onlardan biriydi, High Sokak’ta birlikte yürümüşlerdi, konuşmuşlar, “Çocuğunun yanında dur” diye şarkı söylemişlerdi, bu kesindi. Ama burada takılıyorlar, çaresiz gözlerle Lynn’in, Barry’nin yüzüne bakıyorlardı. Tam olarak ne olduğunu bilemiyorlar, yemin etmek gerekirse edemeyeceklerini söylüyorlardı; sadece tahmin yürütebi-

lirlerdi.. Kesinlikle emin olmadıkça bir insanı ömür boyu hapse gönderecek bir şey söylememek gerekirdi.

Rat and Carrot'un sahibi Andy Honeyman bildiklerini cömertçe anlatıyordu. Barry'nin daha sonra Michael Burton'a söylediği gibi, adam sanki oradaydı, sanki her şeyi görüp not almıştı, fotoğraf çekmişti. Sonunda sıra barda kulak misafiri olduğu konuşmaya geldi. "Adam 'Molotovkokteyli nasıl yapılır?' diye sordu. Sorarım size, siz olsanız ciddiye alır mıydınız? Öteki adam da ciddiye almadı, 'Ne? Saçmalama' ya da 'zıvalama' gibi bir şey söyledi. 'Haklı' diye düşündüm, ardından bunların olacağını hayal bile edemezdim. Sonra öbürü söze karıştı.."

"Dur bir dakika" dedi Vine, "adamları karıştırıyorum. Adlarını bilmiyorsun değil mi?"

"Hayır, biliyorum" dedi Andy Honeyman. "İlk adam Colin bir şey, Cromwell –hayır Crowne. Öbür adamın adı Joe Hebden. İkisi de Muriel Campden Evleri'nde yaşıyorlar. Ne diyordum, sonra öbür adam söze karıştı..."

"Onun adı nedir?"

"Bunu sormayın. Daha önce hiç görmediğim biriydi. Kim olduğunu bilmiyorum, ama ne dediğini çok iyi biliyorum. Molotovkokteylinin nasıl yapılacağını anlattı, 'Bir şişe al, benzinle doldur' falan filan. Gerekli malzemeyi satan bir dükkân olduğunu söyledi. Bombayı yapmak zordu, isterlerse kendisi bir tane getirebilirdi. On-on beş kişi dinledi konuşmaları. Yani, Fowler oradaydı, hani şu siyah karısının kendisini terk edip yolun aşağısındaki yere bir avuç çirkefle birlikte yaşamaya gittiği adam. Oraya 'Hide' diyorlar. Bana sorsalar ne diyeceğimi çok iyi biliyorum ama."

Barry, daha sonra, Colin Crowne, Joe Hebden ve Terry Fowler'la da konuştu. Colin, arabası olmayanlar benzin istasyonuna gidemezlermiş gibi, "Benzini nerden bulayım, otomobilim yok ki" dedi. Rat and Carrot'taki konuşmayı anımsamıyordu, Andy Honeyman uydurmuş olmalıydı. Üstelik o gösteriye de katılmamıştı, her yanında döküntüler çıktığı için yatakta yatıyordu; hâlâ da geçmemişti, şöyle bir bakan anlardı. Joe konuşmayı anımsamıyordu, Terry "molotovkokteyli" sözcüğünü duymuştu ama adamın birinin nasıl yapıldığını anlatışını anımsamıyordu. Colin'in sorduğu soru Barry'nin aklına bir fikir getirdi; ertesi gün kasabadaki ve yöredeki bütün benzincileri dolaşarak soruşturmaya başladı.

Lynn eve giderek arabasını bıraktıktan sonra Savesbury Sokağı'na çıkıp çaresiz bir görünüme bürünerek beklemeye başladı; dördüncü teklifi, ilk kadın sürücünün teklifini kabul etti. Saçları

gri değildi ya da öyleydi de kırmızıya boyatmıştı, yapılı değil in-
ceydi, kesinlikle kırk beş yaşın üstünde göstermiyordu; Lynn'i
Kingsmarkham'a götürüp istediği yerde, St. Peter'in önünde bı-
raktı. Lynn eve taksiyle gitmek zorunda değildi; harcamalarının
karşılığını alıp alamayacağını düşündü.

Ted Hennessy soruşturması açılmış, ilk celsede başka bir güne
ertelenmişti. Wexford ile Burden dışarı birlikte çıktılar; Wexford
yıllar önce İrlanda'da yapacakları bir tatil için aldığı ince naylon
yağmurluğu giydi. "Bu delikanlıdan başka hiçbir şey düşünemi-
yorum" dedi. "Ölümünden daha çok karısının söyledikleri aklımdan
çıkmıyor. Ölüş biçimi. Yanarak ölmek – daha kötüsünü düşün-
müyor insan."

"Onu yakalayacağız" dedi Burden göz ucuyla naylon yağmurlu-
ğa bakarak. "Hiç kuşkun olmasın. Kadın ya da erkek onları yaka-
layacağız."

"İntikamın teselli olacağına inanmıyorum ben Mike."

Güneşin ıslak kaldırımlarda, küçük su birikintilerinde pırl pı-
rıl parladığı High Sokak'tan aşağı doğru yürüdüler. Yanlarından
geçen bir otomobilin sıçrattığı su az kalsın Burden'in paçalarını
ıslatacaktı. Nedeni bilinmez, arabanın sürücüsü kırmızı ışıklarda
durunca yumruğunu onlara doğru salladı.

"Europlate'e gidip kahve içelim" dedi Wexford.

Europlate altı ay önce açılmıştı, ama adının Avrupa Para Birli-
ği'yle hiçbir ilgisi yoktu, yalnızca menüye gönderme yapıyordu;
oldukça eklektik olan menüde AB'nin tüm ülkelerinin mutfakla-
rından ünlü bir yemek yer alıyordu. İsveç köftesi, İspanyol omle-
ti, Yunan salatası, İrlanda güveci, Alman sosisi, *croque monsieur*,
İngiliz rozbifi yiyebilirdiniz. Asıl sorun her şeyin tavada kızartıla-
rak pişirilmesindeydi. Aşçının Çinli olduğu söyleniyordu ama,
bunu doğrulayan çıkmamıştı. Polis kantini yerine burada yemeyi
yeğlediği son gelişinde garsona Türk lokumu olup olmadığını sor-
muş, elbette olumsuz karşılık almıştı.

Mavi-sarı renklerle döşeliydi. Masa örtüleri koyu maviydi, pe-
çetelerin hepsinin tam ortasında AB'nin amblemi olan sarı yıldız-
lardan bir çember vardı. Kahvenin yanında Danimarka kurabiye-
si ikram ettiler. Burden dudağında kuşkulu bir gülümsemeyle
reddetti, ama Wexford üstü fındık kaplı, içi kayısı marmeladıyla
dolu bu kurabiyeye karşı direnmiyordu, sonunda pes ederek
"Ben isterim" dedi. "Yememem gerektiğini biliyorum ama, biraz
tatlı iyi gelir. Çok kanlı bir hafta oldu, değil mi? Perşembe sabah-

ki olaylar için bir soruşturma açılacak, sonunda zavallı Rogers'ın istifa etmesi söz konusu olabilir.”

“Kimse böyle bir şeyi öngöremezdi. Burada molotovkokteyli-
nin atılabileceği kimin aklına gelirdi? Seul değil”, Burden uygun
bir yer adı daha düşündü, “Cakarta değil.”

Wexford Danimarka kurabiyesine baktı. Bir yıldan uzun bir za-
mandır ilk kez böyle bir şey yiyiyordu, bir olasılıkla bundan son-
ra bir yıl daha yemeyecekti. “Dün Seaward Havayolları'na gittiği-
mi biliyorsun. Buradaki ofise ya da Brighton'a değil, Gatwick'e.
Devenish'in asistanıyla, sekreteriyle –ikisi ayrı ayrı kadınlar–
sonra şimdiki genel müdürüyle konuştum. Hepsi de onu seviyor,
hepsi iyi bir işveren olduğunu, adil davrandığını, resmiyeti boz-
madan samimi olabildiğini söylüyor.”

“Ama?”

“Evet ‘ama’sı var. Sekreteri öfkесinden söz etti. Geçen gün ben
de birazına tanık oldum. Kendisine değil, ama başkalarına kızdı-
ğı zamanlar onu görmüş. Bir keresinde bir adamı ofisinden dışa-
rı atmış. Adam Seaward'ın kötü davrandığı bir akrabasıyla ilgili
şikâyetle bulunmak için zorla içeri girmiş. İki üç yıl önce, sekre-
teri daha işe girmemişken olmuş bu olay, ama işittiklerine göre
adamı tekme tokat dışarı atmış. Adamın bir kaburgasının kırıldı-
ğı da söyleniyormuş. Ama hiçbir şey kesin değil. Adını bilmiyor,
bilen bir başkası da çıkmadı.”

“Sevilen bir kişiyi anlatır gibi anlatıyorsun. Trevor Ferry'nin-
kinden çok farklı bir resim çizdin.”

“Senin de dediğin gibi Ferry'nin onun hakkında iyi bir şey söy-
lememesi anlaşılır bir şey.” Wexford Danimarka kurabiyesini bi-
tirdi, tabaktaki kırıntıları parmaklarıyla topladı. Önce omzunun
üstünden geriye doğru baktıktan sonra fısıltıyla, “Devenish'in
kendi kızını kaçırdığını sanıyorum” dedi.

Burden ona baktı. Hiçbir şey söylemedi.

“Neden böyle bir şey yaptığını, onu nereye götürdüğünü, şim-
di nerede olduğunu bilmiyorum, ama güvende olduğunu, küçük
kızı Devenish'in sakladığını sanıyorum.”

“Aynı şeyi ben de düşündüm” dedi Burden.

“Çok yaygara yapıyor, *ağlad*ı bile. Belki çocuklar gibi numara
yapıyordu. Gözyaşı görmedim. Kimi zaman kızının kayboluşuna
çok üzölmüş gibi görünüyor, kimi zaman sanki hiç aldırıyor.”

Burden başını salladı. “Birisiyle birlikte mi saklıyor? Bunu mu
söylemek istiyorsun?”

“Önce” dedi Wexford, “bir kız arkadaşı olabileceğini düşündüm.

Devenish yakışıklı, genç, zengin bir adam. Karısı yaşından daha büyük gösteriyor, yorgun duruyor. Devenish durmadan mutlu evliliğinden söz ediyor. Bir sevgilisinin olması beni şaşırtmaz.”

“Sevgilisi için karısını bırakacağını, ama küçük kızını istediğini mi söylemeye çalışıyorsun? Gizli buluşma yerlerinin parasını karşılayabilecek kadar zengin, öyle ya.”

“Öyle bir şey. Ama kız arkadaşı yok Mike. Bir gönül serüveni olsa konuştuğumuz onca kişiden biri bilirdi. Hakkında bilinmesi gereken her şeyi biliyorum; Southern Cross Rail Link’te yönetici olarak çalışırken karısının da yönetim kurulu başkanının asistanı olduğunu, Noel’de verilen şirket partisinde tanıştıklarını... Yaşamında hiçbir skandal yok. Bir kadınla öğle yemeği yerken bile görülmemiş. Seaward’ın bilet satış masasında çalışanlardan biri, yıldı en fazla bir geceyi evinden uzakta geçirdiğini, bunun nedeninin de Frankfurt’ta ya da Brüksel’de bir toplantıya katılmak zorunda kalması olduğunu, söyledi.

Pazar sabahları St. Peter’de sabah ayinlerine katılıyor, tüm aile birlikte gidiyorlar. Çocuklarının okulundaki aile toplantılarını asla kaçırmıyor, onları sık sık spor oyunlarına götürüyor. Otuz beşinci yaş günü için karısına safir ile pırlanta karışımı bir yüzük armağan etmiş, bir hafta kadar önce de otuz altı yaşına basınca bir otomobil almış. Karısı yaşlı ve bitkin görünebilir –böyle duygusuz konuştuğum için özür dilerim – ama onu seviyor.” Wexford AB logosunun üstünde ağzını sildi. “Tam anlamıyla tekeşli olan ender erkeklerden biri. Öyle olması gerektiği ya da özen gösterdiği için değil, eğilimi öyle.”

“İnan bana ben de tekeşliliğe eğilimliyim” dedi Burden ateşli ateşli.

“Ne demek istediğimi biliyorsun. Sokakta gördüğü bir kadına bile dönüp bakmıyor. Başka bir deyişle hayalinde bile zina yapmıyor. Bağlı bir koca. Bir kahve daha ister misin?”

“Olabilir. Ama senin anlattığın melek kendi çocuğunu kaçırdı, aynı zamanda sevgili karısının da çocuğu oluyor elbette.”

“Melek değil. Melekler üstünlük taslamazlar, kibirli davranmazlar, karşısındakinin duygularına duyarlıdırlar, oysa bunların hepsi Devenish’te var” dedi Wexford. “Kaçıran kişi her kimse çocuğun gördüğü zaman ağlamayacağı kadar iyi tanıdığı birisiydi. Yerini tam olarak biliyordu. Eve gizlice girmesine gerek yoktu, çünkü zaten evin içindeydi.” Garson kıza seslenerek boş mavi-sarı kahve fincanını gösterdi. “Küçük kıza, karşı evde oturan Mrs. Wingrave’in tanımadığı bir otomobille götürdü. Mrs. Wingrave ta-

nımadı, *çünkü Devenish'in karısına iki gün önce armağan ettiği arabaydı.*"

Burden etkilenmiş görünmüyordu. "Tamam, karısının yeni arabasıyla nereye götürdü çocuğu?"

"Bir akrabasına ya da arkadaşına götürmedi. Kız arkadaşına da götürmedi. Otomobil şimdi incelemede. Peach and Cox sabah ilk iş oraya gidip arabayı alarak buraya getirdi. Mrs. Devenish kendisine armağan edildiğinden beri hiç kullanılmadığını söyledi. Sanchia kaçırıldıktan sonra evden dışarı çıkmamış." Wexford fincanlarına yeni gelen kahveden koydu, tabağındaki üstünde bir parça fındık kalmış Danimarka kurabiyesi kırıntısını ağzına attı. "Sanchia arabada oturmuştur; üç yaşına yakın olduğu için yatması gerekmez."

"O zaman da emniyet kemerli çocuk koltuğuna oturması gerekir."

"Buna pek aldırıldığını sanmıyorum. Nasıl böyle asıl konunun dışına çıkıveriyorsun? Çocuk koltuğu olup olmaması önemli değil, o otomobile bindirildiyse birtakım izler bırakmıştır: saç, giysi dokusu, parmak izi. Devenish karısının uyanma olasılığına karşı çok uzun zaman evden uzakta kalamazdı. Uyku ilacını karısı değil kendisi almıştı; aslında o akşam aldığını pek sanmıyorum ya. Onun için çok kısa bir mesafe gitti; biri onu bekliyordu, Sanchia'yı alarak şimdi her neredeyse oraya götürdü."

"Nehrin dibinde ya da mezarda değildir umarım."

"Kim bilir? Buraya öfke içinde, umutsuzluk içinde geldi. Mutfak masasına dayanıp ağladı. Ama insanlar öfkeden, umutsuzluktan ya da pişmanlıktan da ağlarlar, değil mi? Yalnızca üzüntüden değil."

Karakoldan içeri girerlerken, Orbe'u evden dışarı çıkarttıkları günden sonra altın sarısı saçlarını iyice kısaltmış olan Dixon'la karşılaştılar. Colin Crowne ile Monty Smith kendisiyle alay ettiklerinde, sık sık karşılaştığı, "Dock Green'de işler nasıl?" sorusunun sorulduğu zamanlardakinden bile daha çok utanmıştı. Wexford naylon yağmurluğu üstünden çıkarırken, Dixon "Ben de sizi arıyordum efendim" dedi. "Yağmurluğunuzun nerede olduğunu soruyormuşsunuz. Ariel Sokağı'nda park etmiş arabasının içinde sizi bekleyen Jim Donaldson'a verdim."

Öğleden sonra Barry Vine listesindeki son benzin istasyonuna uğradı. Bredeway köyünün ortasında, elden geldiğince köy görünümünün içinde gizlenmeye çalışarak yapılmış küçük bir yerdi. Benzin pompaları yeşile boyalıydı, önünde açelya, menekşe sak-

sıları vardı, binanın çatısı sazlarla örtülmüştü. Sahibi içeride, kasanın başındaydı; tezgâhın bir yanına şekerler, çikletler, öteki yanına CD'ler, Disney videokasetleri yerleştirilmişti. Benzin istasyonunun sahibi, "çevre dostu" diye nitelendirdiği dükkânını beğenip beğenmediğini sordu. Vine, buradan bir şey çıkacağını pek sanmıyordu, ama, gene de, geçen perşembe günü çok erken saatlerde, sekizden önce, bir çeşit kutu ya da kova gibi bir şeyle benzin alan bir adamı aradığını söyledi."

"Yolda arabasının arpası mı bitmiş?"

"Belki. Size öyle söylemiş olabilirler."

Benzin istasyonunun sahibi çeşitli sorular sorduktan, arka taraftaki karısına seslenip ona da sorular sorduktan, birçok fikir yürüttükten sonra Bredeway Garajı olamayacağını, çünkü sabahları sekiz buçuktan önce açmadıklarını söyledi.

Vine Kingsmarkham'a dönerek polis memuru Archbold'u aldı. Birlikte araştırmanın ikinci kısmına, parafın satan nalburları dolışmaya başladılar.

İki arabalık büyük garajın kapıları açıktı. Devenish'in de, karısının da otomobilleri gitmişti. Ön bahçedeki çimlerin üstü kestane ağacından dökülen yapraklarla kıpkırmızıydı. Wexford kapıyı çaldı, kimse açmayınca bir kez daha çaldı. Üst kattan bir pencere kanadı açıldı, Fay Devenish başını uzattı.

"Biraz konuşabilir miyiz Mrs. Devenish?"

İçeri girmelerini istemediği hemen anlaşılıyordu, ama bunu nasıl söyleyebileceğini bilmiyordu. "Ortalama orta sınıf insanların, 'hayır' deme becerilerinin olmayışı polis için büyük bir avantaj" diye düşünürdü Wexford sık sık. Psikoterapinin savlarından biri de, her şeyi kabul etmemenin insanın egosu, ruhsal sağlığı için gerekli ya da istenen bir şey olduğunu öğretmektir. "Evet" demek, karşısındakinin sevgisini kazanmaya yönelik gizli bir güdüydü. Wexford, "İstekleri, çağrıları geri çevirmeyi öğrenen bir kuşak yetişse bunun polise etkisi ne olur?" diye zaman zaman düşünürdü.

Fay Devenish'in öyle biri olmadığı kolayca anlaşılıyordu. Onları gördüğüne ne kadar sevindiğini söylemediyse de kıyısına kadar geldi. Kocasını işe gitmişti. Bir kahve ya da çay içerler miydi? Oturma odasını henüz "toparlamadığı" için çalışma odasında oturabilirler miydi? Wexford'un kırk yıldır görmediği bir tür temizlik giysisi içindeydi. Bluzuyla eteğini üstüne geçirdiği arkadan bağlanan bir önlük kapatıyordu, kırmızı kareli bezden yapılmış bir eşarbi türban gibi başına sarmıştı.

Makyajsız solgun yüzü parlıyordu. Pudrasını, rujunu, maskarasını herhalde ev işleri bittikten sonra kocasının dönüşüne yakın bir zamanda sürecekti. Evet, giyinecek, süslenecek, saçını 50'lerin dergilerinde çıkan reklamlardaki kadınlar gibi tarayacaktı. ("Kocanıza her zaman taze ve bakımlı görünün. O, yorucu geçen bir günün sonunda eve dönmeden üstünüze güzel bir şey giyin.") Sonra aklına, kadının küçük kızının, biricik kızının, üç yaşına varmamış olan kızının kayıp olduğu geldi, sarsıldı; bunlar çok *yakınsıksız* düşüncelerdi.

Son geldiğinde Mrs. Devenish'in üstünde yattığı deri kanepenin bulunduğu çalışma odasına girdiler. Şimdi ucuna ilişerek oturmuş, soru sormalarını beklercesine yüzlerine bakıyordu. Tam Burden'a anlattığı gibiydi; yorgundu, yaşından büyük gösteriyordu. Devenish gibi yakışıklı, zengin, zeki, başarılı bir adam onda ne buluyordu acaba? Yüzünde derin çizgiler vardı, gözkapakları düşmüştü. Elli yaşında neye benzeyecekti kim bilir?

"Mrs. Devenish" diye söze başladı, "yeni arabanızı gözden geçirdiklerini biliyorsunuz, laboratuvar testleri filan. Siz hiç kullanmadınız, ama sizden başka biri kullanmış olabilir mi?"

"Arabamı kimseye vermem" dedi Mrs. Devenish yumuşak, neredeyse çocuksu bir sesle.

"Kocanıza bile mi?"

Wexford kadının yüzünün seğirdiğini sandı –ama bunun için bir neden yoktu. "Kocamın kendi arabası var. Benimkini kullanmaya ihtiyacı yok."

"Jane Andrews adında bir arkadaşınız olduğunu duyduk" dedi Burden.

Mrs. Devenish duraksadı. "Bir zamanlar vardı."

"Artık arkadaş değil misiniz?" Wexford bir yılgınlık, gizlemeye çalıştığını gösteren bir şeyin izini bulmak amacıyla kadının yüzüne baktı, ama yoktu. "Arkadaşlığınız neden bozuldu? Bize söyler misiniz?"

"Yollarımız ayrıldı. Arkadaşlıklarda böyle şeyler olur."

"Nasıl tanışmıştınız?"

Mrs. Devenish beklenmedik bir biçimde gerildi. "Size anlatmak zorunda mıyım? Bütün bunların küçük kızımın ne ilgisi var?"

"Miss Andrews'u en son ne zaman gördünüz Mrs. Devenish?"

"Yıllar önce. Altı ya da yedi yıl." Sonra birdenbire dili çözülde. "Nasıl tanıştığımızı sordunuz. Üniversitede aynı zamanda işletme okuduk. On yedi yıl kadar oluyor. Kocam ondan hoşlanmıyor. Onu hoş görmüyor; iki kez evlenip boşandığını biliyor muydunuz?" Kar-

şısındaki polislerin şaşkın bakışlarını fark etmiş olmalıydı. Bir arkadaşın evlilik durumundaki karmaşa dostluğun bitmesi için bir neden olabilir miydi? “Bir evlilikte eşlerden biri karşı çıkarsa bir arkadaşlığın sürdürülebileceğini sanmıyorum” dedi Fay Devenish; kafası karışmış gibiydi. “Kadın için de öyle, erkek için de, ya siz?”

“Sanchia’nın kaçırıldığı akşama dönmek istiyorum Mrs. Devenish.”

Wexford bir an karşısındaki kadının yüzüne konuşmadan baktı. Modası geçmiş davranışları, evlilikle ilgili antika düşünceleri, temizlikçi önlüğü ve sinirli görünüşü içinde sanki bilinmez bir şeyin korkusu her yanını kaplıyordu; Mrs. Devenish bir bilmece gibiydi, Wexford, kocasına dediği gibi, gizleri çözmeyi severdi. Her gün yaşanan korku önce biraz azalsa da çok geçmeden kurbanını yer bitirir, yaşlandırır, çökertir, deliliğe kadar götürebilir; zamanından önce de öldürür insanı. Wexford bunu çok görmüştü.

“Ağır uykusu olan biri gibi görünmüyorsunuz bana” dedi Wexford. “Kesin olarak söyleyemem elbette, doktor değilim, ama gergin, tedirgin gibisiniz. Öte yandan kocanız sakın, kendini denetleyebilen, mantıklı bir insan resmi çiziyor. Oysa ikiniz de bana uyku ilacını sizin değil onun aldığını söylediniz.”

Mrs. Devenish gülmeye çalıştı. Zorlama, acınası bir ses çıktı ağzından. “Öyle görünmüyor olabilirim, ama derin derin uyuyabiliyorum.”

“Kocanız hap almıştı, siz derin derin uyuyordunuz, yani ikiniz de kızınızın odasından çıkarıldığını, kapınızın önünden geçirildiğini, merdivenlerden indirildiğini işitmediniz. Unutmayın ki pencereden kaçırılmadığını artık biliyoruz. Odasından çıkarıldı, kapınızın önünden geçirilerek aşağı indirildi.”

“Annelerin” diye araya girdi Burden, “bebekleri ağladığında ya da çocukları seslendiklerinde gece sık sık kalktıkları için uykuları hafif olur. Bunun değişmesi için yılların geçmesi, belki çocukların iyice büyümeleri gerekir.”

“Ama siz üç çocuk büyüttüğünüz halde uykusu hafif annelerden biri değilsiniz, öyle mi?”

“Bir şey işitmedim. Uyuyordum.”

Tam giderlerken Wexford geri dönüp önemsiz bir şey sorarçasına, “Büyük oğlunuz kaç yaşında Mrs. Devenish?” diye sordu.

“On iki.”

“Daha büyük gösteriyor. Son zamanlarda hepsi olduklarından büyük gösteriyorlar. Araba kullanmak için daha çok zamanı var öyleyse, değil mi?”

Mrs. Devenish duraksadı. "Kullanmayı denedi –şurada, evin önünde. Yasalara aykırı değil, değil mi? İnsanın kendi bahçesinde?"

"Hayır, yasalara aykırı değil Mrs. Devenish."

"Bütün çocuklar kullanmak ister. Edward oldukça büyüdü."

Tam giderlerken Mrs. Devenish birden şaşırtıcı bir şey söyledi:

"Zavallı adama çok yazık oldu, polise, ne korkunç bir ölüm."

Devenish'in karısına doğum günü armağanı olarak verdiği beyaz VW Golf otomobille ilgili rapor Wexford'un tahminlerini doğruluyordu. Üstünde hâlâ koruyucu bantların bulunduğu direksiyonda parmak izleri yoktu. Ama arabanın her yanında, beş kişinin, Devenish'in, oğullarının, Fay Devenish'in ve kuşkusuz arabayı galeriye getiren adamın bıraktıkları izlere rastlanmıştı. Bunda dikkate değer bir durum yoktu.

Ama bir bebeğin parmak izleriyle, başından dökülmüş olabilecek üç ince saç telinin varlığı Sanchia'nın otomobile binmiş olmasıyla açıklanabilirdi ancak. Ama bu kaçırıldığı akşam o arabaya bindirildiği anlamına mı geliyordu? Oğlanlar ön koltukta aletlerle, düğmelerle oynayarak, anne ne kadar sevindiğini söyleyip teşekkür ederek, baba bütün iyi kalpliliğiyle ayakta durarak, bütün aile yeni otomobili hayran hayran incelerken, elbette Sanchia da aralarındaydı, arka koltukta yuvarlanıp duruyordu.

"Devenish'in kendi çocuğunu kaçırmaması için herhangi bir neden geliyor mu aklına?" diye sordu Burden, Olive and Dove'da çabuk bir içki içerlerken. "Amacı neydi? Ne çıkarı olabilir ki? Devenish'in gelecekte birlikte yaşamayı düşündüğü başka bir kadın olsaydı, boşandıklarında Fay oğlanların velayetini alacağı için Sanchia'yı kaçırıp öteki kadının bakımına vererek kendine saklamayı düşünmüş olabilirdi. Öyle bile olsa bir dolu boşluk kalıyor."

"Bundan kurtulabileceğini nasıl düşünebilir ki?" dedi Wexford. "Küçük bir olasılık. Sanchia daha önce bulunamasa bile Devenish kadının yanına taşındıktan sonra nasıl olsa ortaya çıkacaktı. Üstelik ortada bir kadın da yok; olsaydı, olay başladığından beri o kadının varlığını saklamak için ayrıntılı planlar yapmak zorunda kalacaklardı."

Burden birasının köpüğüne, kristal topuna bakan bir falcı gibi gözlerini dikmişti. "Biliyor musun" dedi, "ben sözü edilen tehdit mektuplarının varlığına inanmıyorum. Bence soruşturmalarımızı kendi üstünde yoğunlaştırmamamız için Devenish uydurdu. O mektupları aldıysa neden saklamadı? Hiç olmazsa birini bile? Mektupları eğitimli birinin yazmış olduğu, İncil'den alınmış gibi

duran sözcüklerle yazıldığı filan, hepsi palavra. Sanırım bizde iyi yazılmış bir metni görür görmez değerlendirebilen bir insan olduğu izlenimini uyandırmak istedi.”

“Haklı olabilirsin. Sanchia’nın kaçırılış nedenini bilsek şimdiye dek çok yol almış olurduk. Küçük kızı kaçırmakta ya da gizle-mekte bir amacı varmış gibi görünmüyor. Evinden uzaklaştırıp annesine eziyet etmesi için hiçbir neden bulamıyorum. Nasıl ka-çırdığını düşünebiliyorum, ama nedenini bulamıyorum.”

“Peki Ted Hennessy’yi öldüren hain için bir neden bulabiliyor musun? Hiçbir şey için. Yalnızca kendilerine yüz kez anlatılan bir şeyi anlamayı reddettikleri için. Bunu anlayabiliyor musun? Ben anlamıyorum.”

On beşinci bölüm

Otomobili eski çevre yolunda bozulduğunda, Lynn, Vicky'yi tuzığa düşürme düşüncesinden çoktan vazgeçmişti. Üçlü ilişki öneren çiftten sonra birkaç deneme daha yapmış, hiçbirinden bir sonuç elde edememişti. Vicky'nin yerin dibine girdiğine, ev işi yaptırmak için –eğer amacı buysa– genç kızları kaçırma planından vazgeçtiğine, Jerry'yle ya da tek başına, her neredeyse, kendi evinde yaşamını sürdürdüğüne inanıyordu artık. Ayrıca suçluluk duymaya başlamıştı. Üstlerinden izin almadan böyle bir işe kalkışmaması gerekirdi.

İşten Framhurst'e dönerken Laura Hennessy'ye uğramıştı. Laura arkadaşı değildi, Ted de arkadaşı olmamıştı, ama birlikte çalışmışlardı, ondan hoşlanmıştı, ayrıca korkunç bir olaydı, Laura'ya söylediği gibi *çok yazıktı*. İki küçük çocuk babasız kalmışlardı, evin üstünde büyük bir ipotek vardı, tazminatla kapatılsa bile, gene de sorundu. Lynn, Orchard Sokağı'ndaki evden ayrılırken üstüne kasvet çökmüştü; ne kadar tehlikeli bir işi vardı, o ve arkadaşları her gün ne riskler altına giriyorlardı; karşılığında ne kadar az teşekkür alıyor, ne kadar az saygı görüyorlardı.

İnsanın otomobilinin bozulması için uygun zaman diye bir şey yoktur, ama kimi zamanlar daha az çıldırtıcı olabilir. Karanlıkta, yağmur yağarken, insanın erkek arkadaşı kent dışındayken, meslektaşı yanarak ölmüşken ve yeryüzünde konuşmaya değer kimse kalmanış gibi hissederken bozulmamalıydı hiç olmazsa. Ama, en azından, Fiesta'nın motoru sustuğunda hızlı şeritte değil de en yavaş şeritte gidiyor olması, iki yönde de başka arabanın bulunmaması bir teselliydi. Motor sustu, araba yavaşladı, sonunda umutsuz bir biçimde durdu; tek parça halindeydi elbette, yalnızca yürümeyi reddediyordu. Lynn çalıştırmak için her şeyi denedi,

ama çalışmadı. Makinelere pek akli ermiyordu. Yolda trafik olmadığı için memnundu –yanından yalnızca bir yük kamyonu bir motosiklet geçmişti– çünkü başkalarından yardım almak istemiyordu. Yapılacak en iyi şey, Otomobil Kulübü'nü özel numarasından aramaktı. En kısa zamanda geleceklerini, on dakikayı geçmeyeceğini söylediler.

Yağmur durmuş, puslu, portakal rengi ay doğmaya başlamıştı. Daha sonra Lynn cep telefonunu araba koltuğunda bırakmadığına sevinecekti. Dışarıda temiz gece havası alarak kurtarıncının gelmesini beklerken yanına cep telefonunu alması için hiçbir neden yoktu. Belki de gördüğü eğitimde asla telefonundan uzak kalmaması öğretilmişti için böyle davranmıştı.

Motor çalışmadığı halde Fiesta'nın arıza lambaları yanıyordu. Karanlıkta bir yanıyor bir sönüyor, bir yanıyor bir sönüyordu. Çift yönlü karayolunun iki yanındaki ağaçlar, yoğun ormandı orasını böylesine karanlık, gizemli ve güzel yapan. Bitmek tükenmek bilmeyen yağmur, çiseleyerek, sağanak gibi boşalarak, sislere karışarak her gün kesintisiz yağarak kayınları, kestaneleri, meşeleri, gürgenleri beslemişti; Lynn'in hiç görmediği kadar yeşildiler, gürdüler, diriydiler, büyüktüler. Otomobilin bozulmasının ağaçların güzelliğini fark etmesine yaradığını düşündü; ormanın kenarına kadar giderek su damlalarının ay ışığında kehribar gibi parlayarak yapraklardan düşüşünü izledi.

Bir arabanın yanına yanaşmasıyla geri döndü. Kurtarma aracının geldiğini sanmıştı, ama değildi. Beyaz otomobilin direksiyonunda oturan kadın pencereyi açıp yardım isteyip istemediğini sordu. Lynn tam Otomobil Kulübü'ne telefon ettiğini, bir iki dakikaya kadar geleceklerini söyleyip teşekkür ederken kadının orta yaşlı, sağlam yapılı, gür gri saçlı olduğunu fark etti. Kan basıncı arttı, karın kasları gerildi, kendi inisiyatifiyle bir şey yapmama kararını unuttu.

“Gerçi burada tek başıma gelmelerini beklemek istemiyorum. Beni bir garağa götürebilirseniz. Buralarda yabancıyım, ama Myfleet çıkışında bir tane olduğunu söylemişlerdi. Çok sevinirim.”

Lynn daha önce hiç kendisini bu kadar saf, çocuksu hissetmemişti. Kurtarma aracının onlar buradan uzaklaşmadan gelmemesini dileyerek kadının açtığı kapıdan içeri girdi. Vicky olduğunu sandığı, kesinlikle Vicky olan kadının yanında otururken, işinden eve, karısına, ailesine, akşam yemeğine dönmekten yolundan çevrilen Otomobil Kulübü görevlisinin, kendisinin gitmiş olduğunu göreceğini, arabasını terk edilmiş bulacağını, başına ne gelmiş

olabileceğini merak edeceğini düşünerek üzülmekten kendini alamadı. Adamın aklına böyle bir şey olmuş olabileceği gelemezdi elbette. Lynn kadına bir şeyler daha geveledi; ne kadar iyi olduğunu, karanlıkta tek başına beklerken tedirginlik duyduğunu, insanın gazetelerde korkunç şeyler okuduğunu filan söyledi. Her geçen dakika Vicky olması olasılığı artıyordu, çünkü Myfleet çıkışı yerine hızla Myringham sapağına doğru ilerliyordu. Lynn henüz endişe belirtisi göstermek istemiyordu, karşısındakine güvenen çocuksu rolüne uymazdı bu. Vicky'nin başını inceledi, kafasındaki dalgalı, gür saçların kesinlikle peruk olduğunu anladı; arabanın içine iyice bir göz gezdirdikten sonra, ne güzel bir araba olduğunu söyledi; gözlerini gittikleri yöne doğru dikti, buralarda manzaranın bu kadar güzel olduğunu bilmediğini söyledi.

Sonra Vicky, beklediği şeyi ağzından çıkardı:

“Bu arada benim adım Vicky.”

“Lynn” dedi Lynn.

“Birazdan garaja varırız. Şuradan sola dönünce.”

Vicky sola döndü, arabayı Lynn'in iki kişilik yatağı genişliğinde bir geçide doğru sürdü. Eğreltiotları, fesleğenler, çeşit çeşit bitki arabanın iki yanına ıslak ıslak sürtünüyordu. Buranın garaja giden bir yola benzemediğini giderek sinirlendiğini gösteren bir sesle söylemek gerçekçi bir davranış olurdu, tam sırasıydı. Ama Lynn söylemedi, Vicky'nin de dikkatini çekmedi.

“Neredeydiler? Myringham'a doğru giden dolambaçlı bir arka yolda mı ilerliyorlardı? Sayle'da ya da Chorley'e yakın bir yerde olmadıkları kesindi, en az 20 kilometre daha uzaktaydılar. Hem Vicky yaşamını evlere giderek kazanmıyor muydu? Rachel Holmes'tan sonra Vicky'nin bekçilik ettiği, Jerry'yi eğlendirdiği başka Sunnybank'ler olmuştu mutlaka; en azından bir tane daha. O evlerden birine gidiyoruz herhalde” diye düşündü Lynn heyecanını ele verecek soluğunu tutarak. Saatine baktı. Ona on vardı. Geceyi geçirmek istemiyordu orada, ama başka çaresi yoksa...

Otomobil yeşil, ıslak bir tünele benzeyen geçitten geçerek biraz daha geniş yola çıktığında sanki rahatlamış gibi hızlandı. Sola sap-tıklarında, Lynn, Myringham'a 7, Upper Brede'ye 5 kilometre kaldığını yazan trafik levhasını gördü. Endişe belirtmenin tam zamanı olduğunu düşündü. “Garajı buralarda görmemiştim ben” dedi.

“Kapalıydı” dedi Vicky. “Upper Brede'de bütün gece açık olan bir garaj daha var.”

Lynn çok zeki görünmek istemiyordu. Öte yandan bir budala gibi görünürse kuşku uyandırabilirdi.

“Tamircileri var mıdır sizce, yalnız benzin satıyor olabilirler mi?”

“Tamircileri var” dedi Vicky. “Endişelenme. Ben kaç kez git-tim.” Sanki önündeki yola değil de Lynn’e bakıyormuşçasına gül-
lümsemi. “Beni biraz eğlendir bakalım. Kendinden söz et. Eninde
sonunda sana yardım elimi uzattım değil mi? En azından konuşa-
bilirsin.”

Birdenbire huysuz, öfkeli bir havaya bürünmüştü. Korkmaya
başlaması için bir işaret olarak aldı Lynn bunu. Ama onun yerine
kendisinden isteneni yaparak ya da yapmış gibi görünerek sanal
bir genç kızın yaşamını anlatmaya başladı; ailesiyle birlikte Sto-
werton’da oturuyordu, Kingsmarkham’da eski bir okul arkadaşı-
yla –kız elbette– geçirdiği akşamdan sonra eve dönüyordu. On do-
kuz yaşındaydı, belki Vicky gülünç bulabilirdi, ama erkek arkada-
şı yoktu. Kingsmarkham’da veteriner asistanı olarak çalışıyordu,
ama bu kulağa geldiği kadar hoş bir iş değildi. Genellikle pislikle-
ri temizliyor, yerleri ovalıyordu! Lynn son cümlesinin sonuna
koyduğu ünlemi çok iyi vurguladığı için kendisiyle gurur duydu.

“Heyecanlı bir yaşam” dedi Vicky.

On dakika gibi kısa bir zaman içinde tümüyle değişmişti Vicky,
dostça bir sevimlilikten üstü kapalı küçümsemelerle kendini gös-
teren bir kabalığa geçmişti. Arabanın yeni bir geçide sapıp he-
men sola dönerek iyi aydınlatılmış, büyük, yenice bir evin araba
yolunda durmasıyla birlikte, kötü huylu bir gardiyanın kendisine
karşı gelen tutukluya karşı konuştuğu ses tonuyla, “Haydi baka-
lım, çık dışarı. Aptalca şeyler yapmaya kalkışma, tam arkada-
yım” dedi.

Lynn’in iyi bir artist olduğu söylenemezdi; taklit etmeye çalış-
tığı kızın böyle bir durumda nasıl tepki vereceğini bilmiyordu.
Onun için hiçbir şey yapmadan söylenenleri yerine getirdi. Ara-
badan kuzu kuzu inerek eve doğru yürüdü. Evin önüne vardıkla-
rında kapı içerden açıldı. Vicky, hiç beklemediği bir anda hızla
sırtından itince Lynn tökezledi, az kalsın düşüyordu. Ama düşme-
di. O anda, bir zamanlar Wexford’un söylediği bir sözün aklına
gelmesi komikti; Hyde Park’ta üstüne ateş edilen Wellington dü-
künün bir zamanlar söylediği bir sözü aktaran Wexford, “Küçük
bir hata büyük bir hata kadar etkili olur” demişti.

Yalnızca sendeledi. Başını kaldırıncı bomboş bakan bir yüz ve
buz gibi gri bir çift gözle karşılaştı. Önce yüzünün çarpık olduğu-
nu sandı, çenesinin bir yanı öteki yanından daha genişti, ama bir
yanılgıydı. Boyu kendininkinden biraz uzundu, zayıftı, koyu renk
saçları dökülmeye başlamıştı; üstünde biraz dökük duran çizgili

bir takım elbise vardı. Üzgün görünüyordu, sanki yaşamı boyunca hiç gülümsememişti, gülümseyememişti; sanki gülümsemek için gerekli kasları nasıl çalıştıracığını bilmiyordu. Lynn omzunun üstünden Vicky'ye baktı, sonra Jerry olduğunu düşündüğü adama döndü. Hoş, küçük bir veteriner asistanı kızıdan beklenebilecek bir biçimde, "Beni neden buraya getirdiniz? Burası neresi?" dedi.

"Boşuna sorma" dedi Vicky, "nasıl olsa söylemeyeceğim. Söylemem gerekmiyor. Başka şansın yok. Buradasın ve işe yarayıp yaramayacağına karar verene dek burada kalacaksın."

"İşe yaramak mı?"

"Amacıma uygun olup olmayacağını anlayıncaya kadar. Jerry'ye 'merhaba' de. Ailen sana doğru dürüst terbiye vermedi mi?"

Lynn'in merhabasına Jerry boş, sessiz bakışlarla karşılık verdi.

Parafin satan nalburlardan hiçbirisi dükkânını sabah dokuz buçuktan önce açmıyordu. Molotovkokteylinin atıldığı sabah göstericilerden birinin parafin satın aldığı görüşünü yeniden gözden geçirmeliydi Vine. Yanlış iz sürdüğünü düşündü; parafin de, benzin de sık kullanılan sıradan malzemelerdi, evlerin yüzde ellisinde insanlar el altında bulundurmamak istiyor olabilirlerdi. Gene de günü, sık sık uğrayan, düzenli parafin alan bir müşterinin adını verecek bir tezgâhtarın çıkabileceği umuduyla nalburları dolaşarak geçirdi. Boşunaydı.

Akşam bir kez daha Andy Honeyman'le konuşmak için Rat and Carrot'a gitti. Bir insanın, nasıl olup da başka bir adamın konuşmalarını, konuşmanın yapıldığı ortamı satır satır anımsayıp da konuşan kişiyi tarif edemediğine aklı ermemişti Vine'ın. Honeyman ya yalan söylüyordu veya hastalık derecesinde dikkatsiz ya da unutkandı; Colin Crowne'a molotovkokteylinin nasıl yapılacağını anlatan müşteri hakkında hiçbir şey bilmediğini tekrar tekrar söylüyordu. Colin ile Terry Fowler dışında başka kimlerin olduğunu da anımsamıyordu. Vine'ın iyice sıkıştırması üstüne göz aşinalığı olan bir kadının varlığından söz etti. Glebe Sokağı'nda oturuyordu, önadı Jacky olabilirdi. Bunlar Vine'ın çok fazla işine yarayacak bilgiler değildi; Colin Crowne ve Terry Fowler'la bir kez daha konuşmak için Muriel Campden Evleri'ne gitti.

Colin bomba olayından, Ted Hennessy'nin ölümünden önce yatağa düşmüştü. Döküntülerinin verdiği acının yanı sıra, Miroslav Zlatić'in kendisini dinlemeyi reddetmesi, Sırp herifin, Lizzie Cromwell'in çocuğu için ne yapacağı sorusunu anladığını göster-

ren hiçbir belirti vermemesi üstünde öyle baskı yapmıştı ki hastalığı daha da çok artmıştı. Ertesi gün, Sosyal Hizmetler'den sanal bebeklerin her birinin maliyetinin 1 254 pound olduğu haberi gelmişti, Jodi'nin yerine yenisinin konulması gerekiyordu; bu parayı ellerindeki bütün olanakları kullanarak kendisinden alacaklardı. Colin bunun mahkemeye çıkmak, belki de icraya verilmek anlamına geldiğini biliyordu. Vine gelince yataktan kalkmak istemedi, ama Debbie kalkmasının daha iyi olacağını söyledi. Ayağında eşofman, üstünde bir tişörtle aşağı indi.

Vine her şeyi yeni baştan anlattırdı. Molotovkokteylinin nasıl yapılacağını sırf doğal meraktan sormuştu. Kendisi yasalara saygı gösteren bir kişiydi, böyle şeyler hakkında en küçük bir fikri bile yoktu, ama televizyonda şişelerin atılıp otomobillerin yakıldığını görünce nasıl yapıldığını merak etmişti. Komşusu adına konuşması gerekirse, Joe Hebden de aynı düşüncede bir insandı.

“Ama bu doğal merakınız bomba eğitmeninizin adını öğrenmeye sevk etmedi sizi.”

“Neyimin?”

“Bombanın nasıl yapılacağını anlatan adamın.”

“Sormadım. Birden konuşmanın içine dalıverdi. ‘Nasıl yapılır?’ diye ben sormadım ki ona. Yanımdaki arkadaşım ile konuşuyordum. Gelip konuşmanın içine giriverdi.”

“Tipi nasıldı?” diye bir kez daha sordu Vine.

Colin Crowne aynı yanıtı verdi: “Adamın biri işte. Yirmi yaşlarında, belki biraz daha fazla, bilmiyorum. Neye benzediğini aklımda tutmam gerektiğini düşünememişim.”

Kapıyı Terry Fowler'ın oğullarından biri açtı. Öbürü babasının yanında kanepede oturuyor, “Crimewatch” programını izleyip cips yiyiyordu. Crowne'in evi de kusursuz olmaktan çok uzaktı ama, bu ev Vine'in gördüğü en pis, en bakımsız evlerden biriydi. Terry'nin karısı terk ettikten sonra temizleyen olmamıştı. Vine televizyonun arkasında gördüğü bir şeyden hemen gözünü kaçırdı; köpek pisliği olduğunu sanmıştı ama daha çok bir insan kaynağından çıkmışa benziyordu.

Ama Terry'nin bu kez küçük bir yardım dokundu. Jacky denen kadının kız kardeşinin oğlu ile kendi iki oğlu aynı okula gittikleri için kız kardeşinin aracılığıyla onu tanıyordu. Kız kardeşlerin Glebe Sokağı'nda bitişik evlerde oturduklarından başka bir şey bilmiyordu. Fowler'ın iki küçük oğlu hiçbir çekinme ya da utanma belirtisi göstermeden başka bir okul arkadaşlarından söz etmeye başladılar; birisinin kuzeni gibi bir şeydi, altı yaşındaydı ama ken-

di bilgisayarı vardı, tatilde Florida'ya gidip Disneyworld'ü gezmişlerdi. Konudan çok uzaklaştıklarını düşünen Vine –bıraksa Kingsmarkham'da oturan bütün ailelerin soyağaçlarını anlatacaklardı– Jacky konusuna geri dönmeye çalıştı. Terry, onu bir kez Charlene Hebden'in yanında gördüğünü söyledi, bunun dışında başka hiç bir yardımı dokunamazdı.

Altı yaşındaki Kim Fowler, Vine'ı kapıya kadar geçirdi. Vine'in büyükannesinin deyişiyle, demode bir çocuktu; yerlerin pisliğinden, her yanın tozla kaplı oluşundan ötürü özür diledi. "Eskiden annem yapardı, ama bizi bırakıp gittiği için yapacak kimse kalmadı. Babam temizliğin kadınların işi olduğunu söylüyor."

"Yeni Erkekler' denen bir grup adam var, onlar ev işi yapıyorlar" dedi Vine.

"Buralarda öylelerine pek rastlanmaz." Kim, uzanıp kapı tokmağını açtı. "Jacky'nin Kaylee adında bir kızı var" dedi, "babası ne yaptı biliyor musun? Hırsızlık etmesi için onu kedi kapısından geçirdi. Ama kanıtlayamadıkları için hapse girmedi."

Sylvia gecenin beşinci telefon konuşmasından sonra ahizeyi yerine koyarken yardım hattı odasına Tasneem girdi. Saat on buçuktu, karanlık bir geceydi, şakır şakır yağmur yağıyordu. Sylvia perdeyi çekmemişti; gümüş bir tül gibi kıpırdayan, parlayan yağmur damlaları pencereye yapışıp kalıyordu. Böyle zamanlarda, moral bozucu, endişe verici telefon konuşmalarının ardından –gelen telefonlardan biri, onu yakalayacağını, din kurbanı Azize Agathe'ye yapılanın aynısını yapacağını söyleyen fanatik, İrlandalı aksanlı bir adamdandı– odasına birisinin gelmesi, Tracy ya da Tasneem veya adını bir türlü doğru söylemeyi öğrenemediği siyah kadın, kim olursa olsun, Sylvia'yı her zaman sevindiriyordu.

Tasneem pencerenin önünde durup yağmur damlalarının oluştuğu tülün ardından ıslak, karanlık geceye baktı. Özellikle o gece dışarıda görülecek hiçbir şey yoktu ama Tasneem sık sık gelip bunu yapardı; Sylvia onun Kim ile Lee'nin yaşadıkları Muriel Campden Evleri'ne, York Sokağı'na doğru baktığını bilirdi.

"Azize Agathe hakkında bir şey bilmiyorsundur herhalde, değil mi?" dedi Sylvia.

"Müslümanların azizleri, azizeleri yoktur Sylvia."

"Doğru bilemezsin. Sizin peygamberleriniz var."

Telefon çaldı, "Hide Yardım Hattı" dedi Sylvia. "Size nasıl yardım edebilirim?"

"Erkek arkadaşım" dedi bir ses soluk soluğa, "geçen hafta bir-

likte yaşamaya başladık –ben onun yanına taşındım. Her zaman çok iyi davranır, gerçekten çok iyi bir insandır, herkes öyle söylüyor, bana karşı hep kibardı. Dün gece işten eve yarım saat geç geldim, otobüs bekledim, telefon etmedim – orada mısınız? Beni işitiyor musunuz?”

“Buradayım” dedi Sylvia, “dinliyorum. Devam edin.”

“Dediğim gibi, yarım saat geç kaldım, eve geldiğimde korkunç bir şey yapmışım, büyük bir suç işlemişim gibi davrandı; beni yaladı, nerede kaldığımı, kiminle olduğumu sordu –saat daha altı buçuktu Tanrı aşkına– sonra iki yanağıma şiddetli iki tokat attı. Öyle şaşırdım ki yaptığına inanamıyordum, ama sol yanağım fena halde morardı. Sonra özür diledi, beni merak ettiği için böyle davrandığını söyledi.”

“Şimdi neredesiniz?”

“Kendi yerimdeyim. İyi ki bırakmamışım. Akşam dışarı çıktı, ben de kendi evime gelip bir telefon kulübesinde bulduğum karttaki bu telefon numarasını aradım. Bakın, beni merak ettiğini anlayabiliyorum –bir dereceye kadar– ama merak ettiğiniz için insanları dövmezsiniz, değil mi?”

“Bazıları döver” dedi Sylvia, “siz de ne yazık ki artık biliyorsunuz bunu. ‘İyi ki kendi yerimi bırakmamışım’ derken her şeyi söylediniz aslında.”

“Yani burada kalıp onun yanına dönmememi mi söylüyorsunuz?”

“Siz çok iyi biliyorsunuz, benim söylememe gerek yok.”

“Birlikte yaşamaya başladıktan hemen sonra bu olursa, altı ay geçince kim bilir daha neler olur’ mu demek istiyorsunuz?”

Sylvia, öyle demek istediğini, daha önce de belirttiği gibi bunu kendisinin zaten bildiğini, ama doğal olarak onaylayacak, destek olacak birilerini aradığını, söyledi. Telefonu kapattıktan sonra az önce işittiklerini Tasneem’e anlattı.

“Terry de böyleydi, gerçekten hoş bir insandı, nazikti. Uzaktan bakınca öyleydi. Her şey birlikte yaşamaya başladıktan sonra değişiyor, onlarla aynı eve kapanıp baş başa kaldıktan sonra. Senin yaptığın işi yapmak isterdim Sylvia, hiç olmazsa çok iyi bildiğin bir şeyi yapmış olurum. Terry bana aptal olduğumu söylerdi, ‘Sen yemek pişirmek, ortalığı temizlemek dışında her konuda cahilsin’ derdi, ama uzmanı olduğum tek konu varsa o da aile içi şiddet.”

Sylvia kadının elini tutup sıktı. “Yardım hattında çalışmak için eğitim görebilirsin, Tas, ama para ödenmiyor, ayrıca bitirmen gereken bir okulun var. Zaten kendi evin olur olmaz Hide’ın yanına bile yaklaşmak istemeyeceksin.”

“Oğullarımı alabileceğim, değil mi?”

“Alacağından eminim” dedi Sylvia, aslında pek o kadar emin olmasa da. Telefon yeniden çaldığı için daha çok konuşmadı.

Gene tehdit eden aynı İrlandalı’ydı. Adamı üç sözcükten fazla bir şey söyleyemeden Sylvia telefonu kapattı, ama öyle hakaret dolu üç sözcüktü ki telefonun üstündeki eli titriyordu. “Budala” dedi kendi kendine, “hâlâ alışamadın.”

“Hiçbir zaman alışılamayacak şeyler vardır” dedi Tasneem duygulanarak.

“Hayır. Sanırım bunu babama söyleyeceğim, bakalım kim olduğunu bulabilir mi?”

Griselda Cooper başını kapıdan uzatarak evin kuzeybatısında çatının aktığını, tavandan içeri yağmurun girdiğini söyledi. Vivienne’i Tasneem’in odasına götürmüştü, geçici bir durumdu, Tasneem’in karşı çıkmayacağını umuyordu. Tasneem yanında birisinin olmasına sevineceğini söyledi; Sylvia, Griselda’ya, Azize Agathe’ye ne yaptıklarını sordu.

“Bana sorma. Ya yakmışlar ya da tekerleğe bağlamışlar, ama kesinlikle korkunç bir şey yapmışlardır. Neden sordun? Telefon sapıklarımızdan biri aynı şeyi sana yapmakla mı tehdit etti?”

Lynn kendisini kaçırان kadınla bir anlaşma yaptığı için Lizzie Cromwell ile Rachel Holmes’a verilen rohipnollü içkiden kendisine içirilmediğini sanıyordu. Lynn boğuşmamış, hatta fazla karşı gelmemiş, yalnızca ailesinin merak edeceğini söyleyerek ağlar gibi yapmıştı, ama Vicky ertesi sabah bırakacağına söz verirse geceyi orada geçirebilirdi. Ailesine telefon edebilir miydi?

Soru Vicky’yi güldürdü. Yanıtlamaya gerek bile duymadan Lynn’i tepeden tırnağa süzerek, “Üstündeki pantolon olmaz, yarın sana daha uygun bir şeyler bulmalıyız” dedi.

Ama Vicky, Sylvia’nın ne üstünü aradı ne de cep telefonunun bulunduğu çantasının içini. Uysallığını, karşı çıkmayışını on dokuz yaşındaki bağımsız bir genç kızın doğal davranışları olarak görüyordu; Vicky’nin dev oranlarda bir egomanyak olduğunu Lynn çok kısa bir zamanda anlamıştı. Kendinden başkasını görmediği, kendisini de bir güç, kudret, doğruluk simgesi olarak gördüğü için gözlemlemiyor, sorgulamıyor, hatta kuşku bile duymuyordu. Elbette bir de Jerry onun için önemliydi.

Jerry’nin karşısında oturan Lynn –daha doğrusu Vicky iki omzundan bastırarak zorla oturtmuştu– ondan korkmadığı için kendisini kutlaması gerektiğini düşündü. Yavaş yavaş iliklerine ka-

dar etkilemeye başlayan korkuyu son anda kovmayı başarmıştı. Korkutucu olan her şeyden önce gözleriydi; gözünün beyazı normal insanlarınkilere göre daha büyüktü. Sonra sessizliği; öyle yoğundu ki Lynn konuşabildiğinden kuşku duymaya başlamıştı. Bir ses çıkarsa acaba nasıl bir ses olurdu bu?

Eve getirildiği andan beri kayıp bebeği düşünüyor, çocuk sesi duymaya çalışıyor, ortalıkta bir çocuğun varlığını gösterecek işaretler arıyordu. Ama yoktu. İçinde bulunduğu odayı her kim döşediyse rahat ve yalıtılmış olmasının dışında çevresine önem veren biri değildi. Odada bej rengi hâkimdi; orada yaşayan insanlar oyuncaklara ilgi göstermiyorlardı; ne çocuk oyuncaklarına ne büyük oyuncaklarına. Eğer Vicky, Lynn'in düşündüğünden daha zeki değilse Sanchia orada yoktu.

Gözlerini on dakika hiç kırpmadan Lynn'e diktikten sonra Jerry ayağa kalkıp odada bir aşağı bir yukarı yürümeye başladı; eline bir şey alıyor sonra yerine bırakıyordu; tabla, kitap, pirinçten yapılmış bir kaplumbağa. Bir sepete yerleştirilmiş çiçeklerin içinden mavi irisi seçti, burnuna götürüp kokladı, yere attı, üstüne basarak ezdi. Basit bir basma hareketi değil, üstünde yoğunlaşmış manyakça bir ezme işlemiydi. Sonra pencerenin yanına giderek sırtı odaya dönük durdu, oysa perdeler kapalıydı.

Vicky eğilerek çiçeği yerden aldı, halıda koyu mavi bir iz bırakmıştı. "Bunu yarın sabah temizleyebilirsin" dedi Lynn'e. "Bu gece iyice dinlendikten sonra."

Jerry'nin Lynn'e baktığı, sonra odada dolaştığı süre boyunca Vicky konuşup durmuş, bilmesi gerektiğini düşündüğü birtakım açıklamalar yapmıştı. Burası onun evi değildi, tatile çıkan sahipleri için bakıcılık yapıyordu. Jerry'yle birlikte üç gündür oradaydılar. Ev sahipleri, Lynn'in de gördüğü gibi, her şeyin kusursuz olmasını istiyorlardı. İş bu sağlamlaktı, ama sabah ilk olarak Jerry'nin kahvaltısının nasıl hazırlanacağını gösterecekti.

"Artık yatma zamanı" dedi. Saatine baktı. "Aman Tanrım, şuraya bak, saat on biri geçmiş."

Bu söz üzerine Jerry, zamanın kendisi için özel bir büyüleyiciliği varmışçasına hızla geri döndü. Boynuna kadar ilikli, pamuklu hakî renk bir gömlek vardı üstünde. Hızla döndüğü için en üst düğmesi açılınca göğsündeki plasterle yapıştırılmış gazlıbez göründü. Vicky ona doğru giderek düğmeyi ilikledi. Lynn'in gazlıbezi görmesini istemiyormuşçasına çabuk hareketlerle yapmıştı bunu. Jerry düğmesinin iliklenmesini beklemiş, ama ardından arkasını perdeye dayayıp yerde bağdaş kurmuştu. Gözleri kapalıydı,

başını bir aşağı bir yukarı sallıyordu, sanki bu durumda uykuya dalmak üzereydi.

Lynn ondan kurtulduğuna sevinmişti. Evin planını aklında tutmaya çalışarak üst kata çıktı. Karanlıkta dışarıdan bakıldığında ikinci kat belli olmuyordu, ama şimdi üst kata giden merdivenlerden çıkıyorlardı. Vicky arkasındaydı, bütün gece bekleyemeyeceğini söyleyerek acele etmesi için uyarıyordu; bu durumda söylenecek garip bir sözdü. Yukarı çıkınca Vicky banyoyu gösterdi. Lynn banyodan çıkınca onunla burun buruna geldi; kapıda beklemiş olmalıydı. Vicky Lynn'in arkasına geçerek yatacağı odanın kapısını açtı. Bundan sonra her şey öyle çabuk oldu ki Lynn, Vicky'yi hafife aldığını anlamakta geç kalmıştı; odadan içeri adımını atar atmaz bir tıkırtı, bir makas sesi işitmesiyle birlikte çantasının omzundan aşağı kaydığını fark etti. Vicky çantasının sapını makasla kesmişti. Lynn döndü, kadını tutmaya çalıştı, ama yalnızca saçını yakalayabildi; Vicky'nin başından çıkan gri peruğu elinde kaldı. Kapı yüzüne çarparak kapandı, anahtar kilitte döndü; Vicky dışarıda, Lynn cep telefonsuz kalmış bir halde içerdeydi.

Oysa kafasında bambaşka bir senaryo yaratmıştı. Vicky onu bir yatak odasına getirecek, Lynn soyunup kendisine verilen geceliği giyerken başında bekleyecekti. Kadın Püriten bir gardiyan gibi arkasını dönecekti elbette. Sonra Lynn'in elbiseleri götürülecek, kapı ardından kilitlenecekti; Lynn yalnız kalınca rahat rahat telefon edebilecekti. Ama olaylar böyle gelişmedi.

Wexford kendisine kızacaktı. Kızdığı zaman farklı biri olurdu –haksızlık etmese de soğuklaşır, ciddileşir, biraz tepeden bakardı. Kendisini yem olarak ortaya atacağı böyle bir girişim için çok deneyimsiz olduğunu söyleyecekti. Önce kendisine ya da Barry Vine'a söylemeli, onlara *sormalıydı*.

Televizyon dizilerinde polisler kilitleri nasıl açacaklarını bilirler ya da güç kullanan tiplerdense bir tekmeyle kapıyı açtırırler. Lynn kapıyı kırmaya kalkışsa çıkan gürültüyle Vicky ile Jerry'nin hemen geleceklerini, iki kişi oldukları için de dövüşü kazanabileceklerini biliyordu. Üstelik Jerry'yle teke tek dövüşme fikrinden hiç hoşlanmıyordu. Ondan korkmamaya kesin karar verdiyse bile parmağının ucunu değdirse çılgılık atabileceğinin farkındaydı.

Önce lambayı söndürüp pencerenin yanına giderek perdeleri açtı. Yağmurun dinmiş olduğunu fark etmenin dışında hemen hemen hiçbir şey göremedi ilk bakışta. Pencereyi açtı. Epey aşağıda kalan odanın ışıkları hâlâ yanıyordu; en az altı metre aşağıday-

dı; anlaşılan birkaç yıl önce yapılmış bir çıkma kattaydı içinde bulunduğu oda. Işık alt kattaki perdenin alt kenarından sızıyor, ince sarı bir çizgi ıslak, siyah döşeme taşlarının üstünde parlıyordu. Mesafe çok fazlaydı; sert bir zeminin üstüne atlanamayacak kadar yüksekti. Battaniyeler, çarşafklar, perdeler... Lynn bu fikirden hoşlanmadı. Dolapların içine baktı. Kadın giysileriyle doluydu; kâfur kokan, küf kokan eski giysiler, yaşlı bir insanın giysileri. Giysilerin ikisinin belinde kemer vardı, ama Lynn'in amacına hizmet edemeyecek kadar inceydiler.

Yatağa oturup kulak kesildi. Ev sessizdi. Saati on biri yirmi beş geçeyi gösteriyordu. Bulunduğu yerden onların yatmaya gittiklerini işitemezdi, ama ışığın söndüğünü görebilirdi. Acaba aynı yatağı mı paylaşıyorlardı? Bu düşünce üstünde pek fazla durmadı. Dışarı çıkmanın bir yolunu bulmadıkça uyuyup uyumadıklarını bilmenin bir yararı yoktu. Bir biçimde bu odayı kullanmalıydı, bu odanın içindeki bir şeyi kullanmalıydı. Bir hapishane olarak tasarlanmamıştı ki, ev sahibinin konuk odasıydı. Konuklar burada uyuyorlar, hemen bitişikteki banyoyu kullanıyorlardı; belki evin tepesindeki yarı bağımsız odada olmak hoşlarına gidiyordu. Ev sahipleri süslemeye ve renk kullanmaya pek önem vermiyorlarsa da belli ki rahatlarına düşkünlüler. Banyoda yumuşacık havlular, hiç kullanılmamış sabunlar, pahalı bir şişe banyo kokusu vardı.

Sanchia'yı Vicky ile Jerry'nin kaçırmadıkları kesindi. Çocuğu kaçırmış ama buraya getirmemişlerse, çünkü... Hayır, bunu düşünemezdi bile, bunu düşünmek ne onun işiydi, ne de düşünmenin yeri idi. Bir kez daha pencereden baktı. Alt kattan hâlâ ışık geliyordu. Jerry'yi bir çocuğun yanında ya da bir çocuğu Jerry'nin yanında düşünmek bile sıkıntı veriyordu. Vicky'nin peruğu kapının önünde, düştüğü yerde duruyordu. Lynn gittikten sonra Vicky isterse gelip alabilirdi.

"Bir şeyi çok istersen" dedi Lynn kendi kendine, "başarırsın." Telefon olmaması kötüydü. İnsanlar ne denli konuksever olurlarsa olsunlar konuk odalarına telefon koymuyorlardı; ama televizyon koyarlardı. Bu odada da üstünde anten bulunan bir televizyon vardı. Yatağın iki başında ve tuvalet masasının üstünde gece lambaları duruyordu. Lynn yere diz çöküp elleri üstüne dayanarak yatağın altına baktı. İki prize ikişer fiş takılıydı. Öteki fişlerin hangi aletlere ait olduğunu anlamak için kablolardan birini izledi; elektrikli battaniyeye doğru gidiyordu. Öbürü bir radyoya aitti.

Her kablo yaklaşık iki metre uzunluğundaydı. Lynn çevresine bakındı. Tuvalet masasının çekmecelerini açtı, ama beyaz noktalı

bej rengi kâğıtla özenle kaplanmış çekmecelerin hepsi boştu. Yeniden alt kat ışığının yanıp yanmadığını görmek için pencereye gitti. Yanıyordu. Başucu komodinlerinin ikisinin de birer çekmecesine vardı. Soldakinin çekmecesinde televizyonun uzaktan kumanda aleti duruyordu. Ötekinde hiç açılmamış kâğıt mendiller, burun spreyi, bir kutu boğaz pastili, küçük bir tırnak makası vardı.

Hiç yoktan iyiydi, çok daha iyiydi. Keskin bir bıçak aramanın anlamı yoktu. Gece lambaları ile antenin kabloları inceydi aslında –Lynn sağlam olmalarını umdu– küçük ama keskin tırnak makasıyla kolayca kesilebildiler. Televizyonun, elektrikli battaniyenin daha kalın olan kablolarıyla işaretparmağını acıtıp kanatınca ya kadar uğraştıktan sonra televizyon kablosunu asla kesemeyeceğini anladı.

Epey aşağıdan bir yerden bir basamak gıcirtısı işitti. Pencereden baktı, ışık sönmüştü. Lynn heyecanlanmaya başladı. Bir şey düşündü, ama bunun aptalca olduğunu hemen fark etti: orada hasar verdiği her şeyin onarımını ve kabloların yenilenmesini Kingsmarkham polisi üstlenecekti; ev sahipleri değil, hele Vicky ile Jerry hiç değil. Onları bulduktan sonra ne önemi vardı ki?

Kabloları birbirine bağlamaya koyuldu. Gemici düğümü yapmalıydı. Düğüm yaparken kablonun büyük bir bölümünü kullanmak gerekiyordu. Altı metre kadar bir yeri inmek için elindeki hemen hemen on sekiz metre kablonun yeteceğini sanmıştı önce, ama düğümler çoğunu götürmüş, sımsıkı bağlayıp güvenle kullanılacak bir duruma getirdikten sonra elinde beş metre kadar bir şey kalmıştı. Hâlâ bir yere bağlayabilmek için bir miktar uzunluğa daha gereksinimi vardı.

Neye bağlayacaktı? Pencereden ne kadar uzakta bir yere bağlarsa elindeki beş metre kablo o kadar yetersiz kalacaktı. Pencerenin hemen altında bir radyatör vardı. Lynn radyatörü inceledi; iki metal uzantıyla duvara tutturulmuştu, suyun, yağın ya da her neyse onun geçtiği iki boruyla da yere bağlıydı. Yeterince sağlam görünüyordu. İşe yarardı. Kabloyu radyatörün üstüne yakın metal parçasından geçirerek bir gemici düğümü daha attı; bu kez çift düğüm yaptı.

Gene evdeki sessizliği dinledi. Sonra ışığı söndürdü. Karanlıkta zorlanacaktı, ama daha güvenli olacaktı. Eldivenleri olsaydı ne iyi olurdu! Pencerenin pervazından bir bacağına atarken iyi ki üstünde Vicky'nin hiç beğenmediği pantolonu olduğunu düşündü; sonra öbür bacağına attı. Pencerenin kenarında ayaklarını aşağı doğru sallandırarak otururken ince kabloları güvenip kendini

aşağı salıvermenin kararlılık istediğinin farkındaydı. Şimdi anten kablosuyla radyo kablosu gözüne zayıf görünmeye başlamıştı. Pencerenin kenarından ayrılmadan ters dönüp karnını pervaza dayadı, bacaklarını aşağı doğru uzattı. Hem odanın içi, hem dışarı koyu karanlıktı. Sağ eliyle kabloyu tutarak pencere kenarından ayrıldı, iki ayağını da duvara dayadı; sol eliyle hâlâ pervazı tutuyordu. Duvar bir sıvacı aletiyle özel olarak yapılmış gibi pürüzlüydü. Çıkıntılar bir santimi geçmeyecek biçimde yapılmışsa da dümdüz bir duvara göre ayağı çok daha iyi kavriyordu. Lynn ayak parmaklarıyla çıkıntılara tutunmaya çalıştı, ama ayakkabıları sertti, kösele tabanlıydı.

Odaya geri dönüp ayakkabılarını çıkardı, bağcıklarını birbirine iliştirip boynuna astı. Çoraplarını da çıkarıp ayakkabıların içine sokuşturdu. Pencereye yaklaşıp daha önce yaptığı şeyleri yineledi, bu kez çok daha kolaydı. Geri dönüp yeniden başlaması iyi olmuştu belki de. Artık duvara ayaklarıyla çok daha iyi tutunabiliyordu.

İşin en güç yanının pencerenin kenarını bıraktığı, sol elini çekip kabloyu tuttuğu, yalnızca ona güvendiği an olacağını biliyordu. Kablonun nasıl gerilip sallanacağını hesaba katmamıştı; radyatörden zorlandığını gösteren bir ses çıktı. Kabloyu elinden geldiğince sıkı tutmaya çalışarak sağ ayağını birkaç santim aşağı indirdi, sonra sol ayağını, sonra gene sağ ayağını. Sonra eli kablo da, aşağı doğru kaymaya başladı, umutsuzca ayaklarını duvarda yürütmeye çalışıyordu. Sonra ayakları duvardan ayrıldı, Lynn yerden iki metre kadar yukarda asılı kaldı. Odadan kopma, yıkılma, parçalanma, çarpma sesleri geldi.

Lynn ellerinin arasından kayarak parmaklarını yakan kabloyu bıraktı, iki ayağı üstüne yere düştü, bacakları birbirinden ayrıldı. Ayağa kalktı, bir yerine bir şey olmanuştu. Yukarıda pek fazla bir şey görünmüyordu; kablonun ucu pencereye takılıp kalan beyazımsı bir şeye hâlâ bağlıydı. Lynn zayıf olduğu halde ağırlığı radyatörün duvardan kopmasına yol açmıştı. Borular da kopmuş muydu? İçinde su ya da yağ var mıydı? Durup bakacak zamanı yoktu; gözünün önünde borudan fışkıran sularla evi sel götürdüğü canlandı; çoraplarını, ayakkabılarını giyip koşarak kaçtı.

Evin yanından dolaşıp öne geçti. Ne evde ne de başka bir yerde tek ışık yoktu. Köyde, hatta köyün dışında yaşamış olan insanlar geceyarısı ortalığın ne denli karanlık olduğunu bilirler. El feneri almadan bir yere gitmek olanaksızdır. Ama bir süre sonra gözler karanlığa alışır. Mutlak karanlık gri siyaha dönüşür, sonra siyah gri olur, sonra çok eski siyah-beyaz bir film gibi çeşitli tonlar belirir.

Lynn geldikleri yönde yürümeye başladı. Kavşağa varınca sokak işaretlerini okumak için iyice yaklaştı, ama okuyamadı. Gelirken geçtikleri yollara dikkat ettiği için dönüş yolunu bulabilirdi. Soldan giderse Bredeway'e, akarsuyun üstündeki köprüye varacaktı. Birden ileride biraz sağda bir ışık gördü, kenardaki çitlerden uzaklaşmadan oraya doğru yürüdü. Çantası, cep telefonu yanında yoktu ama polis kimliği üstündeydi. Barry Vine, "Üstünde taşı" demişti, "çantanda ya da paltonun cebinde değil üstünde, iç ceplerinden birinde." Lynn de öyle yapıyordu; çok dramatik bir biçimde söylenecek olursa, yanındaydı, yüreğinin üstündeydi.

Işık köprünün yanındaki saz damlı bir kulübenin ikinci katından geliyordu. Burası biraz daha aydınlık olduğu için üstündeki "Köprü Kulübesi" yazısı okunabiliyordu; nerede olduğunu belli edecek bir şeyi daha not etmiş oldu kafasına. Kapı zilini çaldı. Açan olmadı. Tekrar tekrar çaldı, yumrukladı, tokmağı vurdu. Pencerelelere taş atmayı bile düşündü, ama camı kırabilirdi, daha çok hasara yol açmak istemiyordu.

Evde kimse yoktu. Kendi durumundaki birinin ya da tekin olmayan kişilerin evde birisinin olduğunu sanmaları için ışığı açık bırakmışlardı anlaşılan. Geri dönüp arkasından bahçe kapısını kapatarak köprüde yürümeye başladı. Vicky radyatörün duvardan ayrılırken çıkardığı sesi işitmişse peşinden gelir miydi? Bu büyük bir olasılıktı. Ama Lynn, Vicky'yi tek başına rahatça tepeleyebilecek güçte olduğunu biliyordu. Biraz ilerdeki bir yol işareti büyük bir olasılıkla bir köyün başlangıcını gösteriyordu, belki de Bredeway'in. Yaklaşınca gerçekten "Bredeway" yazdığını gördü: "Köyümüzden geçerken aracınızı dikkatli sürün." "Şans iyi bir şey" diye düşündü Lynn. Birisi çalmadıysa ya da çarpmadıysa arabası hâlâ çevre yolunda duruyor olmalıydı.

Köy karanlığa gömülmüştü, yalnızca iki kulübede ışık vardı, daha büyük bir ev ise pırıl pırıl aydınlıktı. "Bu ev iyi" diye düşündü Lynn. Bahçe kapısından girmeden önce bile müzik sesini, kahkahaları, bağırışları işitebiliyordu. Bahçeye girince içeride dans eden insanları gördü. Polis kimliğini eline alıp kapıyı çaldı, işitmeyeceklerini düşünerek yumrukladı.

Kapıyı on sekiz yaşlarında bir kız açtı. Lynn'in bir şey söylemesini beklemeden, "Hay Allah, özür dilerim" dedi. "Komşular gelip gürültüyü kesmezsek polise haber vereceklerini söylemişlerdi, biz de daha sessiz olmaya söz vermiştik, ama bilirsiniz, insan kendini kaptırıyor. Erkek arkadaşımın on dokuzuncu yaş günü

için parti veriyorduk. Polisin gerçekten geleceğini sanmıyordum. Hay Allah, kendimi çok kötü hissediyorum...”

“İstediğim tek şey telefonunuzu kullanmak” dedi Lynn. “İzin verirsiniz.”

“Elbette kullanabilirsiniz. Elbette. İçeri girin. Bir içki alın. Şampanyayı bitirdik. Yalnız kırmızı ve beyaz şarap kaldı. Siz telefon ederken sesimizi bile çıkarmayacağız. Söz veriyorum.”

On altıncı bölüm

Gecenin bir saatinde üst kattaki odaya çıkıp peruğunu almıştı Vicky. Mavi-gri buklelerden, lülelerden, kıvrımlardan oluşan karmaşık yapılı peruk zamansız kırışıklarla, derin çizgilerle dolu yüzünün tepesinde duruyordu; yaşını doğru söylediye olduğundan büyük gösteriyordu. Elli beşten daha fazla duruyordu. Boynu kalındı, ama yüzü buruşmuş, küçülmüştü. Yüzüksüz elleri şişti, ayakbilekleri, bağcıklı ayakkabılarının üstüne taşmıştı.

Boğuk, erkeksi bir sesle kötü bir şey yapmadığını söyleyip duruyordu. Tek istediği Jerry'ye yardım etmektir, ona hep yardım etmişti. Wexford bir şey söylemedi. James Beamish'in gelmesini bekliyordu. Jerry'yi temsil edecek avukat on dakika önce gelmiş, yandaki sorgu odasında müvekkili, Burden ve polis memuru Cox'la birlikteydi. Vicky'nin söylediğine göre adı Jerry Dover'dı. Asıl adı Victoria Cadbury olan Vicky, Jerry'nin annesinin kardeşiydi.

Saat gece bir buçukta polis arabası geldiğinde ikisi de ayaklanmıştı; Jerry yerde bağdaş kurmuş iki yana sallanıyor, sessiz sessiz ağlıyordu. Vicky yukarı çıkıp ağır metal radyatörü pencereden kurtarmaya çalışmış, gücü yetmemişti. İkisi de Lynn Fancourt'un peşinden gitmemişti. Tek başına kalamaz gibi görünen Jerry Dover, Vicky'nin Mrs. Chorley'nin evinde geçirdiği gece ve daha sonra avını aramak için yola çıktığında yalnız kalmış olmalıydı. Wexford sabah karakola geldiğinde Jerry'yi şöyle bir görmüştü; o kadarı bile deli olduğunu, daha doğrusu şizofrenik olduğunu anlamaya yeterdi; yasal ehliyeti olamayacak bir kişiydi.

Upper Brede'deki ev iyice aranmış, bahçe gözden geçirilmişti. Elbette Sanchia Devenish'ten hiçbir iz yoktu, hiçbir zaman orada bulunmamıştı. Yıllardır o evde hiçbir çocuk yaşamamış, hatta yanından bile geçmemişti. Ev Jackson adında bir çiftte aitti. Yunan

adalarına gittikleri için Vicky Cadbury'yi bakıcı olarak tutmuşlardı. Ertesi gün eve döndüklerinde konuk odasındaki elektrik düzeninin altüst olduğunu, radyatörün duvarının söküldüğünü görecektlerdi. Wexford ister istemez Lynn Fancourt'un onayını verecekti. Vergi verenlere pahalıya patlayacak kadar hasara yol açmış olsa bile –ev sahiplerinin sigortası ödemezse– sonunda kendi inisiyatifiyle çifti yakalamıştı. O gece yolda bıraktığı arabasına hırsızların girip radyosunu çalmaları da iyi bir ceza olmuştu.

“Orada olup Lynn'in, Vicky'nin peruğunu kafasından çıkarışını görmek isterdim” diye düşünmüştü Wexford ilk başta, ama daha şimdiden ikisine de acımaya başlamıştı. Olayın arkasından üzücü bir öykü çıkacağını düşünürken James Beamish her zamanki kendini beğenmiş, güvenli tavrıyla içeri girdi.

Karakoldaki acil durum yüzünden aile içi şiddet eğitimini ertelemek zorunda kaldığına canı sıkılan Karen kayıt aletine konuştu: “Sorguda bulunanlar, Victoria Mary Cadbury, Başmüfettiş Wexford, Çavuş Malahyde, Mr. James Beamish şu anda odaya girerler. Saat dokuz otuz iki.”

“Ms. Cadbury” diye söze başladı Wexford, “yoksa Mrs. mi?”

“Miss, Ms. ya da Jacky ne derseniz deyin fark etmez. Ama ‘Mrs.’ demeyin, çünkü hiç evlenmedim.”

“Nisan ayında Elizabeth Cromwell adında bir genç kızı kaçırıp evinize götürerek isteği dışında onu evde hapsettiniz mi?”

Vicky omuzlarını silkti. “Anabolik steroid” ilaç alanlarda görülen şişkin omuzları vardı. “Ne olmuş?” dedi. “Benim evim değildi ki, yanlış bir şey yapmadım, canlarını yakmadım, karınlarını doyurdum, onları sokaklardan kurtardım. Kim bilir sokakta başlarına neler gelirdi. Doğru düzgün giydirdim, pantolonları yerine etek verdim.” Başını salladı. “Onlar bize zarar verdi. Şu Rachel denen kız Jerry'ye çakı sapladı. Çekmecede bulmuş. İnsanın kendi evi olmayınca neyin nerede olduğunu bilmiyor. Saldırıp, o zarsız, bir sineği bile öldüremeyecek olan zavallının göğsüne sapladı. Ciğerine girdiğini, kan kaybından öleceğini sandım. Bu olay üstüne onu geri getirdim elbette, Jerry'nin yarasını sardıktan sonra. İyi ki bir zamanlar hastabakıcıymışım. Yoksa Jerry ölebilirdi.”

“Demek o yüzden Rachel Holmes yalan söyledi” diye düşündü Wexford. Jerry Dover'ı bıçakladığı ortaya çıkarsa başına dert açılacağını sandığı için tahta kaplama duvarlı, ön bahçesinde kozalaklı bir ağaç bulunan evi uydurmuştu.

“Öyleyse bu iki kadını kaçırdığınızı itiraf ediyorsunuz.”

“Müvekkilim kaçırdığını söyledi Mr. Wexford” dedi Beamish.

“Pekâlâ. Amacınız neydi?”

“Bu soruyu yanıtlamak zorunda değilsiniz” dedi Beamish.

“Yanıtlamak istiyorum. Herkesin kötü bir şey yapmadığını, aslında iyilik peşinde olduğumu bilmesini istiyorum. Her şeyi yeğenim için yaptım.” Vicky küstah bakışlarla bir Wexford’a, bir Karen’a, sonra James Beamish’e baktı. Beamish’in görevinin ne olduğu anlatıldığı halde onun kendi yanında olduğunu bilmiyor gibi görünüyordu. “Bu çocuğu seviyorum” dedi. “İçinizde bunu anlayan var mı? İşin içine seks gibi şeyler girmeden, kendi çocuğunuz olmasa bile birisinin sevebileceğini anlayanınız var mı? Anesiyle babası öldüler. Hastalığının en başından beri ona ben baktım. Jerry’yi gördünüz, ne dediğimi anlıyorsunuzdur.”

Jerry Dover’ı görmemiş olan Beamish şaşırmıştı. Kimse bir açıklama yapmadı.

“Psikiyatri kliniklerinde yattı, çıktı, Bedlam’dan bile kötüydüler, onun için on yıldan beri ben bakıyorum. Benimle yaşıyor. İlaçlarını, yemeklerini veriyorum; çok yemez aslında. Zaman zaman zorluk çıkartıyor, ama zararlı değil.” Vicky daha farklı, daha ince bir sesle, “Ben kanserim” dedi.

Kimse karşılık vermedi. Wexford başını salladı.

“Kanserdim demedim, kanser olduğumu söyledim. Bir kez kanser hastası olan her zaman kanser hastasıdır. Bunu çok iyi biliyorum, size hemşire olduğumu söylemiştim. Ama daha kötüsü ölecek olmam. Meme kanseriyim. İnsan hep kanserin ilk başladığı yeri söyler, ama akciğerlerime de atladı. Emin olmadıklarını söylüyorlar, ama ben biliyorum. En fazla bir yılım kaldı.”

“Bunun kaçırımlarınızla ne ilgisi var Ms. Cadbury?” diye sordu Karen.

“Jerry’ye bakacak birini arıyordunuz, öyle değil mi?” dedi Wexford. “Bir çeşit eş, doğru mu? Yemek pişirecek, temizlik yapacak, giysilerini onaracak genç bir kız? Ona bakacak biri?”

“Cinsellik için değil” dedi Vicky. “Jerry seks nedir bilmiyor, bilmek de istemiyor. Ama güvenlikleri için evlenmeleri gerekli.” Vicky “güvenlikleri için” derken ne demek istediğini açıklamadı. “Şanslı kızın da işine yarayacaktı bu. Ben öldükten sonra Jerry’yle birlikte evimde yaşayacaklardı; çamaşır makinesi, kurutma aleti, kapacak, çarşaf, her şeyiyle tamam modern, güzel bir ev.”

“O genç kızlara bunu açıkladınız mı?” diye sordu Wexford kuru kuru.

“Uygun birini bulsaydım söyleyecektim. Guildford’daki evime götürüp neye sahip olacağını gösterecektim. Uygun olmayan bi-

rine, hemen şikâyet edecek birine gösteremezdim; bizi yakalardınız, Jerry'ye eş bulmak işi de suya düşerdi. Yakaladınız işte, her şey bitti artık.”

Gittikçe daha çok deli gibi konuşuyordu. Wexford, kimi zaman şizofreninin genetik olabileceğini biliyordu, belki her zaman genetikti. 60'lı-70'li yıllarda akıl hastalıklarının genetik olduğunu, aile bireylerinde de görülebileceğini söyleyen Victoria dönemi kuramlarına karşı çıkılmaya başlanmıştı, ama bugün XIX. yüzyıl bilim adamlarının çok da yanılmadığı söyleniyordu.

“Ama kızlar uygun değildi” dedi Wexford yumuşak bir sesle. “Aradığınız gibi birileri değillerdi, siz de yeğeninize bakacak birini bulamadan ölmekten korkuyordunuz?”

“Mr. Wexford” dedi Beamish, “bunu kabul edemem.”

Ama Vicky soğuk soğuk gözlerinin içine bakarak, “Evet,” dedi, “evet bu tümüyle doğru.”

Önce Burden dışarı çıktı, sonra Wexford. “Garip sesler çıkartıyor şu Jerry” dedi Burden gözlerini yukarı kaldıra kaldıra. “Başıboş bırakılamaz.”

“Bırakılmıyor.”

Burden ciddi bir sesle, “Birisini kaçırıp zorla alıkoymak ciddi bir suçtur” dedi.

“Biliyorum. Üç haftadır sana bunu söylüyorum. ‘Kimse zarar görmedi’ demenin de bir anlamı yok. Sabah mahkemeye çıkacaklar, ikisi de psikiyatri raporu isteğiyle hapishaneye geri gönderilecekler.” İçini çekti. “Rachel Holmes, Dover’ın göğsüne bıçak saplamış.”

“Ha, demek ondan. Göğsünün neden sarı olduğunu sordum. Önce yanıtlamadı, bir kez daha sorunca konuştu zavallı. Elini sarının üstüne koyup, “Acıdı... Acıdı...” dedi.

“Çok sağlıksız bir durum” diye düşündü Wexford, “üzücü, gülünç bir öykü. Vicky Cadbury ölünce Jerry Dover’a kim bakacaktı? Devlet mi? Yoksa topluma mı bırakılacaktı? Ama toplum yoktu, yalnızca ondan korkacak ya da eski zamanlarda olduğu gibi köyün delisi yerine koyacak komşular vardı; XXI. yüzyılın başlarında sokaklarda bir deli dilenci olarak yaşamı son bulacaktı. “Burda yapacak işim kalmadı” dedi Wexford, “Miss Jane Andrews’la bir kez daha konuşmak istiyorum, senin de işin yoksa benimle gel.”

“Babam anlatmamam gerektiğini söyledi.”

Annesinin kucağında oturmuş annesinin saçlarıyla oynayan Kaylee Flay akıllı akıllı konuşuyordu. Jacky Flay’in saçından bir

tutamı işaretparmağına dolayıp dururken Vine'a utangaç bakışlarla yan yan bakıyordu.

"Kim Fowler'a anlattın ama" dedi Vine.

"O başka. O daha çocuk, büyük değil."

Vine dört yaşındaki küçük kızın, toplumun en alt kesimlerinden, neredeyse toplumsal olarak dışlanan kesiminden gelmesine karşın ne kadar zeki olduğunu düşündü. Günümüzde her çocuğun eşit eğitim ve öğrenim şansına sahip olduğu savlarına karşın Kaylee'nin kesimindekilerin bundan yararlanamadığını okumuştur her yerde. Kızın ıslıl ıslıl yüzüne, zeki gözlerine bakıp, doğru yönlendirilmesi gereken zekâsını yetkeyi aldatmak için kullanması karşısında içi öfkeyle doldu. Bir çocuğu böyle yoldan çıkarmak, bir suçluya yardım ettirmek, hırsızlığı, başarısız ödüllendirileceği bir oyun gibi göstermek suçların en büyüğüydü.

Jacky Flay, Vine'ın Kaylee'ye soru sormasına izin verdikten sonra bir daha ağzını açmamıştı. Kollarını çocuğa dolamış ilgi göstermeden oturuyor, Kaylee'nin saçına daha kolay ulaşabilmesini sağlamak için başını yana doğru çeviriyordu. Bu sert çekiştirmelerden hoşlanıyor gibiydi. Vine, Rat and Carrot'taki akşamla ilgili sorular sordu. Tek başına mıydı, yanında Patrick var mıydı?

"Babamla akşam dışarı çıkmanızdan hoşlanmıyorum" dedi Kaylee.

"Josie Teyze'nin hemen bitişikte oturduğunu biliyorsun."

"Josie Teyze'den hoşlanmıyorum."

"Hoşlanıyorsun Kaylee. Josie Teyze'den hoşlanıyorsun. Böyle söylediğin için çok yaramaz bir kızsın."

"Sen de yaramaz bir annesin" dedi Kaylee, "dışarı çıkıp beni yalnız bırakıyorsun. Ya ateşte bir yerimi yakarsam, ya şu fedo gelip beni kaçırırsa."

"O akşam Rat and Carrot'ta eşinizle birlikte miydiniz?" diye sordum Mrs. Flay.

"Öyleyse n'olmuş? Saçımı çekmeyi bırak Kaylee, canımı yakıyorsun."

"Barda oturan birisinin molotovkokteylinin yapılışını anlattığını işittiniz mi?"

"Neden söz ettiğinizi bilmiyorum."

Kaylee annesinin kucağından yere indi, başka bir iskemleye çıkıp oturarak ayaklarını sallamaya başladı. Sohbet edercesine, "Babam iki şişeye çok kötü kokan bir şey doldurdu, öğg, şişelerin ağzına büyüdüğüm için artık bana küçük gelen çorapları tıktırdı, benim odamdaki ısıtıcıdan bir şey daha alıp çorapların üs-

tüne koydu. ‘Bu molotovkokteyli, fedoyu öldürmekte kullanılacaklar’ dedi. Yaa!”

Jacky Flay şiddetli bir çığlık attı. Bir kolu havada Kaylee’nin üstüne doğru yürüdü, ama çocuk ondan kaçtı; Vine, başını ne belaya bulaştırdığını düşünerek onu kollarından yakalayıp havaya kaldırdı.

Eve ulaştıklarında Mrs. Probyn kapıda birisini geçiriyordu. Jane Andrews’a çok benzeyen, ama ondan daha kadınsı görünümlü olan kişi kuşkusuz Jane’in kız kardeşiydi. Habersiz geldikleri halde Mrs. Probyn onları görmekten hoşlanmışa benziyordu. Kapının önünde kızını tanıştırdı. “Bu benim kızım Mrs. Sharpe. Bunlar da sana sözünü ettiğim polisler Louise. Jane’le önemli bir işleri var, ama elbette benim dinlememe izin vermiyorlar.”

Böyle bir davranışın yalnızca kötü çocuktan bekleneceğini gösterir bir ifadeyle iyi çocuğuna gülümseyerek baktı. Louise kardeşinden daha topluydu, onun gibi modern görünümlü değildi. Ama pahalı takıları, nişan yüzüğünün yanındaki büyük pırlanta yüzük, pırlanta küpeler, sol bileğindeki Cartier saat ona zengin bir görünüm veriyordu. Uzunca çiçekli bir etek, üstüne ünlü bir markanın logosunu taşıyan pamuklu bir tişört giymişti. Saçları dağınıktı, iyi bir kesim istiyordu, solgun yüzünde, gözlerinin çevresine çektiği siyah kalem dışında hiç makyaj yoktu.

Annesinin yanağına havada kalan iki öpücük kondurduktan sonra, bu koşullarda “yeni elemanları” uzun süre yalnız bırakmak istemediğini, gitmesi gerektiğini belirtti. Yeni tanışan ama birbirleriyle hiç konuşmayan insanların ayrılırken söyledikleri budalaca sözü yineleyerek, Wexford ile Burden’a “Memnun oldum” deyip kırmızı Mercedes’ine doğru yürüdü.

“Kızınızın evi büyük mü?” diye sordu Wexford yaşlı kadın onları oturma odasına doğru götürürken.

“Louise’in mi? Evet, altı odalı, üç banyolu büyük bir ev –sanırım çok zengin olduğunu size söylemiştim.” Mrs. Probyn neşeyle güldü. “*Noblesse oblige*.” “Pek çok insan gibi kullandığı sözün ne anlama geldiği hakkında çok az bir fikri var” diye düşündü Wexford. “‘Görünüşe önem vermek gerekir’ diye düşünüyorum, siz ne dersiniz? Zavallı Jane, elinden geleni yapıyor. Harika uzun saçları vardı, kestirdi. Çok uğraşması gerekiyormuş. Louise her zaman çok bakımsız, ama bu özensizliği evine yansımıyor allahtan. Gerçekten güzel bir evi var –çocuklar için bir cennet– ama, ne yazık ki, her zaman söylerim, kendi çocukları yok.”

“Evlat edinmeyi düşünmüyor mu?” diye sordu Burden.

“Evet, Doğu Bloku ülkelerinden birinden, Romanya mı, Arnavutluk mu ne, evlat edinmeye çalışmıştı. Bütün kâğıtları tamamdı, ama bir şey ters gitti, ne olduğunu bilmiyorum. Sonra zavallı James öldü, kocası yani.” Mrs. Probyn bir okul çocuğu gibi kıkırdarak eliyle ağzını örttü. “Bunlardan söz etmemem gerekiyor. Jane çok dedikodu yaptığını, aile sorunlarını başkalarına anlatmamam gerektiğini söylüyor. Ben de ona, ‘Peki ne konuşacağım o zaman?’ diye soruyorum. Başka ne biliyorum ki? Dışarıda, koca dünyanın içinde yaşamıyorum. Büyük kararların verildiği önemli yerlerde ya da meteoroloji merkezinde geçmiyor ömrüm, öyle değil mi?”

Annesinin gülüşlerini, yükselen sesini işitince telaşlandığı anlaşılan Jane Andrews’un odaya girmesiyle bu soruyu yanıtlamaktan kurtuldular. Jane Andrews bugün siyah kısa giysisi, üstünde sarı ceketle daha iyi giyimliydi, erkeksi görünümünden kurtulmuştu, ama hayalet görmüş gibiydi. Ağır makyajının altında yüzü sapsarıydı. Wexford ilk görüşünde makyajın genç kadını iyice güzelleştireceğini geçirmişti aklından, ama şimdi fikrini değiştirdi. Yüzü boyalı bir maske gibiydi. Bu kez Mrs. Probyn’i odadan çıkartmaya yeltenmedi. “Yukarıda çalışıyordum” dedi, “kapı zilini işitmedim.”

“Kapıyı çalmadılar Jane. Tam Louise giderken geldiler, kapı açıldı.”

“Louise burada mıydı?” Jane daha fazla bir şey söyleyecekmiş de kendini tutuyormuş gibiydi. “Geldiğini duymadım” dedi onun yerine.

“Beni görmeye gelmiş.” Mrs. Probyn’in gizlemeyi başaramadığı mutluluğu bunak gibi görünmesine yol açıyordu. “Bu eve gelen herkes senin için gelmez sevgili kızım, belki kabul etmen zor ama.”

Jane Andrews, Wexford’a döndü. “Beni neden görmek istemişsiniz?”

Soruya Burden yanıt verdi. Alçak sesle, “Stephen Devenish’le ilişkinizin sekse dayanmadığını biliyoruz Miss Andrews. Ama onunla bir çeşit ilişkiniz var, değil mi?”

Bu sorunun yaptığı etki şaşırtıcıydı. Miss Andrews kahkahalara boğuldu. İçinde neşe taşımayan, insanın tahmin yürütürken bu denli budalalaşabilmesi karşısında kulaklarına inanamayışının getirdiği bir kahkahaydı. Bir çeşit rahatlama da barındırıyordu. “Bunu hiç beklemezdim” dedi, “söyleyen polis bile olsa. Stephen Devenish’ten nasıl öğrendiğimi, nasıl nefret ettiğimi size daha başka nasıl anlatabilirim? Nasıl bir orospu çocuğu olduğunu?”

“Konuşmana dikkat et Jane” dedi Mrs. Probyn.

Wexford yaşlı kadını duymazdan geldi. “Bunu zaten anlattınız, Miss Andrews” dedi. “Ya da öyle bir izlenim verdiniz. Şimdi belki ayrıntıları söylersiniz.”

Jane Andrews duraksadı. Ateşli davranışını denetim altına aldı. Daha sakın bir biçimde, “O tam bir orospu çocuğudur” dedi.

“Bunu da söylediniz. Ama böyle düşünmenize yol açan şey ne? Ya da bu Dr. Fell’inki gibi bir durum mu?”

“Kim?”

Mrs. Probyn hiç beklenmedik bir biçimde araya girerek bir şiir okumaya başladı:

Sizi sevmiyorum Dr. Fell,
Neden diye sorsanız bilememi
Ama bir şeyi çok iyi biliyorum
Sizi sevmiyorum Dr. Fell.

Wexford, Mrs. Probyn’in bu davranışının kızını kızdıracığını sandı. Ama şaşırarak Jane Andrews’un güldüğünü gördü. “Bunu daha önce hiç duymamıştım anne” diyerek Wexford’a döndü. “Stephen’i sevmediğim kesin, ondan hiç ama hiç hoşlanmıyorum, ama elbette nedenini söyleyebilirim. Seks düşkünü bir despot o, Fay’i kölesi gibi kullanıyor, evi despot gibi yönetiyor; ondan nefret ediyorum.”

“Belki de, Miss Andrews, karısıyla aranız bu söyledikleriniz yüzünden bozulmuştur. Belki o, çok bağlı olduğu kocasıyla ilgili olarak yapılan bu eleştirilere aldırnmayan sadık bir eştir, olamaz mı?”

Jane Andrews omuz silkti. “Olabilir. Ama bu durumdan hoşlandığını sanmıyorum. İkisinin de hiç arkadaşı kalmadı. Stephen’in işyerinde arkadaşları vardır belki, iş ilişkileri, meslektaşlar; onlara ‘arkadaş’ denebilirse.”

“Ya da bunların hiçbiri doğru değildir. Onun sizden hoşlanmadığını açık açık söylemesi, sizin de ondan kuşkusuz hiç hoşlanmıyor olmanız belki de gizlenmek istenen bir arkadaşlığın, bir işbirliğinin örtüsüdür.” Jane Andrews öne doğru eğilerek konuşmaya çalıştı. Wexford elini kaldırdı. “Hayır, bir dakika, bırakın bitireyim, lütfen. Daha önce de söylediğim gibi bir seks ilişkisinden söz etmiyorum. Siz onun işine yarayabilirsiniz, o sizin. Söylediğim bu. Deminki konuşmayı teybe almış olsaydık da size dinletebilseydik Devenish’ten hoşlanmadığınızı dikkat çekecek kadar ateşli bir biçimde söylemiş olduğunuzu görürdünüz.”

“Stephen Devenish’le benim birlikte onun çocuğunu kaçırdığı-

mızı, bu evde gizlediğimizi düşünüyorsanız, ki bana öyle geliyor” dedi Jane Andrews yeniden saldırganlaşarak, “siz aklınızı kaçırmışsınız demektir.”

“Ama, Jane...” dedi annesi.

“Evet anne. Söylemeye çalıştıkları şey bu.”

“Ama sen Mr. Devenish’ten hoşlanmazsın. O hoş arkadaşın Fay’i artık göremememizin nedeni bu değil mi? Mr. Devenish’le sen anlaşılmadığınız için.”

Ted Hennessy için yapılan defin öncesi töreni ertesi gündü. Emniyet müdürü, emniyet müdür yardımcısı, Wexford ve bütün takımı, Bölgesel Suçla Mücadele Birimi, İçişleri Bakanlığı’nda üst düzey olmayan bir görevli, Hennessy’nin ünlü bir televizyon komedyeni olan kuzeni törendeydiler. Törene katılan komedyen sayesinde törenin bütünü BBC’nin sabah haberlerinde gösterildi.

Törenden ayrılırlarken Mitchell, Wexford’un yanına gelip Hennessy için çok üzüldüğünü söyledi. “Zavallı adamın dul eşi için mahallede para topluyoruz” diyerek Carl Meeks’e kötü kötü baktı. “En azından bir kısmımız.”

Wexford arabasına dönünce Donaldson’a pardösüsünün ne olduğunu sordu.

“Mrs. Hebden arabada sizi beklerken yanıma gelip hava güzel olduğu için yürüyerek döneceğinizi söyledi. Pardösünüzü verirsem size getirecekti.”

“Sen de verdin, öyle mi?”

“Evet efendim. Umarım doğru yapmışımdır.”

Wexford yanıt vermedi. Beş dakika önce buluşmuş olması gereken Lynn Fancourt’un beklediği üst kata çıktı. Lynn omuzlarını kamburlaştırmış, tırnaklarıyla oynayarak gerilim içinde bekliyordu. Wexford olan bitene sevindiğini göstermeden, onayladığını belirten hiçbir duygusunu yüzünde yansıtmadan, bu tür bir inisiyatifin, olayları kendi eline alıp kişisel hedefler belirleyerek bir takımın üyesi gibi değil de özel bir dedektif gibi davranmanın doğru olmadığı üstüne beş dakika süren bir söylev çekti. Yükselmek için tutulacak yol bu değildi. Yaptığı girişimcilik değil amatörçüktü. Lynn konuşma boyunca sık sık onayladığını gösteren bir biçimde başını salladıysa da “özel dedektif” ve “amatörce” sözlerinden rahatsız olmuştu, ama bir şey söylemedi.

Molotovkokteylleri, çivili bombalar. Patrick Flay, Glebe Sokağı’ndaki evinin mutfağında ikisini de yaptığını itiraf etti. Kings-

markham Karakolu'nun sorgu odasında Barry Vine, "Neden?" diye sorduğunda önce özel meraktan, yapıp yapamayacağını görmek için olduğunu söyledi, sonra satmak için yaptığını itiraf etti.

"Onları kime satacaktın?"

"İşitince şaşıracaksınız" dedi Flay. Giderek bir suç işlemediğine ya da ceza alacak kadar kötü bir şey yapmadığına inanmaya başlamıştı. "Bir silah pazarı var. Bir sanayi. Siz hiç televizyon izlemez misiniz? Silah satışı tüm dünyada büyük iş."

"Tank, tüfek orada satılanlar" dedi polis memuru Archbold, "senin Ribena şişesine benzin doldurup yaptığın uyduruk şey değil."

"O kadar uyduruk sayılmaz" dedi Flay, "neler yapabileceğini düşünürseniz. Cam şişe bulmak giderek güçleşiyor son zamanlarda. Bugünlerde hep plastik şişeler üretiyorlar."

"Molotovkokteyllerini kime sattığını söylüyordun" dedi Vine.

"Öyle mi? Pardon, ama sorduğunuzu duymadım. Aslında hiçbirini satmadım. Birini ve bir çivili bombayı örnek olarak verdim. Sonra" -Flay önem verdiğini gösteren sahte bir surat takındı- "geçen günkü acı olay üstüne elimdekilerin hepsini yok ettim. Evimi arayın isterseniz. Konuğum olun."

"Arayacağımızdan emin olabilirsin. Demek bombalardan bir kazanç sağlamadın. Kime verdin?"

"Colin Crowne" dedi Flay.

"Kendin söyledin. Crowne evinde hasta yatıyordu."

"Onu bilmem. Bombayı ne yaptığını bilmiyorum. Bildiğim tek şey molotovkokteyli onı Rotten Carrot'ta verdiğim. Bana kimin attığını görüp görmediğimi sormanız da gereksiz, çünkü orada değildim. Tüm bu bilgileri Kaylee'den aldınız değil mi? İnkâr etmeye kalkmayın. Annesi odadan çıkınca onu sıkıştırıp ağzından aldınız. Kaylee daha dört yaşında, yaptığınız iş yasal değil."

"Sorgulama boyunca Mrs. Flay odadaydı" dedi Vine sertçe.

"Bunu yargıca söylersiniz" dedi Flay, "ben Emniyet Müdürlüğü'ne dilekçe verince."

Arama belgesi çıkartıldı, Jacky Flay'in kiracısı olduğu ev baştan aşağı arandı. Hiçbir şey bulunamadı, ne molotovkokteyli, ne çivili bomba ne de çalıntı mallar.

On yedinci bölüm

İki oğlan da başka yönlerden babalarına benziyorlardı; her biri babasının farklı özelliklerini taşıyordu. Edward babasının uzun boyunu, koyu renk dalgalı saçlarını, yüksek alnını, düz burnunu, Robert, göz rengini, dolgun dudaklarını, çıkık yanak kemiklerini, zarif beden hareketlerini almıştı. Annelerinin genetik yapılanmalarına hiçbir katkısı yok gibiydi; genç yüzlerin ikisinde de ondan bir ize rastlanmıyordu. Küçük kız annesine benziyor muydu ? Wexford'un bunu bilme olanağı yoktu. Muriel Campden'da, Glebe Sokağı'nda yaşayan insanlar bile çocuklarının yalnızca albümler dolusu fotoğraflarını çekmiyor, videoya da alıyorlardı, oysa Ploughman's Lane'deki Devenishlerin çocuğunun tek fotoğrafı vardı, onu da bebek arabasıyla dışarı çıkartıldığında bir foto muhabiri çekmişti.

Edward, “Biz insanların fotoğrafını çekmeyiz” diye açıkladı, buna açıklama denirse, “çevrenin fotoğrafını çekeriz.”

Wexford iki çocuğu da ayrı ayrı, ama, elbette, annelerinin yanında, sorguluyordu. Wexford önce Edward'a, Sanchia'nın ortadan yok olduğu o güne dönmesini, gözlerini kapatarak, tam yatağa yattığı saatten başlayarak o geceyi canlandırmasını istedi; kitap okumuş muydu, ışığı tam saat kaçta kapatmıştı, hemen uyuyabilmiş miydi ? Edward söyleneni yaptıktan sonra –ya da Wexford yaptığını sanmıştı– çok kitap okumadığını, hele yatakta hiç okumadığını söyledi. Bilgisayarda oyun oynamıştı, yanlışlıkla açık unutmuştu, gecenin bir yarısında uyanınca açık olduğunu görüp kalkıp kapatmak zorunda kalmıştı.

“Seni uyandıran neydi ?” diye sordu Wexford.

Edward bilmediğini söyledikten sonra, “İnsan kendisini neyin uyandırdığını hiç bilmez, çünkü uyanıncaya kadar o şey kesilir”

diye ekledi. "Saatin kaç olduğunu da bilmiyorum. Yukarı çıkan ya da aşağı inen birinin çıkardığı ses olabilir."

"Bu seni uyandırmaz" dedi Fay Devenish. Sen yattıktan sonra biz babanla sık sık merdivenlerden inip çıkıyoruz, ama sen uyanmıyorsun."

"Öyleyse bilmiyorum" dedi Edward; annesine Wexford'un yorumlayamadığı bir bakışla baktı. Bozulmuş gibiydi, ama aynı zamanda sitem doluydu. "Bilmediğimi söyledim. Bilmiyorum."

"Kız kardeşini sever misin?"

"Elbette severim, o benim *kardeşim*."

Fay Devenish ağlamaya başladı. Devenishlerin çocukları gibi yetiştirilmiş, böyle bir çevrede büyümüş on iki yaşındaki çocuklar anneleri ağlayınca genellikle yanına gidip sarılırlar, en azından ağlamamasını söylerler, bir biçimde rahatlatmaya çalışırlar. Edward yüzü taş gibi oturdu. Uzaklara doğru baktı. Fay Devenish gözlerini kurulayıp kendini toparlamaya çalıştı.

Wexford, "Kız kardeşin olmasa daha mutlu olacağını aklından geçirdin mi hiç? Örneğin hiç doğmamış olsa?" diye devam etti.

Fay, kadınların bir yerlerini kestiklerinde ya da böcek soktuğu zaman çıkardıkları gibi küçük bir itiraz sesi çıkardı.

"Özür dilerim Mrs. Devenish, ama bu soruyu yanıtlamasını istiyorum."

Fay Devenish onaylayarak başını salladı.

"Edward?"

Edward yüzündeki ifadeyi hiç değiştirmeden, "Bilmiyorum" dedi. "Sanırım etrafta olmasına alıştım." Bir an duraksadı. "Doğduğu zaman biz bu kadar büyüdükten sonra komik olduğunu düşünmüştüm, yani garip."

"Ama ona zarar vermeyi aklından hiç geçirmedi, değil mi?"

"Başmüfettiş, özür dilerim ama bunu kabul edemem." Wexford daha önce Fay Devenish'i hiç böyle kararlı görmemişti. Yüzüne kan çıkmış, gözleri parlamıştı. "Burada oturup oğluma böyle şeyler sormanızı dinleyemem."

"Pekâlâ Mrs. Devenish. Bu kadar Edward."

"Şimdi gidebilir miyim?"

"Gidebilirsin. Kardeşine onu beklediğimi söyle."

Edward'dan kısa boyluydu ama kuşkusuz iki yıla kalmaz o da aynı boya gelirdi. "Günümüz çocuklarının yüzünde, özellikle erkek çocuklarda şaşkınlığın izini taşımayan sorgulayıcı, anlamaya çalışan bir ifade var" diye düşündü Wexford, içinde yaşadıkları dünya göz önünde bulundurulursa. Ama bu ikisinin gözlerinde

başka bir şey daha yansıyordu; Wexford'un önceleri birkaç kişi-de daha gördüğü acı bir endişe ifadesi. Sanki annelerine baktıklarında daha çok ortaya çıkıyordu.

Robert'e de o geceyi sordu, ama oğlan ağabeyinden bile daha az şey anımsıyordu. Kız kardeşini sevip sevmediği sorusuna karşılık, sevdiğini sandığını söyledi: "Seviyordum."

Robert'in geçmiş zaman kullanarak konuşması Fay Devenish'in gözünden kaçtıysa bile Wexford'unkinden kaçmadı. Robert, "O öldü değil mi?" diye sorunca Fay hıçkardı. "Okuldaki çocuklar öyle söylüyor."

"Annenin adı Jane olan bir arkadaşını tanıyor musun Robert? Miss Jane Andrews?"

Oğlan yanıtlamaya fırsat bulamadan annesi hemen, çok çabuk araya girdi: "O benim arkadaşım değil."

"Robert?"

"Sanırım. Uzun zaman önce. Artık görmüyoruz."

Wexford başka bir şey sormayacağını söyledi. Robert odadan çıktı, annesi yeniden ağlamaya başladı. "O benim arkadaşım değil. Değil. Çocuklarımin yanında öyle söylememeliydiniz."

"Üzülmenizi anlıyorum Mrs. Devenish, ama buraya gelmişken halletmem gereken bir iki şey daha var."

"Olur, ama söylememeliydiniz... Artık ne önemi var ki?" Sehparların birinin üstünde duran kutudan kâğıt mendil alarak burnunu sildi. "Artık ağlamayacağım. Ne öğrenmek istiyorsunuz?"

"Öğrenmek istediğim bir şey yok, almak istediğim bir şey var. Sizden Sanchia'nın fotoğrafını istediğimde bana bir aile fotoğrafı vermeyi önermişsiniz. O zaman istememiştim, ama şimdi istiyorum. Hiç yoktan iyidir."

"Kocam bir iki dakika içinde eve döner."

"İyi. Çok fazla yalnız kalmamalısınız. Ama bu benim için fotoğrafı bulmanıza bir engel değil. Şu anda elimizde yalnızca *Courier*'nin çektiği bulanık, kötü bir resim var. Orijinaline bile sahip değiliz."

"Gazetede gördüm" dedi Fay Devenish, Wexford'a yanıt verir, açıklar gibi. "Çektiklerini bile biliyordum."

"Resmi şimdi arar mısınız?" Stephen Devenish'in eve gelmesi Wexford'un orada elde edebileceği işe yarar her şeyin sona ermesi demek olabilirdi, onun için acıe ediyordu. "Lütfen Mrs. Devenish."

Fay Devenish gönülsüz bir havayla odadan çıktı. Oturma odasındaaydılar, Wexford kadının önce çalışma odasına girdiğini, sonra üst kata çıktığını işitti. Kendi kendine yeniden sormaya başla-

dı: küçük kız neden konuşmuyordu ya da konuşamıyordu ? Neden oğlanlar bu kadar tedirgindiler ? Şimdi kafasında yanıtının bulunması gereken yeni bir soru daha vardı: büyük oğluna kız kardeşini sevip sevmediğini sorduğunda annesi neden ağlamıştı ? Jane Andrews'un arkadaşı olması düşüncesine bile artık katlanamıyor muydu ?

Fay Devenish geri geldiğinde Wexford ondaki değişikliği fark etti. Yüzünü pudralamış, gözlerini, dudaklarını boyamıştı, koku sürüp daha zarif bir ayakkabı giymişti. Saçını kabartmak için bir şey yapmış, üstüne sprey sıkmıştı.

"İşte" dedi, "daha iyisini bulamadım."

Bir iki fotoğraf. İkisi de aile grubu içinde çekilmişti, tek başına resmi yoktu, ama şimdi inceleyerek zaman kaybedemezdi. Fay Devenish, kocasının anahtarının kilitte döndüğünü işitince ayağa fırladı.

Wexford hemen, "Bunları alabilir miyim ?" diye sordu. "Geri verilecek elbette."

"Evet, alın."

Planları düşman ajanına veren bir casus gibi aceleci bir sesle, fısıltıyla konuşmuştu. Ayağa kalkarak üstündeki acıyı, yorgunluğu, endişeyi yok etmek istercesine elini eteğinde gezdirdi.

Stephen Devenish odaya girer girmez Wexford, "Ben de tam gitmek üzereydim" dedi.

Adam karısını öptü. Gündelik bir öpücük olmaktan çok tutkulu bir öpüştü; Wexford biraz utanarak, "İnsanlar başkalarının yanında böyle öpüşmemeli" diye düşündü. Stephen dudaklarını Fay'ın yarı açık kıpırtısız dudaklarının üstüne bastırdıktan sonra yavaşça geri çekildi. Gülümseyerek, içten bir tavırla Wexford'a elini uzatıp şaşırtıcı bir biçimde, polise ne çok sıkıntı verdiklerini söyledi. Wexford, "Görevimiz" dememek için her zaman yaptığı gibi kendini tuttu. Otomobiline doğru giderken, Fay Devenish'in, daha kalmasını, oturup konuyu bir kez daha konuşmasını istediği izlenimine kapılışının doğru olup olamayacağını düşündü. Ama kocası eve geleceği için süslenmişti; öpüşüne karşılık vermişti.

"Büyük oğlan Edward'ı düşünüyorum" dedi Wexford Burden'a daha sonra Europlate'te oturlurken. "Hiç açık vermiyorlar. Dikkatli davranıyorlar, sır saklıyorlar ve gözlerinden şaşkınlık okunuyor. Şiddet gördüklerini bile düşündüm."

"Babalarından mı ?"

"İnsanın aklına geliyor. Bir kanıt yok. Belki de Tommy Orbe

olayının aklıma soktuğu bir düşüncedir, düşünce bile denemez, temelsiz bir sezgi.”

“Gerçek şu ki” dedi Burden, “çocuğa karşı şiddet uygulamak moda oldu. Gazeteyi ne zaman açsan böyle korkunç bir haberle karşılaşıyorsun. Ürkütücü, ama bu kadar yaygın olduğunu sanmıyorum; Stephen Devenish'i o rolde göremiyorum.”

“Ben o kadar emin değilim. Şiddet uygulayabilecek bir tipe benziyor, ne kadar öfkeli olduğunu da biliyoruz. Ne yiyeceksin? Yanında taze patatesle üç çeşit ringa balığı –bu İsveç– ya da Macar gulaşı. Macaristan Avrupa Birliği'nde mi?”

“Kim bilir” dedi Burden. “Çaresiz su içeceğiz, değil mi?”

“Küçük kızı bulunca bir şişe Widow içeriz.”

Wexford taze patatesle ringa balığı, Burden Portekiz mutfağından “Bacalhao” ısmarladı. “Tuzlanarak kurutulmuş morina balığını bir şeyler yaparak hazırlıyorlar. Geçen yıl Algarve'de tatildayken yemiştik.”

“Kulağa korkunç geliyor. Mrs. Devenish'ten bir iki fotoğraf aldım. Görmek ister misin? İşe yarar şeyler değil, bulanık aile fotoğrafları.”

Burden, Wexford'un masanın üstüne bıraktığı fotoğraflara şöyle bir baktı. “İşe yaramazdan bile kötü, bana sorarsan. Bunları neden kafana takıyorsun bilmiyorum. Küçük kızı ya Mr. Devenish ya da oğlanlar ortadan yok etti.”

“Oğlanlardan biriye Sanchia ölmüş demektir.”

Burden yüzüne baktı. “Mr. Devenish'in, kızını bir yere saklamış, hatta bir dadı tutarak bir daire kiralayıp çocukla dadıyı oraya yerleştirmiş olabileceğini mi söylemek istiyorsun? Ama ağabeylerinden biri kaçırılmışsa onu öldürmüştür. Saklayacak bir yeri olmadığına, hatta anladığım kadarıyla saklamak istemediğine göre. Aile içindeki konumunu kıskanarak ortadan kaldırmak için öldürdü –peki sonra?”

“Cesedini sakladı.” Wexford ikisinin de bardağına madensuyu doldurdu. “Yakınlarda bir yere sakladı. Annesi araba kullanabildiğini söylemişti. Belki kullanıyordur, belki kuramsal olarak kullanmayı biliyordur, ama gece manevra yaparak o araba yolundan çıkartabileceğini sanmıyorum. Oğlanların ikisi de onu taşıyabilecek kadar büyük; ayrıca büyük bir olasılıkla yatağından alınırken ağabeylerini görünce ağlamamıştır. Öyleyse, eğer Edward yaptıysa –ya da Robert– kız kardeşini bahçede bir yerde, büyük bir olasılıkla boğarak öldürmüştür. Bu noktada senin soruna geliyoruz.”

“Sonra ne? İkisi de üç yaşındaki bir çocuğu taşıyabilecek ka-

dar güçlü, ama mezar kazıp gömmek ne olacak? Nasıl kazılacağını biliyorlar mıdır?”

Aşçı olmadığı halde her nedense her zaman tertemiz beyaz önlük giyen şişman bir adam olan restoranın sahibi yemeklerini getirdi. Müşterilerin kimine göre kendisine Fransız görünümünü vermek için böyle yapıyordu. İspanyol matadorlarındaki gibi siyah saçları, bıyıklarıyla, İskandinavlıların ince dudaklarına, Yunanlıların buğday rengi tenine, Slavların çıkık elmacık kemiklerine sahip oluşuyla Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin tipik denebilecek kimi özelliklerini taşıyordu. Kimi ona Henri diyordu, kimi Henrik ya da Heinrich. Ama İngilizce'si tam Aşağı İskoçya'dan birinin İngilizce'siydi. Tabakları masaya koyarken balığın onlara günü geçirmek için güç vereceğini, aynı zamanda beyni beslediğini söyledi.

“Bu işime yarayabilir” dedi Burden, Henri yanlarından giderken. “Oğlanlardan biri olmadığını biliyoruz o zaman, öyle değil mi? Henüz iyi beslenmemiş beynime göre Mr. Devenish olmalı. Neden kaçırdığını, nereye koyduğunu bilmiyoruz, ama eğer kaçırın oysa küçük kız yaşıyordur.”

“Babaların çocuklarını öldürebileceğini biliyorsun değil mi?”

“Elbette, canavarca bir suç bu. Ama genellikle şiddet uygulamanın sonucunda kazayla olur. Mr. Devenish'in kızını öldürmesi için bir neden yok.”

“Senin tahminlerine göre yok belki. Ya kıskançlık? Karısıyla arasına girme gücüne sahip tek kişi olarak göremez mi kızını? Onu karısından ayrı tutan? Karısına âşık gibi görünüyor. Karısını sanki bir yıldır tanıştırıyorlar da altı aydır görüşmemişler gibi tutkuyla karşılıyor. Bu insanlar hakkında çok şey biliyoruz Mike, ama duygularıyla ilgili hiçbir şey bilmiyoruz. Aşkı istersen kimin duygularını biliyoruz ki, en yakınlarımız, en sevdiklerimiz bile olsalar? Mr. Devenish Sanchia'dan hoşlanmıyor, onu istemiyor olabilir. Belki Sanchia annesinin gözdesidir. Onu oğullarına, kocasına yeğliyordur.”

“Keşke diyorum zaman zaman” dedi Burden, “normal insanlarla ilgileniyor olsaydık.”

“Öyle insan var mı? Farkında mısın Mike, Mr. Devenish için hoş olmayan bir senaryo ortaya çıkardın. Belki istemeden oldu, ama oldu. Bütün çocuklarını cinsel olarak taciz ettikten sonra küçük kızına dönüyor. Geceleri yatakta oluyor bu. Karısına öyle söylüyor, ama aslında uyku ilacı almıyor. O gece her zamanki gibi odasına gittiğinde yanlışlıkla kızını öldürüyor; cesedini aşağı indirip, bahçeye gömüyor.”

“Araba ne olacak o zaman?”

“Bahçeye değil o zaman, haklısın. Daha uzakta bir yere götürüp gömüyor.”

Burden çatalını bıçağını masaya bırakıp, ağzını AB anblemlı koyu lacivert peçeteye sildikten sonra menüyü eline aldı. Sonra birden, “Canım artık yemek istemiyor” dedi, “geleneksel İngiliz pudingi ya da ‘zabaglione’ yiyecektim ama, Mr. Devenish’in yaptığı ya da yapmış olabileceği şeyler iştahımı kaçırdı. Budalaca değil mi? Her zaman böyle değildir.”

“Ben puding yiyeceğim” dedi Wexford kahramanca. “‘Rod grod’ adında bir şey, doğru okumadığıma eminim ama. Henri’nin dediği gibi beynimi beslemeliyim.”

“Onu gözaltına alacak mısın?”

“Henri’yi mi?”

“Hayır, Stephen Devenish’i elbette.”

“Henüz değil” dedi Wexford. “Nasıl olsa kaçmaz. Güvende olduğundan öylesine emin ki. Her zaman kendisinden çok emin olduğunu söyleyebilirim. Her şeyin en iyisini biliyor, her zaman haklı, her zaman yönetiyor. Kuşkusuz başarısının nedeni kendine duyduğu bu büyük güven.”

“Bakalım onu mahkeme karşısına çıkarttığımız zaman” dedi Burden kötü kötü, “şu ünlü güvenine ne olacak.”

“Bir müşteriyle yemeğe çıkacağım –unuttun mu?”

Bir zamanlar kocası böyle bir şeyi söylediğinde, üstelik bunu dışarı çıkmadan on dakika önce yaptığında Sylvia, kocasının sözleriyle, hemen saldırıya geçerdi. Sokak kapısına dayanarak açılmasını engeller, bir kadın olarak haklarından söz eder, çocukların kendisi kadar onun da çocukları olduğu üstüne söylev çekerek. Ama “İlişkilerde Psikolojik Şiddet” başlıklı yarım günlük bir seminere katılmıştı; belki onun etkisiyle ya da Hide’daki deneyimlerinin sonucunda, semineri veren kişinin, sözlü saldırıda bulunduğunu söyleyerek kendisini suçlayıp suçlamayacağını düşündü. Yanlış yaptığını anladı, kendisini doğru davranan biri olarak görmekten hoşlanırdı; güçlkle de olsa iyi şeyler söylemeye çalıştı: “İyi. Vardiyam kısa bugün, akşam sekizden geceyarısına kadar; Robin ile Ben’e bakıp bakamayacağını anneme soracağım, ne dersin?”

“İyi olur.” Dalgın dalgın karşılık vermişti. “Nasıl istersen öyle yap. Geç kalıyorum, gitsem iyi olur.”

Sylvia ne bekliyordu ki? Önünde diz çökmesini mi? Bir iyi ge-

celer öpücüğü ya da yalnızca iyi geceler mi? Kapının kapandığını işitti. Annesine telefon ettikten sonra çocukların pijamalarını, sabah için giysilerini hazırladı. Ara tatilinde oldukları için babası onları okula götürmek zorunda kalmayacaktı.

Eğer Neil, çoğu zaman Sylvia yokmuş gibi davranmayı sürdürürse, kendisi ona iyi davranmayı sürdürebilecek miydi? Bundan sonra gene bir cinsel yaşamları olacak mıydı? Başka bir erkekle sevişmeyi düşünemediğine göre Sylvia'nın bir daha cinsel yaşanı olacak mıydı? Oğlanları otomobiline bindirerek annesine gitti. Çoğunlukla öyle çok çalışıyordu ki havanın nasıl olduğunu bile fark etmiyordu; o gün saat altıda ilk kez yağmurun durduğunu gördü, güzel bir gece olacaktı. Gökyüzü farklı görünüyordu, açık değildi, pusluydu, yoğun bulut kütleleri seyreterek zarif tüylere dönüşmüştü. Gece dolunay çıkacaktı; böyle zamanlarda yardım hattında çalışmak daha kolay oluyordu. Telefonda yardım isteyen bir kadınla mutsuzluk verici bir konuşma yaptıktan sonra pencerenin yanına gidip gökyüzünde gezinen ayı seyretmeyi, soluk, soğuk ışığıyla aydınlanan bahçelere bakmayı seviyordu.

Gerçekten bir terapiydi. Babası da öyle yapardı. Belki de babasından almıştı. "Karşı cinsten babayı örnek almak kötü bir şey" diyordu içindeki psikolog. O gece ayın kımıldadığına yemin edebilirdi –elbette kımıldıyordu, ama bir insanın fark edebileceği kadar hızlı hareket etmiyordu. Psikiyatristler kimi zaman hastalarına üstlerindeki baskıyı azaltmak için akvaryumun içinde yavaş hareketlerle daireler çizen balıklara bakmayı öğütlerlerdi. Dolunay Sylvia'nın akvaryum balığıydı.

Havanın kararmasına daha çok vardı. Annesinin evine vardığında güneş solgun yüzünü göstermeye başlamıştı. Wexford çocuklarla Sylvia'yı karşılamak için kapının önüne çıkmıştı. Kendisinin Neil'e daha iyi davranmaya çalıştığı gibi babasının da kendisine daha iyi davranmaya çalıştığının farkındaydı. Sylvia öz babasının böyle bir şeye kendini *zorlamasına* içten içe üzüldüyse de belli etmedi. Babasını öperken, Hide'dakiler gibi yabancıların bile kendisinden hoşlanmalarına karşın ailesinin neden...

"Biraz kalacak mısın?" diye sordu Wexford. "Bahçede oturuyorduk. Bu yıl daha ilk kez buna fırsat bulabildik. Sen gittikten sonra çocukları nehre götüreceğim."

Ev işlerinin, yemek pişirmenin yanı sıra bahçeye de annesi baktığı için kızıyordu eskiden. Bu tür feminizmin modası geçmişti artık. Annesinin yaptığı işlerden hoşlandığı, ev kadınlığına çok uygun olduğu hiç gelmemişti aklına. Bambu bir iskemleye otur-

du; annesi tepsi içinde ev yapımı buz gibi limonata getirdi. Bardakların ağzına pudraşeker sürülmüştü, her birinde bir iki limon dilimi vardı.

“Yeni fotoğraflar mı çektiniz?” Sylvia bu sözü masanın üstündeki fotoğrafları şöyle bir görerek söylemişti, sonra eline alarak baktı.

“Babanın, işle ilgili olmalı. Ceplerini masanın üstüne boşalttı.” Dora güldü. “Nasıldır bilirsin.”

Anahtarlar, bozuk paralar, ütülü beyaz mendil –erkek üstünlüğüne karşı koyuşunun nedenlerinden biriydi eskiden– ve fotoğraflar. En üsttekini aldı. Bir aile fotoğrafıydı, bir adam, bir kadın, kendi çocuklarından biraz daha büyük iki çocuk, kadının kollarında bir bebek. Bir evin bahçesinde poz vermişlerdi. Sylvia fotoğrafı görür görmez neresi olduğunu anladı; Ploughman’s Lane’di. O evin biraz aşağısında çok daha gösterişsiz bir evde yaşamıştı bir zamanlar. Woodland Lodge’du resimdeki evin adı. Gözünün önünde araba yolunun girişindeki tabelada yazılışı canlandı. Yöredeki en güzel evlerden birisiydi. Bir kez bir bağış işi için içine girmişti; geniş merdivenleri, oymalı ahşap işlerini anımsadı.

O zaman Woodland Lodge’da fotoğraftaki insanlar oturmuyorlardı, oturuyorlardıysa bile Sylvia tanımamıştı. Kendisini kapının önünde bekletip içerden para almaya giden kadın daha yaşlıydı. Ama bu epey önceydi, çocukları çok küçüktü, kendisi çok gençti, Neil’le iyi anlaşıyorlardı...

Öteki iki fotoğrafa da baktı. Bebek belki bir yaş kadar daha büyüktü. Yüzü ifadesiz, saç kısa olduğu için kız mı, erkek mi olduğu anlaşılmıyordu. Modern bebeklere kız da olsa, erkek de olsa aynı giysiler giydiriliyordu: askılı pantolon, tişört. Anne ile çocuğun yalnız oldukları fotoğrafa Sylvia daha dikkatle baktı, masaya bırakırken iç çekti.

Wexford evden bahçeye çıkarak kızının karşısına oturdu. Sylvia’nın baktığı fotoğrafı aldı, öbür ikisini inceleyen kızına baktı. Her iki fotoğrafta da bebek başını çevirdiği için yüzü iyi görünmüyordu. Ailenin en parlak görünen bireyi, karısıyla çocuklarını yanına almış, ötekilerin cılız gülümsemesi yanında kocaman gülen babaydı.

“Lütfen söyler misin baba, Azize Agathe nasıl öldü?”

“Bana sorma. Oturma odasında bir azizler sözlüğü var.” Biraz düşündü. “Alttan üçüncü rafta, öteki sözlüklerin yanında.” Sylvia içeri girerek sözlüğü aldı. Açmadı. Bir kez daha fotoğraflardan birini eline aldı.

“Bu insanların kimler olduklarını söylemezsin sanırım...”

“Söylememi istemen için bir neden var mı?”

“Bu kadın aile içi şiddet kurbanı. Yara bere görünmüyor, ama öyle, kuşkusuz şu sırttan adam da, ne diyorsunuz, cürmü işleyen.” Çok şaşırın Wexford nerden anladığını sordu. Fay Devenish’le belki beş altı kez bir arada olmuştu, onu kocasıyla yan yanayken de görmüştü, ama hiçbir şey fark etmemişti. Geleneksel bir ev kadını olduğunu, Stephen Devenish’in ondan kusursuz bir ev beklediğini anlamıştı elbette; kendilerini birbirlerine sakladıklarının, çok az arkadaşları olduğunun da farkındaydı, ama bunun...

“Nasıl söyleyeyim? Anlatmak güç. Benzer durumdaki kadınlarla sık sık karşılaşınca anlıyorsun. Şiddet gören kadınların yüzlerinde, özellikle uzun zamandır sürüyorsa, incinmiş, yılmış, sinmiş bir ifade oluyor. Şimdi ona bir de söylediklerimin ışığında bak baba.”

Baktı. Özellikle bahçede kızıyla yalnız çekilmiş fotoğrafa baktı; çekinerek gülümseyen, sakıngan, utangaç, kendini küçük gören, izin verilse kendini tümüyle yok etmeyi isteyen bir kadın resmiydi. Beden dili fotoğrafının çekilmesini istemediğini, baskı altında kabul ettiğini gösteriyordu. Bebek, fotoğraf makinesine arkasını dönmüş, yüzünü annesinin etekleri arasına gizlemişti.

“Gözle görülür bir çürük yok” dedi Sylvia. “Çürüklerin görünmeyeceği yerlere vurmaya özen gösteriyor. Kollarında, bacaklarında çürükler olacak kadar dikkatsiz davranırsa kadın uzun kollu bluzlar, uzun etekler giyerek gizliyor.”

“Anlamahydım” dedi Wexford. “Bunu kendim anlamahydım.”

“Belki anlayacak biçimde eğitilmeniz gerekir. Biliyor musun baba, yalnız kadını değil erkeği de okuyabiliyorum. Kibirliliği, albenisi, zarafeti, gülümseyişi. Tipik. Pek çok tip var ama, bu da o tiplerden biri.”

Wexford bir süre bunu nasıl yorumlayacağını düşündü. Stephen Devenish için ne anlama geliyordu? Adam gözünde birden değişik bir insan olmuş, bir canavara, bar kavgasında suçsuz birine yumruk atan adi bir suçluya dönüşmüştü. Eğer doğruysa, Sylvia haklıysa. Fay Devenish’e sormak, onun da yanıtlaması çok güç olacaktı.

“Anımsıyor musun, birkaç hafta önce üç yaşında bir çocuğun konuşamama nedenini sormuştum? Sen de ‘Birkaç neden olabilir’ demiştin.”

“Baba, yoksa bu çocuk şu kayıp bebek Sanchia mı?”

Wexford başını salladı. “Devenish ailesi.”

“Öyleyse nedeni çok açık. Babasını annesini döverken gördüğü için konuşmuyor. Bilinçli olduğunu söylemiyorum, ‘Annem konuşuyor, sen onu dövüyorsun, ben bu riski göze almayacağım, onun için konuşmayacağım’ gibi bir şey. Daha karmaşık, savunma güdüsü kesinlikle –annesinin eteğine nasıl gizlendiğine bak-sana. Oğlanlar nasıl? Onlar nasıl etkilenmişler bu durumdan?”

“Kim bilir Sylvia. Ama sen bunları anlatınca bir ara aklımdan geçen bir şeyi anımsadım; büyük oğlan büyüyüp babasına vurabileceği yaşa gelmeyi bekliyor gibi görünüyor sanki.”

“Belki. Belki de babaları annelerine vurmaları için onları da yü-reklendiriyordur. Öyle bakma baba. Böyle şeyler oluyor. Kadının neden buna katlandığını da sorma, olur mu? Nereye gidebilir? Çocuklarını nereye götürebilir? Kendisine bakamaz –en azından ben öyle düşünüyorum– öyleyse ona kim bakacak? Başkalarına da anlatamıyor çünkü, ister inan ister inanma, utanıyor. Utanıyor. Komşuların öğrenmesinden korkuyor. Utanıyor, çünkü yeterince güzel olan, zeki olan, evi iyi çekip çeviren *gerçek* kadınlar şiddetle yüz yüze kalmıyorlar. Onlar hayran olunuyorlar, kutlanıyorlar. Kendisi de öyle olabilseydi, kocasının ayarına ulaşabilseydi dövül-meyecekti.

“Belki kimse bilmiyor ya da belki varsa ailesine anlattı, onlar da abarttığını, kocasının iyi para kazandığını, sadık olduğunu, hiç yoktan sorun çıkarttığını söylediler. Ya da bir kadın arkadaşına söyledi, o da kocasını terk etmesini öğütledi, ama çocuklarıyla birlikte kendi evine alamazdı. Ne yararı var o zaman?”

“Jane Andrews...” diye düşündü Wexford. Arkadaş oydu, üstelik güvenilirli. Ama kavga çıkmıştı, arkadaş evden gönderilmişti –çünkü biliyordu, Devenish kimsenin bilmesine katlanamıyordu. Ya da yüreğinin en acı, en derin gizlerini açacak kadar birine gü-venen, ama sonra güvendiği kişinin varlığına katlanamayan pek çok insan gibi onu artık görmek istemeyen Fay Devenish’ti.

Azizeler sözlüğünü karıştıran Sylvia bir sayfada durdu, yüzünü buruşturarak irkildi. “Aman Tanrım, çift mastektomi yapmışlar, iki memesini de kesmişler. Keşke okumasaydım.”

“Çok eski bir olay” dedi Wexford, “belki de böyle bir şey hiç olmamıştır.”

“Ama insanların kafalarında var, değil mi? Böyle şeyler yapmış olmalı ki burada var –yoksa olmazdı.”

“Vahşet ve zulüm her zaman bizimle birlikte Sylvia. Devenish-lerle ilgili demin bana söylediğin şeyleri biraz olsun engelleyebi-lirsin. Azize Agathe yerine bunu düşün.”

Sylvia gittikten sonra, Wexford, kızının ona, Sanchia'nın kaçırılma planının nasıl yapıldığını, nasıl gerçekleştirildiğini de gösterdiğini anladı; umutsuzluktan, çaresizlikten başvurulacak son yol, suç ortaklığı, son olarak acılı özveri. Sanki tüm gizler, nedenler, sonuçlar, bitmek tükenmek bilmeyen gaddarlıklar gözlerinin önüne serilmişti. Masum kurbanın suçlu ilan edilişi ile acımasız suçlunun suçsuz olduğunun ortaya çıkışındaki çelişkiyi gördü. Şimdi ne yapacaktı?

On sekizinci bölüm

Bir haftadır karakolun ön avlusu bir çiçek gölüne dönüşmüştü. Ted Hennessy'yi hiç tanımayan, Bölge Suç Masası'nın ne iş yaptığını yalnızca televizyon dizilerinden bilen ya da hatta polisten nefret eden insanlar selofana sarılı çiçek buketlerini yağmurun altında yere bırakmışlardı; şimdi güneş parlıyordu. Kartların üstündeki isimlerin çoğu Muriel Campden'da yaşayanlara aitti.

Hennessy'nin cenaze töreninden dönen Wexford, kim bilir kaçınıcı kez, bir ölünün ardından kâğıtlara sarılı çiçeklerle yas tutma tutkusunun nerden çıktığını merak etti. Ne zaman başlamıştı? Bir olasılıkla, trafik kazasında ya da saldırı sonucu ölen tanınmış birisinin öldüğü yere çiçek buketi bırakma geleneğiyle birlikte. On yıl önce mi? Daha çok değil. Ölen kişinin tanınmadığı ya da çok az tanındığı hemen hemen bütün durumlarda bile böyle yapıyorlardı artık. Belki de daha duyarlı bir toplumun işaretleriydi, öyle olmasını diledi Wexford; sonra neden kimsenin çiçekleri ambalajlarından çıkarmadan bıraktığını düşündü, çıkarsalar bütün o güzelim güller, karanfiller görülebilirdi hiç olmazsa.

Cenazeye gitmiş, ama etkin bir rol oynamamıştı. Doktoru, yaşı ve kilosu nedeniyle cenazeyi taşımasını yasakladığı için Burden'in, Vine, Donaldson ve Cox'la birlikte tabutun altına girip Hennessy'nin tabutunu siyah cenaze arabasından alarak omuzlarını üstünde St. Peter Kilisesi'ne taşıyışlarını izledi. Mid-Sussex polis örgütünün gönderdiği hezarenlerden, gazanalardan oluşan büyük, süslü çelenk tabutun üstünde duruyordu; Laura Hennessy'nin fulya demetiyle, çocukların dokunaklı iki pembe gülü tabutun baş tarafındaydı.

Törende konuşmayı üstlenen Southby yürekli polislerle, görevle bağlılıkla, arkadaşı için canını vermeyle ilgili bütün bildik şey-

leri söyledi. Ama zavallı Ted Hennessy canını kimse için vermemiştir. Yalnızca yanlış zamanda yanlış yerde bulunmuştur.

Belli nedenlerin yanı sıra, insanların içindeki ikiyüzlülüğü dışarı çıkardığı, yapay üzüntü gösterisine yol açtığı için cenaze törenlerinden hoşlanmazdı Wexford. Yarı oturmuş, yarı dizlerinin üstünde, elleriyle gözlerini kapatmış, ilkokuldan beri ağzına almadığı duaları mırıldanan Southby'ye bakmak bile kan basıncını yükseltti. Ötekiler Laura'nın evine likör içip, kek yemeye gidebilirlerdi isterlerse, ama Wexford gitmeyecekti. Burden'ın da gitmeyeceğinden emindi.

Her yerde basın mensupları kaynıyordu. St. Peter Kilisesi'nin merdivenlerine geldiğinde gözünde bir flaş patladı, bir an için dünyası karardı. İster gerçek olsun ister değil, kör kalma tehlikesi karşısında herkesin yaptığı gibi gözlerini sımsıkı yumarak kırmıldamadan durdu.

Burden koluna dokundu. "İyi misin?"

"Sanırım. Gözlerinin çok kötü durumda olduğunu sandığın oldu mu hiç? Kör olduğunu ya da hemen bir şey yapmazsan kör olacağını sandığın zamanlar oldu mu?"

"Zaman zaman herkese olur bu" dedi Burden hiç beklemediği bir biçimde. "En azından bu konuyu konuştuğum herkese olmuş."

"Öyle mi? Bu beni garip bir biçimde rahatlatmış."

High Sokak'ta kalabalık toplanmıştı. Wexford'un dediği gibi, ne görmeyi umduklarını Tanrı bilirdi. Belki selofana sarılı çiçek getirmeyle aynı sınıfa giren bir eylemdi; bu dramın, bu insanlık tragedyasının bir parçası olduklarını, dışında kalmadıklarını duyumsuyorlardı böylece.

"Her insanın ölümü karşısında küçüklüğümü hissediyorum" düşüncesiyle mi geliyorlar?"

"Biraz fazla uçmadın mı?" dedi Burden. "Kendilerini televizyonda görmek istiyorlar, o kadar."

Yürüyerek geri dönerlerken yanlarından geçenler yüzlerine, sanki her gün karşılaşabilecekleri, tanıdıkları kişiler değil de Mars'tan gelmiş polislermişçesine bakıyorlardı. Wexford hiç konuşmuyor, Fay Devenish'i düşünüyordu. Onu görmeliydi, ama daha sırası değildi. Onunla karşılaşmaktan garip bir biçimde kaçıyorlardı sanki; şiddete uğrayan tüm kadınların karşısındakinde aynı etkiyi yapıp yapmadığını merak etti. İstenmiyorlardı, toplum dışında kalmalıydılar; bu tür kurbanlar kendilerini sıradan insan ilişkilerinin dışında tutuyorlardı. Bu edilgen yaratıklar iblis yerine konmak için uygun birer nesneydiler. Korkunç bir tutumdu

bu. Wexford, birkaç saniye aklına takılan bu düşünceyi hemen kafasından attı. Daha önce başka birisiyle konuşması gerektiği için Fay Devenish'i görmekten kaçınıyordu.

"Yukarı gel." Burden'la birlikte çiçek gölünün arasından geçtiler. "Sana bir öykü anlatacağım, bakalım ne düşüneceksin."

Güller, fulyalar, karanfiller ambalajlarının içinde ölüyorlardı; çiçek yaprakları buruşmaya, uçları kahverengileşmeye başlamıştı, kokuları garip bir kimyasal değişimden geçiyordu. "Zambaklar çürürken zararlı otlardan daha kötü kokuyorlar."

"Zambak görmüyorum ortalıkta" dedi şiirsellikten epeyce uzak bir insan olan Burden. "Ama ne demek istediğini anlıyorum."

"İnanılmaz sayıda insan çocuk evlat edinmek istiyor, değil mi?" dedi Wexford odasına girdiklerinde. "Buna kafayı takıyorlar. Normalde yasalara uyan kişiler bile, özellikle kadınlar diyebilirim, ilkelerini, kurallarını unutup evlat edinmek için yasalara karşı gelebiliyorlar."

"Romanya'ya gidip kimsesiz çocukları buraya getirmelerinden, sahte pasaport, sahte nüfus kâğıdı çıkartmalarından, bu gibi şeylerden mi söz ediyorsun?"

"Böyle şeylerden. Mrs. Louise Sharpe'ı anımsıyor musun?"

"Hayır. Anımsamalı mıyım?"

"Tanrı aşkına Mike. Daha birkaç gün bile olmadı. Jane Andrews'un kız kardeşi."

"Ha, şu. Ne olmuş ona? Nedir bana anlatacağın öykü?"

"Sabret biraz. Mrs. Sharpe'ın suç kaydı olduğunu söylesem şaşırır mıydın?"

"İçinde yaşadığımız dünyada kimsenin suç kaydı olmasına şaşırmazdım. Seninkine bile."

"Çok teşekkür ederim. Louise Sharpe dul bir kadın..."

"Kocasını öldürmediyse bu bir suç sayılmaz."

"Öldürdüğünü düşünmem için hiçbir neden yok. Kocasını iki yıl önce kalp krizi geçirmiş. Kırk yaşına birkaç ay kala kalp krizinden ölmüş. Adı James Michael Sharpe. Muhasebeciyken bilgisayar işine girip kendine servet yapmış. Kocasını öldüğünde Louise otuz sekiz yaşındaymış ve gebeymiş. Doğan çocuğu, kız bebeği, kuvöze koymuşlar, ama ancak iki ay yaşayabilmiş. Çocukları olmadığına inanan karıkoca Louise'in gebe kalmasından beş yıl kadar önce evlat edinmek istemişler. Aile durumları incelenmiş, sonunda iki aday kalmış ya da hangi terimi kullanıyorlarsa. İkisinin anneleri de son anda caymışlar. Louise Sharpe daha sonra gebe kalmış."

“Bütün bunları nerden biliyorsun?”

“Harika bilgisayar sistemimiz sayesinde suç kaydı olan herkes hakkında bilgiye ulaşılabiliyor.”

“Henüz neden suç kaydı olduğundan söz etmedin” diye homurdandı Burden.

“Tam da ona geliyordum. Kocasını ölüyor, bebeğini kaybediyor, çift acı yaşıyor. Sonra ne olduğunu bilmiyorum, çünkü elimde duygular değil olaylar var. O bölümünü yalnızca tahmin edebiliyorum. Louise ertesi yıl evlat edinmek için yeniden başvuruyor, ama artık durum değişiktir. Üç yıl daha yaşlanmıştır, uzun sürecek sağlam bir evliliği yoktur. Evlat edinecek aileler listesinde yer alma şansı hemen hemen sıfırdır.”

Bir dizel motorun gürültüsü Wexford’u pencereye götürdü. Belediyeye iş yapan özel bir şirketin yeşil-beyaz kamyonundan çıkan yeşil-beyaz üniformalı, pazıbentli adamlarının çiçekleri toplamaya başladıklarını gördü. “Dün ellerde taşınan çiçekler yarın fırına, hatta fırına bile değil, çöp kamyonuna atılacaklar” dedi.

“Ne diyorsun sen?”

“Hiçbir şey” dedi Wexford. “Bana kulak asma. Mrs. Sharpe’a geri dönecek olursak, ölen ilk çocuğa Nicola adını koymuşlardı. Sharpe, demin söylediğim gibi, çok para kazanmıştı, geveze Mrs. Probyn’in deyişiyle ardında zengin bir dul bırakmıştı. Para derdi olmayan Louise bebek satın almak için yola çıktı. Arnavutluk’a gitti; orada Çingene bebekler satın alınabiliyordu anlaşılan. Arnavutluk’ta yakalanmadığı için çok şanslı, kim bilir başına neler gelirdi. Oradaki hapishanelerde birkaç yıl geçirmenin hoş olduğunu sanmıyorum. Ama ölen çocuğu Nicola için çıkarttığı pasaportu kullanırken burada yakalandı.”

“İki aydan fazla yaşamayan hasta bir çocuk için pasaport mu çıkartmış?”

“Zenginler çocuklarını yurtdışına götürüyorlar. Belki bebek iyileşince yurtdışına gitmeyi planlıyordu, ama iyileşmedi, öldü. Louise Sharpe hapse atılmadığı için şanslıydı. Mahkemeye çağrılan psikiyatrist, kadının ağır bir psikolojik rahatsızlık geçirdiğini söyleyince Louise yüklü bir para cezasıyla kurtuldu, ikinci Nicola da Arnavutluk’a geri gönderildi.”

“Nereye gelmeye çalıştığını anlamaya başlıyorum” dedi Burden. “Ortada çocuk özlemiyle yanıp tutuşan, evlat edinmeye istekli hazır bir anne var; hatta çocuğun adı bile koyulmuş, nüfus kâğıdı, pasaportu bile çıkartılmış.”

“Öyle.”

“Yani, sence bu kadın, Louise Sharpe, gece Woodland Lodge’a gidip Sanchia Devenish’i kaçırdı? Devenish nerede işin içine giriyor? Ya Jane Andrews?”

“Sanırım onları da açıklayabilirim?”

Jane Andrews gene erkeksi giysiler içinde, makyajsızdı, ayağında lastik ayakkabılar vardı. Hiç naz etmeden Kingsmarkham Karakolu’na gelmişti; çevirdikleri dolap ortaya çıktığı için öykünün geri kalanını da anlatmaya istekli olduğunu düşünüyordu Wexford. Paçaları tutuşmuştu, geri dönüş yoktu; şimdi ihanet ettiğini düşündüğü arkadaşıyla, iyi niyetle de olsa belki de onanamaz bir biçimde yaraladığı kardeşi için elinden gelen her şeyi yapmalıydı. Önce bir avukat istemiş, ama vazgeçmişti. İşin içine gerekenden fazla yabancıнын karışmasını istemediğini söyledi Wexford’a. Wexford Jane Andrews’u sorgu odası yerine kendi odasına götürdü. Barry Vine ile Karen Malahyde, Louise Sharpe’la yüzleşmek için Brighton’a gitmişlerdi.

“Sanchia-Nicola’yı beraberimizde getirecek miyiz?” diye sormuştu Karen.

“Getirmeniz gerekir. Sosyal Hizmetler’e haber verildi, Kingsmarkham Evlat Edindirme Birimi’nden bir görevli de sizinle gelecek. Sanchia en kısa zamanda ailesine geri verilmeli.”

Wexford masasına otururken aynı şeyleri karşısındaki koltuğa geçen Jane Andrews’a da söyledi. Jane gözlerini yere indirdi.

Alçak sesle, “Onu öldürecek” dedi.

“Stephen Devenish kendi çocuğunu mu öldürecek?”

“Fay’i öldürecek. Fay’in neden Sanchia’yı verdiğini bildiğinizi söylediniz. Belki bir fikriniz var, ama boyutunu bilmiyorsunuz. Bütün erkekler gibi bir kocanın karısını azıcık pataklamasının zararı olmadığını düşünüyorsunuz belki de. Kullanılan sözcük bu değil mi? Azıcık pataklamak? Ama onlar için durum böyle değil. Karısına yaptığını bir erkeğe yapsaydı, düzenli olarak, yıllar boyunca, kesintisiz, giderek şiddetlenerek, zalimleşerek, ömür boyu hapse atılırdı.”

Wexford Jane’in kendisini de aynı sınıfa soktuğunu görmezden gelerek, “Devam edin lütfen” dedi.

“Olur, devam edeyim. Zevkle devam edeceğim. Fay’e ilk kez balayına çıktıklarında vurdu. Aynı otelde kalan yabancı bir erkekle konuşurken yakaladı karısını. Yalnızca konuşuyordu, belki gülmek ‘cüretinde’ de bulunmuştur. Stephen yukarı, odalarına çıkmalarını söyleyince Fay sevişmek istediğini sandı, ama oda-

dan içeri girdiklerinde öyle sert bir tokat attı ki, Fay yere düştü. Başka bir deyişle Stephen onu yere yıktı. Yabancı bir erkekle yalnız kalmaması gerektiğini, bir daha kalırsa başına neler gelebileceğini gördüğünü söyledi. Fay durmadan ağladı, kocasının kendisine bunu yapabileceğine inanamıyordu. ‘O böyle bir şey yapamaz’ diye düşünerek durmadan ağlıyordu; sonunda Stephen özürlü diledi, bir daha olmayacağını, onu çok sevdiğini, kıskançlıktan deliye döndüğü için kendini tutamadığını söyledi. Elbette aynı şey gene oldu. Hem de anlatılamayacak kadar çok sayıda oldu. Kim bilir kaç kez dayak yediğini, ayrıntılarını bana bile anlatmamıştır. Annesi ile babasının da haberleri olmadı, olsaydı da bir yararı dokunmazdı. Annesi ‘hoş olmayan’ şeyleri ıstırmak istemezdi, babası, kocasını kızdıracak ne yaptığını sorardı.

Fay’ın iki kolunu kırdı. Bir kez gözünün üstüne öyle bir yumruk attı ki kör olabileceğini sandılar. Karısını kesiyor. Fay’ın görmesini sağlayarak mutfaktan bir bıçak alıyor, onu o korkunç çalışma odasına çağırıyor –her zaman mutlaka uydurduğu ya da kendi kafasında yarattığı bir bahanesi oluyor– elini uzatmasını söylüyor, eskiden öğretmenlerin yaptığı gibi cetvelle vurmuyor, avucunun içini bıçakla kesiyor.

Sonra pişman oluyor, üzülüyor, elbette, bir daha yapmayacağını, ama Fay’ın hatası olduğunu, bunu yapmaya kendisini zorladığını söylüyor. Ya telefonda konuştuğu kişiyi sevgilisi sanıyor, ya etek boyunun kısa oluşuna bozuluyor ya da yabancı bir adama ilgi göstermekle suçluyor. Bu yüzden hiç arkadaşları yok. Bir erkekle konuşursa dövüyor, sevdiği kadını arkadaşlarından bile kıskanıyor. Aynı zamanda Fay’e deli olduğunu söylüyor. Kaç kez lezbiyenlikle suçladığını anımsamıyorum. Fay hiçbir zaman bir işte çalışmadı, çünkü başka insanlarla bir arada bulunması gerekecekti; kadın ya da erkek fark etmiyordu. Üstelik evi pırlıl tutması, yemek pişirmesi gerekiyordu. Onun işlevi buydu, eğer ev işlerini kusursuz yapmazsa ya da Devenish kusursuz yapmadığına *karar verirse*, kendi deyişiyle ‘azıcık pataklıyor’du; bu yere yıkıp tekmelemek anlamına geliyordu.”

Jane soluklanmak için sustu. Yüzü kızarmış, gözleri çakmak çakmak olmuştu. Sanki birisine vuracakmışçasına ellerini sımsıkı yumruk yaptığını gördü Wexford, kime vurnak istediğinden hiç kuşkusu yoktu.

“Tamam Miss Andrews, sakinleşin. Anlamaya başlıyorum. Çocukların durumu neydi?”

Jane yanıtlamadı. “Bir kız arkadaşı olduğunu düşünmeniz ger-

çekten gülünçtü. Stephen Devenish yeryüzündeki en sadık kocadır. Kurbanını *sever*, ölümüne dövebileceği tek kadındır o.” İnsanın iştirmek istemeyeceği acı bir kahkaha attı. “Kadınlara yardım hattı diye bir yere telefon etti geçenlerde –Stephen, Sanchia’yla bahçedeyken– ama içeri girip telefonda konuştuğunu görünce sevgilisiyle konuştuğunu sandı. O kadar sert vurdu ki Fay bayıldı, beş dakika kendine gelemedi.” Jane yumruklarını açtı, parmaklarını gevşetti. “Neden ayrılmadığını sormayın, olur mu? Neden kocasını bırakmadığını, neden polisi aramadığını falan sormayın. Ben çok sordum. Bir zamanlar.”

“Çocukların durumu neydi?”

“Oradaydılar, orada aynı evde yaşamıyorlar mı? Çocukların varlığı Stephen’i durduracak değildi ki. Onlara ne anlattığını bilmiyorum. Yoldan çıkmalarını engellemek için kadınlara böyle davranmak gerektiğini söylüyordu herhalde. Ya da annelerinin gene yaramazlık yaptığını. Öyle bir şeyler. Elbette etkilendiler çocuklar, ikisi de değişik biçimlerde zarar gördüler.”

“Ya Sanchia?”

“Sanchia bir tecavüzün sonucudur. Karılarını sevişmeye zorlayan erkekler için bunu söyleyebiliyoruz artık, değil mi? Artık buna hakları yok, öyle değil mi? Çok kötü dayak yediği için hasta yatan Fay’e tecavüz etti Stephen. Fay acılar içindeydi, yapmaması için yalvardı, ama o bırakmadı, erkek olduğunu, sevişmesi gerektiğini, yoksa sağlığının bozulacağını söyledi. Fay böylece gebe kaldı. Dört aylık gebeyken Stephen karnına tekme attı. Başka çocuk istemiyordu. Fay bebeği kendisini sevdiğinden daha çok sevecekti. Attığı tekme işe yaramadı, Sanchia doğdu. Şans eseri hiçbir sakatlığı yoktu. Fay artık vurmaması için yalvardı, ayaklarına kapandı. ‘Sorumluluklarını bilen yetişkin bir kadın gibi davranırsan ben de seni cezalandırmak zorunda kalmam’ dedi Stephen. Kendi kocanın ayaklarına kapanmak, bu ne biçim bir iş böyle? Fay’i gene tekmeledi.”

Wexford sözünü kesti. “Çocuğun önünde mi böyle tekmeliyor? Sanchia’nın yanında mı?”

“Elbette. İkimizin arkadaşlık etmesi yasaklanmıştı, ama, daha önce söylediğim gibi, telefonlaşıyorduk. Salıp olduğu tek kişi bendim, bu da fazla bir şey sayılmaz.” Jane Andrews sesinin birden boğuklaşmasının güçlü bir duyguyu ele vereceğinden korkarak boğazını temizledi. “Bütün bunları Stephen’ın yüzüne vurmazdım. Sonuçta acısını gene Fay’dan çıkarırdı. Biliyorum. Yedi yıl kadar önce Fay bana ilk anlattığında Stephen’la konuştum.

Polis çağıracağımı söyleyince ne dedi biliyor musunuz? Yalanlandı; Fay'ın uydurduğunu, karısının nörotik hatta daha kötü hasta olduğunu, kendisini anlayan bir kocası olduğu için şanslı sayılabileceğini söyledi. Bana kızmadı, kaba davranmadı, çok sakindi, her zamanki gibi etkileyiciydi, gerçekten yatıştırıcıydı, baba gibiydi. Sonra acısını Fay'den çıkardı.”

“Ama ondan sonra o eve girmeniz yasaklandı?”

“Eve girmemin yasaklanması Fay'i Robert'ın yanında dövdüğünü öğrendiğim zaman oldu. Robert o zaman üç yaşındaydı, Sanchia'nın şimdiki yaşında... Sanki çocuğun *görmesi* için özellikle yapıyordu. Sanki değil, kesinlikle onun için yapıyordu. Çocuğu Fay'ın kucağından alarak yere bıraktıktan sonra Robert'ın gözleri önünde karısını dövmeye başladı. Aptal, söz dinlemeyen kadınlara ne yapılması gerektiğini böylece öğreneceğini söyledi.

Stephen'la sert bir biçimde konuştum; bunun böyle süremeyeceğini, Fay ile çocukları alıp kendi evime götüreceğimi, benimle yaşayacaklarını söyledim. Çok ciddi olduğumun farkındaydı. Bunun üstüne artık beni ailesinin içinde istemediğini söyledi. Aslında Fay'i görmemi bu biçimde engelleyemezdi, ama ona saldırdı, acısını karısından çıkardı, ben de buna katlanamadım. Arkadaşlığımızı telefonda sürdürdük, elimizden başka bir şey gelmiyordu, Fay gene de telefon görüşmelerimizi öğrenecek diye çok korkuyordu. Genellikle ben arıyordum. Ama bir-dört-yedi-bir sistemi başlayınca, hani son arayan kişinin numarasını öğrenmek için çevireceğiniz numara, Fay kendisi evde yokken ararsam ve Stephen öğrenirse diye dehşete kapıldı. Kendisinin evde, kocasının dışarıda olacağı belli saatler saptayarak o zamanlarda aramam için bana söz verdirdi.”

Çekilen acıların art arda sıralanışını hemen hemen hiç konuşmadan dinleyen Wexford, “Sanchia'yı evden götürmek kimin fikriydi?” diye sordu.

Jane Andrews hemen, “Fay'in. Benim değil. Benim aklıma bile gelmedi. ‘Ya öyle olur ya da kendimi öldürürüm’ dedi.”

“Öyle’ derken, babasının sürekli olarak annesini dövdüğünü görmemesi için Sanchia'yı evlatlık olarak verme düşüncesini mi söylemek istiyorsunuz? Mrs. Devenish onu bir daha göremeyecek bile olsa Sanchia mutlu bir evde büyüyecekti, öyle mi?”

“Evet, bunu demek istedim. İlk söylediğinde delice bir fikir gibi geldi bana, nasıl yapılabileceğine aklım yatmadı. Sonra kardeşim Louise aklıma geldi. Bunun aylar önce olduğunu unutmayın; uzun uzun planlamak gerekiyordu. Doğu Avrupa'dan evlat edin-

meye çalışan Louise'in başından acı deneyimler geçtiği için evlat edinme fikrinden tümüyle caydığını sanıyordum. Ama tam tersiymiş. Her zamankinden daha çok istediğini, çaresizlikten deliye döndüğünü söyledi. Benim aklıma gelen, ama Fay'ın hiç düşünmediği kimlik kâğıdı, pasaport ya da her neyse, gibi sorunlar da böylece çözülmüş olacaktı, çünkü Louise ölen bebeğinin tüm belgelerini saklamıştı."

"Bu olayın içinde annenizin rolü neydi?"

"Annemin haberi bile yok. Louise'in bir çocuk aldığını –evde bir dadı, gece kalan bir yardımcı olduğunu– bile bilmiyor. Umam öğrenmek zorunda değildir." Jane Andrews sustu, sonra sanki birdenbire dehşete kapıldı. "Zavallı, zavallı Louise" diye ağladı, "başından geçen olaylardan sonra bu bebeği de kaybetmek onu perişan edecek."

"Miss Andrews, aslında bu girişimin başarısızlıkla sonuçlanacağını bilmeniz gerekirdi sizin. Mrs. Sharpe'ı umutlandırmanız, onu bunu yapmaya yüreklendirmeniz yanlış. Biliyor olmalısınız."

"Bilmiyorum. İşe yarayabilirdi. Az kalsın başaracaktık."

"Sanchia'ya zararlı etkileri olabilir."

"Bir şiddet suçlusuyla birlikte yaşamamanın yarısı kadar bile zararlı olamaz." Birden can sıkıcı bir düşünce geldi aklına. "Sanchia geri dönmek zorunda değil, değil mi?"

"Hayır, geri dönmek zorunda" dedi Wexford iç çekerek. "Koşulları anlıyor ve hak veriyorum. Ama Mr. Devenish ne yapmış olursa olsun, çocuğun, asıl annesiyle görünüşte düzgün bir yaşam sürdüren asıl babası." Wexford, oturduğu koltukta ileri doğru bir atılım yapan Jane Andrews'un konuşmasını elini kaldırarak engelledi. "Bir dakika Miss Andrews. Anlattıklarınızı dinledim ve size inanıyorum. Ama Mrs. Devenish bize kocasıyla ilgili bir şikâyetle bulunmazsa yapabileceğimiz hiçbir şey yok. Şikâyet edecek olsaydı şimdiye dek çoktan ederdi, öyle değil mi? Anlattıklarınıza bakılırsa on üç yıldır bu böyle sürüyor."

"Fay'ın yaptığını bilmek zorunda mı? Sanchia'yı Fay'ın kaçırdığını öğrenmese olmaz mı?"

Bunu söyleyişinde öyle bir şey vardı ki, Wexford iliklerine kadar ürperdiğini hissetti. Karşısındaki kadından etkilenmemek, yan tutmamak istiyordu, ama bedeninin karşılık vermesini, ürpermesini engelleyemiyordu.

Yapabileceği tek şey bunu gizlemek, soğukkanlılığını koruyarak Mr. Devenish'in elbette öğreneceğini söylemekti; kendisine haber verilmiş olmalıydı, Sanchia ailesine geri götürülecekti. Böy-

le şeyler hiç gecikmeden yapılmalıydı. Jane Andrews'un bembeyaz, korkmuş yüzüne bakmak istemiyordu, ama bakmak zorundaydı.

Jane Andrews daha önce söylediği sözleri yineledi: "Onu öldürecek."

Bir polis memurunun yaptığı en hoş işlerden biri kayıp bir çocuğu ailesine geri götürmektir. Wexford daha önce de kayıp çocukları bulmuştu; perişan annenin aydınlanan yüzünü, babanın sevincini görmek insanın yüreğini ısıtmaya yeterdi. Bu kez farklı olacaktı ama, mutlu son kim bilir neye dönüşecekti? Dehşete mi? Kedere mi? Belki de korkunç bir tehlikeye. Ama yapılması gerekiyordu, Wexford yapmak zorundaydı.

Jane Andrews'un, "Ne kadar az insan bilirse o kadar iyi" demesi yararsızdı. Öğrenilecekti. Jane Andrews ile Louise Sharpe mahkemeye verileceklerdi, ama hangi suçlamayla dava açılacağı bir bilmeceydi. Aceleye gerek yoktu. İkisi de kaçacak değillerdi nasıl olsa. Fay Devenish'e gelince, onun daha çok cezalandırılacağını aklına bile getirmek istemiyordu Wexford, kocasını ise düşünmeye katlanamıyordu. Hiç alışık olmadığı bir biçimde davranmaya, plan yapmaksızın işi gidişine bırakmaya karar verdi. Donaldson'a kendisini Ploughman's Lane'e, Woodland Lodge'a götürmesini söyledi.

Sylvia ile Jane Andrews'un anlattıklarından sonra ilk kez oraya gidiyordu. O güzel ev, anlatılanların ışığında artık gözüne farklı görünüyordu; Kingsmarkham'ın, alçak tepeler ile eski pazar kasabası arasında tek başına duran dingin bir köşesi olmaktan çıkmış, güzel ağaçların gölgeleri altında, içerde olan bitenlerin gizlendiği uğursuz bir yere dönüşmüştü. Bu güneşli öğle sonrasında yapraklardan bir çatının altında huzur içinde yuvalanmış gibi duran eve dışardan bakan hiç kimse içerde sürekli suç işlendiğini, savunmasız bir yaratığa sürekli olarak saldırıldığını düşünemezdi. Görüntü öyle güzel, atmosfer öyle dingindi ki, Wexford bir an için kuşkuya düştü. Jane Andrews gerçeği gizlemek için yalan söylemiş, anlattıklarını uydurmuştu. Fay Devenish'in çocuğunu vermesi için başka bir neden vardı. Ama kendisine kapıyı açan kadını karşısında görür görmez her şeyin doğru olduğunu anladı; neredeyse söyleyecek söz bulamadı.

En azından Stephen Devenish evde değildi. Seaward Havayolları'nın Brighton ofisine gitmişti. Sanki Wexford kendisini gör-

mek isteyemezmiş gibi bunları söyledi Fay Devenish –kocasıyla konuşmak istiyor olmalıydı.

“Sizinle yalnız konuşmak fırsatını bulduğum iyi oldu Mrs. Devenish.”

“Çocuklarım birazdan eve gelirler.”

Wexford’dan korunması gerektiğini mi düşünüyordu? “Sizinle konuşmak istiyorum” dedi, “oğullarınız olmadan. Yalnız. Söylemek istediğim bir şey var.”

Fay Devenish anlamıştı. Wexford’un yüzünden okumuş, rengi üstündeki fildişi pamuklu bluz gibi bembeyaz kesilmişti. Wexford kadının bayılacağını sanarak “Keşke Lynn’i ya da Wendy Brodrick’i de yanıma alsaydım” diye düşündü. Ama Mrs. Devenish kendini toparladı, hatta yüzünde ürkütücü, yapay bir gülümseme belirdi. “Yaşamında o kadar çok acının, darbenin üstesinden gelmek zorunda kalmış ki, buna alışmış” diye düşündü Wexford.

Mrs. Devenish’le, daha önce yüzü şiş, dili peltek bir durumda kanepede yatarken konuştukları çalışma odasına doğru yöneldi, ama Fay Devenish usulca koluna dokunarak, “Hayır, oraya değil” dedi, “lütfen oraya gitmeyelim.”

Jane Andrews’un, Fay’ın yaralarının çoğunu koyu ahşap kaplamalı, deri mobilyalı, duvarında iki kılıç ve bir hançer asılı o erkekse görünümlü odada aldığıyla ilgili sözleri geldi aklına. Mrs. Devenish için yaşama alanı olarak tasarlanan mutfığa geçtiler.

Devenish’in yaslanarak ağıladığı masanın üstünde, açık sarı elmalar, koyu yeşil armutlar, pırlıl pırlıl portakallar, altın rengi muzlar ve yeşim taşından yapılmışa benzeyen üzümle dolu tahta bir çanak duruyordu. İki pencerenin de kanatları açıktı; bembeyaz perdeler pencere kenarında duran saksılardaki reyhanların, fesleğenlerin, kekliklerin yapraklarını titreştiren hafif bir esintiyle uçuşuyordu. Guguklu saatin üstündeki renkli boyalı iki kapı kapalıydı.

Wexford kadına oturmasını işaret ederek karşısındaki iskemleye geçti. Fay Devenish’in yüzünde çürükler, yara izleri olmayışına sevindi, bir bakıma rahatladı; belki de o kadar kötü değildi durum, belki de abartılmıştı. Göz göze geldiler, Mrs. Devenish gözlerini kaçırdı. Wexford, Sanchia’nın bulunduğunu, sağlığına hiçbir zarar gelmediğini, Mrs. Louise Sharpe’in evinde güvende olduğunu, ama kaçırmanın Mrs. Sharpe olmadığını söyledi.

“Siz yaptınız Mrs. Devenish.” Soru sormuyor, bildiğini belirtiyordu Wexford. “Bana nedenini söylemeniz gerekmiyor. Biliyorum.”

Fay’in yüzünün rengi yerine geldi, bayılma tehlikesini atlatmıştı. Yalnızca iç çekti. “Geri mi getirilecek?”

“Yarım saate kadar burada olur.”

Fay Devenish duraksadı. İstemediği bir şeyi söylemek zorundaydı. Sözcükler ağzından zorla çıkartılıyormuş gibi acıyla, “Kocama ne demem gerekiyor?” diye sordu.

Bunu daha önce düşünmüş olması gerektiğini söylemek sert bir karşılık olurdu. Wexford böyle bir şeyi aklından bile geçirmezdi. “Onu birazdan konuşuruz. Arkadaşınız Miss Andrews sizinle kocanız hakkında pek çok şey anlattı. Neler anlattığını tahmin ettiğinizi sanıyorum. Anlatılanlar doğruysa –sürekli karşılaşmanız bir şiddet kurbanıysanız...”

Mrs. Devenish onu susturdu, sözcükler ağzından dökülüyordu. “Biliyorum, sizi, polisi arayabileceğimi, dava açabileceğimi, mahkemeye çıkartabileceğimi, kocamı terk edebileceğimi söyleyeceksiniz –ama nereye gidebilirdim ki? Üstelik bitmeyecekti, daha çok kızacaktı, nerede olursam olayım beni bulacaktı, bulurdu, biliyorum. Öyle söylüyor, nereye gidersem gideyim beni bulacağımı söylüyor. Kaçış yok, ben ölmeden, o ölmeden kurtuluş yok.” Parmaklarını gözlerinin üstüne koydu, düşüncelerini toplamaya çalışıyormuşçasına şakaklarına bastırdı, sonra, dokunaklı bir güvenle, boş bir umutla Wexford’a bakarak, “Belki değişir” dedi. “Bir yıl önce tam dört hafta boyunca bana bir şey yapmayınca değişmeye başladığını sanmıştım. Uzun sürmedi ama, o dönem kötü değildi, sonra gene başladı, ama baskı altında olduğunu biliyordum, işinde sorunlar vardı; ben de –her zaman– olmamı istediği gibi bir eş değilim, ‘onun gibi bir erkeğin hak ettiği kadın’ diyelim isterseniz. Bütün bunları biliyorum. Değişebileceğini düşünüyor musunuz?”

Değişeceğine bir an bile inanmayan Wexford, “Kızını geçici bir süre kaybetmesi bir değişiklik yapabilir; davranışlarını değiştirmesini sağlayacak bir şok etkisi olabilir” dedi. Leopar postunun desenini değiştirebilir mi? “Ama Mrs. Devenish” diye yeniden konuşmaya çalıştı, “bu davranışlara katlanmanız için hiçbir neden yok. Kocanızın size yaptıkları bir sokak kavgasında bir adamın başka bir adamı dövmesinden farklı bir saldırı değil.”

“Biliyorum. Ama o öyle değil. Beni seviyor, yaşamı boyunca sevdiği tek kadın benim. Onun görevi –beni cezalandırmak. Buna gereksinimim olduğunu, yoksa paramparça olacağımı söylüyor. Buna gerçekten inanıyor.” Normal bir biçimde alçak sesle konuşurken, özdenetimini yitirmesiyle sesi çığlığa dönüştü. “Sanchia’yı kaçıranın ben olduğumu öğrenince ne olacak? Bana ne yapacak?”

“Lütfen sakın olmaya çalışın. Anlıyorum. Durumunuzu anlıyorum. Burada olacağım, ona ben söyleyeceğim. Başka polisler de Sanchia’yı getirip burada kalacaklar.” Ağzından zayıf bir biçimde çıkan sözler hiç de inandırıcı değildi. Wexford sesine güç ve kesinlik katmaya çalışarak, “Lütfen söylediklerimi anımsayın” dedi. “Katlanmak zorunda değilsiniz. Size bir daha vurduğunda arabanıza atlayıp karakola gelin. Bunu yapar mısınız?”

Fay Devenish çocuğu kaybolduğu zaman hiç ağlamadığı biçimde hicırıklarla sarsılarak ağlıyordu. Wexford’un getirdiği bir bardak sudan bir yudum aldıktan sonra eviye boşaltarak çalkaladı, kurulayıp yerine kaldırdı. Okuldan dönen çocukları arka kapıdan içeri girdiler. Oğullarının gelmesiyle Fay Devenish’te gözle görülür bir değişiklik oldu; sırtını dikleştirdi, kendini toparladı, hatta yüzüne bir gülümseme oturttu. Anıa birbirleriyle konuşmadılar. Mrs. Devenish ayağa kalkarak dolaptan iki kutu kola çıkardı, bir tabak bisküvi ve cipsle birlikte masanın üstüne koydu. Wexford çay ister miydi? Wexford başını sallayarak istemediğini belirtti. Kapı zili çalınca ikisi birden yerlerinden fırladılar; Fay Devenish küçük bir korku çığlığı attı.

Edward, “Hadi anne, kendini toparla” dedi.

Kapıyı açmaya giden Robert, Barry Vine, Karen Malahyde, bir çocuk bakım görevlisi ve Sanchia’yla geri döndü. İki oğlan da şaşırılmışlar, hiç konuşmuyorlardı. Fay Devenish, keder yüklü bir çığlık atar gibi, “Sanchia!” dedi. Çocuk baktı, yumruklarıyla gözlerini kapatarak annesine arkasını döndü, başını Karen’in eteklerine gömdü.

“Birisi çay yapar mı?” dedi Wexford doğrudan genç kadınlardan birinden istemekten kaçınarak.

Çocuk bakım görevlisi işi üstlendi.

Edward, “Neredeymiş?” diye annesine sordu.

“Sorma.”

“Sen ve babam, siz delisiniz” dedi Robert.

Cips paketlerinden birini alarak mutfaktan çıktı. Barry çay fincanlarını dağıttı. Sanchia yavaş yavaş başını çevirerek annesine baktı, başparmağını ağzına sokup gözlerini sımsıkı yumdu. Sanki kimsenin aklına söyleyecek bir şey gelmiyordu. Karen’in birkaç gündür yağmurun yağmadığını belirtmesinin, çocuk bakım görevlisinin guguklu saatleri çok sevdiğini söyleyip İsviçre’den mi geldiğini sormasının dışında konuşma olmadı. O anda saatin kapıları açıldı, gugukkuşu dışarı çıkıp gagasını açıp kapatarak beş kez öttü.

Stephen Devenish’in eve gelmesi için bunun üstünden yarım

saat geçmesi gerekti; her biri ikişer fincan daha çay içtiler. Otomobilin sesini ilk işiten Fay oldu, daha çok uzaktayken işitmişti sanki; korku ve şiddet ona bir çeşit çok uzaktaki sesleri işitme yetisi kazandırmıştı. Kaskatı kesildi, gözle görülecek biçimde titremeye başladı.

“Tamam” dedi Wexford. “Burada kalın. Bana bırakın.”

Kendi kendine adamın hâlâ bilmediğini, kimsenin ona haber vermediğini anımsattı. Her şey ne denli garip, adam ne denli canavar olursa olsun kuşkusuz çocuğunu seviyordu. İnsanlar inanılmayacak kadar garip yaratıklardı. Wexford, Stephen Devenish’in anahtarının kilide girmesini beklemeden dışarı çıktı. Sanchia’nın babası henüz indiği siyah Jaguar’ının yanında duruyordu, Wexford’u görünce o çekici gülümseyişiyle baktı.

“Size iyi haberlerim var Mr. Devenish” dedi sesinin tonunu değiştirmeden, alçak sesle. “Kızınız bulundu. Sanchia evde, annesinin yanında.”

Sevincini, yapmacıksız mutluluğunu anlamamak olanaksızdı. Zafer çılgılığı attı, gol atmış ya da set kazanmış bir sporcu gibi iki yumruğunu havada salladı. Wexford’un elini tutup bir aşağı bir yukarı salladı. Mutluluk içinde güldü.

“Neredeymiş? Ne olmuş?” Aklına hoş olmayan bir düşünce takılmış gibi oldu. “İyi mi?”

“İyi görünüyor. İçeri girelim mi?”

“Ama, kim kaçırmuş?”

“Anlatacağım. Hemen. Sizden anlayışlı, hoşgörülü ve sabırlı olmanızı isteyeceğim Mr. Devenish. Çalışma odanıza girelim mi? Sizinle yalnız konuşmak istiyorum. Sanchia’yı on dakika geç görebilirsiniz sanıyorum.”

Stephen Devenish sırtı dönük dinledi. Wexford konuşurken pencerenin yanında durnuş dışarı bakıyordu. Wexford bu duruma dayanamaz hale gelince, “Lütfen oturun Mr. Devenish” dedi.

Adanın yüzünü kan basmış, alnından koyu renk damarlar dışarı fırlamıştı. Deri kanepenin kenarına ilişti. “Aklı başında değil” dedi. “Deli o. Evlendiğimizde deli olduğunu bilmiyordum, ama çok geçmeden öğrendim. İyi ki yanında ben varım, yoksa parçalara ayrılırdı. Bir seks manyağı, benimle değil ama, benden başka herkesle. Ne beklenebilir ki. Bir deli.”

Wexford ikilem içindeydi. Kendisi kesinlikle inansa da Stephen Devenish’in şiddet uyguladığını gösteren hiçbir kanıt yoktu elinde. Karısını hiçbir zaman dövmediğini savunacak olan Step-

hen'a, Fay Devenish'ten uzak durmasını söyleyemezdi. Sonunda, "Bu bir delilik sorunu değil" dedi, "ama kesinlikle bir psikiyatriste görünmesi gerek..."

"Onu neyle suçlayacaksınız? Çocuk kaçırmakla mı? Ömür boyu hapiste kalabilir. Buna dayanmam, onu seviyorum, bana ihtiyacı var."

Wexford soruyu yanıtlamak yerine, "Karnızın her şeyden önce sizin anlayışınıza, desteğinize ihtiyacı var efendim, şimdi gelip onu ve çocuğunuzu görseniz iyi olur" dedi.

O sırada Karen, Fay Devenish'e aile içi şiddet konusunda eğitim görmüş bir kadın görevlinin kendisini ziyaret edeceğini, bir çocuk bakımı görevlisinin düzenli olarak geleceğini anlattı. Fay, onlar gittikten sonra kocasının kendisini öldüreceğini söyledi. Polise ya da Sosyal Hizmetler'e en kısa zamanda ulaşabilmesi için verilebilecek olan cep telefonunu ise evde üç tane olduğunu, bir tane daha olmasının hiçbir işe yaramayacağını söyleyerek istemedi. Sanchia masanın altına girip başparmağını emerek orada oturdu, ama on dakika kadar sonra masanın altından çıkıp annesinin kucağına tırmandı.

"Ben ne yaptım?" dedi Fay. "Ona zarar verdim mi?"

"Hiç sanmıyorum" dedi çocuk bakımı görevlisi. "Sanchia iyi olacak." Ama Wexford yanında Stephen Devenish'le kapıda görününce Sanchia ağlamaya başladı. Sıradan bir ağlama değildi, ke-sintisiz isterik çığlıklar atıyordu. Fay başı önünde oturuyor, kucağında tuttuğu Sanchia'yı susturmak için hiçbir şey yapmıyordu. Kocasını yanına gitti, iskemlesinin yanında durdu, elini omzuna koydu. Fay kımlıdamadı. Çocuk ağlamayı sürdürüyor, ama artık yalnızca hıçkırıyordu.

"Tamam sevgilim, her şeyi biliyorum" dedi Stephen, "O kadar korkunç bir durum değil. Sanchia geri geldi, daha önemli bir şey yok."

Fay, Wexford'a bakarak kendisini tutuklayıp tutuklamayacaklarını sordu.

"Bu konuyu yarın görüşeceğiz" dedi Wexford.

Orada yapacakları bir şey kalmamıştı, ama Wexford daha önce hiçbir olay yerinden böylesine isteksiz ayrıldığını anımsanıyordu. Kendi kendine, "Bu kadar dramatize etmeye gerek yok" dedi, onu ölümle baş başa bırakmıyordu ya. Stephen kendini tutacaktı nasıl olsa, izlendiğini biliyordu. Vine ve iki kadın görevliyle kapıdan çıkmasıyla birlikte karısının üstüne saldırıp onu yere yıkacağını düşünmek saçmaydı.

Öte yandan hiçbir şey bitmemişti, adam asla değişmeyecekti. Fay bugün ya da yarın değil, ama sonraki hafta ya da iki hafta sonra gene yumruk yiyecek, gözü moraracak, kemikleri kırılacaktı. Kocasını terk etmezse ya da adam onu öldürmeden dayakların arkası kesilmeyecekti. Ayrılrsa bile Stephen peşini bırakmayacaktı. Wexford kendisini hiç bu denli güçsüz hissetmemişti.

Söz verdiği gibi ertesi gün Stephen Devenish'in evde olmadığı bir zamanda Fay Devenish'i görmeye gitti. Bölge Suç Masası'ndan bir kadın görevli de daha erken saatlerde uğramıştı Mrs. Devenish'in söylediğine göre. İyi ki kocası Brighton ofisine gitmek üzere sabah sekiz buçukta evden çıkmıştı. Görevli Margaret Stamford'un kendisine önerdiği cep telefonunu istememişti; kocasını terk ederse kalabileceği yerler konusunda seçenekler sunmuş, destek göreceğini söyleyerek Hide Yardım Hattı'ndan söz etmişti. Kingsmarkham Çocuk Bölümü'nden bir ses çıkmadığı için kendisini rahatlamış hissediyordu.

"Sanchia'yı benden almayacaklar değil mi? Neden böyle söylediğimi de bilmiyorum aslında, alsalar belki onun için en iyisi olur."

"Mrs. Devenish" dedi Wexford, "hiçbir şeyle suçlanmayacaksınız. Elbette polisin zamanını boşa harcamakla suçlanabilirsiniz" –güven vermek istercesine gülümsedi– "ama böyle bir davaya hazırlanmak bütün kırtasiye işleriyle filan polisin zamanını daha çok harcamak anlamına gelir. Memur Stamford'un söylediklerini aynen ben de söylemek isterim. Kocanız aleyhine tanıklık yapmazsanız onu hiçbir biçimde suçlayamayız; siz de yapmayacağınızı söylüyorsunuz. Yeniden düşünmenizi istiyorum; size bir kez daha saldırırsa en kısa zamanda bize ulaşın. Gece, gündüz her saatte arayabilirsiniz. Anladınız mı?"

Fay Devenish başını salladı. "Elbette" dedi, "elbette ararım." Wexford tek kelimesine bile inanmadı.

Wexford evden ayrılarak kadını yalnız bıraktı. Ama düşüncelerinde onu terk edemiyordu. Gün boyunca, ertesi gün, sonraki gün aklından hiç çıkmadı. Stephen'ın karısını dövmesini engellemek için yollar düşünüyor, adamı bir sonraki saldırısında yakalaması için evin önünde gece gündüz pencereleri gözetleyecek birisini bekletmeyi tasarlıyordu. Uygulanabilir bir şey değildi, gerçekleştirilemezdi, bunun için yeterli adamı yoktu. Bir telefon gelmesini bekledi durdu; Fay Devenish'ten değil –onun aramayacağı kesin– herhangi birisinden, belki annesini baygın ya da ölmek üzere ya da ölü bulan oğullarının birinden.

Wexford gittikten sonra, Stephen ile karısı yalnız kaldıklarında olabilecekleri hayal bile edemezdi. Ya da belki, beyni buna karşı geliyordu. Fay Devenish'in ufak tefekliği, kırılmalılığı yanında kocası iriyarı, güçlü, neredeyse karısının iki katı ağırlığındaydı. Üstelik Stephen'in çocuğunu kaçıran, aldatan, kendisine ve oğullarına yalan söyleyen karısına kızmaya *hakkı* vardı. Ama kimsenin öfkesini şiddet uygulayarak, yunruklayarak başkasından çıkarmaya hakkı yoktu.

"Sanchia'yı bulduğumuzda şampanya içecektik –anımsadın mı?" dedi Burden'a. "İçimden hiç gelmiyor. Ya senin?"

"Pek değil" dedi Burden.

Onu gene dövmüş müydü? Wexford'un bunu öğrenmesinin yolu yoktu. Bir süre sonra Margaret Stamford'dan bir kez daha Woodland Lodge'a uğramasını istedi, o da uğradı. Bu kez Fay Devenish kapıdan içeri girmesine bile izin vermemişti. Dışarı çıkarak kapıyı ardından iyice çekmiş, yeni bir görüşmeden işe yarar bir şey çıkacağını sanmadığını söyleyerek özür dilemişti. Kocasının içeride olduğunu, kimin geldiğini, gelenin ne istediğini soracağını, ona nasıl açıklayacağını bilemediğini söylemişti. Açıklamaya-caktı elbette. Bir şey uyduracaktı. Ne uyduracağını bilmiyordu.

Stephen Devenish'in dayakları sürüyor gibi görünüyordu. Elbette sürüyordu; Wexford bundan bir an için bile kuşku duymamıştı. Yapabileceği her şey, desteklemek ya da yardım etmek için atacağı her adım dayakların şiddetini artıracaktı. *Courier*, polislin zamanını boşa harcamak ve soruşturmalar sırasında polisi engellemek suçlamasıyla Jane Andrews ile Louise Sharpe'in çıkartıldıkları duruşmayla ilgili bir haber yayımlanmıştı. Stephen Devenish bunu okuduğunda Fay'ın başına gelebilecekler için endişelendi Wexford. İki genç kızı kaçırmak zorla tutma suçlamasıyla hakkında daha ciddi bir dava açılan Victoria Cadbury haberine daha büyük manşetlerle yer verilmişti. Acaba bu da Devenish'i kızdırır, böylece karısı için bir tehlike oluşturur muydu?

Hide Yardım Hattı'nda çalıştığı saatlerde Fay Devenish'ten ya da Fay Devenish olabilecek birinden telefon gelip gelmediğini Sylvia'ya bile sordu. Öyle bir telefon gelmemişti. Yüksek ağaçların arasında, derin bir dinginlik içindeki Woodland Lodge'da şiddet varsa, Fay buna sesini çıkarmadan katlanıyordu.

Aradan iki ay geçtikten sonra suskunluk ve dinginlik sona erdi.

On dokuzuncu bölüm

Louise Sharpe, Brighton'da iki kez kendini öldürmeye kalkıştı. Birincisinde, altı yatak odalı, yüzme havuzlu, Filipinli bir çiftin hizmet ettiği, ama artık bir dadının bulunmadığı evinden sahile indi, su, başının üstüne çıkacak kadar derinleşinceye dek denizin içinde yürüdü. Oralarda yüzen birisi tarafından kurtarıldı. Bir ay sonra evdeki yardımcılardan biri bir kutu uyku ilacını yarım şişe cinle içmenin sonucunda baygın yatarken buldu. Hastaneden çıktıktan sonra görüldüğü psikiyatrist davranışlarını bir yardım çıkışlığı olarak yorumladı, ama Louise yardım istemiyordu; ölmek istiyordu.

Kingsmarkham Altısı'yla destekçilerinin enkaza çevirdiği, ön pencerelerini kırıp kapısını yıktığı, kiremitlerini söktüğü artık Orbelara ait olmayan Oberon Sokağı 16 numaradaki evde belediyeyle çalışan inşaatçıların işe başlamaları haftalar süreceği için evin pencerelerine tahtalar çakılmış, çatısı mavi plastik bir örtüyle kapatılmıştı. Bir gece, Muriel Campden sakinleri uykudayken, bir duvar ressamı evin tüm yüzünü, parlak renklerle, pembe, sarı, kırmızı, mor, Prusya mavisini spreyle boyalarla resimlemiş, kanyan bedenler, başı bir yerde gövdesi bir yerde insanlar, ağzı açık hayvan kafaları, "pedo", "pislik" ya da "katil" gibi sözcüklerle doldurmuştu.

Kingsmarkham Courier, Myringham'da evsiz kişiler sokaklarda uyurken, kasabada, özellikle Kingsmarkham'da boş evlerin bulunuşuyla ilgili bir haber yayımladı. Kingsmarkham Karakolu üç hafta içinde yenilenirken, Oberon Sokağı 16 numaranın hâlâ enkaz halinde olmasıysa utanç vericiydi. Ön sayfaya duvar resimlerinin rengârenk fotoğrafını basmışlardı.

Evin onarımı bittikten sonra kime verileceğiyle ilgili her kafa-
dan bir ses çıkmaya başladı. Debbie Crowne, kızı Lizzie, Miroslav
Zlatic ve çocukları için evi gözüne kestirmişti. Evliliğe gelince,
umurunda bile değildi, Lizzie nasıl isterse öyle olabilirdi. Maria
Michaels'a söylediğine göre, aile değerleri taşıyan düzgün bir ilişki
içinde olmaları yeterliydi onun için. Ama, ne yazık ki, Miroslav hâ-
lâ Brenda'yla birlikte eskisinden daha mutlu bir ilişki sürdürüyor-
du; söylenenlere göre Brenda'nın çocukları ona "baba" diyorlardı.

Lizzie'nin hamileliği altıncı ayına ulaşmıştı, annesinin benzeti-
şiyle "fıl kadar" olmuştu. Sosyal Yardım görevlisi arada sırada uğ-
rayarak annelik ve doğum derslerine katılmaya zorluyor, Lizzie
hâlâ düşündüğünü söylüyordu. Kingsmarkham Sosyal Hizmet-
ler'in sanal bebek Jodi için Colin Crowne'a karşı tazminat davası
açması kötü bir durumdu.

Tommy Orbe ile kızı Suzanne'a Peterborough varoşlarında bir
ev verilmişti. Ev, emekliler, sakatlar için tasarlanmış bungalovlar-
dan oluşan bir blokta, çocuklu ailelerden çok uzaktaydı. Ama
emeklilerin aileleri kısa zamanda Orbe'un kimliğini öğrendiler.
Çocuklarını, büyükanne-büyükbabalarına getirmeyi kesince bun-
galov blokunun öteki sakinleri Orbe ile Suzanne'ı dışladılar, onla-
ra terbiye dışı mektuplar göndermeye başladılar. Suzanne'ın ni-
şanlısı bir daha geri gelmeyince o da kiracıların geridönüşümlü
çöplerini toplamaya gelen adamlardan biriyle nişanlandı.

Kendilerinden biri öldürülür ya da yaralanırsa polis araştırma-
larında zehir kesilir. Burden ile Vine ve Cox ile Lynn Fancourt,
Hennessy'nin katilini bulmak için inanılmaz çaba harcadılar. So-
nuçlandırabildikleri tek şey Colin Crowne'ı soruşturmadan çı-
kartmak oldu. Patrick Flay, Miroslav Zlatic'i elinde bombayı tu-
tarken gördüğünü anımsadı. Vine çevirmenlik yapması için Gü-
ney Üniversitesi Balkan ülkeleri kürsüsünde ders veren, Sırpça
bilen birini buldu, ama Miroslav gene bir şey söylemedi. İngiliz-
ce'ye olduğu kadar kendi diline karşı da eğilimi yoktu anlaşılan.
Bundan daha ileri gidememişlerdi ama, Burden ile Vine bastırı-
yor, Hennessy'nin katilini bulana dek işin peşini bırakmamaya
kararlı görünüyorlardı.

Fay Devenish'in kendisini döven kocasını resmî olarak suçla-
mamasına, ona karşı tanıklık etmemesine canı sıkılan Wexford'un
da Devenish olayının peşini bırakmaya niyeti yoktu; dosyayı, ge-
nellikle çözülmemeyen aile sorunlarının atıldığı çöp sepetine
atıp öteki yandan "polisi ilgilendirmeyen aile içi işler" olarak çık-

masına izin vermeyecekti. Gözünü üstlerinden ayırmadı. Haftada üç gün aile içi şiddetle başa çıkma eğitimine katılan Karen Mahayde, Stephen Devenish'in evde olmadığını bildiği saatlerde Fay Devenish'e uğruyordu. Her şeyin normale dönmesiyle Stephen Devenish, Seaward Havayolları'ndaki işine gitmeye, her gün sekiz on saati Gatwick, Brighton ya da Kingsmarkham ofislerinde geçirmeye başlamıştı. Çocuklar da temmuz sonuna dek Sewingbury İlkokulu'na gidecekleri için Fay'i yalnız görmek kolaylaşmıştı.

Karen, Woodland Lodge'daki evde Fay'ın yanındayken kendi feminist eğilimlerini, ev işlerine karşı duyduğu nefreti, ev işi yapanları küçük görme huyunu bastırmayı başarıyordu. Lynn'e söylediği gibi, zavallı kadının yerleri doğru düzgün cilalayıp cilalamadığı kafasını kurcalayan bir şey değildi. Fay'ın Griselda Cooper'la tanışması için bir randevu ayarladı; üç kadın Europlate'te öğle yemeği yediler. Kocasının Brüksel'e yapılacak bir deneme uçuşu için Gatwick'te olduğunu, Seaward'ın yeni satın aldığı Flyfast 355 Stratoslicer'le geri döneceğini bildiği için Fay'ın içi rahatı.

Yemek Fay'ın yüzüne renk, gözlerine ışık getirmekten başka işe yaramadı. Stephen'ın Jane Andrews'la görüşmesini yasaklamasından bu yana hiçbir arkadaşıyla dışarda yemek yememişti. Griselda Cooper onu boynuna bir ikaz aleti takmaya razı etmeye çalıştı, ama Fay, Stephen'ın beş dakikada fark edip aletle birlikte kendi kafasını da kıracağını söyledi. "Bütün bu olan bitenler hiç olmazsa bir işe yaradı" dedi Karen, Fay artık rahatça evdeki olaylardan söz edebiliyordu. Başından geçenler yalnızca çok yakın bir arkadaşla açılacak karanlık, korkunç bir giz olmaktan çıkmıştı. Olanlardan çevrede yaşayanları haberdar etmek Şiddet Gözleme Projesi'nin politikasıydı. Moira Wingrave'e durumu Karen anlatmış, sinirli bir karşılık almıştı. Karıkoca arasına girmeyi aklına bile getirmeyeceğini söylemişti Moira, hele böylesine seçkin bir çevrede, ama Ploughman's Lane'in öteki sakinleri daha çok yardımcı olmuşlar, daha az şaşırmuşlardı.

"Bir şey işitemezler" dedi Karen, "toplu konutlar gibi ince kâğıt duvarlarla ayrılmıyorlar ki birbirlerinden. Ölesiye dayak yese kimse çığlığını işitemez. Yoğun yağmur ormanının içinde o kadar uzağa ses gitmesi olanaksız."

Wexford çevreci savaşçıların peşine düşüp onları mahkemeye göndermekten zaman buldukça Woodland Lodge'da neler olup bittiği konusunda tahminler yapıyordu. Konuyu bir kez de karısı ile Sylvia'ya açtı. Küçük kızı Sheila'ya söz ettiğinde aldığı tek yanıt, "Birlikte olduğum birisi bana vurmaya kalksa neye uğradığı-

nı şaşırır” oldu. Wexford işin bu kadar basit olmadığını biliyordu. Devenish olayı Karen’in sorumluluğundaydı, ama zaman zaman kendisi de Fay’e uğruyor, onunla sessizce konuşuyor, ne durumda olduğunu anlamaya, Sylvia’nın kendisine öğrettiği gibi, şiddet izleri bulmaya çalışıyordu.

Başka izler de arıyordu. Sanchia geri geldiğinden beri Fay’in yüzünde çürüklere rastlamamıştı, ama saldırgan erkeklerin çoğu çok ustaydı, fiziksel şiddeti uygularken sonuçlarının görünmeyeceği yerleri seçiyorlardı. Wexford bunu da öğrenmişti. Karen’in dikkatini çekmeyen bir şey daha fark etti; sıcak yaz aylarında bulunmalarına karşın Fay uzun kollu, uzun etekli giysiler giyiyordu. Daha otuz altı yaşındaydı, ama kollarını, omuzlarını hiç göstermiyor, her zaman dik yakalı giysiler seçiyordu. Bunun bedenindeki çürükleri, yaraları gizlemeye çalışmanın ötesinde bir nedeni daha olabilir; belki öyle mütevazı ve kapalı giyinmesini Stephen Devenish istiyordu. Wexford, nasıl olduğunu sorduğu zaman, Fay Devenish ne demek istediğini çok iyi anlıyor, ama basitçe, “İyi-yim, benim için endişelenmeyin” diye karşılık veriyordu.

Genetik olarak değiştirilmiş ürünlerin yetiştirildiği tarlaların altını üstüne getirerek yasalara karşı gelen iyi niyetli, doğru insanların peşine düşüp onları yakalar, zarara yol açmaktan mahkemeye verirken, Wexford, Devenish ailesini düşünüyordu hep. Stephen Devenish hâlâ tehdit mektupları alıyor muydu? Ya da gerçekten hiç tehdit mektubu almış mıydı? Wexford tehdit mektubu ya da hakaret mektubu alan kişilerin böyle mektupları atmış olabileceğine inanmıyordu. Belki de Stephen’in paranoyak düş gücü yaratmıştı o mektupları.

Sanchia’nın geri gelişinden sonra Fay ile Stephen yalnız kaldıklarında aralarında gerçekten neler geçtiğini de tam olarak bilmiyordu. Fay, Stephen’in kendisini “akıl hastası” olmakla eskisinden daha çok suçladığını söylemenin dışında ne Wexford’a ne Karen’a başka bir şey anlatmamıştı. Ayrıca Stephen, sık sık çocuklarına bakabilecek nitelikte biri olmadığını yineliyordu, ama bu suçlamanın peşinden dayanın gelip gelmediğini söylemiyordu.

Sanchia konuşmaya başlamıştı. Temmuz ayında üç yaşını bitirmesiyle birlikte tümceler kurmaya, bildiği sözcük sayısını hızla artırmaya başlamıştı. Geç konuşan çocuklar, bir kez dilleri çözül-dü mü oldukça akıcı konuşurlardı. Wexford, yürüttüğü mantığın doğru olmadığını bildiği halde, Sanchia’nın konuşmasındaki gelişmeyi artık babasının annesini dövdüğüne tanık olmayışının bir işareti olarak görme eğilimindeydi.

“Bu işler böyle olmuyor baba” dedi Sylvia. “Zamanı gelince zaten konuşacaktı Sanchia. Ama bundan sonra başka travmalar ortaya çıkacak, ya hiperaktif olacak ya da tam tersi, ya çok kötü davranan bir çocuğa dönüşecek ya da çok sessiz olacak, ama mutlaka bir şey olacak.”

“Stephen şiddeti sürdürüyorsa.”

“Sen hayal kur. Elbette sürdürüyor. Neden vazgeçsin ki?”

“Beni şaşırtan” dedi Dora Wexford, “bunlar orta sınıftan insanlar –daha doğrusu üst orta sınıftan. Paraları var. Adam yılda birkaç yüz bin pound kazanıyor olmalı.”

“Tam olarak üç yüz yetmiş beş bin pound” dedi Wexford.

“İşte, gördün mü! Boşansalar bile kadın çok iyi bir nafaka alır. Ev kendisine kalır. Adam isterse aynı derecede güzel başka bir ev tutabilir. Anlamıyorum.”

“Hayır, anlamıyorsun anne. Onun için, fikir yürütmesen daha iyi olur. Her sınıfta aile içi şiddet olur. Senin dediğin gibi bu bir işçi sınıfı sorunu değil. Ne dediğini bilmiyorsun.”

“Aman bana ne canım” dedi Dora.

Wexford güldü. “Annenle böyle konuşmamalısın. Birisinin bir sözü vardır, sanırım Lord Melbourne’un, ‘Davranışlarıyla azarlanmayı hak eden insanların, azarlanmaktan yararlanabilecek kadar akılları yoktur genellikle.’”

Bir hafta sonra Woodland Lodge’a gittiğinde Fay Devenish’in alışılanın dışında oldukça ağır makyaj yapmış olduğunu gördü, ama yüzüne kalın bir tabaka halinde sürdüğü fondöten alnına, sol yanağına, sol gözüne yayılan morluğu gizleyemiyordu. Sol gözüünün çevresinde siyah halkalar vardı, üstdudağı patlamıştı. Wexford yaşamı boyunca çok az kapıldığı bir duyguyla derin bir utanç içinde hissetti kendisini. Kapıyı açan Fay Devenish gelenin kim olduğunu görünce kısa bir süre soluğu kesilir gibi oldu.

Sanchia iki eliyle annesinin eteklerine tutunmuş yanında duruyordu. İki oğlanın Fay’e hiç benzememelerine karşın küçük kız kocaman açılmış korku dolu gözlerine kadar annesini andırıyordu. Kadının perişan durumdaki yüzüne bakan Wexford bir kez daha ne diyeceğini bilemedi, ama bir şey söylemeliydi, üstelik söyleyeceği şey gördüğüne uygun olmalıydı. Fay oturma odasına doğru yürürken eliyle yüzündeki korkunç kanıtı gizlemeye çalışıyordu.

“Kapıya ya da şöminenin kenarına çarpmadığınızı biliyorum” dedi Wexford. Fay başını salladı. “Hayır” anlamına gelen ya da konuyu açmak istemediğini belirten bir sallayış olabilirdi bu. Küçük kız elinde tuttuğu pamuklu ince uzun bir bez parçasının bir

ucunu ağzına sokmuş annesinin korku dolu gözlerinin benzeriyle Wexford'a bakıyordu.

“Kızımın yanında konuşamam” dedi Fay Devenish. “Şu anda yanımızda olduğu için onu gönderemem de.”

“En azından olanları görüp görmediğini söyleyebilirsiniz.”

Fay yeniden başını salladı. Tüm bu süre içinde elini yüzündeki çürüklerin, yarı kapalı gözünün üstünden çekmemişti.

“Mrs. Devenish, size daha önce söyledim, polis memuru Malahyde da söyledi, herkes aynı şeyi söyler, bunlara artık katlanmamalısınız. Gereğinden fazla katlanmak zorunda kaldınız. Bir daha olduğunda bize gelin. Bize gelmelisiniz.”

Sanki tüm bedeni bir acı dalgasına kapılmış gibi derin bir soluk aldı Fay Devenish. “Keşke konuşabileceğimiz başka bir dil bilseydim. Fransızca bilseydim –iyi bilseydim keşke. Siz Fransızca biliyor musunuz?”

Wexford olumsuzlayarak başını salladı.

Fay Devenish insana hem gülünç hem acıklı gelen bir çabalamayla, “Il me cherchera et il me tuera” dedi.

Wexford anlamıştı. Yeterince anlamıştı. Kocasını peşine düşecek, bulunca da öldürecekti.

Kendini hiç bu denli çaresiz, böylesine güçsüz hissetmemişti. Stephen’i gözaltına aldığını, bir avukatın gözetiminde sorguladığını, onun her şeyi yadsıdığını düşündü. Fay tanıklıktan kaçınacak, her zamanki hazır yalanlarıyla duvara çarptığını, yere yuvarlandığını filan söyleyecekti. Wexford, adamın varoluş nedenini anlayabilmeyi, onun gibi iriyarı birisinin gerçekdışı, uyduruk nedenlerle güçsüz, korumasız bir kadını tekme tokat dövmesinin ardındaki yaşam felsefesini anlayabilmeyi istiyordu. Her zaman ev işlerinde mükemmellik standartlarını yakalayamaması mı, çocukların davranışları üstündeki denetimini yitirmesi mi? Anlamsızdı. İnsanlık onuruna, insanca davranışlara, uygarlığa aykırı şeylerdi bunlar. Elbette Stephen mazoşist ya da acı çekiyormuş gibi rol yapan bir eşle yetinemeyecek bir sadistti.

Ya adam karısını öldürürse ne hissedecekti Wexford? Daha fazla bir şeyler yapmadığı için geçmişe acı bir pişmanlıkla bakamayacak mıydı?

Ana ne yapmalıydı?

Karen’ın sık sık Woodland Lodge’a gittiğinden emin olmalıydı. Şiddet Gözleme birimini ve yeni eğitim alan elemanlarını tam ortalarındaki bu şiddet olayıyla ilgili uyarmalıydı. Sosyal Hizmetler’in durumun farkında olduklarından ve dikkatli davrandıkları-

rından emin olmalıydı. Evde başka kimsenin olmadığını düşündüğü her fırsatta kendisi Fay Devenish'i görmeye gitmeliydi. Onu asla unutmamalıydı.

Asla aklından çıkmasına izin vermemeliydi.

Temmuzda Dora'yla birlikte iki haftalık bir Portekiz yolculuğuna çıktılar. Dora'nın tanıdığı turizm şirketinin Lizbon için Seaward'dan uçak bileti ayırttığını öğrenen Wexford önce biraz bozuldu. Ama Seaward Havayolları'yla uçmamaları için bir neden yoktu. Stephen Devenish'in cebine bu yüzden para girecek bile olsa –elbette girmeyecekti– havayolları şirketinin üst düzey yöneticisi kadar Fay ile çocuklar da bundan yararlanacaklardı. Burden, kafasına durmadan bir şeyler takmakla suçlardı Wexford'u. Şimdi bir de üstüne aşırı duygusallaşma eklenmişti.

Gatwick'te uçağın kalkış saatini beklerlerken Wexford, Stephen'i görme olasılığı yüzünden sinirliydi. Böyle bir şeyin olmayacağını biliyordu aslında. Stephen'in konumunda bir adam ekonomisi sınıfı yolcuları arasında dolaşıp hizmetlerinden memnun kalıp kalmadıklarını soracak değildi ya. Asıl sorun Stephen'in ortaya çıkıp onları görmesi, kendine ait özel bir yere, odasına içki içmeye çağırabilecek olmasındaydı. Biletlerini daha yüksek bir sınıfa geçirmeyi bile önerebilirdi. Wexford elbette reddederdi, ama reddetmek bile başlı başına hoş olmayan bir durumdu. Neyse ki Stephen'la karşılaşmadan kazasız belasız uçağa bindiler.

Estoril ve Sintra hoştu, güneş parlıyordu, ama kavurucu değildi, yemekler iyiydi, otel rahattı; temmuzun son hafta sonu eve döndüklerinde ikisi de güneşten yanmış, gençleşmişlerdi. Wexford hemen Burden'i arayarak neler olup bittiğini, gelişmeleri, genel olarak işleri sordu.

Burden, "Eğer sorduğun buysa, Hennessy'nin katilini yakalayamadık" dedi.

"Onu da soruyorum elbette, ama iyi bir yurttaş olarak her gün İngiliz gazetelerini okuduğum için yakalasan bilirdim nasıl olsa."

"Vicky Cadbury asla mahkeme karşısına çıkamayacak. Ölmek üzere. Bundan sonra yapılacak hiçbir tedavinin işe yaramayacağını, yalnızca ağrıları kesmek için morfin verebileceklerini söylüyorlar. Jerry Dover iyice aklını kaçırdığı için kapatıldı."

"Yağmurluğumun bulunduğunu hiç sanmıyorum!"

"Bildiğim kadarıyla bulunmadı. Charlene Hebden haberi bile olmadığını, Donaldson adında kimseyi tanımadığını söylüyor."

Artık Wexford için daha önemli bir soruya sıra gelmişti. Derin

bir soluk aldı. “Ya Fay Devenish?”

“Yeni bir şey yok” dedi Burden. “Sen yokken Karen ona uğradı. Çocuğunu evlatlık olarak vermeye kalkıştığı için kocasının onu nasıl cezalandırdığını öğrendiğini sanıyorum. Karen sana kendisi anlatacak. Boktan bir şey.”

“Muriel Campden’da yaşayanlardan kötü sözcükler öğreniyorsun” dedi Wexford havayı hafifletmeye çalışarak, ama başaramadı.

İşine döndü. Yenilenen karakol binası güçlü sabah güneşinin ışığında bembeyaz parlıyordu. Ön yüzü yeniden boyanmış, pencere çerçeveleri değiştirilmişti. Hiçbir zaman göremeyecek olan, ama görse çok beğeneceğini sandığı Ted Hennessy’yi düşündü Wexford. Bir dava üstünde çalışırlarken yaptıkları bir sohbette Hennessy’nin modern, yenilikçi mimarîden hoşlandığını söylediğini anımsadı.

Karen Malahyde tatile çıktığı için söyleyeceği korkunç şey her neyse öğrenmek için beklemek zorundaydı. Önündeki, on dört çevreci savaştının tutuklanmalarıyla, işledikleri suçlarla, Flagford ile Sayle arasında yer alan tarlalara verdikleri zararlarla ilgili bir kâğıt yığınıyla boğuşmak zorundaydı. Burden gelerek Vicky Cadbury’nin komaya girdiğini, hayatından ümit kesildiğini söyledi. Wexford’un masasının kenarına oturdu. Wexford Burden’in üstündeki koyu karamela rengindeki hafif kumaştan takım elbisenin yeni olduğunu fark etti. Kravatı karamela rengi-siyah çizgiliydi. Wexford odaya hâlâ bir ayna koydurmadığı için üzgün olduğunu söyledi.

Bütün gün kâğıt işleriyle uğraştığı halde ertesi sabah işe gittiğinde yarısı hâlâ duruyordu. Vine yeniden Flay’i sorguluyordu, Brodrick geridönüşümlü çöp kutularının gece ortadan yok olduğu, kutuların, şişelerin, kâğıtların üçgen biçimindeki çimenlerin üstüne saçıldığı Muriel Campden’a gönderildi; o sabah ikinci kez telefon çaldığında Wexford öğlen yemeğini düşünmeye başlamıştı.

“Bir cinayet işlendi, efendim” dedi Vine’in sesi. “Şimdi haber aldık. Ploughman’s Lane’de, Woodland Lodge’da.”

O anda kalbinin durduğuna daha sonra yemin edebilirdi Wexford. Kalbi durdu, soluğu kesildi, sesi gitti. Zaman durdu.

Vine, “Orada mısınız efendim? Sesimi işitiyor musunuz?” dedi.

Sesler geri geldi, zaman hareketlendi. Sağlıklı kalpler hiçbir vuruşu kaçırmaz. İnsana öyle gibi gelir. Wexford kendi içinden çıkan bir sesin, “Bundan korkuyordum. Tanrım, bundan korkuyordum. Kadının cesedi nerede? Evde mi?” dediğini işitti.

“Çalışma odasında” dedi Vine, “ama ölen Mrs. Devenish değil, kocası Stephen Devenish.”

Yirminci bölüm

Büyük ağaçların renkleri daha koyu, yaprakları daha yoğundu. Gençlerin kusursuz tazeliğinin yanına getirilmedikçe güzel, dinç, çekici görünen orta yaşlı insanlar gibiydiler. Ama ağaçlar için böyle bir kıyaslama yapılamazdı; onlar bir arada yaşıyor, birlikte yorgun düşüyor, yaprakları kuruyup kenarları sararıyordu. Gene insanlar gibi uzaktan bakıldıklarında çok hoştular, ama yakından güzellikleri azalıyordu.

Wexford otomobilinden inerken ağaçlara bakarak Devenishleri sorgulamaya geldiği ilk gün nasıl yeşil tomurcuklarla kaplı olduklarını düşündü. Stephen Devenish artık yaprakların sararıp düştüğünü göremeyecekti. Bir daha hiçbir şey göremeyecekti. Wexford kimsenin ölümüne sevinilemeyeceğine inanırdı, ama, koşullar farklı olsa, Devenish'in ölümüne sevinebilir, içinde bir sevinç, bir rahatlama duygusu doğabilirdi. Koşullar farklı olsa.

Kocasının ölüm anında Fay Devenish'in başka bir yerde, çok çok uzaklarda, bir yolculukta olduğunu öğrenmek için neler vermezdi ki. Ama Fay hiçbir yere gitmemişti. Hep buradaydı, şimdi de buradaydı. Kendisine kapıyı açan Lynn Fancourt ile Burden mutfakta olduğunu söylediler. Kendi hükümranlılık alanı olan mutfakta masanın başında oturmuş çay içiyordu.

"Mr. Devenish nerede?" diye sordu Wexford, ölümün üstünden "o" demenin doğru olmayacağı kadar az zaman geçtiğini düşünerek.

"Çalışma odasında efendim. Olay Yeri İnceleme Ekibi ile patoloğ da oradalar."

Fotoğraflar çekiliyor, inceleme ekibinden Perry ölçümler alıyordu. Patalog Sir Hilary Tremlett (Savesbury Lordu Tremlett olarak Lordlar Kamarası'na alınmıştı) koyu kahverengi halının

üstünde iki büklüm olmuş ölünün yaralarını inceliyordu. Wexford içeri girince başını ona doğru çevirdi, ama ayağa kalkmadı.

“Göğsünden bıçaklanmış. Üç bıçak yarası var; biri tam kalbine doğru gidiyor. Öbürü akciğerine saplanmış olabilir. İsteddiğiniz zaman cesedi götürebilirsiniz, morgda daha iyi incelerim. Ayakkabılarıma kan bulaşsın istemiyorum. Daha yeni aldım.”

Cesedin yarısı halının, yarısı parkenin üstündeydi. Saldırıya uğradığında önce dizleri üstüne çökmüş, sonra arkaya devrilmiş gibi görünüyordu. Yakışıklı yüzü öylesine ölümün beyazlığı içindeydi ki, mermer bir büste benziyordu. Üstündeki koyu gri çok iyi dikilmiş takım elbisesi, inci grisi gömleği, pembe üstüne gri çizgili kravatıyla tam bir işadaminin işe giderken giyindiği gibi giyinmişti. Ya da sabah ilk giyindiğinde sunduğu görüntü öyleydi. Şimdi ceketi, gömleği kan içindeydi, pembe kravatının üstüne sıçrayan kan bir demet gül deseni oluşturmuştu.

“Kesin söyleyemem ama” dedi Lord Tremlett, “bıçaklayan her kimse kendisinden çok daha kısa boyluymuş. Bu normal aslında, adam çok uzun boylu.” Wexford’a bakarak sanki uzun boy kötü bir şeymişçesine, “Senin gibi” dedi.

“Ne zaman ölmüş?” diye sordu Wexford.

“Biliyordum. Bunu bekliyordum. ‘Saat tam sekizi yirmi geçe, bir iki saniye oynayabilir’ dememi istiyorsun. İstedğin bu değil mi? Ama ben söyleyemem. Kimse söyleyemez. Yalnızca *tahmin edebilirim*.”

“İyi, o zaman tahmin et” dedi adamın havalarından sıkılan Wexford. “Kati kuralını bozuver.”

Tremlett bundan hoşlanmadı. “Lordlar Kamarası’na tahmin yürüterek girmedim ben, kesin ve doğru sonuç vermekteki ünümle kazandım.”

“Kimine göre yüz bin pound karşılığında” dedi içinden Wexford. “Tamam, ne zaman öldürülmüş? Aşağı yukarı.”

“Aşağı yukarı bu sabah yedi otuz ile sekiz otuz arasında. Umarım gırtlığımı basarak zorlamazsın, böyle bir şey beklemem senden, ama çok zorlarsan yedi otuz-sekiz on beş arası diyebilirim.”

Wexford odadan hole çıkarak Barry Vine’a cesedi kimin bulduğunu sordu.

“Mrs. Devenish efendim. Telefon etti.”

“Ne zaman?”

“Dokuzu biraz geçe. İşe gittiğini sanıp temizlemek için çalışma odasına girmiş.”

“Çocuklar neredelermiş?”

“Çocuklar okula gitmişler. Bugün okulun son günü. Sanırım küçük kız yanındaymış.” Vine duraksadı. “Sabah saat sekizde birisinin uğradığını söylüyor. Mr. Devenish kendisi içeri alarak çalışma odasına götürmüş. Kim olduğunu görmemiş, ama bir erkek sesi işitmiş.”

“Mrs. Devenish mi?”

“Evet efendim.”

“Sana o mu söyledi?”

“Hemen hemen söylediği ilk şey bu oldu.”

“Anladım. Ortalıkta suç aleti yok herhalde?”

“Çalışma odasında bıçak yoktu efendim. Cinayet bıçakla işlenmiş. Mutfakta tahta bir bıçaklık var; kimse elini sürmedi. ‘Ben buraya geldikten sonra kimse dokunmadı’ demek istiyorum. Lynn mutfakta Mrs. Devenish’in yanında.”

Wexford bıçaklığı anımsadı. Guguklu saat ile bıçaklığı mutfak-
ğın simgeleri, hatta anlaşılabilir bir biçimde Stephen Devenish’in
simgeleri olarak görüyordu.

“Tamam. Şimdi yanına gideceğim.”

Wexford, Fay Devenish’i Vine’in söylediği yerde buldu; ona, “Günaydın” diyerek olanların korkunç olduğu gibi bir şeyler söyledikten sonra Lynn’e hole gelmesi için işaret etti. Oturma odasının kapısı iyice kapandıktan sonra Wexford, kocasının ölüsünü bulunduğu zaman Fay’ın üstünde önden düğmeli mavi üstüne beyaz puanlı aynı elbiseyle, aynı mavi espadrillerin mi olduğunu sordu.

“Kendisine sordum efendim. Aynı giysiler olduğunu söyledi.”

“Hemen evde araştırma yapmaya başlayalım.”

Wexford yeniden mutfaka gitti. Mutfak her zamanki gibi düzenliydi, tertemizdi. Fay Devenish kafasına bir şey çarpmış gibi sersemlemiş durumdaydı –kelimenin tam anlamıyla sanki birisi kafasına vurarak onu göçertmişti. Masadan biraz uzaklaştırdığı Windsor iskemlede, öne eğilmiş, başı aşağıda, dizleriyle ayakları birbirine bitişik oturuyordu. Kumral uzun saçları yanaklarından aşağı doğru sarkıyordu. Wexford içeri girince başını kaldırarak baktı; sanki kan kocasının değil de kendi bedeninden akıp gitmiş-
çesine yüzü bembeyazdı.

Benzer bir durumda, kocasını kaybeden bir kadınla karşılaştığı zaman Wexford sormak zorunda olduğu sorulara geçmeden önce başsağlığı dilerdi. Şimdi ise böyle bir sempati gösterisi uygun kaçmazmış gibi görünüyordu. “Kocanızın ölüsünü buldunuz.”

Mrs. Devenish başını bir kez daha kaldırarak Wexford’un tam gözlerinin içine baktı. “Evet.” Bütün söylemek istediği buydu.

Söyleyecek başka bir şeyi yoktu aslında, ama, belki de Wexford'un daha çok şey öğrenmek istediğini anladığı için kısık, boğuk bir sesle, "İnanamıyorum, biliyor musunuz? Bana inanılmaz geliyor, *gerçek* olamaz. Ölecek olan bendim, benim öldürüleceğimi sanıyordum..."

Wexford da öyle sanıyordu, ondan korkuyordu.

"Ama Stephen öldü. Öldürüldü. İnanamıyorum. Onu öyle bulduğum zaman –inanamadım. Öyle güçlü, öyle sağlam, öyle yaşam doluydu ki. Hâlâ inanamıyorum."

"Ama gerçek."

"Ne çok kan vardı. İnsanın bedeninde bu kadar çok kan nasıl olabilir?"

Wexford'un kanı dondu sanki. Bu Lady Macbeth'in sözüydü; korkunç bir şeyi görmenin şokuyla ağızdan çıkan garip, yersiz bir tümceydi.

"Kocanızın ölüsünü saat kaçta buldunuz Mrs. Devenish?"

"Sabah saat dokuzda. Dokuzdan biraz önce. Odaya girdim –temizlemek için. Tanrı'ya şükrediyorum, Sanchia yanımda olmadığı için Tanrı'ya şükrediyorum. Onu oyun odasında bırakmıştım. Video açıldı. *Aslan Kral* oynuyordu. İyi ki, iyi ki film seyrediyordu!"

"Sabah saat sekizde geldiğini ileri sürdüğünüz adamdan söz eder misiniz biraz?"

Fay Devenish "ileri sürdüğünüz" sözünden hoşlanmadı; kaşları çatıldı. "Bana inanmadığınızı mı söylemek istiyorsunuz?"

"Hayır öyle demek istemiyorum." Belki de öyle demek istiyordu aslında. "Bana ondan söz eder misiniz?"

"Sesini işittim, kendisini görmedim. Komşulardan biri olduğunu düşündüm. Sanırım onu kocam içeri aldı. Kocam Brighton ofisine gidecekti; kimi zaman bir komşumuzun da birlikte gittiği olur. O geldi sandım."

"Komşunuzun adı nedir?"

Bilmiyordu ya da bilmediğini söyledi. "Laburnum Evi'nde oturuyor."

Sylvia'nın eski evi. Wexford evi Sylvia ile Neil'den satın alanların adını anımsamaya çalıştı. Paulton? Poulson?"

"Elinizi kesmişsiniz."

"*Ben* kesmedim." Sanki daha önce hiç görmemiş gibi ilgiyle kendi eline baktı. Tam avucunun ortasında yaşam çizgisi boyunca giden uzun, derin bir kesik vardı. "Kesildiğinde çok kanadı" dedi.

"Nasıl kesildi?"

“Stephen kesti.” Delice kahkahalarla, neredeyse opera söyler gibi sesini bir yükseltip bir alçaltarak isterik bir biçimde gülme-ye başladı. İskemlede bir ileri bir geri sallanıyor, eliyle masanın üstüne vurarak çığlık atıyordu. “O yaptı, o yaptı” diye bağırdı, “ama bir daha yapamayacak, asla, asla, asla!”

Sesleri işiten Lynn içeri girdi. “Bir bardak su getirir misin lütfen?” dedi Wexford, Lynn’e.

Su geldiğinde Fay Devenish artık hıçkırmaya başlamıştı. Lynn bardağı kadının dudaklarına doğru götürdü; ikisi birden kadının suyu büyük bir hırsıyla içişine şaşkınlıkla baktılar. Fay derin bir soluk alıp verdi. Sonra, tam bir özdenetim içinde, büyük bir soğukkanlılıkla yaptığı şey daha da sarsıcıydı. Ayağa kalktı, şaşırtıcı bir güç gösterisiyle kollarını kaldırarak guguklu saati tutup duvardan indirmeye çalıştı. Bir iki dakika uğraştıktan sonra başardı; sonra bütün gücünü toplayarak saati yere çarptı. Guguklu saat paramparça oldu. Sonunda yenilen gugukkuşu çenesi kapanmış, sesi kesilmiş bir durumda parçalanmış saatten fırlayıp masanın altında sırtüstü yattı kaldı.

Sert hareket ettiği için Fay Devenish’in eli yeniden kanamaya başlamıştı. Avucundan boşalarak yere damlayan kanın farkında bile değildi sanki.

Wexford, “Pansuman yaptırmalısınız” dedi, “belki dikiş atılması gerekiyordur.”

Mrs. Devenish omuz silkti. “Saati Lozan’a tatile gittiğimizde almıştı. Hep nefret ettim. Acılarımın alay ediyormuş gibi geliyordu bana.”

Lynn diz çökerek parçaları toplamaya başladı.

Fay, “Bu evde benden başka böyle bir şey yapan ilk insan olmalısınız” dedi.

“Yalnız kalmamalısınız” dedi Wexford. “Sizinle kalması için çağırabileceğimiz birisi var mı?”

“Jane” dedi Fay, “artık Jane’i görebilirim.”

Ölü evden götürüldü. Peach, Cox ve Archbold kan bulaşmış giysiler bulmak için evi baştan aşağı aradılar, ama hiçbir şey bulamadılar. Wexford çamaşıranedeki tezgâhın üstünde yıkanıp kurutulmuş, katlanmış, ama ütülenmemiş çamaşırlar buldu. Çamaşırlarının arasında on-on iki kadar, artık ölmüş olan adama ait bembeyaz erkek gömleği, pamuklu bir eteklik, birkaç tişört, önden düğmeli bir başka pamuklu elbise daha vardı. Hem çamaşır, hem kurutma makinesinin kapakları ardına kadar açıktı. Çama-

şırhane bir kapıyla Fay Devenish ile Lynn Fancourt'un oturdukları mutfığa bağlanıyordu. Wexford çevresine bakınırken bıçaklığı gördü; biri dışında bütün deliklerde bıçaklar duruyordu. Yedi bıçak. Stephen Devenish'in bu odada kollarını masaya dayayıp ağladığı gün yedi bıçak mı vardı, yoksa sekiz mi?

"Şu bıçaklığı torbaya koy" dedi Cox'a, "inceleme laboratuvarına gönderelim." Sonra Fay Devenish'e bıçaklıkta bir bıçağın eksik olup olmadığını sordu.

"Sanmıyorum" dedi. "Bakayım. Hayır, hepsi orada." Korkuyla Wexford'un yüzüne baktı. "Ne düşünüyorsunuz? Yoksa bıçaklardan birinin..."

"Henüz pek fazla bir şey düşünmüyorum Mrs. Devenish. Sekiz delik bulunduğu halde yedi bıçak olduğu için merak ettim."

"Hep o kadardı." Heyecanı sona ermişti, sakın konuşuyordu. "Bir nedeni var elbette. Sekiz bıçak için tasarlanmış aslında, ama hepsini koyunca çok sıkışık oluyor, bir bıçağı alırken yanındaki de çıkıyor. Ne demek istediğimi anlatabildim mi?"

"Sanırım anladım."

Kocasının bir mutfak bıçağıyla öldürüldüğünü sanmadığını söylemesini bekliyordu Wexford. Bütün sabah mutfaktan hiç çıkmamıştı, Stephen Devenish'i öldüren adam mutfığa girmemişti. Wexford bunları söylemesini bekledi, oysa Fay Devenish, "Kocamın beni kestiği bıçağın nerden geldiğini bilmiyorum, bunlardan biri değil" dedi.

Wexford başka bir şey söylemedi, yakında araştırma laboratuvarından öğrenirlerdi.

Holde Burden'la karşılaştı. "Küçük kız nerede Mike?"

"Komşulardan birine götürdüm. Wingrave adındaki kadına. Çok uygun değil ama, burada olmasından daha iyi. Oğlanların okuluna telefon ettim; Sewingbury'de Francis Roscommon Okulu. Müdüre oraya gelip çocuklarla konuşacağımı söyledim; aklı başında bir adama benziyordu. Uygun bir an bulduğunda çocuklarla kendisinin konuşabileceğini söyledi. Eve o getirecek."

"Çocukların eve gelmelerini istemiyorum Mike."

Burden yüzüne baktı.

"Ya da, buraya gelsinler, ama anneleriyle yalnız bırakılmasınlar. Birbirleriyle konuşma fırsatı bulmalarını istemiyorum. Bir düzenleme yapmak gerek."

"Bu sabah eve uğradığımı söylediği gizemli yabancıyı mı düşünüyorsun? O anda uydurdu, öyle değil mi?"

Wexford omuz silkti. Çalışma odasına girerek pencerenin önün-

de durdu. Oda dışarı doğru bir çıkıntı yaptığı için pencereden sola doğru bakınca ön kapı görülebiliyordu. Fay Devenish adamın geldiğini görmüş müydü? Bir adam var mıydı gerçekten? Ya da çaresiz bir kadının uydurması mıydı? Araba yoluna doğru baktı, uzun bir tünel oluşturan ağaçların arasından Jane Andrews'un otomobiliyle geldiğini gördü. Gelişine içten içe sevindi. Burada olması daha iyiydi.

Stephen Devenish'in ölüm odası olan bu oda aynı zamanda Fay Devenish'e düzenli olarak şiddet uygulanan yerd. Oda aranmıştı, ama kendisi de aramaya koyuldu. Masa çekmecelerinin birinde bir kırbaç buldu. Cokeylerin kullandığı türden bir kırbaç olabilirdi, ama atların bu yolla zorlanmasıyla ilgili bir şey bilmediği için emin olamıyordu. Ama Stephen'in kırbacı bir at üstünde kullanmadığı kesindi. Başka bir çekmecedeki iki ceviz kıracağı ile Wexford'un ne işe yaradığını bilmediği kerpetene benzeyen bir alet vardı. Hiç olmazsa en üst çekmecedeki yalnızca kâğıtlarla zarfların olduğunu görünce rahatladı.

Hepsini elden geçirmek gerekiyordu. Daha sonra bakacaktı. Tam çekmeceyi kapatırken en üstte duran zarftaki yazı ya da daha doğrusu baskı, dikkatini çekti. Zarf açılmış, içindeki okunduktan sonra yeniden yerine koyulmuştu. Stephen Devenish adına, "Woodland Lodge, Ploughman's Lane, Kingsmarkham KM2 4ZC" adresine gönderilmişti; zarfın üstü bilgisayarda yazılmıştı. Bu konudaki uzmanlığına şaşırarak karakolda kullandıkları –elbette milyonlarca başka yerde daha kullanılan– Windows'un Word programı olduğunu anladı. Pulun üstünde Brighton damgası, 24 temmuz tarihi vardı. Mektubu çıkardı. Gene bilgisayarla yazılıp basılmış bir mektuptu:

Aziz Mr. Devenish,

Nasıl bir canavar olduğunuzu bilip bilmediğinizi merak ediyorum. Bir insan değil psikopatsınız. Sizin gibi kötülere sık rastlanmaz. Tanrı'ya şükür. Ama Tanrı sizden intikamını, rahat, lüks yatağınızda doğal bir biçimde ölmenizden önce almayacak, O bu görevi bana verdi. Sizi öldüreceğim. Önümüzdeki beş gün içinde ya da haftalar, hatta aylar sonra. Ama olacak. Hem de acılı bir ölüm olacak, sizin zavallı karınıza acımasızca yaptıklarınız kadar acılı olacak. Karınızı dul, çocuklarınızı yetim bırakacağım ve onlar gibi ben de sevinç içinde güleceğim.

İmzasızdı. İnsanların hoşlanmadıkları, sevmedikleri, güvenmedikleri kişilere hiç düşünmeden "aziz" diye mektup yazmaları

Wexford'a her zaman garip gelmişti. İmzasız mektup yazarlar bile bunu yapıyorlardı. Pek çok tehdit mektubuyla karşılaşmıştı Wexford, ama hiç böylesini görmemişti. Her şeyden önce eğitilmiş bir insanın yazdığı anlaşılıyordu. Son tümcede Tevrat'ımsı bir hava vardı, sanki bir mezmurdan alınmış bir dizeydi. Tanrı'ya değinişi, ondan söz ederken büyük harf kullanışı dindar bir kişi olduğunu gösteriyordu.

Çekmecedekileri daha sonra gözden geçirme düşüncesinden vazgeçti. Aşağı yukarı içerikleri aynı iki mektup daha buldu. İkisi de "Aziz Mr. Devenish" diye başlıyor, ikisi de Stephen'ın karısına çektiirdiği acılara değiniyordu; ikincisinde karısını bıçakla kesişinden de söz ediliyordu. Mektuplardan biri temmuz başında, öbürü haziran ortalarında gönderilmişti. Belki de Stephen Devenish tehdit mektupları aldığını, ama onları saklamadığını nisan ayında söylediğinde uydurmuyordu. Belki düzenli olarak çok sayıda böyle mektup alıyordu.

Wexford öğleden sonra yeniden Woodland Lodge'a gittiğinde oturma odasında iki değil üç kadın buldu. Uzun etekli krem rengi keten giysisinin içinde hoş ve derli toplu görünen Jane Andrews kanepelerden birinde Fay Devenish'in yanında oturmuş arkadaşının yaralı olmayan elini tutuyordu; Fay'ın koltukta oturan kadını "Mrs. Dodds, annem" diyerek tanıştırması Wexford'un hiç beklemediği bir şeydi. Üzerinden düşen mavi pamuklu giysisi içindeki sıksa, yıpranmış Fay, parlak yeşil giysisiyle uyumlu yüksek topuklu ayakkabılar giymiş, yüzüne ustaca makyaj yapmış bu boylu boslu kadına hiç benzemiyordu. Masanın üstündeki gümüş tepside kekler, bisküviler vardı; kahve hazırlanmıştı. Wexford'a kahve ikram ettiler, ama o istemedi.

"Sizinle yalnız konuşmak istiyorum Mrs. Devenish, belki anneniz ile arkadaşınıza on dakika izin verebilirsiniz."

Wexford, Jane Andrews ile Mrs. Dodds'u odadan çıkartırken Fay Devenish'le oturması için Lynn'e seslendi. Hızla eline geçen bu fırsatı nasıl değerlendirebileceğini düşünüyordu. Çalışma odası olmazdı. Her ne kadar Jane Andrews, Stephen Devenish'ten nefret etse de acımasızca öldürüldüğü odaya girmek istemeyebilirdi. Ama pek çok odası olan kocaman bir evdi burası. Oyun odasının kapısını açtı, *Aslan Kral* çoktan bittiği halde video hâlâ açıktı, her yana dağılmış oyuncaklar Sanchia'nın bıraktığı gibi duruyordu. Sonraki oda daha uygundu. Yemek odasıydı. Yirmi kişilik bir yemek masasından başka -zavallı kadın Stephen'ın iş

ilişkileri için ziyafetler vermek zorunda mı kalıyordu acaba? – bir büfe, içki dolabı, fiskos koltukları vardı.

İki kadına oturmalarını söyledikten sonra, “Mrs. Dodds torunlarınız birazdan okuldan getirilecekler. Burada bulunmaları bana doğru gelmiyor, siz ne dersiniz? Kızınızın dinlenmesi gerekiyor. ‘Acaba birkaç gün sizde kalabilirler mi?’ diye düşünüyordum da...” dedi.

Mrs. Dodds sözünü kesti. İstekle gülümsemesi, sesinin sevinçli tınısı, kadının pek de büyükanne havalı olmadığını düşünen Wexford’un fikrini değiştirmesini sağladı. “Onları evime almayı çok isterim. Harika bir fikir bu. Kocamla ben torunlarımızı çok az gördüğümüzü söyler dururuz. Bir ay kalabilirler isterlerse. Onlar da bizimle olmaktan hoşlanırlar.”

“İyi o zaman. Eğer” –hem Mrs. Dodds’a hem Jane Andrews’a bakarak konuşuyordu– “davet sizden gelmiş gibi yaparsanız... Öylesi daha iyi olur.”

“Elbette.”

“Belki ben Mrs. Devenish’le konuşurken siz de Mrs. Andrews’la birlikte yanlarına almaları gereken giysileri hazırlarsınız. Nelere gerek duyacaklarını bildiğinizden eminim.”

Fay Devenish sessizce oturuyor, sargılı sol eline bakarak düşünüyordu. Stephen’in açtığı son yara olduğu geçiyordu belki aklından. Belki, “Ben ne yaptım?” diye düşünüyordu. Ya da kurtarıcısının, o yabancının ne yaptığını düşünüyordu.

“Adamın sesini işittiğinizde saat kaçtı Mrs. Devenish?”

“Söylediğim gibi, sekiz civarıydı. Mutfakta kahvaltı sofrasını kaldırıyordum. Çocuklar yanımda okula gidecekleri saati bekliyorlardı.”

“Olayların sırasını karıştırmamanızı istiyorum, lütfen. Sizi gereğinden çok tutmamaya çalışacağım, olayın üstünüzde nasıl bir baskı yaptığını biliyorum.”

Fay boğazını temizledi. Odaya göz gezdirdi; Wexford bir an için Lynn’in yanlarında kalmasının gerekli olup olmadığını soracağını düşündü, ama sormadı.

İçini çekti. “Saat altı buçukta Sanchia kalktı. Hep o saatte kalkar. Ben de kalktım, onu giydirip aşağı götürdüm. O sırada kocam da kalkmış duş alıyordu. Saat yedide oğlanların odasına gidip onları uyandırdım. Sonra gene gitmem gerekti, her zaman iki kez giderim. Kocam aşağı indiğinde Sanchia’ya kahvaltı ettiriyordum. Ona da kahvaltısını verdim. Her zaman sıcak kahvaltı ister. Sonra oğlanlar indiler. Suyunu sıkabileceğim taze portakal kal-

mamıştı evde –bu mevsimde portakallar çok kötü oluyor– ben de donmuş portakal suyundan hazırlamak istedim, ama çözülmedi –bütün bunları dinlemek istemezsiniz herhalde.”

“Her şeyi bilmek istiyorum” dedi Wexford, “devam edin.”

“Kocam kahvaltısını bitirerek çalışma odasına gitti. Saat sekize çeyrek vardı. Beni de çağırdı –ben– şey...”

Yüzü acıyla buruştu. Gözyaşı yoktu, ama korku ve acı yüz çizgilerinde kendini gösteriyordu. Sanki –Wexford bunu açıkça görebildiğini düşünüyordu– kendi kendisine neden kocasının durmadan onu incitmeye gerek duyduğunu soruyordu. Neden? Gerçekten cezalandırılmayı hak edecek kadar kötü bir kadın mıydı?

Wexford yumuşak bir sesle, “Kocanız sizi çalışma odasına evde taze portakal bulundurmadığınız için cezalandırmak üzere çağırdı, değil mi?”

Fay Devenish dudaklarını ısırды, başını öne eğerek neredeyse işitilmeyecek kadar alçak sesle, “Evet” dedi.

“Elinde bıçak vardı, ama mutfak bıçaklarından biri değildi, öyle mi? Bir nedenle çalışma odasında bulundurduğu bir bıçaktı?”

Bu kez baş sallamanın dışında bir karşılık gelmedi kadından.

“Size elinizi uzatmanızı söyleyerek –ev işi yapmanızın engellenmemesi için sol elinizi istedi– avucunuzu kesti.”

“Evet.”

Wexford yüreğinde duyumsamaya hiç alışık olmadığı bir biçimde kendisini Stephen Devenish’in ölümüne, vahşice öldürülüşüne, cezalandırılışına içten içe sevinirken yakaladı. Bir şey söylemedi.

Fay’ın konuşurken sesi titriyordu. “Sanchia olayından sonra bana çok kötü –çok çok daha kötü– davranmaya başlamıştı. Her gün bir şey oluyordu mutlaka –dayak, kesme, tekmeleme. Edward’ın, Robert’ın gözleri önünde, Sanchia’nın gözü önünde.”

“Artık bitti” dedi Wexford. “Bu işteki gerçek her neyse, nasıl bir sonuca ulaşılabilecekse ulaşılsın artık şiddet bitti” diye ekledi içinden. “Kocanız elinizi kestikten sonra olanları anlatın.”

“Mutfığa döndüm. Hayır, aşağıdaki tuvalete girerek elimi havluyla sardım. Oğlanlar kan görmediler, ama elimin sarı olduğunu gördüler. Okula gitmek için çıkmak üzereydiler. Onları benim götürmediğim günlerde çocukları aynı okula giden komşu kadının yüz metre aşağıdaki evine kadar yürüyorlar. Edward ile Robert’ı uğurladım...”

“Bir dakika lütfen, ‘uğurladım’ derken birlikte ön kapıya kadar gittiğinizi mi söylüyorsunuz?”

Fay Devenish önce anlamamış gibi baktı. “Gittim mi?.. Ha, ne demek istediğinizi anladım. Hayır, yalnızca gitme zamanının geldiğini söyleyip ‘Güle güle’ dedim. Mutfaktan hole, oradan da ön kapıdan çıkıp gittiler. Gittiklerini gözlerimle görmedim, ama biliyorum. Hemen sonra –belki birkaç dakika– zil çaldı. Gelen o adamdı, kocamın ve onun seslerini işittim.”

Wexford kadının Stephen Devenish’ten hiçbir zaman “Stephen” diye söz etmediğine, sahibine “sahip” diyen bir köle gibi “kocam” dediğine dikkat etti. “Saat sekiz civarı olmalı. Peki evden ayrıldığını da işittiniz mi?”

“Bilmiyorum. Ön kapının kapandığını sandım, giden kocam olabilirdi, ama değilmiş.”

“Kocanızın gitmeden önce size ‘Hoşça kal’ dememesine şaşırmadınız mı Mrs. Devenish?”

Sessiz odada çınlayan kahkahası sarsıcıydı. “Siz olsanız, kısa bir zaman önce elinizi bıçakla kesen birisinin evden çıkarken ‘Hoşça kal’ dememesine şaşırır mıydınız?”

“Sanırım şaşırmazdın” dedi Wexford, “sanırım şaşırmazdım.”

Fay birden yerinden fırlayarak delice çevresine bakınmaya başladı. “Küçük kızım nerede? Sanchia nerede?”

“Mrs. Wingrave’le birlikte.”

“Onu istiyorum. Sanchia’yı getirin! Tanrım, anlamıyor musunuz, artık kızım için üzölmek istemiyorum.”

“Elbette, üzölmeyin, kızınızı hemen getiririz.”

“Ben gidip getireyim” dedi Lynn.

Yolun karşısında başka bir evin çiçek desenli duvar kâğıdıyla kaplı geniş salonunda Moira Wingrave bir kanepenin üstünde ayaklarını uzatmış yatıyordu; televizyon açıktı, yanındaki sehpa da içinde domates suyu ya da Bloody Mary olan büyük bir bardak duruyordu. Sanchia’nın üst katta bir yerde Tracy’yle olabileceğini söyledi. Alçakgönüllü insanlar her zaman çocuklarla iyi anlaşırlardı.

Lynn o sabah saat sekiz dolaylarında bir adamın Woodland Lodge’a girdiğini görüp görmediğini sordu.

“Hangi adam? Zavallı Stephen Devenish demek istemiyorsunuz sanırım?”

“Mr. Devenish değil. Laburnum Evi’nde yaşayan bir adam olabilir.”

“Ha, Gerry Paulton. Hayır, nasıl görebilirim ki? Devenishleri tanımaz bile, öyle değil mi?”

"Sanchia'yı annesine götürmeliyim artık."

"Lütfen götürün. Çocuklara alışık değilim, açıkça söylemem gerekirse onlara ne diyeceğimi hiç bilemem."

Oysa Tracy Miller biliyordu. Sanchia'yla odada "koyalamaca" oynuyorlardı. Moira Wingrave görse kesinlikle göz yummazdı; oyunun kuralı küçük kızın ayaklarını yere hiç değdirmekten ana yatak odasındaki o eşyanın üstünden ötekine –yaldızlı iskemleden XVI. Louis taklidi komodine, fildişi kakmalı tuvalet masasından Tracy'nin kucığına– atlamasıydı. Çok eğlenen Sanchia eve gitmek istemediğini, Tracy'yle kalmak istediğini söyleyerek ağlamaya başladı. Lynn şans eseri çantasının dibinde kalmış bir Smarties kutusuyla küçük kızı kandırmayı sonunda başardı.

Eve döndüklerinde annesi kızını sımsıkı kucakladı, yüzünü, başını öpücüklere boğdu. Sanchia eve döneli on dakika olmuştuk ki müdürün arabasıyla okuldan dönen Edward ile Robert arka kapıdan içeri girdiler. O yaşlardaki çocuklar üzücü bir olay karşısında nasıl görünürlerse onlar da öyle görünüyorlardı; utangaç, yitik, çaresiz, berbat.

Edward, Jane Andrews'un kendilerini karşılama sözlerine bir mırıltıyla karşılık verdi. Robert hiçbir şey söylemedi. Ayaklarını oynattı, annesine yiyecek bir şeyler olup olmadığını sordu. Fay her zamanki alışkanlığıyla yerinden kalkıp dolaptan kola, tereyağı, ekmek, marmelat, Mars gofretleri çıkardı. Anneanneleri içeri girince oğlanlar Wexford'un o güne dek hiç görmediği kadar coşkulu davrandılar. Yaptığı plandan memnun kalan Wexford artık gitmesi gerektiğini söyledi.

Dışarıda Sylvia'nın eskiden oturduğu eve uğrayarak işten yeni dönen Gerald Paulton'la konuştuğunu söyleyen Vine'la karşılaştı; Gerald Paulton Brighton'a hep kendi başına giderdi. Arabası bozulduğu bir gün Stephen Devenish'in onu götürdüğü doğrudu ama, bu bir yıl önce olmuştu.

"Ne korkunç bir şey. Karım söyleyince ne kadar üzüldüm. Hoş bir adamdı, tanıdığım en iyi insanlardan biriydi."

"Öyleyse bu sabah saat sekizde onların evine uğramadınız, öyle mi efendim?"

Romanlarda polisin sorguladığı insanlar ya sakın karşılarlar ya da sinirlenirler. Gerçek ise farklıdır. Vine'in sorusu karşısında Gerald Paulton ürktü, korktu. Bu da ne demek oluyordu? Ne demeye çalışıyordu?

"Bir şey demeye çalışmıyorum efendim, sıradan bir soruşturma yapıyorum."

“Yoksa ben de kuşkulananlar listesinde miyim?”

“Böyle bir listemiz yok Mr. Paulton. Soruşturma yeni başladı.”

“İyi o zaman. Bu sabah oraya gitmedim. İşe gitmek için saat yedi buçukta evden ayrıldım. Karıma sorun, çocuklarıma, evdeki yardımcımıza, kime isterseniz sorun.”

Wexford eve gidince Stephen Devenish'in çekmecesinde bulduğu tehdit mektuplarının fotokopilerini tekrar tekrar okudu. Asılları incelenmek için laboratuvara gönderilmişti. Bilgisayarların uluslararası yaygınlığının imzasız mektup yazarları bulma işini ne kadar güçleştirdiğini düşündü, ama daktilo makineleri ilk çıktığında da polisler aynı şeyi söylemiş olmalıydılar. Mektupları Stephen'a karşı öfkeden çok daha fazla bir şeyler duyan birisi yazmıştı besbelli. Stephen Devenish'in işyerinden kovup yaka paça merdivenden aşağı attığı adam hakkında daha fazla bilgi edinmeliydi. Bir şey ilgisini çekiyordu; Stephen önceki mektupları attığı halde haziran ve temmuzda gelen bu mektupları neden saklamıştı?

Karısına şiddet uyguladığı yalnız bu mektuplarda yazdığı için olabilir miydi? Öyle bile olsa bu bir tahmindir. Belki önceki mektuplarda da aynı şeyler vardı.

Ayrıca Stephen Devenish'in katilini kendi evinden başka bir yerde aramak gereksiz değil miydi?

Yirmi birinci bölüm

Uzlaşmacı taktiklerden hiç hoşlanmayan Wexford, Brian St. George'la yapacağı konuşmada buna gerek kalmayacağını umuyordu. Öte yandan *Kingsmarkham Courier*'nin editörü St. George'dan bilgi alması gerekiyordu. Gerekirse bir anlaşma yaparak Kingsmarkham polisinin *Courier*'ye basın haklarını geri vermesini sağlayabilirdi.

Ama St. George'un High Sokak'taki ofisinde buluştuklarında editör yardım etmeye istekli görünüyordu, hatta can atıyordu; *status quo*'nun düzelmesi için söylemeyeceği, yapmayacağı şey yoktu. “‘Şişman Kediler’ öyküsü mü dediniz Mr. Wexford? Sanchia'nın fotoğrafını ne zaman mı çekmiştik? Öyle pat diye kesin olarak söyleyemem. Ama asistanım hemen bulur. Bilgisayar sistemimiz gerçekten mükemmeldir.”

St. George'un sık sık değişen asistanlarının hiçbirisi on altı yaşının üstünde göstermiyordu. Sonuncusu tombul, boyu kalçalarını ancak kapatan mini etekler giyen bir sarışındı. Şimdiki ise uzun boylu, kızıla boyadığı saçlarına boncuklu uzantılar ekleyen, siyah bir genç kızdı.

“Devenish'le ilgili ‘Şişman Kediler’ haberini bulur musun Carly-Jo? İki yıl öncesini ara. Bana bir çıkışını al.”

Wexford, “Onunla söyleşi yaptınız mı?” diye sordu.

“Elbette yaptık. Hepsi haberde var. Ölüm haberini verirken eski yazıdan alıntı yapacağız.”

Biraz şaşırان Wexford, “Öyle mi? Neden?” dedi.

“Düşmanlarıyla ilgili çok şey anlatmıştı. İşyerinde düşmanları olduğunu söyledi. Örneğin maaş artışından hemen sonra havayollarında yönetici konumunda birisi işten atılmış. Yetersiz olduğu için işine son verilmiş; Devenish'e göre gerçekten yetersizmiş.

Onda baştan beri iş yokmuş, şirkete sayılamayacak kadar çok iş kaybettirmiş.”

Trevor Ferry. “Bu konuda bir haber yayımlamayacağınızı umarım” dedi Wexford oldukça ciddi bir biçimde.

St. George aşırı bir dürüstlük ifadesi takınarak, “Elbette yayımlamayacağız. O kadar sorumluluklarımızı bildiğimizi düşünüyorum” dedi.

“Ben de öyle.”

“‘Şişman Kediler’ haberinde de yer vermemiştik. Sadece bana anlattıklarını aktarıyorum. Hoş adamdı, anlaşması kolay biriydi; açık, dürüst. Pek çok insanın imrendiği bir yaşamı olduğunu söylemişti. İyi bir iş, büyük para, hoş bir eş, harika çocuklar, güzel bir ev...”

“Evet, tamam. Biliyorum.”

“İnsanların bundan hoşlanmadığını söyleyecektim Reg. Kıskanıyorlar. ‘Neden onun var da benim yok?’ gibi şeyler. Haksızlık olduğunu düşünüyorlar. Hah, yazımız geldi.”

Elindeki fotokopiyi Wexford’un önüne koyan Carly-Jo ardında tatlı, ağır bir parfüm kokusu bırakarak gitti. Burun deliklerinin etkilenmesiyle hapsiracağından korkan Wexford engellemek için kesin olduğunu bildiği bir yöntemle başvurarak işaretparmağını üstdudağına bastırdı. Yazıdan işine yarayacak bir şey çıkmayacağını şöyle bir bakışta anlamıştı. Devenish’in yaşam biçimini anlatan bir girişten sonra onun yılda 400 000 pound geliri haklı gösteren sözlerine yer veriyordu. Düşmanlardan, tehditlerden tek sözçük bile yoktu. İşten atılan yöneticiyle ilgili hiçbir şey yoktu.

Wexford, “Asıl amacının adama karşı nefret uyandırmak, onu alay konusu etmek, küçük düşürmek olduğu düşünülürse hakaret davasından korkmuş olmalısın” diyerek fotokopiyi masanın üstüne bıraktı.

“Bunun çok doğru olduğunu sanmıyorum Reg. Ülke çapında yayın yapan gazetelerden biri gibi davranamayız. Hepimiz bu kasabadaki insanlarla birlikte yaşıyoruz. Ayrıca ‘iyi niyet, katkıda bulunanlarla mutlu ilişkiler sürdürmek’ diye bir şey var.”

“Neden düşmanlarından söz etmiş olabilir ki? Sen söyleme, ben bulayım. Sen ya da muhabirlerinden biri düşmanlarını, tehdit alıp almadığını, durumuna karşı duyulan imrenmenin etkin bir biçime dönüşüp dönüşmediğini sordunuz.”

“Anımsadığım kadarıyla” dedi St. George tedirginleşerek, “aldığı tehdit mektuplarından söz etti. Elbette ben de ona hemen polise gitmesi gerektiğini söyledim.”

“Eminim” dedi Wexford kuru kuru. “Söylemişsindir.”

“Güldü geçti, yırtıp atacağını söyledi. Mektuplar çöpten başka bir şey değildi, çöplerin yeri de çöp tenekesiydi.”

“Çok ilginç. Bundan bir öykü çıkartamadığına şaşırmadım. Trevor Ferry’den başka bir düşmanın adını vermemiştir sanırım, öyle değil mi? Mektupları kimin gönderdiğini bilmiyordu herhalde?”

“Bir keresinde canını sıkan bir adamı işten attığını söyledi ama hiçbir ad vermedi.”

Burden’a göre Devenish’in ölümü kendisiyle adamlarını Hennessy’nin katilini arama işine ara vermek zorunda bırakan can sıkıcı bir olaydan başka bir şey değildi. Ona göre molotovkokteyli ni atanı bulup mahkeme önüne çıkartmak Stephen Devenish’in katilini bulmaktan çok daha önemliydi. Burden her zamanki yaklaşımıyla, Devenish’in var olmaması gereken bir canavar, bir hayvan olduğu konusunda kararını vermişti. Adaletle önem verdiği için katiline bol şans dilemiyordu içinden elbette, ama molotovkokteyli ni atan kişiyi bulmak için yapılacak daha çok iş varken en iyi polisleri Devenish’in ölümünü soruşturma görevine vermek zorunda kaldığı için üzülmüyordu.

“Ben Mrs. Devenish’in yaptığını düşünüyorum, sence öyle değil mi?” dedi Wexford’a Europlate’te çabuk bir öğle yemeği yerlerken. “Eşlerini döven erkeklere genellikle şiddete uğrayan kadınlar cezalarını veriyor.”

“Gerçek rakamlara göre toplam cinayetlerin yalnızca yüzde ikisini erkeklerden şiddet gören kadınlar işliyor.”

“Yapma Reg. Kadın yıllarca kapana kısılp kalmış, adamın kırallığında dayak yemiş, tekmelenmiş; bir gün canına tak ediyor. İplerini kopararak adamın kendisini kestiği bıçağı ya da her neyse onu alıp göğsüne saplıyor.”

Alman kuşkonmazlı İtalyan makaması yiyen Wexford başını önce iki yana doğru, sonra evet anlamında öne doğru salladı. “Anlatmasını istediğim daha çok şey var. Ana önce çocuklarıyla konuşacağım. Sonra şu cinayet aleti sorunu var.”

“Daha bulunmadı, değil mi?”

“İşin komik olan yanı, bilmiyorum. ‘Bilmiyorum’ diyorum çünkü mutfakta yedi bıçak var. Oysa sekiz olması gerektiği söylenebilir.”

“Ne dediğini anladığımı sanmıyorum.”

“Fay Devenish hiçbir zaman sekiz bıçak olmadığını söylerken

doğruyu mu söylüyor? Ya da sekiz tane vardı da biri kayıp mı? Ya da yedi bıçaktan biri mi kullanıldı? Ya da Fay'ın dediği gibi mutfak bıçaklarından hiçbirisi kullanılmadı mı? Cinayet aleti mutfak bıçaklarından biriye üçü öyle yara açamayacak kadar küçük, biri ise testere gibi. Geriye üç bıçak kalıyor.”

“Öğreniriz” dedi Burden, “Lord hazretleri, Lord Tremlett ölümsonrası raporunu verdiği zaman anlarız. Bir bıçağın yaraları açan bıçak olup olmadığını anlamak zor bir iş değil.”

“Bulaşık makinesi var.” Wexford'un bu sözünün hiçbir şeyle ilgisini kuramadı Burden.

“Ne olmuş? Benim de var. Senin de. Ne alaka? Anladığım kadarıyla portakal suyu üstüne saçma bir anlaşmazlığa düştüler, Stephen karısını cezalandırmak için çalışma odasına çağırarak avucunu kesti, bir biçimde bıçağı eline geçiren Fay de onu bıçakladı. Her yer kan içinde kaldı, üstüne başına sıçradı. Giysilerini çamaşır makinesinde yıkadıktan sonra bize telefon etmeden kurutma makinesinde kuruttu. Tek tanığı olabilecek üç yaşındaki kızı –iyi ki– yanında değildi. Her şey ayan beyan ortada, sorun yok.”

Burden tabağını kenara itip biraz su içti. Bıçaklamalarla, kanla dolu sohbetleri iştahını kaçırmıştı. Böyle şeyler Wexford'u pek etkilemezdi, sorsalar yüreğinin Başmüfettiş'ten daha çok nasırlaşmış olduğunu ileri sürerdi.

“Fay'i çalışma odasına çağırdığında” dedi Wexford yavaş yavaş, “çocuklar hâlâ evdelermiş.”

“Bunu söyleyen Fay.”

“Fay'i çalışma odasına sekize çeyrek kala çağırdıysa, hâlâ evde olmaları gerekir. Ama Stephen öldüğünde evde değillerdi. Üç bıçak darbesini gıkını bile çıkarmadan yemiş olamaz, değil mi? Büyük bir olasılıkla bağırarak, çığlıklarıyla yeri göğü inletmiştir.”

“Öyleyse avucunu kestikten hemen sonra öldürmemiştir” dedi Burden, Henri'nin uzattığı tatlı tabağını alırken. “Oğlanların komşunun otomobiline binmek üzere evden ayrılmalarından sonra yeniden çalışma odasına gitmiştir. Saat sekizi beş gece bunu yapmış olsa giysilerini yıkamak için bol zaman kalıyor. Büyük bir olasılıkla üstünde, yıkanmış çamaşırlar arasında bulduğumuz pembe elbise vardı. Düşünecek olursan Fay cinayeti işlemek için en uygun koşullardaki kişi; birini bıçakladıktan sonra hemen orada kan lekelerinden kurtulma olanaklarına sahip. Bıçağa gelince, sahip oldukları dönümlerce arazi içinde herhangi bir yere gömmüş olabilir. Tatlı yiyecek misin?” Wexford başını salladı. “Ben de yemeyeceğim” dedi Burden.

On bir yaşında bir erkek ve bir de on yaşında bir kız çocuk annesi olan Catherine Daley, Karen Malahyde'a, haftanın üç gününü kendi çocukları ile Devenishlerin çocuklarını Sewingbury'deki okula götürüp haftanın iki günü de okuldan aldığını söyledi. Fay Devenish dört çocuğu haftanın iki günü okula götürüyor, ama üç gün okuldan alıyordu. Stephen Devenish'in öldüğü gün götürme sırası kendisindeydi; her zamanki gibi Edward ile Robert Devenish saat sekizi beş geç onun Ploughman's Lane'deki evi Braemar'a geleceklerdi. Sekizi on geçeye doğru geldikleri olurdu, ama hiçbir zaman daha geç kalmazlardı; Catherine Daley'in sekiz on beşte yola çıktığını bilen Fay buna özen gösterirdi. Yol yirmi dakika sürüyordu. İki anne de çocukların dersin başlama saati olan sekiz kırk beşten önce oraya varmalarını istiyorlardı.

"Çocuklar nasıl görünüyorlardı?" diye sordu Karen.

"Tam olarak ne öğrenmek istiyorsunuz?"

"Doğal mı davranıyorlardı? Heyecanlı mıydılar? Korkmuş ya da donuk muydular?"

"Gerçekten bilmiyorum. Belki Edward biraz durgundu. Ama o her zaman Robert'tan daha sakindir. Robert zaman zaman gürültücü olabiliyor."

"Dün gürültücü müydü?"

"Sayılmaz. Hayır, değildi. İkisi de oldukça normaldiler."

Wexford işten atılan yönetici Trevor Ferry'yle telefonda konuştu. Stephen Devenish'in öldürüldüğü sabah saat sekizde hâlâ yataktaki olduğunu söyledi Ferry. Buna tanıklık edebilecek kimse var mıydı? Karısı edebilirdi. Karısından başka biri olabilir miydi? Evde karısından başka kimse olmadığını söyledi Ferry homurdanarak. Wexford ne sanıyordu? Evde yardımcı tuttuklarını mı?

"Sizinle son konuştuğumuz zamankinden çok daha ciddi bir durum bu Mr. Ferry. Mr. Devenish'ten nefret etmek için nedeni olabileceğini düşündüğünüz kişilerin adlarını anımsarsanız beni arar mısınız lütfen?"

Wendy Brodrick geceyi Woodland Lodge'da geçirmişti, şimdi Lynn Fancourt oradaydı. Fay bu durumu garip buluyorduysa da bir şey söylemedi. Sanchia'yla oyun odasında; video açtı, ama küçük kız filmi izlemiyor, eskiden ağabeylerinin olduğu anlaşılan kamuflaj desenli oyuncak askerî arabalarla oynuyordu.

Wexford, Fay'e tehdit mektubunun fotokopisini gösterdi. Hiç görmemişti, ama varlıklarından haberi vardı. Stephen buna ben-

zer birçok mektup alıyordu. Hiçbirini göstermemiştii, ama içeriklerini anlatıyordu.

“Benim gönderdiğimi söyleyerek suçlayacağını sanıyordum” dedi. “Ama öyle bir şey yapmadı. Bilgisayarda yazılmış mektuplardı; benim bilgisayar kullanmadığımı biliyordu. O kadar iyi mektup yazamayacak kadar cahil olduğumu düşünüyordu. Cehaletimi hep başıma vururdu.” Konuyu değiştirdi. “Oğlanların anne me kalmaya gittiklerini biliyor musunuz?”

“Anneniz onları çağıracağını söylemişti.”

Fay uzaktan kumanda aletiyle videoyu kapattı. Sanchia izlemediği, en azından Wexford geldiğinden beri izlemediği halde karşı çıktı: “Aç, aç, aç!”

Geç konuşmuştu, ama arayı kapattığı anlaşılıyordu. Annesinin yanına gelerek oyuncak bir ciple vurmaya başladı.

“Tamam” dedi Fay, “izlemen koşuluyla açarım. Şu sıralar oğlanlarla başa çıkabileceğimi sanmıyorum. Sanchia da yeterince yaramaz, ama ondan ayrılmak istemedim.”

“Oğlanlarla uğraşmak zorunda değilsiniz şimdilik. Anneniz nerede oturuyor?”

“Annem ve babam. Babam da hayatta. Öldüğünü mü sanmıştınız? Myringham’da yaşıyorlar.” Fay bir adres verdi. “Çocukları biraz daha uzun tutmalarını mı söyleyeceksiniz?”

“Olabilir. İsterseniz. Edward ve Robert’la konuşmak istiyorum Mrs. Devenish. Bir itirazınız var mı?”

Kendisine sorulmasına şaşırmış gibiydi. Sonra yenilgiye uğramış gibi göründü. Sanki yakalanmıştı. Ya da yakalanmak üzere miydi? “Hayır, sanmıyorum. Karşı çıksam bir şey fark eder miydi?”

Wexford, Fay hazır karşı gelmemişken bu soruyu yanıtlamaya caktı. “Elbette annenizin ya da babanızın yanında konuşacağım.”

Fay Devenish söylenenleri duymamış ya da aldırmıyormuş gibi sanki bir düştemişçesine, “Onlara Stephen’in bana yaptıklarını hiçbir zaman anlatmamıştım” dedi, “sanırım geçen yıla kadar. Sonra anneme anlattım. Ne karşılık verdi biliyor musunuz? ‘Onu kızdıracak bir şey yapmışsındır’ dedi. Babam da önemli olmadığını söyledi, ‘Başparmaktan daha kalın olmayan bir sopayla kadın dövmenin zararı yoktur, derler’ dedi. Güldü, boş yere patırtı kopardığımı söyledi. Son zamanlarda annemle babamdan biraz uzak durmamın nedeni buydu. Çocuklar onlara bayılırlar.”

Wexford başını salladı. Kimi zaman söyleyecek hiçbir şey bulamıyordu insan. Lynn mutfaktan çıkarak holde karşılaştığı Wexford’a, “Hiç kimseyi telefonla aramadı efendim” dedi. “Gelen te-

lefonlar için telesekreter çalışır durumda. Daha önce de arayan olmamış, kontrol ettim.”

Wexford “Çok iyi yapmışsın” diyerek Lynn’i hiç beklemediği kadar mutlu etti.

Çalışma odasına gidip oturdu; Fay Devenish’in anlattıkları doğruysa, o sabah olanları, yanında bıçak taşıyan adamın saat sekizde gelişini, Stephen Devenish’in onu içeri alışını gözünün önünde canlandırmaya çalışıyordu. Bıçağı bir çantada mı getirmişti? Bir torbanın içinde miydi? Ya da orada, elinin altında hazır mı bulmuştu? Devenish adamı tanıyor muydu? Devenish çalışma odasında, karısını daha yeni yaraladığı yerde oturuyor, tanıdığı bir kişinin ön kapıya doğru geldiğini görüyor. Belki de o adamdan korkması için hiçbir neden yoktu ya da o olmadığına inanıyordu.

Birlikte, on-on beş dakika önce taze portakal almayı unuttuğu için avucunun içini bıçakla yararak karısını cezalandırdığı çalışma odasına gidiyorlar. Hangi *bıçak*? Aynı bıçak mı? Şimdi nerede? Duvarda asılı duran hançer olmadığı kesindi. Hançerin paslı olduğunu eline aldığı zaman görmüştü.

Bu odada, bu Fay’in nefret ettiği deri mobilyalı, duvarında kılıç asılı erkeksi odada Stephen ile o adam arasında neler geçmişti? Tehditler? İstekler? Kabul etmeyişler ya da ne? Sonra bıçağı çekip Stephen’ı üç kez bıçaklıyor. Üstü başı Stephen’ın kanına bulanmış olarak –mutlaka kanlanmış olmalıydı– bıçağı da yanına alıp evden çıkıyor, kimseye görünmeden yürüyüp gidiyor.

Böyle bir öyküye kim inanırdı ki? Gene de daha garip durumlarla karşılaşmıştı. Geciktirmeden Dodds’ların evine gidip Edward ve Robert Devenish’le konuşmalıydı.

Donaldson, Wexford’u köylerin arasından kuzeye doğru, Sewingbury-Myringham yolu üstünde götürürken arabanın telefonu çaldı. Ses önceleri gidip geldiği, hat cızırtılı olduğu için arayanın kim olduğunu anlayamadı Wexford. Sonra birden Trevor Ferry’nin sesi oldukça net ve yüksek bir biçimde işitildi. “Bir şey anımsadım. Devenish’e öfke duyabilecek birilerini anımsarsam aramamı söylemiştiniz. Öyle birisi var.”

“Gerçekten mi?”

“Ha unutmadan söyleyeyim, karım Kingsmarkham Kırakolu’na uğrayarak o sabah saat sekizde kesinlikle evde hatta yatakta olduğum konusunda ifade verdi. ‘Suç esnasında başka yerde olduğunu kanıtlamak’ diyorsunuz buna, değil mi?”

“Evet, öyle diyoruz Mr. Ferry” dedi Wexford neden gizleyecek

bir şeyi olan insanların bu kadar çabuk davrandığını düşünerek. “Sözünü ettiğiniz intikam almayı isteyebilecek kişi kim?”

Ferry, “Adını anımsamıyorum, ama olayı anlatabilirim. Bu adam Devenish’i ağabeyini öldürmüş olmakla suçluyordu” deyince Wexford’un kalbi daha hızlı atmaya başladı.

“Yarın sabah size erkenden uğrarım Mr. Ferry.”

“Ne kadar erken?” dedi Ferry.

“Merak etmeyin, kalkmış olursunuz. Dokuz buçuktan önce gelmem.”

“Hoşça kal” diyerek telefonu kapatan Trevor Ferry’nin sesinden, Wexford hemen gitmediği, dünyayı sarsacak bilgiyi almak için son hızla oraya koşmadığı için düş kırıklığına uğradığı anlaşıyordu. Ama Devenish’in kötülükleri, onunla çalışan kişilerin ve müşterilerin öfkeleri üstüne anlatılan yüzlerce öykü, Fay’ın anlattıklarının inanılmazlığı gerçeğinin üstüne çıkamıyordu. Fay’ın öyküsünü yalnızca anlattıklarını doğrulayacak bir şey inanılır kılabilirdi; bu şey neredeydi?

Üç katlı ev hemen hemen Myringham’ın tam merkezindeydi. Çok yeni bir yapıydı, Fay Devenish orada büyümüş olamazdı. Bembeyaz dış boyasından, parlayan camlarından, ön bahçedeki büyümeye çalışan bitkilere kadar her şey yeni görünüyordu. Garajda duran iki kapılı salon arabası bile son moda gülkurusu rengindeydi.

Bu evde, biri on, biri on iki yaşındaki iki erkek çocuğun ilgisi- ni çekecek bir şey olamaz gibi geliyordu insana dışardan bakınca. Belki sık sık gezmeye götürülüyorlardı. Ama Fay Devenish’e çok benzeyen sıksa, ufak tefek babası Wexford’u içeri alınca, bu düşüncesinden hemen vazgeçti. Tüm ev oğlanlar için bir cennet gibiydi. Mrs. Dodds’tan torunlarını evine çağırmasını istemesi üzerine hemen böyle bir düzenlemenin yapılmış olması olanaksızdı; baştan bu biçimde tasarlanmış olmalıydı. Merdivenlere doğru yürürken önünden geçtikleri odalardan biri tümüyle bir oyuncak trene ayrılmıştı. Oyuncak tren sevdalısı pek çok yetişkin kişi trenlerini genellikle en üst kata kurarlar, ama Mr. Dodds’unki alt kattaydı. Şöminenin üstünde kurşun askerler, pencere içlerinde oyuncak hayvanlar, sahanlıkta bilimkurgu filmlerinin durduğu bir kitaplık ve Wexford’un açık kapılardan gördüğü kadarıyla her odada bir televizyon vardı.

“Videolar, elbette” dedi Mr. Dodds, “video olmazsa hiçbir anlamı kalmaz, öyle değil mi? Buraya taşınalı çok olmadı, eskiden da-

ha büyük bir yerde oturuyorduk, ama her şeyimi buraya sığdırmayı becerdim. Eskiden köpeğimle kedim de vardı. Burada olmuyor, onların yerine arka bahçede on beş kobay faresi besliyorum, gerbilluslar yatak odamızda yaşıyorlar.”

İki oğlan, Mr. Dodds’un oturma odası dediği odada, ikisinin de önünde birer bilgisayar –“Altı tane var” dedi büyükbabaları– oyun oynuyorlardı; Edward fal açıyordu, Robert, formaların renginden anlaşıldığına göre Fransa-Brezilya futbol maçı üstünde yoğunlaşmıştı. Bugün mini etekli kırmızı bir elbise giymiş olan Mrs. Dodds sessiz sedasız oturmuş *Vogue* dergisini okuyordu. Wexford Mrs. Dodds’u selamladı, çocuklara “Merhaba” dedi, ama onlar gelişini fark etmemiş gibi davrandılar.

Böyle bir dekor içinde Fay’ın nasıl bir yaşamı olmuştu? Kediler, köpekler, fareler, gerbilluslar iyiydi de, oyuncak trenlere, kurşun askerlere ne demeliydi? Belki de Fay gençken, başka bir yerde otururlarken durum farklıydı; Mr. Dodds ikinci çocukluğuna girdikten sonra oyuncaklara merak salmıştı. Nasıl olmuşsa olmuştu, ama Edward ile Robert’in her şeyin tadını çıkardıkları açıkça görülüyordu; bilgisayardan “çıkma” ya da bilgisayarı “kapatma”, deyim her neyse, yalnızca çocukları değil büyükan-neleri ile büyükbabalarını da kabul ettirmekte zorlandı Wexford. Hatta Mrs. Dodds, bu kadar eğlenirlerken kapattırmanın haksızlık olduğunu bile söyledi. Wexford, Fay’ın, Devenish’in kendisine yaptıklarını annesiyle babasına anlattığında yakınmalarını kulak arkası ettiklerini, boş yere olay çıkardığını söylediklerini anlatışını düşünmekten kendini alamadı.

Odanın en iyi yanı, bilgisayarların, videonun bağlı olduğu dev ekranlı televizyonun dışında Mr. Dodds’un merakları arasına giren başka şeylerin bulunmayışındaydı. Çocukların dikkatini dağıtacak Lego’lar, Godzilla’lar ya da oyuncak otoyollar yoktu. Dodds-ların, kendisi çocuklarla konuşurken odada kalmayı seçmeleri Wexford’u rahatlatmıştı. Daha sonra kimse onu yanlış davranmakla suçlayamazdı. Daha uzun boylu olan büyük oğlan anneannesinin yanında bir koltuğa, küçük olanı kanepede büyükbabasının yanına oturdu. İnsanı tedirgin edecek kadar, ölen babalarına benziyorlardı. Edward daha şimdiden yakışıklı yüzü, biçimli kara gözleri, dolgun dudakları, sert çenesiyle genç Lord Byron görünümündeydi. Ama bir ara Robert güvenini kazanmak için büyükbabasına doğru dönünce başının duruş açısı ve burnunun biçimiyle az da olsa Fay’i andırdığını gördü; çok geçmeden belki de yok olacak olan bu küçük benzeyiş her şeyin en üzücüsüydü...

“Dün sabah neler olduğunu anlatmanızı istiyorum” diye söze başladı Wexford, “uyandığınız andan sizi okula götürmesi için Mrs. Daley’in evine gidişinize kadar.” Edward başını sallayınca, Robert da belli belirsiz bir baş sallayışıyla onu izleyinceye dek bekledi. “Sabah kalkıp kahvaltı için aşağıya indiniz. Saat yedi buçuk gibi olmalı. Kahvaltıda ne yediniz?”

“Hep aynı şeyleri yeriz” dedi Edward. “Portakal suyu, mısır gevreği –o Shreddies yedi– ve kızarmış ekmek.” Onay almak istercesine anneannesi ile büyükbabasının yüzlerine baktı. “Doğru yapıyor muyum?” diye sesli olarak sormadı, ama soru bakışında gizliydi. “Babam her zaman pişmiş şeyler yer –yerdi. Yumurta, sos-sis, kızartılmış ekmek, bazen mantar.” Yüzünden bir gölge geçeri gibi oldu. Wexford belki de yaşamında ilk kez “yüzü karışmak” deyiminin ne anlama geldiğini gözleriyle gördü. “Annemin taze portakal almanış olmasına babam kızdı, oysa donmuş portakal suyu vardı. Çalışma odasına giderken anneme de oraya gelmesini söyledi.” Edward büyükbabasına baktı, ondan yüreklenirici bir gülümseme alınca konuşmayı sürdürdü. “Babam annemi çalışma odasına çağırırdı, ben –mutfak kapısını kapattım– ben...”

“Lütfen devam et Edward” dedi Wexford, “söylediklerini anlıyorum. Devam etmende bir sakınca yok.”

Çocuk çaresiz görünüyordu; Wexford kendi torunları için hiç duymadığı kadar büyük bir üzüntü duydu içinde; kendi torunları için üzülmeye hiçbir zaman gerek olmamıştı.

Söze atlayan Robert, Edward’ı kurtardı. Hırçın denebilecek bir sesle, “Onu dövmeye başlayacaktı. Babam yani. Yumruk atar, tek-meler. Her zaman döverdi.”

Anneannesi küçük bir çığlık attı. “Robert, seni hınzır çocuk, nasıl böyle korkunç yalanlar söyleyebiliyorsun?”

Robert omuz silkti. Birden yaşından onlarca yıl daha büyük göstermeye, büyükbabası gibi küçük, yaşlı bir adama benzemeye başladı. “Öldüğüne seviniyorum” dedi açıkça.

Bu sözü başka çığlıklar izledi. Mr. Dodds üzüntüyle başını salladı. “Bu yaşlarda düş dünyaları çok güçlü oluyor” dedi.

Wexford araya girdi. “Bırakalım da Edward konuşmayı sürdür-sün. Sormak istediğim bir şey var Edward. Baban mutfaktan çıkarken bıçaklıktan bir bıçak aldı mı yanına?”

“Sanmıyorum. Hayır almadı.”

“Annen ve baban çalışma odasında birliktelerken ikisinden birinin çığlık attığını işittin mi?”

Robert’ın gözünde gördüğünü sandığı korku işareti bir yanıl-sa-

ma mıydı? “Hayır, hiçbir şey işitmedim” dedi Edward.

Sonra Robert, “Ben de bir şey işitmedim” dedi.

“Öyleyse devam et Edward.”

“Annem geri geldi.” Oğlan artık kendine daha çok güvenerek konuşuyordu. “Eli bir havluyla sarılıydı. Alt kattaki tuvalette duran havluydu. Oldukça büyük olmasına karşın kan sızıyordu. Babam annemi kesmişti. Yüzünü öyle buruşturman bir işe yaramaz büyükanne. Yalan söylemediğimi sen de biliyorsun. Gerçeği işitmek istemiyorsun, o kadar. Bizim hoşumuza gittiğini mi sanıyorsun?”

Mrs. Dodds’un yanıtını beklemedi. “Bir bez alıp yarasını sardıktan sonra Robert ile bana Mrs. Daley’e gitme zamanının geldiğini söyledi. Annem götürmediği zaman Mrs. Daley bizi okula götürür” diye ekledi. “Tam hole çıktığımızda kapı çalındı. Ben açtım, gelen, babamı görmek isteyen birisiydi, bir erkek. Çalışma odasına gitmesini söyledim, gitti. Robert ile ben Mrs. Daley’in evine doğru yola çıktık.”

“Doğru” dedi Robert.

Yirmi ikinci bölüm

İki oğlan da Wexford'un yüzüne bakıyordu, sonra Robert gözlerini kaçırıldı. Bir çocuk sürekli olarak babasının annesini dövdüğünü izlerse, büyüyünce o da karısını döver mi? Bu tür zorbalıkların kuşaktan kuşağa geçtiğini söylerler. Stephen Devenish'in annesi de babasını dövüyor muydu? Wexford bu çirkin düşünceleri kafasından atarak –onlarla oyalanmanın hiçbir anlamı yoktu– Edward'dan eve gelen adamı tarif etmesini istedi.

Oğlan kaşlarını çatı. Düşüncelerini toplamaya çalışıyor gibi görünüyordu. “Öyle bir adamdı işte” dedi. “Babam kadar uzun boylu değildi. Üstünde blucin ile ceket ve gömlek vardı. Kravat takmıştı.”

“Çanta taşıyordu” dedi Robert. “Hançer çantanın içindeydi.”

Ağabeyi ona doğru döndü. “Nerden biliyorsun? Deriden içersini göremezsin ki. Çantada ne olduğunu bilmiyorsun.”

“Kaç yaşlarında bir adam olduğunu söyleyebilir misiniz?” Wexford bu soruya yanıt almasının olanaksız olduğunu biliyordu. On iki yaşındaki bir çocuğun yirmi beşin üstündeki herkes yaşlı sayılırdı.

Ama Edward hemen, “Babamla aynı yaşlarda gibiydi” dedi.

“Gözlerinin ne renk olduğunu fark etmemişsinizdir herhalde. Ya da saçlarının?”

Robert kalkahalar atarak oturduğu koltukta kendini ordan oraya atıyor, bacaklarını sallıyordu. “Saçları mavi, gözleri kırmızıydı!”

“Sen bir salaksın” dedi Edward. “Kimse on yaşında olduğunu anlamaz.” Sonra Wexford'a dönerek birdenbire büyümüş gibi bir tavırla, “Saçlarının ya da gözlerinin rengine dikkat etmedim, anımsamıyorum” dedi. “Anımsamam gerekeceği aklıma gelmemişti. Babamı görmeye gelen herhangi bir adamdı.”

Anlaşılan Dodds'lar kızlarının kocasını öldürmekle suçlanabileceğini akıllarına bile getirmiyorlardı ki hiçbir rahatlama belirtisi göstermediler. Daha çok kafaları karışmış gibiydi. "Böyle birdenbire, hiçbir uyarı olmaksızın tüm yaşamın değişebileceği iki gün önce kimin aklına gelirdi?" diye kendi kendilerine soruyorlardı sanki.

Mrs. Dodds havayı yumuşatmak, ciddiyeti biraz olsun bozmak için bir yol bulmaya çalışıyordu; İngilizlerin, bütün dünyanın bildiği çay tutkusunun harika bir fikir olduğunu düşünerek, zaferle, "Birer fincan çay içelim mi?" diye sordu.

"Ben çay sevmem" dedi Robert.

Wexford, "Şimdi değil Mrs. Dodds, izin verirsiniz. Edward'a birkaç soru daha sormam gerekiyor." Edward'a döndü. "Adamı babanı görmek için çalışma odasına girdiğinde annen hâlâ mutfakta mıydı?"

"Sanırım. Biz onu mutfakta bırakmıştık. Bahçeye çıkmış olabilir, ama sanmıyorum. Elinin kanamasını durdurmaya çalışıyordu."

"Sanchia neredeydi?"

"Mutfakta annemin yanındaydı. Yemek yerken yerlere döktüğü için annem yemesine yardım eder."

"Adam arabayla mı geldi?"

Robert yeniden gülmeye başladı. "Hızlı trenle geldi. Saatte iki yüz kilometreyle bahçemize girdi."

Çocuğun gülüşü, içinde hiçbir eğlence, neşe, sevinç kırıntısı taşımayan delice bir gülüştü. Bir papağanın çıkardığı sesler gibiydi. Gülümsemeden ağzını açıyor, sesler içinden dökülüyordu.

Wexford, Jane Andrews'un, "Yalnız Sanchia değil, öteki çocuklar da evde tanık oldukları, işittikleri şeylerden zarar görmüşlerdir" deyişini anımsadı. "Edward?" diyerek soruyu anımsattı.

"Yürüyerek gelmiş olmalı" dedi Edward. "Otomobil falan görmedim. Ya da yolda bırakmıştır, ben görmedim. Bize gelenler park edecekleri bir yer bulup bulamayacaklarını bilemedikleri için kimi zaman arabalarını dışarıda bırakırlar."

"Sana, ne dedi?"

Oğlan düşündü. "'Mr. Devenish'i görmeye geldim' gibi bir şey. Ya da 'Babanı görmeye geldim'. Tam olarak anımsanıyorum."

"Adam çalışma odasına gittikten sonra hiçbir ses işitmediniz, öyle mi?"

"Söylediğim gibi. Ona çalışma odasını gösterdikten sonra biz de, kardeşim ve ben, evden çıktık. Ön kapıyı kapattım; Mrs. Daley'in evine doğru yürümeye başladık."

Robert, "Daley, maley... Daley, maley..." diye şarkı söylemeye başladı, birdenbire çocuklaşmıştı sanki, parmağını ağzına sokarak homurdandı. "Artık gidemez miyiz? Gidip uçaklarla oynamak istiyorum büyükbaba."

"Gidebilirsiniz" dedi Wexford.

Wexford karakola dönünce Burden'ı kendi odasında, kendi masasına oturmuş çay içip, kâğıt bir peçete yardımıyla kırıktan çıkmış gibi çikolatalı ekler yerken buldu.

"İnanmayacaksın ama, şu rezil herif Smith, Monty Smith, birisinin bomba olayını baştan sona video kamerayla çektiğini söylüyor."

"Mitchell adındaki kadın olmalı –nerde oturuyordu? Oberon Sokağı'nda mı? Orbe'un evinin yanında? Oralarda bir yerde –Camcorder'ı var" dedi Wexford.

"Artık yok. Satmış, ben de satmadığını kanıtlayamıyorum. Her neyse, kendisinin de dışarıda, kalabalığın arasında olduğunu, istese de videoya çekemeyeceğini söylüyor. Söylediği doğru. Monty Smith videoya çekenin kim olduğunu bilmiyormuş. Tanıdığı biri değilmiş. Colin Crowne, Flay'in verdiği molotovkokteyli Oberon Sokağı 21 numaranın önündeki bir çöp kutusuna attığı konusunda diyor; orada gerçekten bir çöp kutusu var. Kingsmarkham Altısı'nın, Orbe'un pencerelerinden içeri attığı tuğlaları oraya dizen inşaatçılar koymuşlar. Crowne doğruyu söylüyorsa molotovkokteyli birisi bulup almış olabilir."

"Crowne'un hiçbir şeyi, daha doğrusu satarak para kazanabileceği hiçbir şeyi çöpe atacağına inanmam. Daha çay var mı? Yok mu? İyi, telefon edip isteyelim." Wexford yerine oturup telefon etti. "Fay Devenish konusunda yanlışmışız" dedi. "Katilin gerçekten kapıya geldiği az rastlanır olaylardan biri." Wexford olanları Burden'a anlattı. "Fay kapıya bir adamın geldiğini, sesini işittiğini söylediğinde ona hiç inanmamıştım. Çok klişe bir yalan olduğunu düşünmüştüm. 'Hayır ben yapmadım, kapıya gelen yabancı yaptı.' Bu sözlerin doğrulanmayacağını *biliyordum*, ama doğrulandı."

"Çocukları annelerinden ayırarak onları yalan söylemeleri için zorlamasına fırsat bırakmadın böylece."

Wexford sırttı. Anlatılamaz bir mutluluk içindeydi. "Senin bu aklyürütme yöntemlerine bayılıyorum Mike. Mensa üyeliğinin sağladığı bir şey olmalı. Elbette çocukları onun için annelerinden ayırdım. Böyle yapmış olduğum için çok seviniyorum. Robert da doğruladı. Adamın bir çanta taşıdığını söyledi."

“İçinde bir bıçak, belki bir de yağmurluk vardı, öyle mi?”

“Olabilir. Benim düşündüklerim bize zaman kaybettirecekti; şimdi asıl önemli olan tehdit mektuplarını kimin gönderdiğini bulmak, Trevor Ferry’nin anlatacaklarını dinlemek. Devenish’e kin güden birisi intikamını aldı.”

“Haydi gidip onunla konuşalım. Ben de geleceğim.”

“Bunda bir şey olduğunu sanmıyorum” dedi Ferry.

Bu gibi sözler Wexford’u her zaman uyarırdı. Genel olarak kesinlikle tam tersi doğruyken, yani aslında pek çok şey varken, kullanılırdı. Anlatıcının “sansasyonel” diye nitelediği, hemen çeşitli tutuklanmaların yapılacağını düşündüğü durumlardaysa Wexford çok daha az endişelenirdi. Her zamanki gibi, “Buna biz karar verimiz” dedi.

Saat üçte oraya vardıklarında kapıyı Gillian Ferry açmıştı. Burden’in, işten erken mi döndüğü sorusuna, okulun iki gün önce kapandığını söyleyerek karşılık verdi. Sarı saçlı, yüz çizgileri olgunlaşmamış, zayıf, çöp gibi, öfke dolu iri yeşil gözleri dışında her bakımdan sıradan bir kadındı. Onları, kocasının televizyonda gene banal yemek programlarından birini izlediği oturma odasına sokarak ardından sertçe kapıyı kapattı.

Ferry gürültüyle yerinden sıçradı. Bologna mutfaklarından, Toscana ziyafetlerinden gerçek dünyaya dönmüşçesine kendisini topladı. “Steve Devenish’in dalaştığı adamla ilgili bilgi mi istiyorsunuz? Anlatayım. İki yıl kadar önceydi. Belki daha fazla, çünkü ben hâlâ orada çalışıyordum, Steve Devenish’in yüklü bir zana aldığı sıralardı. Gazetede hakkındaki bol fotoğraflı o yazı yayımlanmamış olsaydı kimse adını bile duymazdı.”

“*Kingsmarkham Courier* mi demek istiyorsunuz?”

“O yerel paçavra, evet. Devenish’i Şişman Kediler arasına sokarak evinin, hatta karısıyla kızının fotoğraflarını bastılar –kaçırılan kız oydu değil mi? Her neyse, aynı günlerde Seaward Hava yolları’yla Amsterdam’a gidecek olan adamın biri –yanılmıyorsa Amsterdam’dı– Gatwick’e geldiğinde ona ve bir iki kişiye daha uçağın dolu olduğu söylendi. Fazla bilet satmıştık. On altı on, yani sokaktaki adam için öğleden sonra dördü on geçte uçuşuydu.

Seaward’da genellikle böyle şeyler olmaz, ama zaman zaman başımıza geliyor, özellikle çok işlek hatlarda. Amsterdam’dan –Schiphol Havaalanı’ndan– ABD’ye ucuz, yani daha ucuz bilet alınabildiği için o uçuşlar yoğun. Adam Amerika’ya gitmeyecekti, Amsterdam’a gitmekteki amacı pis bir hafta sonu geçirmek ya da

öyle bir şeydi veya kendisi öyle olacağını sanıyordu; ne var ki bizim uçak doluydu, bu durum karşısında adama bir şey vermek gerekiyordu, anlatabiliyor muyum?”

Ferry karşısındaki iki polisin yüzüne baktı, onay beklediği anlaşılıyordu. Wexford yüreklendirici bir biçimde başını salladı.

“Böylece yolculara çeşitli önerilerde bulunmaya başladık” diye konuşmasını sürdürdü, “bu uçuştan vazgeçip üç saat sonraki uçağa binmeyi kabul ederlerse Holiday Inn’de bedava bir akşam yemeğiyle bir şişe şarap gibi şeyler... Yolculardan biri kabul edince açıkta iki yolcu kaldı. Önerileri artınca bir yolcu daha kabul etti. Bizim adam kabul etmiyordu.

Beni çağırdılar –o günlerde Seaward’da yöneticiydim, elbette– adamla özel olarak konuşmak için bir odaya götürüp içki ikram ettim. Tüm yolcular uçağa binmiş, havalanmayı bekliyorlardı. Bela olacağını biliyordum; ekstra milleri istemeyince bir sonraki uçağa binmesi karşılığında ben de ona kendiliğimden yüz elli pappel önerdim. Parayı ve uçak biletinin bedelini geri almak koşuluyla kabul etti. Uçağa binmek yerine sürücüsü olan bir araba kiralayarak Harwich’e gitmeyi, oradan da gemiyle Hollanda’ya geçmeyi yeğledi.”

“Neden kendisi kullanmadı?” diye sordu Burden. Gereksiz bir soruydu, ama öğrenmek istiyordu.

“Canı biraz lüks yapmak istemiş. ‘Lüks’ sözcüğünü kendisi kullandı. Sürücüsü olan bir arabayla hiç yolculuk yapmamış yaşanı boyunca, boktan bir taksiyle bile –kendisi öyle dedi. Sürücülü arabasına binip yola koyuldu, ama hiçbir zaman Hollanda’ya varamadı. Dartford kavşağındaki bir çarpışma sonucunda hem o hem de sürücü, ikisi de öldüler.”

Ferry, anlattığı dramatik öyküden gurur duyuyormuşçasına, yüzüne her zamankinden daha çok anlam yükleyerek polislere baktı.

Wexford, “Devenish’e yapılan kötülük ya da tehdit nerede işin içine giriyor?” diye sordu.

“Oraya geliyorum” dedi Ferry gerilim yaratan usta bir öykü-anlatıcı gibi. Canlanmış, süklüm püklüm görünüşü gitmiş, solgun yüzü renklenmişti. “Adamın saldırgan bir herifle evli bir kız kardeşi vardı. Herif buralarda yaşıyor.”

Ferry, ana kahramanları “adam” ya da “herif” diye sınıflandırdığı için neyin ne olduğunu anlamakta pek zorlanmadığını düşündü Wexford. “Devam edin” dedi.

“Bu herif olanları biliyordu; anlaşılan adam Gatwick’ten kız

kardeşini arayıp hikâyeyi anlatmıştı. Havayolları şirketinden para kopardığı için havada uçuyordu. O telefon konuşmasında kandırıldığını ileri sürdüğünü sanıyorum.”

Ferry, karısı üstünde üç fincan çay olan bir tepsiyle içeri girince sustu. Süt çeyrek litrelik karton kutusunda, şeker yarısı boşalmış paketiyle ikram ediliyordu. Hiçbiri şeker kullanmadığı için kaşıkları unutmuş olmasının sakıncası yoktu. Gillian Ferry geldiği gibi çabucak gitti. Fincanları elinden alan kocası üstüne bırakacağı bir şey arandı, bulamayınca omuz silkip vazgeçti.

“Lütfen devam edin Mr. Ferry” dedi Burden.

“Tamam. Nerede kalmıştım? Evet. Gördüğünüz gibi adamın parayla ne yapacağı Seaward’ı ilgilendiren bir şey değildi; sürücülü bir araba kiralamayı seçti, araba kaza yaptı, o da öldü. Seaward’ın en ufak bir sorumluluğu yok. Sürücünün ölümüne de havayollarının yol açtığı ileri sürülebilir o zaman. Ama bu herif, enişte ve karısı, yani kız kardeşi böyle düşünmediler. Her nedense Steve Devenish’i hedef olarak seçip suçu ona yüklediler.”

“Mr. Devenish, Seaward’ın patronu olduğu için mi?” diye sordu Wexford.

“Kesinlikle. Herifin olaya bakışına göre ya da ben öyle sanıyorum –böyle bir hayvanın herhangi bir bakışı olabilirse– şirket politikalarını Steve Devenish belirliyordu –bu bir bakıma böyleydi– şirketin politikalarından biri de fazla bilet satmaktı –‘rüşvet’ sözcüğünü kullanıyordu– eniştesi gibi parayı görünce kafaları karışıp onunla ne yapacaklarını bilemeyen insanlara büyük miktarda para vererek gözlerinin kamaşmasına yol açıyorlardı.”

“Biraz fazla uçmuş, değil mi?” dedi Burden.

“Stratosfere kadar” dedi Ferry. “Herif ilk olarak Kingsmarkham ofisine geldi; Steve de oradaydı. Olay çıkarıp mahkemeye vereceğini söyledi. Steve üstünde durmadı, herif Gatwick’e gidip zorla odasına girinceye kadar görmezden gelmeye çalıştı. O zaman polis çağıracağını söyledi.”

“Çağırdı mı?”

“Bildiğim kadarıyla, hayır. Gerek kalmadı; Steve kendisi herifi dışarı attı. Yapılı bir adamdı Steve, biliyorsunuz. Sonra herifin avukatından karısının yüklü bir tazminat istemeye hakkı olduğunu söyleyen bir mektup aldı. Saçmaydı elbette. Seaward’ın avukatları ağzının payını verdiler.”

Ferry çayından koca bir yudum aldıktan sonra fincanı elinden bırakınca sehpanın üstünde çember biçiminde ıslak bir iz kalmıştı. “Elbette” dedi, “tehdit mektupları gelmeye başlayınca Steve’in

kesinlikle size gelmesi gerekirdi, ama nedense bunu yapmadı. Ne düşünüyorum biliyor musunuz ? Bence daha fazla gürültü çıkmasını istemedi.”

“Gürültü derken ne demek istiyorsunuz Mr. Ferry ?”

“Herifi odasından dışarı fırlatıp attı, atmadı mı ? Gerçek anlamıyla fırlatıp attı. Steve gibi boylu boslu bir adam, yaşamının en parlak dönemi diyebileceğiniz bir yaşta, öyle ufak tefek bir herifi sırtüstü mermer zemine atarsa, kalıcı bir hasar olmasa bile mutlaka canı acımıştır. Kaburga kemiklerinden birinin kırıldığını söyledi herif. Yanlarında olmadığım için bilemiyorum. Steve polisi o yüzden başvurmadı.”

“Tam Rachel Holmes olayındaki gibi” diye düşündü Wexford. Fiziksel ya da sözlü, ama kesinlikle yasadışı bir saldırıya uğruyorsun, karşılık verirken saldırganı yaralıyorsun, bunun üstüne suçlanmaktan korkarak sessiz kalıyor, saldırıdan hiç söz etmiyorsun. Buna bir ad koymalı – “Kingsmarkham Savunması” örneğin. Ferry’ye bakarak başını salladığı sırada Gillian Ferry yeniden oda ya girdi. Elleri kitaplarla, kâğıtlarla dolu olduğu için kapıyı tekmeleyerek açmıştı, ama Wexford’a öfkeyle tekmeledi gibi geldi.

“Ölüm tehditlerinden söz ettiniz” dedi. “Mektuplar mı demek istiyorsunuz ?” Çay öyle açık, öyle kötüydü ki “İçine dökebileceğim bir saksı olsaydı keşke” diye düşündü, ama yoktu. Oda yeşilliklerle süslenmemişti. “Mektuplardan herhangi birini gördünüz mü ?”

Ferry başını salladı. “Görmedim, ama Steve söz etmişti. Seaward’ın benden *vazgeçmek zorunda* olduğunu söylemesinden hemen önce. Hoş bir ifade değil mi ? ‘Hüs’lü bir şey diyorlar.”

“Hüsni tabir” dedi Gillian Ferry biraz keskin, öğretmence bir ses tonuyla. Bu kocasıyla ilişkileri hakkında bir fikir verdi Wexford’a. Gillian entelektüel olarak kendisinden aşağı biriyle evlenmişti ve bu durum hâlâ canını sıkıyordu. Ferry bir zamanlar paralı, başarılı biri olduğu için mi kadına çekici gelmişti ? Bunu yeterli bulmayarak kocasını geliştirmeye çalışmış mıydı ? Ferry’ye, “Sizce mektupları enişt e mi yazdı ?” dedi.

“Başka kim olabilir ? Belki gerçekten yazan karısıydı. Herif doğru düzgün yazı yazmayı bilmiyordu; bilmediğini söylediler bana. Steve gülüp geçti. Daha sonra da gülüp geçti mi bilemiyorum. Orada değildim. Herif, Steve numarasını değiştirip gizli tutulmasını isteyinceye kadar telefonla da aradı.”

Stephen Devenish hakkında konuştuğu insanlar içinde yalnızca Trevor Ferry’nin ondan ilk adının kısaltılmış biçimiyle söz etmesi Wexford’un ilgisini çekiyordu. Kimse ona, “Steve” demiyor-

du. Oysa, kendisi ne söylerse söylesin, Ferry'nin Devenish'e kızgın olması için özel bir neden vardı; hiçbir zaman onunla böylesi-ne içli dışlı olmuş olamazdı. Wexford, Ferry'nin Devenish'e karşın duymadığına inanmakta güçlük çekiyordu. "O kişiden hep, 'herif' diye söz ettiniz" dedi, "adı nedir?"

"Söylemedim mi? Adı Meeks, Carl Meeks."

Şaşırması için özel bir neden yoktu, ama Wexford şaşırdı. Meeks'i, Muriel Campden'daki pek çok tatsız olaydan anımsıyordu; kısa boylu, şişman, yuvarlak yüzlü, sarkık dudaklı bir adamdı. Karısı son yıllara kadar İngiliz toplumunda çok az rastlanan aşırı şişman kadınlardan biriydi. Hennessy'nin katilini bulma peşinde koşan Burden onları da sorguya çekmişti.

Devenish'in çekmecesinde bulduğu mektupları onların yazmayı becerebilecekleri kuşku götürürdü. Kullanılan dil Meeks'lerin kullanamayacakları kadar üst düzeydi.

"Seaward'dan tam olarak ne zaman ayrıldınız Mr. Ferry?"

"Ayrılmak' sözcüğü hoşuma gitti" dedi Ferry tatsız bir kahkaha atarak. "En az 'vazgeçmek zorunda kalmak' kadar güzel. Temmuzda, yani tam iki yıl önce *ayrıldım*. Kingsmarkham'da Kingsbrook Valley Yolu'ndaki -çok iyi bir semttir, bilirsiniz herhalde- evimin harcamalarını karşılama çabalarım boşa çıkınca, orayı alırken verdiğim paradan çok daha ucuza satıp bu çöplüğü aldım."

"Öyleyse iki yıl önce eylül ayından sonra da mektupların gelip gelmediğini bilmiyorsunuzdur..."

"Hayır, artık Devenish de söyleyemez. Belki dul karısı biliyordur."

"En azından çok yakınlarda tehdit mektubu aldığını biliyoruz" diye düşündü Wexford. Burden'ın Gillian Ferry'nin ders verdiği özel okulun adını sorduğunu işitince biraz şaşırdı.

"Sewingbury'de Francis Roscommon Okulu."

"Epeyce uzak" dedi Burden. Dışarıdaki bisikletler aklına gelmişti. "Artık araba kullanmıyor musunuz?"

"Otobüse biniyor" dedi Ferry kısaca.

Fay, Wexford'u bahçeye aldı. O serin, yağışlı yaz aylarında dışarıda oturulabilecek sayılı günlerden biriydi. Hava güneş yüzünü gösterdiğinde çok sıcak, bulutların ardına gizlenince çok soğuk oluyordu. Bahçenin en geniş yerinde çimlerin üstüne, bir dut ağacının altına sanki konuk beklendiğini gösteren bir biçimde hasır bir masayla, üç hasır iskemle yerleştirilmişti. Fay komşularının durmadan geldiğini söyledi. O komşularına çay yapıyordu,

onlar da üzüntülerini bildiriyorlardı, ama, kocasıyla arasındaki durum hem polis hem Şiddet Gözleme Projesi'ni uygulayan Sosyal Hizmet görevlilerince hepsine anlatıldığına göre neye üzüldüklerini anlamıyordu.

Küçük kız Sanchia çimlere serili bir battaniyede oturuyordu; battaniyenin üstü, içinde portakal rengi bir içecek olduğu anlaşılan devrilmiş bir bardak –ya da tortusu kaldığı için öyle görünüyordu– açık bir kola kutusu, bir paket bisküvi, çikolatalar ve oyuncaklarla doluydu. Mutluluk saçan, dingin bir karmaşaydı, ama Wexford, Devenish'in, yaşasaydı asla hoş görmeyeceği bir durum olduğundan emindi. Fay'le evin içinden geçerlerken Devenish'in ölümünün üstünden üç gün geçmiş olmasına karşın daha şimdiden daha az kusursuz, daha az derli toplu olduğunu fark etti. Sabahın saat on buçuğu olmasına karşın oturma odasındaki masalardan birinin üstünde akşamdan kaldığı, bütün gece orda durduğu anlaşılan iki şarap bardağı vardı.

“Jane bir günlüğüne Brighton'a gitti” dedi Fay. “Dün gece buradaydı, karşılıklı bir şişe şarap içtik. Tembelleşiyorum galiba, ortalığı toplamadım.” Hâlâ dağınıklık yüzünden özür dilemek gereğini duyuyordu. “Jane olmasa ne yapardım bilmiyorum. O kadar uzun zaman ondan ayrı kaldım ki.”

Fay çok daha iyi görünüyordu. Garip bir durumdu; o evde neler olup bittiğini bilmeyen insanlara canavarca gelebilirdi. Gözleri parlıyordu, rengi yerine gelmişti, hatta gençleşmiş gibiydi. Üstündeki kısa kot eteği, kısa kesimli bluzu, Wexford'un tahminine göre, bir zamanlar yasaklanan, ama atılmayan giysi parçalarındandı; sansür ve acımasız yargıç ortadan kalkınca yeniden giyilebilmişlerdi.

“Oğullarım bugün dönüyorlar” dedi Fay. “Çok özledim onları, geri gelmeleri çok iyi olacak.”

“İkisinin de aynı okula gittiklerini söylemişsiniz yanlış anımsamıyorsam?”

“Doğru. Sewingbury'de. Gelecek yıl Edward Oundle'e gidecek.”

“Sizi yormalarına izin vermeyin.”

“Eskisi kadar yorulacağımı hiç sanmıyorum. Sorun durmadan ağlıyor olmam. Durup dururken ağlamaya başlıyorum.”

“Ağlamanız için çok neden var” dedikten sonra, “Mrs. Devenish, Carl Meeks adında birinin kocanızı tehdit ettiğini anımsıyor musunuz? Seaward'ın Kingsmarkham ofisine, sonra da Gatwick'e gittiği hakkında bir şey biliyor musunuz? Kocanızın onu dışarı attığını, sözde yaraladığını?..” diye sordu.

Fay içinde hiç acı barındırmayan bir sesle, “İnsanları yaralamakta ustaydı” dedi.

“O olayları anımsıyor musunuz?”

“Bana pek fazla sözünü etmedi. İşinde olanları anlatmazdı, ama Meeks’le ilgili bir şeyler söylemişti. Adamın canını yaktığı için övünüyordu.”

“Tehdit mektuplarını Carl Meeks göndermiş olabilir mi? Kocanız mektuplarda ölümle tehdit ediliyordu değil mi?”

“Öldüreceğini söylüyordu, evet.” Düşteymişçesine, gerçekleşmesini istediği bir olaya özlem duyarak konuşuyordu sanki. Sonra oldukça değişik bir sesle, “Bir zamanlar onu çok sevmiştim. Nişanlyken öyle kibar, öyle düşünceliydi ki. Bana ilk kez balayınızda vurdu; otelde yabancı bir adamla konuştuğum için kaskanmıştı, sonra özür diledi. Ama o zaman bile onu buna zorladığımı, yabancı bir adama ilgi gösterdiğimi, bu yüzden suçlu olduğumu söyledi” dedi.

Gözleri yaşla doldu. Yutkunma ile hıçkırma arasında bir ses çıkardı. Sanchia elinde bisküvi paketiyle gelerek üzülmemesi için annesine uzattı. “Anne ağlama.”

Fay “Anne ağlamayacak sevgilim” diyerek gerçekten sustu. Küçük kıza sarılarak başından öptü. “Çok şanslıyım” dedi. “Bakın nelere sahibim; güzel çocuklarım var, sağlıklıyım, özgürüm, ama gene de ağlıyorum. Stephen’ı her zaman sevdim, ona karşı duyduğum sevgi her nasılsa hep duruyordu. Tekmeyle, tokatla o sevgiyi içimden çıkarmaya çalıştı, hemen hemen de başarıyordu, ama bir zamanki sevgim aklıma gelince ağlıyorum. Onun için tek kadın olduğum, yaşamı boyunca sevdiği tek kadın olduğum *doğruydu*. Ama bunu oldukça komik bir biçimde gösteriyordu...”

Yirmi üçüncü bölüm

Oberon Sokağı 21 numaranın onarımında çalışan işçiler çalışmaya ara vererek ön basamakta oturmuş kahvelerini içiyorlardı. O güne kadar tek yaptıkları iş Kingsmarkham Altısı'nın çıkardıkları karmaşada yerlerinden alınan çatı kiremitlerini yeniden döşemek olmuştu. Duvardaki “pislik”, “pedo”, “katil” yazılarıyla kırmızı, pembe, mavi, sarı renklerle boyanmış başı kopuk insan, ağzı açık hayvan resimleri hâlâ duruyordu. İşçiler boya işini en sona bırakmışlardı. O gün, yağacak gibi görünen yağmur yağmazsa üst kat pencerelerinin camlarını takacaklardı.

Kingsmarkham Belediye Meclisi Ev, Çevre ve Peyzaj Bölümü'nün aracı evin önüne yanaştığında kahvelerini bitirmiş ikinci sigaralarını içiyorlardı. Aracın yanındaki logoda bir kız çocuk elinde kazma tutuyor, erkek çocuk kucığında çiçekler taşıyordu. Pek çok kişinin “normal” diye adlandırdığı durumun tersini gösteren bu logo Belediye Meclisi'ndeki militan feminist unsurların isteklerine karşılık olarak kullanılmıştı. Aracın, bir genç kızın gibi uzun kıvrıl saçları olan sürücüsüyle bileğinde ağzı açık, dili dışarıda kırmızı bir insan başı dövmesi taşıyan arkadaşı duruma bakmak için evin arkasına geçtiler. Paslı demir somya bir yana, boyları bele kadar yükselen dev yabanî otlardan, insan boyundaki dededenlerinden gözleri korkan adamlar sigara içmek için işçilerin yanına geldiler. Sürücü, bunun bir kazıcı araç işi olduğunu söyledi. Bölümün bütün mekanik kazıcıları kullanımdaydı, bu bahçe için gerekli kazıcı üç aydan önce sağlanamazdı, Noel'e kadar bitirebilirlerse şanslıydılar. 16 numaranın arka bahçesine bir kazıcı araç sokmak ayrıca bir sorundu.

Rochelle Keenan, Muriel Campden kulesinin birinci kat penceresinden dört adamı videoya alıyordu. Kingsmarkham Belediye

Meclisi, işçilerinin halka açık yerlerde sigara içmesini yasaklamıştı; Rochelle kamyonetin sürücüsüne karşı başlattığı intikam kampanyasının bir parçası olarak bu videoyu belediyeye sunmayı amaçlıyordu. Birkaç yıl önce, kocası Stowerton Kraliyet Hastanesi'nde (adı Prenses Diana Anıt Kliniği olarak değiştirilmek üzereydi) fıtık ameliyatı olmak için yataarken onunla küçük bir ilişki yaşamıştı. İlişkiyi bitiren sürücüydü, üstelik karşılaştıklarında Rochelle'i tanımazlıktan geliyordu. Sürücü, işçilerden birinin evden çıkardığı tabureye otururken bir sigara daha yaktı.

John Keenan'ın ilişkiden haberi yoktu, ama en küçük çocukları Winona kızıl saçlı olduğu için bir şeylerden kuşkulandığını düşünüyordu Rochelle. Kocas, eline 300 pound geçer geçmez emin olmak için evde uygulanabilen DNA testlerinden alacağını söylüyordu. Yanlış yapmamak için Winona'nın ağzının içinden bir pamuk parçasıyla örnek almayı bile denemiş, ama küçük kız panuğu yuttuğu için girişimi sonuçsuz kalmıştı. Rochelle, Winona'nın babasının kim olduğunu bilmiyordu, aldırıldığı da yoktu. Video kamerasının yardımıyla kızıl saçlı sürücüyü işten attırmak ya da en azından cezalandırılmasını sağlamak onun için çok daha önemliydi.

Biraz uzaktaki Ariel Sokağı'nda Maria Michaels, Miroslav Zlatic'le buluşacaktı. Miroslav güçlü kadınlara bayılırdı; nasıl becerdiyse hiç konuşmadan, ama işaretlerle, karakolun camını kıran taşı atarken gördüğü an, ona âşık olduğunu anlamasını sağlamıştı. O sabah, Miroslav'ın Lizzie Cromwell'i ve kim bilir başka kaç kızı götürdüğü Myringham'ın dışındaki terk edilmiş evde buluşacaklardı. Hor gördüğü Monty Smith'i yatakta bırakarak evden çıkan Maria, Myringhamı otobüsüne binmek için York Sokağı durağında beklemeye başladı.

Wexford arabasıyla geçerken Maria'yı gördü, ama neşeyle el sallayışını görmezden geldi. Kingsmarkham Altısı'ndan biri değilse de Hennessy'nin öldürüldüğü günkü olaylarda kesinlikle büyük oranda parmağı vardı. Sorun, olaya karışan öteki kişilerde olduğu gibi bunu da kanıtlayamamasıydı. Çevrede olan bitenleri görmeleri için Donaldson yolu uzatıyor, arabayı Ariel'den Puck'a doğru sürüyordu. Puck Sokağı'nın adını gene bozmuşlardı. Wexford, "Neden bu sokağa yeni bir ad vermediklerini anlamıyorum" dedi Karen Malahyde'a. "Titania filan desinler."

"Bence uygun bir seçim olmazdı efendim."

"Ne? Evet, sanırım olmazdı."

Ön cama düşen birkaç damlanın ardından şakır şakır yağmur yağmaya başladı. Donaldson silecekleri en hızlı konumunda çalış-

tırdı, ama gene de sağanak bitinceye dek durmanın daha akıllıca olacağını düşündü. Oberon Sokağı 2 numaranın üst kat pencerelelerinden biri gürültüyle kapatıldı. Wexford camdaki buğuyu sildiği halde yağmurun şiddeti yüzünden hâlâ dışarıda bir şey göremiyor, 16 numaranın üstündeki duvar resimlerini bile seçemiyordu.

“Şu Meeks, efendim” dedi Karen, “işsizlik parası alıyor, değil mi?”

“Ne olursa olsun işsiz.”

“Bizim vergilerimizle yaşıyorlar; sanırım ikisi de obez.”

“Şişmanlığın varsıllıkla ilgisi yok” dedi Wexford. “Ya çok zengin olursun ya da çok zayıf” diye bir şey yok. Zayıf olmak için zengin olmak gerekli.”

“Ucuz yemek insanı şişmanlatıyor” dedi Donaldson bilgece. “Bütün o hamur işleri, patates kızartmaları.” Motoru yeniden çalıştırarak yola koyuldu; yağmurun hızı kesilmişti.

Wexford naylon yağmurluğunu giydi. “Yeni bir pardösü almam gerekiyor artık sanırım” dedi ortalık yere, ama Donaldson’un omuzları çöktü.

Wexford’un pardösüsünün kaybindan ötürü kimse onu suçlamamıştı, ama Donaldson hata ettiğini düşünüyordu. Oberon Sokağı 21 numaranın önüne vardıklarını fark ettiğinde, hazır oraya gelmişken Charlene Hebden’le karşılaşırsa kadını sıkıştırıp gerçeği ağızından nasıl alabileceğini kuruyordu Donaldson kafasında; Wexford durmasını, kendilerini orada bırakmasını söyledi.

Karen Malahyde yağmura aldırmıyordu. Sanki giysileri, hatta bluzu ve eteği bile yağmur geçirmezdi; saçları, erkek olsa, asker tıraşı denecek kadar kısaydı. Kaldırımında durarak evi gözden geçirirken zili çalmayı küçük sundurmanın altına sığınan Wexford’a bıraktı.

Ayaklanmacıların arasında sık sık rastlanan Linda Meeks görür görmez tanınacak biriydi. Hiçbir zaman elebaşı olmamasına karşın hiyerarşideki yerinin Kingsmarkham Altısı’nı Kingsmarkham Yedisi yapacak kadar yüksek olduğunu düşündü Wexford. Yumuşak, yastık görünümlü şişman bir kadındı; pembe beyaz yumuk yumuk etine parmak batırılrsa izi kalacak izlenimi uyandırıyor. Açık mavi gözlerinde beliren korku ifadesinden Hennessy’nin ölümüyle ilgili sorguya çekilmeyi beklediği anlaşılıyor. İlk kez başına geliyordu böyle bir şey. Son olmasını diliyordu.

Harwich’e giderken trafik kazasında ölen eniştesiyle ilgili kendisiyle ve kocasıyla konuşmak istediğini söyleyince kadının yüreğine su serpildiğini hisseder gibi oldu Wexford.

“Erkek kardeşim” dedi Linda Meeks, “eniştem değil.” Rahatlaşmış, neşesi yerine gelmişti. “İçeri buyrun. Çay içer misiniz?”

Wexford teşekkür ederek, “Hayır” dedi, Karen şimdi istemediğini söyledi; ikisi için de bu, çay içip sohbet edecekleri bir konu olmanın çok ötesinde ciddi bir şey konuşacaklarının ifadesiydi. İkisi de, Muriel Campden Evleri’nde sık sık rastlandığı gibi, Meeks’i elinde bir kutu içecek ve büyük bir cips paketiyle televizyonun karşısında bulmayı bekliyorlardı. Oysa Meeks bahçede bir barakada marangozluk işleriyle uğraşıyordu. Bir masa yapıyor olmalıydı; masanın bacaklarıyla üstünü tamamlamış, nasıl kaplayacağını tasarlıyordu. Polislerin geldiklerini görünce elindeki tahtayı dikkatle bırakıp bir şemsiye açarak dışarı çıktı.

Bahçe çok düzenliydi. Başkalarının çiçek diktikleri yerlere çeşitli sebzeler dikilmişti. Bir sıra yapacak biçimde değil öbekler halinde yerleştirilmişlerdi: yeşil salatalar kırmızılahanalarla hoş bir zıtlık oluştuyordu; telörgülere filbahri yerine üstü çiçeklerle dolu sırk fasulyeleri sarılıyordu.

Meeks orada olmaması gereken küçük bir otu fark ederek yağmurda ıslanmaya aldırmadan çekip koparttı. “Hiçbir zararlı otu atlamayacaksın” dedi bilgecesine.

Karısından daha kısa boylu ufak tefek bir adamdı; bira içen orta yaşlı bütün erkeklerde olduğu gibi şişmanlığı göbeğinde toplanmıştı. Bedeninin o bölgesi öyle genişti, öyle dışarı fırlamıştı ki, karşısındakini huzursuz ediyordu. İnsanda, o göbeğin sahibini rahatsız ettiği, biçimsizliğiyle, çirkinliğiyle sahibini utandırdığı duygusunu uyandırıyor. Ama Meeks bütün bunları hissediyorsa bile hiç belli etmiyordu. Göbeğini önünde taşıyarak dimdik eve doğru ilerlerken elindeki yabanî otu çöp kutusuna attı.

Oturma odasında televizyonun karşısında oturan evin oğlu Scott’tu; bir sörfçüyü fırtınalı denizde kayalara, gemilere ve daha başka engellere çarpmadan ilerleterek sayı kazanılan bir video oyunu oynuyordu. Babasının oğluna dokunmaya niyeti yoktu –ona göre kalmasının sakıncası yoktu– ama Wexford televizyonu kapatarak odadan çıkmasını istedi. Daha önce böyle bir davranışla hiç karşılaşmamış olan Scott Meeks altdudağını sarkatıp küçümseyen bir bakışla Wexford’a baktı, ama söyleneni yaparak arkasından hızla kapıyı kapatıp odadan çıktı.

“Karınızla da konuşmak istiyorum Mr. Meeks” dedi Wexford, “ama sizinle biraz konuştuktan sonra. Eniştenizle ilgili sorundan söz edin biraz. Her şeyden önce, adı neydi?”

“Jimmy –James Crabbe.”

Meeks polisin sonunda eniştesinin uğradığı haksızlıkla ilgilenmesini yadırgadıysa da belli etmedi. Kendisinde bir takıntı durumuna dönüşen konu hakkında konuşma fırsatı bulduğu için sevinmişe benziyordu; Wexford'un soru sormasına gerek kalmadan Gatwick'teki olayları anlattı.

"Baştan sona ona karşıydılar, bana yolcular arasında ayrım yapmadıklarını filan söylemeyin, ta en başından eniştemi uçağa bindirmemeye kararlıydılar; bence şort giydiği, ayağında sandaletler olduğu için gözlerine battı, onu kurban olarak seçtiler. Fazla bilet sattıkları yolculara..."

"Bir dakika Mr. Meeks" dedi Karen, "bütün bunları nerden bildiğinizi bize söyler misiniz? Yanında mıydınız?"

"Telefon etti" dedi Meeks. "Jimmy telefon etti. Linda'yla çok yakındılar. İkizdiler. Kardeşinin öyle ölmesinin Linda'yı derinden yaraladığını söyleyebilirim. Ben de üzüldüm, ama Linda çöktü, yüreğinden vuruldu; aklını oynatabileceğini söylediler. Dediğim gibi, bize telefon etti. Ayakları yerden kesilmişti, Seaward'dan koparttığı parayla böbürleniyor, sürücülü bir araba kiralayarak gemiye bineceğini söylüyordu."

"Amsterdam'a neden gidiyordu?" diye sordu Wexford. "Jimmy Crabbe eşcinsel değildi" diye düşündü. "Yoksa öyle miydi? Peynir ya da porselen almayacaktı, *Gece Gösterileri*'ni izlemeyecekti. Yalnızca tatil yapmak mıydı amacı?"

"Kız arkadaşına gidiyordu" dedi Meeks. "Kız arkadaşı orada bir dadılık işi bulmuştu. Yanında çalıştığı insanlar evde olmadıkları için hafta sonunu onunla geçirecekti. Ama olmadı. Kiraladığı araba M25 üzerinde Dartford Tüneli'nden çıkar çıkmaz kaza yaptı. Kontrolsüz bir biçimde keskin dönüş yapan bir kamyonla çarpıştı."

"Ama bu kimsenin hatası değildi. Elbette kamyonun ya da kiralık arabanın sürücülerinin hatası vardı, ama Seaward Havayolları'nın değil. Tek yaptıkları şey eniştenize para vermektir" dedi Karen.

"Siz kimin yanındasınız?" diye düşünüyor olmalıydı Meeks. "Zavallı bir adamın önüne gözünü boyayacak şeyler koymamalıydılar" dedi bir vecize söylercesine. "Jimmy gibi insanların bakılmaya, korunmaya gereksinimleri vardır."

"Eniştenizin bir..." - Wexford polise yakışır bir sözcük bulmaya çalıştı, ama bulamadı. - "Eniştenizin akıl sağlığında bir bozukluk yoktu değil mi?"

Meeks ayağa fırladı. "Ne söylemeye çalışıyorsunuz? Jimmy'nin geri zekâlı olduğunu mu, söylemeye çalıştığınız bu mu? Ben ne

böyle bir şey söyledim ne de ima ettim. ‘Hiçbir yere gitmedi, hiçbir şey yapmadı’ demek istedim. Hiçbir zaman sürücülü bir arabaya binmediği için o arabayı kiraladı. Otuz altı yaşındaydı; bundan önce hiç kız arkadaşı olmamıştı. Seaward’daki adamlar uçağa bindirip ona hostesin getireceği biralarla, sandviçlerle bakacaklarına zavallı adamın gözünü boyadılar. Daha önce uçağa da hiç binmediğini biliyor muydunuz? Binemedi de öldü. Onların yüzünden. O piç kurusu Stephen Devenish’in yüzünden; kuralları koyan, neyin nasıl yapılacağını söyleyen hep oydu.”

Linda Meeks başını kapıdan uzattı. “Bağırdığını duydum, Carly. İyi misin?”

“Elbette iyiyim. Biraz sinirlendim o kadar.”

“Bizi biraz daha yalnız bırakır mısınız Mrs. Meeks, lütfen?”

Mrs. Meeks hiç tartışmadan çekildi. Odanın kapısı kapanır kapanmaz Wexford taktik değiştirerek birdenbire geçen salı sabahı saat sekizde nerede olduğunu sordu.

Meeks şaşırmış görünüyordu, ama bir bağ kuramadığı belliydi. “Köpeğimi gezdiriyordum” dedi. “Her sabah o saatlerde köpeğimle dışarıda olurum.”

“Köpeği göremiyorum.”

“Mutfakta, Linda’nın yanında.”

Wexford Meeks’e, arabası olup olmadığını, o sabah dışarıdayken kimsenin kendisini görüp görmediğini sordu. Birinci soruya “Hayır”, ikinci soruya, “Dışarı yedi buçukta çıkıyorum, o saatte ortalıkta pek fazla insan olmuyor. Burada oturanlardan biri görmüş olabilir. York Parkı’na ya da tarlalara gidiyorum; o kadar erken kimse olmuyor” açıklamasıyla birlikte “Bilmiyorum” diye karşılık verdi. Ya numara yapıyordu ya da bu soruşturmanın nedeni kafasına geç dank etmişti. “Öldü, değil mi? Stephen Devenish? Öldürüldü.” Giderek daha çok şey anlamaya başlıyordu. “Benim yaptığımı sanıyorsunuz! Benim öldürdüğümü!”

“Hiçbir şey sanmıyoruz Mr. Meeks” dedi Karen. “Sizi soruşturmalarımızdan çıkarmak istiyoruz o kadar. Mr. Devenish’i tehdit ettiğiniz doğru mu? Tehdit telefonları ettiniz, tehdit mektupları yazdınız; Seaward Havayolları’na gidip yüzüne karşı tehdit ettiniz.”

Carl Meeks başını sallıyordu. “Hiçbir mektup yazmadım.” Küçük bir itirafta bulunmaya karar vermeye çalışıyor gibiydi; hatta kısa bir süre gözlerini kapatıp, yüzünü buruşturduktan sonra hızlı hızlı, “Benim okuyup yazmakla pek ilgim yoktur; hiçbir zaman öğrenemedim, bana göre olmadığını anladım.” Yüzü biraz olsun aydınlandı. “Karımın okuyup yazması var.”

“Artık Mrs. Meeks’i çağıralım” dedi Wexford.

“Buster’ı da yanında getir” diye seslendi Carl Meeks.

Linda Meeks üstündeki tişört ile taytı çıkarmış, kollu bir masa örtüsüne benzeyen kareli bir elbise giymişti. Polisler için mi? Yoksa dışarı mı çıkacaktı? Ama asıl etkiyi yapan görünüşü değildi. Odadan içeri hızlı bir atın çektiği yaylı bir araba gibi Wexford’un hayatında gördüğü en büyük köpek olan Buster tarafından sürüklenerek girdi. Kurşun mavisi renginde danua cinsi bir köpekti; tasmaından kurtularak doğru Carl’a gitti, patilerini adamın omuzlarına dayayarak kocaman ıslak, lacivert diliyle yüzünü gözünü yalamaya başladı.

“Aşağı oğlum, aşağı! Bırak beni! Bu kadar yeter! İn aşağı!”

“Yeterince gördüm” dedi Wexford kuru kuru, “bir köpeğiniz olduğuna inandım. Buster’ı mutfağa götürür müsünüz Mrs. Meeks. Teşekkür ederim.” Linda Meeks soluk soluğa geri gelinceye dek bekledi. Oturup soluğunu toplamadan önce hiçbir şey söylemedi. “Stephen Devenish’ten hoşlanmıyordunuz değil mi Mrs. Meeks?”

“Beni ilgilendirmiyordu.” Tıkanır gibi oldu; yeniden konuşabilmesi için kısa bir sürenin geçmesi gerekti. Sonra, “Onu tanııyordum –görmüşlüğüm vardı o kadar. Suçlu yalnız o değil ki. Seaward’da çalışan herkes.” Bir başladı mı susmak bilmiyordu. “Sürücü sarhoştı; kanında bilmem ne kadar alkol buldular. Jimmy’ye onlara gitmesini Seaward’dakiler söylemişlerdi; adamın adını vererek iyi bir sürücüdür diye tavsiye etmişlerdi. Kardeşim ne bilsin? Ne söyledilerse onu yaptığı için öldü. *Onlar* öldürdüler. Stephen Devenish’ten hoşlanıp hoşlanmadığımı sordunuz; kocasını merdivenlerden aşağı yuvarlayan bir adam için bir kadından ne demesini beklersiniz?”

“Biz odasından dışarı attığını duyduk” dedi Karen.

“Öyleyse yanlış duymuşsunuz. “Önce odasından dışarı tekmediledi, sonra paltosunun yakasından tuttuğu gibi merdivenin başına kadar sürükleyip aşağı fırlattı.”

“Öyle mi oldu Mr. Meeks?”

Meeks başıyla onayladı. Karısının kendisini saldırganın gönlü nereye çekerse oradan oraya sürüklediği sefil biri gibi göstermesi karşısında pek de mutlu görünmüyordu. “O bir orospu çocuğuydu” dedi sonunda. “İyi ki öldü.”

“Ama siz öldürmediniz, öyle mi?”

Bu söz üstüne Linda Meeks küçük, tiz bir çığlık attı. Kocası, “Bana bir iyilik yapın da biraz düşünün. En az benim iki katım kaddı” dedi.

Linda Meeks oldukça ciddi bir ifadeyle, “Carl’ın kendisini öldürmesine izin vermezdi” dedi.

“Bu işin içinde bir iş var” dedi Wexford daha sonra Burden’a. “Stephen’ı bıçaklayan kişinin ondan daha kısa boylu olduğunu biliyoruz. Öyleyse soru şu: neden o kişinin kendisini öldürmesine izin verdi?”

“Sanırım gafil avlandı.”

“Gelen Meeks olsa gafil avlanmazdı. Edward Devenish’in gördüğü, Fay Devenish’in sesini işittiği Meeks belki onlara yabancıydı, ama Stephen için bir yabancı değildi. Çalışma odasına girdiği anda Stephen onu tanır, kendisine kötülük yapabileceğini düşünürdü.

Stephen’ın karısının elini kestikten sonra kanlı bıçağı masanın ya da sehpanın üstünde bıraktığını mı söylemek istiyorsun? Meeks gelince de alıp kendisini bıçaklasın diye ortadan kaldırmadı, öyle mi?

Bıçak orada olmalıydı Mike. Kim bilir nerden gelmişti, belki de çekmecesinde saklıyordu. Neden olmasın? Kamçı olduğuna göre. Belki karısını cezalandırması gereken acil durumlarda kullanmak için orada tutuyordu; o sabah kullandıktan sonra ne oldu? Çalışma odasında yok, pencereden dışarı atmamış –atması için bir neden yok.”

Burden düşünceli düşünceli, “Karısını kestikten sonra yıkaması için ona vermiş olabilir” dedi.

“Bu bana neyi anımsatıyor biliyor musun? Yahudi yasalarından biri, ‘Çocuğu annesinin sütünde boğmayacaksın’ der. Yaralamaya hakaret de katıyor.”

“Ama o bunu yapabilecek bir kişiydi.”

“Öyle olduğundan eminim.” Wexford bir süre konuşmadan, üzülerek insanın kötülükleri üstünde düşünceye daldı. “Mutfaktaki bıçaklarla ilgili inceleme raporu geldi. Boynuz saplı, pahalı bıçaklar. Hiçbirinin üstünde insan kanına rastlanmamış. İkisi dışında hepsinde Fay’in parmak izleri var, ama kocasının hiç yok.”

“İçlerinden herhangi biri yaralara uyuyor mu?”

“İkisi uyuyor. Ama meseleyi böyle ele alman yanlış. Bıçak boyları standarttır. İnsanların evlerinde bulunan, dükkânlarda satılan binlerce bıçak o yaralara uyabilir. Bize gerekli olan kanıt, üstünde Stephen Devenish’in kanı olan bıçak; ama dediğim gibi kan bulunamadı. Belki o bıçaklardan biriydi, ama büyük bir olasılıkla başka bir bıçaktı, katil beraberinde götürdü.”

“Yani Carl Meeks mi?”

“Belki. Bilmiyorum. Stephen’ın katili ya Devenishlerin mutfağındaki bıçakla aynı büyüklükteki bir bıçağı yanında getirdi ya da Stephen’ın Fay’i kestikten sonra ortada bıraktığı bıçağı kullandı. İki şıktan biri. Söylediğin gibi, yıkaması için bıçağı Fay’e vermişse bütün izleri çıkaracak kadar iyi yıkamış olabilir mi? Ama neden öyle bir şey yapmak istesin ki? O zaman katilin bıçağı kullandıktan sonra yanında götürmüş olması daha büyük bir olasılık.”

“Bıçaklıkta sekiz değil yedi bıçak vardysa doğru.”

“Sekiz tane olduğunu sanmıyorum, Fay’in söylediği doğru; bıçaklıkta sekiz delik olmasına karşın eğer sekiz bıçak koyarsan birbirlerine karışıyolar. Biliyorum, denedim.”

“Ya Meeks?”

“Muriel Campden’da ev ev dolaşp o sabah Carl Meeks’i köpeğini gezdirirken gören olup olmadığını araştıracağız. Meeks’in köpeği kocaman bir mavi-gri danua; adı Buster. Akıldan çıkacak gibi bir köpek değil. Bir görsen bir daha unutamazsın.”

“İşler böyle sürerse, Muriel Campden’da yaşayanları kendi ailelerimizden daha iyi tanıyacağız.”

Biraz nemli ama güzel bir akşamdı. Oberon, Ariel, Puck sokaklarında ve kulede yaşayanlar evlerinin önündeki basamaklarda ya da çimlerin üstündeki şezlonglarda oturuyorlardı.

“Karavan kampı gibi” dedi Tony Mitchell. Ucuz evlerde yaşayan insanların da benzer şeyler yaptıklarını düşünüyordu.

Dedikodu yapıyorlardı. Haftalardır Ted Hennessy’yi öldüren molotovkokteyli kimin attığını konuşup duruyorlardı. Paranoyalarının derecesine ya da kişisel düşmanlıklarına bağlı olarak farklı görüşler ileri sürüyorlardı. Şimdi konuşma konusu olarak ellerinde Carl Meeks vardı; ev ev dolaşan üç polisin sahneye girmesiyle konu daha da ilginçleşmişti.

Maria Michaels dışarıda oturarak onları zil çalma zahmetinden kurtardığını söyledi. Eski arkadaşı Tasneem Fowler’ı, yanında Tracy bilmem ne adında bir kadınla, Tasneem’in evine girerlerken görmüştü. İşleri bitince ya da Terry ve çocuklarla işleri bitince gelip birlikte bir şeyler içmeleri için seslendi. Maria içeri girip iki iskemle çıkararak ön bahçedeki küçük çimenliğin üstüne koydu. Üçüncüsünü almak için içeri girdiğinde elindeki iki Tesco torbasında kişisel eşyalarını taşıyarak aşağı inen Monty Smith’le karşılaştı.

“Üç kuruş için” dedi Monty, “yüzünü dağıtabilirim.”

“İki kez yapamazsın sevgilim. Ben şu zavallı küçük inek Tasneem değilim.” Gülle attığı o parlak günlerin anıları geldi aklına. “Ben bir girişirsem sana neyin çarptığını anlamazsın. Kapıyı kapatma, bir masayla bir iskemle daha çıkaracağım.”

Aşağılanan, reddedilen, kovulan Monty Smith, Oberon’dan aşağı, York Sokağı otobüs durağına doğru yürüdü. Yarı yolda karşılaştığı dedektif Archbold biraz konuşmak istediğini söyledi. Monty salı sabahı saat sekizde neredeydi; Carl Meeks’i köpeğini gezdirirken görmüş müydü? Monty, Archbold’a herhalde şaka yaptığını, saat ondan önce yataktan kalktığını daha kimsenin görmediğini, ama gelecekte ne olacağını bilmediğini söyledi.

Shirley Mitchell çimenlerin üstündeki çöpleri eliyle topluyor, topladığı bira kutularını, cips paketlerini, sigara izmaritlerini, yiyecek kâğıtlarını içini naylon torbayla kapladığı bir alışveriş arabasına atıyordu. Archbold, Carl Meeks’le ilgili soruyu ona da sorunca Shirley, kaldırımlara pisleyen köpeklerin sahiplerine atıp tutmaya başladı. O Buster suçluların başında geliyordu. Mr. ve Mrs. Meeks’e danuanın dışkısını toplayıp atmaları için bir faraş, küçük bir tırmık, hijyenik torbalar sağlayabileceğini söylediğinde yüzüne karşı kahkahalarla gülmüşlerdi. Hayır, salı sabahı Mr. Meeks’i köpeğini gezdirirken gördüğünü söyleyemezdi, ama her sabah, aşağı yukarı her sabah görüyordu; iyi ki de görüyordu, hemen dışarı çıkıp şanssız komşuları basmadan önce pisliği yerden kaldırıyordu.

Muriel Campden sakinlerinden Terry Fowler dışarıda oturanların arasında değildi. Oğullarıyla birlikte Brezilya-Fransa Dünya Kupası finalini videodan izliyordu. Maçı canlı yayın sırasında da izledikleri gibi sonra iki kez de videodan izlemişlerdi. Bu üçüncüydü, ama Terry, Kim ve Lee Fowler futboldan, özellikle böyle-sine önemli uluslararası maçlardan asla bıkmıyorlardı. Fransa ilk golünü attığında kapının kilidinde bir anahtarın döndüğünü, Tasneem’in yabancı bir kadınla birlikte içeri girdiğini gördüler.

Tasneem, Tracy yüreklendirdiği, birlikte gitmeye söz verdiği için kendisinde bu cesareti bulmuştu. Yolda karşılaştıkları Lynn Fancourt onlara Carl Meeks hakkında soru sormuştu. İkisi de bunu çok heyecan verici bulmuşlar, ama, ne yazık ki, orada yaşamadıklarını, ziyarete geldiklerini söylemişlerdi. Kendi evini “ziyarete gelmiş” olmak düşüncesi Tasneem’in gözlerini yaşla doldurmuştu; evden içeri girip aylardır görmediği çocuklarıyla, kocasıyla karşılaştığında hâlâ gözünde yaşlar vardı.

“Burada ne arıyorsun?” dedi Terry, Tasneem’in yanındaki kadını ürkek bir biçimde tanıştırmasını duymazdan gelerek. “İstedi-

ğın zaman çekip giderek bir yıl gelmeyip, sonra utanmadan, sanki alışverişten dönercesine elini kolunu sallayarak geri gelebileceğini mi sanıyorsun?”

Kim ile Lee yüzüne bile bakmadılar. Fransa'nın ikinci gol atışını izliyorlardı.

Tracy Miller çevresine bakınıp, “Ortalığı pislik götürüyor” dedi. “Tas burada yaşarken böyle olmadığından eminim.”

Tracy televizyona doğru giderek kapattı. Oğlanlardan karşı koyma sesleri yükseldi. Terry ayağa fırladı; Tracy'nin babasının, “küfür maçı” diye adlandırdığı karşılıklı küfürleşme başladı. İlk atış, “Sürtük, her işe burnunu sokan orospu” diyen Terry'den geldi. Tracy, “Hayvan” diye karşılık verdi.

Bir dizi hakaret birbirini izledi. Terry, Tasneem'e öyle yakası açılmadık, ağza alınmayacak şeyler söylüyordu ki kullandığı sözcüklerin yarısını Tracy hayatında işitmemişti. Oğlanlar ağlamaya başlayınca Tracy'nin yüreği acımayla doldu. Terry'nin Tasneem'e vuracağını sandı; –kendi evliliğinde yeterince çekmiyormuş gibi– aralarına girip girmemeyi düşünürken Tasneem, “Tamam, gidiyorum, bu kadar, burama kadar geldi” dedi.

Hole çıktıklarında televizyonun yeniden açıldığını işittiler. Terry ile Lee karşısına geçip oturmuşlardı bile, ama Kim peşlerinden koştu, Tasneem'in pantolonuna yapışarak –şalvar gibi bir şey giyyordu– “Gitme. Gitmeni istemiyorum” diyerek hıçkırdı.

Tasneem üzüntüyle ağlamaya koyuldu, ama Tracy kesin bir ses tonuyla, “Şimdi ağlamayı kes artık yavrum” dedi. “Ağabeyinle sen gelip annenizle yaşayacaksınız, her şey çok iyi olacak.”

Söyledikleri doğru muydu, bilinmez. Tracy, Tasneem'i evden çıkarıp neredeyse sürükleye sürükleye Maria Michaels'ın bahçesine götürdü. Maria ön bahçede oturuyordu; çimenlikteki masanın üstündeki tepside bardaklar, bir şişe Skoç viski, bir cin şişesi, iki kutu portakal suyu, iki şişe gazoz vardı. Tracy'ye, “Merhaba, tanıştığımıza sevindim” dedi, ne içeceklerini sordu. Tasneem Müslüman olduğu için portakal suyu istedi, ama Maria biraz enerji toplaması için alkollü bir şey içmesinde diretti.

“Hey, bu çok erkekçe” dedi Tracy, ama Maria, “Ne olmuş!” diye karşılık verdi. Tracy kadın-erkek eşitliği diye bir şey işitmemiş miydi?

Kadınların ikisi birden kollarını Tasneem'in omuzlarına attılar, Tracy, viskiyi, hastasına su içiren bir hemşire gibi arkadaşının ağzına dayadı. Sonra Maria onları neşelendirecek bir şey anlatacağını, gülmekten öleceklerini söyledi. Monty Smith'i, o tembel he-

rifi kapı dışarı etmiş, –ya şuna ne diyeceklerdi?– başka birini bulmuştu. Dedektif Kevin Cox bahçe kapısından içeri girdiğinde, Maria, Miroslav Zlatić'in Saraybosna'da nasıl bir özgürlük savaşçısı olduğunu, başına ödül koyulduğu için kaçmak zorunda kaldığını, yatakta çok iyi olduğunu anlatıyordu. Kevin Cox yanlarına gelerek Maria'ya Carl Meeks hakkında sorular sordu.

Maria yardımcı olabilirse çok sevinirdi. Cox'a içki ikram etti, ama cin şişesine imrenerek bakan Cox reddetmek zorundaydı. Maria, Carl Meeks'in düzenli olarak sabahları saat sekizde köpeğini gezdirdiğini söyledi. İşe giderken sık sık karşılaşıyordu; köpeği bir at büyüklüğündeydi, ama *her gün* değil, örneğin bu sabah görmemişti. Bu sabah, yaşadıklarını anımsayarak gülümsedi, işten izin almıştı.

"Ya geçen salı sabahı?" diye sordu Cox.

"Gördüm, ama pazartesi miydi, salı mıydı, çarşamba mıydı anımsamıyorum. Dediğim gibi her gün karşılaşıyorum. Bazı günler, parka, tarlalara gidiyor."

"Köpekleri severim" dedi Tasneem, "Çocuklarım yanıma gelince eve köpek alacağım."

"Elbette alacaksın sevgilim; kedi, tavşan, hatta istersen timsah bile alacaksın."

Cox gitti, Ariel Sokağı'ndaki öteki evlerde yaşayanlar dışarıda oldukları için bir sonuç alamadı; Crownelara, Sue Ridley'e, yanındaki eve, bir sonraki eve uğradı. Üç evde yaşayanların hiçbiri Carl Meeks'i tanımıyordu, görmemişlerdi bile ya da öyle söylüyorlardı; Crownelar geç kalktıkları için onu köpeğini gezdirirken görmeleri olanaksızdı. Oberon Sokağı'nda Lynn Fancourt, Darren Meeks'i sorguya çekiyordu. Darren gazete dağıttığı için babasının salı sabahı nerede olduğunu en iyi o bilebilirdi, ama Darren bilmiyordu, gazete dağıtmaya sekizden kırk beş dakika önce başlıyordu, babası Buster'ı gezdirmeye götürmüş olmalıydı. Köpek dışarı çıkmak için öyle gürültü yapıyor, öyle havlıyordu ki insan biraz huzur bulmak için bile onu çıkarırdı.

"Milyonerlerin evlerinde neler oluyor?" diye sordu Maria; Tasneem, Tracy'nin Ploughman's Lane'de bir kadının yanında çalıştığını söyleyince.

"O orospu çocuğu öldürüldü" dedi Tracy. "Karısını döven heriflerden biriydi. Kocasının elinden kurtarmak için kadın kendi çocuğunu kaçırınca her şey ortaya çıktı. Polis adamdan gözlerini ayırmamaları için komşuları uyarmıştı. Boşuna bir uyarı, oradaki evler birbirinden kilometrelerce uzakta."

“Bir pislikten kurtulunmuş öyleyse” dedi Maria. “Sanırım karısı öldürmüştür.”

“Bilmiyorum. Ortalıkta dolanıp, adı her neyse, o adamı sorduklarına göre, karısı öldürmüşse benzemiyor.”

“Eminim o öldürmüştür sevgilim. Ben olsam öldürürdüm.”

Lord Tremlett’in verdiği adli tıp raporuna göre Stephen Devenish göğsünden üç bıçak yarası almıştı, bıçakların sanki cinnet geçiren biri tarafından saplandığı düşünülüyordu. Öldüren darbe kalbinin soluna saplanan bıçaktan gelmişti. Bir kadın yapmış olabilirdi, ama bıçaklayanın kadın mı, erkek mi olduğunu kesin olarak söylemek olanaksızdı. Ölen adam çok uzun boylu olduğu için öldürenin daha kısa boylu olduğu söylenebilirdi.

İlk tahmininde söylediği gibi cinayet yedi kırk beş ile sekiz otuz arasında işlenmişti. Zaman aralığını daha azaltamamıştı. Kullanılan silah en geniş yerinde beş santim kalınlığında, yirmi-yirmi iki santim uzunluğundaydı. Devenish, ölmeden önce, otuzlu yaşlarında, sağlıklı, güçlü bir fiziği olan, hiçbir sakatlığı, yara izi bulunmayan sağlam yapılı bir erkekti. İnceleme yapıldı ve işlem sona erdi.

Bilgilendirme toplantısından çıkan Wexford dul kadını görme-y giderek istediği zaman cenazenin kaldırılabilceğini söyledi.

Artık orada yaşadığı anlaşılan Jane Andrews da Woodland Lodge’daydı, Fay’ın iki oğlu dönmüşlerdi. Belki Wexford’a öyle gelmişti ama, Sanchia daha sakin, daha sessiz, belki daha mutlu görünüyordu. Annesinin o yaştaki halini anımsatan küçük kızın güzelliğinin ilk kez farkına vardı; teni kadife gibi, yanakları pembeydi, yüz hatları düzgündü, iri gri-mavi gözleri, parlak, uzun saçları vardı. Saçları aile fotoğrafındakinden çok daha uzun olduğu için artık bir erkek çocukla karıştırılması olanaksızdı. Kadını, ince bir yüzü vardı. Wexford’a bakarak gülümsedi. Wexford, bir insanın ölümünün, hatta vahşice öldürölüşünün ardında böyle bir rahatlama, böyle bir minnet duygusu bırakmasının ne kadar korkunç olduğunu düşündü.

Bütün aile –Jane Andrews da ailenin bir üyesi gibi olmuştu– pencerenin ardına kadar açık olduğu büyük oturma odasındaydı. Çocuklar koşuşarak bahçeye girip çıkıyor, ayakkabılarına takılan ot parçalarını beyaz halının üstüne düşürüyorlardı. Kimse onları engellemiyordu; engellenmeleri için bir neden kalmamıştı. Ama Wexford içeri girince Jane Andrews, Fay’le onu yalnız bırakmak için, Sanchia’yı yeni salıncağında sallamayı önerdi; küçük kız Jane’i elinden tutup dışarı çıkardı.

Fay soğuk, iş bitirici bir sesle, “Onu yakmaya hakkım var mı?” diye sordu.

“Elbette. Anlaşma yapacağınız ölü kaldırımcılar gerekli işlemlerle ilgilenirler. Ama sanırım bir yerine iki doktordan imza almanız gerekir.”

Wexford karşısındaki kadının yüzündeki ifadeyi anlayamıyordu. “İnsanın aklından geçenleri yüzünden okuma sanatı diye bir şey yok” diye düşündü içinden. “Yak, yok et, küllerini dağıt, sonsuza dek kurtul...” Bunları mı geçiriyordu aklından? Ya da tam tersi miydi? “Bir zamanlar sevdim, bir zamanlar farklı bir insandı, keşke her zaman gençliğimizde olduğunu sandığım insan gibi olsaydı...”

“Oğlanlar nasıl?” diye sordu Wexford.

“İyiler.”

“Geçen salı sabahı saat sekizde buraya gelen adamla ilgili olarak onlarla bir kez daha konuşmak isterim, özellikle Edward’la.”

Fay başıyla onayladı; ne sarsılmış ne de sevinmişti. “Bu evi satacağım. Satışa” –böyle bir durumda kullanılması garip kaçan bir söz kullandı– “ortalık yatıştıktan sonra çıkaracağım.”

Wexford verecek bir karşılık bulamadı.

“Hemen hemen her şeyi çocuklara bıraktığını biliyor muydunuz? Ev benim üstüme kayıtlı, neden öyle yaptığını bilmiyorum ama, vergi yüzünden olmalı. Para yönetmeye uygun olmadığını her zaman söylerdi. Edward’ı şimdi çağırayım mı?”

“Sanırım kendisi zaten geliyor Mrs. Devenish.”

Fay’in yüzü hafifçe renklendi. Kızarma gibi bir şeydi. “Lütfen yanlışınızı düzelttiğimi sanmayın, bilmek zorunda değilsiniz, ama artık kızlık adımı kullanacağım. Gelecekte Ms. Dodds olacağım.”

Edward bahçeden içeri girdi. Wexford son birkaç gün içinde büyüdüğüne yemin edebilirdi. Ergenlik çağına girmişti, göze bir delikanlı gibi görünüyordu.

“Oturmaz mısın Edward?”

Edward annesine baktı, onun başıyla verdiği onayı alınca yakınındaki en rahatsız iskemleye dimdik oturarak gözlerini Wexford’a dikti.

“Babanın öldüğü gün eve aldığın adamı, ‘sıradan bir adam’ diye tarif etmiştin. Daha kesin bir şeyler söyleyebilir misin?” Wexford çocuğun tam olarak ne istediğini anlamadığını fark edince, “Onu bana tarif etmeye çalışır mısın? Gözlerini kapat, canlandırmaya çalış” dedi.

Edward gözlerini kapattı, ama hemen açtı. Gene annesine bak-

tı. “Sıradan bir adamdı işte. Babam yaşlarında olduğunu söylemiştim.” Anımsamak için çaba harcar gibi yüzünü buruşturdu. “Sanırım blucin giymişti, belki bir de ceket. Elinde çanta taşıyordu.”

“Ne tür bir çanta. Evrak çantası mı?”

“Büyük bir evrak çantası” dedi Edward.

“Robert’la birlikte holdeydiniz, kapıya doğru gidiyordunuz. Babanızın çalışma odasının kapısı sağda kalıyor. O kapı kapalı mıydı?”

“Sanırım. Aralık da olabilir.”

“Anlıyorum. Sokak kapısını açıp evrak çantalı adamı gördünüz. Ne söyledi? Siz ne karşılık verdiniz?”

“Ben bir şey söylediğimi anımsamıyorum. Adam, ‘Mr. Devenish’i görmek istiyorum’ dedi.”

“Derinden gelen, tiz, nasıl bir sesi vardı?”

“Oldukça derin” dedi Edward, “sıradan bir erkek sesiydi.”

Konuşmalarla ilgilenmiyormuş gibi görünmeye çalışan Fay Devenish yavaş yavaş bahçeden eve doğru yürüyen Jane Andrews, Robert ve Sanchia’ya bakıyordu, ama şimdi anlaşılmasa da biçimde gözlerini Edward’a çevirmişti.

Edward bir işaret almışçasına, yalnızca zengin ailelerin özel eğitim alan çocuklarında görülebilecek bir züppelikle, “Yerel bir aksanı vardı” dedi. “Sizinki gibi, ama daha belirgin.”

Wexford bu söze tepki vermemeye çalıştı. İçten içe gülümsedi. Bu zavallı çocuğa kızmak bile olanaksızdı. “Şişman mıydı? Zayıf mı? Açık tenli mi? Esmer mi?”

“Bilmiyorum. Dikkat etmedim.”

“Uzun boylu, şişman bir adam olsaydı fark ederdin, değil mi?”

“Öyle biri değildi. Normal boyutlardaydı.”

“Baban çalışma odasından çıkıp adamı karşıladı mı, sen mi kapıyı açıp onu içeri soktun?”

“Ben açtım. Sadece, ‘Orada’ dedim, sonra Robert’la evden çıktık. Her zamanki gibi sokak kapısını arkamızdan kapattık. Mrs. Daley’e gitmek zorundaydık, geç kalırsak azar işitirdik.”

“Adamı içeri soktuktan sonra çalışma odasının kapısını kapattın mı?”

Edward birden sıkılmış göründü, ilgisini kaybetti. “Anımsamıyorum. Artık gidebilir miyim?”

“Evet. Şimdi kardeşinle konuşmak istiyorum.”

Bu baştan aşağı umutsuz bir işti. Edward ne kadar olgunsa Robert o kadar çocuksuydu.

“Batman’e benziyordu.”

“Ne dediğini anımsıyor musun Robert?”

“Ne olmamı istersin?” dedi, ben de ‘Godzilla nerde?’ diye sordum. Sonra bir ayağa dönüştü, her yerinden siyah tüyler çıktı, kükredi, kocaman dişlerini gösterdi. Ben de, ‘Sen Godzilla değilsin, canavarsın’ dedim.”

Robert kendini tutamıyor, kahkahadan kırılıyordu. Wexford’un şaşkın bakışları altında yerde yuvarlanıyor, kahkahalar, çığlıklar atıyordu. Jane Andrews içeri girerek ayak parmaklarıyla Robert’i dürtüp bir öğretmen sesiyle, “Ayağa kalk. Haydi, delirmiş” dedi.

Jane’in sözleri bir noktaya kadar etkili oldu; oğlanın kahkahalarını gözyaşları izledi. Fay oğluna sarıldı, Robert başını annesinin omzuna yaslayarak ağladı. Gözleri karşılaştı, ama Wexford kadının gözlerinde yalnızca bir boşluk, kederli bir tevekkül görbiliyordu.

Jane’in üstünde gene bir blucinle tişört vardı, ama o gün mayaj yapmış, küpe takmıştı; boynunda uzun bir gümüş zincir, bileğinde siyah-gümüşî renkte bir saat vardı. Kendinden memnun görünüyordu; bir işe yaradığı için, kadın kahramanın arkadaşı, dayanağı, desteği olduğu için seviniyordu. “Fay ne kadar isterse o kadar kalacağım burada” dedi, “bana gerek duyulduğu sürece.” Sanchia’yı kucağına almak için eğildi.

Ama, ağabeyini annesinin kolları arasında gören küçük kız hemen kıskançlık belirtileri göstermeye başladı, Jane’i iterek Robert’ın yanına tırmandı. Ergenlik çağına girmiş olan Edward uzun boylu düşünmeden aynı şeyi yapmaya çalıştı, ama annesinin iskemlesinde yer bulamayınca arkasına geçip durdu, yanağını annesinin saçına dayadı.

Wexford ile Jane Andrews bakıştılar; Jane gülümsedi. “Psikologlar ‘sevgi bombardımanı’ diyorlar buna” dedi.

Yirmi dördüncü bölüm

Bahçelerle, fundalıklarla, çitlerle dolu, altından kanalizasyon geçen yüzlerce dönümlük orman toprağında bıçak aramak samanlıkta iğne aramaktan farksızdı. Bıçağı bulmak için kanallar aranmıştı; Belediye'nin anlaşmalı olduğu Agate çöp toplayıcılarının salı günü Ploughman's Lane'den topladığı çöpleri arama işi polis memuru Peach ile polis memuru Brodrick'e verilmişti.

Ama tekerlekli çöp kutusuna yalnızca bir evden bir bıçak atılmıştı. O da kısa, testere dişli, tarif edilene hiç uymayan bir bıçaktı. Woodland Lodge'dan alınan bıçakların hepsi Fay Devenish'e geri verilmeden önce Wexford onları bir kez daha, neredeyse yirminci kez yakından inceledi, uzun, düz ya da testere dişli kesici kenarlarına, ikisi açık renk ötekiler koyu kahverengi olan boy-nuzdan yapılma saplarına baktı. Özellikle Stephen Devenish'in yaralarına uyan ikisi ilgisini çekiyordu; biri koyu renk, öbürü açık renk saplıydı.

"Bıçağı elindeki çantayla yanında getirmiş olmalı" dedi Burden. "Getirdiği gibi götürmüştür de. Edward büyük bir evrak çantası olduğunu söylüyor. Ne kadar büyük olabilir sence? Bir ceketle, bir blucini içine alabilir mi acaba? Ya da bir yağmurluğu?"

"Bana yağmurluklardan söz etme" dedi Wexford. "Yenisini almak için Dora beni cumartesi günü Londra'ya götürecek? Gene bir Burberry alacağını söylüyor. Kim bilir kaç paradır." İçini çekti. "Anladığım kadarıyla adamın kan lekelerini örtmek için yanında bir pardösü getirmiş olabileceğini söylemek istiyorsun. Belki de benimkiydi. Muriel Campden'da kaybolduğuna göre."

"Biraz ciddi olur musun? Giysilerini gizlemek zorundaydı."

"Gizlemesinin de pek bir önemi var gibi görünmüyor" diye homurdandı Wexford. "Baksana gören olmamış zaten."

“Evet, ama o bunu bilemezdi, değil mi?”

Wexford yanıtlamadı. “Kimse Carl Meeks’i de görmemiş. İnsanlar, köpek gezdirmek, işe gitmek gibi düzenli olarak aynı saatte aynı işi yapan kişileri görseler bile *ne zaman* gördüklerini anımsamıyorlar. Herkes Meeks’e köpeği Buster’ı gezdirirken sık sık rastladığını söylüyor, ama kimse ne gün gördüğünü bilmiyor. Darren Meeks dışarıda gazete dağıttığı için haberi yok. Scott uyuyordu. İlkokullar o gün öğleden sonra yaz tatiline girecekti, ama Scott devamlılık ödülü verilecek öğrenciler listesinde değildi zaten.”

“Reg” dedi Burden, “Devenish’i gerçekten Carl Meeks’in öldürdüğüne inanıyor musun? Devenish’in onu merdivenlerden yuvarlamasının üstünden iki yıl geçmiş. Devenish’ten intikam almak için neden bu kadar uzun süre beklesin?”

“Bu kadar uzun beklemişse bile, o salı günü tetiği çeken ne oldu? Belki Meeks bir yerde Devenish’le karşılaştı, hatta Seaward’a gitmiş bile olabilir; gene kaba kuvvetle dışarı atılmıştır.”

“Hayır, öyle bir şey olmamış” dedi Burden zaferle. “Ben araştırdım. Seaward ofislerinin hiçbirinde, ne Gatwick’te ne Brighton’da ne de Kingsmarkham’da hiç kimse iki yıl önceki merdivenden atma olayından sonra Carl Meeks’i ne görmüş ne sesini işitmiş. Devenish’le sokakta karşılaşmış olabilir, hakaret etmiştir, öyle şeyler olmuştur belki.”

“Ama böyle düşünmemiz için hiçbir neden yok elimizde.”

“Şimdi sana bir şey söyleyeceğim” dedi Burden. “Fark ettin mi merak ediyorum.”

“Neyi fark ettim mi?”

“Gillian Ferry.”

“Ne olmuş ona?”

“Mrs. Ferry, Edward ile Robert’ın gittikleri okulda öğretmenlik yapıyor. Sewingbury’deki Francis Roscommon Okulu’nda İngilizce dersi veriyor.”

Wexford biraz düşündü. “Evet veriyor. Bu önemli mi?”

“Bilmiyorum. Ama Devenishler ile Meeksler arasında ikinci bir bağ daha ortaya çıkıyor. Bu sana biraz garip gelmiyor mu?”

Sylvia telefonu kapattığında saat onu biraz geçiyordu. Yirmi dakikadır adını vermeyen bir kadınla telefonda konuşuyordu. Şans eseri o arada başka birisi daha aramamıştı. Ayağa kalkıp pencerenin yanına giderek, aşağı, bahçelere baktı. Kingsbrook Caddesi’ndeki evlerin ışıklı pencereleri karanlıkta açılmış delikler gibiydi. Çimenler gri kadife bir şerit gibi görünüyordu, servi

ağaçları kukuleta giymiş insanlara benziyorlardı. “İnsanın düş gücünün keskinleşmesi için gece yardım hattında yalnızlık içinde geçirilen saatlerden daha işe yarar bir şey olamaz” diye düşündü Sylvia. Adını vermeyen kadının söylediklerini birisine anlatmak için ölüyordu. Griselda’ya anlatabilirdi elbette ya da Lucy’ye –bir papaz değildi eninde sonunda, anlatılanlar da bir günah çıkartma değildi– ama Griselda tatile çıkmıştı, fazla mesai yapan Lucy ise uyuyor olmalıydı,

Sylvia aslında en çok babasına anlatmak istiyordu, ama bunun için Griselda’dan ya da Lucy’den izin almalıydı. Pencerede durmuş ışıkları bir bir sönmeye başlayan evlerin arkalarına doğru bakarken babasının nasıl dikkatle dinleyip nasıl akıllıca yanıtlar vereceğini düşündü. Kocasıyla ilgili duyguları değişmese de babasıyla ilgili daha iyi şeyler düşünmeye başlamıştı. Hide’in kendisine kazandırdığı bir başka olumlu şey de buydu.

Pencerenin karanlık camındaki yansımadan, pembe bir eşofman giyip uzun saçlarını başının tepesinde toplamış olan Tracy Miller’in odaya girdiğini gördü.

Sylvia ona doğru dönerek gülümsedi, arkadaşlık edecek birisi geldiği için sevinmişti. Tracy yatmaya gitmeden önce sık sık uğrar, yarım saat kadar yanında kalırdı. Çocukları sabah altıda annelerini kaldırırdı. “Çok... Çok korkutucu bir telefon aldım Trace.”

“Orospu çocuklarından biri meme uçlarını mı kesmek istiyordu gene?”

Sylvia güldü. Gerçekten gülmüş olması insanın nasıl katılaştığının, zamanın en korkunç şeyleri nasıl *yumuşattığının* bir göstergesiydi. “Erkek değildi, kadındı. Sana anlatmak isterdim, ama anlatamam. Kuralları biliyorsun. Kesinlikle yasak.”

“Biliyorum. O zavallı inekler size güveneceklerini bilirlerse telefon ederler.”

“Buraya gelmeden önce yardım hattını aramış mıydın?”

“Ben mi? Buraya gelmek için cesaretimi toplayıncaya kadar en az on kez aradım. O dönemlerde giysilerime ulaşamamam için dolap kapılarını çivilemiş, ayakkabılarımı kesmişti. Bir hafta yalnızayak dolaştım. Nasıl bir herif olduğunu biliyorsun. Buraya gelip duvardan atladığında seni de korkutmadı mı?”

Sylvia başını salladı. “Telefondaki kadın benden öğüt istedi, ben de verdim. Neye yarar, avukat değilim ki! Okuduğum bir şeyi anımsayarak dikkatli olmasını söyledim. Yalan söylemen gerekiyorsa, söyle. Bu yanlış mı sence Tracy?”

“Bana hiç sorma. Nerden bilebilirim ? ‘Yapman gerekeni yapmışsındır’ derim ben.”

Krematoryumun bulunduğu şapel yapısalı beş yıl kadar olmuştu; duvarları sert ahşap kaplıydı, penceredeki vitraylarda büyük ölçüde Chagall’ın desenlerinden yararlanılmıştı. O yörede oturan elişi ustası bir kadın koyu yeşil keten perdelerin üstüne göksel cisimler, gökadarlar, kuyrukluyıldızlar işlemişti. Parlak çelikten yapılmış kürsüde yıldız biçiminde açılan deliklerden hafif bir ışık süzülüyordu. Ama kasvetli, iç karartıcı, soğuk bir yerdi; ahşap sıraları hiçbir zaman gelmeyecek kadar çok sayıda yaşlı kişiye yetecek miktarda yerleştirilmişti. Genellikle, bugün olduğu gibi, gelenlerin sayısı on kadar kişiyle sınırlı olurdu. Stephen Devenish’in yakılma törenine ailesi ile birkaç tanıdık gelmişti.

Wexford, kaybolan pardösüsüne çok benzeyen bir Burberry giymiş olan adamın Seaward’ın temsilcisi olduğunu düşündü. Kucağında açık gri fötr şapkasıyla epeyce tedirgin bir biçimde oturuyordu. Onun iki sıra arkasında oturan siyah takım elbisesi, yüksek topuklu siyah ayakkabılarıyla çok şık olan genç kadının Stephen Devenish’in özel asistanı olduğunu anımsadı. İngilizlerin tanımadıkları insanların *yanına* oturmaktan dikkat çekecek kadar kaçınmalarının ne olağandışı olduğunu düşündü Wexford. Genç kadından dört boş yer sonra Trevor Ferry oturuyordu.

Herkes cenaze törenine gidebilir, çağrılı olmak zorunlu değildir. Ama Wexford, Ferry’yi orada görünce şaşırdı. İçten içe sevinmek, “Oh olsun!” demek için mi, yoksa bir köşede sessizce törene katılmak için mi gelmişti? Ferry duvardaki bir meleği ya da yaşam ağacını canlandıran, ne olduğunun anlaşılması olanaksız soyut resme gözlerini dikmiş oturuyordu.

Fay, anne ve babasıyla içeri girdi, arkasında, yanında Edward ile Jane Andrews yürüyorlardı. Törene katılanlar bu kadardı. Devenish’in ailesinde kız kardeşinin dışında herkes ölmüştü; o da uzak durmayı yeğlemişti. Çiçek yoktu; Fay çiçek gönderilmesi yerine bir yardım derneğine bağış yapılmasını istemiş olabilirdi, ama bu istekten söz edilmemişti. Bir ara Seaward’ın temsilcisi ölen adamın ardından konuşmak için ayağa kalktı, ama Fay kolu na dokunup kulağına bir şey fısıldayınca yeniden yerine oturdu.

İlahiler okunmadı. Hafif hafif Handel’in *Su Müziği* çalındı, Alternatif Dua Kitabı’ndan birkaç dua okundu, ardından tabut yerinden alındı, bej rengi perdenin ardında gözden kayboldu, Devenish’in cesedi ateşe atıldı. Fay vedalaşmayı, törenin bitmesini

beklemeden ayağa kalkarak kapıya doğru yürüdü, ötekiler yavaş yavaş onu izlediler. Töreni yürüten rahip utanmış görünüyordu. Müzik sustu.

Dışarıda Seaward'ın temsilcisi kendisini bekleyen siyah Mercedes'e binerek gitti. Wexford kendisini çakıl taşlı yolda Trevor Ferry'yle yürürken buldu.

"Komik bir törendi" dedi Ferry sohbet edercesine. "İyi ki kurtulduk toplantısı'ydı."

"Öyle miydi sence?" dedi Wexford; hoşuna gitmişti.

"Sence değil miydi? Törene neden geldiğimi merak ediyorsundur herhalde."

"Anlatmak istersen."

"Fark etmez, ben kibirli biri değilim. Aslını istersen ben yoksul bir adamım -biliyorsun. İşim yok, olacağı da benzemiyor; sıkıldım. Sinemaya gitmeye, kulüplere üye olmaya param yetmiyor. Televizyon izlemekten gözlerim şaşıştı- küçükken öyle derlerdi bana. Onun için zaman zaman böyle bedava girilebilen yerlere gidiyorum."

"Cenaze törenleri gibi mi?"

"Neden olmasın? Düşünlere girilemiyor. İyi düşünlere. Ayrıca, ister inan ister inanma olanlardan sonra zavallı şeytan için üzuldüm. O kadar da kötü değildi. Cenaze törenine gitmek de dışarı çıkmak sayılmaz mı? Zaman zaman istasyona gidip şehirlerarası trenlerin gelip geçişlerini izliyorum."

Wexford bir şey söylemedi. Yağmur yağmaya başlamıştı, burunun üstüne bir damla düştü; kaldırma düşen yağmur taneleri metal para büyüklüğünde izler bırakıyordu.

"Örneğin yaptığım bir şey daha var; Kingsmarkham Çevresi Temiz Sokak Kampanyası'na katıldım."

Donaldson'un Wexford'u beklediği otomobil parkına epey yaklaşmışlardı. Arkasına dönerek çelik kapısı üstünde camdan yapılmış bir haç duran, kesmeşeker biçimindeki krematoryuma göz attı. "Neye katıldın?"

"Hiç duymadın mı? Gruplar halinde önceden belirlenmiş yerlere gidip sokaklardan çöp topluyoruz. Para ödenmiyor, gönüllü olarak yapıyoruz. Ama konuşabileceğin insanlara rastlıyorsun, doğru düzgün birkaç kişiyle tanıştım; arada sabah kahvesiyle bisküvi de veriyorlar. Benim günüm salı. Ama işin en kötü yanı sabah çok erken kalkmak zorunda olmak; sabah saat sekizde Belediye Sarayı'nın önündeki yeşil alanda toplanıyoruz."

Bir insanın böyle bir girişimi sevinçle kabul edecek kadar boş-

lukta, sıkıntıda, umutsuzluğa kapılmış olması karşısında şaşırın, hatta donakalan Wexford, Ferry'nin söylediği şeyin önemini fark edinceye kadar biraz zaman geçti. Fark ettiğinde Ferry, otobüsü yakalaması, yağmur boşalmadan gitmesi gerektiğini söyleyerek yalnızca bir hoşça kal deyip yanından ayrılıyordu.

O akşam Patrick Flay ile Monty Smith, Orchard Yolu'nda bir evi soyarken yakalandılar. Kaylee yanlarında değildi. Komşular Flay'i tanıdılar, daha doğrusu bitişik evin camından bir parça ke-sip çıkaran adamın daha önce York Arms Barı'nda sarhoş kavga-sına katılanlardan biri olduğunu fark ettiler. Kim olursa olsun komşularının evine girmeye hakkı yoktu, onun için dokuz dokuz dokuzu çevirerek haber verdiler.

Saat on bir kırk beşti. Polisler sessizce gelip Smith ile Flay'in eve girmek için kullandığı yoldan içeri girerek iki adamı ana ya-tak odasında, buldukları takıları, gümüşleri ellerindeki torbaya koyarlarken yakaladılar. Monty Smith yasalara saygılı bir adam olduğunu, onu Patrick Flay'in baştan çıkardığını söyledi. Kız ar-kadaşı kendisini evden atınca Flay'in karısı ona kapısını açmıştı. Gene de, evinden atılıp aç açık sokaklarda kalmamış olsa asla böyle bir şey yapmazdı. Flay hiçbir şey söylemedi, ama pencere-den dışarı atladı.

Sonuç olarak bacağı kırıldı; Smith karakola götürülürken, o ambulansla hastaneye gidiyordu. Ertesi sabah bacağının alçıya alındığı Prenses Diana Anıt Kliniği'nde Colin Crowne'a verdiğinin dışında iki molotovkokteyli John Keenan'a, ikisini de Peter McGregor'a sattığını söyledi Burden'a.

"Peter McGregor kim?"

"Crownların bitişğinde yaşayan Sue Ridley'in erkek arkadaşı."

Burden hiçbir yorum yapmadı.

"Artık size anlatmamda sakınca yok" dedi Flay, "kim bilir ne kadar uzun süre içerde yatacağıma göre. Başıma bela olacakra-rından korktuğum için daha önce söylememiştim."

Burden hiç kendinden beklenmeyen bir şey yaptı. "Kaylee ile kedi kapısı işi ne olacak?"

"Ceza almadan önce tüm suçlarımın hesaba katılmasını isteye-ceğim" dedi Flay yüksekten atarak.

"Bundan eminim."

"Daha fazla konuşmam artık, ağrım var. Bacağımla sanki ateşin üstüne konmuş gibi. Bir saattir buradasın, bir kez olsun kendimi nasıl hissettiğimi sormadığının farkında mısın?"

Burden öğle yemeği için Wexford'la Europlate'te buluştu. Wexford kırk beş dakikadan fazla zaman ayıramayacağını, Henri'nin elini çabuk tutacağını umduğunu söyledi. Koca İskoç sahne sırası ona gelmiş gibi hemen yanlarına gelerek günün özel yemeklerinin “soufflé pomodoro secco” ile “osso buco à l'orange” olduğunu söyledi. Wexford, “Unut onları!” diyerek kendisi için turnabalığı ile haşlanmış patates, arkadaşı için kızarmış kuzu ısmarladı.

“İyi seçim” diyen Burden kendisine danışmadığını eklememek için kendini zor tuttu. “Jenny'nin kız kardeşinin ömrü boyunca Toscana'da yaşamış, ama Soho'da bir restoranda yiyinceye kadar kurutulmuş domatesin adını bile işitmemiş İtalyan bir arkadaşı olduğunu biliyor muydun?” dedi.

Wexford güldü. “Cenazede Trevor Ferry'yle karşılaştım.” Burden'a aralarında geçen konuşmayı anlattı. “Geri dönünce eskiden Midland Bank olan, şimdi Kingsmarkham Çevresi Temiz Sokak Kampanyası'nı barındıran Belediye Sarayı'na telefon ettim –bugünlerde Belediye Sarayı denemez ama. Bana ne söylediler biliyor musun?”

“Ferry'nin buluşma yerine üstü başı kan içinde geldiğini” dedi Burden huysuzlanarak.

“Tam öyle değil. Salı sabahlarına ayrılan bölgenin Winchester Yolu'nu, Harrow Caddesi'ni, Eton Bahçeleri'ni ve ara yolları içine aldığını söylediler.”

“Eee? Ploughman's Lane'e en yakın olanı Winchester Yolu, o da en az bir kilometre uzakta.”

“Doğru. Kampanyanın ayrıntılarını araştırdım. Anlaşılan isterlerse gruplar halinde, isterlerse tek başlarına çalışabiliyorlar –yani bir kadın ya da erkek tek başına bir sokakta çalışabiliyor. Geçen salı çok az insan gelmiş– ne yazık ki bu tür girişimlerin sonu böyle oluyor.”

Burden düşündü. “Ferry'nin tek başına kaldığını, öyle olunca da Woodland Lodge'a doğru kaydığını mı söylemek istiyorsun?”

“Araştıracam. Harika Euroyemeklerimiz geliyor.”

Bir şişe madensuyu da geldi. Burden bardaklarını doldurdu.

“Karen Mrs. Probyn'e bir çift soru sormak için Brighton'a gitti. Ya da bin çift söz işitmeye. Barry ile Lynn hâlâ Muriel Campden'da, Meeks'in salı sabahı sekizde köpeğini gezdirdiğini doğrulayacak birilerini bulmaya çalışıyorlar. Ya da köpeğini gezdirmeyse bile onu yedi buçukta dışarıda gören birini bulma umutlarını kaybetmediler.”

Wexford ağzına balıktan bir lokma atıp başıyla onayladı. “Fena

değil. Aslında Mike, Ferry yalan söyledi. Salı sabahı saat sekizde hâlâ yatakta olduğunu söylediğinde yalan söylüyordu. Sonra hazırlıksız yakalanarak yalanını unutup gerçeği söyledi.”

“Yani kesinlikle Temiz Sokak Kampanyası’ndaki insanlarla birlikte dışarıdaydı, öyle mi?”

“Yönetici onu tanıdı. Çok az kişi geldiği için gelenleri anımsıyordu. Bu arada, o gün gidenlerden bir başkası da Shirley Mitchell’miş.”

“Orbe’un iki ev ötesinde oturan Shirley Mitchell mi?”

“Ta kendisi.”

“Onunla konuştun mu?”

“Daha konuşmadım” dedi Wexford. “Ama eğer Winchester Yolu’na vardıklarında adamın ortadan kaybolduğunu söylerse, Ferry’nin evinin altını üstüne getiririm.”

Karakola dakikası dakikasına çağrıldığı saatte gelen Shirley Mitchell tam da bunu söyledi. Söze iyi bir yurttaş olmanın, “toplumsal değerlerin” önemini anlatan bir giriş yaparak başladı. Çöp çağımızın belasıydı, çevreyi yok ediyordu. Wexford sabırla dinledi. Mitchell, daha sonra, kampanyaya gönüllü olarak katılanların çoğunun teker teker pes ettiklerini söyledi. Trevor Ferry bunlardan biriydi. Ona kalırsa Ferry, arabayla tepeye kadar götürüldüğü, oradan manzarayı, Kingsbrook Vadisi’ni seyretme fırsatını bulduğu için kampanyaya katılmıştı. Her zaman tüyüyordu. Tek başlarına çalışmak zorunda değillerdi, grup halinde çalışmaları amaçlanıyordu aslında, ama ne zaman Ferry’yle aynı grupta çalışsa o ortadan yok oluyordu. Shirley onun gizli gizli sigara içtiğine inanıyordu, çünkü çalışırken içemezdi. Kingsmarkham Belediyesi paralı olsun, parasız olsun işçilerin halka açık yerlerde sigara içmelerini yasaklamıştı.

“Çevreyi kirletenlerin başında sigara içenler geliyor” dedi. “Çoğu kimse bunun farkında değil. ‘Küçücük bir izmaritten ne çıkar?’ diyorlar. Ama izmaritler birikiyor. Üstelik bio-bilmem ne, doğada yok olmuyorlar.”

Wexford karşısında bir fanatik olduğunu anladı. “Mr. Ferry sigara içiyor mu?”

“Bana sormayın” dedi Shirley Mitchell sertçe. “Onun kötü alışkanlıklarını bilmek istemiyorum. ‘Ben ordayken o da orda mıydı?’ diye sordunuz, ben de olmadığını söyledim. Dördümüz minibüsle yukarı çıktık. O Winchester Caddesi’ni aldı, ben Harrow Caddesi’ni aldım. Öteki ikisi de geri kalanları aldılar. Ben aletlerimi hazırladım, çantamı...”

“Ne gibi aletler bunlar?”

“Ucunda çivi çakılı bir sopamız var. Bir de daha küçük bir şey –kama değil, ona ‘kama’ denemez, daha çok ucu sivriltilmiş çubuk gibi bir şey. Gözünüzde canlandırıyorsunuz değil mi, yerdeki bir şeye saplayıp kaldırmak için.”

Wexford, Devenish’in yaralarını düşündü. O yaraları bıçaktan başka bir şey, ucu sivriltilmiş bir çubuk yapamazdı. Ama garip bir durumdu, düşündüğünden daha garipti. Başka bir şey sormadan bir dakika izin isteyerek dışarı çıktı. En yakın telefonda Barry Vine’ı aradı.

“Geçen salı günkü temizlik çalışmasından sonra bütün aletler belediyeye geri dönmüş mü?” sor bakalım Barry. Dönmemişse kayıp olan alet hangisiymiş?”

Shirley Mitchell, Wexford’un odasında, bir zamanlar, uzun yıllar önce sigara tablası olarak kullanılan bir nesneye gözlerini dikmiş oturuyordu. Wexford geri gelip karşısına oturunca tablayı hâlâ bir tehdit oluşturmuyormuş gibi biraz uzağa itti.

“Öyleyse, o sabah Mr. Ferry’yi en son saat kaçta gördünüz? Yedi buçukta buluştunuz, sekize yirmi beş kala minibüs yola çıkmış olsa, saat kaçta gideceğiniz yere varmış olabilirsiniz? Sekize çeyrek kala mı?”

“Çeyrek kaladan biraz önce. Benim bölgem olan Harrow Caddesi’nde minibüsten indik. Ötekiler aletlerini alıp ayrıldılar. Ah, evet, Ferry yanında bir çanta taşıyordu.”

Wexford adalelerinin kasıldığını hissetti. “Ne tür bir çanta? Evrak çantası mı?”

“Evrak çantası denemez. O çantayı yanında her zaman getirir. Deri şeritleri olan çadır bezinden yapılmış bir çanta –düzeltiyorum şeritler daha çok plastiğe benziyor. Sigaralarını taşıyordur içinde, belki de bir şişe. Çalışırken içtiğini gördüm. Sandviç yediğini de gördüm.”

Shirley son söylediğini bile bir suçmuş gibi gösterebiliyordu. Wexford’un biraz kaşları çatıldı. “Öyleyse yedi kırk beşten sonra onu bir süre görmediniz. Yeniden gördüğünüzde saat kaçtı?”

“Harrow Caddesi’nin Winchester Yolu’yla birleştiği ucuna varıp karşı kaldırımdan geri dönmeye başladığımda bana el salladı. Saatin kaç olduğunu mu bilmek istiyorsunuz? Dokuzdu, biraz geçiyordu.”

Shirley Mitchell gittikten sonra Barry Vine geçen salı günü ucu keskin kısa aletlerden birinin geri gelmediğini öğrendiğini söyledi Wexford’a. Gönüllüler Belediye Sarayı’nın önüne bırakılıncaya

kadar kayıp fark edilmemişti. Wexford, Stephen Devenish'le ilgili adli tıp raporunu bir kez daha okudu. Daha önce belki üç kez okumuştı. Devenish'in yaraları yirmi-yirmi iki santim boyunda düz bir bıçaktan başka bir şeyle açılmış olamazdı. Belediyenin aletinin kalem gibi ucu sivriltilmiş silindir biçiminde olduğu tarifini doğru kabul ediyordu. Gene de görmeliydi.

Ama önce Ferry'nin evinin aranması için izin belgesi çıkartma işiyle uğraşacaktı.

"Oraya gitmesi için yeterli zaman var" dedi Burden. "Yürüyerek bile yapabilir. Ploughman's Lane'e gider, patikadan Woodland Lodge'a çıkar, kapıyı çalar, içeri girer, saat sekize kadar işini bitirir."

"Gene de zaman biraz sıkışık, öyle değil mi?" Wexford'un kendi düşüncesi idi, ama kuşku duymuyor da değildi. "Oraya vardığında saat tam sekiz olmalı, çünkü Edward ile Robert sekizi beş geçte Mrs. Daley'e gittiler. Ferry'nin çok dayanıklı bir adam olduğu söylenemez, üstelik oraya kadar yol yokuş yukarı."

"Az bir eğim" dedi Burden. "En çelimsiz bir adam bile on beş dakikada yürüyebilir. Üstelik oraya varduktan sonra acele etmesi gerekmiyordu. Stephen Devenish yedi kırk beş ile sekiz otuz arasında herhangi bir saatte öldürülmüş. Ferry'nin, isterse işini görmeden önce on dakika tartışacak kadar zamanı bile vardı. "Devenish onu da Meeks'e yaptığı gibi kapı dışarı atamaz mıydı?"

"Bu önemli değil" dedi Burden hafife alarak. "Ayrıca konuşmalar ilk başta dostça geçmiş olabilir. Sonra tartışmaya başlamışlardır. Önemli olan Ferry'nin kesinlikle yeterli zamanı olduğu. Gerekli araçlara, fırsata, güdüye sahipti."

"İntikam mı?"

"Bak Reg. Kim yaptıysa intikam için yaptığını baştan beri biliyoruz. Bundan başka güdü olamaz."

"Alete bakmaya gidiyorum" dedi Wexford.

Brook Sokağı'ndaki eski Midland Bank binası, İş Merkezi ile Ulusal Emlak Kredi'nin karşısındaydı. Kaba bir yenilemeyle girişteki sütunlu kapı, Parthenon süslemeleri kaldırılmış, yerine beyaz metalden daha çok buzdolabı sepetine benzeyen kafesli bir kapı yapılmıştı. Kingsmarkham Belediye Meclisi Ev, Çevre ve Peyzaj Bölümü bu binadaydı; çiçekli erkek, kazmalı kadın logosu kapının üstüne yerleştirilmişti.

Fuayeye giren Wexford asansörden çıkan Rochelle Keenan'la karşılaştı. Bu karşılaşmanın, kadının, salı sabahıyla ilgili bilgi veren Shirley Mitchell'in ya kardeşi ya da yengesi gibi bir yakını ol-

duğunu anımsatmaktan başka bir önemi yoktu Wexford için. Üst kata, Temiz Sokaklar Kampanyası'nın bulunduğu odaya çıkarak temizlik gönüllülerine verilen aletleri inceledi. Shirley Mitchell çok iyi tarif etmişti; Wexford daha farklı bir şey bulamadı.

Kuşkusuz iki alet de bir insanı öldürmek için kullanılabilirdi. Küçük olanı, aslında hiç görmediği, ama sık sık okuduğu, işittiği bir şeyi anımsattı: Amerikalı cinayet romanı yazarlarının bir zamanlar pek sevdiği "buz kama"... Belki de bu alete hiç benzemiyordu.

"Kayıp olan alet daha sonra elinize geçmedi mi?"

Geçmemiştir. Wexford'a aletleri gösteren kadın bir nedenle halka verilen belediye mallarından kaybolanların, kırılanların sayısının çok olduğunu söyledi, bu aletlerin daha çok kaybolmamalarına şaşıırıyordu. Örneğin sanal bebek Jodi'nin başına gelen ölümcül kazayı duymuş muydu?

"Ölümcül mü?" dedi Wexford. "Gerçek değildi ki."

"Gerçek değildi, ama çok değerliydi." Gücenmiş görünüyordu.

O saate kadar Ferry'nin evinin aranmasına başlanmış olmalıydı. Wexford, "Bu aletlerden birinin Stephen Devenish'in göğsündeki yaralara uyması olanaksız" dedi Burden'a. "Raporda kesin tarifi veriliyor."

"Aleti iyice yıkanmamış bir halde bir havluya sarılı olarak Ferry'nin yatak odasında bulursan ne olacak?"

"Böyle bir şey olacağını hiç sanmıyorum. Öyle bile olsa, yarayı açan şeyin bu alet değil, kesin ölçüleri saptanmış bir bıçak olduğu gerçeği değişmiyor."

"Ve Devenish yakıldı..."

"İki avuç beyaz kül, pirinç bir kapta saklanan'; ne var ki Fay'ın, Devenish'in külleri için iyi bir pirinç kap kullanacağını sanmıyorum. Gene de fark etmez. Adli tıp raporu çok kesin."

Burden kuşkuyla baktı. "Sonuçta ne bulmuş olacaksın?"

"Bir olasılıkla hiçbir şey. Benim gözümünden kaçan bir şeye dikkatimi çektiğini anımsıyor musun? Gillian Ferry'nin Devenishlerin oğullarının gittiği okulda ders verdiğini?"

"Elbette anımsıyorum. Francis Roscommon'da İngilizce öğretiyor."

"Bir dakika otur Mike." Wexford masanın bir başına geçti, karşındaki yeri Burden'a işaret etti. Shirley Mitchell'in kendine doğru ittiği sigara tablasını uzaklaştırdı. "Gillian Ferry aynı zamanda Robert Devenish'in sınıf öğretmeni. Bu işlerde uzman değilim ama, Robert'ın fena halde zedelenmiş bir çocuk olduğunu görüyorum. Belki de babasının annesine yaptıklarından, ağabeyi

ile kız kardeşinin etkilendiğinden çok daha fazla etkilenmiş. Güvenebileceği kimse var mı? Evdeki dehşeti anlatabileceği biri?”

“Nereye varmak istediğini anladığımı sanıyorum.”

“Evet, var, sınıf öğretmeni. Ona güvendiğini düşün? Kocasının işini kaybetmesine yol açtığı, bu nedenle kendisinin yeniden çalışmaya başlamak zorunda kaldığı düşünülürse Gillian’ın da Devenish’ten nefret etmek için yeterli nedeni var. Her kadın –bu durumda her erkek– babasının durmadan annesini dövdüğünü söyleyen bir çocuktan etkilenir. Herkes öfkelenir.”

“Devenish’i Gillian Ferry’nin öldürdüğünü mü söylüyorsun?”

“Hayır Mike, mektupları onun yazdığını söylüyorum.”

Yirmi beşinci bölüm

Az eşyalı küçük bir ev olduğu için arama işi zor olmadı. Aramaya başlamanın üstünden daha yarım saat geçmeden belediyenin malı olan aleti buldular. Trevor Ferry saklamak için bir çaba harcamamış, mutfak çekmecelerinin birine birkaç tornavida ile bir çekicin yanına koymuştu. Resmî olarak bakılırsa çalmıştı, ama daha gerçekçi bakılırsa, yanlışlıkla eve getirmişti. Aleti şöyle bir inceleyince bile öldürücü bir silah olarak kullanılabileceği, ama kullanılmadığı anlaşılıyordu.

Ferry'nin önceki salı ve bir gün önce yanında taşıdığı çantayı on iki yaşındaki bir çocuk bile "evrak çantası" diye nitelendiremezdi. Yumuşak, biçim verilmemiş bir torba gibi, eski püskü, neredeyse paramparça bir çantaydı; koyu yeşil çadır bezinden yapılmıştı, ten rengi plastik şeritleri vardı. Wexford çantayı Edward Devenish'e göstererek zaman yitirmeyecekti. Kardeşi söylememiş olsa Edward evrak çantasından söz edecek miydi?

Evinin aranmasına aşırı derecede öfkelenmişti Ferry; krematoryumdan birlikte çıktıkları, dostça denebilecek bir biçimde sohbet ettikleri için Wexford'u "sadakatsizlikle" hatta "ihanetle" suçladı. "Buna sinsilik, alçaklık derim ben" dedi, "dostluk örtüsü altında ağzımdan laf almak."

Wexford son sözleri duymazdan geldi; kendisine Brian St. George'u anımsatmıştı. "Ben size sormadım Mr. Ferry" dedi yumuşak bir sesle, "siz anlattınız."

"Siz polislerin karşısında ağzımı açmamam gerektiğini bilmiydim."

"Salı sabahı temizlik kampanyasına katıldığınız halde neden saat sekizde hâlâ yatakta olduğunuzu söylediniz?"

"Çünkü o zaman çenemi kapalı tutacak kadar aklım varmış."

Sekize çeyrek kala Winchester Yolu'nda olduğumu söyleseydim ne düşüneceğinizi biliyordum. Stephen Devenish'le aramızda büyük bir dostluk olmadığını biliyorsunuz. Şimdi de aynı şeyi söyleyebilirim.”

“Bana, ‘Çok da kötü bir adam değildi’ demiştiniz.”

Ferry'nin yüzünü kan bastı, damarları şişti. Sanki gözlerinden fıskıracaktı. “Ondan nefret ediyordum.”

“Karıınız da ondan nefret ediyor muydu Mr. Ferry?”

Pek çok erkek böyle bir soru karşısında kuşkulandır, Devenish ile Gillian Ferry arasında cinsel bir ilişki ya da cinsel ilişki isteği olduğunun söylenmeye çalışıldığını düşünebilirdi. Ferry kuşkulandı; hafifçe gözlerini kısarak duraksadı. Wexford, tehdit mektuplarını karısının yazdığından yarı yarıya kuşkulandığını anladı Ferry'nin.

Ev arandığında Gillian Ferry dışarıda olduğu için hiçbir şeyden haberi yoktu. Polisi evinde görünce uzun zamandır bastırıldığı öfkesi patladı; Ferry'ye aptal olduğunu, beceriksiz, ruhsuz bir aptal olduğunu söyledi. “Bir bebek kadar zayıfsın! Bebeksin, hiçbir zaman büyümeye başlayamadın.”

Wexford mektuplarla ilgili bir kanıt bulamadı, zaten bulmayı da beklemiyordu. Fotokopilerini çıkartıp dosyalayacak değildi ya. Yazmak için Word programı kullanılmıştı, ama evde bir bilgisayar da bulunamadı. Böylesine güç geçinilen bir evde bilgisayar olsaydı, şaşardı Wexford. Francis Roscommon Okulu'ndaki bilgisayarlardan birini kullanmış olmalıydı. Son satırında Devenish'i, karısını dul, çocuklarını öksüz bırakmakla tehdit ettiği mektubu gösterdi.

Gillian Ferry mektubu eline alarak uzun uzun okudu. Yüzünden başarısına hayran olduğu anlaşılıyordu. Okumayı bitirdiğinde gülümsüyordu. Yazdığını hiç çekinmeden itiraf etti. “Ben yazdım. O adama çok mektup yazdım. Yüzden fazla. Tam sayısını bilmek isterseniz, yüz on altı.”

Gözlerini kaldırarak alabildiğine açtı, gözleri sanki yuvalarından dışarı fırlayacaktı. Wexford, kadının beyaz-sarı saçlarından, karanlık olsa, kıvılcımlar çıktığını göreceğinden emindi. Konuşurken yüzü değişiyordu. “Mektupları ben yazdım. Yazmaktan zevk aldım. Kibar, resmî olmalarına dikkat ettim. Hepsi, ‘Aziz Mr. Devenish’ diye başlıyordu. Çok iyi yazılmış mektuplardı; Devenish'in bunu fark ettiğini sanmam.” Sesinin tonundan kendisini çok zeki bulduğu ve eğlendiği anlaşılıyordu. “Kendi zevkim için, kendi intikamım için yaptım. Kendimi çok daha iyi hissetmemi sağladı.”

Kocası yüzüne bakakaldı, sonra başını ellerinin arasına aldı. Gillian Ferry küçümseyerek ona baktı. “Sana olan aşkımdan yaptığımı sanma” dedi. “Seni içki yüzünden kendini işten attırdığın, her gün sarhoş olduğun o günlerde bırakmalıydım – Tanrı bilir neden bırakmadım.”

Daha sakın bir sesle Wexford’a, “Onun için değildi” dedi. “Daha doğrusu çok küçük bir parçası onun içindi. Devenish öyle bir orospu çocuğuydu ki, karısının yüzüne yumruk atıyor, bir yerlerini kesiyor, bunları çocuklarının gözü önünde yapıyordu; görmelerini istiyordu. Robert anlattı. Okulda Robert’a bir şeyler öğrettim, daha doğrusu öğretmeye çalıştım, ama evde karabasan yaşayan bir çocuğa çok şey öğretemezsiniz. Öyle çocuklar kolay öğrenemezler.”

“Size babasının annesini dövdüğünü mü anlattı?”

“Dövmek’ sözcüğü kullanılabilir belki. Ben olsam o sözcüğü seçmezdim. İşkencenin nasıl başladığını anlattı. Zavallı kadın yanlışlıkla boynuz saplı bir bıçağı bulaşık makinesine koyunca bulaşık tozu, sıcak su sapının rengini attırması. Devenish bu yüzden onu kesmiş, aynı bıçakla.” Gözlerinden ateşler saçıyordu. “Devenish’i öldüren adamla tanışmak isterdim, elini sıkmak isterdim.”

Wexford kadını uyardı. Kullandığı sözcüklere dikkat etmiyordu.

“Hapse girecek miyim?”

“Sanmıyorum.”

“Yazık. Hapse girmeyi de isterdim. Buradan, *ondan*, okuldan kurtulmuş olurum.”

Kingsmarkham’a geri döndüğünde Lynn Fancourt, Carl Meeks’in soruşturmadan çıkartılabileceği haberiyle yanına geldi. Devenish’in öldürüldüğü gün sabah sekizde onu Kingsbrook Meadows’ta Buster’ı dolaştırırken gören iki kişi bulmuşlardı. Rapor masanın üstünde duruyordu, ama Lynn özellikle bir şey söylemek istiyordu. Tanıklar, Carl’ın komşuları ya da Kingsmarkham’da yaşayan kuşku uyandıracak tiplerden değillerdi. İkisi de köpeklerini dolaştırmaya çıkmış kişilerdi; kadın, Patrick Flay’in soyduğu York Sokağı’ndaki butiğin sahibiydi; adam Myringham Üniversitesi’nde bilgisayar kürsüsünde ders veriyordu.

Ama Carl Meeks’in başını beladan asıl kurtaran Buster olmuştu. Burden’in dediği gibi bir görenin bir daha unutmayacağı bir köpekti. First Gear butiğinin sahibi onunla ilk kez salı günü karşılaşmıştı, salı olduğunu anımsıyordu, çünkü o gün doğum günüydü; doğum günü armağanı olarak erkek arkadaşından bir da-

nua isteyebilmeyi düşlemişti, ama zaten bir spanieli vardı.

Buster üniversite hocasının Jack Russell'ıyla kavgaya tutuşmuştu. İnsanlara çok iyi davranan danualar anlaşılan kendilerinden daha küçük köpeklere saldırmak, onları havaya fırlatmak, öldürünceye kadar sarsmak alışkanlığındaydılar. Ya da üniversite hocası öyle söylüyordu. Jack'i veterinerine götürmek zorunda kalmış olması can sıkıcıydı, çünkü o gün Sewingbury'de bir yaz okulunda ders vermeye başlayacaktı.

Carl Meeks paçayı kurtarmıştı Burden'a göre.

"Ama Ferry kurtaramadı, değil mi? Tam olarak kurtardı sayılmaz."

"Ne demek istiyorsun?"

"Küçük çöp aletini kullanmamış olması cinayeti işlemediği anlamına gelmez. Aynı şekilde, mektupları karısının yazmış olması onu temize çıkartmaz. Hâlâ bir görgü tanığı yok. O saatlerde Devenish'in evine yürüme mesafesi içindeydi. Adamdan nefret ettiğini söylüyor. Bir şey daha var –yaşanmaya değer bulduğunu sanmıyorum. Hayattan ne bekleyebilir ki? Yirmi yıl sonraki emekli aylığını mı? Çocukları yok. Karısı ondan hoşlanmıyor. Evi bir çöplük. Belki o da karısı gibi başına geleceklere aldırılmıyordur, biraz değişiklik için, hapisane bile olsa her şeyi yapabilir."

"Biraz aşırı değil mi? İnsanlar genellikle böyle davranmazlar."

"İbsen'in dediği gibi, 'İnsanlar böyle şeyler yapmazlar' mı? Belki. Her neyse, ama elimizde daha uygun bir zanlı var."

"Var mı?"

Wexford başını salladı. Sonra bugünlük bu kadar çalışmanın yettiğini söyleyerek Olive and Dove'da bir içki içmelerini önerdi. "Sana bir öykü anlatmak istiyorum" dedi.

High Sokak boyunca yürüyerek bara vardılar. Yumuşak bir akşamdı; güneş puslu, hava nemli ve durgundu. Bir yardım derneği St. Peter Kilisesi holünde şarap, peynir partisi veriyordu, ama gelenlerin sayısına bakılırsa pek meraklısı yoktu. Kilisedeki durumun tam tersine Heaven Spent'in saat altıda kapanması üstüne elleri alışveriş torbalarıyla dolu bir kalabalık zafer ve alışverişin vermiş olduğu tatmin duygusuyla oluk oluk çarşıdan boşalıyordu. Wexford'un gözüne Maria Michaels ile Miroslav Zlatic çarptı. Kaybolan pardösüsünü, yenisini almak için çıkılacak olan sıkıcı alışverişini düşündü, sonra aklına Olive and Dove'a önceki gelişinde bir gazetecinin elinde bira kupasıyla fotoğrafını çekerek altına uydurma bir hikâye yazıp gazetede yayımladığı geldi. Hiç unutmamıştı; aynı şey gene olacak diye korkuyordu. Ama o zaman bahçedeydiler; bu ak-

şam kapalı salonun sessizliği ve tenhaliği içinde oturacaklardı.

“Çok sessizsin” dedi Burden.

“Düşünüyorum. Bir insanın ‘çok’ sessiz olabileceğini sanmıyorum. Ya sessizsindir ya da değil. Birisinin çok ölü olduğunu söylemek gibi.”

“Devenish gibi” dedi Burden. “Hayatımda ölümüne bu kadar çok kişinin sevindiği başka bir insan tanımadım. Kimseden ke-derli bir ses çıkmadı.”

“Çocuklarının sevindiğini sanmam Mike. Çocukların anababalarını sevmek gibi benzersiz bir yetenekleri var; o sevgiye değmeyenleri bile. Çocuklar anababalarını doğal olarak seviyorlar denebilir. Üzücü.”

Olive and Dove’un bahçesi de, barı da kalabalıktı, çoğunlukla otuz yaşının altındaki insanlarla doluydu; bir kısmı da büyük bir olasılıkla on sekiz yaşından küçüktü.

“Amerika’da insandan yaşını gösteren bir belge istiyorlar” dedi Burden.

“Öyle bir belgen varsa, iyi. Ama pasaportun, sürücü belgen, pason yoksa ne olacak? Amerika’da herkeste olduğunu söyleme bana, biliyorum. Ama burada yok.”

Barın kapalı salonunda kimse yoktu. Çok küçüktü, tek penceresi arka avludaki bira kasalarına bakıyordu, Kingsmarkham gençliğinin hoşlanmayacağı kadar loştu. Salondaki üç masanın üstü mermerdi, iskemleler iyice eskimiş koyu kırmızı deriyle kaplıydı. Müşterilerin salonda oturmayı istememelerinin bir nedeni de duvarda asılı duran “Burada sigara içmeyi aklınızdan bile geçirmeyin” yazısı olmalıydı. İçki almak için ya barda kuyruğa girmek ya da garsonun gelmesi için pirinç çanı çalmak gerekiyordu. Yoksa kimsenin uğradığı yoktu.

İkisi de Adnams söylediler. Wexford biraların bardakta gelmesine sevindi, oysa eskiden kupadan içmeyi yeğlerdi. Fotoğrafının çekildiği o günden sonra bir daha kupadan içmemişti. Öyle bir alışkanlığı olmamasına karşın bardağını Burden’a kaldırıp, “Sağlığına” dedikten sonra birasından büyük bir yudum aldı.

“Sağlığına” dedi Burden. “Biraz Edward Devenish üstünde düşündüm. Babasını öldürmüş olabilir. Annesinin, Devenish’in kestiği elinden kanlar akararak mutfığa girdiğini gördükten sonra... Çalışma odasına gitmiş, bıçağı almış ve böyle bir şeyi hiç beklemeyen babasını bıçaklamış olabilir. Uzun boylu, güçlü bir çocuk, ama babası kadar uzun değil, biz zaten Devenish’ten daha kısa birini aramıyor muyuz?”

“Kan ne olacak öyleyse Mike? Çalışma odasına girmeden önce üstünü bir şeyle mi kapladı? Ya da okula gitmeden giysilerini yıkadı mı? Peki ya Robert? O da mı işin içinde? Çocukların anababalarına olan sevgileriyle ilgili söylediklerimi unutuyorsun.”

“Belki, ama çocukların anababalarını öldürmeleri duyulmamış bir şey değil.”

“Fransa’da idam cezası kalkmadan önce anababa katillerini giyotine yalınayak ve yüzü kapalı olarak götürürlermiş. Bir yerde okumuştum. Ama Edward da, Robert da baba katili değiller.” Bir an duraksadı. “Cinayeti kimin işlediğini biliyorum. Kuşkulandıklarımızdan hiçbirisi değil. Sanırım...” diye biraz üzgün, biraz düşünceli ekledi: “Başından beri biliyordum.”

Burden hiçbir şey söylemeden yüzüne baktı.

“Sana bir öykü anlatacağımı söylemiştim.” Avluda boş şişelerle dolu bir kasayı taşıyan adam kasayı büyük bir gürültüyle düşürdü. “Sessiz”, “çok sessiz” artık pek de geçerliliği olan sözcükler değildi. Taşra, kent kadar gürültülü olmaya başlamıştı. Wexford bir içki daha istedi. Bira hâlâ bozulmamıştı. “Fay Devenish, oğlu Edward, hatta Robert’ı da sayabiliriz, hepsi, o salı sabahı saat sekizde Edward’ın tanımadığı bir adamın Woodland Lodge’un ön kapısına geldiğini söylediler. Biraz önce ya da biraz sonra olabilir. Sekizi iki üç geçe ya da sekize iki üç kaladır belki. Stephen Devenish’in yedi kırk beş ile sekiz otuz arasında göğsünden üç bıçak yarası alarak öldüğünü de biliyoruz.

Senaryo şöyle geliyor: yedi otuz beş ile sekiz kırk arasında, gene biraz az ya da biraz çok olabilir, karısının evde taze portakal suyu bulundurmamasına sinirlenen Stephen Devenish kalıvaltı masasından kalkarak çalışma odasına gitti. Kapıyı belki kapatmıştır, belki kapatmamıştır. Fay, oğulları ve Sanchia mutfakta kaldılar.

Beş dakika sonra Stephen çalışma odasından –belki çalışma odasının kapısına kadar gelerek– karısına seslendi. ‘Buraya gel Fay’ ya da hatta, onu tanıdığım kadarıyla, ‘Buraya gel sevgilim.’ Fay başına gelecekleri biliyordu, belki oğlanlar da biliyorlardı, ama gitti. Başka bir şansı olduğu söylenemez, değil mi? Gitmezse gelip zorla götürecek, sürükleyecek, Sanchia’nın gözü önünde şiddete başvuracaktı.

Fay çalışma odasına gitti. Stephen, ona, umutsuz bir ev kadını, kötü bir anne, bir deli olduğunu, çok şey öğrenmesi gerektiğini ve kuşkusuz bunun gibi birçok şeyi sıralayarak cezalandırılacağını söyledi. Elini uzatmasını istedi; avucunun içini boydan boya

kesti. Büyük bir olasılıkla Fay bağırmıştır. Mutfaktaki çocukların duyabileceği kadar yüksek sesle çığlık atmış da olabilir. Stephen bıçağı sildi –belki karısının daha sonra yıkayacağı kendi mendiliyle– Fay’e odadan çıkmasını söyledi. Fay’ın eli çok kanıyordu, holden geçerek tuvalete girip elini soğuk suyun altına tuttuktan sonra orada asılı olan havluyla sardı.”

“Tamam” dedi Burden sabırsızlanarak. “Buraya kadar biliyoruz. Yeni ne var?”

“Bekle. Çalışma odasının kapısı açık kalmıştı. Fay eli havluyla sarılı olarak mutfığa döndü. Oğlanlar ne olduğunu sormadılar. Biliyorlardı. Onlara hazırlanmalarını, okulun son günü olduğunu, sekizi beş gece Mrs. Daley’de olmaları gerektiğini söyledi.

Sonraki beş dakika içinde oğlanlar holdeki tuvaleti kullandılar, ellerini yıkadılar; evden çıkmaya hazırıldılar. Kapı zili çaldı. Edward kapıyı açtı, karşısında tanımadığı bir adam duruyordu. Babası yaşlarındaydı –yani otuzlarında– blucin ve ceket giyiyor, bir evrak çantası taşıyordu. Stephen Devenish’i görmeye geldiğini söyledi.

Edward, ‘Baba birisi seni görmek istiyor’ diye seslendi, sonra adama, ‘Orada’ diyerek kapısı aralık duran çalışma odasını işaret etti. Fay mutfakta adamın sesini işitti, ama Edward’inkini duymadı. Belki on iki yaşındaki bir çocuğun sesi yetişkin bir adamınkinden daha cılız çıktığı için duymadı. Ayrıca Edward adamın sözlerini tanı olarak anımsayamadığı halde, Fay anımsıyordu. ‘Mr. Devenish’i görmeye geldim’ dediğini söyledi.

Stephen kapıya geldi mi ya da odada mı kaldı bilmiyoruz. Edward anımsamıyor, Robert ise güvenilir bir tanık olamayacak kadar küçük. Ama adam çalışma odasına girerek kapıyı arkasından kapattı. İşte burası dikkate değer. Bir yabancı evine gelir ve senin bulunduğun odaya girerse, eğer sen söylersen kapıyı kapatabilir, öyle değil mi? Ama yabancı değilse, iyi tanıyorsan, bir arkadaşın ayrıcalıklarına sahipse durum değişebilir.”

Burden başını sallayarak onayladı. “Ben daha da kesinleştirerek söyleyebilirim” dedi. “İçeri giren kişi ya uzun zamandır tanıdığın bir arkadaşdır ya da yetkili birisi. Ben senin odana girdiğim zaman kapıyı arkamdan kapatabilirim, ama Lynn kapatamaz. Öte yandan Southby de, emniyet müdürü de kapatabilirler.”

“Doğru. Ama bizim öykümüze uymuyor. Sanırım üçüncü bir kategori daha var. Üçüncü kategoride içeri giren bir arkadaş değil, ama bir tanıdık. *Düşmana dönüşen* bir tanıdık; düşman olduğu için de toplumsal kurallara, nezaket kurallarına uymak

zorunda değil. Adam Stephen'la yalnız olmayı ve ses işitilmesini istiyordu, onun için içindeki kişiden izin almadan kapıyı kapattı.

Kapı kapandı. Çocuklar evden çıkıp sokak kapısını kapattılar. Fay mutfakta Sanchia'ya kahvaltı ettiriyor, elinin kanamasını durdurmaya çalışıyordu. Kahvaltı bulaşıklarını bulaşık makinesine koyması, çamaşır yıkaması, alışverişe çıkması, yatakları toplaması, evi temizlemesi, gün boyunca üç yaşındaki bir çocuğun bakımıyla ilgilenmesi gerekiyordu.

Stephen'ın konuğunun evden gidişini işitmedi, elbette Stephen'ın gittiğini de. Stephen çalışma odasında, göğsünden biri öldürücü üç bıçak yarası almış bir halde yerde yatıyordu. Fay işe gittiğini sanıyordu. Mutfağı toparlayıp temizledi, bulaşıkları makineye koyup çalıştırdı, Sanchia'yı iskemlesinden alıp eline oyuncaklar verdi. Bir ara oyun odasına götürüp televizyonda bir çocuk programı açtı ya da video filmi koydu. Yukarı çıkıp yatakları düzeltti, kirlileri topladı, elini sardığı havluyla birlikte çamaşır makinesine attı."

"Bütün bu ev işleri ipucu olarak gerekli mi?" diye homurdandı Burden.

"Gerekli olduğunu düşünüyorum." Wexford son yudum birasını içti, bardağı masanın üstüne bırakırken, bardakların kuru oldukları halde koyuldukları yerde neden ıslak bir iz bıraktıklarını merak etti. Yaşamın küçük gizlerinden biriydi bu, ama şimdi çözmesi gereken daha büyük bir giz vardı. "Saat dokuz civarında" diye konuşmayı sürdürdü, "Fay oyun odasındaki Sanchia'ya baktı, belki videoya yeni bir kaset koydu. Sonra toz bezini, elektrik süpürgesini yanına alıp temizlemek için çalışma odasına gitti. Yerde ölmüş yatan Devenish'i buldu, bize telefon etti."

"Evet, ama bir dakika" diye karşı geldi Burden. "İki bıçak olduğunu mu söylüyorsun? Biri Stephen'ın karısının elini kestiği bıçak, öbürü kapıya gelen adamın yanında getirdiği bıçak? Eğer öyle değilse kapıya gelen adamın yanında bıçak yoktu; ya Stephen'ı öldürmek amacıyla gelmemiştir ya da odada bir bıçak bulacağını biliyordu, ki bu saçma."

"Önüne çıkan fırsatı karşısında bir bıçak biçiminde görünce Stephen'ı öldürme fikrinin aklına geldiğini söylüyor olabilirim. Belki Stephen ağır bir şey söyledi, o da bıçağı aldığı gibi göğsüne sapladı."

"Olabilir. Kimsenin tanımadığı, ama Stephen'ı odasının kapısını kapatacak kadar tanıyan bu adam kimdi?"

“Önce” dedi Wexford, “bıçaktan söz etmek istiyorum –daha doğru bıçaklardan. Birer tane daha içelim mi? Çanı çal.”

Kendini Victoria döneminde yazılmış polisiye bir öyküdeymiş gibi hisseden Burden –karısının zaman zaman okuması için yüreklendirdiği edebiyat yapıtlarındandı– pirinç çanı eline alarak üç kez salladı. Masanın üstünde metal şamdan içinde bir mum ya da bir gaz lambası eksikti. İçinde bulundukları odanın kirli aşiboyası duvarları, koyu kahverengi ahşapları, öyle bir öykünün yazıldığı yüzyıldan bu yana bir kat bile boya yüzü görmemiş gibiydi. Barmen geldi. Dudağına takılı halkayla, elinin üstündeki kaplan kafası dövmesiyle XX. yüzyılın sonlarından başka çağda rastlanamayacak bir adamdı.

Ama davranışları hoştu, geleneksel bir kibarlığı vardı; siparişlerini neşeyle aldı, iki dakika geçmeden bira bardaklarıyla ve ikram olarak verilen fıstık paketiyle döndü.

Adam gittikten sonra Wexford, “Bunları rüşvetten saymazsın herhalde” dedi. “Bu fıstıkları bize verdiği için gelecek biracılar gününde ona daha iyi davranmayız nasıl olsa.” Güldü. “Bıçaklara gelince. İkimiz de bıçaklığın sekiz bıçak almak üzere yapıldığını biliyoruz, oysa ortada yedi bıçak var. Boş kalan delik Stephen Devenish’i öldüren yaraları açamayacak kadar küçük ve kısa bir bıçağa göre yapılmış. Sekiz bıçak yoktu, Fay Devenish, hiçbir zaman sekiz bıçak olmadığını, çünkü sekizinci bıçağın ötekilerin çıkartılmasını engellediğini söylediğinde doğruyu söylüyordu.”

“Bunu konuşmuştuk.”

“Tamam. Konuşmuştuk. Yedi bıçağın da sapları boynuzdan yapılmıştı, beşinin rengi koyu kahverengiydi, ikisinininki açıktı. Boynuzdan yapılmış şeyler bulaşık makinesinde çok sıcak suyla yıkanır, rengi açılıyor. Biliyorum. Denedim, Dora ne yaptığımı görünce bundan pek hoşlanmadı.”

“Ne ayıp” diye Burden dalga geçti. “Oysa sen adaleti sağlamak ve gerçeği ortaya çıkarmak adına yapmıştın.”

Burden’in sözlerine aldırmayan Wexford devam etti: “Edward Devenish bıçaklardan birinin başına böyle bir şey geldiğini söylemişti, Gillian Ferry de bu nedenle –bıçağı bulaşık makinesine koyduğu için– Stephen’in Fay’ın elini kestiğini anlattı. Ashında Fay’i ilk kesişi bu olay üstüne olmuştu.”

“Ama bir bıçak, iki değil?”

“Gillian, Robert’tan duyduklarına dayanarak bir bıçaktan söz etti. Öyleyse ikinci bıçak ne zaman makineye kondu? Elbette Stephen Devenish’in ölümünden önce değil. Fay hiç yoktan ne-

denlerle cezalandırılıyordu; daha önce cezalandırıldığı bir suçu yeniden işleyerek boynunu ipe uzatmazdı.”

“Doğru. Öyleyse neden bulaşık makinesine koydu bıçağı ?” Kendi sorusunu kendisi yanıtladı Burden. “Çünkü en az kırk dakika süren böyle bir yıkama sonunda hiçbir kan ya da parmak izi kalmaz üstünde.”

“Elbette, bıçak Stephen Devenish’in yaralarına uyuyor” dedi Wexford. “Kapıya gelen adamın kim olduğunu öğrenmek istemiyor musun ?”

“Seni iyi tanıyorum, hazır olmadan anlatmazsın.”

Wexford gülümsedi. Başını sallayarak yeni gelen birasından içti. “Edward’a göre gelen adam otuz altı-otuz yedi yaşlarında, babası kadar değilse bile uzun boyluydu; blucin ve ceket giymişti, elinde bir evrak çantası taşıyordu. Bu olaya adı karışan, ilk gördüğümde kısa saçları, makyajsız yüzü, uzun boyu, inceliği ve giysileri yüzünden erkek sandığım bir kadın var. Kısa bir an, birkaç dakika değil, ama birkaç saniye erkek olduğunu sandım.”

“Jane Andrews” dedi Burden.

“Çekiciliğinden hiçbir şey yitirmeden ya da ‘erkeksi’ olmadan erkek gibi görünmeyi başarabiliyor. Son zamanlarda erkek ceketleri ile kadın ceketlerini ayırmak olanaksız. Blucinler de öyle. Jane Andrews’un blucin ve ceket giydiğini düşünelim; belki erkeklerle özgü başka şeyler de kullanmıştır, kırk bir numara erkek ayakkabısı giymiştir –kendi ayak numarası da öyledir sanırım–, beyaz bir gömlek belki. Belki bir kravat. Edward adamın kravatlı olduğunu söylüyor. Evrak çantasına gelince. Yavaş yavaş değişse de pek çok insan evrak çantasını hâlâ erkeklerle bağdaştırıyor. Bu kadarı yetmez mi ?

Brighton’daki evinden yedi-yedi on beşte çıktı. Annesi yatağında uyuyordu, büyük bir olasılıkla birkaç saat daha uyuyacaktı. Gittiğini görecektir, görse bile buna aldıracak başka kimse yoktu. Uzun zamandır gelmemiş bile olsa çok iyi tanıdığı Ploughman’s Lane’e geldi.

Arabasını uzakça bir yere park ederek Woodland Lodge’a kadar yürüdü. Çantanın içinde hafif bir yağmurluk ve bir silah taşıyordu, çünkü Stephen Devenish’i öldürmeyi amaçlıyordu.”

“Sonra ne oldu ?..”

“Öbür bıçağa mı ? Fay’i kesmek için kullanılan, sonra Fay’in bulaşık makinesine koyduğu bıçak mı ? Bekle. Jane yanında bir bıçak, belki bir tabanca getirmişti. Neden günün o saatini seçtiğini bilmiyorum. Belki evin dışında Stephen Devenish’le buluşma-

ya çalışmış, ama Stephen konuşmayı bile reddetmişti.”

“Stephen’i öldürmesinin nedeni Fay’e karşı duyduğu sevgi ve acımaydı elbette.”

“Ayrıca Stephen’a karşı içinde yıllardır beslediği kin. Belki kardeşi Louise Sharpe için duyduğu nefret...”

“Çok mantıksız bir nefret olurdu bu” dedi Burden ateşli ateşli. “Stephen bir canavar, kötü bir insan olabilir, ama Louise Sharpe’in sorunları yüzünden kimse onu suçlayamaz.”

Wexford iç çekti. “Burada duygulardan söz ediyoruz Mike, mantıktan değil.” Bir an susarak masaya doğru baktı, sonra, “Jane Andrews kapıyı çalınca Edward hemen açtı” dedi. “Jane onu görür görmez tanıdı elbette, ama Edward tanımadı. Nasıl tanısın ki? Görmeyeli yıllar olmuştu; son gördüğündeyseniz *saçları uzun-du*. Kızının uzun, güzel saçları olduğunu Mrs. Probyn söylemişti. Kuşkusuz Jane için, Edward’a söylediği birkaç sözcüğü sesini kalınlaştırarak söylemek zor olmamıştır. Sesi zaten biraz kalın.

Çalışma odasına girdiğinde Stephen Devenish bu yabancıyı bir an için tanımadı. Kadını selamlayıp –aslında erkek olduğunu sanıyordu– ne istediğini sordu. Jane sesini değiştirmeden konuşunca kim olduğunu anladı...”

“Neden kapı dışarı atmadı?”

“Bilmiyorum Mike. Hâlâ yanıtı bulunamamış şeyler var. Ama önemli olan, dışarı atmadı. Belki bu karşılaşmadan memnun olmuştur. Fay’le ilişkisinin sürdüğünden kuşkulanıyordu ya da biliyordu, karısıyla ilişkiyi kesmezse ona neler yapacağını söylemek istiyordu. Yapabileceği şeyleri biz çok iyi biliyoruz, değil mi? Fay daha ağır, daha ciddi bir biçimde cezalandırılacaktı. Ya da Jane’in söylediklerini yadsıdı, her zamanki suçlamasıyla Fay’in deli olduğunu söyledi. Ama kesin olan bir şey var, Jane’in kendisini öldürmek için gelmiş olabileceği aklından geçmemiştir.

Söyledikleri Jane’i iyice çıldırttı. Masanın üstünde bir bıçak duruyordu. Yanında silah getirmişti, ama elinin altında bir tane dururken çantasındakini çıkarması için bir neden yoktu. Bıçağı kaptığı gibi Stephen ne olduğunu bile anlamadan onu bıçakladı.

Bıçağı sildi –neyle mi? belki zaten kanlanmış olan kendi giysileriyle– masanın üstüne bıraktı; bıçağın daha önce ne için kullanıldığını, *Fay’in biraz sonra gelerek bıçağı götürüp yıkayacağını* tahmin edebiliyordu. Fay’i tanıyordu.

Yanında getirdiği yağmurluğunu giyerek oradan ayrıldı, arabasına binip evine gitti; annesi hâlâ yataktaydı. Bu nasıl? Her şeyi açıklamıyor mu?”

“Açıklıyor. En olabilecek şey bu.” Burden bardağını kaldırdı.
“Kutlamama izin ver.”

Wexford başını salladı. Birasından içmedi.

“Ama bir kusuru var” dedi, “doğru değil.”

Yirmi altıncı bölüm

Yeni pardösüsü rahatsız edecek kadar yeni duruyordu. Rahatsız değildi aslında, üstüne tam uyuyordu, omuzlar olması gerektiği kadar geniş, boyu olması gerektiği kadar uzundu. Burden olsa giymekten çok hoşlanırdı. Burden yeni giysilerden, onları ilk kez üstüne geçirmenin verdiği zevkten, kendini şık hissetmekten şaşılacak kadar çok hoşlanıyordu. Wexford bunu hiçbir zaman anlayamamıştı. Belki de yeni oluşundan, yeni *görünüştünden* hoşlanmıyordu. Kendisiyle uğraşan bir adam değildi; ne utangaçtı ne de başkalarını etkilemek gibi bir tutkusu vardı, ama yeni bir şey giydiğinde herkes ona bakıyormuş gibi geliyordu. Bir çeşit özlemle hoş bir biçimde eskimiş, hafifçe hırpalanmış, eski, rahat pardösüsünü düşündü. Kuru temizleyicilerin ne kadar uğraşılsa çıkaramadıkları kalp biçimindeki lekesini bile seviyordu.

Yağmur gene yağıyordu. Sıcak, yağışsız hava bir günden fazla sürmemişti. Yeni pardösüsünü giymek, açılışı yapmak zorundaydı. Kumaşın üstündeki parlaklıktan, klapaların sertliğinden rahatsız oldu.

Telefonda Burden'a "Bunca yağmurdan sonra bir hafta yağışsız geçse suyun başındakiler 'Kuraklık var' diyerek bahçe sulama yasağı getirirler" dedi. "Haksız mıyım göreceksin."

"Telefon etmenin gerçek nedenini söyler misin?"

"Beni çok iyi tanıyorsun."

"Olabilir. Söyle, ne var?"

Wexford canı sıkkın bir sesle, yüreği ağırlaşarak anlattı. Burden biliyordu. Daha sonra görüşürlerdi. Canını sıkıymasını söyledi, ne yapılacaksa yapılmalıydı. Adalet uygulanmalıydı.

Öyle bir sağanak yağıyordu ki Donaldson, Winchester Yolu'nda

arabayı durdurarak, yağmurun biraz yavaşlamasını beklemek için ağaçların altına çekti. Wexford arkada oturmuş, eliyle camdaki buğuyu silmeye bile yeltenmeden, mesleğini, kendi işini tehlikeye atmadan söyleyebileceği bir şey, verebileceği bir ipucu olup olmadığını, onu bekleyen tehlikeleri nasıl ima edeceğini düşünüyordu. Kafasından, “müebbet hapis”, “ağır tahrik” gibi terimler geçiyordu. Yağmur arabanın üstüne çarpıyor, camlardan aşağı süzülüyordu. “Hadi çalıştır arabayı” dedi alışılmadık bir sertlikle, “akşama kadar burada oturamayız.”

Yağmur biraz yavaşlamıştı. Gürültü hafıfledi. Silecekler ön cama düşen yağmurla başa çıkabiliyordu. Donaldson motoru çalıştırarak arabayı yavaş yavaş tepeye doğru sürdü; tekerlekler su birikintilerinin içinden geçerken kaldırıma su fışkırıyordu. İleri doğru uzamış bir ağaç dalına dokunan arabanın üstüne şelale gibi su boşaldı.

Woodland Lodge’un yağmurla ıslanan duvarlarında koyu gri lekeler oluşmuştu. Evin kapısının önündeki su birikintisi Wexford’u gülünç görünecek bir biçimde üstünden atlamak ya da su almış ayakkabı seçimleriyle karşı karşıya bırakmıştı. Üstünden atladı. Lynn’in sıçrayışı daha zarıftı. Kapı zili evin içinde yankılandı. Daha önce bu zili kim bilir kaç kez çalmış, ama sesinin böylesine yüksek olduğuna, zil sesini izleyen yankıya dikkat etmemişti. Beklerken gugukkuşunun artık olmadığını düşünüyordu.

Jane Andrews hemen arkasında Sanchia’yla kapıya geldi. Üstündeki uzun etek, ipek bluzla bugün erkeğe benzemiyordu. Saçları uzamış gibiydi, kuaförü sarı gölgeler atmıştı. “Sizi bekliyor” dedi, “geliş nedeninizi biliyor.”

“Teşekkürler” dedi Wexford başka ne diyeceğini bilemediği için.

“Çocukları dışarı çıkaracağım. Arabayla dolaştırırım. Yağmura karşın gidecek bir yer bulabileceğimi sanıyorum.”

Ev, içinde insanların yaşadığı, kadınların, çocukların bulunduğu bir yere benzemeye başlamıştı. Artık kır evi mobilyaları müzesi gibi görünmüyordu. Merdiven tırabzanında birinin hırkası asılıydı. Büyük çin vazosundaki çiçekler ölmeye yüz tutmuştu. Fay’ın tek başına oturduğu oturma odasında masanın üstüne kitaplar saçılmıştı, iki üç günlük gazeteler duruyordu. Wexford ile Lynn içeri girince ayağa fırladı.

“Lütfen oturun Mrs. Devenish.”

Hafif, üzgün bir sesle, telaşsız bir biçimde, “Biliyorsunuz değil mi?” dedi sakın sakın. “Anlayacağınızı biliyordum. Ama suçun as-

la başka birinde kalmasına izin veremezdim, bunu bilmenizi isterim. Başkasını tutuklasaydınız engel olacaktım.”

“Öyle yapacağınızdan eminim.”

“Stephen’i öldürdüm, elbette ben öldürdüm. Baştan beri bilmiyor muydunuz?”

Wexford yüreğinde bir yerde baştan beri elbette bildiğini itiraf edemezdi. Her zaman bundan korkmuştu. Ama gerçekte yüzleşmek istememişti. Son birkaç gün polisin zamanını boşa harcayan kendisi olmuştu.

Wexford usulca, “Kapıya gelen bir adam, bir yabancı yoktu. Korkan herhangi bir insanın uydurabileceği, akla ilk gelebilecek bir şeydi bu. Sizin aklınıza da, Edward’ın aklına da geldi –belki ana-oğul olduğunuz için– ama o sizden ileri gitti. Gizemli adama, boyuyla, giysileriyle, yaşıyla bir görünüm verdi. Sizse yalnızca bir ses verdiniz” dedi, sonra boğazını temizledi. “Edward sizi seviyor. Sizin için yalan söylemekten bir an için bile çekinmedi. O sabah okulun müdürü kendisine haberi verdiğiğinde babasını sizin öldürdüğünüzü sanırım hemen anladı. Onun için o kadar anlaşılır bir şeydi ki. Aynı şeyi kendisi yapacaktı –bir gün.”

Arkasında duran Lynn hafif bir ses, bir soluk alma sesi çıkardı. Wexford oğlundan söz edince, o zamana kadar sakin olan Fay’ın dudakları titremeye başladı. Wexford sözü, Fay’ın biraz sonra yapacağı itirafı geciktirmek için uzattığını biliyordu.

“Kapıya kimse gelmedi” dedi. “Edward uydurdu, sizin de aynı şeyi söylediğinizi bilmeden uydurdu. Edward ile Robert okula gitmişlerdi, ama ondan on dakika önce babaları ölmüştü. Kocanız kahvaltıdan sonra bıçaklıktan bıçağı alarak çalışma odasına gitti. Size seslendiği zaman ne yapacağını biliyordunuz. Elinizi kestikten sonra onu bıçakladınız.”

“Evet.”

“Bağırdı mı? Çığlık attı mı?” Fay bunu yanıtlamayacaktı. “Bağırsa bile bir şey fark etmezdi. Edward, Robert, Sanchia, hepsi işitseler bile fark etmezdi. Sizin çığlığınız yerine ilk kez babalarının çığlığını duymuş olurlardı.”

Wexford, Fay Devenish’in yüzünü buruşturduğunu gördü. Cinayet suçu ömür boyu hapis demektir. Kendini savunma iddiası işe yaramazdı. Her zaman işe yaramazdı. Kadın sürekli olarak şiddete uğradığını, sonuncusunda karşılık olarak adamı öldürdüğünü ileri sürerse, jüri sonuncusunun öncekilerden ne farkı olduğunu sorardı. Daha önce hiç karşılık vermeden şiddete katlanmıştı da neden şimdi öldürmüştü? Bıçağı al, silahsız bir adamı öl-

dür. Bu cinayetti. Sokakta tanımadığı birinin yanına gelip bıçaklaması kadar cinayetti. Cinayet suçu ömür boyu hapis cezası demekti; Amerika'daki gibi "ikinci derecede cinayet", "üçüncü derecede cinayet" diye bir şey yoktu. Cinayet cinayetti; ömür boyu hapisle cezalandırılmalıydı.

"Şimdi sizi götüreceğim Mrs Devenish; elbette avukatınızın bulunmasını isteyeceksiniz."

"Beni tutukluyor musunuz?"

"Elbette."

"Şunu söyleyeceğim. Stephen her zaman benim –benim ruhsal dengesizliğim olduğunu söylerdi; haklıydı. O sabah beni yaralayıncı delirdim, özdenetimimi yitirdim, neyi neden yaptığımı bilmiyorum. Bıçağı kaptığım gibi çılgın bir halde onu bıçaklamış olmalıyım. Anımsamıyorum, hiçbir şey görmüyordum. Çılgınlık anında insanın kırmızı gördüğünü söylerler. Gözümün önünde yalnız kırmızılık vardı. Aklımı kaçırmıştım. Bıçağı saplarken onu görmüyordum bile." Fay o anda da kırmızı görüyormuş gibi bakıyordu. "Delirmiştin" dedi.

Wexford içinde bir şeylerin rahatladığını hissetti. Yalan söylese bile umurunda değildi. Bu öyküye asılırsa –avukatı bayılacaktı– kurtulabilirdi.

"Jane çocuklarıma bakacak" dedi Wexford'un o güne kadar Fay'den duyduğu en sakin sesle. "Uzun bir süre onları göremeyeceğini biliyorum. Ama Jane'in yanında iyi olacaklar."

Yirmi yedinci bölüm

Sonraki aylarda Ted Hennessy'nin katilini arama çalışmaları sürdü, ama hiçbir ilerleme yapılamaz noktaya gelindi. Molotovkokteyli John Keenan'ın ya da Joe Hebdan'ın attığını biliyorlardı, ama ikisi de öteki aleyhine tanıklık etmiyordu; ikisi de molotovkokteyline sahip olduğunu itiraf etmiyordu.

Ekim ayının ortalarında Brenda Bosworth üç çocuğunu bir hafta için okuldan alıp annesinin karavanıyla tatile gitti. O yola çıkar çıkmaz Miroslav Zlatic ile Maria Michaels, Cheriton Forest Oteli'nin yeni düğün salonunda büyük bir kutlamayla evlendiler. Kartı burnunda olan Lizzie Cromwell annesiyle birlikte nikâha, ardından da düğüne gitti; hiç üzgün değildi. İspanyol şampanyası içip insanlarla konuşurken, herkese, Miroslav'ın İngiliz vatandaşlığı almak için evlendiğini, üstelik Maria'nın ondan yaşça çok büyük olduğunu, söylüyordu.

İki hafta sonra Prenses Diana Anıt Kliniği'nde bir kız çocuğu doğurdu; adını Millennia koydu. Miroslav'ın ihanetine uğrayan Brenda'yı teselli eden Colin Crowne, Lizzie'nin klinikte kaldığı bir gün bir gece içinde Brenda'nın yanına taşındı. Asla o çiftten üç ev ötede yaşayamayacağını söyleyen Debbie'ye, Oberon Sokağı 16 numara verilmemişti (oraya Meekslerin kuzenleri taşınmıştı). Puck Sokağı'ndaki 45 numaralı evi boşalttırmış olmanın sevincini yaşayan Kingsmarkham Belediyesi Konut Birimi, Glebe Sokağı'ndaki iki odalı daireyi Debbie, Lizzie ve Millennia'ya vermişti.

Bir başka yer değiştirme de kulede oldu; yeterli para biriktiren John Keenan evde yapılabilen DNA testlerinden aldı, uyguladı, kızıl kafalı Winona'nın biyolojik babası olmadığını kanıtladı. Mitchelllerin evinde bir oda kiralayarak –bu kurallara kesinlikle aykırıydı– geleceğini planlamaya başladı. Shirley Mitchell, John

Keenan'ın karısının kız kardeşi olmasına karşın, kesinlikle adamın tarafını tutuyordu. Kocas, Shirley adına endişelenmeye başlamıştı, çünkü ne zaman sokakta yere çöp atan bir çocuk görse yakalayıp sarsalıyordu. Eninde sonunda birine vuracak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne çıkartılacaktı.

Myringham Üniversitesi'nde çok başarılı olan ve sosyal bilimlere özel ilgi duyan Tasneem Fowler'ın da oturduğu yer değişti. Kingsmarkham Konut Birimi sonunda ona, Debbie ile Lizzie Cromwell'in oturdukları eve yakın bir yerde bir stüdyo verdi. Terry'yle boşanma davalarında mahkeme çocukların velayetini ikisine birden verdi, ama bakımları babalarında olacaktı. İki oğlana kimle oturmak istedikleri sorulduğunda, babalarını seçtiler.

Tracy Miller sabahdan akşama öyle çok çalıştı ki, kendi temizlik şirketini kuracak kadar çok para biriktirdi. On kişinin çalıştığı şirkete "Tracy'nin Hazineleleri" adını verdi. Eton Caddesi'nde kendisiyle kızı için bir ev satın almaya karar vererek depozitosunu yatırdı.

Bir sabah, kokain ticareti yapan bir örgütün üs olarak kullandığı Ariel Sokağı'ndaki bir evden çıkan Wexford, üstünde Burberry olan bir adamın kuleden çıktığını gördü. Açık kahverengi, eteğinin sol kenarında kalp biçiminde küçük bir leke olan bir pardösüydü. Wexford adamın, bir zamanlar Puck Sokağı'nda Crownelerin komşusu olan Sue Ridley'in arkadaşı Peter McGregor olduğunu çıkardı. Kulede ne iş olduğunu bilmiyordu, ama son zamanlardaki gelişmelere bakılırsa bilmemesi daha iyiydi. McGregor oldukça masum bir bakışla yanından geçti. Wexford hiçbir şey kanıtlamayacağını biliyordu. Hem zaten artık yeni pardösüsü vardı, üstelik eskimeye, hatta kirlenmeye başlamıştı.

Bir yere daha uğraması, Harrow Caddesi'ne gitmesi gerekiyordu. Arabayı Donaldson kullanıyordu, ama daha erken olduğu için arabadan inip tepeye yürüyerek çıkarken nedenini bilmediği bir hoşnutlukla Woodland Lodge'un üstündeki satılık tabelasını gördü. İyi ki Fay Devenish'in üstüneydi ev. Stephen Devenish'in üstüne olsaydı parayı alabilir miydi bilmiyordu; üstelik işlenen suçtan kimsenin yarar sağlayamayabileceği bir durumda...

Stephen Devenish'in ölümünün üstünden dokuz ay geçmiş, Fay Devenish, Jane Andrews'un evinin biraz ötesindeki evi satın alarak çocuklarıyla birlikte Brighton'da yaşamaya başlamıştı. Bir insan öldürmüş olmanın izlerini taşıyordu, ömrünün sonuna dek taşıyacaktı. Mahkemede, aklını kaçırdığını, ne yaptığını bilmedi-

ğini söylemesi onu kurtarmış, yalnızca gözetim altında tutulma cezası almıştı.

Kararı okurken yargıç, “Bize ölümlerin arkasından kötü konuşmamamız öğretili. *De mortuis nil nisi bonum*. Ölümler hakkında iyi şeyler söylenir. Bu öğretiye aykırı durumlar da olmalı. Stephen Devenish çalışkan, evine iyi bakan ve sanırım dürüst bir adamdı. Ama başka yönleriyle bir canavardı. Bu kadın, onu sadistçe güdüleri için bir yumruk torbası gibi kullanan bir zalimin ellerinde inanılmaz acılarla, işkencelerle dolu yaşamı sürdü” diye konuştu.

Louise Sharpe yeniden evlendi. Yeni kocası, denizde açılarak kendini öldürmeye çalışırken onu kurtaran adamdı. Altı aylık gebeydi, bebeğin doğumu temmuzda olacaktı.

Her zamanki gibi intikam duygusuyla yanıp tutuşan Rochelle Keenan, Kingsmarkham ayaklanmasında çektiği kasedi polise götürerek dedektif Hennessy’i öldüren molotovkokteyli atanın kocası John olduğunu kuşku götürmeyecek bir biçimde kanıtlayacağını söyledi. Onunla konuşan Burden biraz şaşırılmıştı. Çok şey gördüğünü, her şey karşısında katılaştığını, hiçbir şeyin kendisini şaşırtamayacağını düşünüyordu. Oysa bir kadının, kocasını, sırf yuvasında yabancı bir ördek istemediği için ömür boyu hapse mahkûm ettirmeye böylesine uğraşması onu sarsmıştı. Video kasedini oynatıcıya koydu –başka ne yapabiliirdi ki? Karşısına, dükkânlardaki kapalı devre televizyonlarda olduğu gibi, zar zor seçilen insanların gözenekli gri görüntüleri çıkınca neredeyse sevinecekti. Ağzına paçavra sıkıştırılmış bir şişeyi fırlatan bir adam görmüştü –aslında şişe fırlatan üç adamı ile tuğla atan bir kadın görmüştü– anı bombaların kimlerin elinden çıktığını anlamak olanaksızdı.

Gene de Hennessy’nin katilini aramayı sürdürecekti. Asla pes etmeyeceğini söyledi.

“Öldüğün zaman” dedi Wexford, “seni açtıklarında, yüreğinin üstünde, ‘Hennessy’nin katilini bulun’ yazısıyla karşılaşacaklar.”

“Umarım altında da, ‘bulun’ yerine ‘buldu’ yazısı olur.”

Wexford son zamanlarda sıkıntılıydı. Sylvia ile Neil sonunda ayrılmaya karar vermişlerdi. Bu kararı verdikten sonra yıllardır olmadığı kadar iyi anlaşmaları garipti; Wexford bu durumun yeniden birleşmelerine yol açacağını umuyordu. Hâlâ aynı evde, ama ayrı katlarda oturuyorlardı. Eski papaz evi, böyle bir düzenleme yapmalarına olanak verecek kadar büyüktü. Çocuklar bili-

yorlardı, ama anneleri de babaları da aynı çatı altında oturdukları için aldırır gibi görünmüyorlardı. “Neil başka yere taşınınca durum değişebilir” diye düşündü Wexford.

Neil ile Sylvia’nın karşısına başka birileri çıktığı zaman ne olacaktı ? Dora, “Hâlâ birlikte olduklarına göre hiçbir şey kararlaştırılmamıştır, hiçbir şey kesin değildir” tutumu içindeydi. Ama Wexford, “Bu çift onun kızı ile damadı, torunlar onun torunları olmasaydı” diye kendi kendine soruyordu, “yabancı olsalardı, herkesin mutluluğu için tutulacak en doğru yolun mutlak ayrılık olduğunu düşünmez miydi ?”

O akşam işten döndüğünde Sylvia evdeydi. Wexford, Sylvia açmadıkça boşanma konusuna hiç değinmiyordu. Ama Sylvia genellikle konuyu açıyordu; özellikle çocukların babalarıyla dışarıda olduğu zamanları fırsat bilip Neil’in kusurlarını sıralıyor, kimi zaman da kendisini eleştiriyordu. Ama bu akşam Wexford eve gelince yanağına sevgi dolu bir öpücük kondurup bir şey söylemek, bir itirafta bulunmak istediğini söyledi.

Wexford’un biraz yüreği sıkıştı. Annesi odada olsaydı böyle olmazdı. Kızlarının ikisi de annelerinin dilinin sivri, fikirlerinin güçlü olduğunu bildikleri için onunla her şeyi konuşmazlardı. Ama babalarına her şeyi söylerlerdi. O sarsılmazdı ya da öyle olduğunu sanıyorlardı. Wexford Sylvia’nın bir sevgilisi olduğunu söyleyecek olmasından korkuyordu. Yoksa Neil’in mi kız arkadaşı vardı ? Böyle bir şeylerdi herhalde –itiraf başka ne olabilirdi ki ?

Bambaşka bir şey çıktı.

“Baba” dedi Sylvia, “bir kez bana, yasalara aykırı davranacağımı hayal bile edemeyeceğini söylemiştin, anımsıyor musun ?”

“Sanırım” dedi tetikte bekleyerek.

“Yasalara aykırı davrandım mı, bilmiyorum, ama bir suçu gizlemiş olabilirim.” Dikkatle babasına baktı. “Yardım hattında çalışmaya başladığım ilk günlerde adının Anne olduğunu söyleyen bir kadının telefon ettiğinden sana söz etmiş miydim, anımsamıyorum. Kocasının bebekle bahçede olduğunu, eve doğru geldiğini, benimle konuşurken yakalanmaktan korktuğunu söylemişti.”

“Belki söylemişsindir. Üstü kapalı bir biçimde söylediğine eminim.”

“Evet, neyse, geçen nisan ayıydı sanıyorum. Kocasından çok korkuyordu, ama pek çok kadın gibi ondan ayrılamıyordu. Adı Anne değildi elbette, her zaman takma ad kullanırlar. Sonra gene aradı, ama bu kez bambaşka bir nedenle. Kocasını artık şiddet uygulamıyordu, bütün onlar bitmişti, nedenini söylemiyordu. Şid-

det gören kadınların kocalarını öldürmeleriyle ilgili yasayı sor-mak istediğini söyledi.”

“Devam et.”

“Önce avukat olmadığımı, yardım edemeyeceğimi söyledim. Hide’in avukatlık hizmeti de verdiğini –veriyoruz, hiçbir karşılık beklemeden– isterse vereceğim numaraya telefon ederek danışa-bileceğini anlattım. Tam numarayı verecekken, istemediğini, tele-fon etmeyeceğini söyledi; öğrenmek istediği tek şey kocasını öl-düren bir kadının kullanabileceği en iyi *bahanenin* ne olduğuy-du. Kendini savunduğunu söyleyebilir miydi?”

Wexford’un bedeni hafifçe ürperdi. “İtiraf edeceğin şey nedir?”

Sylvia ne düşündüğünü anlamaya çalışarak babasına baktı. “Ona bildiklerimi anlattım. Burada çalışmak için katıldığım bir-kaç günlük eğitimde öğrendiklerimi. ‘Bir kadın bıçakla ya da ta-bancayla, silahsız ya da uyuyan bir adamı öldürürse bu kendini savunmaya girmez’ dedim. Çünkü adam geçmişte ne yapmış olur-sa olsun ya da gelecekte ne yapacağını söylerse söylesin cinayet davalarındaki ‘anında karşılık kriteri’ –bu terimi anımsıyorum– bulunmuyordu. Jüri durumu anlayabilirdi, ama beraat ettirmezdi, adam öldürmenin cezası da ömür boyu hapisti.”

“Ve?”

“Dayanma gücünün ötesinde tahrik söz konusuysa ne olur?” diye sordu. Bunları unutmamasını söyledim. Yapılacak tek şey ‘aza-lan sorumluluklarla’ cinayet suçunu kabul etmektir. Başka bir de-yişle, kadın aklını kaçırıyor, silahı eline alıyor ve özdenetimini yi-tiriyor. Söylediklerim daha sonra aklıma geldi. Anlanıştım, Fay Devenish’in Anne olduğunu *biliyordum* ve ben ona cinayetten sonra ömür boyu hapis cezasından nasıl kurtulacağını anlatmış-tım. Üstelik o davanın soruşturmasını kendi babam yapıyordu.

Uzun zamandır sana söylemek istiyorum, ama cesaretimi an-cak toplayabildim.”

Wexford derin bir soluk aldı. Her şey telefon konuşmasının ne zaman yapıldığına bağlıydı. Stephen Devenish 29 temmuz günü ölmüştü. “Bu ne zaman oldu Sylvia?”

“Ne zaman? Düşüneyim. Akşam saat onda olduğunu anımsıyo-rum. Sanırım temmuzun sonuydu. Çocukların okulu kapanmıştı.”

“Ne zaman kapandı?”

“Anımsamıyorum. ‘Anne’ ya çarşamba ya pazar günü aramıştır, çünkü ben genellikle o geceler çalışıyorum. Başka günler de ça-lıştığım oluyor, ama o hafta öyle bir şey olmamıştı. Kontrol ettim. Baba, söyler misin, korkunç bir şey mi yaptım ben?”

Wexford altüst olmuş bir durumda geçen yılın takvimine bakmaya gitti. Eski takvimleri bir iki yıl atmazdı. Eğer “Anne” 29 temmuzdan önce telefon etmişse Fay Devenish’in kocasını öldürmesi, kendisini yaralamasına karşı –belki de yaralamamıştı, belki de kendi elini kendi kesmişti– bir tepki değildi, uzun zamandır tasarlanmış, üstünde düşünülmüş bir cinayetti. Wexford gözlerini kapatıp açtı, takvimi buldu, yolda okuyarak aşağı inerken az kalsın alt dört basamakta yuvarlanıyordu.

“Haydi söyle baba” dedi Sylvia, “beni gerilim içinde bırakma.”

“Stephen Devenish’in öldüğü tarih olan 29 temmuz bir salı gününe rastlıyor. Okullar o gün kapanmıştı. Titiz annen not etmiş. Fay Devenish’in sana telefon ettiği gün ya çarşambaydı ya cuma, öyleyse ya 30 temmuz çarşamba ya da 1 ağustos cumaydı.” Hafifçe gülümsedi. “Paçayı kurtardın.”

“Tanrı’ya şükür” dedi Sylvia, “ama ben de ona paçayı nasıl kurtaracağını anlattım.”

“Biliyorum. Ama o zaman Stephen Devenish çoktan ölmüştü. Sylvia...” Kızının yanına giderek elini tuttu. “Kötü bir şey olmadı.”

Kitapları bütün dünyada
milyonlarca satan, polisiye romanın
en büyük ismi Ruth Rendell'dan...

Ruth Rendell

SESSİZLİĞİN ÖFKESİ

“Ruth Rendell zamanımızın en parlak polisiye yazarı.”

Patricia Cornwell

“Hiç kimse akıl oyunlarını Rendell kadar iyi oynayamaz.”

The Gazette (Kanada)

“Hiç kimse içinde yaşadığımız dünya ve işlenen günahlar hakkında bu kadar çekici
bir doğrulukla yazamaz. En önemli polisiye yazarlarından biri.”

The New Yorker

“Ruth Rendell polisiye alanında eserler veren tartışmasız en büyük yazarlardan
biri. Eserleri zekice kurgulanmış gizemlerden ve seçkin bir edebiyattan hoşlanan
herkes tarafından okunmalı.”

Washington Post

“Rendell öyle bir zarafet ve sınırlamayla yazıyor ki, edebî yeteneği ve kavrayışıyla
polisiyeyi aşip neredeyse muhteşem bir yüceliğe ulaşıyor.”

Los Angeles Times

İlk romanını (*From Doon With Death*) 1964'te yazan Ruth Rendell, bugün dünyanın
en ünlü polisiye-gerilim yazarlarından. Eserleri eleştirmenler arasında büyük
yankı uyandıran yazar, birçok ödülün de sahibidir. Bazı kitaplarında Barbara Vine
adını kullanan Ruth Rendell, 1976 yılında *Demon in my View* adlı eseriyle Polisiye
Yazarlar Birliği Altın Hançer Ödülü'nü, 1981'de *The Lake of Darkness*'la Ulusal
Kitap Konseyi Ödülü'nü, 1986'da *Live Flesh*'le, 1987'de *A Fatal Inversion*'la ve
1991'de Barbara Vine adıyla yayımladığı *Sihirli Halı*'yla üç kere daha Altın Hançer
Ödülü'nü kazandı. Ayrıca *Merdivenli Köşk* kurgu dalında Angel Ödülü'nü, *Asta'nın
Günlüğü* ise Sunday Express 1993 Yılın Kitabı Ödülü'nü aldı. Edgar Allan Poe
Gerilim Yazarları Ödülü sahibi de olan Ruth Rendell'in kitapları bugüne kadar
21 dile çevrildi.

ISBN 975-293-275-4